



# JOHN LE CARRÉ

## UN SPION DESĂVÂRSIT

„Fără îndoială, o capodoperă... o lucrare de ficțiune  
ce atinge perfecțiunea.”

SUNDAY TIMES

# JOHN LE CARRÉ

## UN SPION DESĂVÂRȘIT



Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României  
LE CARRÉ, JOHN

Un spion desăvârșit

Traducere din limba engleză

SANDA APOSTOLESCU

VLĂSTAR APOSTOLESCU

Editura RAO  
București, 2017

JOHN LE CARRÉ  
*A Perfect Spy*, 1986

*Pentru R, care m-a întovărășit în călătorie, mi-a împrumutat câinele și mi-a dăruit câteva frânturi din viața lui.*

Autorul își exprimă recunoștința față de Al Álvarez, care a citit de două ori manuscrisul în timpul pregătirii lui și i-a dat câteva sfaturi înțelepte; Susan Dawson, Philip Durban și Moritz Macazek, care l-au ajutat în cercetările de specialitate; Peter Braestrup și echipa sa de la *Wilson Quarterly* din Washington; și David și J.B. Greenway, care i-au furnizat datele despre peisajul american.

*Un bărbat care are două femei își pierde sufletul.*

*Un bărbat care are două case își pierde capul.*

*Proverb*

# CAPITOLUL 1

În primele ore ale unei dimineți vântoase de octombrie, într-un oraș de pe coasta de sud a comitatului Devon ce părea părăsit de locuitorii lui, Magnus Pym coborî din taxiul vechi, de țară, și, după ce-i plăti șoferului și așteptă ca acesta să plece, traversă vitejește piața bisericii. Se îndreptă spre un șir de pensiuni în stil victorian prost luminate, purtând nume ca Bel-a-Vista, Comandorul și Evrika. Era un tip solid, dar bine făcut, degajând un fel de autoritate. Pășea vioi, cu corpul ușor aplecat înainte, în cea mai bună tradiție a administrației anglo-saxone. Era poziția în care, pe loc sau în mișcare, englezii ridicaseră drapele deasupra coloniilor îndepărtate, descoperiseră izvoarele unor fluvii mari, stătuseră pe punțile unor corăbii ce se scufundau. În ultimele șaisprezece ore călătorise cu diferite mijloace de transport, dar nu purta nici pardesiu și nici pălărie. Ducea într-o mână o servietă neagră burdușită, genul oficial de servietă, și în mâna cealaltă o sacoșă verde de la Harrods. Vântul puternic dinspre mare îi sfichiuia costumul de oraș, ploaia sărată îi înțepa ochii, balonașe de spumă se rostogoleau în calea lui. Pym nu le luă în seamă. Ajungând la veranda unei case unde era pus un anunț pe care scria „Nu sunt camere libere”, sună și așteptă, mai întâi să se aprindă lumina de afară, apoi să fie desprinse lanțurile dinăuntru. Cât așteptă, ceasul unei biserici începu să bată de cinci. Ca și cum ar fi răspuns chemării lui, Pym se întoarse pe călcâie și privi piața din spatele lui. Turla lipsită de grație a bisericii baptiste, profilată pe norii ce goneau pe cer. Zbaterea arbuștilor de araucana, mândria grădinii publice. Chioșcul orchestrei, acum pustiu. Stația de autobuz. Petele întunecate ale străzilor lăturalnice. Intrările în case, una câte una.

— A, domnule Canterbury, dumneata erai, obiectă tăios o voce de femeie bătrână, în timp ce ușa se deschidea în spatele lui. Ești ceva de groază. Se vede că iar ai luat trenul de noapte. De ce n-ai dat un telefon?

— Bună dimineața, domnișoară Dubber, spuse Pym. Ce mai faceți?

— Lasă ce fac eu, domnule Canterbury. Intră imediat.

O să răcești de moarte.

Părea însă că piața urâtă, măturată de vânt, îl vrăjise pe Pym.

— Credeam că Sea View e de vânzare, domnișoară D, remarcă el, în timp ce ea încerca să-l tragă în casă. Mi-ai spus că domnul Cook s-a mutat după moartea soției. Ziceați că nu mai vrea să pună piciorul înăuntru.

— Bineînțeles că nu mai vrea. A făcut alergie. Intră imediat, domnule Canterbury, și șterge-te pe picioare până pun de ceai.

— Atunci de ce-i lumină la fereastra de la dormitorul de sus? Întrebă Pym, în timp ce-o lăsa să-l tragă după ea în sus pe scări.

Ca mulți alți tirani, domnișoara Dubber era mărunță. Mai era și bătrână, pudrată și cocârjată, iar spinarea încovoiată îi mototolea capotul și făcea ca totul în jurul ei să pară ușor strâmb.

— Domnul Cook a închiriat etajul de sus. L-a luat Celia Venn, ca să picteze. Așa ești dumneata.

Trase un zăvor.

— Dispari trei luni, te întorci în miez de noapte și te întrebi ce-i cu lumina de la fereastra cuiva.

Mai trase unul.

— N-ai să te schimbi niciodată, domnule Canterbury. Nu știu de ce mă mai ostenesc cu dumneata.

— Cine Dumnezeu e Celia Venn?

— Fata doctorului Venn, prostuțule. Vrea să vadă marea și s-o picteze.

Vocea i se schimbă brusc.

— Vai, domnule Canterbury, ce mai e și asta? Scoate-o imediat.

Odată ce ultimul zăvor fusese tras, domnișoara Dubber se îndreptase cât putu mai bine și se pregătise pentru o îmbrățișare șovăielnică. Dar, în locul obișnuitei căutături supărate în care nu credea nimeni, fața ei mică și zbârcită se strâmbase de frică.

— Ce cravată neagră îngrozitoare, domnule Canterbury. Nu vreau să-mi intre moartea în casă, nu vreau să mi-o aduci aici. Pentru cine o porți?

Pym era un bărbat chipeș, cu o figură cam de băiețandru, dar distinsă. Abia trecut de cincizeci de ani, părea în floarea vârstei, plin de zel și de amabilitate într-un loc unde zelul și amabilitatea lipseau cu desăvârșire. Dar, după domnișoara Dubber, ce avea el mai frumos era zâmbetul lui fermecător, din care se revărsau căldură și sinceritate și care o făcea să se simtă atât de bine.

— Pentru un vechi coleg de la Whitehall, domnișoară D. Nu e cazul să vă necăjiți. Nu era cineva apropiat.

— La vârsta mea toți par apropiați, domnule Canterbury. Cum îl chema?

— Abia dacă-l cunoșteam, spuse Pym, deznodându-și cravata și strecurând-o în buzunar. Și evident că n-am să vă spun numele, ca să vă apucați să-l căutați la rubrica de decese.

Zicând acestea, privirea i se opri pe registrul clienților, deschis pe masa din hol sub lumina de veghe portocalie, pe care i-o instalase chiar el la ultima lui vizită.

— Vreun client ocazional, domnișoară D? Întrebă el în timp ce parcurgea rapid lista. Vreo pereche fugită de acasă, vreo prințesă misterioasă? Ce s-a întâmplat cu cei doi homosexuali care-au fost aici de Paști?

— Nu erau deloc homosexuali, îl corectă domnișoara Dubber cu severitate, șontăcând spre bucătărie. Au stat în camere separate și și-au petrecut serile uitându-se la meciurile de fotbal de la televizor. Ce ziceai, domnule Canterbury?

Pym nu zisese nimic. Uneori, accesele lui de comunicativitate erau ca niște convorbiri telefonice întrerupte de o cenzură interioară înainte de a fi duse până la capăt. Întoarse o pagină, apoi alta.

— Nu cred c-am să mai primesc clienți ocazionali, se auzi vocea domnișoarei Dubber prin ușa deschisă de la bucătărie, în timp ce aprindea gazele. Câteodată, când aud soneria, rămân locului cu Toby și-i spun: „Deschide tu, Toby”. Bineînțeles că nu deschide. O pisică târcată nu poate să deschidă ușa. Așa că nu ne mișcăm. Stăm și așteptăm până auzim pașii îndepărtându-se.

Îi aruncă o privire poznașă.

— Nu crezi, Toby, că domnul Canterbury al nostru e îndrăgostit? Își întrebă ea pisica, având o anumită cochetărie în glas. Strălucește tot în dimineața asta. Sclipește. Pare, nici mai mult nici mai puțin, doar cu zece ani mai tânăr domnul Canterbury al nostru.

Cum pisica nu-i dădu un răspuns care s-o ajute în vreun fel, i se adresă canarului.

— Nu că ne-ar spune, ce zici, Dickie? Noi am fi ultimii care am afla.

— John și Sylvia ilizibil din Wimbledon, citi Pym, cufundat în continuare în registrul clienților.

— John instalează calculatoare, Sylvia le programează și pleacă mâine, îi răspunse ea ursuză.

Căci domnișoara Dubber nu putea suferi să admită că, în lumea ei, mai exista și altcineva în afara iubitului domn Canterbury.

— Ce poznă ai mai făcut de data asta? exclamă ea mânioasă. Nu-l vreau. Ia-l înapoi.

Dar domnișoara Dubber nu era mânioasă, îl voia, iar Pym nu va trebui să-l ia înapoi: era vorba despre un șal gros de cașmir, alb cu auriu, încă în cutia lui de la Harrods și ambalat în hârtia originală de mătase tot de la Harrods, pe care ea părea s-o aprecieze parcă mai mult decât conținutul. Căci, după ce scoase șalul, primul lucru pe care-l făcu fu să netezească hârtia și s-o împăturească de-a lungul îndoiturilor, înainte de a o pune la loc în cutie, după care așeză cutia pe raftul din dulap pe care-și ținea cele mai de preț comori. Abia după aceea îl lăsă să-i înfășoare șalul în jurul umerilor și s-o îmbrățișeze, cu șal cu tot, în timp ce-l certa pentru cât era de risipitor.

Pym bău ceai de dragul domnișoarei Dubber, o liniști, măncă o felie de chec făcut de ea și-l lăudă până-n ceruri, deși ea pretindea că-l arsese. Îi promise c-o să-i repare dopul de la chiuvetă, o să-i desfunde țeava de canal și o să se uite și la rezervorul de la etajul întâi, dacă tot era acolo. Pym era iute și teribil de atent, iar strălucirea pe care corect o remarcase nu-l părăsea. Îl luă pe Toby în brațe și-l mângâie, lucru pe care nu-l mai făcuse niciodată și care nu-l determină pe Toby să dea vreun semn de plăcere. Ascultă

ultimele noutăți despre Al, foarte bătrâna mătușă a domnișoarei Dubber, deși de obicei era de-ajuns să pomenească numele mătușii Al ca Pym să se ducă iute la culcare. O întrebă, așa cum făcea întotdeauna, despre ce se mai întâmplase pe acolo de la ultima lui vizită și ascultă, cu un aer aprobator, lista de plângeri a domnișoarei Dubber. Și adesea, în timp ce dădea aprobator din cap la răspunsurile ei, zâmbea fără vreun motiv anume sau i se făcea somn și căsca în dosul palmei. Până când puse brusc ceașca de ceai pe masă și se ridică, de parcă ar fi trebuit să mai prindă un tren.

— Dacă n-aveți nimic împotriva, domnișoară D, de data asta am să stau ceva mai mult. Am o groază de scris.

— Așa zici întotdeauna. Ultima dată spuneai că nu mai pleci de aici. Pe urmă nu știu ce te apucă și o ștergi pe nepusă masă.

— Poate două săptămâni. Mi-am luat concediu, ca să pot lucra în liniște.

Domnișoara Dubber se prefăcu înspăimântată.

— Și ce-o să se întâmple cu țara? Cum putem, Toby și cu mine, să fim în siguranță fără domnul Canterbury la cârmă?

— Care sunt deci planurile domnișoarei D? Întrebă Pym cuceritor, întinzând mâna după servieta care, după efortul pe care trebui să-l facă pentru ca s-o ridice, era grea ca plumbul.

— Planuri? repetă domnișoara Dubber, cu un zâmbet aproape frumos în uimirea ei. La vârsta mea nu-mi mai fac planuri, domnule Canterbury. Îl las pe Dumnezeu să le facă. Se pricepe mai bine decât mine, nu-i așa, Toby? E mai bine să ai încredere în el.

— Cum rămâne cu croaziera despre care tot pomenești? E timpul să vă oferiți o bucurie, domnișoară D.

— Nu vorbi prostii. Asta era cu ani în urmă. Nu mai am chef.

— Tot mai sunt de acord să v-o plătesc.

— Știu și-ți mulțumesc.

— Dacă vreți, dau eu telefon. Ne ducem împreună la agenția de voiaj. Apropo, am și găsit ceva pentru



dumneavoastră. Nava *Orient Explorer* pleacă din Southampton exact peste o săptămână. Cineva și-a anulat plecarea. M-am interesat.

— Nu cumva încerci să scapi de mine, domnule Canterbury?

Pym râse.

— Nici Dumnezeu nu m-ar putea ajuta să vă urnesc de-aici, domnișoară D, spuse el.

Din hol, domnișoara Dubber îl urmări cu privirea cum urcă scările înguste, admirându-i mersul suplu, în ciuda servietei grele. Se duce la o conferință la nivel înalt. Una importantă. Îi ascultă zgomotul ușor al pașilor pe culoar, spre camera numărul opt, cu vedere spre piață, camera pentru care avusese cel mai mult timp un chiriaș în lunga ei viață. Doliul nu-l afectase, decise ea ușurată, auzindu-l cum descuie ușa și cum o închide ușurel în urma lui. Un vechi coleg de la minister, nu cineva apropiat. Își dorea ca nimic să nu-l tulbure. Trebuia să rămână același gentleman desăvârșit, care apăruse în pragul ușii ei cu ani în urmă, căutând ceea ce el numea un sanctuar fără telefon, chiar dacă exista în bucătărie unul care funcționa perfect. Și de atunci îi plătise întotdeauna pe șase luni înainte, cu bani gheață, fără să-i ceară chitanță. Și pusese să se construiască pentru ea, într-o singură după-amiază, zidul cel mic de piatră de lângă aleea din grădină, ca să-i facă o surpriză de ziua ei de naștere; pur și simplu îi terorizase pe zidar și pe ajutorul lui. Pusese cu mâna lui țiglele la loc pe acoperiș, după furtuna din martie. Îi trimisese flori, fructe, bomboane de ciocolată și suvenire din locuri străine exotice, fără să-i explice cu-adevărat ce căutase acolo. Și o ajutase să pregătească micul dejun, când avea prea mulți clienți ocazionali, și o ascultase povestindu-i despre nepotul ei care născocea tot felul de scheme cum să facă bani și nu reușea niciodată nimic; ultima era să deschidă o sală de jocuri la Exeter, numai că mai întâi avea nevoie de capital. Nu primea corespondență sau vizitatori și nu cânta la niciun instrument, asculta doar radioul în limbi străine și nu folosea telefonul decât pentru comenzi la negustorii locali. Nu-i spusese niciodată nimic despre el, numai că locuia la

Londra, lucra la Whitehall, călătorea mult și se numea Canterbury, ca orașul. Copii, neveste, rude, iubite – niciun suflet pe lumea asta despre care să afirme că era al lui, cu excepția neasemuitei sale domnișoare D.

— Ce puțin știm, s-ar putea ca până acum să fi fost și înnobilit, îi spuse ea cu voce tare lui Toby, ducând șalul la nas și aspirând mirosul de lână. Ar putea fi prim-ministru și n-am afla decât de la televizor.

Peste zgomotul vântului, domnișoara Dubber auzi, foarte slab, o voce cântând. O voce de bărbat, falsă, dar plăcută. La început i se păru că era *Greensleeves* și că venea dinspre grădină, apoi că era *Jerusalem* și că se auzea din piață; pornise deja spre geam, gata să facă gălăgie. Abia atunci își dădu seama că era domnul Canterbury, de sus, și asta o uimi atât de tare, încât atunci când deschise ușa ca să-l ocărăască, se opri să asculte. Cântecul încetă de la sine. Domnișoara Dubber zâmbi. Acum mă ascultă *el* pe *mine*. Ăsta e domnul Canterbury al meu.

La Viena, cu trei ore mai devreme, Mary Pym, soția lui Magnus, stătea la fereastra din dormitorul ei și privea la o lume care, în contrast cu cea aleasă de soțul ei, era un adevărat miracol de seninătate. Nu trăsese perdelele și nici nu aprinsese lumina. Era îmbrăcată ca pentru oaspeți, cum ar fi spus mama ei, și stătea la fereastră de o oră, în puloverul și jacheta albastră, așteptând mașina, așteptând soneria, așteptând să audă cum soțul ei învârte ușor cheia în broască. În mintea ei se desfășura o întrecere inechitabilă între Magnus și Jack Brotherhood; care dintre ei va sosi mai devreme? O zăpadă timpurie de toamnă acoperea vârful dealului, luna plină plutea deasupra ei, umplând camera de dungi negre și albe. În vilele elegante de pe stradă, ultimele focuri în aer liber ale petrecerilor diplomaților se stingeau unul câte unul. Doamna ministru Meierhof dăduse o petrecere cu ocazia convorbirilor pentru reducerea armamentelor, cu o orchestră compusă din patru persoane. Mary ar fi trebuit să se ducă și ea. Familia van Leyman organizase un bufet pentru vechile cadre de la Praga, ambele sexe erau bine-venite, fără probleme de protocol. Ar fi trebuit să meargă, amândoi ar fi trebuit să meargă și apoi să-i fi

adus aici pe întârziați ca să bea un ultim whisky cu sifon, o votcă în cazul lui Magnus. Să dea drumul la picup și să danseze până acum sau chiar mai târziu – cei doi Pym, diplomați la modă, atât de populari – ca la celebrele petreceri pe care le organizau la Washington, când Magnus era director adjunct al Centralei și totul mergea strună. Mary ar fi făcut ouă cu șuncă, în timp ce Magnus ar fi glumit, ar fi scos informații de la ceilalți și și-ar fi făcut noi prieteni, lucru la care se pricepea de minune. La Viena era momentul cel mai bun pentru așa ceva, căci oamenii care-și ținuseră gura tot anul vorbeau emoționați despre Crăciun și despre operă și azvârleau cu indiscrețiile ca și cum ar fi fost haine vechi.

Dar toate astea se petrecuseră cu o mie de ani în urmă. Toate astea existaseră până miercurea trecută. Singurul lucru care conta acum era ca Magnus să urce strada în mașina Metro pe care o lăsase la aeroport și să ajungă la ușa de la intrare înaintea lui Jack Brotherhood.

Sună telefonul. Cel de lângă pat, din apropierea lui... Nu fugi, tâmpito, o să cazi. Nici prea încet, să nu închidă. Dragă Magnus, Dumnezeuule, fă să fii tu, ai avut o rătăcire și acum ți-e mai bine, n-o să te întreb niciodată ce s-a întâmplat, n-o să mă mai îndoiesc niciodată de tine". Ridică receptorul și, pentru un motiv pe care nu-l putu înțelege, se lăsă să cadă pe plapumă, fleoșc, apucând cu mâna liberă carnețelul și creionul, în caz c-ar fi trebuit să-și noteze vreun număr de telefon, adrese, ore, instrucțiuni. Nu zise „Magnus?", pentru că asta ar fi arătat că era îngrijorată din cauza lui. Nu zise „Bună", pentru că nu avea încredere în vocea ei, care putea să pară prea emoționată. Rosti numărul de telefon în germană, astfel ca Magnus să-și dea seama că răspunsese ea, să audă că era bine și că nu era supărată pe el, că nu-i rămânea decât să se întoarcă. Fără scandal, fără probleme, sunt aici și te aștept ca întotdeauna.

— Eu sunt, spuse o voce de bărbat.

Dar nu era el. Era Jack Brotherhood.

— Presupun că n-ai nicio veste despre pachetul ăla? întrebă Brotherhood în acea engleză bogată și plină de ea, specifică militarilor.

— Nicio veste de la nimeni. Unde ești?

— Ajung într-o jumătate de oră, mai devreme dacă pot. Mă aștepți?

focul, își zise ea brusc. Doamne, focul”. Alergă jos pe scări, nemaifiind în stare să facă deosebirea între micile și marile dezastre. Îi dăduse liber femeii de serviciu peste noapte și uitase să atâțe focul din salon. Se stinsese cu siguranță. Dar nu. Ardea vesel și nu era nevoie decât de încă o buturugă ca să facă orele din zori să pară mai puțin funebre. O puse pe foc, apoi făcu ocolul camerei, aranjând lucrurile – florile, scrumierele, tava cu whisky pentru Jack – făcând ca totul să fie perfect pe dinafară, pentru că nimic înăuntrul ei nu era perfect. Își aprinse o țigară și pufăi în rotoace furioase fumul pe care nu-l trăgea în piept. Își turnă apoi un pahar mare de whisky, căci exact pentru asta coborâse de fapt. „La urma urmelor, dac-am fi dansat încă, până acum aș fi băut mai multe pahare”.

Ca și în cazul lui Pym, era imposibil să nu-ți dai seama că Mary era englezoaică. Blondă, cu maxilare puternice, cu o figură deschisă. Singurul ei manierism, moștenit de la maicăsa, era poza ușor comică pe care o lua când se adresa lumii în general și străinilor în special. Viața lui Mary fusese o înșiruire de morți glorioase. Bunicul ei murise la Passchendaele, fratele, Sam, mai de curând, la Belfast, iar timp de o lună sau chiar mai mult Mary crezuse că bomba care aruncase în aer Jeepul lui Sam îi ucisese și ei sufletul; numai că tatăl lor, nu Mary, fu cel care muri de inimă rea. Toți bărbații din viața ei fuseseră soldați. Laolaltă îi lăsaseră o moștenire frumușică, un suflet de patriot fervent și un mic conac în Dorset. Mary era pe cât de inteligentă pe atât de ambițioasă, putea visa, se putea bucura cu voluptate și putea jindu-i la câte ceva. Numai că regulile după care se conducea viața ei fuseseră stabilite înainte ca ea să apară pe lume și fiecare moarte nu făcuse decât să le întărească: în familia lui Mary bărbații plecau în campanii, în timp ce femeile îi ajutau, îi jeleau și mergeau mai departe. Admirația ei, petrecerile, viața ei cu Pym, toate fuseseră conduse după acest principiu de neclintit.

Asta până în iulie trecut Până la vacanța din Lesbos. „Magnus, vino acasă. Îmi pare rău c-am făcut circul ăla la

aeroport, când am văzut că nu apari. Îmi pare rău c-am urlat la funcționarul de la British Airways cu ceea ce tu numești vocea mea care se aude de la o poștă și-mi pare rău c-am făcut caz de pașaportul meu diplomatic. Și-mi pare rău – îmi pare groaznic de rău – că l-am sunat pe Jack să-l întreb unde naiba e bărbatu-meu. Așa că, te rog, vino acasă și spune-mi ce să fac. Nimic nu contează. Numai tu să fii aici. Acum”.

Trezindu-se în fața ușii duble de la sufragerie, o deschise, aprinse sfeșnicile și, cu paharul de whisky în mână, se uită la masa lungă și goală ce lucea ca un lac. Lemn de mahon. Reprodus după secolul al optsprezecelea. Potrivită cu gradul de consilier, de un gust impersonal. Paisprezece locuri fără înghesuială, șaisprezece dacă pui câte doi la capetele rotunjite. Afurisita asta de îngălbeneală de la țigară, am încercat de toate, degeaba. „Amintește-ți, își spuse ea. Forțează-ți mintea să se întoarcă înapoi. Ordonează întreaga poveste în capul ăla mic și prost, înainte ca Jack Brotherhood să sune la ușă. Ieși din tine și privește înăuntru. Acum”. Noaptea seamănă cu cealaltă, e vibrantă, electrică. E miercuri, seara în care avem de obicei musafiri. Până și luna era la fel, doar că avea o mică ciobitură într-o parte. În dormitor, proasta de Mary Pym, care terminase cu brio școala și nu se dusese niciodată la facultate, stă cu picioarele cam prea depărtate, în timp ce-și pune perlele de familie, iar strălucitorul Magnus, soțul ei, primul la Oxford și deja în smoching, o sărută pe ceafă și își joacă rolul de gigolo din Balcani, ca s-o facă să-și capete buna dispoziție necesară petrecerii. Magnus, evident, e exact în dispoziția care trebuie.

— Nu te mai prosti, pentru numele lui Dumnezeu, îl repede Mary mai aspru decât intenționa. Închide-mi nenorocitul ăsta de clips.

Uneori familia mea de militari face să mă ia gura pe dinainte.

Și Magnus se execută. Magnus ascultă întotdeauna ce i se spune. Magnus repară, montează și cară, mai ceva ca un valet. Și după ce s-a executat, îmi cuprinde sânii în palme și respiră fierbinte pe ceafa mea goală.

— Te rog, draga mea, mai este timp pentru momentul cel mai reușit? Nu? Da?

Numai că Mary, ca de obicei, e prea nervoasă ca să zâmbească măcar și-i ordonă să coboare să vadă dacă Herr Wenzel, valetul angajat pentru această ocazie, a luat gheață de la pescăria lui Weber. Și Magnus se duce. Magnus se duce întotdeauna. Chiar și atunci când o palmă peste obrajii lui Mary ar fi o soluție mai înțeleaptă, Magnus se duce. Oprindu-se în loc, Mary înalță capul și ascultă. Motorul unei mașini. Pe zăpadă, mașinile sosesc aidoma unor amintiri neplăcute. Dar, spre deosebire de amintirile neplăcute, mașina asta trece mai departe.

Un dineu, orele fericite ale diplomaților, aproape la fel de reușit ca la Georgetown, pe vremea când Magnus mai era adjunctul șefului Centralei, cu perspective de avansare și cu postul de șef de serviciu aproape asigurat, iar între Magnus și Mary totul s-a aranjat, cu excepția unui nor negru care atârnă, zi și noapte, deasupra inimii lui Mary, chiar și atunci când nu se gândește la el, și norul acesta se numește Lesbos, o insulă grecească din Marea Egee, înconjurată din toate părțile de amintiri monstruoase. Mary Pym, soția lui Magnus, consilier cu anumite probleme de nemenționat la ambasada britanică de la Viena și, de fapt, șeful Centralei de aici, după cum știi toate personalitățile de nemenționat, stă mândră vizavi de soțul ei, dincolo de sfeșnicele de argint ale lui Mary, în timp ce servitorii servesc carnea de căprioară pe care Mary a gătit-o după rețeta mamei ei celor doisprezece nemenționabili, dar distinși membri ai comunității locale de informații.

— Păi și dumneavoastră aveți o fiică, îi amintește Mary pe un ton hotărât și într-o nemțească impecabilă unui oarecare Oberregierungsrat Dinkel de la Ministerul Apărării al Austriei. O cheamă Ursula, nu-i așa? Când mi-ați vorbit ultima oară despre ea, studia pianul la Conservator. Spuneți-mi ce mai face.

Iar servitoarei, încet, când trecu pe lângă ea:

— Frau Wenzel, domnul Lederer, două locuri mai încolo, nu are sos roșu. Dă-i, te rog, o ceșcuță.

Era o seară plăcută, decise Mary, ascultând necazurile familiei Oberregierungsrat-ului. Genul de seară pentru care muncea, pentru care muncise de când se măritase, la Praga

și la Washington, când urcau, și acum, aici, unde băteau pasul pe loc. Era fericită, înălțase steagul, norul negru de la Lesbos părea ca și spulberat. Tom avea rezultate bune la internat și curând va veni acasă pentru sărbătorile de Crăciun, Magnus a închiriat la Lech o cabană pentru schi, cei doi soți Lederer spusese că vin și ei. În ultima vreme Magnus era atât de inventiv, atât de atent cu ea, în ciuda bolii tatălui său. Și, înainte de Lech, o va duce la Salzburg să asculte *Parsifal* și, dacă o să-l piseze, la balul Operei, căci, așa cum le plăcea să spună în familia lui Mary, o fată vrea să mai și țopăie din când în când. Cu puțin noroc, soții Lederer vor putea veni și ei – copiii își vor putea petrece noaptea împreună cu aceeași îngrijitoare – căci zilele astea era bine să mai fie și altcineva cu ei. Zărindu-l pe Pym pe deasupra sfeșnicelor, îi trimise un zâmbet exact când se apleca să înceapă o discuție cu surdo-muta din stânga lui. „Iartă-mă c-am fost nervoasă mai devreme, îi spuse. Am și uitat”, răspunse el. „După ce pleacă toți facem dragoste, zise ea, nu bem prea mult, facem dragoste și totul o să fie bine”.

În clipa aceea auzi telefonul sunând. Exact atunci. Când îi trimitea lui Magnus aceste gânduri de dragoste și era disperat de fericită din cauza lor. Îl auzi sunând de două ori, de trei ori, începu să se enerveze, apoi, ușurată, îl auzi pe Herr Wenzel răspunzând. Herr Pym vă sună mai târziu dacă nu e urgent, repetă ea în minte. Herr Pym nu poate fi deranjat decât pentru probleme de maximă importanță. Herr Pym e prea ocupat cu spusul unei anecdote în germana lui perfectă, care-i supără pe cei de la ambasadă și-i surprinde pe austrieci. La cerere, Herr Pym poate avea și accent austriac, sau – și mai nostim – accent elvețian, din zilele când era student acolo. Herr Pym poate înșira pe masă un rând de sticle și, lovindu-le ușor cu un cuțit, le poate face să cânte ca și clopotele vechilor trenuri elvețiene, în timp ce el intonează numele gărilor dintre Interlaken și Jungfrauoch, cu vocea unui șef de gară local, iar auditoriul leșină de râs, cu lacrimi de fericire nostalgică în ochi.

Mary își ridică privirea spre capătul celălalt al mesei goale. Și Magnus... ce făcea în clipa aceea, pe lângă că flirta cu Mary?

Era în plină desfășurare, iată răspunsul. În dreapta lui ședea îngrozitoarea Frau Oberregierungsrat Dinkel, o femeie atât de urâtă și de nețesălată, chiar și după standardele nevestelor de diplomați, că-i redusese la o tăcere uluită și pe unii dintre stâlpii cei mai de nădejde ai ambasadei. Magnus însă o atrăsese spre el cum atrage soarele o floare, iar acum nu se mai sătura. Câteodată, privindu-l cum joacă teatru, Mary se simțea cuprinsă de o milă involuntară în fața caracterului absolut al dăruirii lui. Îi dorea să se simtă mai în largul său, fie și numai pentru o clipă. Dorea ca el să-și dea seama că și-a câștigat dreptul la repaus, indiferent când va dori să se bucure de el, în loc să dea, să dea tot timpul. Dacă ar fi diplomat de carieră, ar ajunge ușor ambasador, își zise ea. Grant Lederer o asigurase în particular că, la Washington, Magnus exercitase mai multă influență decât șeful Centralei sau decât ambasadorul, care era ceva de spaimă. Viena – deși, bineînțeles, era foarte respectat aici și avea mare influență – reprezenta evident un deznodământ nedorit. Asta și fusese intenția, dar, când lucrurile vor reintra pe făgașul lor firesc, Magnus va participa din nou la cursă, iar tot ce-i trebuia aici era răbdarea. Mary și-ar fi dorit să nu fie atât de tânără. „Uneori încercă să trăiască după standardele mele”, își spuse ea. La stânga lui Magnus, la fel de vrăjită, ședea Frau Oberst Mohr, al cărei soț neamț era atașat la Biroul de Comunicații de la Wiener Neustadt. Dar adevărata cucerire a lui Magnus era, ca întotdeauna, Grant Lederer III, „cel cu barbă mică și neagră, cu ochi mici și negri și cu gânduri mici și negre”, cum îl descriesese Magnus, care, cu șase luni în urmă, preluase serviciul juridic al ambasadei americane, ceea ce, desigur, însemna exact pe dos, căci Grant era noul om al Agenției, deși era un vechi prieten de la Washington.

— Vai de capul lui Grant, se plângea Magnus de el, așa cum se plângea de toți prietenii lui. O dată pe săptămână ne adună pe toți în jurul unei mari mese rotunde și inventează cuvinte noi pentru lucruri pe care le facem perfect, de douăzeci de ani, fără a avea nevoie de ele.

— Dar e amuzant, dragule, îi amintea Mary. Iar Bee e teribil de atrăgătoare.



— Grant e alpinist, îi spusese Magnus altă dată. Ne aşază pe toţi frumos unul peste altul, ca să poată să se caţăre pe spinările noastre. Aşteaptă şi ai să vezi.

— Dar măcar e deştept, dragă. Cel puţin poate ţine pasul cu tine, nu crezi?

Căci adevărul era desigur că, luând în consideraţie limitele oricărei prietenii între diplomaţi, soţii Pym şi soţii Lederer erau unul dintre cvartetele grozave, iar toate acestea nu reprezentau decât modul pervers al lui Magnus de a arăta că-i plac oamenii, lovind cu piciorul în ei, împungându-i şi jurând că nu le va mai adresa niciodată vreun cuvânt. Fata familiei Lederer, Becky, era de aceeaşi vârstă cu Tom şi formau încă de pe-acum un cuplu; Bee şi Mary se înţelegeau de minune. Cât despre Bee şi Magnus, sincer vorbind, Mary se întreba uneori dacă nu cumva erau puţin cam prea prieteni. Pe de altă parte însă, observase că în astfel de prietenii în patru exista întotdeauna o puternică relaţie pe diagonală, chiar dacă, până la urmă, nu se ajungea la nimic. Şi dacă totuşi s-ar fi ajuns, ei bine, ca să fie absolut şi total sinceră, Mary n-ar fi avut nimic împotriva să se răzbune cu Grant, a cărui atenţie mereu la pândă i se părea din ce în ce mai excitantă.

— Noroc, Mary. Grozavă petrecere. Ne simţim foarte bine.

Era Bee, mereu închinând în cinstea cuiva. Avea cercei cu briliante şi un decolteu la care Mary trăsesse toată seara cu ochiul. Trei copii şi nişte sâni ca ăştia: era al naibii de nedrept. Mary ridică paharul, ca răspuns. Băgă de seamă că Bee avea degete de dactilografă, cu vârfurile încovoiate.

— Hai, Grant, bătrâne, recunoaşte, spunea Magnus, pe jumătate în glumă. Fii cinstit şi nu ne mai bate la cap. Dacă tot ce ne spune bravul tău preşedinte despre ţările comuniste e adevărat, cum naiba să mai încheiem un acord cu vreuna dintre ele?

Cu coada ochiului, Mary văzu zâmbetul amuzat al lui Grant lăţindu-se până păru gata să explodeze, cu o admiraţie lacomă pentru umorul lui Pym.

— Magnus, dac-ar fi după mine, ai avea deja dreptul la covorul roşu de la ambasadă, cu un shaker plin de Martini

sec și cu un pașaport american, și te-aș trimite direct la Washington, unde să pui mâna pe candidatura democraților. N-am mai auzit până acum o problemă subversivă atât de bine pusă.

— Magnus, viitor candidat la președinție? toarse Bee, care ședea dreaptă, împingându-și sânii înainte, de parcă cineva i-ar fi oferit o bomboană de ciocolată. Strașnic.

Moment în care ostentativ de servilul Herr Wenzel apăru și, înclinându-se protocolar deasupra lui Magnus, îi murmură în urechea stângă că era solicitat urgent – scuzați-mă, Excelență – la telefon, de la Londra – Herr Consilier, vă rog să mă iertați.

Magnus îl iertă. Magnus ierta pe toată lumea. Magnus își croi cu eleganță drum spre ușă, printre obstacole imaginare, zâmbind cu emfază și scuzându-se, în timp ce Mary sporovăia și mai cu foc, ca să-i acopere ieșirea. Dar când ușa se închise în urma lui se petrecu ceva neprevăzut. Grant Lederer se uită la Bee și Bee Lederer se uită la Grant. Iar Mary le surprinse privirea și simți cum îi îngheață sângele în vine.

De ce? Ce-și transmisese prin acea privire imprudentă? Oare să fi fost Magnus cu adevărat amantul lui Bee și ea să-i fi spus lui Grant? Să fi fost amândoi uniți pe moment de o admirație perplexă pentru gazda lor care tocmai ieșise din cameră? În tot tumultul care urmasse, răspunsul lui Mary nu progresase nici măcar cu un milimetru. Nu era vorba despre sex, despre dragoste, nu era invidie și nu era prietenie. Era o conspirație. Mary nu avea vedenii. Mary văzuse și știa. Erau o pereche de ucigași, spunându-și unul altuia „curând” și acest curând se referea la Magnus. Curând îi venim de hac. Curând mândria lui nemăsurată va dispărea și onoarea noastră va fi spălată. „I-am văzut urându-l”, își zise Mary. Așa gândise atunci, așa gândea și acum. Grant e Cassius în căutarea unui Cezar, spusese Magnus. Dacă nu găsește iute un spate în care să-și înfigă pumnalul, Agenția o să-l dea altcuiva.

Numai că în diplomatie nimic nu durează, nimic nu e absolut, iar o conspirație criminală nu poate să periclitizeze cursul conversației. Sporovăind de zor, discutând despre

copii și cumpărături – căutând cu disperare o explicație pentru privirea ucigașă schimbată de soții Lederer – așteptând mai ales ca Magnus să se întoarcă la petrecere și să farmece din nou capătul lui de masă, în două limbi deodată – Mary mai găsi timp să se întrebe dacă telefonul urgent de la Londra putea fi cel pe care soțul ei îl aștepta de câteva săptămâni bune. Știa de câțva timp că Magnus pregătea ceva mareț și se ruga să fie vorba despre reinstalarea promisă.

Și în clipa aceea, își aminti Mary, în timp ce sporovăia și se ruga ca norocul soțului ei să se schimbe, simți vârfurile degetelor lui alunecându-i experte pe umerii goi, în drum spre locul lui din capul mesei. Nici măcar nu auzise ușa, deși fusese foarte atentă.

— Dragul meu, totul e-n ordine? îi strigă ea peste sfeșnice, fără să se jeneze, căci soții Pym erau o pereche îngrozitor de fericită.

— Maiestatea Sa se simte bine, Magnus? îl auzi întrebând pe Grant, cu vocea lui insinuantă și târăganată. Nu tu rahitism? Nu tu gâlci? Nimic?

Zâmbetul lui Pym era strălucitor și destins, dar asta nu însemna întotdeauna mare lucru, după cum Mary știa prea bine.

— Din nou una dintre micile bubuieli de la Whitehall, Grant, răspunse el cu o magnifică nepăsare. Cred că au un spion aici care le spune când am musafiri la cină. Draga mea, s-a terminat vinul roșu? Trebuie să recunosc că a fost cam puțin.

Ah, Magnus, își zise ea tulburată, norocosule”.

Era momentul să urce cu doamnele, ca să facă pipi înainte de cafea. Frau Oberregierungsrat, care se considera o femeie emancipată, dădea semne că ar vrea să rămână. O privire urâtă din partea soțului o urni din loc. Bee Lederer însă, care la ora asta era dispusă să joace rolul de mare feministă americană, ieși ca un mieluşel, mânată de micuțul ei soț sexy.

— Acum urmează lovitura, spune Jack Brotherhood, mulțumit, în imaginația lui Mary.

— Nu e nicio lovitură.

— Atunci de ce tremuri așa, draga mea? Întreabă Brotherhood.

— Nu tremur. Îmi tom puțin whisky, așteptându-te pe tine. Știi că așa tremur eu tot timpul.

— Toarnă-mi și mie unul sec, te rog, la fel ca pentru tine. Spune-mi ce s-a întâmplat, nimic mai mult. Fără gheață, fără sifon, fără niciun fel de rahaturi.

„Foarte bine, lua-te-ar naiba, poftim”.

Seara se termină la fel de perfect cum începuse. În hol, Mary și Magnus își ajută musafirii să-și îmbrace hainele și Mary nu se poate împiedica să nu observe cum lui Magnus, care nu trăiește decât ca să se dedice altora, îi înțepenesc brațele și i se încovoiaie degetele la fiecare mânăcă îmbrăcată cu succes.

Magnus le propusese soților Lederer să mai rămână, dar Mary contramandase discret invitația, spunându-i lui Bee, chiotind, că Magnus trebuie să se culce devreme. Holul se golește. Soții Pym, buni diplomați, ignorând frigul – doar sunt englezi – stau cu vitejie în prag și fac semne de la revedere. Mary și-a petrecut un braț în jurul mijlocului lui Pym și, pe ascuns, și-a băgat degetul mare în betelia pantalonilor lui, la spate și în jos, unde începe despărțitura dintre fese. Magnus nu i se opune. Magnus nu se opune niciodată. Capul ei i se odihnește tandru pe umăr, în timp ce-i șoptește dulci nimicuri în aceeași ureche pe care Herr Wenzel a folosit-o ca să-l cheme la telefon, iar Mary speră că Bee observă giugiuleala lor. Sub lumina porticului – Mary luminos de tânără în rochia ei albastră și lungă, Magnus atât de distins în smoching – eram probabil imaginea perfectă a unei căsnicii armonioase. Soții Lederer pleacă ultimii și își exprimă cel mai zgomotos entuziasmul.

— La naiba, Magnus, nu-mi amintesc de când nu m-am mai distrat atât de bine, spune Grant, cu un fel de indignare ciudată, ușor efeminată.

Bodyguardul lor îi urmează într-o altă mașină. Unul lângă celălalt, cei doi soți Pym, atât de englezi, se bucură de un moment de dispreț împărtășit pentru obiceiurile americane.

— Zău că Bee și Grant sunt grozav de amuzanți, zice

Mary. Dar tu ai accepta un bodyguard dacă Jack ți-ar oferi unul?

Întrebarea ei ascunde mai mult decât o simplă curiozitate. În ultima vreme se întrebese ce era cu oamenii ăia ciudați ce păreau că-și pierd timpul în fața casei, tăind frunză la câini.

— Nu prea cred, răspunse Pym, cutremurându-se. Doar dacă-mi promite că mă apără de Grant.

Mary își scoate degetul, se întorc și intră la braț în casă.

— Totul e în ordine? întreabă ea, gândindu-se la telefonul primit

— Totul e în ordine, răspunde el.

— Te doresc, șoptește Mary cu îndrăzneală și-și lasă mâna să-i alunece de-a lungul coapselor.

Pym încuviințează zâmbind și trage de cravată, slăbind nodul, cu un gest plin de promisiuni. În bucătărie, soții Wenzel așteaptă să plece. Mary simte miros de fum de țigară, dar se hotărăște să nu-l bage în seamă, fiindcă au muncit din greu. Și pe patul morții își va aduce aminte că a luat cu bună știință hotărârea să se facă a nu observa fumul de țigară: că viața ei în clipa aceea era atât de relaxată, Lesbos atât de departe, sentimentul că-și făcuse datoria atât de complet, încât era în stare să ia decizii legate de probleme cu totul lipsite de importanță. Pym pregătise banii pentru soții Wenzel într-un plic, plus un bacșiș bun. Magnus și-ar da și ultimul ban bacșiș, își zise Mary cu indulgență. Învățase să-i iubească generozitatea și în cazurile în care educația ei burgheză, mai meschină, îi spunea că exagerează. Magnus este atât de rar vulgar. Chiar și atunci când se întreabă, din când în când, dacă nu cumva cheltuiește mai mult decât își poate permite și dacă n-ar fi cazul să-i ofere ceva din venitul ei personal. Soții Wenzel pleacă. Măine-seară vor fi la o altă petrecere, în altă casă. Soții Pym trec într-o perfectă armonie în salon, degetele încleștându-li-se și desfăcându-se și hoinărind libere pentru preludiul ritual al ultimului pahar și al bârfei despre petrecerea abia terminată. Pym toarnă două whisky-uri, dar, spre deosebire de alte dăți, nu-și scoate haina. Mary îl mângâie cu intenții cât se poate de limpezi.

Uneori, în asemenea cazuri, nu mai apucă să ajungă la etaj.

— Căprioara a fost grozavă, Mabs, spune Pym.

Așa face întotdeauna: în primul rând o feliță. Magnus feliță tot timpul pe toată lumea.

— Toți au crezut că Frau Wenzel a gătit-o, spune Mary, căutându-i fermoarul.

— Dă-i naibii, zice Pym galant, măturând din fața ei, cu o mișcare largă a brațului, întreaga lume diplomatică pompoasă.

O clipă Mary se teme că Magnus a băut prea mult. Speră că nu, căci nu se preface: după grijile și toate banalitățile serii îl dorește teribil. Întinzându-i un pahar, Magnus îl ridică pe al lui și bea, în tăcere, în cinstea ei: „Bravo, bătrânico”. Îi zâmbește drept în față, genunchii lui aproape că-i ating pe ai ei și nu tremură. Tulburată de încordarea pe care o simte în el, Mary îl dorește cu disperare, aici și acum, și îi dă alte dovezi clare, cu mâinile.

— Dacă Grant Lederer e *al treilea*, se întreabă ea, gândindu-se din nou, o clipă, la privirea aceea asasină, cum Dumnezeu or fi fost ceilalți doi?

— Sunt liber, spune Pym.

Mary nu înțelege. Crede că e o completare la gluma ei.

— Nu pricep, spune ea ușor rușinată.

Sunt prea lentă pentru el, bietul meu iubit. Deodată, un gând cumplit.

— Nu cumva vrei să spui că te-au dat afară? întreabă ea apoi.

Magnus clatină din cap.

— Rick a murit, îi explică el.

— Cine?

La care Rick se referă? Rick de la Berlin? Rick de la Langley? Care Rick a murit, eliberându-l astfel pe Magnus și, parcă poți să știi, lăsând loc liber pentru promovarea lui?

Magnus o ia de la capăt. Cât se poate de rațional. E clar că biata fată n-a înțeles. E obosită după seara asta interminabilă. A și băut cam mult.

— Rick, tatăl meu, a murit. A murit de inimă, astă-seară la șase, în timp ce noi ne schimbam. După ultima criză au crezut că e bine, dar nu era. Mi-a telefonat Jack

Brotherhood de la Londra. De ce naiba cei de la Personal l-au pus pe Jack să-mi dea vestea și nu m-au anunțat ei e o taină pe care n-o s-o putem dezlega niciodată.

Nici chiar acum Mary nu înțelege prea bine.

— Ce înțelegi prin – liber? strigă ea cu sălbăticie, eliberată de orice constrângere. Liber de ce?

Apoi, dând dovadă de bun-simț, izbucnește în plâns. Destul de tare pentru amândoi. Destul de tare ca să-și înece propriile întrebări înspăimântătoare pe care și le tot pune de la Lesbos încoace.

Și acum simte nevoia să plângă din nou, pentru Jack Brotherhood, când aude soneria răsunând în casă ca un sunet de goarnă, trei semnale scurte, ca de obicei.

Pym trase brusc draperiile și aprinse lumina. Se oprise din cântat. Se simțea parcă amorțit. Cu un mormăit, își puse jos servieta și privi mulțumit în jur, lăsând lucrurile să-i ureze, unul câte unul, bun venit. Patul de alamă. „Bună dimineața”. Goblenul de deasupra lui, îndemnându-l să-l iubească pe Iisus: „am încercat, dar Rick s-a pus întotdeauna între noi”. Biroul cu rulou. Aparatul de radio din bachelită, care-l apucase până și pe bătrânul Winston Churchill. Pym nu-i impusese camerei acesteia nimic de-al lui. Era oaspetele, nu colonizatorul ei. Ce-l atrăsese aici, cândva, în Evul Mediu, cu atâtea vieți în urmă? Chiar și acum, când atâtea alte lucruri deveniseră clare, când încerca să-și aducă aminte, simțea că-l apucă somnul. Atât de multe călătorii însingurate și plimbări fără țintă prin orașe străine m-au adus aici, atâta timp sterp, solitar. Prindea în ultimul moment trenuri, căuta un loc anume, fugea dintr-altul. Mary era la Berlin... nu, era la Praga, unde fuseseră transferați cu două luni mai devreme și încă de atunci i se dăduse limpede de înțeles că, dacă nu se bagă în vreun bucluc la Praga, numirea la Washington va fi următoarea pe listă. Tom era... Doamne, Tom abia scăpase de scutece. Iar Pym se afla la Londra la o conferință... nu, nici vorbă, participa la un curs de trei zile despre cele mai noi metode de comunicații clandestine, într-o mică școală infectă din Smith Square. Odată cursul terminat, luase un taxi până la gara Paddington. Fără să se gândească, mânat de instinct. Cu

capul încă plin de cunoștințe inutile despre anozii și transmisii condensate. Sări într-un tren gata de plecare, iar la Exeter traversă peronul și se urcă în altul. Ce libertate mai mare decât să nu știi unde te duci sau de ce? Trezindu-se în plin nicăieri, descoperi un autobuz cu o destinație vag familiară și se sui în el.

Asta era țara bunicuțelor. Era duminică, ziua când mătușicile se duc la biserică cu banii pentru colectă în mânășă. De pe astronava lui de la etajul autobuzului, Pym privea cu drag hornurile, bisericile, dunele și acoperișurile de ardezie, care păreau că așteaptă să fie apucate de moț și ridicate la ceruri. Autobuzul se opri, conductorul spuse „Am ajuns la cap, toată lumea coboară” și Pym se dădu jos cu sentimentul cât se poate de ciudat că realizase ceva. Am ajuns, își zise el. În sfârșit l-am găsit și nici măcar nu-l căutam. Exact orașul, exact plaja, întocmai așa cum le-am lăsat cu atâția ani în urmă. Ziua era însoțită și lumea pustie. Era, probabil, ora mesei. Pierduse noțiunea timpului. Sigur era că treptele domnișoarei Dubber erau atât de albe din cauza frecatului, că nu-ți venea să calci pe ele, iar din casă răzbătea melodia unui imn, împreună cu mirosul de pui fript, de albăstreală, de săpun dezinfectant și de pioșenie.

— Pleacă! strigă o voce subțirică. Sunt pe treapta cea mai de sus, nu pot să ajung la siguranțe și, dacă mă mai întind puțin, cad.

Cinci minute mai târziu, camera îi aparținea. Sanctuarul lui. Casa lui conspirativă, departe de toate celelalte case conspirative.

— Canterbury. Mă numesc Canterbury, se auzi spunând când, odată reparate siguranțele, o sili să accepte un avans.

Un orășean își găsise casa.

Apropiindu-se de birou, Pym îi ridică încet capacul și începu să-și golească buzunarele pe suprafața din scai. Ca o inventariere în vederea unui schimb de personalitate și de sediu. Ca un examen retrospectiv al evenimentelor zilei în curs. Un pașaport pe numele domnului Magnus Richard Pym, culoarea ochilor verde, părul castaniu, membru al Ministerului de Externe al Majestății Sale, născut cu prea



mult timp în urmă. Întotdeauna i se părea destul de bizar, după o viață de simboluri și de nume conspirative, să-și vadă propriul nume, gol goluț și nedeghizat, etalându-se pe un document de călătorie. Un portofel din piele de vițel, cadou de Crăciun de la Mary. În partea din stânga – cărți de credit, în dreapta – două mii de șilingi austrieci și trei sute de lire sterline în bancnote diferite și uzate, banii lui pentru evadare, adunați cu grijă și care se vor adăuga celor ce se aflau deja în birou. Cheile de la mașina Metro. Celălalt rând era la ea.

O fotografie de familie de la Lesbos, toată lumea arătând grozav. Adresa mâzgălită a unei fete pe care o întâlnise undeva și pe care o uitase. Puse portofelul deoparte și, continuându-și inventarul, scoase din același buzunar o fișă verde de îmbarcare nefolosită, valabilă pentru zborul de aseară al companiei British Airways, în direcția Viena. Păru intrigat c-o vede și c-o pipăie. Atunci luase hotărârea s-o întindă, își zise el. Poate că fusese singurul gest total egoist pe care-l făcuse în viața lui, cu nobila excepție a camerei în care se afla acum. Prima dată când spusese „vreau” și nu „trebuie”.

La incinerarea dintr-o suburbie liniștită avusese bănuiala că numărul mic de persoane din cortegiul funerar era umflat artificial de observatorii cuiva. Nu putea dovedi nimic. Fiind ruda cea mai apropiată, îi era greu să se așeze în ușa capelei și să ceară fiecăruia dintre cei nouă participanți să se legitimeze. Cum tot atât de adevărat era că drumul haotic al lui Rick prin viață atrăsese o groază de oameni pe care Pym nu-i văzuse niciodată și nici nu dorise să-i vadă. Dar bănuiala persistă și crescuse în drum spre aeroport, la Londra, devenind aproape o certitudine când returnă mașina firmei de la care o închinase, unde doi oameni în gri pierdeau prea mult timp cu completarea formularelor de închiriere. Hotărât, își înregistra valiza pentru Viena și, cu fișa asta de îmbarcare în mână, trecu de Imigrări și luă loc în balamucul din hol, ascuns în spatele unui număr din *Times*. Când se anunță că zborul lui avea întârziere, aproape că-și ascunse iritarea, dar reuși să n-o ascundă chiar de tot. Când fură chemați să se îmbarce, se grăbi ascultător să se alăture

mulțimii ce se precipita spre poarta de plecare, imaginea perfectă a călătorului docil. În timpul ăsta aproape că simțea, dacă nu cumva vedea efectiv, cum cei doi bărbați o întind înapoi la bază, să bea ceai și să joace ping-pong: n-au decât să-l preia nenorociții de la Viena și bine că ne-am descotorosit de el, își spuneau. O luă după colț și se îndreptă spre un trotuar rulant, dar nu se urcă pe el. Tărăgână în schimb pasul, privind în urmă ca și cum s-ar fi uitat după un tovarăș de drum întârziat, apoi lăsă ca fluxul de pasageri ce venea din sens opus să-l antreneze imperceptibil în sens invers. Câteva clipe mai târziu își prezenta pașaportul la Sosiri și era întâmpinat cu acel discret „Bine ați venit acasă, domnule”, rezervat celor cu un anumit număr de înseriere. Ca o ultimă precauție spontană, se dusesse la ghișeul de zboruri interne și întrebase cât putuse de vag și de șovăielnic, ca să-l enerveze pe funcționarul teribil de ocupat, ce zboruri avea spre Scoția. „Nu Glasgow, mulțumesc, doar Edinburgh. Stați puțin, dați-mi și zborurile pentru Glasgow. Ah, un orar tipărit, fantastic. Mulțumesc mult de tot. Tot de la dumneavoastră pot să cumpăr și bilet? Da, înțeleg. Acolo. Strașnic”.

Pym rupse în bucățele fișa de îmbarcare și o puse în scrumieră. Cât anume plănuiise, cât fusese spontan? Nu prea avea importanță. „Sunt aici ca să acționez, nu ca să analizez în amănunt”. Un bilet de autobuz Heathrow-Reading. Plouase tot drumul. Un bilet dus Reading-Londra, nefolosit, cumpărat ca să inducă în eroare. Un bilet de vagon de dormit Reading-Exeter, plătit în tren. Își pusese o bască pe cap și-și ascunsese fața când îl cumpărase de la însoțitorul beat. Rupându-le și pe ele fărâme, Pym le puse în grămada din scrumieră și, din obișnuință sau din agresivitate, apropiu de ele un chibrit aprins și se uită la flacără fix, fără să clipească. Șovăi dacă să nu-și ardă și pașaportul, dar un ultim scrupul îl reținu, lucru care i se păru ciudat și întrucâtva înduioșător. Îmi plănuiisem totul, până la cel mai mic amănunt – eu, care n-am luat în viața mea o hotărâre conștientă. Mi-am planificat totul din ziua în care am intrat în Firmă, într-un colț al creierului despre care habar n-am avut, până la moartea lui Rick. Am planificat totul, numai

croaziera domnișoarei Dubber nu.

Flacăra se stinse. Răvăși cenușa, își scoase haina și o puse pe spătarul scaunului. Trase din sertarul unui scrin o jachetă tricotată de domnișoara Dubber și o îmbrăcă.

O să-i propun din nou, își zise el. O să mă gândesc la ceva care s-o tenteze. O să-mi aleg mai bine momentul. Important pentru ea e să schimbe decorul, își zise. Un loc unde să nu o tulbure nimic.

Simțind brusc nevoia să facă ceva, stinse luminile, se duse repede la fereastră, desfăcu draperiile și se puse pe treabă, verificând mica piață ce se trezea odată cu zorii, om cu om și fereastră cu fereastră, în căutare de semne care să-i arate c-ar fi urmărit. În bucătăria ei, nevasta preotului baptist, într-un capot de diftină, ia echipamentul de fotbal al fiului ei de pe frânghia de uscat rufe, pregătindu-l pentru meciul de azi. Pym se trage iute înapoi. A zărit o sclipire metalică pe aleea din fața casei preotului, dar nu-i decât bicicleta acestuia, legată cu un lanț de trunchiul unui araucana, ca precauție în fața lăcomiei necreștinești. Pe geamul givrat al băii de la Sea View, o femeie în slip cenușiu stă aplecată deasupra lavaboului, spălându-și părul. Celia Venn, fiica doctorului care vrea să picteze marea, așteaptă azi, fără doar și poate, o vizită. În casa de alături, la numărul opt, domnul Barlow, constructorul, și cu nevastă-sa se uită la televizor, cât timp își iau micul dejun. Ochii lui Pym mătură totul cu metodă, până ce atenția îi e atrasă de o camionetă parcată. Ușa pentru pasageri se deschide, silueta unei fete se strecoară iute prin grădina din mijlocul pieței și dispăre la numărul douăzeci și opt. Ella, fata antreprenorului de pompe funebre, descoperă viața.

Pym trage draperiile și aprinde din nou lumina. O să-mi fac zi când vreau eu și noapte la fel. Servieta rămăsese acolo unde o așezase, ciudat de rigidă din pricina armăturii de oțel. „Toată lumea are servieta, își zise el, privind-o fix. A lui Rick era din piele de porc, a lui Lippsie din carton, a lui Poppy – o chestie cenușie și scofâlcită, cu un fel de urme imprimate pe ea, ca să pară din piele netăbăcită. Și Jack – dragul meu Jack – tu ai servieta aia diplomat minunată, credincioasă ca și câinele pe care a trebuit să-l împuști”.

Știi, Tom, unii își lasă moștenire corpul spitalelor universitare. Măinile merg la o grupă, inima la alta, ochii la alta, fiecare capătă câte ceva, toată lumea e mulțumită. Tatăl tău însă nu are decât secretele lui de lăsat. Ele sunt originea și blestemul lui.

Pym se lasă să cadă cu zgomot pe scaunul de la birou.

La drept vorbind, ceea ce făcea acum era o repetiție. Adevărul, cuvânt cu cuvânt. Fără omisiuni, fără născociri, fără șmecherii. Doar de mult promisa eliberare.

Ca să spun adevărul, nimănui anume și tuturor. Ca să vi-l spun vouă, celor care mă stăpâniți, celor cărora m-am dăruit cu atât de necugetată mărinimie. Manipulatorilor mei și celor care mă plătesc. Lui Mary și tuturor celorlalte ca ea. Oricui a avut o fărâmbă din mine, i s-a promis mai mult și a fost în consecință dezamăgit. Și pentru ce va mai rămâne din mine după ce marea împărțeală a lui Pym va lua sfârșit.

Tuturor creditorilor și coproprietarilor mei anonimi, iată o dată pentru totdeauna reglarea tuturor restanțelor la care Rick visa atât de des și care, în sfârșit, va fi făcută de unicul lui fiu recunoscut. Indiferent cine a fost Pym pentru voi, indiferent cine sunteți sau ați fost, iată ultima dintre multele versiuni despre acel Pym pe care credeți că-l cunoașteți.

Py în trase adânc aer în piept și-l dădu afară cu un pufăit.

N-o faci decât o dată. O dată în viață și cu asta basta. Nu mai rescrii, nu mai piepteni, nu faci digresiuni. Niciun fel de așa-arfi-mai-bine. Ești albina mascul. O faci o dată și mori.

Luă un stilou, apoi o singură foaie de hârtie. Mâzgăli câteva rânduri, ce-i veni în minte. Munca și niciun fel de distracție fac din Jack un spion nesărat. Poppy, Poppy, la zid. E musai ca domnișoara Dubber să plece în croazieră. Mănâncă numai tort, bietul Rick e mort. Rickie-Tickie tatăl. Mâna îi aluneca iute, nu ștergea un cuvânt. Uneori, Tom, trebuie mai întâi să facem ceva, ca să aflăm de ce am făcut-o. Uneori faptele noastre sunt întrebări, nu răspunsuri.

## CAPITOLUL 2

Era o zi mohorâtă și vântul sufla în rafale, Tom, așa cum sunt mai toate duminicile în partea aceea a lumii. Copil fiind, am trăit o groază de astfel de duminici și nu-mi amintesc că vreuna să fi fost însorită. Nu prea îmi aduc aminte nici să fi ieșit vreodată din casă, doar când eram mânat, ca un delincvent minor, pe drumul spre biserică. Numai că iar am luat-o înainte, căci în ziua aceea Pym încă nu se născuse. Ne aflăm în urmă cu toată viața tatălui tău, plus vreo șase luni, într-un oraș la malul mării, nu departe de acesta, mai în pantă și cu un turn ceva mai masiv – dar și ăsta se potrivește destul de bine. Suntem pe la jumătatea unei dimineți vântoase, umede și bătute de soartă, crede-mă dacă-ți spun, iar eu, cum ți-am zis, o fantomă născută încă, necomandat, nelivrat și cu siguranță neachitat: un microfon surd, instalat, dar inactiv altfel decât în sens biologic. Frunze, ace vechi de pin și confetti vechi stau lipite de treptele ude ale bisericii, în timp ce șirul umil de credincioși așteaptă să intre ca să-și primească doza săptămânală de salvare sau de condamnare, deși n-am prea știut niciodată care e diferența exactă dintre ele. Și eu, un spion mut, născut încă, îndeplinindu-mi înconștient prima misiune, într-un loc de obicei lipsit de obiective de spionaj.

Numai că azi se pune ceva la cale. În aer se aude un zumzet și numele lui e Rick. Azi „în pioșenia credincioșilor” se strecoară o scânteie necurată, pe care n-o pot ascunde și care țâșnește de undeva din interiorul lor, din miezul mocnit al micii lor sferă întunecate, iar Rick este proprietarul, originea și inițiatorul ei.

O poți vedea pretutindeni: în pasul țăntoș și legănat al diaconului în costum cafeniu, în agitația și gâfâitul femeilor cu pălării pe cap ce sosesc în grabă, speriate că au întârziat, pentru ca apoi să se așeze roșind prin pudra albă care le acoperă fețele, constatând că au ajuns prea devreme. Toată lumea în așteptare, toată lumea umblând pe vârfuri și o adunare de zile mari, cum ar fi remarcat Rick cu mândrie, și probabil că și remarcase, căci în orice împrejurare îi plăcea să aibă sala plină, chiar dacă lumea venise ca să asiste la

spânzurarea lui. Numai câțiva veniseră cu mașina – acele minuni ale vremii care erau mașinile Lanchester și Singer – alții cu troleibuzul, iar unii pe jos; ploaia lui Dumnezeu, ce bătea dinspre mare, le înghețase răsuflarea sub etolele de vulpe ieftină, și vântul lui Dumnezeu, ce sufla dinspre mare, își croia drum prin serjul uzat al hainelor lor de duminică. Cu toate astea, niciunul dintre ei, indiferent cum venise, nu șovăia să mai înfrunte o secundă vremea haină și să întârzie holbându-se la avizier, ca să se convingă cu propriii ochi că ceea ce se zvonise în ultimele zile era adevărat. Pe avizier erau prinse două afișe, amândouă udate de ploaie, amândouă la fel de atrăgătoare pentru trecătorul ocazional ca o ceașcă de ceai rece. Dar, pentru cei ce cunosc codul, afișele acelea transmit un semnal electrizant. Primul, portocaliu, este apelul pentru strângerea a cinci mii de lire, lansat de Liga Femeilor Baptiste, în vederea construirii unei săli de lectură – deși știm prea bine cu toții că nu se va citi în ea nicio carte, că va fi pur și simplu un loc în care să se aducă prăjituri de casă și fotografii ale copiilor bolnavi de lepră din Congo. Un fel de panou din placaj, conceput de cel mai bun meșteșugar al lui Rick, e fixat de gard și arată că prima mie a și fost strânsă. Cel de-al doilea, verde, anunță că predica de azi va fi rostită de preot și că toată lumea e bine-venită. Această informație însă a fost corectată. Deasupra ei a fost prins în piuneze un carton bătut la mașină pe toată pagina, ca un anunț oficial, cu un surplus caraghios de majuscule, lucru care, prin părțile acelea, e considerat semn rău:

Datorită unor împrejurări neprevăzute, domnul Makepeace Watermaster, Judecător de Pace și Membru Liberal al Parlamentului pentru această Circumscripție electorală, va fi cel care va rosti astăzi Predica. Comitetul de Apel este rugat să rămână după Aceea pentru o ședință Extraordinară.

Makepeace Watermaster în persoană! Și știau ei de ce!

În altă parte a lumii, Hitler tocmai se pregătește să dea foc universului, în America și în Europa nenorocirile crizei se întind ca o ciumă fără leac și strămoșii lui Jack Brotherhood le tănuiesc sau nu, în funcție de ce falsă doctrină la zi

domină pe coridoarele contestabile de la Whitehall. Dar credincioșii aici de față nu îndrăznesc să aibă părerile lor despre aceste aspecte de nepătruns ale intențiilor Domnului. A lor e biserica disidentă, iar stăpân peste ei e Sir Makepeace Watermaster, cel mai mare orator și liberal ce s-a născut vreodată și unul dintre puternicii acestei țări, care le-a dăruit această clădire din propriul buzunar. Bineînțeles că lucrurile nu stăteau chiar așa. Tatăl lui, Goodman, fusese cel care le-o dăduse, dar Makepeace, care moștenise averea, avea un talent deosebit când era vorba să uite că tatăl lui existase. Bătrânul Goodman era galez, un olar ca vai de el, predicator, cântăreț, văduv neconsolat cu doi copii la douăzeci și cinci de ani distanță unul de celălalt, Makepeace fiind cel mare. Goodman venise aici, încercase argila, adulmecase aerul mării și ridicase un atelier de olărit. Doi ani mai târziu mai construisese două și importase mână de lucru ieftină, imigranți care să muncească în ele, mai întâi din sudul Țării Galilor, de unde venea și el, iar mai târziu și mai ieftin, și mai din sud, adică irlandezi persecutați. Goodman îi momise cu căsuțele pentru muncitori, îi înfometase cu salariile lui de mizerie și le băgase frica de iad în oase de la amvon, înainte de a fi el însuși chemat în rai, mărturie stând modestul monument ridicat în cinstea lui, înalt până la cer, ce se aflase în curtea fabricii până cu câțiva ani în urmă, când totul fusese dărâmat ca să lase loc unei parcelări pentru cabane și când toată lumea se bucurase că scăpase de el.

Astăzi, „datorită unor împrejurări neprevăzute”, același Makepeace, singurul fiu al lui Goodman, coboară de pe vârful lui de munte – cu toate că împrejurările fuseseră prevăzute de toată lumea în afară de el, fiind tot atât de palpabile ca și băncile în care așteptam, tot atât de inamovibile ca dalele lui Watermaster de care erau fixate băncile, tot atât de inevitabile ca sunetul aspru al ceasului care şuieră și gâfăie între bățai, asemenea unei scroafe pe moarte, ce luptă să-și mai amâne un pic sfârșitul groaznic. Imaginează-ți câtă tristețe... închipuiește-ți cum abrutiza tineretul și-i grăbea căderea, cum le interzicea tinerilor orice lucru plăcut care i-ar fi putut interesa: de la ziarul de duminică la religia catolică, de la psihologie la artă, de la lenjeria diafană la

buna dispoziție și chiar la proasta dispoziție, de la iubire la răs și invers, nu cred să fi existat vreun colțișor al ființei umane în care dezaprobarea să nu-și găsească loc. Căci, dacă nu înțelegi tristețea asta, nu vei înțelege lumea de care fugea Rick sau lumea spre care alerga, nici plăcerea ce gâdilă și agasează ca un purice fiecare piept umil în această duminică mohorâtă, în timp ce ultimele dangăte se contopesc cu răpăitul ploii și prima mare încercare a vieții tânărului Rick începe. „Rick Pym va cunoaște, în sfârșit, gustul funiei”, ziceau ei. Și cum să găsești un călău mai groaznic decât Makepeace în persoană, stăpân al întregului ținut, judecător de pace și membru liberal în parlament, care să-i potrivească lațul în jurul gâtului?

Cu ultimul dangăt de clopot, mor și cele din urmă acorduri de orgă. Credincioșii își țin răsufierea și încep să numere până la o sută, căutând din priviri actorii favoriți. Cele două doamne Watermaster au ajuns devreme. Stau umăr la umăr în strana notabilităților, chiar sub amvon. O dată la două săptămâni, cu regularitate, Makepeace ședea falnic ca un cocoș între ele, cu cei un metru nouăzeci și opt de centimetri ai lui, cu capul lunguleț înclinat într-o parte, în timp ce asculta orga cu urechile lui mici și umede ca niște boboci de trandafir. Dar nu și azi, pentru că azi e o zi excepțională, și Makepeace se află în culise, discutând cu preotul și cu câțiva membri îngrijorați ai Comitetului pentru colectă.

Soția lui Makepeace, cunoscută ca tanti Nell, nu a împlinit cincizeci de ani, dar e deja cocoșată și zbârcită ca o vrăjitoare, cu un tic care o face să clatine din capul încărunțit când te aștepți mai puțin, ca și cum ar goni un roi de muște. Iar alături de ea – o statuie firavă, gravă lângă ticurile și prostia lui Nell – stă cocoșată Dorothy, pe bună dreptate numită Dot, o fărâmiță de femeie imaculată, destul de tânără ca să fie fiica lui Nell și nu sora lui Makepeace... iar ea se roagă, se roagă Creatorului, apăsându-și pumnii micuți peste ochi, în timp ce-și dă cheazășie viața și moartea Lui, numai ca El s-o audă și să facă așa cum e mai bine. Tom, bapțiștii nu îngenunchează în fața lui Dumnezeu. Ei stau jos. Dar Dorothy a mea s-ar fi întins în ziua aceea cât era de



lungă pe dalele lui Watermaster și ar fi sărutat degetul cel mare de la piciorul papei, doar – doar o va ajuta Dumnezeu să iasă din impas.

Am o fotografie de-a ei și a fost o vreme – jur că nu mai e cazul, ea e moartă pentru mine – când mi-aș fi dat viața ca să mai capăt una. O găsisem într-o biblie veche și ferfenițită, când eram de vârsta lui Tom, într-un conac de la suburbia orașului, de unde plecam în grabă. „Pentru Dorothy, cu toată dragostea mea specială, Makepeace”, stătea scris pe prima pagină. Numai una și-atât o singură fotografie sepia, cafenie cu pete, ca o oprire din zbor, când coboară dintr-un taxi al cărui număr nu se vede în cadru, strângând în mână un buchețel de flori micuțe, sălbatice poate, culese de ea, iar ochii ei mari cuprind în ei prea mult ca să nu te tulbure. Se duce oare la o cununie? La cununia ei? Merge în vizită la vreo rudă bolnavă – la Nell? Unde se află? Unde fuge de data asta? Ține florile lângă bărbie și coatele apropiate de corp. Brațele formează o linie verticală de la talie la gât. Mâneci lungi, strânse la încheieturi. Mănuși din muselină, deci niciun inel vizibil, deși ghicesc o umflătură pe falanga a treia a degetului mijlociu de la mâna stângă. O pălărie cloș îi acoperă părul și aruncă o umbră ca o mască peste ochii speriați. Umerii plecați, de parcă ar fi gata să-și piardă echilibrul, și un picioruș delicat, întins într-o parte, ca să împiedice căderea. Ciorapii deschiși la culoare au luciul zigzagat al mătăsii, pantofii sunt din piele fină, cu vârful ascuțit și cu nasturi. Nu știu cum se face, dar sunt sigur c-o strâng, că i-a cumpărat în mare grabă, ca și restul toaletei, într-o prăvălie unde nu e cunoscută și nici nu dorește să fie. Partea de jos a feței e palidă ca o plantă crescută în întuneric – gândește-te la Glades, casa în care a crescut! Copil singur la părinți, ca și mine, asta se vedea de la prima privire – ce dacă avea un frate cu douăzeci și cinci de ani mai mare?

Să-ți spun ce-am găsit odată în casa de vară din livada mare a Watermasterilor, prin care hoinăream, copil ca și ea? Cartea de colorat pe care o primise premiu la orele de religie, *Viața Mântuitorului în imagini*. Și știi ce făcuse draga de Dot? Mâzgălise cu ferocitate cu creionul toate chipurile de sfinți. Mai întâi am fost șocat, până când am înțeles. Chipurile

acelea erau chipurile înspăimântătoare din lumea reală, din care ea nu făcea parte. Se bucurau de tovărășia și de toate zâmbetele calde de care ea nu se bucurase vreodată. Așa că le-a desființat colorându-le. Fără mânie. Fără ură. Nici măcar cu invidie. Doar pentru că viața lor ușoară îi era inaccesibilă. Mai uită-te o dată la fotografie. Maxilarul. Maxilarul încrâncenat, fără urmă de zâmbet, total lipsit de expresie. Gura mică, bine închisă și cu colțurile lăsate, ca nu cumva să-i scape vreun secret. Chipul acesta nu poate uita nicio amintire sau experiență neplăcută, căci n-are cui să i-o împărtășească. E condamnat să le depoziteze pe toate până-n ziua când se va sparge din cauza prea marii încărcături.

Destul. Iar m-am trezit luând-o înainte. Dot, mai cunoscută sub numele de Dorothy, numele de familie Watermaster. Nicio legătură cu vreun alt motiv. O abstracție. A mea. O femeie ireală, liberă, în zbor permanent. Nici dacă ar fi stat cu spatele la mine și nu cu fața, n-aș fi reușit s-o cunosc mai puțin sau s-o iubesc mai mult.

Iar în spatele celor două doamne Watermaster, mult mai în spate, de fapt exact la celălalt capăt al bisericii, chiar lângă intrare, în banca aleasă de ei lângă ușile închise, stă floarea tinerilor de la noi, cu cravatele înfioate pe sub gulerele tari, cu părul lins, despărțit parcă cu briciul. Sunt băieții de la seral, cum li se spune cu afecțiune, apostolii de mâine ai bisericii, speranțele noastre pure, viitorii noștri preoți, doctorii, misionarii și filantropii noștri, viitorii stăpâni ai țării, cei care, într-o bună zi, vor pleca în lume și o vor mântui așa cum nu mai fusese mântuită vreodată. Ei erau aceia care, prin zelul lor, obținuseră sarcinile încredințate de obicei unora mai în vârstă: distribuirea cărților de rugăciuni și a pernițelor pe care se îngenunchează, strângerea banilor la colectă și atârănarea hainelor în cui. Ei sunt cei care, o dată pe săptămână, cu bicicleta, motocicleta sau mașina unor părinți de treabă, distribuie revista bisericii noastre tuturor celor cu frica lui Dumnezeu, inclusiv lui Sir Makepeace Watermaster, a cărui bucătăreasă a primit instrucțiuni precise ca o felie de chec și un pahar de limonadă să-l aștepte întotdeauna pe cel care-o aduce; ei sunt cei care adună cei câțiva șilingi chirie de la prăpăditele căsuțe ale

bisericii, conduc bărcile de agrement de pe Brinkley Mere, contribuie la excursiile copiilor, găzduiesc întrecerile de Crăciun ale formației Copiii Speranței și dau viață activităților din săptămâna Strădaniiilor Creștine. Și tot ei își asumaseră, ca și cum Iisus în persoană le-ar fi încredințat-o, sarcina colectei pentru Liga Femeilor, obiectivul fiind de cinci mii de lire, într-o epocă în care o familie trăia cu două sute pe an. Nu exista ușă la care să nu fi bătut în pelerinajul lor. Nu exista geam pe care să nu se fi oferit să-l spele, răzor de pe care să nu fi propus să curețe bălăriile și să-l sape pentru Iisus. Zi după zi, tinerele trupe mărșăluiseră ca să se întoarcă, mirosind a pastile de mentă, când părinții lor dormeau de mult. Sir Makepeace le adusesese laude, la fel ca și preotul nostru. Nicio duminică nu era completă dacă nu i se aducea aminte Tatălui Sfânt de devotamentul lor. Și linia roșie de pe panoul din placaj de la poarta bisericii urcase cu vitejie peste cincizeci, o sută, până la prima mie, unde, cu toate eforturile lor, părea că se împotmolise. Nu că băieții și-ar fi pierdut entuziasmul, nici vorbă de așa ceva. În mintea lor nu exista noțiunea de eșec. Nici nu era nevoie ca Makepeace Watermaster să le amintească povestea lui Bruce și a păianjenului său, deși o făcea adesea. Băieții de la seral sunt, cum se spune, grozavi. Băieții de la seral sunt însăși avangarda lui Hristos și se vor număra printre mai-marii acestei țări.

De față sunt cinci și în mijlocul lor stă Rick, fondatorul, organizatorul, spiritul care-i conduce și trezorierul lor, visând încă la prima mașină Bentley. Rick, pe numele întreg Richard Thomas, după dragul și bătrânul lui tată, preaiubitul TP, care luptase în tranșeele Primului Război Mondial înainte de a ajunge primarul nostru și care se prăpădise cu șapte ani în urmă, deși parcă ar fi fost ieri. Și ce predicator fusese, înainte să fie chemat la ceruri de Creator! Rick, bunicul tău cu numele, Tom, pentru că nu te-aș fi lăsat niciodată să-l întâlnești.

Dispun de două versiuni ale predicii lui Makepeace, amândouă incomplete, amândouă rupte de timp sau de locul de origine: tăieturi îngălbenite, vizibil ciopârțite cu forfecuța de unghii din paginile eclesiastice ale presei locale, care pe

vreamea aceea raportau faptele preoților noștri cu aceeași loialitate cu care o fac azi în cazul fotbaliștilor. Le-am găsit tot în Biblia lui Dorothy, împreună cu fotografia. Makepeace nu învinuia direct pe nimeni, nu formula acuzații. Aceasta este țara aluziilor; vorbirea directă e apanajul păcătoșilor. „Un membru al parlamentului lansează un avertisment sever împotriva lăcomiei tinerilor”, titrează primul, Pericolele ambiției tinerilor splendid puse în evidență”, „în personalitatea impozantă a lui Makepeace, declară scriitorul anonim, se întâlnesc grația poezilor celți, elocvența omului de stat, mâna de fier a justiției legiuitorului”. Congregația a fost „vrăjită până la cel mai blând dintre membrii ei” – și nimeni mai mult decât Rick însuși, care asculta ca în transă, fermecat, mișcându-și capul lui mare în ritmul retoricii lui Makepeace, chiar dacă fiecare intonație galică din ea este – pentru urechile și ochii ce palpită în jurul lui – azvârlită direct spre Rick, peste întreaga biserică, și înfiptă în țintă cu o împunsătură a lugubruului deget arătător al lui Watermaster.

Cea de-a doua versiune are un ton mai puțin apocaliptic, înaltul personaj nu predica împotriva păcatelor tinerilor, nici vorbă de așa ceva. El doar întindea o mână de ajutor tânărului care greșea. Ridica în slăvi idealurile tinereții, asemuindu-le stelelor. Dacă ai fi crezut în această a doua versiune, ți-ai fi închipuit că Makepeace făcuse o pasiune pentru stele. Nu putea să se despartă de ele, la fel ca și autorul articolului. Stelele ca destin al nostru. Stelele care-i ghidează pe înțelepți prin deșert, spre însuși Leagănul Adevărului. Stele care să lumineze întunericul disperării noastre, da, chiar și în străfundurile păcatului. Stele de toate formele, pentru toate ocaziile. Lucind deasupra noastră aidoma luminii lui Dumnezeu. Autorul trebuie să-i fi fost devotat trup și suflet lui Makepeace Watermaster, dacă nu cumva era chiar Makepeace în persoană. Nimeni altul n-ar fi putut îndulci astfel acea înspăimântătoare, amenințătoare apariție la amvon.

Chiar dacă în ziua aceea ochii mei nu erau deschiși încă, îl văd la fel de limpede cum l-am văzut mai apoi în carne și oase și cum îl voi vedea mereu: înalt ca unul din

coșurile fabricii sale și la fel de subțire. Făcut parcă din cauciuc, cu umeri firavi, înguști, și un mijloc lat, scos în afară. Un braț fără încheieturi îndreptat spre noi ca un semafor de cale ferată, o mână flască fluturând la capul lui. Și gura mică și umedă, elastică, o gură de femeie, prea mică chiar și pentru a-l hrăni, lățindu-se și contractându-se când trudea să rostească sunetele acelea pline de indignare. Și când într-un târziu, teribil de târziu, lansase suficient de multe avertismente înspăimântătoare, iar pedepsele ce-i așteptau pe păcătoși fuseseră prezentate destul de amănunțit, îl văd înghețând, lăsându-se pe spate și umezindu-și buzele pentru sărutul de încheiere, pe care noi, copiii, îl doream cu disperare de patruzeci de minute de când ne tot încrucișam picioarele, ținându-ne să nu facem pipi, indiferent dacă făcuserăm chiar înainte de a pleca de acasă. Una dintre tăieturi citează în întregime acest ridicol pasaj final și am să-l citez și eu acum – textul lor, nu al meu – căci niciuna dintre predicile lui Watermaster pe care le-am auzit mai târziu nu ar fi completă fără el, cuvintele devenind parte din însăși ființa lui Rick, rămânându-i întipărite în minte pentru tot restul vieții și, ca urmare, în tot cursul vieții mele, așa că m-ar mira să nu-i fi răsunat în urechi când își dădea duhul și să nu-l fi întovărășit în drumul spre Creatorul său, doi prieteni la toartă în sfârșit împreună:

„Idealurile, dragii mei frați!” – îl văd pe Makepeace făcând o pauză, aruncându-i o nouă privire lui Rick și continuând – „idealurile, iubiții mei frați, trebuie asemuite cu acele splendide stele de deasupra noastră” – îl văd înălțându-și ochii triști, fără urmă de stele în ei, spre acoperișul din lemn – „Nu le putem atinge. Milioane de kilometri ne despart de ele” – îl văd ridicându-și brațele ofilite, de parcă ar vrea să prindă un păcătos pe cale să se prăbușească – „Dar, o, fraților, cât de mult ne bucurăm de prezența lor!”

Să nu uiți aceste cuvinte, Tom. Jack, o să crezi că sunt nebun, dar aceste stele, oricât de stupid ar părea, reprezintă un element vital de spionaj operațional, căci ele i-au oferit lui Rick o primă imagine a încrederii mistuitoare în destinul său, imagine care nu s-a oprit la Rick; cum ar fi putut să se oprească, căci ce altceva e fiul unui profet dacă nu o profeție

el însuși, chiar dacă nimeni de pe lumea asta largă nu descoperă vreodată ce-a profetit unul sau celălalt? Makepeace, ca toți marii predicatori, era silit să se lipsească de o cortină finală și de aplauze. Totuși, destul de ușor de auzit în tăcerea ce domnea – cunosc martori care pot să jure că-i așa – Rick șoptește de două ori „ce frumos”. Și Makepeace Watermaster îl aude – își târșâie picioarele lui mari și se oprește pe treptele amvonului, privind în jur, de parcă cineva i-ar fi strigat o insultă. Makepeace se așază, iar orga atacă imnul „Care-i țelul ce arde în inimile noastre?” Makepeace se ridică din nou, neștiind unde să-și pună fundul ridicol de mititel. Imnul e cântat până la înspăimântătorul lui final. Băieții de la seral, cu Rick-cel-trăsnit-de-stele în mijlocul lor, pornesc pe culoar și, cu o mișcare de penetrare bine exersată, se răspândesc la posturile ce le-au fost repartizate. Rick, dichisit azi ca în toate duminicile, întinde tăvița pentru colectă doamnelor Watermaster, ochii lui albaștri licărind de o splendidă înțelegere. Cât vor da? Cât de repede? Tăcerea conferă încordare acestor uriașe întrebări. Mai întâi tanti Nell, care-l lasă să aștepte cât scormonește în geantă bodogănind, dar azi Rick e numai răbdare, numai iubire, numai stele, și fiecare doamnă, indiferent de vârstă sau frumusețe, se bucură de darul zâmbetului său vibrant și angelic. Dar, în timp ce țicnita de Nell îi zâmbește ca proasta și încearcă să-i ciufulească părul bine lins și să i-l tragă peste fruntea înaltă, de creștin, micuța mea Dot privește în pământ, rugându-se în continuare, rugându-se chiar și în picioare, iar Rick e silit să-i atingă brațul cu arătătorul ca să-i atragă atenția asupra prezenței lui pioase. Îi pot simți acum atingerea pe propriul meu braț, atingere ce trimite prin mine o descărcare lecuitoare de ură și dragoste care face să-mi tremure genunchii. Băieții se aliniază în fața altarului, preotul primește ofrandele, rostește o binecuvântare de mântuială, după care le poruncește tuturor, cu excepția celor ce fac parte din Comitetul de colectă, să părăsească imediat și în tăcere biserica. Împrejurările neprevăzute stau să înceapă și odată cu ele prima mare încercare a lui Richard T. Pym – prima dintre multe altele, e adevărat, dar tocmai aceasta a

fost cea care i-a stârnit pofta de Osândă.

L-am văzut de o sută de ori așa cum stătea în dimineața aceea. Rick singur, îngândurat, în pragul unei încăperi ticsite. Rick, fiul tatălui său, cu gloria unei mari moșteniri încrețindu-i fruntea. Rick așteptând, precum Napoleon înaintea unei bătălii, ca Destinul să sune în goarneau ce vesteau asaltul. Niciodată în viață nu și-a ratat intrarea, niciodată nu a rasolit momentul sau efectul. Puteai lăsa deoparte orice te-ar fi preocupat până atunci: subiectul zilei tocmai fusese pus pe tapet. Deci ne aflăm în biserică, în această duminică ploioasă, în timp ce vântul lui Dumnezeu vâjâie în grinzile din lemn de pin de deasupra noastră și trista adunare din băncile din față îl așteaptă, jenată, pe Rick. Dar, așa cum știm cu toții, stelele sunt asemenea idealurilor și ne scapă printre degete. Gâturile încep să se întindă, scaunele să scârțâie. Și Rick tot nu apare. Băieții de la seral care au luat deja loc pe banca acuzaților își umezesc buzele cu limba, își pipăie cravatele cu vârfurile degetelor nervoase. Rick a șters-o. Rick nu îndrăznește să-i înfrunte. Diaconul în costumul lui cafeniu își târșăie picioarele cu o stranie supărare de meșteșugar spre sacristia unde s-ar putea ascunde Rick. Se aude apoi un pocnet. Toate capetele se întorc cu viteza fulgerului spre locul de unde răsunase zgomotul și se trezesc zgâindu-se la ușa mare dinspre apus, de la capătul culoarului, deschisă din afară de o mână misterioasă. Profilat pe norii marini cenușii aducători de nenorocire, Rick T. Pym, până acum urmașul firesc al lui David Livingstone, dac-o fi avut vreunul, se înclină cu gravitate spre judecătorii săi și spre Creator, închide ușa cea mare în urma lui și aproape că dispăre iar, înghițit de culoarea ei neagră.

— Un mesaj de la bătrâna doamnă Harmann pentru dumneavoastră, domnule Philpott.

Philpott fiind numele preotului. Vocea fiind a lui Rick și fiecare remarcând, ca de obicei, cât era de frumoasă, îngrămădindu-se spre ea, iubind-o, subjugați și speriați de siguranța ei de neclintit.

— A, da? spune Philpott, teribil de alarmat de faptul că Rick i se adresează cu atâta calm, de la o asemenea distanță.

Și Philpott e tot galez.

— Ar dori s-o duceți cu mașina la spitalul din Exeter, să-l vadă pe soțul ei înainte de operația de mâine, domnule Philpott, spune Rick cu o mică umbră de reproș în glas. Nu prea crede c-o să scape. Dar, dacă nu puteți, sunt sigur că unul dintre noi o va duce, ce zici, Syd?

Syd Lemon e un londonez get-beget, al cărui tată venise nu de mult în sud ca să-și trateze artrita și care, după părerea lui Syd, avea să moară curând de plectiseală, nu de artrită. Syd e aghiotantul preferat al lui Rick, un bătauș mărunțel, cu pumnul de fier, cu agerimea și scânteierea pe care ți le dă orașul. Syd a rămas Syd pentru mine până azi – persoana căreia, cu excepția lui Poppy, m-am confesat cel mai mult, dac-am făcut-o vreodată.

— Stăm cu ea toată noaptea dacă e nevoie, afirmă Syd cu o bunăvoință plină de zel. Și mâine toată ziua, nu-i așa, Rickie?

— Taci din gură, mârâie Makepeace Watermaster.

Dar nu către Rick, care zăvorește ușile bisericii pe dinăuntru. Abia dacă-l putem distinge prin luminile și întunericul pronaosului. *Zdrang*, se aude primul zăvor, cel de sus; Rick trebuie să se ridice pe vârfuri ca să ajungă la el. *Zdrang*, al doilea, jos de tot, când se apleacă până la el. În cele din urmă, spre vizibila ușurare a celor slabi de înger, consimte să se imbarce în călătoria lui spre eșafod. Căci deja cei mai naivi dintre noi avem încredere în el. Deja în inimile, noastre cerșim un zâmbet de la el, fiul bătrânului TP, îi transmitem mesaje asigurându-l că nu avem nimic cu el, întrebându-l cum se simte draga, biata lui mamă – căci draga de ea, așa cum știm cu toții, nu se simte prea bine azi și nimeni n-o poate urni din casă. Stă cu maiestuozitatea unei văduve la ea acasă, pe Airdale Road, în spatele perdelelor trase, sub fotografia uriașă, colorată, a lui TP în ținută de primar, plângând și rugându-se ba să vină defunctul ei soț înapoi, ba să rămână acolo unde este și să scape de rușine, ba susținându-l pe Rick, ca o adevărată luptătoare cum e de fapt în taină – „Arată-le, fiule. Pune-i la pământ înainte să te doboare ei pe tine, așa cum făcea taică-tău, ba chiar și mai și”. Deja membrii mai puțin preocupați



de cele lumești ai tribunalului nostru improvizat fuseseră convertiți, dacă nu chiar corupți, de Rick. Și, parcă pentru a le submina și mai mult autoritatea, galezul Philpott, în nevinovăția lui, făcu greșeala de a-l așeza pe Rick lângă strană, în același loc de unde, în trecut, ne citea cu atâta elan și putere de convingere pasaje din Sfânta Evanghelie. Și mai grav, galezul Philpott e cel care-l conduce pe Rick în locul acela și-i trage scaunul, ca să se așeze. Dar Rick nu-i chiar atât de docil. Rămâne în picioare, cu o mână odihnindu-se comod pe spătarul scaunului, de parcă s-ar fi decis să și-l însușească. Între timp schimbă câteva vorbe cu domnul Philpott.

— Văd că Arsenal a dat-o în bară sâmbătă, spune Rick.

Arsenal fiind, în vremuri mai bune, cea de-a doua mare iubire a domnului Philpott, cum fusese și a lui TP.

— Lasă asta acum, Rick, spune domnul Philpott, încurcat peste poate. După cum știi, avem lucruri serioase de discutat.

Cu o figură tristă, preotul își ocupă locul de lângă Makepeace Watermaster. Dar Rick și-a atins scopul. A câștigat un punct acolo unde Philpott nu dorise, ne-a pus în față un om cu simțăminte, nu un răufăcător. Rick zâmbește, conștient de succesul său. Ne zâmbește tuturor deodată: ce frumos din partea voastră că vă aflați aici. Zâmbetul lui ne învăluie; nu e impertinent, e impresionant prin înțelegerea forței prin care omul, supus greșelii, a fost adus în această situație nefericită. Doar Sir Makepeace și Perce Loft, marele avocat de la Dawlish, cunoscut ca Perce Executorul, care stă lângă el cu hârtiile în mână și își păstrează întipărită pe chip dezaprobarea ca de granit. Dar Rick nu se sperie de ei. Nu se sperie de Makepeace și cu siguranță că nici de Perce, cu care în ultimele luni întreține relații dintre cele mai prietenești, bazate, se spune, pe respect și înțelegere reciprocă. Perce și-ar dori ca Rick să facă dreptul. Rick se gândește serios la asta, dar pentru moment vrea ca Perce să-l sfătuiască în legătură cu unele tranzacții la care se gândește. Perce, altruist ca întotdeauna, își oferă serviciile pe gratis.

— Ce predică minunată ne-ai ținut, Sir Makepeace, spune Rick. N-am auzit alta mai bună. Cuvintele

dumneavoastră vor răsuna în capul meu aidoma clopotelor cerurilor cât oi trăi, domnule. Bună ziua, domnule Loft.

Perce Loft e un avocat prea versat ca să răspundă, iar Sir Makepeace mai fusese flatat în viața lui și considera că i se cuvine.

— Stai jos, spune membrul liberal al parlamentului pentru această circumscripție electorală și judecător de pace în același timp.

Rick îl ascultă fără să șovăie. Nu este dușmanul autorității. Dimpotrivă, el însuși este un om al autorității, căci așa cum noi, șovăielnicii, știm deja, el e puterea și justiția într-o singură persoană.

— Unde sunt banii din colectă? întreabă Makepeace Watermaster fără înconjur. Numai luna trecută s-au făcut donații de aproape patru sute de lire. Trei sute cu o lună înainte, trei sute în august. Conturile tale pentru aceeași perioadă arată că s-au primit o sută douăsprezece lire. Nimic pus deoparte și niciun ban gheață. Ce-ai făcut cu ei, băiete?

— Am cumpărat un autobuz, spune Rick, iar Syd – ca să folosesc propriile lui cuvinte – așezat pe bancă împreună cu toți ceilalți, lupta din greu să nu pice lat.

După ceasul tatălui lui Syd, Rick a vorbit douăsprezece minute și, când a isprăvit, între el și victorie nu se mai afla decât Makepeace Watermaster. Syd era sigur de acest lucru:

— Preotul era câștigat înainte ca taică-tău să deschidă gura, puștiule. Era și normal, el îl urcase pentru prima dată pe TP la amvon. Bătrânul Perce Loft... ei bine, el avea altceva de făcut. Rick îl aranjase frumușel. Cât despre ceilalți, urcau și coborau precum chiloții unei târfe, așteptând să vadă în ce direcție va înclina Măria Sa Lordul Makepeace.

Mai întâi și mai întâi, Rick și-a asumat cu mărinimie întreaga răspundere. Vinovăția, dacă există așa ceva, trebuie pusă numai pe seama lui. Stelele și idealurile nu sunt nimic în comparație cu metaforele cu care ne-a copleșit: „Dacă trebuie să arătați pe cineva cu degetul, arătați-mă pe mine”. O împunsătură spre propriul piept. „Dacă trebuie plătit un preț, asta e adresa la care trebuie trimis. iată-mă. Trimiteți-mi nota de plată. Și fie ca toți ceilalți să învețe din greșelile celui care i-a vârat în treaba asta, dacă greșeli au fost”, îi

provoacă el, forțând limba engleză să i se supună, cu muchia palmei lui durdulii. Femeile i-au admirat aceste mâini până la capătul zilelor lui. Au tras concluzii din lungimea degetelor sale, ce nu se răsfirau niciodată atunci când făcea un gest.

— De unde-i venea talentul ăsta de orator? I-am întrebat odată pe Syd cu respect, profitând de ceea ce el și Meg numeau un strop de udătură, lângă șemineul lor din Surbiton. Care erau modelele lui, în afară de Makepeace?

— Lloyd George, Hartley Shawcross, Avory, Marshall Hall, Norman Birkett și alți mari oratori ai vremii, a răspuns Syd cu promptitudine, de parcă ar fi fost niște nume de cai pentru cursa de două și jumătate de la Newmarket. Tatăl tău, puștiule, respecta legea ca nimeni altul. Le studia discursurile, le cunoștea formulările la perfecție. Ar fi ajuns un judecător grozav dacă TP i-ar fi dat prilejul, nu-i așa, Meg?

— Ar fi ajuns prim-ministru, afirmă Meg cu pioșenie. Cine altul, în afară de el și de Winston?

Rick trece apoi la teoria lui despre proprietate, pe care l-am auzit expunând-o de multe ori de atunci, în fel și chip, dar cred că atunci a inaugurat-o. În esență, ea consta în aceea că orice sumă de bani trecea prin mâna lui Rick era supusă unei redefiniri a legii proprietății, întrucât, indiferent ce ar fi făcut cu ea, scopul final urma să fie ameliorarea sorții omenirii, al cărei principal reprezentant era. Într-un cuvânt, Rick nu lua, ci dădea, iar cei care-ar fi spus altfel dovedeau o crasă lipsă de încredere. Ultima provocare se prezintă sub forma unui bombardament din ce în ce mai puternic de fraze pseudobiblice în suferință din punct de vedere gramatical. „Și dacă cineva dintre voi, prezenți aici... poate face dovada unui singur avantaj – unui singur beneficiu – fie în trecut, fie bine pus deoparte pentru viitor – provenind direct sau indirect din această întreprindere – pe care să-l fi tras eu – oricât de ambițios ar fi el, să nu șovăie să vină aici în față, cu inima curată – și să arate cu degetul pe cine trebuie”.

De aici și până la viziunea sublimă a Companiei de Autobuze Parohiale Pym Limited, de pe urma căreia pioșenia nu avea decât de câștigat și care va aduce credincioși în biserica noastră, nu mai era decât un pas.

Cutia magică fusese descuiată. Ridicând brusc capacul, Rick etalează o dezordine zăpăcitoare de promisiuni și date statistice. Biletul de autobuz de la Farleigh Abbott la biserica noastră e de doi pence. Troleibuzul de la Tambercombe costă trei pence, patru persoane într-un taxi, de oriunde l-ar lua, au de plătit șase pence, un autobuz Granville Hastings costă nouă sute, opt lire reducere dacă-l plătești cu bani gheață, și are treizeci și două de locuri, opt în picioare. Numai duminica – ajutoarele mele aici de față au făcut un studiu foarte atent, domnilor – mai mult de șase sute de persoane parcurg un total de peste șase mii de kilometri ca să participe la slujba de la această minunată biserică. Pentru că iubesc acest loc. Așa cum îl iubește și Rick. Cum îl iubim cu toții, fiecare bărbat și fiecare femeie aici de față – să nu ne ascundem. Pentru că-și doresc să fie *atrași de la periferie spre centru*, în spiritul credinței lor. Aceasta era una din expresiile lui Makepeace Watermaster și Syd spune că Rick nu i-a aruncat-o în față fără o urmă de malițiozitate. În alte trei zile ale săptămânii, domnilor – Corala Speranței, Strădania Creștinească și Grupul Biblic al Ligii Femeilor – mai parcurg peste o mie o sută de kilometri, lăsând trei zile libere pentru traficul comercial obișnuit, și, dacă nu mă credeți, priviți-mi brațul cum îi înlătură din calea mea pe cei ce se îndoiesc, cu o serie de lovituri scurte din cot, cu palmele făcute căuș și degetele nerăsfirându-se niciodată.

Privind la aceste degete, brusc devine clar că nu există decât o singură concluzie:

— Domnilor, dacă cerem jumătate din prețul standard și oferim bilete gratuite handicapatilor și bătrânilor, fiecărui copil sub opt ani – cu poliță de asigurare completă – respectând toate reglementările în vigoare, pe bună dreptate aplicate transportului de persoane în aceste vremuri din ce în ce mai tulburi în care trăim – cu șoferi profesioniști, perfect conștienți de răspunderea lor, oameni cu frica lui Dumnezeu, recrutați dintre noi – dacă scădem reparațiile, cheltuielile de întreținere, combustibilul, procurarea билетelor și altele, și presupunând că în cele trei zile de activitate vom avea o capacitate de cincizeci la sută – Comitetul de colectă va obține un profit net de patruzeci la sută și e loc pentru toată

lumea.

Makepeace Watermaster pune întrebări. Ceilalți sunt sau prea plini, sau prea goi ca să scoată o vorbă.

— Și l-ai cumpărat? întreabă Makepeace.

— Da, domnule.

— Păi, jumătate din voi sunteți minori.

— Am folosit un intermediar, domnule. Un avocat grozav din regiune, care, în modestia lui, dorește să rămână anonim.

Răspunsul lui Rick aduce un zâmbet rar pe buzele incredibil de subțiri ale lui Makepeace Watermaster.

— N-am mai întâlnit până acum un avocat care să dorească să rămână anonim, spune el.

Încurcat, Perce Loft se încruntă la perete.

— Și unde e acum? continuă Sir Makepeace.

— Cine anume, domnule?

— Autobuzul, băiete.

— E la vopsit, spune Rick. Verde cu litere de aur.

— Cine și când ți-a dat permisiunea să te lansezi în acest proiect? întreabă Watermaster.

— O vom ruga pe domnișoara Dorothy să taie panglica, Sir Makepeace. Am și redactat invitațiile.

— Cine ți-a dat permisiunea? Cumva domnul Philpott, aici de față? Cumva diaconii? Comitetul? Sau eu? Să cheltuiești nouă sute opt lire din fondurile Comitetului, din banii văduvelor, pe un autobuz?

— Am vrut să fie o surpriză, Sir Makepeace. Am vrut să facem praf consiliul. Dacă apuci să scoți un cuvânt, tot orașul vuiește, nu mai are niciun haz. Compania noastră va apărea ca din senin în fața unei lumi care nu bănuiește nimic.

Makepeace trece acum la ceea ce Syd numește partea delicată.

— Unde sunt cărțile?

— Cărțile, domnule? Eu nu cunosc decât o singură carte...

— Registrele, băiete. Cifrele. Am auzit că ai ținut singur contabilitatea.

— Dați-mi o săptămână, Sir Makepeace, și o să vă dau

socoteală de fiecare penny cheltuit.

— Asta nu e contabilitate. Țsta e un fals. N-ai învățat chiar nimic de la tatăl tău, băiete?

— Cîntea, domnule. Umilința în fața lui Iisus.

— Cât ai cheltuit?

— N-am cheltuit, domnule. Am investit.

— Cât?

— O mie cinci sute. Rotunjit.

— Unde e autobuzul acum?

— V-am spus, domnule. La vopsit.

— Unde?

— La Balham, în Brinkley. Constructori de autobuze. Printre cei mai vajnici liberali din comitat. Creștini unul și unul.

— Cunosce firma Balham. TP le-a vîndut cherestea timp de zece ani.

— Nu-mi iau bani pentru vopsit.

— Propui să fie utilizat în scopuri comerciale, ziceai?

— Trei zile pe săptămână, domnule.

— Folosind stațiile de transport în comun?

— Bineînțeles.

— Știi cum va primi Corporația de Transporturi Dawlish și Tambercombe din Devon această speculație?

— Sir Makepeace, tipii ăia nu pot bloca o întreprindere atît de populară cum e asta. Pe noi ne conduce Dumnezeu. Odată ce vor vedea această adevărată maree și-i vor simți puterea, vor da înapoi și ne vor lăsa cale liberă până la capăt. Ei nu pot opri progresul, Sir Makepeace, nu pot opri mersul înainte al creștinilor.

— Nu pot? spune Sir Makepeace și mîzgălește cifre pe o bucată de hîrtie pe care o are în față. Lipsesc și opt sute cincizeci de lire din banii de chirie, observă el în timp ce scrie.

— Am investit și banii de chirie, domnule.

— Păi în cazul ăsta dă mai mult de o mie cinci sute.

— Să zicem două mii. Rotunjit. Credeam că vă referiți numai la banii Comitetului.

— Și banii din colectele de la biserică?

— Parte din ei.

— Socotind toți banii din toate sursele, care a fost capitalul total? Rotunjit.

— Dacă includem și investitorii particulari, Sir Makepeace...

Watermaster se ridică în picioare.

— Așadar, avem și investitori particulari? Doamne, fiule, văd că ai depășit orice limită. Cine sunt investitorii?

— Clienți particulari.

— Ai cui?

Perce Loft pare că e gata să adoarmă de plictiseală. Pleoapele îi coboară lungi peste ochi, capul ca de țap îi alunecă în față.

— Sir Makepeace, nu am dreptul să le divulg numele. Odată ce Compania promite confidențialitate, o și respectă. Cuvântul nostru de ordine e integritatea.

— Compania a fost înregistrată?

— Nu, domnule.

— De ce nu?

— Din motive de securitate, domnule. Ca să păstrăm secretul. Cum v-am mai spus.

Makepeace începe să-și ia din nou notițe. Toată lumea așteaptă să-i mai pună și alte întrebări. Nu vine niciuna. Pe chipul lui Makepeace apare o expresie neplăcută, de deplină satisfacție; pare că n-ar mai avea nevoie de nimic și Rick o simte înaintea tuturor. „Era ca la doctor, puștiule, mi-a povestit Syd, când știe, în fine, de ce anume o să mori, dar mai trebuie să-ți scrie o rețetă înainte de a-ți da vestea cea mare”.

Rick vorbește din nou. Nesilit de nimeni. Are vocea din momentele în care e încolțit. Syd a auzit-o atunci, am auzit-o și eu mai târziu, doar de două ori. Nu suna deloc plăcut.

— La drept vorbind, Sir Makepeace, aș putea să vă aduc socotelile alea diseară. Sunt puse bine, înțelegeți. Trebuie să le scot de unde se află.

— Dă-le celor de la poliție, spune Makepeace, neoprindu-se din scris. Noi suntem oameni ai bisericii, nu detectivi.

— S-ar putea ca domnișoara Dorothy să fie de altă părere, nu credeți, Sir Makepeace?

— Domnișoara Dorothy n-are nicio legătură cu asta.

— Întrebați-o pe ea.

Makepeace se oprește din scris și-și ridică un pic cam brusc capul, spune Syd. Se uită unul la celălalt, ochii lui Makepeace mici ca de copil, ușor nesiguri. Cât despre Rickie, ochii lui au dintr-odată lucirea unui cuțit în noapte. Syd nu merge atât de departe ca mine când descrie acea privire, căci Syd nu s-ar atinge de latura întunecată a eroului său de-o viață. Eu însă, da. Seamănă cu privirea unui copil prin găurile unei măști. Neagă tot ce susținuse cu o clipă în urmă. E păgână. E amorală. Regretă că ai hotărât așa și regretă că ești muritor. Dar nu are de ales.

— Vrei să spui că domnișoara Dorothy a investit și ea în acest proiect? Întreabă Makepeace.

— Poți investi mai mult decât bani, Sir Makepeace, spune Rick, de undeva de departe, dar în același timp nespus de aproape.

— Problema e, zice Syd, cam zorit aici, că Makepeace n-ar fi trebuit niciodată să-l împingă pe Rick să folosească acest argument. Makepeace era un om slab care făcea pe durul și ăștia-s cei mai răi, continuă Syd. Dacă Makepeace ar fi fost rezonabil, dacă ar fi avut încredere ca toți ceilalți și o părere ceva mai bună despre fiul bietului TP, în loc să fie lipsit de credință și în loc s-o submineze în toți ceilalți pe deasupra, lucrurile s-ar fi aranjat prietenește, așa cum trebuie, și toată lumea s-ar fi dus acasă fericită, crezând în Rick și în autobuzul lui, cum avea el nevoie. Lucrurile stând însă astfel, Makepeace era ultimul obstacol și lui Rickie nu-i rămânea altă soluție decât să dea cu el de pământ. Ceea ce a și făcut, nu-i așa? A trebuit s-o facă, puștiule, e normal.

Mă încordez și mă forțez, Tom. Îmi croiesc drum, cu fiecare resort al imaginației mele, cât de adânc îndrăznesc, în umbrele grele ale propriei preistorii. Las jos stiloul și privesc la oribilul turn de biserică de peste drum, din piață, și pot auzi, la fel de limpede cum aud televizorul domnișoarei Dubber, de jos, vocile atât de nepotrivite între ele ale lui Rick și Makepeace Watermaster luptându-se. Văd salonul întunecat de la Glades, salon în care am fost primit atât de rar, și mi-i imaginez pe cei doi bărbați închiși împreună aici



numai în seara aceea și pe biata mea Dorothy tremurând în camera noastră mohorâtă de sus, citind aceleași precepte brodate de mână, care împodobesc și palierele domnișoarei Dubber, în timp ce încearcă să soarbă alinare din Florile lui Dumnezeu, iubirea lui Dumnezeu, Voința lui Dumnezeu. Și aș putea să vă spun, cu mici diferențe de o frază sau două, ce s-a petrecut între ei, ce și-au spus în continuarea discuției din acea dimineață.

Rick și-a revenit, pentru că lama cuțitului nu lucește niciodată mult timp și pentru că și-a atins deja obiectivul care, pentru el, e mai important decât orice altă relație umană, chiar dacă nu știe încă acest lucru. L-a determinat pe Makepeace să aibă două păreri total opuse despre el, dacă nu și mai mult. I-a arătat versiunea oficială și cea neoficială a identității lui. L-a învățat să-l respecte pe Rick în complexitatea lui și să țină la fel de mult seama de lumea lui ascunsă ca și de cea publică. Era ca și cum, în intimitatea acestei camere, fiecare jucător își arătase toate cărțile pe care le avea în mână; n-avea nicio importanță dacă erau măsluite sau adevărate, iar Makepeace rămăsese fără niciun jeton în față. În realitate însă, amândoi sunt morți, amândoi și-au luat secretul cu ei în mormânt, Sir Makepeace devansându-l pe Rick cu treizeci de ani. Și singura persoană care ar mai putea să știe ceva nu poate vorbi, pentru că, dacă mai există, e doar o fantomă, bântuind prin propria viață și prin a mea, ucisă cu mult timp în urmă de urmările dialogului fatidic dintre cei doi bărbați din seara aceea.

Istoria a înregistrat, înaintea acelei duminici, două întâlniri între Rick și Dorothy a mea. Prima când Dorothy a făcut un fel de vizită regală la Clubul Tinerilor Liberali, în a cărui conducere cred că, pe vremea aceea, Rick fusese ales – Dumnezeu să-l apere – trezorier. Cea de-a doua – când Rick era căpitanul echipei de fotbal a congregației, iar un oarecare Morrie Washington, unul dintre băieții de la seral și un alt adjutant al lui Rick, era portar. Lui Dorothy, ca soră de deputat, i s-a cerut să înmâneze cupa. Morrie își amintește ceremonia în cadrul căreia ei s-au aliniat și Dorothy a trecut în revistă echipa, prinzând câte o medalie pe fiecare piept victorios, începând chiar cu Rick, în calitatea lui de căpitan.

Se pare că a avut probleme cu acul, sau Rick s-a prefăcut că are. Cert e că acesta a scos, în glumă, un țipăt de durere și a căzut într-un genunchi, ținându-se de piept și pretinzând că i-a străpuns inima. Era o chestie îndrăzneată și de un gust destul de dubios și mă miră c-a recurs la ea. Chiar și la bășcălie, Rick avea întotdeauna mare grijă de demnitatea lui și până și la balurile costumate, la mare modă înainte de război, prefera să se costumeze în Lloyd George mai degrabă decât să riște să fie ridicol. Dar de data asta a căzut în genunchi, Morrie își amintește ca și cum ar fi fost ieri, și Dorothy a râs, ceva ce n-o mai văzuse nimeni făcând. Ce-a urmat nu se știe, doar că, dacă e să ne luăm după Morrie, Rick s-a lăudat o dată că, atunci când ducea revista bisericii, la Glades îl așteptau mai mult decât o felie de chec și o limonadă.

Cred că Syd știe mai multe decât Morrie. Syd a văzut o groază de lucruri. Iar oamenii îi spun câte-n lună și-n stele, pentru că Syd nu e gură-spartă. Cred că Syd cunoaște cele mai multe dintre secretele cele mai tainice din casa de lemn pe care Makepeace Watermaster o numea căminul lui, chiar dacă la bătrânețe se străduise din răspuțeri să le îngroape cât mai adânc. Știe de ce tanti Nell bea, de ce Makepeace nu-și găsea pacea, de ce ochii lui mici și umezi erau atât de chinuți, de ce gura îi era nepotrivită cu poftele și cum se face că era în stare să pedepsească păcatul cu atâta pătimașă cunoaștere. Și de ce pomenise despre o dragoste specială, atunci când își scrisese nenorocitul de nume în Biblia lui Dorothy. De ce Dorothy se refugiase cu dormitorul în cel mai îndepărtat colț al casei, departe de camerele lui tanti Nell și încă și mai departe de cele ale lui Makepeace. De ce a fost atât de ușor sedusă de obraznicia căpitanului echipei de fotbal, care i-a vorbit de parcă ar fi putut să-i deschidă drumul spre orice destinație și s-o ducă acolo în autobuzul lui. Numai că Syd e om de treabă și francmason. L-a iubit pe Rick și și-a irosit cei mai frumoși ani ai vieții ba petrecând cu el, ba ținându-se de coada lui. Syd e oricând gata să râdă, să spună o poveste, cu condiția să nu jignească prea tare pe nimeni. Dar Syd nu s-ar atinge nici mort de partea întunecată a evenimentelor.

Tot istoria a înregistrat că Rick nu s-a dus cu niciun registru la întâlnirea din seara aceea, deși domnul Muspole, contabilul, și el băiat de la seral, se oferise să-l ajute să încropească unul, și probabil că o și făcuse. Muspole putea să inventeze conturi așa cum alții pot scrie ilustrate în vacanțe sau să turuie glume la un microfon. Și că, ca să se pregătească, Rick a făcut o plimbare de unul singur la Brinkley Cliffs, cred că prima plimbare de acest fel cunoscută, deși Rick, ca și mine care-i semăn, a fost întotdeauna amator de astfel de plimbări în căutarea unei inspirații sau a unei voci. Și că s-a întors de la Glades plin de el, cam ca Makepeace Watermaster, numai că în Rick exista mai multă strălucire naturală care provine, ni se spune, din curățenia sufletească. Problema colectei a fost rezolvată, și-a informat el curtenii. La fel și a banilor, le-a spus. Tuturor li se va face dreptate. Cum? I-au implorat: cum, Rickie? Dar Rick preferă să rămână pentru ei același magician dintotdeauna și nu lasă pe nimeni să vadă ce ascunde în mânecă. Pentru că sunt norocos. Pentru că dirijează evenimentele. Pentru că sunt sortit să ajung unul dintre maimarii acestei țări.

Nu catadicsi să le dea nici cealaltă veste bună. Era vorba despre un cec de încasat din contul personal al lui Watermaster, în valoare de cinci sute de lire, care să-l ajute să pornească în viață – probabil, spunea Syd, în Australia. Rick l-a andorsat, iar Syd l-a încasat, căci contul lui Rick în bancă, așa cum fusese atât de des în ultimii ani, era temporar blocat. Câteva zile după aceea, pe baza acestei subvenții, Rick a prezidat un ospăț îmbelșugat, chiar dacă sumbru, la Brinkley Towers Hotel, la care a participat întreaga Curte, în componența ei de atunci, și câteva dintre frumusețile locale, prezență permanentă în tot ce făceau. Syd își amintește că dispoziția care a predominat cu această ocazie prevedea schimbări istorice, deși nimeni nu știa exact ce se isprăvisse sau ce era pe cale să înceapă. S-au ținut discursuri, majoritatea pe tema vechilor prieteni care nu se despart și nu se abat niciodată de la calea cea dreaptă, dar, când au închinat în sănătatea lui Rick, acesta a răspuns neobișnuit de scurt și s-a șoptit că ar fi fost cuprins de

emoție, căci fusese văzut plângând, lucru pe care îl făcea adesea încă de atunci; putea plânge pe rupte pentru o nimica toată. Perce Loft, marele avocat, a participat și el la petrecere spre mirarea unora și, spre și mai marea lor mirare, a adus cu el o tânără și frumoasă studentă la Conservator, chiar dacă nu prea avea ce căuta acolo, al cărei nume era Lippschitz, iar prenumele Annie, și care le-a umbrit de tot pe celelalte frumuseți, deși era limpede că nu prea avea cu ce să se îmbrace. Au poreclit-o Lippsie. Era refugiată din Germania și venise la Perce pentru nu știu ce probleme de imigrare, iar Perce, în bunătatea lui, se hotărâse să-i întindă o mână de ajutor, așa cum îi întinsese și lui Rick. În încheierea festivităților, Morrie Washington, bufonul Curții, cântase un cântec și Lippsie se alăturase corului celorlalte femei, deși cânta prea bine pentru ele și, fiind străină, nu gusta părțile porcoase. Între timp apăruseră zorile. Un taxi elegant l-a luat pe Rick cu el și mulți ani n-a mai fost văzut prin părțile acelea.

Mai departe, istoria înregistrează că un oarecare Richard Thomas Pym, celibatar, și Dorothy Godehild Watermaster, și ea celibatară, amândoi membri cât se poate de provizorii ai acelei parohii, au fost a doua zi solemn și discret cununați în prezența a doi martori cooptați în grabă, la de curând deschisul oficiu al stării civile de dincolo de șoseaua de centură din vest, chiar acolo unde făceai cotul spre aerodromul de la Northolt. La numai șase luni după aceea li s-a născut un băiețel, Dumnezeu să-l ocrotească, botezat Magnus Richard și cântărind foarte puțin. Registrul societăților, pe care l-am consultat, înregistrează evenimentul, deși în termeni diferiți. La patruzeci și opt de ore de la naștere, Rick făcea publică existența companiei Magnus Star Equitable Insurance Limited cu un capital de două mii de lire. Scopul ei declarat era asigurarea celor nevoiași, handicapați și vârstnici. Contabil era domnul Muspole, jurisconsult – Perce Loft. Morrie Washington era secretarul Companiei, iar răposatul primar Thomas Pym, supranumit cu afecțiune TP, patronul ei protector.

— Și deci a existat un autobuz, sau totul n-a fost decât o păcăleală? l-am întrebat pe Syd.

Syd e întotdeauna prudent cu răspunsurile lui.

— S-ar fi putut să existe un autobuz, puștiule. Nu spun că n-a existat. Aș minți dac-aș face-o. Tot ce spun e că n-auzisem de niciunul până ce taică-tău n-a pomenit de el în dimineața aia la biserică. Hai să luăm așa lucrurile.

— Păi, atunci ce-a făcut cu banii, dacă nu exista niciun autobuz?

Syd chiar că nu știe. Atâtea mii de lire au curs pe apa sâmbetei de-atunci. Atâtea vise mărețe cum au venit, așa s-au dus. Poate că Rick i-a dat cuiva, spune Syd cu stângăcie. Taică-tău nu era în stare să zică nu, mai ales în fața frumuseților. Nu se simțea bine dacă nu dădea. Sau o fi venit vreun ticălos și i-a luat, taică-tău a avut întotdeauna o slăbiciune pentru escroci. Apoi, spre marea mea uimire, Syd roșește. Și aud, slab, dar cât se poate de limpede, cum face din colțul gurii ratataul pe care obișnuia să-l facă pentru mine când eram copil și-i ceream să imite tropotul copitelor unui cal.

— Vrei să spui că a cheltuit banii din colectă la curse? întreb.

— Puștiule, tot ce vreau să spun e că autobuzul lui putea fi unul cu cai. Asta e tot ce-am vrut să spun, nu-i așa, Meg?

O, dar a existat un autobuz! Și nici vorbă să fi fost tras de cai. Era cel mai frumos, cel mai puternic care a existat vreodată. Literele aurite ale Companiei Parohiale de Autobuze Pym străluceau pe laturile lui lucioase ca titlurile iluminate ale capitolelor tuturor bibliilor din tinerețea lui Rick. Verdele lui era verdele hipodromurilor din Anglia. Sir Malcom Campbell în persoană urma să-l conducă. Mai-marii acestei țări urmau să meargă cu el. Când locuitorii orașului nostru vor vedea autobuzul acela, vor cădea în genunchi, își vor împreuna mâinile și îi vor mulțumi lui Dumnezeu și lui Rick, în egală măsură. Mulțimile recunoscătoare vor trebui să se strângă în fața casei lui Rick și să-l cheme, până noaptea târziu, să iasă în balcon. L-am văzut exersând fluturarea mâinii, în așteptarea lor. De fapt a ambelor mâini, ca și cum m-ar fi legănat pe mine deasupra capului, în timp ce zâmbește și varsă lacrimi strigând: „Totul îl datorez

bătrânului TP". Și dacă, așa cum fără doar și poate s-a întâmplat, s-a descoperit că proprietarii firmei Balham din Brinkley, care se numărau printre cei mai de seamă liberali din comitat, nu auziseră niciodată, strict vorbind, despre autobuzul lui Rick, darămite să-l fi vopsit gratis, de inimi bune ce erau, asta nu înseamnă decât că făceau și ei parte din starea aceea de realitate provizorie în care se afla și autobuzul. Așteptau ca bagheta magică a lui Rick să-i trezească la viață. Și doar când unor necredincioși băgăreți ca Makepeace Watermaster le-a venit greu să accepte această stare de lucruri, doar atunci Rick s-a pomenit vârat într-un război religios și, ca mulți alții înaintea lui, a fost silit să-și apere credința prin mijloace nu prea plăcute. Tot ce pretindea el era o iubire fără rezerve. Ultimul lucru pe care-l puteai face în schimb era să i-o dăruiești orbește. Și, ca bancher al lui Dumnezeu, să aștepți ca în șase luni s-o dubleze.

## CAPITOLUL 3

Mary era pregătită pentru orice, numai pentru asta nu. Numai la ritmul și impetuozitatea năvalei și la numărul năvălitorilor nu se așteptase. Nici la intensitatea și la complexitatea furiei lui Jack Brotherhood, nici la uimirea lui, care părea chiar mai mare decât a ei. Și nici la teribila ușurare pe care o simțea că el se afla acolo.

Abia dacă s-a uitat la ea după ce i-a dat drumul în hol.

— Ai bănuțit ceva?

— Dacă-aș fi bănuțit, ți-aș fi spus, zise ea, începând astfel cearta înaintea de a se apuca de treabă.

— Ți-a telefonat?

— Nu.

— Altcineva te-a sunat?

— Nu.

— Nicio vorbă de la nimeni? Nicio veste?

— Nu.

— Ți-am adus niște oaspeți.

Arată cu degetul spre cele două umbre din spatele lui.

— Rude de la Londra, venite să te consoleze. Altele sunt pe drum.

O părăsi apoi ca un uliu mare și obosit, în drum spre o altă pradă, lăsând în urma lui, când se năpusti spre salon, imaginea încremenită a feței lui ridate și marcate de vârstă și a unor șuvițe albe hirsute.

— Eu sunt Georgie de la direcție, spuse fata din prag. El e Fergus. Ne pare rău, Mary.

Aveau bagaje și-i conduse până la piciorul scării. Păreau să cunoască drumul. Georgie era înaltă și colțuroasă, cu un păr drept, pieptănat cu mult simț practic. Fergus nu arăta la fel de stilat ca Georgie, căci asta era tendința la direcție în ultima vreme.

— Îmi pare tare rău, Mary, repetă Fergus, urmând-o pe Georgie în sus pe scări. Nu te deranjează dacă aruncăm o privire, nu-i așa?

În salon, Brotherhood stinsese luminile și deschisese dintr-o smucitură draperiile de la ușile cu geamuri.

— Îmi trebuie cheia de la chestia asta. De la

încuietoarea de siguranță. De la tot ce e aici.

Mary dădu fuga la polița șemineului și căută pe băjbăite bolul de argint pentru trandafiri, în care ținea cheia.

— Unde e Magnus?

— Oriunde pe lumea asta sau dincolo de ea. Se poartă ca unul care a învățat meserie. De la noi. Pe cine cunoaște la Edinburgh?

— Pe nimeni.

Bolul era plin de petale uscate, puse acolo de ea împreună cu Tom. Cheia însă nu era acolo.

— Au impresia c-au dat de urma lui, spuse Brotherhood. Bănuiesc c-a luat cursa de ora cinci de la Heathrow. Un bărbat înalt cu o servietă grea. Pe de altă parte, după cum îl cunosc eu pe Magnus al nostru, s-ar putea să fie tocmai în Tombuctu.

Căuta cheia ca și cum l-ar fi căutat pe Magnus. Nu știa de unde să înceapă. Luă cutia pentru ceai și o scutură. Era atât de speriată, că simțea cum i se face greață. Ridică și cupa de argint pe care o câștigase Tom la școală și auzi ceva metalic sunând în ea. Ducându-i-o, se lovi atât de tare la tibie, că ochii i se încețoșară. Fir-ar să fie, taburetul de la pian.

— Soții Lederer au telefonat?

— Nu. Ți-am mai spus. N-a sunat nimeni. Abia la unsprezece m-am întors de la aeroport.

— Unde-i gaura cheii?

Căută broasca de sus și-i conduse mâna. „Ar fi trebuit s-o descui singură, și-n cazul ăsta n-ar fi fost nevoie să-l ating”. Îngenunche și începu să băjbăie în căutarea broaștei din partea de jos. „E ca și cum i-aș săruta picioarele”.

— A mai dispărut vreodată și nu mi-ai spus? întrebă Brotherhood, în timp ce ea căuta pe pipăite broasca.

— Nu.

— Să nu mă minți, Mary. Toată Londra e gata să mă mănânce fript. Bo stă să leșine, și Nigel s-a închis în cameră cu ambasadorul. Nu degeaba ne-au adus la miezul nopții cu avionul.

„Nigel e călăul în slujba lui Bo Brammel”, spusese cândva Magnus. Bo spune vrute și nevrute la toată lumea și



Nigel tropăie în urma lui, hăcuind capete.

— Niciodată. Nu. Jur, spuse ea.

— Există vreun loc care să-i placă în mod deosebit?

Vreo ascunzătoare unde zicea c-ar vrea să se ducă?

— Odată a pomenit de Irlanda. Zicea c-o să cumpere o fermă mică cu vedere la mare și o să scrie.

— În nord sau în sud?

— Nu știu. Bănuiesc că în sud. Numai să se vadă marea. Apoi, brusc, a vorbit de Bahamas. Asta mai de curând.

— Pe cine are acolo?

— Pe nimeni. Cel puțin eu nu știu să aibă pe cineva.

— A vorbit vreodată despre posibilitatea de a trece de partea cealaltă? O viluță la Marea Neagră?

— Nu fi caraghios.

— Deci Irlanda, apoi Bahamas. Când a pomenit de Bahamas?

— N-a pomenit. A încercuit doar anunțurile cu proprietăți de vânzare din *The Times* și le-a lăsat ca să le vad.

— Ca un semn?

— Ca un reproș, ca o chemare, ca un semnal c-ar vrea să fie în altă parte. Magnus are o groază de moduri de a vorbi.

— Ți-a pomenit vreodată de sinucidere? Ei oricum or să te întrebe, Mary. Așa că mai bine te-ntreb eu întâi.

— Nu. Niciodată.

— Nu pari prea sigură.

— Nici nu sunt, trebuie să mă gândesc.

— I-a fost vreodată fizic frică pentru persoana lui?

— Nu-ți pot răspunde imediat la toate întrebările, Jack! Magnus e un bărbat complicat, trebuie să mă gândesc! În principiu, nu. Chestia asta a picat ca din cer.

— Și totuși ai sunat foarte repede de la aeroport. Cum ai văzut că nu era în avion, cum ai telefonat: „Jack, Jack, unde e Magnus?” Aveai dreptate, dispăruse.

— I-am văzut valiza trecând pe nenorocita aia de bandă rulantă. Asta însemna că se prezentase la ghișeul de îmbarcare! De ce nu era în avion?

— Cum stătea cu băutul?

- Mai puțin ca înainte.
- Mai puțin ca la Lesbos?
- Mult mai puțin.
- Dar durerile de cap?
- I-au dispărut.
- Alte femei?

— Nu știu. Cum aș putea să știu? Dacă spune că lipsește toată noaptea, lipsește și gata. Poate fi o femeie, poate fi un informator. S-ar putea să fie Bee Lederer. Tot timpul se dă la el. Întreab-o pe ea.

— Credeam că soțiile își dau întotdeauna seama, spuse Brotherhood.

Nu și în cazul lui Magnus, își zise ea, începând să se adapteze la ritmul lui.

— Tot mai aduce seara hârtii ca să lucreze acasă? întrebă Brotherhood, străpungând cu privirea grădina îmbrăcată în zăpadă.

- Din când în când.
- Acum e vreuna aici?
- Nu știu să fie.
- Documente americane? Materiale de legătură?
- Doar știi că nu le citesc, Jack. Așa că habar n-am.
- Unde le ține?
- Le aduce seara și a doua zi de dimineață le duce

înapoi. Ca toată lumea.

- Și unde le ține, Mary?
- Lângă pat. În birou. Unde a lucrat.
- Și Lederer n-a sunat?
- Ți-am mai spus. Nu!

Brotherhood se dădu înapoi. Doi bărbați înfofoliți ca să se apere de frigul nopții pătrunseră în cameră. Îl recunosc pe Lumsden, secretarul particular al ambasadorului. De curând se certase cu nevasta lui, Caroline, în legătură cu deschiderea unei colecte de sticle goale în curtea de la intrarea în ambasadă, ca un exemplu pentru vienezii. Mary credea că e foarte important. Caroline Lumsden considera că ar fi o chestie nelalocul ei și explicase de ce, într-o răbufnire de furie, la o întrunire a Asociației Soțiilor de Diplomați. „Mary nu era o adevărată soție”, spusese Caroline. Era una

dintre persoanele acelea care nu trebuiau menționate, și singurul motiv pentru care o acceptau ca soție era ca să apere acoperirea și-așa nu prea grozavă a soțului ei.

Au vrut să facă pe vitejii și au venit, probabil, pe poteca dinspre școală, își zise ea. Și-au croit drum prin jumătate de metru de zăpadă, numai ca să fie discreți în legătură cu Magnus.

— Salut, Fecioară Maria, spuse Lumsden vesel, cu vocea lui de comandant de cercetași.

Era catolic, dar așa o saluta întotdeauna, și o făcu și în seara asta. Ca totul să pară normal.

— În seara petrecerii a adus ceva hârtii acasă? întrebă Brotherhood, trăgând draperiile la loc.

— Nu.

Aprinse lumina.

— Știi cumva ce avea în servieta aia neagră pe care o căra cu el?

— N-a plecat cu servieta de acasă, așa că trebuie s-o fi luat de la ambasadă. De aici n-a luat decât valiza care e acum la aeroport.

— A fost, o corectă Brotherhood.

Cel de-al doilea bărbat era înalt și cu o figură bolnăvicioasă. În fiecare mână înmănușată ducea câte o sacoșă plină. Intra în scenă meșterul. Înseamnă că avionul era plin, își zise ea uluită. Direcția are probabil o echipă permanentă pentru fugari, gata să intervină la orice oră din zi sau din noapte.

— El e Harry, spuse Brotherhood. O să pună câteva cutiuțe deștepte la telefoanele tale. Tu folosește-le ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Nu ne lua în seamă. Ai ceva împotrivă?

— La ce ar servi?

— Așa e, n-ar servi la nimic. Eu sunt politicoș, de ce nu încerci și tu? Aveți două mașini. Unde sunt?

— Roverul e în fața casei, Metroul e în parcare de la aeroport, așteptându-l pe el.

— De ce te-ai dus la aeroport, dacă tot avea mașina acolo?

— M-am gândit că i-ar face plăcere să mă vadă, așa c-

am luat un taxi și m-am dus.

— De ce n-ai luat Roverul?

— Voiam să mă întorc cu el în mașină, nu în urma lui.

— Unde e cheia de la Metro?

— Probabil că în buzunarul lui.

— Ai una de rezervă?

Scotoci în geantă până o găsi. Jack o lăsă să-i cadă în buzunar.

— O fac dispărută, spuse el. Dacă întreabă cineva, e la reparat. Nu vreau s-o las la aeroport.

Se auzi o bubuitură puternică venind de sus.

Îl urmări pe Harry cum își scoate galoșii și-i așază ordonat pe covorașul din fața ferestrei.

— Tatăl lui a murit miercuri. Ce-a mai făcut la Londra, în afară de înmormântare? continuă Brotherhood.

— Presupun că avea de gând să treacă pe la Direcție.

— Nici n-a călcat pe-acolo. N-a sunat, nu s-a văzut cu nimeni.

— Probabil c-a fost ocupat.

— Avea vreun program la Londra... ceva de care să-ți fi pomenit?

— Zicea că se duce să-l vadă pe Tom la școală.

— S-a și dus. Altceva? Prieteni – întâlniri – femei?

Dintr-odată simți că Jack o obosea cumplit.

— Jack, Pym își înmormânta tatăl și făcea ordine în lucruri. Toată vizita nu era altceva decât o lungă întâlnire. Dacă ai fi avut un tată și ar fi murit, ai fi știut cum este.

— Ți-a telefonat de la Londra?

— Nu.

— Ușurel, Mary. Mai gândește-te. Au trecut deja cinci zile.

— Nu. N-a telefonat. Bineînțeles că n-a telefonat.

— De obicei te cheamă?

— Dacă poate folosi telefonul de la direcție, da.

— Și dacă nu poate?

Gândi în locul lui. Se strădui cu-adevărat să gândească în locul lui. O făcea de-atâta timp.

— Da, admise ea. Telefonează. Îi place să știe tot timpul dacă suntem bine. Își face mereu griji. Bănuiesc că de-aia am

și sărit în sus când n-a apărut. Cred că eram deja îngrijorată.

Lumsden bântuia prin cameră în ciorapi, prefăcându-se că admiră acuarelele făcute de Mary în Grecia.

— Ești atât de talentată, se minună el, cu fața lipită de o privesc din Plomari. Ai urmat liceul de artă sau pur și simplu așa pictezi tu?

Nu-l băgă în seamă. Ca și Brotherhood. Era un fel de legătură tacită între ei. „Singurul diplomat bun e un călugăr trapist surd”, îi plăcea lui Jack să spună. Mary începea să fie de acord.

— Unde-i servitoarea? întrebă Brotherhood.

— Mi-ai spus să mă descotorosesc de ea. La telefon. Când am sunat.

— Bănuiește ceva?

— Nu cred.

— Mary, nu trebuie să se afle. Trebuie să ținem chestia asta ascunsă cât putem de mult. Știi că-i așa, nu?

— Am bănuț.

— Trebuie să ne gândim la informatorii lui, trebuie să ne gândim la toate. Mult mai mult decât îți închipui. Londra e doldora de teorii și e nevoie de mult timp până să se pună în mișcare. Ești absolut sigură că Lederer n-a telefonat?

— Iisuse, spuse ea.

Privirea ei se opri asupra lui Harry, care despacheta cutiile lui deștepte. Erau de un cenușiu verzui și nu păreau să aibă întrerupătoare.

— Servitoarei poți să-i spui că sunt transformatoare, zise el.

— *Umformer*, le sări în ajutor Lumsden din culise. Transformator e *Umformer*. *Die kleinen Buchsen sind Umformer*.

Nici de data asta nu-l băgară în seamă. Jack știa nemțește aproape la fel de bine ca Magnus și cam de vreo trei sute de ori mai bine decât Lumsden.

— Când trebuie să se întoarcă?

— Cine?

— Servitoarea ta, pentru numele lui Dumnezeu.

— Măine la prânz.

— Fii fată cuminte și vezi dacă poți s-o faci să mai stea

vreo două zile.

— La ora asta?

— La orice oră, fir-ar să fie. Fă ce ți-am spus.

Se duse în bucătărie și telefonă la mama doamnei Bauer, la Salzburg.

— Scuză-mă că sun la ora asta imposibilă, dar așa se întâmplă în caz de deces, spuse ea. Herr Pym mai rămâne la Londra câteva zile. De ce să nu profiți de absența lui ca să-ți iei o vacanță?

Când se întoarse, era rândul lui Lumsden să-și recite rolul. Pricepu imediat despre ce era vorba și curând încetă, voit, să-l mai asculte.

— Doar ca să completăm toate golurile, Mary... Să vorbim cu toții aceeași limbă... Cât timp Nigel stă închis cu ambasadorul...

În caz că, ferească Dumnezeu, presa află ceva înainte ca totul să fie gata, Mary...

Lumsden dispunea de câte o frază tip pentru fiecare ocazie și se bucura de reputația că ar avea o minte iute.

— Oricum, asta e drumul pe care-ar vrea ambasadorul s-o luăm, încheie el, folosind tot ce era mai nou în limbajul neconvențional. Evident, nu înainte să ne întrebe cineva. Dacă ne-ntreabă. Și să nu uit, Mary, îți transmite toată dragostea lui. E tot timpul alături de tine. Și de Magnus, se-nțelege. Oricum, cele mai sincere condoleanțe.

— Nimic soților Lederer, spuse Brotherhood. Nimic nimănui, dar mai ales, pentru numele lui Dumnezeu, nimic lui Lederer. Nicio dispariție, nimic anormal. S-a dus la Londra să-și înmormânteze tatăl, mai rămâne pentru discuții la direcție. Și cu asta basta.

— Așa am procedat și până acum, spuse Mary, adresându-i-se lui Brotherhood, ca și cum Lumsden nici n-ar fi existat. Numai că Magnus n-a cerut concediu înainte să plece.

— Da, păi cred că tocmai asta-i partea pe care ambasadorul nu vrea s-o spunem, dacă nu te deranjează, zise Lumsden cu o voce rece și tăioasă. Așa că te-aș ruga să n-o facem.

Brotherhood îl puse la punct. Mary făcea parte din

familie. Nimeni nu o supăra în fața lui Brotherhood, cu atât mai puțin un lacheu școlit de la Foreign Office.

— Ți-ai terminat treaba, spuse Brotherhood. Acum șterge-o!

Lumsden plecă pe unde venise, dar ceva mai repede.

Brotherhood se întoarse spre Mary. Erau singuri. Era la fel de lat în umeri ca un bloc vechi și, când voia, la fel de dur. Șuvițele albe îi cădeau pe frunte. Își așează mâinile pe soldurile ei, așa cum făcea pe vremuri, și o trase spre el.

— Fir-ar să fie, Mary, spuse el, ținând-o strâns. Magnus e cel mai bun băiat al meu. Ce naiba i-ai făcut?

De sus auzi un scârțâit de rotile și o altă bubuitură. „E scrinul. Nu, e patul nostru”. Georgie și Fergus aruncară și ei o privire.

Biroul se afla în vechea cameră pentru servitori de lângă bucătărie, un fel de subsol vast, plin de pânze de păianjen, în care nu stătuse niciun servitor în ultimii patruzeci de ani. Lângă fereastră, printre glastrele ei cu plante, Mary își instalase șevaletul și acuarelele. Lipit de perete, vechiul televizor alb-negru și o canapea pe cale să-și dea duhul, așezată acolo ca să te uiți la televizor. „Nimic nu-i mai bun ca lipsa de confort, îi plăcea lui Magnus să spună, dacă vrei să-ți dai seama când un program merită sau nu să fie văzut”. Într-o nișă, sub șirurile de conducte, se afla masa de ping-pong pe care Mary lega cărți și pe ea găseai piele netăbăcită și pânză grosolană, clei, clame, sfoară, hârtie groasă marmorată, cuțite solide, cărămizile băgate în șosetele vechi ale lui Magnus, pe care le folosea în locul greutateilor din plumb, și volumele ferfeniți te pe care le cumpărase pe câțiva șilingi la talcioc. Lângă ea, chiar alături de boilerul defect, se afla biroul mare în stil habsburgic, cumpărat pe o nimica toată la o licitație la Graz, tăiat cu fierăstrăul ca să intre pe ușă și apoi înțeliat la loc de priceputul de Magnus. Brotherhood începu să tragă sertarele.

— Cheia?

— Probabil c-a luat-o Magnus.

Brotherhood își ridică privirea.

— Harry!

Harry ținea șperaclele pe un lanț, așa cum alții își țin

cheile, și-și opri răsuflarea ca să audă mai bine în timp ce le încerca.

— Întotdeauna își face lecțiile aici sau mai are și alt loc?

— Tata i-a lăsat vechea lui masă de campanie. O folosește câteodată.

— Unde e?

— Sus.

— Unde sus?

— În camera lui Tom.

— Își ține acolo și documentele, nu-i așa? Hârtiile Firmei?

— Nu cred. Nu știu unde le ține.

Harry ieși zâmbind, cu capul în jos. Brotherhood deschise un sertar.

— Asta-i pentru cartea pe care o scria, spuse ea când Jack scoase un dosar subțire. Magnus ține totul băgat în ceva. Ca să fie real, totul trebuie să fie ascuns în ceva.

— Chiar așa?

Jack își punea ochelarii, fiecare braț roșu pe rând.

Știe și despre roman, își zise ea, privindu-l. Nici măcar nu se preface mirat.

— Da.

Și-ai putea să pui afurisitele alea de hârtii la loc de unde le-ai scos, își spuse el. Nu-i plăcea să vadă cât de rece, cât de dur devenise.

— Renunțase la desen, nu-i așa? Credeam că amândoi vă ocupați cu desenul.

— Nu-l mai satisfăcea. A hotărât că preferă scrisul.

— Din ce văd aici, nu pare să fi scris prea mult Când s-a apucat?

— La Lesbos. În vacanță. Încă nu scrie. Se pregătește.

— Aha.

Trecu la altă pagină.

— Spune că e doar scheletul.

— Chiar așa? Trebuie să-i arăt și lui Bo. El se pricepe la literatură.

— Și când o să ieșim la pensie – când o să iasă el – dacă iese mai devreme, el o să scrie, iar eu o să pictez și o să



leg cărți. Țasta-i tot planul.

Brotherhood întoarse o altă pagină.

— În Dorset?

— La Plush. Da.

— Păi a și ieșit mai devreme, observă el nu prea amabil, reluându-și lectura. Nu era vorba la un moment dat și despre sculptură?

— Prea nepractic.

— De acord cu tine.

— Chiar tu încurajezi astfel de lucruri, Jack. Firma le încurajează. Întotdeauna ne-ați spus să avem hobby-uri și să ne recreăm.

— Și despre ce e vorba în carte? E despre ceva anume?

— Încă nu s-a hotărât. Îi place să țină totul pentru el.

— Ia ascultă aici. „Când tristețea cea mai cumplită se abătuse asupra casei, când însuși Edward căzu pradă chinurilor, dar se purta cum știa el mai bine”. Niciun verb pus ca lumea, după câte-mi dau seama.

— Nu el a scris asta.

— E scrisul lui, Mary.

— E un citat. Când citește o carte, subliniază anumite pasaje cu creionul. Și după ce a terminat-o, copiază părțile care i-au plăcut cel mai mult.

Auzi de sus un trosnet pătrunzător, ca de lemn rupt sau ca un foc de pistol, de pe vremea când învăța să tragă.

— E camera lui Tom, spuse ea. Ce dracu' caută acolo?

— Dă-mi un sac, dragă, spuse Brotherhood. Unul de gunoi e tocmai bun. Îmi aduci unul?

Se duse în bucătărie. „De ce-l las să se poarte așa cu mine? De ce îl las să tropăie prin casa mea, prin căsnicia și prin mintea mea, și să se servească cu tot ce nu-i e pe plac?” De felul ei, Mary nu se lăsa ușor dusă de nas. Negustorii nu reușeau s-o fure de două ori. La școala engleză, la biserica anglicană, în Asociația Soților de Diplomați era privită ca o mică scorpie. Dar ajungea o privire dură a ochilor spălăciți ai lui Jack Brotherhood, un mârâit al vocii lui pline și nepăsătoare, ca să dea fuga să i se supună.

Asta fiindcă seamănă atât de bine cu tata, decise ea. Iubește ce înțelegem noi prin Anglia și toți ceilalți pot să se

ducă dracului.

Fiindcă am lucrat pentru Jack la Berlin, când eram o școlăriță fără pic de minte în cap și cu puțin talent. Jack a fost amantul meu mai în vârstă, când credeam că aveam nevoie de unul.

Fiindcă l-a ajutat pe Magnus când a divorțat din cauza mea și, când șovăia, mi l-a dat „la bine și la rău”, cum avea obiceiul să spună. Fiindcă și el îl iubește pe Magnus.

Brotherhood frunzări paginile agendei ei de birou.

— Cine e P? întrebă el, lovind cu degetul o pagină. Douăzeci și cinci septembrie. Șase treizeci. P. Și în șaisprezece apare un P, Mary. Nu e P de la Pym, nu-i așa, sau m-am tâmpit? Cine e P ăsta cu care se întâlnește?

Mary începu să audă strigătul din rărunchii ei și nu mai avu nici whisky ca să-l înăbușe. Din toate însemnările, zeci și zeci, tocmai pe asta o găsisese.

— Nu știu. Un informator. Nu știu.

— E scrisul tău, nu-i așa?

— Magnus mi-a cerut să scriu. „Scrie că am întâlnire cu P”. Nu avea o agendă a lui. Zicea că e prea riscant.

— Și te pune să-i scrii tu însemnările?

— Zicea că, dacă se uită cineva, n-o să știe care sunt întâlnirile lui și care ale mele. Era și asta o parte din tot ce împărtășeam între noi.

Simți privirea lui Brotherhood. Mă face să vorbesc, își zise ea. Vrea să-mi audă tremurul vocii.

— Ce împărtășeați?

— Munca lui.

— Explică-te.

— Nu putea să-mi spună ce făcea, dar putea să-mi arate că o face și când anume.

— El ți-a zis asta?

— Am simțit-o.

— Ce-ai simțit?

— Că era mândru! Voia să știu!

— Ce să știi?

Brotherhood putea s-o scoată din minți chiar și atunci când era sigură că exact asta urmărea.

— Să știu că mai ducea și o altă viață! Una importantă.

Că era folosit.

— De noi?

— De tine, Jack. De Firmă! De cine credeai... de americani?

— De ce spui asta – de americani? Avea ceva cu ei?

— De ce ar fi avut? A lucrat la Washington.

— Nu-i obligatoriu ca asta să-l împiedice. S-ar putea chiar să-l îndemne. I-ați cunoscut pe soții Lederer la Washington?

— Bineînțeles că da.

— Dar aici v-ați cunoscut mai bine, nu-i așa? Am auzit că ea nu-i deloc de lepădat.

Se îndrepta acum spre zilele pe care va trebui să le suporte în viitor. Măine și poimăine. Sfârșitul de săptămână, care se căsca deja în fața ei ca o prăpastie în universul făcut fărăme.

— Te superi dacă o iau? întrebă Jack.

Ba bine că nu. Nu avea o agendă de rezervă și nicio viață de rezervă nu avea. I-o smulse din mână și-l lăsă să aștepte până ce-și copie viitorul pe o foaie de hârtie: „La un pahar la Lederer... cină la Dinkel... sfârșitul trimestrului lui Tom...” Ajunse la „P 6.30 p. m”. Și sări peste.

— Sertarul ăsta de ce e gol? întrebă el.

— Nu știam că e gol.

— Ce era în el?

— Fotografii vechi. Note. Nimic deosebit.

— De când e gol?

— Nu știu, Jack. Nu știu! Vrei să mă lași naibii în pace?

— A luat hârtii în valiză?

— Nu l-am urmărit când și-a făcut bagajul.

— L-ai auzit umblând pe-aici, jos, când și-l făcea?

— Da.

Sună telefonul. Mâna lui Mary țâșni să ridice receptorul, dar Brotherhood o și apucase de încheietură. Fără să-i dea drumul, se aplecă spre ușă și strigă după Harry, în timp ce telefonul continua să sune. Era aproape patru dimineața. Cine naiba putea să sune la patru dimineața în afară de Magnus? Mary se ruga atât de tare în

sinea ei, încât aproape că nu-l auzi pe Brotherhood strigând. Telefonul suna în continuare și în clipa aceea își dădu seama că nimic nu conta cu-adevărat, cu excepția lui Magnus și a familiei ei.

— S-ar putea să fie Tom, striga ea, luptându-se să scape din strânsoare. Dă-mi drumul, dracu' să te ia!

— S-ar putea să fie Lederer.

Probabil că Harry zburase până jos. Telefonul mai sună de două ori înainte ca el să apară în prag.

— Află de unde sună, ordonă Brotherhood cu o voce răspicată.

Harry dispăru. Brotherhood dădu drumul mâinii lui Mary.

— Vorbește foarte, foarte mult, Mary. Lungește-o cât poți. Știi ce ai de făcut. Fă-o.

Ridică receptorul și spuse:

— Reședința familiei Pym.

Nu răspunse nimeni. Brotherhood o dirija cu mâinile lui puternice, impunându-și voința, forțând-o să vorbească. Auzi un țăcănit metalic și acoperi microfonul cu mâna.

— S-ar putea să fie un apel cifrat, șopti ea.

La primul țăcănit ridică un deget. Apoi al doilea. Apoi al treilea. Era un apel cifrat. Îl foloseau la Berlin: două înseamnă asta, trei înseamnă aia. Un cifru personal stabilit în prealabil între informator și ofițerul de caz. Deschise ochii mari spre Brotherhood, ca să-l întrebe ce să facă. Jack clătină din cap, vrând să spună că nu știa nici el.

— Vorbește, schițară buzele lui.

Mary trase adânc aer în piept.

— Alo? Vă rog să vorbiți mai tare.

Se refugie în germană.

— Aici e reședința consilierului Magnus Pym de la ambasada britanică. Cine-i la telefon? Vă rog să vorbiți mai tare. Domnul Pym lipsește pentru moment. Dacă doriți, puteți să-i lăsați un mesaj. Dacă nu, vă rog să reveniți. Alo?

— Continuă, o presă Brotherhood.

Mai am nevoie. Mary recită numărul în germană și din nou în engleză. Telefonul nu era închis și auzi un zgomot ca de circulație și ceva ce semăna cu o muzică scârțâită, ca o

placă pusă pe viteza greșită, dar niciun țăcănit. Repetă numărul în engleză.

— Vă rog să vorbiți mai tare. Se aude groaznic. Alo. Mă auziți? Cine e la telefon, vă rog? Vă – rog – să – vorbiți – mai – tare.

Apoi nu se mai putu abține. Închise ochii și strigă:

— Magnus, pentru numele lui Dumnezeu, unde ești?

Numai că Brotherhood era mult mai iute decât ea. Cu intuiția unui amant, simți apropierea exploziei și apăsă pe furcă.

— Prea scurt, domnule, se văită Harry din prag. Mi-ar mai fi trebuit cel puțin încă un minut.

— Era din străinătate? Întrebă Brotherhood.

— Putea fi din străinătate, cum putea fi și de alături, domnule.

— Urât din partea ta, Mary. Să nu mai faci una ca asta. Suntem amândoi în aceeași barcă și eu sunt șeful.

— L-a răpit cineva, spuse ea. Știu că așa e.

Totul încremeni: ea, ochii lui spălăciți, chiar și Harry în prag.

— Ia te uită, spuse Brotherhood în cele din urmă. Asta te-ar face să te simți mai bine, nu-i așa? O răpire? Draga mea, de ce ai spus asta? Mă întreb ce poate fi mai rău decât o răpire?

Încercând să-i prindă privirea, Mary simți cum timpul se distorsionează violent. Nu știu nimic. Vreau la Plush. Dă-mi înapoi țara pentru care au murit Sam și tata. Se văzu în ultimul an de școală, așezată în fața consilierii pentru orientarea profesională, pe la mijlocul ultimului trimestru. De față mai era o femeie, genul de londoneză dură. „Doamna recrutează pentru Externe, draga mea”, spune consiliera. „O parte mai specială a Externelor”, zice femeia cea dură. „E foarte impresionată de modul în care desenezi, draga mea”, spune consiliera. „Îți admiră mult talentul, așa cum îl admirăm și noi toți, de altfel. Se întreabă dacă nu te-ar interesa să-ți ducă mapa cu desene la Londra pentru o zi sau două, ca s-o vadă anumite persoane”. „E pentru țara ta, dragă”, spune femeia cea dură, cu subînțeles, copilului unor patrioți englezi.

Își aminti de casa din estul Angliei unde fuseseră instruite atâtea fete ca și ea, clasa ei. Își aminti de lecțiile vesele de copiat, gravură și colorat, pe hârtie, carton, pânză și fibre, cum să facă filigran și cum să-l modifice, cum să taie ștampile din cauciuc, cum să facă hârtia să pară mai veche și cum s-o facă să pară mai nouă, și încercă să-și amintească exact când anume își dăduseră seama că erau învățate să falsifice documente pentru spionii britanici. Și se văzu stând în fața lui Jack Brotherhood, în biroul lui ca vai de lume de la etaj, în Berlin, la o aruncătură de băț de Zid, Jack Spintecătorul, Jack Hermina, Jack cel Negru și toți ceilalți Jack sub al căror nume era cunoscut. Jack care răspundea de Centrala de la Berlin și căruia îi plăcea să-i cunoască personal pe toți noi-veniții, mai ales când aceștia erau fete drăguțe de douăzeci de ani. Își aminti privirea lui spălăcită alunecând încet peste corpul ei, în timp ce-i ghicea formele și performanțele sexuale, și-și aminti din nou cum îl urâse de la prima vedere, așa cum încerca să-l urască și acum, privindu-l cum răsfoiește un dosar cu corespondență de familie pe care tocmai îl scosese din birou.

— Presupun că-ți dai seama că jumătate din scrisori sunt scrise de Tom de la internat, spuse ea.

— De ce nu vă scrie la amândoi?

— Ne scrie la amândoi, Jack. Eu și Tom avem corespondența noastră, Magnus și Tom au o corespondență separată.

— Se evită astfel interconștientizarea, spuse Brotherhood, folosind o expresie din jargonul meseriei pe care i-l predase la Berlin.

Își aprinse una dintre țigările lui groase și galbene și o privi, teatral, prin flacăra. „Toți pozează, își zise ea. Inclusiv Magnus și Grant.

— Ești absurd, spuse ea cu mânie și enervare.

— Situația e absurdă și Nigel va fi aici în câteva minute ca s-o facă și mai absurdă. Ce anume a provocat-o?

Deschise un alt sertar.

— Tatăl lui. Dacă e vorba de vreo situație specială.

— Al cui e aparatul ăsta de fotografiat?

— Al lui Tom. Dar îl folosim toți.

— Mai aveți și altele?

— Nu. Dacă Magnus are nevoie de un aparat pentru munca lui, aduce unul de la ambasadă.

— În clipa asta e vreunul de la ambasadă în casă?

— Nu.

— Poate că tatăl lui e cauza sau poate că multe alte lucruri. Poate că la bază stă o ceartă conjugală despre care eu nu știu.

Examină aparatul, răsucindu-l în mâinile lui mari, de parcă ar fi vrut să-l cumpere.

— Nu ne certăm, spuse ea.

Ochii lui care știau multe se ridicară spre ea.

— Cum de reușiți?

— Magnus nu-ți dă prilejul să te cerți cu el, de-aia.

— Tu, în schimb, i-l dai. Când te apucă, Mary, ești ca un drac împielițat.

— Nu mai sunt, spuse ea, neavând încredere în felul lui fermecător de a fi.

— Nu l-ai cunoscut pe taică-său, nu-i așa? întrebă Brotherhood, rulând filmul în aparat. Parcă-mi amintesc că era ceva cu el.

— Nu se aveau bine.

— Aha.

— Nimic dramatic. Viața îi despărțise. Țsta era genul lor de familie.

— Ce gen, draga mea?

— Care-ncotro. Oameni de afaceri. Zicea că l-a lăsat să se amestece în prima lui căsnicie și că o dată i-a fost de-ajuns. Aproape că nu vorbeam despre el.

— Și Tom ce zice?

— Tom e un copil.

— Mary, Tom a fost ultima persoană pe care a văzut-o Magnus înainte să dispară. Cu excepția portarului de la club.

— De ce nu-l arestezi? sugeră Mary cu violență.

Lăsând filmul să cadă în sacul de gunoi, Brotherhood apucă micul radio cu tranzistori al lui Magnus.

— Țsta e din alea noi, cu tot felul de unde scurte?

— Așa cred.

— Îl lua cu el în vacanță, nu-i așa?

— Da, îl lua.

— Îl asculta cu regularitate?

— Întrucât, așa cum mi-ai spus odată, coordonează Cehoslovacia de unul singur și încă de aici, ar fi de mirare dacă nu l-ar asculta.

Jack îl deschise. O voce de bărbat citea știrile în cehă. Brotherhood privi fix la perete, lăsându-l să meargă, după cum i se păru, ore în șir. Închise radioul și-l puse în sac. Privirea i se deplasă spre fereastra fără perdele, dar lăsă să mai treacă o groază de timp până vorbi.

— Mary, nu crezi că avem cam multe lumini aprinse pentru ora asta a dimineții? Întrebă el distrat. Doar nu vrem să-i facem pe vecini să trăncănească, nu-i așa?

— Vecinii știu că Rick a murit. Știu că nu e o situație normală.

— Că bine zici.

Îl urăsc. Întotdeauna l-am urât. Chiar și atunci când m-am îndrăgostit de el – când mă urca și mă cobora în ceruri, iar eu plângeam și-i mulțumeam – chiar și atunci îl uram.

— Povestește-mi despre noaptea aceea, spuse el.

Se referea la noaptea în care aflaseră despre moartea lui Rick. Îi povesti exact așa cum se pregătise s-o facă.

Găsise vestiarul și stătea în fața pardesiului bej uzat, care atârna între lodenul lui Tom și cojocul ei. Scotocea prin buzunare. Zgomotul ce venea de sus era monoton. Scoase o batistă murdară și un rulou de bomboane de mentă pe jumătate consumat.

— Ți bați joc de mine, spuse Jack.

— De-acord, îmi bat joc de tine.

— Două ore în zăpada înghețată în pantofi de seară, Mary? În miez de noapte? Fratele Nigel o să creadă că fabulez. Ce-a făcut încălțat cu pantofii ăia?

— A umblat.

— Unde, dragă?

— Nu mi-a spus.

— L-ai întrebat?

— Nu, nu l-am întrebat.

— Atunci, cum de știi că n-a luat un taxi?



— Nu avea bani. Portofelul și banii mărunți erau sus, în dormitor, împreună cu cheile.

Brotherhood puse la loc în buzunar batista și bomboanele de mentă.

— Aici nu avea bani deloc?

— Nu.

— De unde știi?

— În privința asta e foarte ordonat.

— Poate c-a plătit acolo unde s-a dus.

— Nu.

— Poate că l-a luat cineva cu mașina.

— Nu.

— De ce nu?

— Îi place să meargă pe jos și era în stare de șoc. De-aia. Îi murise tatăl, chiar dacă nu se prăpădea după el. Simțea cum crește tensiunea în el, sau ce-o fi fost. Așa c-a mers pe jos.

Și l-am îmbrățișat când s-a întors, își spuse ea. Am simțit frigul pe obrazul lui și tremurul pieptului și, prin haină, transpirația fierbinte și curată, după orele de mers pe jos. Și o să-l îmbrățișez din nou, de cum o să intre pe ușa asta.

— I-am spus: „Nu te duce. Nu în noaptea asta. Bea ceva. Hai să ne îmbătăm împreună”. Dar s-a dus. Avea privirea aceea.

Își dorea să nu fi rostit ultimele cuvinte, dar o clipă fusese la fel de furioasă pe Magnus cum era pe Brotherhood.

— Ce fel de privire, Mary? Avea privirea aceea”. Mă tem că nu te înțeleg.

— Goală. Ca un actor care n-are niciun rol.

— Rol? Tatăl lui moare, și Magnus nu mai are niciun rol? Ce naiba vrei să spui?

„Se apropie, își zise ea, decisă să nu răspundă. Într-o clipă o să-i simt mâinile sigure pe mine și am să capitulez, așteptând să se întâmple, pentru că nu-mi mai vin în minte alte scuze”.

— Întreabă-l pe Grant, îi spuse ea, încercând să-l rănească. El e marele nostru psiholog. Sigur o să știe.

Se întorseseră în salon. Jack aștepta ceva. La fel și ea.

Pe Nigel, pe Pym, să sune telefonul. Pe Georgie și pe Fergus să vină de sus.

— Nu exagerezi cu băutul? o întrebă Brotherhood, turnându-i încă un pahar de whisky.

— Bineînțeles că nu. Nu beau aproape niciodată când sunt singură.

— Nici să nu bei. Ar fi al naibii de simplu. Și când o veni fratele Nigel, nimic. Ține-l ascuns. Da, Jack?

— Da, Jack.

„Ești un preot pofticios scormonind după resturile îndurării dumnezeiești, îi spuse ea în gând, urmărind mișcările lente și precise cu care își umplea paharul. Mai întâi vinul, acum apa. Coboară-ți pleoapele și ridică potirul ca să schimbi câteva cuvinte sfinte cu El, cel ce te-a trimis”.

— Deci e liber, remarcă el. „Sunt liber”. Rick a murit, așa că Magnus e liber. E cumva unul dintre tipii ăia freudieni care nu pot rosti cuvântul „tată”?

— La vârsta lui e cât se poate de normal să-i spui tatălui tău pe numele de botez. Și mai normal, dacă nu l-ai văzut cincisprezece ani.

— Îmi place că-l aperi, spuse Brotherhood. Îți admir loialitatea. Și ei or s-o admire. Știu că nici pe mine nu m-ai trădat niciodată.

Loialitate, își zise ea. Mi-am ținut gura asta proastă la Centrală ca să nu afle nevastă-ta.

— Și ai plâns. Nu știam că ești plângăcioasă, Mary. Mary plânge, Magnus o consolează. Cam ciudat pentru un observator ocazional, ținând seama că Rick era tatăl lui, nu al tău. O inversare de roluri, ca o răzbunare: tu juleai în locul lui. De fapt, pentru cine erau lacrimile? Ai vreo idee?

— Tatăl lui murise, Jack. Nu m-am așezat și mi-am spus: „Plâng pentru Rick, plâng pentru Magnus”. Pur și simplu am plâns.

— Credeam că poate te plângeai pe tine.

— Ce vrea să însemne asta?

— Ești singura persoană pe care n-ai pomenit-o. Asta-i tot. Defensiv, așa sună ce spui.

— Nu sunt în defensivă!

O spusese prea tare. Brotherhood își dădu seama și de

data asta, dar spusele ei îl interesau.

— Și când Magnus a terminat s-o consoleze pe Mary, continuă el, ridicând o carte de pe masă și răsfoind-o, își pune haina cea bej și se duce să se plimbe în pantofii de seară. Încerci să-l oprești – îl implori, lucru pe care mi-e greu să mi-l închipui, dar mă străduiesc – degeaba, el tot se duce. Vreun telefon înainte să plece?

— Nu.

— Nici primit, nici dat?

— Ți-am zis că nu!

— Nu văd de ce, doar aveți fir direct cu străinătatea și normal ar fi ca un om care tocmai a pierdut pe cineva să vrea să dea vestea și altor membri ai familiei.

— Nu suntem genul ăsta de familie. Ți-am mai zis.

— În primul rând Tom. Cu el cum rămâne?

— Era mult prea târziu ca să-l sune pe Tom și, oricum, Magnus s-a gândit c-ar fi mai bine să-i spună privindu-l în ochi.

Jack privi cartea.

— Încă o nestemată pe care a subliniat-o. „Dacă eu nu țin cu mine, atunci cine ține? Și dacă exist pentru mine însumi, ce anume sunt? Dacă nu acum, când?” Măi să fie! M-am luminat la minte. Tu nu?

— Nu.

— Nici eu. E liber.

Închise cartea și o puse la loc pe masă.

— Când a plecat să se plimbe nu a luat nimic cu el? O servietă, de pildă?

— Un ziar.

„Surzești. Recunoaște. Ți-e teamă că un aparat auditiv ți-ar strica imaginea. Vorbește, lua-te-ar naiba!”

O spusese. Știa c-o făcuse. Toată seara așteptase s-o spună, se pregătise din toate unghiurile posibile, exersase, făcuse repetiții, negase, uitase, își reamintise. Și acum răsunase în capul ei ca o explozie, în timp ce sorbea înspăimântător de nepăsătoare din whisky. Dar ochii lui, ațintiți asupra ei, tot mai așteptau.

— Un ziar, repetă ea. Doar un ziar. Și ce-i cu asta?

— Ce ziar?

— *Presse*.

— E un cotidian.

— Exact. *Die Presse* e cotidian.

— Un cotidian local. Și Magnus l-a luat cu el. Ca să citească în întuneric. Cu pantofii de seară în picioare. Zi mai departe.

— Păi ți-am spus, Jack.

— Nu, nu mi-ai spus. Și va trebui s-o faci, Mary, căci atunci când o să intre în scenă artileria grea, vei avea nevoie de tot ajutorul posibil din partea mea.

Își amintea perfect. Magnus stătea în picioare lângă ușă, la un pas de unde stă Brotherhood acum. Era palid și inaccesibil, pardesiul îi atârna strâmb pe umeri și privea în jur țeapăn, sacadat parcă: șemineul, soția, pendula, cărțile. Se auzi spunându-i ce-i povestise deja lui Brotherhood și multe altele. „Pentru numele lui Dumnezeu, Magnus, nu pleca. Nu te duce așa, de nebun, rămâi.

Nu te lăsa cuprins de una dintre stările alea ale tale. Rămâi. Hai să facem amor. Îmbată-te. Dacă vrei să nu fim singuri, îi chem pe Grant și pe Bee, sau ne ducem noi la ei. „Îl văzu zâmbind, zâmbetul lui de comandă, strălucitor. Îl auzi cum vorbește cu vocea aceea îngrozitor de nepăsătoare. Vocea de la Lesbos. Și se auzi pe ea repetându-i cuvintele, cu exactitate, pentru Brotherhood de data asta.

— M-a întrebat: „Mabs, unde naiba e ziarul, dragă?” Credeam că se referea la *The Times*, că vrea să se uite la bursa de valori din Scoția, așa c-am zis: „Unde l-ai pus când l-ai adus de la ambasadă”.

— Dar el nu se referea la *Times*, zise Brotherhood.

— S-a dus spre raft – acolo...

Privi spre raft, dar nu arată cu degetul, căci era prea speriată ca nu cumva să acorde prea mare importanță gestului.

— Și l-a luat. *Die Presse*. De pe raftul unde stă *Die Presse*. Până la sfârșitul fiecărei săptămâni. Vrea să păstreze numerele vechi. Apoi a plecat, termină ea, făcând ca totul să pară cât se poate de firesc, cum de altfel și era.

— S-a uitat la el când l-a luat?

— Numai la dată. Să verifice.

— Ce crezi că voia să facă cu el?

— Poate că rula vreun film noaptea târziu. Magnus nu fusese în viața lui la un film noaptea târziu. Poate că voia să aibă ceva de citit la cafenea.

„Fără bani la el”, își zise ea, în timp ce umplea golul tăcerii lui Brotherhood.

— Poate căuta ceva care să-i schimbe gândurile. Cum am putea face cu toții. Cum facem. Oricine poate încerca să se gândească la altceva când pierde pe cineva.

— Sau când devine liber, sugerează Brotherhood.

Altfel însă, nu încercă s-o ajute.

— Oricum, era întors pe dos c-a greșit data, spuse ea neglijent, încheind discuția.

— Te-ai uitat să vezi, nu-i așa, draga mea?

— Doar atunci când le-am aruncat.

— Când anume?

— Ieri.

— Din ce zi era ziarul?

— De luni. Era vechi de trei zile. Vreau să spun că era evident șocat.

— Evident.

— De-acord, taică-său nu era marea iubire a vieții lui. Oricum însă, murise. Nimeni nu judecă rațional când i se întâmplă așa ceva. Nici chiar Magnus.

— Pe urmă ce-a mai făcut? După ce s-a uitat la dată și a luat ziarul greșit?

— A ieșit din casă. Cum ți-am spus. Să se plimbe. Nu mă ascuți. Niciodată nu ascuți.

— L-a împăturit?

— Zău, Jack! Ce importanță are cum duce cineva un ziar?

— Uită-ți o clipă mândria și răspunde. Ce-a făcut cu ziarul?

— L-a făcut sul.

— Și pe urmă?

— Nimic. L-a luat cu el. În mână.

— L-a adus înapoi?

— Aici, vrei să spui? Nu.

— De unde știi că nu l-a adus înapoi?

— L-am așteptat în hol.

— Și ai observat: nici urmă de ziar. Niciun ziar făcut sul, ți-ai spus.

— Absolut întâmplător, da.

— Nimic nu e întâmplător, Mary. Aveai de gând să te uiți. Știai că a plecat cu ziarul și ți-ai dat imediat seama că se va întoarce fără el. Nu e întâmplător. Asta înseamnă că-l spionai.

— Dacă-ți face plăcere.

Era furios.

— Tu ești cea care va trebui să faci plăcere, Mary, spuse el tare și rar. Cam peste cinci minute va trebui să-i faci plăcere fratelui Nigel. Parcă a intrat dracul în ei, Mary. Văd cum li se despică din nou pământul sub picioare și nu știu ce să facă. Pur și simplu nu știu ce să facă.

Furia îi trecu. Așa era Jack.

— Și mai târziu, cum ai avut ocazia, i-ai scotocit cu totul întâmplător prin buzunare. Și nu era acolo.

— N-am căutat ziarul, pur și simplu am observat că lipsea. Da, nu era acolo.

— I se întâmplă des să plece cu ziare vechi la el?

— Când vrea să fie informat la zi... pentru munca lui – e foarte conștiincios – ia un ziar cu el.

— Făcut sul?

— Câteodată.

— Le aduce vreodată înapoi?

— Nu, din câte îmi amintesc.

— I-ai spus vreodată ceva?

— Nu.

— Dar el ție?

— Jack. E un obicei al lui și-atâta tot. Știi ce, n-am de gând să mă cert cu tine ca și cum am fi soț și soție.

— Nu suntem căsătoriți.

— Face un ziar sul și pleacă cu el. Așa cum un copil duce un băț sau cine știe ce. Ca să-i țină de urât. Ca bomboanele de mentă. Uite. Avea bomboane de mentă în buzunar. E același lucru.

— Întotdeauna greșea data?

— Nu întotdeauna... nu mai face și tu din țânțar

armăsar!

— Și întotdeauna îl pierdea?

— Jack, încetează. Pur și simplu încetează. De acord?

— O făcea cu vreo ocazie anume? Lună plină? Ultima miercuri din lună? Sau numai când i-a murit tatăl? Ai observat vreun șablon? Spune, Mary, știi că ai observat!

„Bate-mă, îl rugă ea în gând. Zgâlțâie-mă. Orice e mai bine decât privirea asta rece ca gheața”.

— Uneori când se întâlnea cu P, spuse ea, străduindu-se ca vocea să-i sune ca atunci când încerci să liniștești un copil răzgâiat. Jack, pentru numele lui Dumnezeu, Magnus are informatori, asta-i viața pe care o trăiește, tu l-ai instruit! Nu-l întreb care-s trucurile lui, ce face și cu cine. Și eu am fost instruită.

— Și când s-a întors... cum arăta?

— Foarte bine. Calm, cât se poate de calm. Simțeam că mersul pe jos îi alungase toate angoasele. Era foarte bine din toate punctele de vedere.

— N-a sunat nimeni cât a fost plecat?

— Nu.

— Nici după aia?

— O dată. Foarte târziu. Dar n-am răspuns.

Nu se întâmpla prea des să-l vadă pe Jack surprins. Acum aproape că era.

— N-ai răspuns?

— De ce aș fi făcut-o?

— De ce n-ai fi făcut-o? E meseria lui, așa cum ai spus. Taică-său tocmai murise. De ce n-ai fi răspuns la telefon?

— Magnus a zis să nu răspundem.

— De ce a zis să nu răspundeți?

— Făceam dragostel! zise ea și se simți ca ultima dintre târfe.

Harry apăruse din nou în prag. Purta o salopetă albastră și era roșu la față din cauza efortului. Avea în mână o șurubelniță lungă și părea rușinat că era atât de vesel.

— Vreți să vă repeziți o clipă până sus, domnule Brotherhood? spuse el.

Arată așa cum arăta dormitorul nostru înainte de Bazarul Soțiilor de Diplomați, cu toate hainele pe care nu le

mai purtam aruncate pe pat", își zise ea., Magnus dragă, chiar ai nevoie de trei pulovere uzate?" Haine pe scaune. Pe toaletă și pe suportul pentru prosoape. Sacoul meu de vară, pe care nu l-am mai pus de la Berlin. Smochingul lui Magnus atârnat de oglinda toaletei ca o piele netăbăcită. Pe podea nu era nimic pentru că nu exista podea. Fergus și Georgie scosese răcheta și cea mai mare parte din scândurile dușumelei de sub ea și le așezaseră ca pe niște sandviciuri sub fereastră, lăsând traversele și o singură scândură, ca să ai pe unde merge. Desfăcuseră veiozele bucăți; la fel noptierele, telefonul și radioul cu ceas deșteptător. Același lucru în baie, dușumeaua și panoul în care era încastrată cada, dulăpiorul cu medicamente și trapa înclinată care ducea la podul mansardat în care Tom se ascunsese o jumătate de oră de Crăciunul trecut, jucându-se de-a v-ați ascunselea, și aproape că murise de frică de cât de curajos era. În fața lavaboului, Georgie se ocupa de lucrurile lui Mary. Crema de față. Diafragma.

— Pentru ei, draga mea, ce-i al tău e și-al lui și viceversa, spuse Brotherhood când se opriră să se uite din pragul ușii fără ușă. Pentru ei nu există al lui și al ei, nu poate să existe.

— Nici pentru tine, spuse ea.

Camera lui Tom era în fața camerei lor, de cealaltă parte a coridorului. Supermanul lui fluorescent se lăfăia pe pat, împreună cu cei treizeci și unu de piticuți și cu cei trei roboți. Masa de campanie a tatălui ei era pliată la perete. Scrinul cu jucării fusese tras în mijlocul camerei, descoperind șemineul de marmură din spatele lui. Era un șemineu frumos. Cei de la atelier voiseră să-l acopere cu scânduri, ca să mai reducă din curent, dar Magnus nu-l lăsase. Cumpăraseră în schimb scrinul ăsta vechi ca să-l așeze în fața deschizăturii, lăsând să se vadă placa de deasupra lui, astfel încât Tom să aibă o bucățică din vechea Vienă numai pentru el. Acum șemineul era descoperit și fata numită Georgie îngenunchease plină de respect în fața lui în tunică ei de luptător pentru libertate, care o costase cincizeci de lire. Iar în fața lui Georgie se afla o cutie albă de pantofi, cu capacul scos, și în cutia de pantofi era un pachet învelit



într-o cârpă, cu câteva pachetele mai mici în jurul lui.

— Am găsit-o pe cadrul de deasupra grătarului, domnule, spuse Fergus. Acolo unde se unește cu hornul principal.

— Nici urmă de praf pe ea, zise Georgie.

— Doar cât să întinzi mâna, spuse Fergus. Teribil de comod.

— Dacă știi șpilul, nici nu e nevoie să tragi scrinul, spuse Georgie.

— Ai mai văzut-o? întrebă Brotherhood.

— E clar că-i a lui Tom, spuse Mary. Copiii ascund toate cele.

— Ai mai văzut-o? repetă Brotherhood.

— Nu.

— Știi ce-i în ea?

— De unde să știu dacă n-am mai văzut-o?

— Ușurel.

Brotherhood nu se aplecă, ci doar întinse brațele. Georgie îi dădu cutia și Brotherhood o duse la masa pe care Tom se juca cu spirograful și cu Lego-ul lui, pe care desena la nesfârșit avioane germane doborâte pe fundalul unui apus de soare la Plush, cu familia în planul doi, toți făcând cu mâna fericiți. Brotherhood ridică mai întâi pachetul cel mare și îl priviră cum începe să-l despacheteze, dar pe urmă se răzgândi.

— Desfă-l tu, spuse el, întinzându-i-l lui Georgie. E nevoie de degete de femeie.

E una din amantele lui, pricepu brusc Mary. Se întrebă cum de nu-și dăduse seama mai devreme.

Georgie se ridică de pe scaun cu eleganță cât era de lungă, un picior, celălalt picior, și, după ce-și trase părul drept după urechi, își folosi degetele de femeie ca să desfacă fâșiile de cearșaf de care Magnus zisese că avea nevoie pentru mașină, scoțând până la urmă la iveală un aparat de fotografiat minuscul, ce părea grozav, într-un toc metalic. După aparat apăru ceva ce semăna cu un telescop cu un suport care, complet desfăcut, avea un fel de trepied pe care puteai înșuruba aparatul, cu fața în jos și la o distanță fixă, permițând fotografierea documentelor de pe masa de

campanie. După telescop veni o succesiune de filme, de lentile, de filtre, de inele și de alte piese pe care nu le putu identifica pe loc. Și sub ele un bloc cu hârtie ultrafină prinsă într-un cadru gros de cauciuc care nu lăsa să se vadă decât pagina de deasupra, acoperită cu coloane de cifre. Mary cunoștea genul acesta de hârtie. O folosise la Berlin. Dacă apropiai un chibrit de ea, se încrețea, transformându-se imediat în cenușă. Blocul era pe jumătate consumat. Iar sub bloc, o agendă de tip militar, cu suport de carton, marcat „Proprietatea MR”, adică a Ministerului de Război, ale cărui foi din hârtie liniată, de calitate aceea din timpul războiului, erau nescrise. Iar când Brotherhood continuă cu scotocitul, în interiorul lui găsi două flori roșii presate, foarte vechi, maci, poate trandafiri, Mary nu era absolut sigură și, oricum, în momentul acela ți pă.

— E pentru Firmă! Pentru voi ținea toate astea!

— Bineînțeles. O să-i spun lui Nigel. Nicio problemă.

— Numai fiindcă nu mi-a spus mie, nu înseamnă că făcea ceva rău! E pentru cazul că se trezește cu documente acasă. La sfârșit de săptămână!

După care, dându-și seama ce spusese:

— E pentru informatorii lui... dacă-i aduc documente, prostule! Dacă Grant îi aduce și trebuie să i le dea repede înapoi! Ce-i așa de groaznic în asta?

Fergus frunzărea blocul pe jumătate consumat, răsucindu-l pe toate fețele, înclinându-l spre raza lămpii de birou a lui Tom.

— Zău că pare că-i în ceha aia a dumneavoastră, domnule, spuse Fergus, aplecând blocul spre lumină. Ar putea fi rusă, dar mai degrabă cred că e cehă. Da, spuse el bucuros, când ochii îi căzură pe o trăsătură inexplicabilă de pe rama de cauciuc. Așa e. Cehă. Tot ce vrea să spună e că e fabricat acolo. Cine le scoate din țară, asta-i altceva. Mai ales în zilele noastre.

Brotherhood părea mai interesat de florile presate. Le pusese în palmă și le privea de parcă și-ar fi citit viitorul în ele.

— Cred că ești o fată rea, Mary, spuse el intenționat. Cred că știi mult mai mult decât mi-ai spus. Nu cred că Pym

e în Irlanda sau la dracu-n praznic în Bahamas. Cred că toate astea au fost doar praf în ochii mei. Cred că e un om rău și mă întreb dacă nu cumva sunteți răi amândoi.

Orice reținere o părăsi. Urlă:

— Ești un căcat!

Îl lovi cu palma desfăcută, dar el o imobiliză. Își petrecu brațul în jurul ei și o ridică de la pământ, de parcă n-ar mai fi avut picioare. O cără de-a curmezișul coridorului în camera doamnei Bauer, singura care rămăsese până atunci întreagă. O trânti pe pat și-i aruncă pantofii din picioare, exact cum făcea în sordidul apartament conspirativ unde obișnuiau să se reguleze. O înfășură în plapumă ca într-o cămașă de forță. Apoi se culcă peste ea, luptându-se ca s-o potolească, în timp ce Georgie și Fergus îi priveau. Dar nu se știe cum, oricât ar părea de uluitor, în tot timpul acestei tragicomedii Jack Brotherhood reușise să țină în pumnul stâng cei doi maci presați, și-i mai ținea chiar și atunci când soneria emise un sunet prelung, autoritar.

## CAPITOLUL 4

„Să te afli undeva deasupra luptei”, scrisese Pym pentru el, pe o altă foaie de hârtie. „Scriitorul e Rege. El trebuie să-și privească subiectul cu dragoste, chiar și atunci când subiectul e el însuși”.

Viața a început cu Lippsie, Tom, și Lippsie a fost înainte să apară tu sau oricine altcineva, cu mult înainte ca Pym să fie ceea ce Firma numește bun de înșurat. Tot ce-și amintea Pym dinainte de Lippsie era un fel de marș fără țel prin case diferite colorate și o mulțime de țipete. După ea, părea că totul plutește într-o direcție inevitabilă și tot ce trebuia să facă el era să stea în barca lui și să lase curentul să-l poarte. Oricâte meandre ar fi avut și în oricâte ramificații s-ar fi despărțit, de la Lippsie la Poppy, de la Rick la Jack, nu era decât un curs de apă. Și odată cu ea nu începuse numai viața, ci și moartea, căci trupul neînsuflețit al lui Lippsie, deși nu-l văzuse niciodată, fusese cel care-l pusese în mișcare. Alții îl văzuseră, iar Pym s-ar fi putut duce și el să-l vadă, căci se afla în curtea clopotului și rămăsese descoperit o veșnicie. Numai că băiatul trecea atunci printr-o perioadă de fandoseală, când nu-l interesa decât propria persoană și-și zicea că, dacă n-o vede, s-ar putea ca ea să nu fie de fapt moartă, ci doar să se prefacă. Sau că moartea ei era osânda lui pentru că participase la uciderea unei veverițe într-un bazin de înot gol. Un profesor de matematică cu ochii reci, poreclit Corbo Cioara, condusesese vânătoarea. Când veverița fusese încolțită, Corbo trimisese trei băieți jos, pe scărița bazinului, cu croșe de hochei, și Pym fusese unul dintre ei. „Du-te, Pymmie. Fă-i felul!” îl mânăse Corbo. Pym privise cum animalul mutilat șchiopătează spre el. Speriat de durerea lui, îi aplicase o lovitură zdravănă, mai puternică decât avusese intenția. Văzuse cum veverița e catapultată spre celălalt jucător și apoi rămâne nemișcată. „Bravo, Pymmie! Strașnică lovitură. Nu uita să le-o aplici și frișilor data viitoare!”

Îi mai trecu prin cap că banda lui Sefton Boyd născocise totul ca să-l necăjească, lucru absolut posibil. Așa că-și propuse să adune cât mai multe descrieri și să-și

formeze în minte, în acel prim moment de agitație, înainte ca peste școală să coboare liniștea, o imagine despre ea care să fie, probabil, la fel de clară ca a celor care o văzuseră. Zăcea culcată pe o parte pe pietrele de pavaj, ca și cum ar fi alergat, cu o mână mult întinsă spre linia de sosire și cu un picior îndreptat spre o direcție greșită. Sefton Boyd, primul care o văzuse și-l alertase pe directorul școlii aflat la micul dejun, chiar crezuse că alerga, până nu văzuse piciorul dislocat. Se gândise că face un exercițiu deosebit, culcată pe o parte, că dă din picioare ca la mersul pe bicicletă. Și mai crezuse că sângele din jurul ei era un halat sau un prosop pe care se întinsese, până a observat că frunzele castanului bătrân se lipesc de el și nu se mai lasă purtate de vânt. Nu s-a apropiat, fiindcă nici cei din ultima clasă n-aveau voie să intre acolo, din cauza acoperișului șubred. Și n-a vărsat, se lăuda el, pentru că noi, cei din familia Sefton Boyd, avem domenii întinse, iar eu am vânat de multe ori cu tata și sunt obișnuit să văd sânge și mațe. Dar a suit în fugă scara de la clasa lui, spre fereastra din turn, de unde, a spus mai târziu poliția, căzuse ea; probabil că se aplecase pentru ceva anume. Ceva urgent și important, căci era în cămașă de noapte și venise cu bicicleta cale de un kilometru și jumătate, de la Overflow House, în plină noapte. Bicicleta ei cu husă ecosez pe șa încă era acolo, sprijinită de șopronul pentru lăzile de gunoi din spatele bucătăriilor.

Teoria lui Sefton Boyd, dedusă cu sufletul la gură din stilul de viață al tatălui său, era că Lippsie fusese beată. Numai că el nu-i spunea Lippsie, ci Buzecaca, joc de cuvinte pe care îl folosea gașca lui pentru Lippschitz. Și, așa cum sugera de câțva timp, s-ar mai fi putut ca Buzecaca să fie spioană germană și să se fi furișat în turn ca să trimită mesaje după ora camuflajului, domnule. Căci de la fereastra turnului se vede toată valea, până la Brace of Partridges, așa că e un loc strașnic de unde să le semnalizezi bombardierelor germane, domnule. Problema era că nu avea nicio sursă de lumină la ea, cu excepția farului de la bicicletă, care se afla încă bine prins de ghidon. Dar s-ar putea să fi ascuns o lanternă în vagin, lucru pe care Sefton Boyd pretindea că l-a văzut cât se poate de limpede, căci cămașa de noapte i se

sfârșiasă în cădere.

Și uite așa circulau poveștile în dimineața aceea, în timp ce Pym stătea pe scaunul din lemn de cea mai bună calitate din toaleta personalului, pe care o transformase în casă conspirativă după ce primul val de agitație trecuse, își ținea respirația și se-nroșea, pentru ca apoi să devină alb ca varul în fața oglinzii, străduindu-se în zadar să-și adapteze chipul durerii pe care o simțea. Cu briceagul elvețian pe care îl avea în buzunar își ciopârțise puțin din cărlionțul de pe frunte, ca un fel de tribut zadarnic, apoi pierduse timpul, jucându-se cu robinetele și sperând că toată lumea îl caută. Unde e Pym?

— Pym a fugit!

— Pym e mort și el! Dar Pym nu fugise, nici mort nu era și, în haosul provocat de cadavrul lui Lippsie în curte și cu salvarea și poliția pe cap, nimeni nu căuta pe nimeni, cu atât mai puțin în toaleta personalului, care era locul cel mai interzis din școală; atât de interzis, încât și Sefton Boyd se ținea departe de el. Orele se suspendaseră și tot ce aveai de făcut după toate strigătele și toată agitația de la început era să te duci în liniște în clasa ta și să repeți – asta numai dacă nu erai, ca Pym, în clasa a cincea, de unde se vedea toată curtea clopotului, caz în care trebuia să te retragi în sala de desen. Aceasta era, de fapt, o baracă din prefabricate construită de soldații canadieni, apoi transformată, în care Lippsie preda muzica, pictura și teatrul și făcea exerciții recuperatorii pentru băieții cu platfus. Tot acolo bătea la mașină și se ocupa de hârtogărie, în calitatea ei de femeie bună la toate a școlii: ea aduna taxele de școlarizare, ea plătea facturile în locul trezorerului, ea comanda taxiuri pentru băieții care se duceau la prima comuniune și, așa cum se întâmpla de obicei, ea era aceea care conducea aproape întreaga școală de una singură, fără să-i zică cineva mersi. Numai că Pym nici în sala de desen nu avea chef să se ducă, deși aproape că terminase un model de bombardier Domier din lemn de balsa, cioplit cu briceagul, și mai avea și un proiect, destul de vag, despre cum să copieze niște poeme obscure dintr-o carte veche ce se găsea acolo și să pretindă că erau scrise de el. Ce trebuia să facă însă neapărat, când

avea să găsească curajul și momentul potrivit, era să se ducă înapoi la Overflow House, unde locuise până atunci cu Lippsie și cu încă unsprezece băieți. Până nu ajunge acolo și nu face ceva cu scrisorile, nu va mai îndrăzni să se ducă nicăieri; altfel Rick va nimeri din nou la pușcărie.

Cum de reușise, cum de căpătase pregătirea care avea să-i folosească atât de mult în această primă operațiune clandestină, asta era în mare măsură povestea existenței lui de până atunci, care număra zece ani de viață și trei trimestre de internat.

Să încerci s-o deslușești pe Lippsie prin intermediul vieții lui Pym este, chiar și azi, ca și cum ai urmări o lumină mișcătoare printr-un crâng de nepătruns. Pentru Perce Loft, acum mort și el, Lippsie nici măcar nu exista – „scorneala puștiului”, o numea el înțelegând prin asta născocirea mea, invenția mea, nimicul meu. Dar, dacă-i servea la ceva, Perce, marele avocat, putea pretinde că și Turnul Eiffel era o născocire, după ce se lovise cu nasul de el. Era meseria lui. Și asta în ciuda mărturiei lui Syd și a altora că Perce în persoană fusese primul care se folosisese de ea. Perce o prezentase Curții cu mulți ani în urmă, înaintea nașterii lui Pym. Se-nțelege că domnul Muspole, vrăjitorul registrelor, mort și el între timp, confirma spusele lui Perce. Era și normal, fiind băgat până-n gât în aceeași afacere. Nici măcar Syd, unica sursă în viață, nu era de prea mare ajutor. „Era o jidovcuță nemțoaică”, spunea el, folosind expresia tandru-argotică londoneză. Credea că venea de la München sau de la Viena. Era singură, puștiule.

Adora copiii. Te adora pe tine. Nu spunea că-l adora pe Rick, dar la Curte lucrul ăsta era de la sine înțeles. Era una dintre frumuseți și, în etica acelei Curți, ăsta era rostul frumuseților: să fie văzute alături de Rick și să se scalde în gloria lui., Jar Rick, în bunătatea lui, o ajutase să urmeze un curs de secretară, spune Syd. Iar Dorothy a ta se dădea în vânt după Lippsie și a învățat-o englezește, nu fără un interes”, adaugă Syd – ca apoi să nu mai deschidă gura decât ca să remarce că era mare păcat, că toți ar trebui să tragem învățături din asta și că poate taică-tău o pune cam mult la muncă, fiindcă ea nu s-a bucurat de privilegiile tale. Da,

recunoaște el, era bine făcută. Și avea stil, lucru pe care, de ce să o ascundem, nu toate celelalte îl aveau, puștiule. Și-i plăcea să glumească, asta până începea să se gândească la biata ei familie și la ce le făceau friții alor ei.

Nici căutările făcute apoi pe furiș în registre nu mă lămuriseră cine știe ce. Cu un prea mulți ani în urmă, odată, când eram de serviciu noaptea, m-am trezit cu arhiva la dispoziție și am căutat Lippschitz, prenumele Annie, în indexul general, dar n-am găsit nimic, deși am încercat toate ortografiile posibile. Bătrânul Dinkel de la Viena, care conduce serviciul Personal din Austria, a făcut de curând o anchetă similară pentru mine, după ce i-am turnat o poveste; la fel, cu o altă ocazie, și omologul lui din Köln. Amândoi mi-au raportat că n-au găsit nicio urmă. În amintirea mea însă e imposibil ca ea să nu fi lăsat nicio urmă. Era o fată înaltă, cu părul mătăsos, plină de viață, cu ochi mari speriați, mergea cu pași mari și cam dezordonăți, o fată pentru care nimic nu se întâmpla cu încetinitorul. Și-mi aduc aminte – era, probabil, în timpul unei vacanțe de vară, într-una dintre casele în care ne adăposteam provizoriu – îmi aduc aminte cum Pym își dorea mai mult ca orice pe lume s-o vadă goală și cum își dedica toate orele în care nu dormea atingerii acestui țel. Lucru pe care Lippsie probabil că l-a ghicit, căci într-o după-masă i-a propus să facă baie împreună, ca să economisească apa caldă. Ba chiar a măsurat apa cu mâna: patrioții aveau dreptul la vreo doisprezece centimetri și Lippsie fusese întotdeauna patrioată. S-a aplecat, goală, și m-a lăsat s-o privesc în timp ce măsură cu palma apa din cadă, sunt sigur c-o măsură cu-adevărat, și pe urmă și-a scos mâna din apă: „Vezi, Magnus! – arătându-mi mâna udă, cu degetele răsfirate – acum putem fi siguri că nu-i ajutăm pe nemți”.

Sau cel puțin așa cred cu tărie, căci, oricât aș încerca, nici azi nu-mi pot aduce aminte cum arăta. Știu că în aceeași casă, sau într-una la fel, camera ei era în fața camerei lui Pym, pe un coridor, și că în ea se aflau geamantanul de carton, fotografiile fratelui ei cu barbă și ale surorilor solemne, cu pălării negre, în rame de argint, ca niște micuțe monumente funerare bine lustruite, înșirate pe masa ei de



toaletă. Și mai era și camera în care țipa la Rick și-l avertiza că mai bine moare decât să fure, iar Rick râdea cu râsul lui plin și atât de înșelător, care dura mai mult decât era nevoie și făcea ca, până data următoare, totul să reintre în normal. Și, cu toate că nu-mi amintesc de nicio lecție, Lippsie trebuie să-l fi învățat pe Pym germana, pentru că peste ani, când a început s-o învețe ca lumea, a descoperit că dispune de un bagaj de informații despre ea: *Aaron warmein Brudermein Vater war Architekt* toate la trecut, timp căruia îi aparținea și ea în momentul acela. Și tot abia mai târziu în viață și-a dat seama că atunci când îl alinta numindu-l *Monchlein* al ei, voia de fapt să spună „micul meu călugăr” și se referea la drumul greu al lui Martin Luther – „micule călugăr, mergi pe propriul drum”. Pe-atunci credea că îl numea așa după maimuța pe care o ținea flașnetarul în lanț, rolul acestuia revenindu-i lui Rick. Descoperirea făcuse să crească simțitor respectul pentru propria lui persoană, până când își dăduse seama că, de fapt, ce voia să spună era că trebuia să meargă mai departe fără ea.

Și mai știu că era cu noi în Rai, căci fără Lippsie nu exista Rai. Raiul era un tărâm aurit între Gerrards Cross și mare, unde Dorothy purta un pulover de angora când călca și un raglan albastru când mergea la cumpărături. Raiul era locul în care se refugiaseră Rick și Dorothy după căsătoria lor pripită, țara de basm a unor noi începuturi și a unui viitor palpitant, dar nu-mi amintesc o singură zi în Rai fără Lippsie agitându-se pe undeva pe la marginea lui, sau spunându-mi ce era bine și ce era rău, cu o voce pe care nu o luam în seamă. La o oră de drum spre răsărit cu mașina Bentley se afla orașul, în oraș se afla West End și acolo își avea Rick biroul; în birou era o fotografie mare, colorată, a bunicului TP, cu colanul lui de primar, iar biroul era cel care-l ținea pe Rick noaptea târziu departe de casă, prilej de mare bucurie pentru micul Pym, căruia i se dădea voie să se cațăre în patul lui Dorothy și să-i țină de cald, într-atât era de firavă, de plăpândă, chiar și în ochii unui copil. Lippsie rămânea cu noi, însă uneori mergea la Londra cu Rick, pentru că trebuia să învețe o meserie și, așa cum văd azi lucrurile, să-și justifice supraviețuirea într-o vreme în care

atâția dintre ai ei erau morți.

Raiul era un șir de cai de curse superbi, cărora Syd le spunea gloabe, și o succesiune de mașini Bentley și mai frumoase, care, aidoma caselor, se uzau la fel de repede ca și creditul care permisesse să fie cumpărate și trebuiau schimbate, cu o viteză amețitoare, cu modele și mai noi și mai scumpe. Câteodată mașinile Bentley erau atât de prețioase, că trebuiau duse după colțul casei și ascunse în grădina din spate, de teamă să nu fie pângărite de privirile necredincioșilor. Alteori Pym le conducea cu o mie de kilometri pe oră, așezat pe genunchii lui Rick, la vale, pe drumuri nisipoase neterminate, mărginite de betoniere, apăsând pe claxonul cu timbru bogat, profund, în timp ce Rick le striga muncitorilor „Ce mai faceți, băieți?” și-i invita pe toți acasă, la un pahar de șampanie. Iar Lippsie era acolo lângă noi, pe banchetă, dreaptă ca un vizitiu și la fel de distantă, până când Rick catadicsea să-i vorbească sau să facă o glumă. Atunci zâmbetul ei lumina ca soarele de vacanță și ne iubea pe amândoi.

Tot Rai era și Saint-Moritz, de unde veneau bricegele elvețiene, deși nu știu cum se face că Bentley-urile și cele două ierni dinainte de război în Elveția s-au contopit în amintirea mea ca și cum ar fi fost unul și același loc. Și azi mi-e de-ajuns să simt mirosul de piele al interiorului unei mașini de lux ca să mă trezesc purtat, de bunăvoie, în saloanele mari ale hotelului din Saint-Moritz, pe urmele dragostei de petreceri zgomotoase a lui Rick. Kulm, Suvretta House, Grand, toate nu erau pentru Pym decât un singur hotel gigantic, cu servitori diferiți, dar întotdeauna cu aceeași Curte: trupa lui personală de bufoni, scamatori, consilieri și jochei; rar pleca undeva fără ei. Peste zi, portari italieni cu măști lungi îți măturau zăpada de pe cizme de fiecare dată când intrai pe ușile batante. Serile, când Rick și Curtea benchetuiău cu câteva frumuseți locale și când Dorothy era prea obosită, Pym se aventura de mână cu Lippsie pe aleile înzăpezite, strângând briceagul în buzunar, în timp ce se prefăcea, numai pentru el, că e un fel de prinț rus care-o apără de oricine ar fi râs de ea pentru că era prea serioasă. Și dimineața, când se trezea devreme, alerga pe vârfuri de-a

lungul palierului și se uita în jos, pe sub balustradă, la armata lui de sclavi trudind în holul cel mare de dedesubt, în timp ce adulmeca mirosul stătut de trabuc, de parfum de cucoană și de ceară, care lucea ca roua pe parchet, atunci când sclavii o întindeau cu mișcările lungi ale măturilor învelite în cârpe. Așa miroseau și Bentley-urile lui Rick după ce petrecerea era încheiată: a frumuseți, a ceară de albine, a fum de la trabucurile lui de milionar. Și, foarte slab, după drumurile cu sania prin pădurea înghețată, alături de Lippsie, a frig și a bălegar de cal, în timp ce ea sporovăia în germană cu vizitiul.

Întors acasă, Raiul erau piramidele de mandarine lucitoare, în poleială, lumânările roz din sufragerie, drumurile gălăgioase la hipodromuri depărtate, ca să ne arătăm și acolo fasoanele de proprietari și să vedem gloabele pierzând, precum și un televizor micuț alb-negru într-o cutie uriașă din lemn de mahon, la care vedeam regatele sub un cer cu pete albe, iar atunci când ne uitam la Grand National, caii păreau atât de departe, că Pym se întreba dac-or mai reuși să nimerească acasă; mă tem însă că adesea caii lui Rick erau cei care nu mai nimereau, de-aia le spunea Syd gloabe. Cricet în grădină cu Syd, șase pence dacă nu-l elimina pe puști din șase mingi. Box în salon cu Morrie Washington, expertul Curții în lupte, căci Morrie era ministrul artelor și sporturilor la Curtea noastră: stătuse de vorbă cu Bud Flanagan și dăduse mâna cu Joe Louis, fusese ciracul scamatorului din Omul cu Ochi ca Razele X. Monedele de o jumătate de coroană pe care domnul Muspole, marele contabil, ți le scotea de după urechi, deși domnul Muspole n-a fost niciodată favoritul meu; se străduia cam prea tare să-mi bage aritmetica în cap. Bucățile de zahăr ce dispăreau sub melonul lui Perce Loft deveneau o plăsmuire chiar sub ochii mei. Și călăritul de jur-împrejurul grădinii, cocoțat pe umerii jocheilor îmbrăcați în veste, cu nume ca Billie, Jimmy, Gordon și Charlie, care erau cei mai grozavi magicieni din lume, cei mai grozavi spiriduși, și-mi citeau toate benzile desenate și mi le dădeau pe ale lor după ce le terminau de citit.

Întotdeauna însă în această perpetuă sărbătoare o

regăsesc pe Lippsie, ba pe post de mămică, ba de dactilografă, de muzician, de jucătoare de crichet și mereu pe post de preceptor de morală al lui Pym, agitându-se undeva în planul doi în urmărirea unei mingi înalte, în timp ce toți îi strigă *Achtung!* și, hopa, ai grijă de răzoarele cu flori. Și tot în Rai, Rick nimerise cu o minge mare de fotbal nou-nouță drept în obrazul de copil al lui Pym, ca și cum l-ar fi lovit interiorul tuturor mașinilor Bentley deodată, aceeași piele zburând cu aceeași viteză amețitoare. Când își reveni, Dorothy era aplecată deasupra lui, strângând o batistă între dinți și scâncind „Nu, te rog, Doamne, nu face una ca asta”, pentru că era plin de sânge. Mingea îi făcuse doar o tăietură pe frunte, dar Dorothy insistă că-i înfundase globul ocular în orbită, de unde n-o să mai iasă niciodată. Îi era atât de frică, biata de ea, să șteargă sângele, c-a trebuit s-o facă Lippsie în locul ei, fiindcă Lippsie știa să mă îngrijească așa cum îngrijea animalele și păsările rănite. N-am mai întâlnit vreodată o femeie cu mâini atât de pline de alinare. Și acum mai cred că pentru ea însemnam un lucru pe care putea să-l îngrijească, să-l răsfete și să-l apere, după ce tot restul îi fusese luat. Eram fărâma ei de speranță și de iubire în închisoarea aurită în care o ținea Rick.

Când Rick locuia acolo, în Rai nu exista noapte și nimeni nu se ducea la culcare cu excepția lui Dorothy, Frumoasa din Pădurea Adormită a Curții noastre. Pym putea participa la petrecere când avea chef și-i regăsea acolo pe toți, Rick și Syd, Morrie Washington, Perce Loft, domnul Muspole, Lippsie și jocheii, întinși pe podea printre teancuri de bani, urmărind cum bila ruletei topăie peste pereții de tinichea, în timp ce TP cu însemnele funcției îi privea de sus; deci și în casele acelea trebuia să fi fost o fotografie de-a lui. Și parcă îi văd pe toți dansând după muzica unui gramofon și povestind întâmplări despre un cimpanzeu pe nume Micuța Andrey, care râdea de se prăpădea la niște glume ce depășeau puterea de înțelegere a lui Pym. El însă râdea mai tare decât toți ceilalți, căci învăța încă de pe-atunci ce trebuie să facă pentru a fi pe plac, cum să vorbească, să se poarte și să spună glume care să-l facă irezistibil. În Rai toată lumea iubea pe toată lumea, căci odată Pym o găsisse pe Lippsie în

poala lui Rick, iar altă dată dansa cu obrazul lipit de al ei, cu un trabuc între dinți, în timp ce fredona *Pe sub arcade* cu ochii închiși. Și era mare păcat că Dorothy se simțise din nou prea obosită ca să-și pună rochia de seară cu volănașe pe care i-o cumpăraseră Rick – roz pentru Dorothy, albă pentru Lippsie – și să coboare ca să se distreze puțin. Dar, cu cât îi striga Rick mai tare să coboare, cu atât mai adânc dormea, cum descoperise Pym când Rick îl trimisese s-o convingă să vină și ea. Bătuse la ușă, dar nu primise niciun răspuns. Se apropiase pe vârfuri de patul enorm și ștersese de pe obrazul ei ceva ce, la început, i se păruse c-ar fi pânze de păianjen. Mai întâi îi vorbise șoptit, apoi strigase la ea, însă degeaba. Dorothy plânge în somn, raportase el când coborâse din nou. A doua zi de dimineață însă totul reintrase în normal, căci iată-i pe toți trei în pat, cu Rick tronând la mijloc, iar lui Pym i s-a dat voie să se strecoare lângă Lippsie, cât timp Dorothy a coborât să prăjească pâine. Lippsie l-a strâns tare la piept și l-a privit încruntată, iar azi îmi zic că acela era felul ei de a-mi spune că-i e rușine de slăbiciunea și de iubirea ei și că dorește să se spele de păcate prin grija pentru mine.

E-adevărat că Rick mai și țipa în Rai, dar niciodată la Pym. N-a ridicat niciodată glasul la mine; nici n-ar fi avut nevoie, într-atât era voința lui de puternică, iar dragostea lui Pym era și mai mare. Țipa la Dorothy, se lingusea pe lângă ea și o puneă în gardă în legătură cu niște lucruri pe care Pym nu le putea înțelege. Nu o dată o târâse, pur și simplu, la telefon și o silise să stea de vorbă cu diferite persoane – cu unchiul Makepeace, cu negustori și cu alții care ne amenințau și pe care numai Dorothy putea să-i liniștească, fiindcă Lippsie refuza s-o facă și oricum accentul ei nu era cel mai nimerit. Cred acum că într-o asemenea ocazie a auzit Pym pentru prima oară numele de Wentworth, căci mi-o amintesc pe Dorothy ținându-mă de mână ca să-și facă măcar atâta curaj cât să-i spună doamnei Wentworth că se va rezolva cu banii, numai dacă nu ne-ar mai presa toți. Așa că numele Wentworth îi era nesuferit lui Pym mai de mult. Devenise sinonim cu teama și cu sfârșitul anumitor lucruri.

— Cine-i Wentworth? o întrebă Pym pe Lippsie și, pentru prima dată, fata îi ceruse să tacă din gură.

Și-mi aduc aminte că Dorothy cunoștea numele tuturor centralistelor și știa cu ce se ocupau soții și logodnicii lor, și unde învățau copiii lor, căci atunci când era singură cu Pym și tremura în puloverul ei de angora, ridica receptorul alb și trâncănea îndelung cu ele, părând că găsește alinare într-o lume de voci fără trup. Rick țipa și la Lippsie când îi ținea piept și azi am impresia că, pe măsură ce creșteam, i se opunea din ce în ce mai des. Iar uneori țipa la Dorothy și la Lippsie deodată, făcându-le pe amândouă să plângă în același timp, până se împăcau cu toții în patul cel mare în care, la micul dejun, Rick mânca pâine prăjită și lăsa untul topit să picure pe cearșafurile roz. Lui Pym însă nimeni nu-i făcea vreun rău, nimeni nu-l făcea să plângă. Cred că Pym a înțeles încă de pe atunci că Rick lua drept măsură a relațiilor cu femeile relația lui cu Pym, iar comparația era în defavoarea acestora. Uneori Rick se ducea cu Dorothy și cu Lippsie să patineze. Rick purta un fel de frac negru și o cravată albă, însă Dorothy și Lippsie erau îmbrăcate ca niște actori de pantomimă, fiecare ținându-l de câte un braț și evitând să se privească în ochi.

Căderea avu loc pe întuneric. În ultima vreme ne tot mutaserăm, în ceea ce trebuie să fi fost o ascensiune zăpăcitoare pentru piața locală a bunurilor imobiliare; palatul nostru din momentul acela era un conac, sus pe un deal, și ne aflam într-o după-amiază întunecată de iarnă, în apropierea Crăciunului. Pym făcuse cu Lippsie ornamente din hârtie și am impresia că, dacă aș reuși să mai găsesc locul, dacă nu cumva a devenit proprietate de stat sau nu s-a construit pe acolo vreun drum ocolitor, ornamentele încă mai stau agățate exact așa cum le-am lăsat, stele ale lui David și stele de la Bethlehem – Lippsie îmi explicase exact deosebirile – licărind în enorme încăperi goale. Mai întâi s-a stins lumina în camera uriașă a lui Pym, apoi încălzirea electrică, pe urmă s-a oprit trenulețul electric Homby „O” cu zece trasee, după care Lippsie a scos un țipăt scurt și a dispărut. Pym a coborât și a deschis capacul din lemn de nuc al luxosului bar pentru băuturi, pe care abia îl cumpăraseră. Interiorul căptușit cu oglinzi refuză să se aprindă și să cânte *E cineva în bucătărie cu Dinah*.

Și dintr-odată, singurele lucruri care mai mișcau în toată casa fură bilele de alamă ale ceasului-barometru care nu trebuia întors niciodată. Pym fugi în bucătărie. Nici urmă de Cookie, bucătăreasa, sau de domnul Roley, grădinarul, ai cărui copii îi furau jucăriile, dar nu trebuiau certați, căci nu aveau avantajele de care se bucura el. Fugi înapoi în sus pe scară și, fiindu-i foarte frig, parcurse repede coridoarele lungi, strigând „Lippsie, Lippsie”, fără să primească vreun răspuns. Se uită în grădină pe ferestrele arcuite, cu vitralii, de pe palier și distinse două mașini negre parcate pe alee. Nu Bentley-uri, ci două mașini Wolseley ale poliției. Având șoferi polițiști cu chipiuri cu cozoroc așezați la volan. Și niște bărbați în impermeabile cafenii în jurul lor, discutând cu domnul Roley, în timp ce Cookie își răsucea batista și-și frângea mâinile ca doamna din pantomima jucată de Crazy Gang, la care Rick își dusesese Curtea cu numai o săptămână în urmă. Acum știu că, în stare de asediu, oamenii simt întotdeauna nevoia să urce, fapt care ar putea explica de ce reacția lui Pym a fost s-o ia la fugă în sus pe scara îngustă spre pod. Dădu acolo peste Rick, teribil de agitat; în jurul lui, podeaua era acoperită de dosare și de hârtii pe care le înghesuia teancuri-teancuri într-un fișet verde și vechi, cu vopseaua plesnită, pe care Pym nu-l mai văzuse niciodată în explorările lui.

— S-a oprit lumina și Lippsie e speriată și a venit poliția și e în grădină și-l arestează pe domnul Roley, îi spuse Pym lui Rick dintr-o suflare.

Repetă de mai multe ori, de fiecare dată mai tare, convins de importanța mesajului său. Rick însă nu părea că-l aude. Alerga între hârtii și fișet, umplând sertarele. Așa că Pym se apropie de el și îl lovi cu pumnul sus pe braț, cât putu el de tare, acolo unde carnea era moale, chiar deasupra bandei elastice pe care o purta ca să țină dreaptă mâneca cămășii sale de mătase. Rick se întoarse brusc spre el și mâna lui își luă avânt să-l pocnească, iar fața îi semăna cu a domnului Roley când se pregătește cu o ultimă mișcare largă să despice o buturugă cu toporul: roșie, încordată și transpirată. Se lăsă apoi pe vine și-l apucă pe Pym de umeri cu mâinile lui mari cu degetele îndoite. Iar chipul lui îl

îngrijoră pe Pym mai mult decât mișcarea toporului, căci ochii lui erau speriați și plângeau fără ca restul feței să știe, în timp ce vocea îi era blândă și plină de evlavie.

— Să nu mai dai niciodată în mine, fiule. La Judecata de Apoi, unde ajungem cu toții, Dumnezeu mă va osândi fără să mă cruțe pentru felul în care m-am purtat cu tine.

— De ce a venit poliția? întrebă Pym.

— Tatăl tău are o problemă temporară cu lichiditățile. Acum fă-mi loc să ajung la dulap și deschide-mi ușa, ca un băiat cuminte ce ești. Repede.

Dulapul era în colț, în spatele unui morman de haine jerpelite și de alte vechituri. Pym reuși să ajungă la ușă și o deschise cu greu. Rick închidea cu zgomot sertarele fișetului. Îl încuie, îl apucă pe Pym de braț și-i vârî cheia adânc în buzunarul de la pantaloni, care era mic și moale, cât să încapă în el o cheie și o punguță cu bomboane.

— I-o dai domnului Muspole, m-ai auzit, fiule? Nimănui altcuiva. Pe urmă îi arăți unde e fișetul. Îl aduci aici și-i arăți. Numai lui. Îl iubești pe taică-tău?

— Da.

— Atunci ne-am înțeles.

Mândru ca o santinelă, Pym ținu ușa în timp ce Rick răsuca și rostogoli fișetul pe lângă el, pe rotilele lui, și-l vârî în dulap, împingându-l până la panoul negru din spate. Aruncă apoi o groază de vechituri peste el, ascunzându-l complet vederii.

— Ai văzut unde e, fiule?

— Da.

— Închide ușa.

Pym se execută, iar apoi coborî pe scări cu pasul apăsător, cu pieptul bombat, căci voia să se mai uite o dată la mașinile poliției. Dorothy era în bucătărie, îmbrăcată în noul ei mantou de blană și cu noii ei papuci pufoși în picioare, amestecând o conservă de supă de roșii. La gură i se formase una din bășicuțele acelea care le apar oamenilor când simt că se sufocă și nu mai pot vorbi. Pym nu putea să sufere supă de roșii, la fel ca și Rick.

— Rick repară țevile de apă, anunță plin de el, ca nu cumva să-i scape ceva din secretul lui.



Era singurul înțeles pe care-l putea da spuselor lui Rick în legătură cu lichiditățile. Strigând-o și mai tare pe Lippsie, se năpusti pe coridor, drept în calea a doi polițiști ce asudau sub greutatea biroului mare la care lucra Rick când era acasă.

— E al lui tata, spuse el cu agresivitate, acoperind cu mâna buzunarul în care avea cheia.

Nu-mi aduc aminte decât de primul polițist. Era blajin, avea o mustață albă ca a lui TP și era mai înalt decât Dumnezeu.

— Păi da, mă tem însă că acum e al nostru, băiete. Te rog să ne ții ușa deschisă și fii atent la degetele de la picioare.

Pym, deschizătorul oficial de uși, se execută.

— Taică-tău mai are și alte birouri? întrebă polițistul cel înalt.

— Nu.

— Dar dulapuri? Vreun loc în care își ține hârtiile?

— Toate hârtiile sunt aici, spuse Pym, arătând convins cu degetul spre birou, în timp ce mâna cealaltă o ținea peste buzunar.

— Vrei să faci pipi?

— Nu.

— Unde găsim niște frânghie?

— Nu știu.

— Sunt sigur că știi.

— În grajd. Într-un cârlig mare pentru șa, lângă mașina nouă de tuns iarba, e un juvăț.

— Cum te cheamă?

— Magnus. Unde e Lippsie?

— Cine e Lippsie?

— O doamnă.

— Lucrează pentru tatăl tău?

— Nu.

— Fii băiat cuminte, Magnus, dă fuga și adu-ne frânghia. Eu și prietenii mei o să-l luăm pe tatăl tău pentru scurt timp într-o vacanță de lucru și avem nevoie de hârtiile lui, altfel nimeni nu poate lucra.

Pym dădu fuga la șopronul din cealaltă parte a curții, între padocul poneiului și căsuța domnului Roley. Pe raft se

afla o cutie de ceai din tinichea verde, în care domnul Roley își ținea cuiele. Pym puse cheia în ea, spunându-și „Cutie verde, fișet verde”. Când se întoarse cu juvățul, Rick se afla între cei doi bărbați cu impermeabile cafenii. Îmi amintesc perfect și azi: Rick, atât de palid, că nicio vacanță de pe lume nu-i putea reda culorile din obraji, ordonându-mi din priviri să nu-l trădez. Și polițistul cel înalt dându-i voie lui Pym să-i încerce chipiul plat și să apese pe butonul de sub capota Wolseley-ului negru care făcea să sune o sonerie. Iar Dorothy, care arăta de parcă ar fi avut și mai mare nevoie de o vacanță decât Rick, nu se mai sufoca și stătea nemișcată ca o efigie, cu mâinile ei albe încrucișate peste mantoul de blană.

Tom, memoria te ispitește, nu glumă. Imaginează-ți tabloul acela tragic. Micul grup, ziua de iarnă, atmosfera de Crăciun. Convoiul de mașini hurducându-se la vale pe drumul pe care Pym petrecuse atâta timp patrulând cu revolverul lui de la Harrods. Biroul lui Rick, bine legat de ultima mașină cu ajutorul frânghiei din grajd. Ne uităm nemișcați la cortegiul ce dispare în tunelul copacilor, luându-l cu el și ducându-l Dumnezeu știe unde pe singurul nostru întreținător. Doamna Roley plângând, bucătăreasa bodogănind în irlandeză. Căpșorul lui Pym cufundat la pieptul mamei sale. O mie de viori cântând „N-o să te mai întorci?” – nu există nicio limită la patosul pe care l-aș putea storce din această lămâie dacă mi-aș da osteneala. Numai că adevărul, dacă fac efortul să mi-l amintesc, era altul. Odată cu plecarea lui Rick, peste Pym se pogorî o mare liniște. Se simți înviorat și eliberat de o povară de nesuportat. Privi cum se îndepărtau mașinile, biroul lui Rick fiind în ultima. Și continuă să se uite îngrijorat în urma lor, dar numai de teamă că Rick i-ar putea convinge să se întoarcă. În timp ce privea, Lippsie ieși din pădure cu baticul pe cap și veni anevoie spre ei, apăsată de greutatea geamantanului de carton care cuprindea tot ce avea ea pe lume. Văzând-o, Pym se înfurie și mai tare decât atunci când o găsisse pe Dorothy pregătind supă. Te-ai ascuns, o acuză el în dialogul mut pe care-l purta tot timpul cu ea. Erai atât de speriată, că te-ai ascuns în pădure și ai pierdut spectacolul. Acum, desigur,

înțeleg, dar atunci nu eram în stare să o fac – doar Lippsie mai văzuse oameni ridicați de poliție: pe fratele ei Aaron și pe arhitect, tatăl ei, ca să nu pomenesc decât doi. Dar pe vremea aceea lui Pym, ca și restului lumii, puțin îi păsa de pogromuri și tot ce putea simți era o ciudă profundă că iubirea vieții lui nu se dovedise la înălțimea acelui moment istoric.

Muspole veni în aceeași seară. Apăru la ușa din spate, aducându-ne un pui gata preparat, o tartă cu rubarbă, multă cremă și un termos cu ceai fierbinte, și ne spuse că se va ocupa el de noi și că a doua zi totul va fi în ordine. Ca să rămână singur cu el, Pym spuse:

— Vino să-mi vezi trenulețul.

Dorothy scoase un țipăt, căci nu mai exista niciun trenuleț: portăreii care puseseră sechestrul se luptaseră din greu cu negustorii care-și luau înapoi marfa și trenulețul fusese unul dintre primele lucruri care dispăruseră. Dar domnul Muspole plecă oricum cu Pym; acesta îl duse în șopron și-i dădu cheia, apoi îl luă cu el în pod și-i dezvălui secretul. Și din nou toată lumea privi cum domnul Roley și domnul Muspole se opinteau și găfâiau și cum încarcă fișetul în mașina celui din urmă. Și iar făcură cu mâna când domnul Muspole dispăru în amurg, cu pălăria pe cap.

Așa cum scrie la carte, după Cădere veni Purgatoriul, iar în Purgatoriu nu era nicio Lippsie – bănuiesc că încerca să se rupă de mine, cum mai încercase și în alte rânduri, folosindu-se de absența lui Rick ca să se poată desprinde. Purgatoriul era locul în care eu și Dorothy ne-am ispășit pedeapsa, Tom, și Purgatoriul se află dincolo de dealul acesta, la câteva stații cu autobuzul lui Rick de-a lungul coastei, deși noile case de vacanță cu proprietari timp de câte o lună i-au răpit mult din agresivitate. Purgatoriul era același găvan împădurit, cu despicături, creste și lauri din care picura apa unde fusese conceput Pym, cu plaje roșii măturate de vânt întotdeauna în afara sezonului și cu leagăne scârțâitoare și gropi de nisip pline cu apă, în care duminicile nu aveai voie să te joci și, în cazul lui Pym, nici în multe alte zile. Purgatoriul era casa mare și tristă a lui Makepeace Watermaster, Glades, unde, dacă nu ploua, Pym

nu avea voie să iasă din livada cu ziduri înalte și, dacă ploua, să intre în camerele din față. Purgatoriul era reprezentat de biserică și de băieții de la seral șterși pe vecie din cărțile de istorie, predicile înspăimântătoare ale lui Makepeace Watermaster, predicile domnului Philpott și predicile tuturor mătușilor, verilor și vecinilor filosofi, mișcați până la lacrimi de nenorocirea lui Rick și care vedeau în tânărul delincvent interlocutorul ideal.

În Purgatoriu nu erau baruri cu băuturi, nici televizor, nici jochei, Bentley-uri sau gloabe și, în locul pâinii prăjite cu unt, se mânca pâine cu margarină. Când cântam, fredonam *Undeva departe se înalță un deal verde*, niciodată *Pe sub arcade* sau vreunul dintre liedurile lui Lippsie. Fotografiile din vremea aceea arată un copil rânjind cu toți dinții, destul de înalt și destul de chipeș, dar cu umerii încovoiați, ca și cum ar fi trăit sub tavane prea joase. Toate sunt mișcate; toate dau impresia că au fost făcute pe furiș, pe furate, și încerc să le iubesc numai fiindcă bănuiesc că le-a făcut Dorothy, deși Lippsie era cea a cărei lipsă o simțea Pym. În vreo două, copilul trage de brațul „mămicii” care se ocupa în momentul acela de el, încercând probabil s-o convingă să fugă împreună. Într-una poartă niște mânuși albe prea mari, ca mâinile marionetelor, așa că bănuiesc că avea o boală de piele, dacă nu cumva lui Makepeace îi era teamă de amprente. Sau poate că intenționa să se facă ospătar.

Mămicile, grase toate, îmbrăcate în aceeași uniformă severă, au un aer de gardieni de pușcărie, așa că mă întreb serios dacă nu cumva Makepeace le găsea printr-o agenție specializată în îngrijirea delincvenților. Una dintre ele poartă un medalion care parc-ar fi Crucea de Fier. Nu vreau să spun că nu erau cumsecade. Zâmbetele le sunt luminate de un optimism pios. Dar există ceva în privirea lor care mă asigură că sunt într-o permanentă stare de alertă față de criminalitatea latentă a celui ce le-a fost încredințat. Lippsie nu apare, și biata mea Dorothy, unica tovarășă de celulă a lui Pym în aripa întunecoasă din spatele casei în care erau închiși amândoi, se dovedea și mai inutilă ca înainte. Dacă Pym era bătut, Dorothy îi doftoricea rănilor, dar nu pune niciodată întrebarea dacă bătaia fusese cu-adevărat

necesară. Când îl înfășurau în scutece care-l făceau să moară de rușine, fiindcă făcuse pipi în pat, Dorothy îl obliga să nu mai bea în cea de-a doua parte a zilei. Și dacă i se interzicea să ia ceaiul în cameră, Dorothy îi păstra biscuiții ei și i-i dădea în intimitatea camerei lor de sus, strecurându-i unul câte unul printre gratiile invizibile. În Rai, în zilele bune, Dorothy și Pym reușeau uneori să glumească împreună. Acum tăcerea vinovată a casei o înghițea și pe ea. Fiecare zi care trecea o făcea să se retragă și mai mult în sinea ei și, cu toate că-i spunea cele mai bune glume pe care le știa și-i juca numerele cele mai reușite din repertoriu, cu toate că-i desena cele mai frumoase desene de care era în stare, orice-ar fi făcut, nu reușea să-i smulgă pentru mai mult timp un zâmbet. Noaptea gemea și scrâșnea din dinți, iar când aprindea lumina, Pym era treaz, întins lângă ea, gândindu-se la Lippsie și urmărind privirea fixă a lui Dorothy, ațintită asupra stelei din Bethlehemul din pergament care le servea drept abajur.

Dacă Dorothy ar fi fost pe moarte, fără îndoială că Pym ar fi îngrijit-o tot timpul. Dar nu era și nu o putea ierta. De fapt, curând începu să se plictisească de-a binelea de ea și să se întrebe dacă nu cumva se dusesse în vacanță exact părintele care nu trebuia și dacă nu Lippsie era mama lui adevărată și nu făcuse o greșeală cumplită, dintre cele de care depinde totul. Când izbucni războiul, Dorothy nici nu fu în stare să se bucure de această veste nemaipomenită. Makepeace dădu drumul la radio și Pym auzi vocea solemnă a unui bărbat care spunea că făcuse tot ce-i stătuse în puteri ca să-l împiedice. Makepeace închise radioul și domnul Philpott, care venise la ceai, întrebă sumbru unde, ah, unde oare va fi câmpul de luptă? Makepeace, care avea răspuns la toate, spuse că Dumnezeu era acela care va hotărî. Dar Pym, debordând de emoție, îndrăzni și el o dată să-l contrazică.

— Dar cum așa, unchiule Makepeace! Dacă Dumnezeu poate hotărî unde e câmpul de luptă, de ce oare nu oprește lupta? Nu vrea. Dacă ar vrea, ar putea cu ușurință. N-o face!

Nici până azi nu știu care dintre păcate a fost mai mare: să mă îndoiesc de Makepeace sau să mă îndoiesc de Dumnezeu. Oricare ar fi fost răspunsul, remediul era același:

„Dați-i numai pâine cu apă, ca lui taică-său”.

Dar monstrul cel mai de temut de la Glades nu era unchiul Makepeace, cel ca din cauciuc, cu urechile lui mici și trandafirii, ci nebuna de tanti Nell cu ochelarii ei negri, care îl urmărea pe Pym, amenințându-l cu bastonul și strigându-l „micul meu canar”, din cauza puloverului galben pe care Dorothy reușise să i-l tricoteze printre lacrimi. Tanti Nell avea un baston alb care o ajuta să vadă și unul cafeniu care o ajuta să meargă. Vedea perfect, în afară de ocaziile în care purta bastonul alb.

— Tanti Nell nu se poate ține pe picioare din cauza sticlei, îi spuse Pym lui Dorothy într-o zi, gândindu-se că poate o va face să zâmbească. Am văzut-o eu. Are o sticlă ascunsă în seră.

Dorothy nu zâmbi, ci se sperie tare de tot și-l puse să jure că nu va mai repeta niciodată cele spuse. Tanti Nell e bolnavă, îi zise ea. Boala ei era o taină și tot în taină lua o doctorie; nu trebuia să știe nimeni, altfel tanti Nell ar muri și Dumnezeu s-ar supăra rău de tot. Săptămâni întregi după aceea, Pym purtase acest minunat secret cu el, așa cum, pentru scurt timp, îl purtase și pe al lui Rick, numai că secretul ăsta era mai grozav și mai de rușine. Era ca primii bani pe care i-a câștigat vreodată, ca prima dovadă de putere. „Pe ce să-i cheltuiască? se întrebă el. Cu cine să-i împartă? S-o las pe tanti Nell să trăiască sau s-o omor, fiindcă-mi spune «micul ei canar»?” Se hotărî pentru doamna Bannister, bucătăreasa.

— Tanti Nell nu se poate ține pe picioare din cauza sticlei, îi spuse doamnei Bannister, având grijă să folosească exact aceleași cuvinte care-o înspăimântaseră pe Dorothy.

Dar tanti Nell nu muri, iar doamna Bannister știa deja despre sticlă și-l pocni pentru obraznicie. Ba mai rău, probabil că-i spuse unchiului Makepeace, care în seara aceea făcu una dintre rarele sale vizite în aripa-închisoare a casei, legănându-se pe picioare, urlând, asudând și arătând spre Pym când vorbea despre diavolul de Rick. Când plecă, Pym își puse patul în fața ușii, pentru cazul în care Makepeace ar fi hotărât să se întoarcă și să mai urle la el, dar acesta n-o făcu. Spionul care înmugurea în el însă trase de aici o

învățătură timpurie pentru primejdioasa meserie a spionajului: toată lumea vorbește.

Următoarea lecție n-a fost nici ea mai puțin instructivă și s-a referit la pericolele comunicării într-un teritoriu ocupat. Pym îi scria lui Lippsie zilnic și puneă scrisorile în cutia de lângă ușa din spatele casei. Spre marea lui rușine de mai târziu, aceste scrisori care conțineau informații inestimabile erau aproape toate necifrate. Cum să pătrundă noaptea în casă. Orele de program. Hărți. Caracterul celor care-l persecutau. Câți bani pusese deoparte. Amplasarea exactă a gărzilor germane. Drumul ce trebuia urmat prin grădina din spate și unde țineau cheia de la bucătărie. „Am fost răpit și dus într-o casă primejdioasă, te rog, salvează-mă iute”, îi scrisese el și anexă un desen cu tanti Nell din a cărei gură ieșeau canari, ca să-și facă o idee de pericolele ce-l pândeau. Exista însă un impediment. Cum nu știa adresa lui Lippsie, lui Pym nu-i rămânea decât să speră că cineva de la poștă va ști unde poate fi găsită. A acordat încredere cui nu trebuia. Într-o zi, poștașul i-a adus tot acest pachet de scrisori strict secrete lui Makepeace în persoană, care a convocat-o pe mămica în funcțiune, care la rândul ei l-a convocat pe Pym și l-a dus pe condamnat la Makepeace pentru a-și primi pedeapsa, cu toate că a făcut pe nevinovatul, l-a implorat și l-a lingușit cât a putut, căci, deși nu era o dovadă de prea mult caracter, Pym ura bătaia și rareori o primea cu vitejie. După aceea se mulțumi să se uite după Lippsie prin autobuze și, când putea s-o facă fără să fie observat, să-i întrebe pe cei ce treceau pe lângă poarta din spate a casei lor dacă nu cumva o văzuseră. Îi întreba mai ales pe polițiști, cărora acum le zâmbea cu toată gura, unde dădea de ei.

— Tata are o cutie verde și veche plină de secrete, îi spuse el unui polițai într-o zi când se plimba împreună cu o mămică prin grădina publică.

— Nu mai spune, fiule? Îți mulțumesc că mi-ai zis, rosti polițaiul și se prefăcu că-și notează informația în agendă.

Între timp, vești despre Rick, dar nu și despre Lippsie ajunseră la Pym ca murmurul neterminat al unui transmițător radio de la mare depărtare. Taică-tău e bine.

Vacanța îi priește. A slăbit, mănâncă bine, să nu ne facem griji din cauza lui, face gimnastică, își citește cărțile de drept, învață din nou. Sursa acestor frânturi de informații era Cealaltă Casă, care se afla într-o zonă mai săracă a Purgatoriului, lângă gara pentru cocs, și care nu trebuia pomenită niciodată în fața unchiului Makepeace, întrucât era casa care-l plămădise pe Rick și adusese rușinea asupra mării familii Watermaster, ca să nu mai vorbim de amintirea lui TP. Dorothy și Pym s-au dus acolo, mână-n mână, pe întuneric, în troilebuzul cu ferestrele acoperite de o plasă lipicioasă împotriva suflului bombelor și cu luminile dinăuntru albastre, ca să-i inducă în eroare pe piloții nemți. În Cealaltă Casă, o firavă doamnă irlandeză de neclintit, cu maxilarul ca de piatră, îi dădu lui Pym o jumătate de coroană dintr-un borcan în care fusese ghimbir și-i pipăi aprobator mușchii brațelor, spunându-i „fiule”, ca Rick, iar pe perete era agățată o copie a aceleiași fotografii colorate a lui TP, dar nu într-o ramă de aur, ci în una din lemn ca de coșciug. Mătuși cu chipuri vesele făcuseră dulciuri pentru Pym din rația lor de zahăr și-l strânseseră în brațe, plânseseră și o tratară pe Dorothy ca pe un membru al familiei regale, cum și fusese cândva. În plus, scoaseră țipete de încântare când Pym își făcu numărul de imitații și aplaudară când le cântă *Pe sub arcade*.

— Hai, Magnus, imită-l pe Sir Makepeace!

Dar Pym nu îndrăzni, de frică să nu stârnească mânia lui Dumnezeu, care, cum știa de la povestea cu tanti Nell, era promptă și cumplită.

Mătușa pe care o iubea cel mai mult era Bess.

— Spune-ne, Magnus, îi șopti mătușa Bess, când rămaseră singuri în bucătăria de vară, trăgându-i capul aproape de al ei. E adevărat că taică-tău a avut odată un cal de curse pe care-l chema Prințul Magnus, ca pe tine?

— Nu e adevărat, spuse Pym fără ezitare, amintindu-și cât fusese de emoționat atunci când, stând lângă Lippsie pe pat, îl auzise pe comentator spunând cât de prost alergase Prințul Magnus. E o minciună născocită de unchiul Makepeace ca să-i facă rău tatii.

Mătușa Bess îl sărută, râse, apoi plânse ușurată și-l



strânse și mai tare la piept.

— Să nu spui cuiva că te-am întrebat. Îmi promiți?

— Promit, zise Pym. Așa să-mi ajute Dumnezeu.

Tot mătușa Bess, într-o noapte minunată, l-a scos pe furiș pe Pym de la Glades și l-a dus la Pier Theatre, unde l-au văzut pe Max Miller și o trupă de fete cu picioare lungi și goale, ca ale lui Lippsie. La întoarcere, în troleibuz, debordând de recunoștință, Pym îi spuse tot ce știa el pe lumea asta și inventă ce nu știa. Îi zise c-a scris o carte de Shakespeare care se afla într-o cutie verde dintr-o casă secretă. Într-o bună zi o s-o găsească, o s-o publice și o să se umple de bani. Îi spuse c-o să se facă polițist, actor și jocheu, o să conducă un Bentley ca Rick, o să se însoare cu Lippsie și o să aibă șase copii pe care o să-i cheme TP, ca pe bunicul. Toate astea i-au plăcut grozav lui Bess, în afară de partea cu jocheul, și a plecat spunând că Magnus era un adevărat fenomen, exact ce-și dorea cel mai mult. Bucuria lui n-a ținut mult. De data asta, Pym îl supăraseră foarte tare pe Dumnezeu, care, ca de obicei, nu întârzie să-și arate supărarea. Poliția veni chiar a doua zi, înainte de micul dejun, și o luă pe Dorothy a lui pentru totdeauna, deși mămica de serviciu în momentul acela spuse că nu era decât Salvarea.

Și din nou – deși Pym plânse cum se cuvine după Dorothy, refuză să mănânce și le bumbăci pe mămicile care îndurau orice – nu putu să nu vadă cât de drept era c-o luaseră. O duceau într-un loc în care va fi fericită, spuneau mămicile. Pym o pizmuia pentru norocul ei. Nu în același loc cu Rick, asta nu, dar undeva unde era mai frumos și mai liniște, cu oameni drăguți care se vor ocupa de ea. Pym își puse în gând să se ducă și el. Evadarea, până acum un vis, deveni un țel real. Un binecunoscut epileptic de la școala duminicală îi spuse care erau simptomele bolii lui. Pym lăsă să treacă o zi, după care năvăli în bucătărie, dându-și ochii peste cap, și se prăbuși ca la teatru la picioarele doamnei Bannister, vărându-și pumnii în gură și zvârcolindu-se ca spectacolul să fie complet. Doctorul, probabil un imbecil cum rar întâlnești, îi prescrise un laxativ. A doua zi, într-o nouă încercare de a atrage atenția, Pym își ciopârți cărlionțul de pe

frunte cu foarfeca de tăiat hârtie. Nimeni nu băgă de seamă. Trecând la improvizații, dădu drumul papagalului doamnei Bannister din colivie, presără fulgi de săpun în mașina de gătit și înfundă toaleta cu un boa din pene, aparținând lui tanti Nell.

Nu se întâmplă nimic. Se ostenea de pomană. Îi trebuia un delict mare, dramatic. Așteptă toată noaptea și dis-de-dimineată, când curajul lui atinse cota maximă, Pym, în halat și în papuci, traversă toată casa până la biroul lui Makepeace Watermaster și făcu pipi din belșug în mijlocul covorului alb. Îngrozit, se aruncă pe pata pe care o făcuse, în speranța c-o va usca datorită căldurii trupului său. O slujnică intră și scoase un țipăt. Chemă iute o mămică și, din poziția lui chinuită de pe covor, Pym avu parte de o pildă grăitoare despre cum se repetă istoria în vremuri de criză. Mămica îi atinse umărul. Gemu. Îl întrebă unde îl doare. Arată spre zona dintre picioare, cauza reală a necazului său. Fu adus Makepeace Watermaster. „Mai întâi să-mi spui ce cauți în biroul meu?” „Durerea, domnule, durerea, voiam să vă spun că mă doare”. Doctorul reveni în scrâșnet de cauciucuri și de data asta totul fu memorat în timp ce se apleca peste Pym și-i palpa burta cu degetele lui tâmpite. Leșinul la picioarele doamnei Bannister. Gemetele din timpul nopții, paloarea de peste zi. Nebunia lui Dorothy, amintită cu voce scăzută. Chiar și faptul că Pym uda patul fu adus pe tapet și folosit ca argument în favoarea lui.

— Bietul băiat, l-a ajuns și pe el, spuse mămica, în vreme ce pacientul era ridicat cu grijă pe canapea și slujnica era trimisă iute să aducă dezinfectant și o cârpă de șters pe jos.

I-au luat temperatura și au observat, încruntați, că era normală.

— Asta nu înseamnă nimic, spuse doctorul, luptându-se acum să-și răscumpere neglijența dinainte și-i ordonă mămicii să împacheteze lucrurile bietului băiat.

Ceea ce și făcu și, fără doar și poate, făcând-o, descoperi un număr de mici obiecte pe care Pym le luase din viața altora ca să și-o facă pe a lui mai frumoasă: cerceii negri ai lui Nell, scrisorile bucătăresei de la fiul ei din Canada

și exemplarul din *Călătoriile cu un măgăruș* al lui Makepeace Watermaster, carte pe care Pym o alesese din cauza titlului, singura parte pe care o citise. În plină criză, chiar și această dovadă de netăgăduit a criminalității lui fu ignorată.

Rezultatul se dovedi mai eficient decât ar fi sperat Pym vreodată. La mai puțin de o săptămână, într-un spital de curând pregătit ca să primească victimele blițului ce se apropia, Magnus Pym, în vârstă de opt ani și jumătate, își jertfi apendicele în interesul acoperirii operaționale. Când își reveni, primul lucru pe care îl văzu fu un urs koala albastru cu negru, mai mare decât el, așezat la picioarele patului. Al doilea fu un coș cu fructe mai mare decât ursul, o frântură din Saint-Moritz nimerită din greșeală în Anglia în timp de război. Al treilea fu Rick, zvelt și elegant ca un lord, în poziție de drepti, cu mâna dreaptă ridicată ca să-l salute. Iar lângă Rick, ca o fantomă speriată, târâtă cu forța din umbrele imperiului de cloroform al lui Pym, stătea Lippsie, strânsă în umeri de o capă de blană nouă și sprijinită de Syd Lemon, care arăta ca fratele lui mai tânăr.

Lippsie îngenunche alături de mine. Cei doi bărbați priviră cum mă îmbrățișa.

— Bravo, spunea întruna Rick, cu aprobare în glas. Strânge-l tare în brațe, așa cum fac englezii. Bravo.

Cu blândețe, ca o cățea ce și-a recăpătat puiul, Lippsie m-a ridicat, a dat deoparte ce mai rămăsese din cârlionțul meu și m-a privit grav în ochi, ca și cum s-ar fi temut că va citi lucruri urâte în ei.

Ce-au mai sărbătorit punerea lor în libertate! Cu toate bunurile luate, cu excepția hainelor de pe ei și a creditului pe care reușeau să-l câștige în drumurile lor, Curtea lui Rick astfel reconstituită a pornit să bată drumurile, cruciați prin Marea Britanie în război. Benzina era raționalizată, Bentley-urile dispăruseră pentru moment, afișe puse în toată țara te întrebau: „Călătoria ta e cu-adevărat necesară?” și de fiecare dată când treceau pe lângă unul dintre ele, încetineau ca să strige: „Da, este!” în cor, pe geamurile deschise ale taxiului lor. Șoferii deveneau și ei complici sau o ștergeau cât mai iute. Un oarecare domn Humphries îi aruncă pe toți în stradă la Aberdeen, după o săptămână, numindu-i escroci, și plecă

fără să-și primească banii și fără să-i mai vadă vreodată. Dar un oarecare domn Cudlove, pe care Rick îl cunoscuse în vacanță – și care aranja pentru întreaga Curte o săptămână pe veresie la hotelul Imperial din Torquay, cu ajutorul unei mătuși care lucra la contabilitate – rămase cu ei pentru totdeauna, împărțind hrana și soarta lor și învățându-l pe Pym tot felul de scamatorii cu o sfoară. Uneori luau toți un singur taxi, alteori prietenul la cataramă al domnului Cudlove, Ollie, își aducea mașina Humber și urmau atunci curse interminabile, numai pentru plăcerea lui Pym, cu Syd aplecat în afară pe geamul din spate, mânând mașina să meargă mai iute. Dispuneau în permanență de un stoc variat și impresionant de mămici și adesea le achiziționau cu o asemenea viteză, că trebuiau să le înghesuie pe toate în spatele mașinii, cu Pym bine strâns într-o poală necunoscută, ce-i dădea emoții. Așa a fost o doamnă pe nume Topsy, care mirosea a trandafiri și-l pune pe Pym să danseze cu capul pe sânii ei; a mai fost Millie, care-l primea la ea în pat îmbrăcată numai în combinezon, fiindcă-i era frică de dulapul negru din camera lui de hotel, și care-l acoperea fără jenă de mângâieri când îi făcea baie. Și tot felul de Eileen, de Mabel și de Joan, precum și o Violet care a vărsat în mașină de cât cidru băuse, în parte în cutia măștii de gaze, iar restul peste Pym. Și, când scăpară de toate, apărură Lippsie, nemișcată ca o statuie în aburii unei gări de cale ferată, cu geamantanul ei din carton atârând la capătul brațului subțire. Pym o iubea mai mult ca oricând, dar se săturase de melancolia ei din ce în ce mai accentuată și, în vârtejul marii cruciade, îl deranja faptul că el era obiectul acesteia.

— Iar a apucat-o pe draga de Lippsie, spunea Syd binevoitor, observând cât de dezamăgit era Pym.

Când plecă, respirară cu toții ușurați.

— Draga de Lippsie, iar a început cu evreii ei, i-a zis altă dată Syd, trist. Tot timpul se găsește cineva care să-i povestească despre un nou lot căruia i-au venit de hac.

La un moment dat zisese:

— Draga de Lippsie se simte vinovată că n-a murit și ea ca ei. Întrebările ocazionale ale lui Pym în legătură cu mama

lui nu duceau nicăieri. Mămica ta nu se simte bine, spunea Syd; se întoarce curând, și, pentru moment, cel mai bun lucru pentru Magnus al nostru e să nu-și facă griji în legătură cu ea, căci ar afla și s-ar simți și mai rău.

Rick făcu pe jignitul:

— Un timp va trebui să te mulțumești cu bătrânul de taică-tău. Credeam că ne distrăm bine împreună. Nu ne distrăm bine?

— Ne distrăm grozav, spuse Pym.

În ce privea recenta lui absență, Rick era la fel de discret ca și restul Curții, așa că nu peste mult timp Pym începu să se întrebe dacă fuseseră cu-adevărat în vacanță. Doar câte o aluzie întâmplătoare îl convingea că împărtășiseră o experiență ce le cimentase legăturile. La Winchester era mai rău decât la Reading, din cauza nenorociților ălor de țigani de lângă Salisbury Plain, îl auzi odată Pym pe Morrie Washington spunându-i lui Perce Loft. Syd plusă:

— Nici nu-ți vine să crezi ce ai naibii erau țiganii ăia de la Winchester, zise el cu supărare în glas. Nici țicniții nu erau mai buni.

Ce mai observase Pym era că vacanța le mărise strașnic pofta de mâncare.

— Mănâncă-ți fasolea, Magnus, îl îndemna Syd, în hohotele de râs ale celorlalți. Există hoteluri mai rele decât ăsta, știm noi ce spunem.

Abia peste un an și mai bine, când vocabularul lui Pym se îmbogățise odată cu înțelegerea, își dădu seama că vorbeau despre pușcărie.

Numai că șeful lor nu participa la glumele de felul ăsta și ele încetară brusc, căci gravitatea lui Rick nu era ceva cu care să te joci, mai ales atunci când rolul tău era s-o încurajezi. Superioritatea lui Rick era vădită în tot ce făcea. În felul în care se îmbrăca chiar și atunci când n-avea un sfanț, în rufăria lui curată și în pantofii lustruiți. În mâncărurile pe care le comanda și în felul în care le mânca. În camerele pe care le rezerva la hotel. În faptul că, atunci când juca biliard, avea nevoie de un coniac și în modul în care îi făcea pe toți să amuțească când clocea ceva. În

preocuparea lui pentru operele de binefacere, care implicau vizite la spitalele de răniți și grija pentru bătrânii ai căror copii erau pe front.

— Când s-o termina războiul, o să ai grijă și de Lippsie? îl întrebase Pym într-o zi.

— Draga de Lippsie e grozavă, răspunsese Rick.

Între timp făceam comerț. Cu ce anume, Pym n-a știut exact niciodată și nici eu nu știu acum. Uneori cu mărfuri care nu se găseau, ca șunca și whisky-ul, alteori cu promisiuni, pe care Curtea le numea încredere. Câteodată cu nimic mai palpabil decât orizonturile însorite ce străluceau în fața noastră pe drumurile pustii în timp de război. La apropierea Crăciunului, nu știu cine a făcut rost de foi de hârtie creponată, mii de foi. Zile și nopți în șir, cu rândurile întărite de mămică suplimentare, recrutate pentru acest vital efort de război, Pym și Curtea au stat închiși într-un vagon gol de tren la Dideot și au răsucit hârtia făcând din ea pachetele surpriză care nu conțineau nici jucării și nici petarde, în timp ce-și spuneau povestiri fantastice și prăjeau pâine pe o lampă cu parafină. E-adevărat că unele pachetele aveau în interiorul lor soldăței de lemn, dar ăstora le ziceau mostre și le țineau separat. „Restul, explica Syd, e pentru ornamentare, puștiule, ca florile atunci când nu e vremea lor”. Pym credea orbește. Era copilul-muncitor cel mai cooperant din lume, atâta timp cât știa că va fi lăudat.

Altă dată au remorcat un trailer plin cu lăzi de portocale, din care Pym a refuzat să mănânce fiindcă îl auzise pe Syd spunând că se puteau frige cu ele. Le-au vândut unui cârciumar pe drumul spre Birmingham. Odată avuseseră o încărcătură de pui morți, despre care Syd zisese că pot fi transportați doar noaptea, când va fi mai răcoare, așa că poate tocmai chestia asta stricase portocalele. Și există o secvență dintr-un film care se derulează la infinit în memoria mea. Văd un vârf golaș de deal luminat de lună, printre mlaștini, și cele două taxiuri ale noastre, cu farurile stinse, șerpuiind spre creastă. Niște siluete întunecate așteptându-ne sus în spatele unui camion. Lumina camuflată cât au numărat banii pentru domnul Muspole, marele contabil, în timp ce Syd descărca remorca. Și, cu

toate că Pym privea de la distanță, căci nu putea suferi penele, niciodată trecerea unei frontiere noaptea, mai târziu în viață, nu i se păruse mai palpitantă.

— Acum putem să-i trimitem bani lui Lippsie? întrebă Pym. Nu mai are deloc.

— De unde știi tu chestia asta, bătrâne?

„Din scrisorile pe care ți le trimite, își spuse Pym. Ai lăsat una în buzunar și am citit-o”. Dar în ochii lui Rick fulgerau pumnale, așa că spuse zâmbind:

— Ziceam și eu așa.

Rick nu venea cu noi în aventurile noastre. Se cruța. Pentru ce anume, era o întrebare pe care Pym nu auzise pe nimeni punând-o vreodată și, se-nțelege, nici el n-a întrebat. Rick se dedica operelor de binefacere, bătrânilor și vizitelor lui la spital.

— Costumul ăsta al tău a fost călcat, fiule? spunea Rick când, privilegiu rar, tatăl și fiul porneau împreună în vreunul dintre aceste drumuri de o importanță deosebită. Păcatele mele, Muspole, uită-te la hainele băiatului, sunt o adevărată rușine! Uită-te puțin la părul lui.

Unei mămici i se ordona în grabă să calce costumul, alteia să-i lustruiască pantofii și să-i curețe unghiile, unei a treia să-i pieptene părul până s-o așeza ca lumea. Domnul Cudlove bătea cu cheile în capota mașinii, pierzându-și răbdarea, în timp ce Pym era supus unui ultim control, ca să se descopere eventualele semne de lipsă neintenționată de respect. Porniți în sfârșit, se grăbeau spre casa sau spre patul unei persoane bătrâne și respectabile, iar Pym era fascinat când vedea cu ce viteză își adaptează Rick manierele la ale celorlalți, cât de firesc intră în cadența și în jargonul care-i făcea să se simtă la largul lor, și cum dragostea de Dumnezeu îi lumina chipul blând atunci când vorbea despre liberalism, francmasonerie, despre iubitul său părinte mort, Dumnezeu să-l odihnească, și despre o rată a venitului de cel puțin zece la sută, plus profit până la sfârșitul vieții. Câteodată aducea o șuncă în dar, ca un adevărat înger poposit într-o lume lipsită de șuncă. Alteori o pereche de ciorapi de mătase sau o lădiță cu nectarine, căci Rick era întotdeauna cel care dădea, chiar și atunci când lua. Unde se

putea, Pym își punea propriul farmec la bătaie, recitând o rugăciune compusă de el, cântând *Pe sub arcade*, sau istorisind o povestire plină de haz cu o suită de accente dialectale diferite, pe care le prinsese în timpul cruciadei.

— Nemții îi omoară pe toți evreii, spusese el odată, spre surprinderea tuturor. Am o prietenă pe care o cheamă Lippsie și toți ceilalți prieteni ai ei sunt morți.

Dacă jocul lui lăsa de dorit, Rick i-o spunea fără brutalitate.

— Atunci când cineva cum e doamna Ardmore te întreabă dacă-ți aduci aminte de ea, fiule, nu te scarpini în cap și nu te strâmbi. Te uiți drept în ochii ei, zâmbești și spui „Da!” Așa trebuie să te porți cu oamenii în vârstă, dacă vrei ca tatăl tău să fie mândru de tine. Îl iubești pe taică-tău?

— Sigur că-l iubesc.

— Păi atunci. Cum a fost friptura aseară?

— Grozavă.

— Nu există douăzeci de băieței în toată Anglia care să fi mâncat friptură aseară, știi lucrul ăsta?

— Știu.

— Atunci dă-mi un pupic.

Syd era mai direct.

— Magnus, dacă vrei să înveți să-i bărbierești pe oameni, spuse el, făcându-i cu ochiul, mai întâi trebuie să știi să-i săpunești.

În apropiere de Aberdeen am început, din senin, să ne ocupăm numai de drogherii. Deveniserăm societate anonimă, lucru care pentru Pym era la fel de grozav ca și cum ar fi fost polițist. Rick descoperise un nou bancher care avea încredere, iar prietenul cu care trăia domnul Cudlove, Ollie, semna cecurile. Produsul nostru era un amestec de fructe uscate pe care le zdrobeam cu o presă de mână în bucătăria unei case mari de țară, aparținând unei noi mămici trăsnet, pe nume Cherry. Era o casă mare cu coloane albe la ușa de la intrare și cu statui albe în grădină, semănând toate cu Lippsie. Curtea nu locuise niciodată, nici măcar în Rai, într-un loc atât de elegant. Fructele le fierbeam mai întâi și le zdrobeam în presă, asta fiind partea cea mai plăcută; adăugam apoi gelatină și le făceam pastile, pe care Pym le



tăvălea la nesfârșit în zahărul Societății, între șarje lingându-și palmele ca să le curețe. Cherry adăpostea oameni evacuați și cai și dădea petreceri pentru soldații americani care-i ofereau canistre cu benzină în hambarul pentru cereale. Avea ferme, un parc mare cu căprioare și un soț absent, în marină, la care Syd se referea zicându-i Amiralul. Serile, înainte de cină, o haită de prepelicari King Charles era băgată în casă cu biciul de către un rân-daș bătrân. Săreau peste canapele lătrând, până ce erau scoși din nou, tot cu biciul, afară. Pentru prima dată după Saint-Moritz, la Cherry a văzut Pym sfeșnice de argint pe masa de seară, luminând umeri goi.

— Există o doamnă, Lippsie, care îl iubește pe tata și se vor căsători și vor avea copii, îi spuse Pym amabil lui Cherry într-o seară, când se plimbau împreună pe alee.

Fu teribil de impresionat de cât de serios primi Cherry vestea, de cât de atent îl întrebă pe Pym în legătură cu calitățile lui Lippsie.

— Am văzut-o în baie și e frumoasă, o asigură Pym.

Când plecară, câteva zile mai târziu, Rick luă cu el ceva din demnitatea locului și ceva de la proprietarul lui, căci mi-l amintesc coborând cu pași rari treptele mari din piatră cu câte o valiză albă în fiecare mână; lui Rick întotdeauna i-au plăcut valizele frumoase și a purtat un costum elegant de țară, de genul unuia pe care niciun amiral nu l-ar purta pe mare. Syd și domnul Muspole îl urmau ca niște pitici de la circ, cu mâinile încleștate pe fișetul verde și scorojit, pe care-l duceau între ei strigând, Apucă de partea ta, Deirdre!" și „Ușor pe scări, Sybyl!"

— Să nu-i mai vorbești vreodată lui Cherry de Lippsie, fiule, îl avertiză Rick pe Pym, pe tonul cel mai moralizator de care dispunea. E timpul să înveți că nu e politic să pomești în fața unei femei de o alta. Căci, dacă nu înveți lucrul ăsta, pierzi toate avantajele, te asigur.

Bănuiesc că tot Cherry fusese aceea care-l determinase pe Rick să ia hotărârea de a face din Pym un gentleman. Până atunci se presupusese că Pym era deja membru de drept al aristocrației.

Dar Cherry, o femeie superioară și care știa ce vrea, îi

băgase lui Rick în cap că în Anglia adevăratele privilegii se obțineau prin privațiuni și că cele mai grozave privațiuni puteau fi întâlnite numai într-un internat englezesc. Avea și ea un nepot la școala domnului Grimble; îl chema Sefton Boyd, dar ea îi spunea „dragul meu Kenny”. O a doua influență, mai puțin delicată, a avut-o armata. Primul i-a căzut victimă Muspole, apoi Morrie Washington, iar pe urmă Syd. Fiecare dintre ei, având pe buze un surâs lugubru care exprima eșecul, și-a făcut valijoara și a dispărut, ca să reapară din când în când și cu părul tuns scurt. Până când într-o zi, spre jignita lui surprindere, și Rick a fost chemat sub drapel. Odată cu vârsta a adoptat un mod mai tolerant de a privi meschinăria societății ce-i fusese încredințată ca să aibă grijă de ea, dar vederea ordinului de chemare pe masă, la micul dejun, i-a provocat o criză de îndreptățită mânie.

— Ce naiba, Loft, credeam că ne-am ocupat de treaba asta, urlă el la Perce, care era scutit de toate.

— Ne-am ocupat, spuse Perce, arătând cu degetul în direcția mea. Copil plâpând, mama la balamuc, înțelegere garantată.

— Și-atunci unde naiba e înțelegerea lor? întrebă Rick, vârând documentul incriminat sub nasul lui Perce. E o rușine, Loft. Asta e. Vezi ce poți să faci.

— N-ar fi trebuit să-i pomenești lui Cherry de Lippsie, răbufni mai târziu Loft, certându-l pe Pym. S-a dus și, de ciudă, l-a turnat pe taică-tău.

Armata însă refuză să se dea bătută și Curtea împruținată, constând în Perce Loft, o mână de mămici, Ollie și domnul Cudlove, se mută cu tristețe într-un hotel murdar din Bradford, unde Rick fu silit să reconcilieze rușinea defilărilor militare cu povara înaltei strategii financiare. Folosind telefonul public al hotelului și creditul pe care acesta îl acorda, bătând la mașină și clasând hârtii în camerele hotelului, depozitându-și marfa misterioasă în garajul acestuia, Curtea luptă vitează în ariergardă ca să împiedice dizolvarea ei, dar în zadar. Era duminică seara, la hotel. Rick, în uniformă de soldat bine călcată, se pregătea să se întoarcă la cazarmă. Ținea sub braț o țintă nouă pentru săgeți, pe care intenționa s-o dăruiască popotei

ofițerilor, căci Rick pusese ochii pe funcția de ofițer de intendință, funcție care i-ar fi dat posibilitatea să ne scape de lipsuri.

— Fiule. Oricât de greu ar fi, e momentul să-ți iei picioarele alea delicate la spinare, dacă vrei să ajungi președintele Curții Supreme și mândria tatălui tău. Prea multă hoinăreală și trândăvie în ultima vreme, și ai participat la ea. Cudlove, uită-te la cămașa lui. Nimeni n-a reușit vreodată în viață cu o cămașă murdară. Uită-te la părul lui. Ca mâine te trezești c-a ajuns un fel de fetiță. Internatul e exact ce-ți trebuie, fiule, Dumnezeu să te binecuvânteze și să mă binecuvânteze și pe mine.

O ultimă îmbrățișare călduroasă, o ultimă lacrimă ștearsă pe furiș, o nobilă strângere de mână pentru aparatele de fotografiat absente și, cu ținta pentru săgeți bine strânsă sub braț, marele om pleacă la război. Pym se uită după el până dispăru și apoi se furișă pe scări în sus, până la apartamentele oficiale din momentul acela. Ușa nu era încuiată. Simți miros de femeie și de talc. Patul dublu era răvășit. Trase servieta din piele de porc de sub el, răsturnă conținutul și, așa cum mai făcuse și altă dată, nu se putu descurca în dosarele și corespondența de neînțeles pentru el. Costumul de țară al Amiralului, purtat câteva ore și cald încă, atârna în dulap. Scotoci prin buzunare. Fișetul verde cu sertărașe, mai scorjit ca oricând, stătea ascuns în întunericul cu care era obișnuit. De ce îl ținea mereu prin dulapuri? Pym trase zadarnic de sertarele încuiate. De ce îl transporta întotdeauna separat de tot restul, ca și cum ar fi molipsitor?

— Te uiți după bani, puștiule? îl întreabă o voce de femeie din pragul camerei de baie.

Era Doris, dactilografă în devenire și fată bună.

— În locul tău nu m-aș mai osteni. Taică-tău ia totul cu el. Am căutat și eu.

— Mi-a zis că mi-a lăsat o ciocolată în cameră, răspunse Pym cu hotărâre și scotoci în continuare, sub privirile fetei.

— În garaj sunt vreo patru sute de pachete de-ale armatei, cu lapte și alune. Ia de-acolo, îl sfătui Doris. Sunt și

bonuri de benzină, dacă ți-e sete.

— Era o ciocolată specială, spuse Pym.

N-am înțeles niciodată prin ce mașinațiuni au ajuns Pym și Lippsie la aceeași școală. Să fi fost oare infiltrați unul câte unul sau trimiși pachet, el să învețe, ea să-și ofere munca contra cost? Bănuiesc că au fost trimiși pachet, dar n-am nicio dovadă în sensul ăsta, doar cunoașterea generală a metodelor lui Rick. Toată viața, Rick și-a păstrat o rezervă de forță de muncă din femei devotate, pe care le izgonea și le reprimeea cu regularitate. Când nu avea nevoie de ele la Curte, erau trimise în lumea largă să muncească pentru el, facilitându-i cruciada cu fonduri pe care, de fapt, nu și le puteau permite, vânzându-și bijuteriile pentru el, scoțându-și economiile de la bancă și împrumutându-i numele lor pentru conturi atunci când al lui Rick nu ar fi fost acceptat. Lippsie însă nu avea nici bijuterii, nici credit la vreo bancă. Tot ce avea era trupul ei fermecător, muzica ei, culpabilitatea aceea latentă și un micuț școlar englez care s-o țină în viață. Acum bănuiesc că Rick văzuse deja semnele acelea ce se adunau în ea ca un avertisment și hotărâse să mi-o dea mie în grijă. Oricum, în parteneriatul dintre noi exista un profit și Rick se dovedea din nou un oportunist și nimic mai mult.

Dacă, atunci când Pym s-a prezentat la școala pentru copiii gentlemanilor de la țară a domnului Grimble, avea o brumă de cunoștințe, asta se datora lui Lippsie și nu duzinei de creșe, școli de catehism și grădinițe răspândite de-a lungul drumului agitat al înaintării lui Rick prin viață. Lippsie îl învățase să scrie și până-n ziua de azi mai scriu t-urile ca nemții și pun o linioară la z-urile de mână. Ea l-a învățat ortografia și gluma lor favorită era că nu-și puteau aduce aminte cu câți d se scrie în engleză cuvântul adresă; nici până azi nu știu sigur care e răspunsul, dacă nu-l scriu mai întâi în germană. Tot ce știa Pym, cu excepția unor pasaje goale de înțeles din scripturi, era cuprins în geamantanul ei din carton, căci nu se întâmpla să-l vadă vreodată, oriunde ar fi fost, fără să-l ia pe sus la ea în cameră și să-i bage în cap ceva geografie sau istorie, sau să-l facă să cânte game la flautul ei.

— Înțelegi, Magnus, fără învățătură nu suntem nimic.

Dar, dacă avem învățătură, putem merge oriunde în lume, suntem ca broaștele țestoase, întotdeauna cu casa în spate. Dacă înveți să pictezi, poți picta oriunde. Sculptorul, muzicianul, pictorul nu au nevoie de autorizație. Doar de capetele lor. Lumea noastră trebuie să fie în capul nostru. Țasta e singurul drum sigur. Și acum, ia cântă-i tu lui Lippsie ceva frumos.

Aranjamentul de la școala domnului Grimble a reprezentat o perfectă încununare a acestei relații. Lumea lor era în capetele lor, dar mai era cuprinsă și într-o căsuță de grădinar din cărămizi și cremene, la capătul unei alei lungi ce ducea la școală, cunoscută sub numele de Overflow House și ocupată de băieții de la Overflow, Pym fiind cel mai nou recrut. Iar Lippsie, de când lumea frumoasa lui, Lippsie, era mămică lor cea mai bună și cea mai devotată. De la început și-au dat seama că erau niște intruși. Dacă nu și-ar fi dat, oricum cei optzeci de băieți din partea de sus a aleii le-o arătau cât se poate de limpede. Printre ei aveau un băiat palid, fiu de băcan, din numele căruia lipsea un „h” și oricum negustorii erau ridicoli. Mai erau trei evrei, care vorbeau amestecând în limbă o droaie de cuvinte poloneze, un bâlbâit incurabil, pe nume M-M-Marlin, și un indian cu picioarele strâmbe, al cărui tată fusese ucis când japonezii luaseră Singapore-ul. Mai era și Pym, care avea coșuri și făcea în pat. Dar, sub conducerea lui Lippsie, din toate aceste lipsuri izbuteau să facă motiv de mândrie. Dacă băieții de la capătul aleii erau floarea regimentului, băieții de la Overflow erau cei neînregimentați, care luptau și mai din greu pentru medaliile lor. Ca personal, domnul Grimble angaja ce găsea și găsea ce nu-i trebuia țării. Un oarecare domn O'Mally l-a pocnit atât de tare pe un băiat peste ureche, că a căzut lat, un domn Farbome îi lovea pe elevi cap în cap și i-a fracturat craniul unui copil. Un profesor de naturale crezuse că niște băieți din sat puși pe furțișaguri erau bolșevici și trăsese cu pușca de vânătoare în fundurile lor, când se retrăgeau. La Grimble băieții erau bătuți dacă întârziu și dacă nu erau ordonați, erau bătuți dacă erau apatici și dacă erau obraznici, erau bătuți dacă nu se îndreptau după bătaie. Febra războiului încuraja brutalitatea, vinovăția resimțită de personalul

necombatant o intensifica, complicațiile sistemului ierarhiei britanice confereau un caracter firesc exercitării sadismului. Dumnezeu lor era protectorul gentlemenilor englezi de la țară și justiția lor se limita la pedepsirea celor ce nu se născuseră aristocrați și a celor cu probleme; fiecare primea ce i se cuvenea, cu colaborarea celor puternici, Sefton Boyd fiind cel mai puternic și cel mai chipeș dintre aceștia. Acum îmi dau seama că cea mai tristă ironie a morții lui Lippsie a fost că a murit în slujba unui stat fascist.

În fiecare zi liberă, la ordinul expres al lui Rick, Pym se prezenta la capătul aleii de la intrarea în școală, așteptându-l pe domnul Cudlove. Când nu venea nimeni, fugea ușurat în pădure, căutând puțină singurătate și fragi sălbatici. Odată cu lăsarea serii se întorcea la școală, lăudându-se ce zi grozavă petrecuse. Din când în când, ce era mai rău se întâmpla și o mașină arhiplină apărea – Rick, domnul Cudlove, Syd în uniformă ostășească și doi jochei imbarcați în ultima clipă – cu toții bine dispuși după o oprire la Brace of Partridges. Dacă școala tocmai juca vreun meci, încurajau zgomotos echipa gazdă și le împărțeau la toți portocale cum nu mai văzuseră, dintr-o ladă aflată în portbagajul mașinii. Dacă nu era niciun meci, atunci Syd și Morrie Washington luau pe sus orice băiat se întâmpla să treacă pe acolo pe bicicletă și organizau o cursă cu handicap în jurul terenului de joc, în timp ce Syd își urla comentariile prin mâinile făcute pâlnie. Iar Rick în persoană, îmbrăcat în costumul Amiralului, le dădea startul, fluturând batista cu un gest demn de un primar; tot Rick în persoană era cel care înmâna o cutie uriașă cu bomboane de ciocolată învingătorului, în timp ce mai multe bancnote de o liră își schimbau stăpânul în toată curtea. Și, odată cu lăsarea serii, Rick nu pierdea niciodată prilejul să se instaleze la Overflow House, aducând o sticlă de șampanie ca s-o înveselească pe draga de Lippsie, pentru că părea atât de posomorâtă: „Ce-i cu ea, fiule?” Și Rick chiar reușea s-o înveselească; Pym auzea totul, bufniturile, scârțâitul și strigătele, în timp ce stătea pe vine în fața ușii ei în halat de casă, întrebându-se dacă se băteau cu-adevărat sau se prefăceau că se bat. Întors în pat, îl auzea pe Rick coborând scările în vârfurile picioarelor, deși Rick

putea păși ușor ca o pisică.

Asta până într-o dimineață, când Rick n-a mai plecat pe furiș. L-a auzit și Pym, l-au auzit și ceilalți băieți de la Overflow, tulburați la culme de hărmălaia care îi trezise din somn. Lippsie urla și Rick încerca s-o calmeze, dar, cu cât era mai drăguț cu ea, cu atât Lippsie urla mai tare.

— Ai făcut din mine o hoată, țipa ea între două mișcări dezordonate, mai luând câte o gură de aer. Ai făcut din mine o hoată ca să mă pedepsești. Ai fost un preot ticălos, Rickie Pym. M-ai făcut să fur. Eram femeie cinstită. Eram refugiată, dar femeie cinstită.

De ce vorbea de parcă totul ar fi fost la trecut?

— Tata era un om cinstit. Și fratele meu era un om cinstit. Erau oameni buni, nu ticăloși ca mine. M-ai făcut să fur până am ajuns o ticăloasă ca tine. Poate că Dumnezeu o să te pedepsească într-o zi, Rickie Pym. Poate că o să te facă și pe tine să plângi. Sper c-o să te facă. Sper, sper!

— Draga de Lippsie nu prea e în toane bune, fiule, i-a explicat Rick lui Pym, pe care l-a găsit pe scară când cobora spre ieșire. Du-te la ea și vezi dacă nu poți s-o faci să râdă cu una dintre poveștile tale. Bătrânul Grimble vă dă destul de mâncare?

— Nicio problemă, spuse Pym.

— Ce părere ai ce bine se orientează taică-tău? Asta-i cea mai sănătoasă școală din Marea Britanie. Întreabă și la minister. Vrei o jumătate de coroană?

Ca să ajungă la bicicleta lui Lippsie, Pym se folosi de mersul pe care îl învățase de la Sefton Boyd. Măinile le ții lejer împreunate la spate, scoți capul înainte și-ți fixezi privirea pe un obiect vag, plăcut, situat undeva la orizont. Faci pași mari și supli, zâmbind ușor, ca și cum ai asculta niște voci pe care numai tu le auzi – asta e modul în care crema societății noastre își poartă autoritatea. Era prea mic ca să poată sta pe șa, dar bicicletele de damă au o gaură, nu o bară, cum nu pierdea niciun prilej s-o spună Sefton Boyd, și Pym se legănă în golul acela, dând din picioare în zigzag, în timp ce mișca ghidonul printre gropile din pavaj, pline cu apă de ploaie. Sunt colectorul oficial de biciclete, în dreapta se afla grădina bucătăriei, în care el și Lippsie săpaseră pentru

victorie, în stânga păduricea în care căzuse bomba germană care azvârlise bucăți de rămurele înnegrite în geamurile de la dormitorul pe care îl împărțea cu indianul și cu băiatul băcanului. Dar pe urmele lui, în imaginația sa îngrozită, se afla Sefton Boyd cu gașca sa, strigând de-ți spărgeau urechile, imitând-o pe Lippsie, pentru că știa că o iubește: „Unde merți, micusul meu comers la negru? Ce faci cu iubita ta, mein mică piasa la negru, acum că e murit?” în fața lui se afla poarta la care îl așteptase de nenumărate ori pe domnul Cudlove, iar în stânga porții era Overflow House, cu gardul din fier smuls pentru efortul de război și cu un polițist bine înfipt în locul rămas liber.

— M-au trimis să-mi iau cartea de științe naturale, îi spuse Pym polițistului, privindu-l drept în ochi, în timp ce sprijinea bicicleta lui Lippsie de un stâlp din cărămidă.

Nu era prima dată când Pym mințea un polițist și știa că trebuia să pară cât mai sincer cu putință.

— Cartea de științe naturale, ai? spuse polițistul. Și cum zici că te cheamă?

— Pym, domnule. Locuiesc aici.

— Pym și mai cum?

— Magnus.

— Atunci dă fuguța, Pym Magnus, spuse polițistul, dar Pym tot agale păși, refuzând să dea vreun semn de nerăbdare.

Familia lui Lippsie, în rame de argint, era aliniată pe noptieră, dar capul masiv al lui Rick îi domina pe toți, cu aerul său inteligent, de politician, în rama din piele de porc și ochii lui plini de înțelepciune îl urmăreau orice-ar fi făcut. Deschise șifonierul lui Lippsie și-i inspiră parfumul, dădu la o parte rochia albă de casă cu volănașe, mantoul de blană și pardesiul din păr de cămilă cu capișon ca de spiriduș, pe care Rick i-l cumpăraseră la Saint-Moritz. Trase din fundul garderobului geamantanul ei de carton. Îl puse pe jos și-l deschise cu cheia pe care Lippsie o ținea ascunsă în borcănașul de pe polița căminului, alături de cimпанzeul din pluș care o reprezenta pe Micuța Andrey care nu se mai oprea din râs. Scoase cartea ce semăna cu o biblie și care era parcă scrisă cu lame de sabie mici și negre, notele muzicale



și cărțile pe care nu le înțelegea, pașaportul cu fotografia ei de când era tânără, teancul de scrisori în germană de la sora ei Rachel, se pronunță Ra-ha-el, care nu-i mai scria și, chiar de pe fundul geamantanului, scrisorile lui Rick, legate cu bucățele de cordeluță. Pe unele le știa aproape pe dinafară, deși avea dificultăți în descălcirea aluziilor ce colcăiau sub vorbăria din ele:

E o problemă de săptămâni, nu de zile, draga mea, până când norii ce ne împresoară în prezent se vor risipi pentru totdeauna. Loft va obține Eliberarea mea și tu și eu ne vom putea bucura de Răsplata binemeritată... Ai grijă de băiatul ăla al meu care te consideră ca pe-o Mamă și vezi să nu ajungă un fluieră-vânt...

Îndoielile tale în privința Creditului sunt complet deplasate... n-ar trebui să-ți chinuiești Mintea, căci asta îmi dă griji în plus aici, așteptând să sune trâmbița trimiterii pe Front de unde s-ar putea să nu mă mai întorc niciodată... e vorba despre o afacere care va aduce beneficii de nemărturisit Multora, inclusiv lui Wentworth... și nu-mi mai vorbi despre W sau nevastă-sa, femeia aia aduce numai necazuri dintre cele mai rele...

Salutări lui Ted Grimble pe care-l consider un mare Pedagog și Director de Școală. Spune-i că încă jumătate de chintal de prune uscate e pe drum... ar trebui să pregătească bucătăria și pentru douăzeci și patru de duzini de lădițe cu portocale dintre cele mai bune. Loft m-a scos pentru trei săptămâni pe motive familiale, or asta înseamnă că, dacă mă recheamă, trebuie s-o iau de la zero. În altă ordine de idei, Muspole zice să continui să trimiți marfa ca înainte. Te rog s-o faci iute, căci niște simple probleme Temporare de lichidități mă împiedică să reglez afacerile cu niște oameni cumsecade cum e Wentworth...

Dacă nu trimiți imediat mai multe cecuri pentru taxe, consideră că m-ai trimis înapoi la închisoare împreună cu toți băieții, cu excepția lui Perce, ca de obicei, și zău că nu mint... să spui c-ai vrea să te omori e o prostie, cu toate omorurile astea în lume în acest război Tragic și lipsit de sens... Muspole spune că dacă trimiți mâine post restant expres se duce el la Poștă sâmbătă când deschid și i le

trimite imediat lui Wentworth...

Scrisoarea lui Lippsie, pe care Pym o lăsase la urmă, era, în schimb, un miracol de concizie:

Scumpul meu Magnus.

Trebuie să rămâi un băiat bun, dragul meu, să cânti ce-ai învățat și să devii un adevărat bărbat pentru tatăl tău.

Te iubesc.

Lippsie

Pym le strânse teanc, inclusiv scrisoarea lui Lippsie, le băgă în cartea de științe naturale și cartea de științe naturale și-o vârî sub curea. Trecu agale, pe bicicletă, pe lângă polițist, simțind fiori pe șira spinării. Boilerul școlii era un cazan din cărămizi construit în subsol, alimentat printr-un tobogan din curtea bucătăriei. Să te apropii de tobogan era un delict ce se pedepsea cu bătaia, să arzi documente era un act de trădare atât de grav, că marinarii puteau fi pedepsiți cu înecarea din cauza lui. Dinspre dune, vântul aducea o ploaie sălbatică, dealurile de calcar se profilau măslinii, proiectate pe norii de furtună. Stând în fața gurii toboganului, cu umerii ridicați, Pym aruncă scrisorile în el și le privi cum dispar. Cel puțin o duzină de persoane trebuie să-l fi văzut, din personalul școlii și colegi, unii dintre ei cu siguranță aliați ai lui Sefton Boyd. Dar faptul că nu se ascundea deloc trebuie să-i fi convins că avea dreptul s-o facă. Sigur e că l-a convins pe Pym. Aruncă și ultima scrisoare, cea care-i spunea să fie un adevărat bărbat, și plecă, fără să întoarcă măcar o dată capul ca să se convingă că nu l-a văzut nimeni.

Avea din nou nevoie de toaleta personalului. Avea nevoie de Saint-Moritzul lui tainic, cu izolarea lui lambrisată, avea nevoie de maiestatea secretă a robinetelor de alamă și a oglinzii în cadru de mahon, căci Pym iubea luxul așa cum îl iubesc numai cei cărora le-a fost răpită dragostea. O luă pe scara strict interzisă spre cancelarie și ajunse la palierul dintre etaje. Ușa toaletei era deschisă. O împinse, intră, o încuie în urma lui. Era singur. Se zgâi la fața lui în oglindă, își luă o expresie dură, apoi una mai blândă și din nou una dură. Dădu drumul la robinete și-și frecă obrazii până luciră. Această bruscă izolare, adăugată la măreția celor făcute, îl

determina să se vadă ca fiind unic. Minteaa lui se învorbura în amețeaia propriei măreții. Era Dumnezeu. Era Hitler. Era Wentworth. Era regele fișetului verde, nobilul urmaș al lui TP. Nimic pe lumea asta nu se va mai petrece de acum înainte fără intervenția lui. Își scoase briceagul, îl deschise și ridică cât putu de sus lama cea mare, în fața chipului său din oglindă, făcând un jurământ de genul jurămintelor regelui Arthur., Jur pe Excalibur". Se auzi clopotul care-i chema la masă, dar la masa de prânz nu se făcea prezența și nu-i era foame; niciodată nu-i va mai fi foame, devenise un cavaler nemuritor. Se gândi să-și taie beregata, dar misiunea lui era prea importantă. Se gândi apoi la nume. Cine e din cea mai bună familie în școală? Eu. Pymii sunt grozavi și Prințul Magnus e cel mai iute cal din lume. Își apăsă obrazul de lambriul de lemn, mirosind a crose de crichet și a păduri elvețiene. Încă ținea briceagul în mână. Ochii îi ardeau și i se împăienjeniseră, urechile îi țiuiau. Vocea divină ce răsuna în el îi spuse să se uite și văzu inițialele KS-B scrijelite foarte adânc în lambriul de cea mai bună calitate. Aplecându-se, adună așchiile de la picioarele lui și le puse în lavoar, unde rămaseră plutind deasupra apei. Scoase dopul, dar tot mai pluteau. Le lăsă acolo, se duse la sala de desen și-și termină bombardierul Domier.

Așteptă toată după-masa, convins că nu se întâmplase nimic. N-am făcut eu una ca asta. Dacă m-aș întoarce, aș vedea că așa ceva nici nu există. Maggs din clasa a treia a făcut-o. Jameson, care are un cuțit cu vârful curbat, l-am văzut intrând. Un tip din sat a făcut-o, l-am văzut stând la pândă lângă terenul de joc cu un pumnal la brâu, numele lui e Wentworth. La rugăciunea de seară se rugă ca o bombă germană să distrugă toaleta profesorilor. Nu căzu niciuna. A doua zi îi făcu cadou lui Sefton Boyd comoara lui cea mai de preț, ursul de pluș pe care i-l dăduse Lippsie după operația de apendicită. În recreație își îngropă briceagul în pământul reavăn din spatele pavilionului de crichet. Sau, cum aș spune azi, îl făcu să dispară. Abia la raportul de seară, numele întreg al onorabilului Kenneth Sefton Boyd fu strigat ca la Judecata de Apoi de profesorul de serviciu, sadicul O'Mally. Uimit, tânărul aristocrat fu condus la biroul

domnului Grimble. Uimit și el, Pym îl privi cum se duce. Ce-or fi vrând de la el – de la cel mai bun prieten al meu, de la proprietarul ursului meu koala? Ușa de mahon se închise, cu optzeci de perechi de ochi lipite de frumoasa ei lucrătură, ai lui Pym printre ei. Pym auzi vocea domnului Grimble, apoi pe cea a lui Sefton Boyd, ridicându-se ca să protesteze. Urmă o mare tăcere, atât cât justiția divină fu administrată, lovitură după lovitură. Numărând, Pym se simți purificat, spălat de orice bănuială. „Deci n-a fost Maggs, n-a fost Jameson și nici eu n-am fost. Sefton Boyd în persoană a făcut-o, altfel n-ar fi primit bătaie”. Justiția, începea el să învețe, era la fel de dreaptă ca și slujitorii ei.

— Era scris cu linioară, îi spuse Sefton Boyd a doua zi. Cine-a făcut-o, ne-a pus o linioară, iar noi n-o avem. Dacă-l aflui vreodată pe nemernic, îl omor.

— Și eu, promise Pym cu devotament, și era convins de ce spunea.

Ca și Rick, învăța să trăiască pe mai multe planuri deodată. Arta consta în aceea că trebuia să uiți orice, cu excepția terenului pe care te aflai și a chipului celui căruia i te adresai în momentul respectiv.

Efectele morții lui Lippsie asupra micuțului Pym fură nenumărate, dar departe de a fi toate negative. Dispariția ei îl întări în convingerea că trebuia să se bazeze numai pe sine, confirmându-i părerea că femeile sunt nestatornice și gata oricând să te lase baltă. Lecția cea mai importantă o învăța din exemplul lui Rick, și anume cât de important era să ai un aer respectabil. Învăța că nu exista siguranță decât în aparenta legitimitate. Hotărârea lui de a contribui în taină la schimbarea evenimentelor vieții crescuse. De exemplu, Pym fu acela care dezumflă cauciucurile de la mașina domnului Grimble și turnă trei pungi de două kilograme și jumătate de sare de bucătărie în bazinul de înot. Dar tot el fu acela care conduse vânătoarea în căutarea vinovatului, presărând în cale multe indicii înșelătoare și aruncând îndoiala asupra multor reputații solide. Odată cu dispariția lui Lippsie, din nou nu mai exista nimic în calea iubirii lui pentru Rick și, mai grozav încă, fu în stare să-l iubească de la distanță, căci Rick dispăruse iar.

Să se fi întors la pușcărie, cum îi spusese lui Lippsie? Să fi găsit poliția fișetul verde? Pym nu știuse atunci și Syd nu știa acum, probabil pentru că nu voia să știe. Arhivele armatei arată că Rick fusese brusc lăsat la vatră cu șase luni înainte de perioada de care ne ocupăm și trimit cititorul, pentru informații suplimentare, la serviciul Caziere. Nu există nicio informație, poate pentru că Perce avea o prietenă care lucra acolo, o doamnă care-ar fi făcut orice pentru el. Oricare ar fi fost motivul, Pym era din nou de capul lui și se distra destul de bine. La sfârșit de săptămână, Ollie și domnul Cudlove îl primeau în apartamentul lor dintr-un subsol din Fulham, unde-l răs fătau în fel și chip. Domnul Cudlove, ca de obicei în cea mai bună formă datorită gimnasticii pe care o practica, îl învăța lupta corp la corp și, când se duceau să facă un tur pe râu împreună, Ollie se îmbrăca în haine de femeie și vorbea atât de pițigăiat, că doar Pym și domnul Cudlove știau că era bărbat. În vacanțele mai lungi, Pym era silit să bată vastele domenii ale lui Cherry cu Sefton Boyd, ascultând istorisiri și mai cumplite despre celebrul colegiu al cărui membru va deveni curând: cum băieții erau legați în coșuri de rufe și apoi li se dădea drumul pe treptele unor scări de piatră, cum erau înhămați la docaruri pentru ponei, cu cârlige de prins peștele în urechi, și puși să-i plimbe pe monitori în jurul curții școlii.

— Tata a fost la închisoare și a evadat, îi spuse Pym în schimb. Are o cioară domesticită care are grijă de el.

Și-l închipuia pe Rick într-o pivniță la închisoarea Dartmoor, cu Syd și Meg aducându-i plăcinte înfășurate într-o basma, în timp ce ogarii le adulmecau urmele.

— Tata a lucrat în Serviciul Secret, îi zise Pym altă dată. A fost torturat de Gestapo, dar n-am voie să spun. Numele lui adevărat e Wentworth.

Surprins el însuși de această declarație, Pym începu să o amplifice. Un alt nume și o moarte eroică i se potriveau de minune lui Rick, iar lui îi confereau distincția pe care Pym începuse să bănuie că n-o are și făceau dreptate în cazul lui Lippsie. Așa că în ziua în care Rick apăru neanunțat, netorturat sau schimbat în vreun fel și însoțit de doi jochei, o ladă de nectarine și o mămică nou-nouță cu o pană la

pălărie, Pym se gândi serios să lucreze pentru Gestapo și se întreabă cum trebuia să procedezi ca să te angajezi. Și cu siguranță c-ar fi făcut-o dacă pacea nu i-ar fi răpit atât de nedelicat această șansă.

Un ultim cuvânt mai trebuie spus aici despre orientarea politică a lui Pym în perioada lui de formare. Churchill era morocănos și mult prea popular. De Gaulle, cu capul lui ca un ananas înclinat într-o parte, semăna prea bine cu unchiul Makepeace, în timp ce Roosevelt, cu bastonul, ochelarii și scaunul lui cu roțile, era evident tanti Nell deghizată. Hitler era atât de groaznic de urât de toată lumea, încât Pym avea ceva mai mult decât o simplă simpatie pentru el, dar Iosif Stalin fu cel pe care îl alese să-i fie tată prin procură. Stalin nici nu bombănea, nici nu ținea predici, în jurnalele pe care le vedea la cinematograful, își petrecea timpul râzând pe înfundate, jucându-se cu câinii și culegând trandafiri, în timp ce trupele sale câștigau pentru el războiul în zăpezile de la Saint-Moritz.

Lăsând jos stiloul, Pym se uită la ce scrisese, mai întâi cu teamă, treptat cu ușurare. În cele din urmă râse.

— N-am cedat, șopti el. Am rămas deasupra luptei.

Și-și turnă o votcă mare, demnă de Poppy, în amintirea vremurilor de demult.

## CAPITOLUL 5

Patul doamnei Bauer era la fel de îngust și de plin de cocoșe ca patul unei slujnice din poveste și Mary zăcea întinsă pe el exact așa cum o azvârlise Brotherhood, înfășurată în plapumă, cu genunchii ridicați la gură într-un gest de autoapărare, strângându-și umerii cu mâinile. El se dăduse jos de pe ea, nu-i mai simțea mirosul de transpirație și răsuflarea. Îi simțea însă greutatea la picioarele patului și în unele clipe îi venea greu să-și amintească dacă nu făcuseră dragoste cu câteva momente mai devreme, căci pe vremuri avea obiceiul s-o lase să moțăie în timp ce el ședea exact ca acum, dând telefoane, verificându-și cheltuielile sau făcând orice altceva îl ajuta să reintroducă ordinea în viața lui exclusiv masculină. Găsise pe undeva un magnetofon și Georgie avea și ea unul, pentru cazul că al lui nu ar funcționa.

Pentru un călău, Nigel era scund, dar teribil de sclivisit. Purta un costum pe talie, cu dungi subțiri, cu o batistă de mătase în mânecă.

— Te rog, Jack, cere-i lui Mary să dea de bunăvoie o declarație, spuse Nigel, ca și cum ar fi fost un lucru pe care-l făcea în fiecare săptămână. De bunăvoie, dar tonul trebuie să fie oficial. Mă tem că s-ar putea să fie folosită. Bo nu hotărăște de unul singur.

— Cine naiba vorbește despre bunăvoie? spuse Brotherhood. Mary a semnat Actul Secretelor Oficiale când a intrat la noi și l-a mai semnat o dată când a plecat de la noi. L-a semnat din nou când s-a măritat cu Pym. Mary, tot ce știi ne aparține. Indiferent dacă e ceva ce-ai aflat în autobuz sau dacă l-ai prins pe făptaș cu arma fumegând în mână.

— Și fermecătoarea ta Georgie ne poate servi drept martor, spuse Nigel.

Mary se auzea vorbind, dar nu înțelegea o groază de lucruri din ce spunea, pentru că avea o ureche înfundată în pernă, iar cu cealaltă asculta zgomotele dimineții la Lesbos, prin fereastra deschisă a căsuței lor cafenii cu terasă, așezată la jumătatea dealului pe care se înălța Plomari, asculta zarva scuterelor și a bărcilor, muzica de buzuki și camioanele care

ambalau motorul pe alee. Țipetele oilor cărora măcelarul le tăia beregata, copitele măgarilor alunecând pe piatra de râu și strigătele negustorilor în piața din port. Dacă-și strângea destul de tare pleoapele, putea privi dincolo de acoperișurile portocalii, de cealaltă parte a străzii, dincolo de hornuri, de frânghiile de rufe și de terasele pline cu mușcate, în jos, spre malul mării, spre digul cel lung, cu o lumină roșie clipind la capătul lui, și cu pisicile lui roșcate și rele lenevind la soare, în timp ce priveau vaporeșul ce ieșea încet din ceață.

Și iată cum i se păru din clipa aceea lui Mary povestea ei, pe măsură ce i-o spunea lui Jack Brotherhood: ca un film de coșmar la care îndrăznea să se uite numai pe bucăți, cu ea în rolul celui mai ticălos personaj negativ care-a existat vreodată. Vaporeșul trage lângă dig, pisicile se întind, e coborâtă pasarela, familia engleză Pym – Magnus, Mary și fiul lor Thomas – debarcă în șir indian, în căutarea unui alt loc ideal, izolat de tot și de toate. Pentru că nicăieri nu mai e destul de departe, nicăieri nu mai sunt destul de izolați. Soții Pym s-au transformat în Olandezii Zburători ai Mării Egee; abia debarcați, își fac din nou bagajele, schimbă vaporeșe și insule ca niște suflete damnate, deși doar Magnus cunoaște blestemul, doar Magnus știe cine-i urmărește și de ce, iar Magnus a încuiat secretul în spatele zâmbetului său, laolaltă cu toate celelalte secrete ale lui. Îl vede mergând cu pași mari și vioi în fața ei, ținându-și cu o mână pălăria de paie să nu i-o ia vântul și cu servieta bălăbănindu-se în cealaltă mână. Îl vede pe Tom grăbindu-se în urma lui cu pantalonii lungi din flanel gri și cu blazerul școlii cu ecusonul de cercetaș pe buzunar, pe care insista să-l poarte chiar și atunci când temperatura trecea bine de treizeci de grade. Și se vede și pe ea, amețită încă de băutura de aseară și de mirosul de carburant, plănuiind deja să-i trădeze pe amândoi. Îi vede, urmându-i desculți, pe hamalii autohtoni, cu prea multele bagaje ale lui Pym, cu prosoapele și cearșafurile, cu cutia de fulgi de porumb a lui Tom și cu toate fleacurile pe care le-a împachetat la Viena pentru marea lor vacanță sabatică, așa cum numea Pym această primă vacanță în familie, la care se pare că visau cu toții, deși Mary nu-și amintește să se fi pomenit de ea până cu câteva zile înainte de plecare și, sincer



vorbind, ea ar fi preferat să se întoarcă în Anglia, să-și ia înapoi câinii de la grădinar și pisica siameză cu păr lung de la mătușa Tab și să-și petreacă vacanța la Plush.

Hamalii lasă jos poverile. Magnus, generos ca întotdeauna, le împarte tuturor bacșișuri din poșeta lui Mary, care-o ține deschisă ca el să poată lua banii. Aplecat stângaci deasupra comitetului de primire al pisicilor din Lesbos, Tom declară că au niște urechi ca țelina. Se aude un fluierat, hamalii ridică pasarela, vaporeșul reintră în ceață. Magnus, Tom și trădătoarea de Mary privesc lung în urma lui, ca în toate poveștile triste ale mării, cu bunurile lor lumești împrăștiate în jur și cu lumina roșie picurând ca un foc încet peste capetele lor.

— După aia ne putem întoarce la Viena? întreabă Tom. Mi-e dor de Becky Lederer.

Magnus nu-i răspunde. E prea ocupat cu propriul entuziasm. Și la înmormântarea lui tot plin de entuziasm o să fie, iar Mary îl iubește pentru asta, așa cum îl iubește, cum încă îl mai iubește pentru prea multe altele. Uneori, bunătatea lui necontrafăcută e cea care mă acuză.

— Asta e, Mabs, strigă el, fluturând cu măreție un braț spre dealul ca un con golaș cu case cafenii, noul lor cămin. L-am găsit. Plush-sur-Mer.

Și se întoarce spre ea cu zâmbetul acela pe care nu-l mai văzuse până în vacanța asta – atât de viteaz, atât de obosit – strălucitor în disperarea lui.

— Aici suntem în siguranță, Mabs. Aici ne e bine.

Își petrece un braț peste umerii ei și ea îl lasă. O trage spre el, se îmbrățișează. Tom se înghesuie între ei, cu câte un braț în jurul fiecăruia.

— Hei, faceți-mi loc și mie, spune el.

Îmbrățișați ca și cum ar fi cei mai strâns legați aliați din lume, cei trei pornesc de-a lungul digului, lăsând bagajele până vor găsi un loc în care să le pună. Lucru pe care îl realizează în mai puțin de o oră, căci Magnus, cu flerul lui obișnuit, găsește exact hanul la care trebuie să te duci mai întâi, află pe cine să farmece și pe cine să recruteze cu identitatea grecească surprinzător de acceptabilă pe care și-a cârpăcit-o în timpul călătoriei. Dar mai e și seara care se

apropie, și serile sunt din ce în ce mai greu de suportat; Mary le simte atârând deasupra ei încă de când se trezește, le simte târându-i-se în sus pe corp și înfiorând-o în tot timpul zilei. Magnus a cumpărat o sticlă de votcă Stolicinaia ca să sărbătorească noua casă, deși în ultimele zile căzuseră de mai multe ori de acord să renunțe la tării și să bea numai vinul locului. Sticla e pe trei sferturi goală, și Tom, slavă Domnului, a adormit în dormitorul cel nou. Cel puțin așa se roagă Mary să fie, căci mai nou lui Tom i s-au lungit urechile, cum ar fi spus tatăl ei, zăbovind în preajma lor, doar – doar o prinde ceva.

— Hei, Mary, ce-i cu mutra asta? spune Magnus, încercând s-o înveselească. Nu-ți place noul nostru *Schloss*?

— Erai nostim și am zâmbit.

— Nu prea semăna a zâmbet, spune Magnus, zâmbind demonstrativ ca să-i arate cum se face. Mai degrabă a strâmbătură; de unde stau eu, draga mea, așa se vedea.

Dar Mary simte cum i se urcă sângele la cap și, ca de obicei, nu se poate stăpâni. Perspectiva crimei încă necomise o și apasă ca o vinovăție.

— Despre asta scrii, nu-i așa? i-o taie ea scurt. Despre cum îți irosești inteligența cu cine nu trebuie.

Speriată de propria agresivitate, Mary izbucnește în plâns și strânge în pumni brațele fotoliului de răchită. Magnus însă nu e deloc speriat. Lasă paharul din mână și se apropie de ea, o bate cu gingășie, cu vârfurile degetelor, pe brațe, ca să-i facă și lui loc. Îi pune delicat paharul deoparte. Câteva clipe mai târziu, arcurile noului lor pat tresaltă și gem ca o fanfară ce-și acordează instrumentele, căci în ultima vreme o pasiune erotică disperată a pus stăpânire pe Magnus. Face dragoste cu ea de parcă ar urma să n-o mai vadă niciodată. Se cufundă în ea ca și cum ar fi unicul lui refugiu și Mary îl urmează orbește. Se cațără, o trage după el, strigă la el „Te rog, ah, Iisuse Hristoase”! Magnus o urcă pe culmi și, timp de o clipă binecuvântată, lui Mary puțin îi pasă de nenorocita asta de lume.

— Apropo, îl folosim pe Pembroke, îi spune Magnus mai târziu, dar nu destul de târziu. Sunt sigur că nu e nevoie, dar, pentru orice eventualitate, e mai bine să fim prudenți.

Pembroke e unul din numele conspirative ale lui Magnus. Ține pașaportul cu numele de Pembroke în servietă, Mary l-a văzut deja. Are o poză făcută cu măiestrie, în așa fel încât să pară întunecată, în care să poată să fie și să nu fie el. În atelierul de falsuri din Berlin, fotografiilor de genul ăsta le ziceau flotori.

— Ce-i spun lui Tom? întreabă ea.

— De ce trebuie să-i spui ceva?

— Numele fiului nostru e Pym. S-ar putea să i se pară cam ciudat dacă i se spune că e Pembroke.

Așteaptă, urându-se pentru cât era de agresivă. Nu se întâmpla prea des ca Magnus să fie silit să caute din greu un răspuns, chiar și atunci când era vorba despre indicații legate de cum să-și înșele propriul copil. Acum însă caută, îl simte făcând-o, în timp ce stă treaz lângă ea, în întuneric.

— Ei bine, în locul tău i-aș spune că familia Pembroke e proprietara casei în care stăm. Le folosim numele ca să comandăm mărfuri de la prăvălie. Bineînțeles, asta numai dacă te întreabă.

— Bineînțeles.

— Aia doi bărbați tot aici sunt, spune Tom din ușă, dovedind că participase la conversația lor.

— Ce bărbați? întreabă Mary.

Simte însă cum i se face pielea ca de găină pe ceafă, cum corpul i se acoperă de sudoarea fricii. Cât a auzit Tom? Cât a văzut?

— Aia care-și repară motocicletă lângă râu. Au saci de dormit speciali, de armată, o lanternă și un cort special.

— Toată insula e plină de oameni care dorm în cort, spune Mary. Du-te înapoi în pat.

— Erau și pe vapor, zice Tom. În spatele bărcii de salvare, jucau cărți. Ne supravegheau. Vorbeau nemțește.

— Pe vapor erau o groază de oameni, spune Mary.

„De ce nu zici nimic, nenorocitul? strigă ea la Magnus în gând. De ce stai ca mortul, în loc să mă ajuți, pe mine, care încă mai sunt udă din cauza ta?”

Cu Tom de o parte, cu Magnus de cealaltă, Mary ascultă clopotele din Plomari bătând orele. „Încă patru zile, își spune ea. Duminică Tom ia avionul spre Londra, pentru

un nou trimestru. Și luni o s-o fac, pedepsi-m-ar Dumnezeu”.

Brotherhood o zgâlțâia. Nigel tocmai îi spusese ceva: „Întreab-o cum a început totul... fă-o să vorbească”.

— Am vrea să te întorci cu un pas în urmă, Mary. Ești în stare? Tot timpul o iei înainte.

Auzi un murmur, o auzi apoi pe Georgie schimbând banda de magnetofon. Ea însăși era cea care murmură.

— Spune-ne mai întâi cum se face că v-ați luat vacanță, draga mea? Cine a propus?... Magnus, nu-i așa? Înțeleg... și asta s-a petrecut aici, în casă?... Da... cam ce oră să fi fost? Vrei să te scoli?

Așa că Mary se ridică și începu din nou de unde îi spusese Jack să înceapă: într-o seară blândă de vară timpurie, la Viena, când totul mergea încă nespus de bine și nici Lesbos, nici insulele dinainte nu existau nici măcar ca o licărire în ochii inteligenței ai lui Magnus. Mary se afla la subsol, în salopetă, și lega o ediție princeps din *Die letzten Tage der Menschheit* de Karl Kraus, pe care Magnus o descoperise la Leoben, când avusese întâlnire acolo cu un informator și Mary...

— Leoben... merge regulat acolo?

— Da, Jack, merge regulat la Leoben.

— Cât de des?

— De două ori pe lună. De trei ori. Era vorba despre un ungur bătrân, nimic deosebit.

— El ți-a spus, nu-i așa? Credeam că nu vorbește niciodată despre informatorii lui.

— E un bătrân negustor de vinuri ungur pe care-l cunoaște de pe vremuri, cu birouri la Londra și la Budapesta. De cele mai multe ori, Magnus își ține secretele pentru el. Câteodată îmi spune și mie câte ceva. Pot să continui?

Tom era la școală, Frau Bauer se dusese nu știu unde să se roage, era o sărbătoare catolică, Sfânta Maria, Adormirea Maicii Domnului, Spălarea Păcatelor, Mary le pierduse șirul. Magnus ar fi trebuit să fie la ambasada americană. Noul comitet își începuse lucrările și nu-l aștepta să se întoarcă până seara târziu. Tocmai ajunsese cu încleiatul la mijlocul cărții când, fără să audă niciun zgomot, îl văzu deodată în cadrul ușii. Dumnezeu știe de când stătea

acolo, cu o figură încântată de sine și privind-o așa cum îi plăcea s-o privească.

— Cum adică, dragă? Cum te privea? o întrerupse Brotherhood.

Mary nu știe ce să spună. Bâigui ceva.

— Cu oarecare superioritate. O superioritate îndurerată. Te rog, Jack, nu mă obliga să-l urăsc.

— În ordine, deci te privea, spuse Brotherhood.

O privea, și când l-a observat a izbucnit în râs și i-a închis gura cu sărutări pătimase, făcând pe Fred Astaire, înainte s-o ducă sus, pentru un schimb de idei total și sincer, cum îi spune el. Fac dragoste, o târăște în baie, o spală, o trage afară din cadă, o șterge și douăzeci de minute mai târziu iată-i pe Magnus și pe Mary traversând cu pași zglobii micul parc ce domină Doblingul, ca perechea fericită care aproape că sunt, trec pe lângă gropile cu nisip și pe lângă cadrul de cățarat pentru care Tom e prea mare, trec de cușca pentru elefanți în fața căreia Tom joacă încă fotbal și o iau la vale spre restaurantul Teheran care, de necrezut, e crâșma lor favorită, pentru că Pym adoră casetele video cu filme siropoase arabe în alb-negru, care se derulează fără sonor, cât mănânci cușcuș și bei Kälterer. La masă o ține strâns de braț și simte cum excitația lui o traversează ca o descărcare electrică, de parcă faptul că o avusese îl făcea s-o dorească și mai tare.

— Hai să plecăm, Mabs. Să plecăm de-adevăratelea. Hai să trăim și noi o dată, în loc să ne jucăm de-a viața. Hai să-l luăm pe Tom și concediul la care am dreptul la jumătatea misiunii și s-o întindem pentru tot restul verii. Tu o să pictezi, eu o să-mi scriu cartea și o să ne iubim până om cădea lați.

Mary îl întreabă unde, și Magnus răspunde că puțin îi pasă, mâine se duce la agenția de voiaj de pe Ring. Mary spune: „Și cu comitetul cel nou cum rămâne?” El îi ține mâna într-a lui, mângâind-o cu vârfurile degetelor, și ea simte că înnebunește de dorință, exact așa cum îi place lui.

— Comitetul cel nou, Mary, declară Magnus, este cercul cel mai stupid și cel mai nenorocit în care-am fost băgat vreodată, deși, crede-mă, nu e primul. Nu-i decât o

pălăvrăgeală care are ca unic scop să gâdile eul Firmei și să le permită să spună cui o vrea să-i asculte că mergem, în taină, mână-n mână cu americanii. Nu e cu puțință ca Lederer să-și închipuie c-o să le dezvăluim rețelele noastre; cât despre Lederer, el nu mi-ar spune nici numele croitorului lui, ca să nu mai vorbim de ale agenților... presupunând că are croitor și agenți, lucru de care mă îndoiesc.

Din nou Brotherhood:

— Ți-a spus *de ce* s-ar putea ca Lederer să nu fie dispus să vorbească cu el?

— Nu, zise Mary.

De data asta Nigel:

— Și niciun fel de alt motiv pentru care comitetul e un circ?

— E un circ, e praf în ochi, e o prefăcătorie. Asta-i tot ce mi-a spus. L-am întrebat ce se va întâmpla cu informatorii lui și mi-a răspuns că informatorii pot avea și singuri grijă de ei, și că, dacă Jack își face probleme, n-are decât să trimită un înlocuitor. L-am întrebat ce-o să zică Jack...

— Și ce-o să zică Jack? spuse Nigel, mort de curiozitate.

— Mi-a zis că Jack nu e nici el bun de nimic... Nu sunt înșurat cu Jack, sunt înșurat cu tine. Firma ar fi trebuit să-l scoată la pensie încă de acum zece ani. Dă-l naibii pe Jack". Îmi pare rău. Așa a spus.

Cu mâinile înfipite în buzunare, Brotherhood începu să se plimbe prin camera mică, băgându-și nasul prin fotografiile fiicei nelegitime a doamnei Bauer și cercetând raftul cu romane de dragoste în ediții de buzunar.

— A mai zis ceva despre mine? întrebă el.

— Jack a stat prea mulți kilometri în șa. Vremea cercetașilor a trecut. Acum e un nou decor și el e depășit.

— Altceva? întrebă Brotherhood.

Nigel își rezemase bărbia în palmă și-și studia cu atenție unul din pantofii micuți, dar de o formă perfectă.

— Nimic, zise Mary.

— În noaptea aia s-a dus să se plimbe? Să se întâlnească cu P?

— Fusesse cu o noapte înainte.

- În noaptea aia, am zis. Răspunde naibii la întrebare!
- Și eu am zis că fusese în noaptea dinainte!
- Cu un ziar? Tot tacâmul?
- Da.

Fără să-și scoată mâinile din buzunare, cu capul drept între umeri, Brotherhood se întoarce țeapăn spre Nigel.

- Eu îi spun, zise el. Ai de gând să faci o criză?
- Mă întrebi oficial? se interesă Nigel.
- Nu tocmai.

— Dacă e oficial, sunt silit să-i pasez problema lui Bo, spuse Nigel și se uită plin de respect la ceasul lui de aur, de parcă și el i-ar fi dat ordine.

— Lederer știe, și noi la fel. Dacă știe și Pym, cine-a mai rămas? insistă Brotherhood.

Nigel medită la cele auzite.

— Tu decizi. Omul tău, decizia ta, treaba ta. Sincer.

Brotherhood se aplecă peste Mary și-și apropie capul de urechea ei. Își aminti mirosul lui: de tweed, părintesc.

— Mă ascuți?

Negă din cap. Nu te ascult, n-o să te mai ascult niciodată, regret că te-am ascultat vreodată.

— Noul comitet pe care Magnus al tău îl lua în derâdere era pe cale să devină o echipă de mare forță. Poate cea mai bună relație cu potențial de reușită în teren pe care am avut-o de ani de zile încoace cu americanii. Regula jocului era încrederea reciprocă. În zilele noastre nu mai e chiar așa de ușor de stabilit ca pe vremuri, dar am reușit. Adormi?

Încuviință din cap.

— Magnus al tău nu numai că era conștient de asta, dar a fost unul dintre primii care au pus comitetul pe picioare. Nu eu am fost inițiatorul. A mers până-ntr-acolo că mi s-a plâns, în timp ce negociam înțelegerea, că Londra era teribil de încuiată în interpretarea termenilor acordului de schimb. Credea c-ar trebui să le dăm mai mult americanilor. Și ei să ne dea mai mult la rândul lor. Ăsta e primul aspect.

Nu mai am nimic de spus. Pot să-ți dau adresa mea de acasă, numele rudei celei mai apropiate și asta-i tot. Tu însuși m-ai învățat așa, Jack, pentru cazul c-ar pune mâna pe mine.

— Al doilea e că, pentru motive care la momentul respectiv mi s-au părut specioase și insultătoare, la mai puțin de trei săptămâni după ce comitetul s-a întrunit pentru prima dată, americanii au obiectat asupra prezenței soțului tău în acest comitet și mi-au cerut să-l înlocuiesc cu cineva mai pe gustul lor. Cum Magnus era actorul principal în operațiunea cehă și în încă alte câteva mici spectacole din Europa de Est, cererea lor era total nerealistă. Aceleași obiecții în legătură cu el le ridicaseră și cu un an în urmă, la Washington, și Bo le făcuse pe plac, greșit din punctul meu de vedere. Nu eram dispus să-i las s-o facă din nou. Întâmplător, nu țin ca domnii americani sau oricine altcineva să-mi spună cum să-mi fac treaba. Am zis nu și i-am ordonat lui Magnus să plece în vacanța de mijloc de misiune și să rămână departe de Viena până îi voi spune să se întoarcă. Acesta e adevărul și cred că e momentul să-l afli și tu.

— Și e strict secret, spuse Nigel.

Mary așteptă în zadar ca vestea s-o uluiască. Nici urmă de revoltă, nicio răbufnire a celebrului temperament moștenire de familie. Brotherhood se dusesse la fereastră și privea cu ochi ficși afară. În urma ninsorii, dimineața venise devreme. Părea bătrân și înfrânt. În lumină, părul lui alb era ciufulit și i se vedea pielea trandafirie a țestei.

— L-ai apărat, spuse ea. Ai fost loial.

— Se pare că am fost și al naibii de prost.

Casa se răsturnase cu fundul în sus. Zgomotele mobilei mutate veneau acum de dedesubt, din salon. Aici era locul cel mai sigur. Aici sus, cu Jack.

— O, Jack, nu fi chiar atât de aspru cu tine, spuse Nigel.

Brotherhood o așezase pe Mary pe un scaun și-i dăduse un whisky., „Nu-ți mai dau altul, îi spusese; fă-l să țină cât mai mult”. Nigel pusese stăpânire pe pat și se tolănise pe el, cu un picior mic, cochet, întins în fața lui, de parcă și l-ar fi scrântit când urca scările clubului. Brotherhood le întorsese spatele amândurora. Ce vedea pe fereastră îi plăcea mai mult.

— Deci mai întâi v-ați dus în Corfu. Mătușa ta are o casă acolo. V-a lăsat să stați în ea. Mai spune-ne câte ceva



despre Corfu. Nu te grăbi.

— Mătușa Tab, zise Mary.

— Numele întreg, te-aș ruga, spuse Nigel.

— Lady Tabitha Grey. Sora tatii.

— A lucrat ocazional pentru Firmă, îi șopti Brotherhood lui Nigel. Dacă mă gândesc bine, nu cred să existe vreun membru al familiei ei care să nu figureze la un moment dat pe listele noastre.

I-a telefonat mătușii Tab chiar în seara aceea, imediat după ce s-au întors de la cârciumă și, ca prin minune, cineva își anulasese venirea și casa era liberă. O reținură ei, telefonară la școala lui Tom și aranjară ca să ia un avion direct după ce se sfârșește trimestrul. De îndată ce au aflat, soții Lederer au insistat, bineînțeles, să vină și ei. Grant a zis că lasă totul baltă, dar Magnus nici n-a vrut să audă. Soții Lederer sunt exact genul de relație mondenă de care vreau să mă descotorosesc. De ce naiba mi-aș lua slujba cu mine în vacanță? Cinci zile mai târziu erau instalați în casa mătușii Tab și totul mergea strună. Tom lua lecții de tenis la hotelul din capul străzii, înota, hrănea caprele proprietăresei și-și pierdea vremea pe lângă barcă împreună cu Costas, omul care avea grijă de ea și de udatul grădinii. Dar cel mai grozav lucru erau meciurile dementiale de crichet de la marginea orașului, la care îl ducea Magnus serile. Magnus zicea că britanicii aduseseră jocul pe insulă, pe vremea când o apărau de Napoleon. Magnus știa genul ăsta de lucruri. Sau pretindea că știe.

La meciurile de crichet din Corfu, Magnus a fost mai aproape de Tom decât fusese vreodată. Stăteau tolăniți în iarbă, mâncau înghețate, făceau galerie pentru jucătorii lor favoriți și purtau acele discuții de la bărbat la bărbat atât de importante pentru fericirea lui Tom; căci Tom îl iubea pe Magnus la nebunie, era băiatul tatii, așa fusese întotdeauna. Cât despre Mary, se apucase de pasteluri, fiindcă în Corfu vara era mult prea cald pentru picturile ei în acuarelă, iar vopseaua se usca pe hârtie înainte să apuce să picteze. Dar desena bine, formele și asemănarea erau bune și primea în gazdă jumătate din câinii de pe insulă, pentru că grecii nu le dau de mâncare și nu se ocupă de ei, nu fac nimic pentru ei.

Așa că toată lumea era fericită, se simțea minunat, iar Magnus dispunea de o seră răcoroasă în care să scrie și mai erau și plimbările pe insulă când îl apuca neastâmpărul, lucru care se întâmpla imediat ce se trezea dimineața și încă o dată mult după lăsarea serii, după ce și-l ținuse în frâu toată ziua. Masa de prânz o lua cu târziu, de obicei la un han, și adesea, sincer vorbind, era mai degrabă lichidă, dar de ce nu, doar erau în vacanță. Urmau lungi sieste erotice, când Mary și Magnus făceau dragoste pe balcon și Tom stătea întins pe plajă, studiind nudurile de pe cealaltă parte a golfului cu binoclul lui Magnus, așa că, după cum spunea Magnus, fiecare primea porția lui de câmiță. Până când într-o zi ceasul se opri brusc și Magnus se întoarse dintr-o plimbare târzie și-i mărturisi că se cam blocase cu scrisul. Imediat după ce intră în casă, își turnă un uzo sec, se trânti pe un scaun și spuse fără ocolișuri:

— Îmi pare rău, Mabs. Îmi pare rău, Tom, bătrâne. Dar locul ăsta e prea al naibii de idilic. Simt nevoia unei existențe mai aspre. Am nevoie de oameni, pentru numele lui Dumnezeu. De fum, de murdărie și de puțină suferință în jurul nostru. Aici, Mabs, parc-am fi pe Lună. E mai rău ca la Viena. Zău așa.

Era blând, dar de neînduplecat. Se vedea că băuse, o făcuse însă fiindcă era întors pe dos.

— Mă scrântesc, Mabs. Zău că mă scrântesc. I-am spus lui Tom. Nu-i așa, Tom? I-am spus că nu mai suport și că mă simt ca un rahat, fiindcă știu că vouă vă e atât de bine aici.

— Da, mi-a spus, zise Tom.

— De mai multe ori. Iar azi, Mabs, pur și simplu am simțit că nu mai rezist. Trebuie să mă ajutați să ies din chestia asta. Amândoi.

Așa că amândoi, bineînțeles, au spus c-o să-l ajute. Mary i-a telefonat imediat lui Tab, ca să poată scoate iar casa pe piață, s-au îmbrățișat cu toții și s-au dus la culcare simțindu-se nespuse de ușurați; iar a doua zi Mary a făcut bagajele cât Magnus s-a dus în oraș să aranjeze cu biletele și să stabilească următoarea haltă în odiseea lor. Tom însă, când spălau vasele, moment în care i se dezlega întotdeauna limba, îi oferă o versiune diferită a motivului plecării lor din

Corfu. Tati se întâlnise cu bărbatul acela misterios la crichet. Meciul a fost grozav, mami, primele două echipe de pe insulă, o adevărată vendetă. Ne uitam înnebuniți și deodată ne-am trezit lângă noi cu tipul ăla sfrijit, cu o mustață pleoștită ca de scamator și șchiopătând, iar tati a încremenit. A venit la tata zâmbind, au vorbit un pic și au ocolit de câteva ori terenul împreună; sfrijitul mergea încet ca un schilod, dar era grozav de drăguț cu tati, deși tati era atât de emanat.

— Animat, îl corectă Mary mecanic. Nu mai vorbi atât de tare, Tom. Cred că tata lucrează pe undeva prin preajmă.

— Și a mai fost și atacantul ăla nemaipomenit, spuse Tom. Îl cheamă Phillippi. Cel mai grozav atacant pe care l-am văzut vreodată. A marcat optsprezece puncte într-o singură manșă și mulțimea a rămas cu gura căscată, dar tati nici n-a băgat de seamă, atât era de ocupat să-l asculte pe domnul ăla cumsecade.

— De unde știi că era atât de cumsecade? întrebă Mary, ciudat de iritată. Și ți-am spus să vorbești mai încet.

Nu era lumină în seră, dar uneori Magnus stătea acolo pe întuneric.

— Se purta cu el ca un tată, mami. E mai bătrân decât el, dar foarte calm. Tot timpul îi propunea lui tati să-l ducă cu mașina. Tati zicea mereu că nu. Dar el nu s-a supărat, nici vorbă, era prea calm ca să se supere. L-a luat cu binișorul și i-a zâmbit.

— Ce mașină? Toate astea nu-s decât invenții, Tom. Și tu știi că am dreptate.

— Volvo. Mașina Volvo a domnului Kaloumenos. Un bărbat o conducea și altul era așezat în spate. Se țineau după ei de cealaltă parte a gardului, cât au ocolit terenul stând de vorbă. Zău, mami. Sfrijitul nu și-a ieșit deloc din fire, nici gând, și era clar că-l iubește pe tati, se vedea cu ochiul liber. Nu numai că se țineau de braț. Sunt prieteni. Mai prieteni decât cu unchiul Grant. Cam așa cum e tati cu unchiul Jack.

Mary îl întrebă pe Magnus în seara aceea. Bagajele erau gata făcute, se simțea emoționată la gândul plecării și se bucura cu-adevărat că va vizita muzeele din Atena.

— Tom mi-a zis că un pisălog nu ți-a dat pace la meciul

de crichet, spuse Mary, în timp ce beau cu plăcere un ultim pahar de băutură cam tare, după ziua atât de încărcată.

— Zău?

— Un sfrijit care te-a gonit de câteva ori în jurul terenului. După spusele lui Tom, părea un soț furios. Avea mustață, dacă nu cumva Tom inventează.

Atunci Magnus păru să-și amintească vag.

— O, așa e. Era un englez bătrân și plicticos, care mă pisa să-i văd vila. Cred că vrea s-o vândă pe sub mână. Un pisălog îngrozitor.

— Vorbea nemțește, spuse Tom a doua zi la micul dejun, în timp ce Magnus ieșise să se plimbe.

— Cine?

— Prietenul sfrijit al lui tati. Tipul care l-a agățat pe tata la crichet. Și tati tot nemțește vorbea cu el. De ce a zis tati că era un englez bătrân?

Mary se înfurie. De ani de zile nu mai fusese atât de supărată pe el.

— Dacă vrei să asculți ce vorbim, n-ai decât să intri, nu să tragi cu urechea pe la uși ca un spion.

Pe urmă i-a fost rușine de ce spusese și a jucat tenis cu el până la plecarea vaporasului. Pe vaporas lui Tom i s-a făcut groaznic de rău și când au ajuns la Pireu avea febră, treizeci și nouă de grade, așa că părerea ei de rău nu avea margini. La spitalul din Atena, un doctor grec i-a pus diagnosticul de alergii la creveți, ceea ce era absurd, fiindcă Tom nu putea suferi creveții și nu se atinsese de vreunul; între timp fața i se umflase de parcă ar fi fost un hamster, așa că au luat camere la un hotel teribil de scump și l-au băgat în pat cu gheață pe frunte. Mary îi citea tot felul de întâmplări fantastice, în timp ce Magnus asculta sau scria în camera lui Tom. Dar mai mult îi plăcea să stea și să asculte, pentru că cel mai bun lucru din viața lui, obișnuia el să spună, era s-o privească cum se ocupă de copilul lor. Îl credea.

— N-a ieșit deloc din casă? Întrebă Brotherhood.

— La început nu. Nu voia.

— A dat vreun telefon? Întrebă Nigel.

— La ambasadă. Să anunțe c-a sosit. Ca să știți unde

era.

— Ți-a spus ție asta? zise Brotherhood.

— Da.

— Nu erai de față când a telefonat? întrebă Nigel.

— Nu.

— Nu l-ai auzit cumva prin perete? întrebă tot Nigel.

— Nu.

— Ai cumva idee cu cine a vorbit?

Tot Nigel.

— Nu.

De pe pat, Nigel își ridică privirea spre Brotherhood.

— Ți-a telefonat ție, Jack, spuse el încurajator. Din când în când, scurte convorbiri telefonice din locuri îndepărtate cu bătrânul lui șef? Chestia asta este, practic, obligatorie, nu-i așa? Ca să vadă ce mai fac informatorii... „Ce mai face vechiul nostru prieten din cutare loc?”

Nigel e unul dintre neprofesioniști, își aminti Mary că-i spusese Magnus. E unul dintre idioții despre care se presupune că vor aduce cu ei un suflu nou, mai realist, de la Whitehall. În viața mea n-am auzit o afirmație mai contradictorie, zisese Magnus.

— Niciun cuvânt, răspunse Brotherhood. Tot ce-a făcut a fost că mi-a trimis un șir de ilustrate tâmpite, în care scria „Mulțumesc lui Dumnezeu că nu ești aici” și-mi dădea ultima adresă.

— Când a început să iasă? reluă Nigel.

— Când i-a scăzut lui Tom temperatura, răspunse Mary.

— După o săptămână? spuse Nigel, invitând-o să precizeze. Două?

— Mai puțin, zise Mary.

— Descrie-ne cum s-a întâmplat, spuse Brotherhood.

Era seară, a patra zi probabil. Fața lui Tom redevenise normală, așa că Magnus i-a propus lui Mary să se ducă la cumpărături ca să mai respire și ea, oferindu-se să stea el cu Tom. Dar Mary nu ținea deloc s-o pornească de una singură pe străzile Atenei, așa că s-a dus Magnus în locul ei; Mary prefera să se ducă a doua zi de dimineață la un muzeu. Magnus s-a întors cam pe la miezul nopții, teribil de

încântat, spunându-i c-a descoperit un grec bătrân la o agenție de voiaj dintr-un subsol de vizavi de Hilton, un tip nemaipomenit de cultivat; au băut uzo împreună și au rezolvat problemele universului. Bătrânul se ocupa cu închirierea vilelor de pe insule și spera ca într-o săptămână, când s-or sătura de Atena, să le facă rost de una liberă, dacă o renunța cineva.

— Credeam că insulele nu mai intră în discuție, zise Mary.

O clipă avu impresia că Magnus uitase motivul pentru care părăsiseră Corfu. Zâmbi neconvingător și spuse ceva de genul că nu toate insulele sunt la fel. Păru apoi că Mary pierduse șirul zilelor. S-au mutat la un hotel mai mic; Magnus scria pe rupte, ieșea serile și, când Tom s-a simțit destul de bine, s-a dus cu el la înot. Mary a desenat Acropolele și l-a dus pe Tom la vreo două muzee, numai că el prefera înotul. Între timp așteptau ca grecul cel bătrân să le propună ceva.

Brotherhood o întrerupse din nou.

— Scrisul ăsta. Cât de mult îți vorbea despre el?

— Dorea să păstreze secretul. Fragmente. Asta era tot ce-mi oferea.

— Ca și în cazul informatorilor lui, sugerează Brotherhood.

— Voia să nu-mi fac o părere până-n momentul în care ar fi avut cu adevărat ce să-mi arate. Se temea că, dacă ar vorbi, n-ar mai fi în stare să scrie.

A urmat o perioadă liniștită și, după cum și-o amintea Mary acum, trăită parcă pe furiș, până într-o seară când Magnus a dispărut. A plecat după cină, spunând că se duce să ia puțin aer. A doua zi de dimineață nu se întorsese încă și, pe la prânz, Mary era cu-adevărat speriată. Știa c-ar fi trebuit să telefoneze la ambasadă. Pe de altă parte, nu dorea să-i sperie de pomană sau să facă ceva ce l-ar fi putut vâri pe Magnus în vreo belea.

Brotherhood o întrerupse din nou.

— Ce fel de belea?

— Dacă uitase de sine chefuind pe undeva sau ceva de genul ăsta. N-ar fi arătat prea bine în dosarul lui. Tocmai atunci, când se aștepta să fie promovat.

— Mai chefuisse și altă dată?

— Nici gând. El și Grant se îmbată din când în când împreună, nimic mai mult.

Nigel ridică brusc capul.

— De ce s-ar fi așteptat să fie promovat? Cine-i pomenise de promovare?

— Eu, zise Brotherhood fără urmă de remușcare. Consideram că, după cât fusese de hărțuit, avea dreptul la o reabilitare.

Nigel își notă cu grijă ceva în agendă și, cât scrise, zâmbi fără urmă de voioșie. Mary continuă.

Așteptase oricum până la lăsarea serii, după care se dusesse cu Tom la Hilton și, împreună, exploraseră toate casele de peste drum, până dăduseră, într-un subsol, de bătrânul grec cultivat, exact așa cum îl descrisese Magnus. Grecul însă nu-l văzuse pe Magnus de o săptămână și Mary n-avea timp să rămână la o cafea. Când s-au întors la han, l-au găsit pe Magnus cu o barbă nerasă de două zile, îmbrăcat în hainele cu care dispăruse, stând beat pe terasă și mâncând costiță cu ouă. Nu beat mort, nu se îmbăta niciodată într-un asemenea hal. Nu era o beție tristă, sentimentală sau agresivă, și în niciun caz imprudentă, căci băutura nu făcea decât să-i consolideze simțul de apărare. O beție curtenitoare, deci, și era cât se poate de drăguț, ca întotdeauna, iar povestea pe care i-o spuse era perfectă, cu excepția unei greșeli cu totul neobișnuite la el.

— Îmi pare rău, trupă. M-am cam matolit cu Dimitri. M-a băgat sub masă, porcul. Bună, Tom.

— Bună, zise Tom.

— Cine e Dimitri? întrebă Mary.

— Știi foarte bine cine e Dimitri. Grecul bătrân cu agenția de voiaj, ăla care-și spune rugăciunile în față la Hilton.

— Domnul cel cultivat?

— Exact.

— Noaptea trecută?

— În măsura în care mi-aduc aminte, era sigur azi-noapte.

— Dimitri nu te-a mai văzut de luna trecută. Chiar el

ne-a spus-o acum o oră.

Magnus chibzui o clipă. Tom descoperise un exemplar din *Athens News* și se așezase la masa de alături, studiind cu atenție pagina cu cinematografele.

— M-ai controlat, Mabs. N-ar fi trebuit s-o faci.

— Nu te-am controlat, te-am căutat!

— Te rog să nu faci o scenă, fată dragă. Mai mănâncă și alții aici, înțelegi?

— Nu fac nicio scenă. Tu faci. Nu eu dispar două zile și mă întorc spunând o minciună gogonată. Tom, du-te la tine în cameră, dragă. Vin și eu imediat.

Tom plecă, zâmbind vesel ca să le arate că nu auzise nimic. Magnus sorbi îndelung din cafea. O apucă apoi pe Mary de mână și i-o sărută, trăgând-o blând pe scaunul de lângă el.

— Ce-ai prefera să-ți spun, Mabs, că mi-am făcut de cap cu o curvă sau că am probleme cu un informator?

— De ce nu-mi spui adevărul, nimic mai mult?

Sugestia ei îl amuză. Nu o primi cu cruzime sau cu cinism, ci cu acea indulgență tristă pe care i-o arăta lui Tom, când acesta găsea soluția care-ar fi pus capăt sărăciei din lume sau cursei înarmărilor.

— Știi ceva?

Îi sărută din nou mâna și o ținu lipită de obraz.

— În viața asta nimic nu e pe gratis.

Spre surprinderea ei, simți că barba crescută era umedă și-și dădu seama că plângea.

— Mă aflu, deci, în Constitution Square. Tocmai ies din barul Grande Bretagne. Îmi văd de treaba mea. Și ce crezi că mi se întâmplă? Nimeresc drept în brațele unuia dintre informatorii mei cehi. Un tip al naibii, un falsificator, ne-a făcut o mulțime de probleme. Mă apucă strâns de braț. „Domnul colonel Manchester! Domnul colonel Manchester!” Mă amenință că, dacă nu-i dau bani, cheamă poliția și le spune că sunt spion britanic. Zice că sunt singurul prieten pe care-l mai are pe lume. „Haideți să bem un pahar, domnule colonel Manchester. Ca pe vremuri”. Așa că m-am dus. L-am băgat sub masă. După care am șters-o. Mă tem că m-am cam amețit și eu. În interes de serviciu. Hai să ne



culcăm.

S-au culcat. Și au făcut dragoste. Acea dragoste disperată, ca doi străini, în timp ce Tom, alături, citea benzi desenate. Și două zile mai târziu au plecat la Hydra, dar Hydra era prea îmbâcsită, prea sinistră, așa că nu le-a mai rămas decât să se ducă la Spetsai, în anotimpul ăsta nu erau probleme. Tom întreabă dacă poate veni și Becky, Magnus zice că nu, nici vorbă, pentru c-or să vrea să vină toți și n-are de gând să se trezească cu o turmă de Ledereri pe capul lui, în timp ce încearcă să scrie. Altfel, dacă lăsăm la o parte faptul că bea tot timpul, niciodată Magnus n-a fost mai atent și mai drăguț.

Se întrerupse. Ca atunci când te dai cu câțiva pași înapoi în fața unui tablou. Studiind parcă povestea de până atunci. Bău puțin whisky, își aprinse o țigară.

— Hristoase, spune Brotherhood încet.

Apoi nimic.

Nigel a descoperit o pieleță pe spatele unuia dintre degetele lui minuscule și trage meticulos de ea.

Suntem din nou la Lesbos, alte zori de zi, dar același pat grecesc și Plomari se trezește iar, deși Mary se roagă să se culce la loc, zgomotele să se stingă și soarele să coboare dincolo de acoperișurile de unde s-a ridicat, căci e luni și ieri Tom s-a întors la școală. Mary are dovada sub pernă, unde a promis că va pune laba de iepure pe care i-a dat-o ca talisman și – ca și cum ar mai fi nevoie de ceva ca s-o întărească în hotărârea ei – amintirea cumplită a ultimelor cuvinte pe care i le-a spus înainte de a pleca. Mary și Magnus l-au condus cu mașina la aeroport și i-au înregistrat bagajele pentru o nouă plecare. Tom și Mary stau în picioare unul lângă celălalt, nu sunt în stare să se atingă, așteaptă să se anunțe imbarcarea pentru zborul lor. Magnus e la bar, îi cumpără lui Tom o pungă cu fistic ca să aibă pe drum și bea un uzo, dacă tot e acolo. Mary a verificat de șase ori că Tom are pașaportul, banii, scrisoarea către intendentă despre alergia la creveți și scrisoarea către bunică, „pe care i-o dai chiar în clipa în care o vezi pe aeroportul din Londra, dragă, ca nu cumva să uiți”. Tom însă e și mai distrat ca de obicei; privește tot timpul înapoi spre intrarea principală, uitându-se

la oamenii care trec prin ușa batantă și pe chipul lui se citește un fel de disperare atât de nesăbuită, că Mary se întreabă dacă n-o s-o pornească glonț spre ieșire.

— Mămico?

Uneori, când nu e atent, încă îi mai spune așa.

— Da, dragă.

— Sunt aici, mămico.

— Cine?

— Cei doi de la Plomari, ăia cu cortul. Stau pe motocicletele în parcare aeroportului și-l urmăresc pe tata.

— Încetează, te rog, răspunde Mary, ferm hotărâtă să gonească umbrele acelea o dată pentru totdeauna. Încetează cu prostiile, de acord?

— Ce să fac dacă i-am recunoscut? Azi-dimineață mi-am dat seama. Mi-am adus aminte. Ei erau în mașină lângă terenul de crichet la Corfu, când prietenul lui tati încerca să-l convingă să facă un tur cu el.

Timp de o secundă, cu toate că Mary a mai trecut de multe ori prin tortura asta, îi vine să strige: „Stai... nu pleca... puțin îmi pasă de afurisita ta de educație... rămâi cu mine”. Dar, în loc să strige, îi face semn cu mâna ca proasta când trece dincolo de barieră și-și păstrează lacrimile pentru drumul de întoarcere, când Magnus, ca de obicei, e teribil de drăguț cu ea. Și-acum suntem a doua zi de dimineață, Tom probabil că tocmai a ajuns la școală și Mary se uită fix la zăbrelele ca de închisoare ale storurilor aproape putrezite ale lui Kyria Katina, în timp ce cerul se decolorează fără regrete printre crăpăturile lor și ea încearcă să nu audă zgomotul țevilor de dedesubt și nici răpăitul apei pe dale, semn că Magnus celebrează ritualul dușului de dimineață.

— Ah! Brrr! Te-ai trezit, femeie? Aici poți să îngheți, crede-mă!

„Te cred, își repetă ea și se afundă și mai adânc în așternut Cincisprezece ani nu mi-a spus niciodată femeie. Acum, dintr-odată, din femeie n-o mai scoate, de parcă brusc și-ar fi dat seama că e de gen feminin”. Nu-i desparte decât o podea de scânduri și, dacă s-ar încumeta să se uite peste marginea patului, ar zări trupul gol al străinului prin spațiile dintre dușumele. Neprimind niciun răspuns, Pym începe să

cânte singurul cântec pe care-l știe, de Gilbert și Sullivan, în timp ce împrășcă apă în jur.

— *În picioare devreme în zori, aprindem focul...* Cum ți s-a părut? strigă el, după ce termină toate cuvintele pe care le știa.

Într-o altă viață, Mary avea reputația că se pricepe la muzică. La Plush condusese o formație de madrigaluri destul de bună. Pe când lucra la direcție, cânta în corul Firmei., Asta fiindcă nimeni nu te-a pus vreodată să ascuți muzică, obișnuia să-i spună, ca o critică voalată a primei lui soții, Belinda. Într-o zi, dragul meu, vei cânta la fel de bine cum vorbești”.

Își trage răsuflarea.

— Mai ceva decât Caruso! strigă ea.

Schimbul de cuvinte odată încheiat, Magnus își poate continua dușul.

— A mers bine, Mabs. Chiar bine. Șapte pagini de proză nemuritoare. Nu e forma definitivă, dar sună bine.

— Grozav.

A început să se bărbierească. Îl aude cum varsă apa din ibric în ligheanul de plastic. Lame Contour, își zice ea: O, Doamne, am uitat să-i cumpăr afurisitele alea de lame Contour. Tot drumul până și de la aeroport știuse c-a uitat ceva, pentru că zilele astea lucrurile mici o înspăimântă la fel de tare ca și cele mari. Trebuie să cumpăr brânză pentru prânz. Trebuie să cumpăr pâinea care merge cu brânza. Închide ochii și mai trage o dată adânc aer în piept.

— Ai dormit bine? întreabă ea.

— Buștean. N-ai băgat de seamă?

„Ba da, am băgat de seamă. Am băgat de seamă cum te-ai strecurat afară din pat la două noaptea și cum te-ai furișat în jos, pe scări, spre camera ta de lucru. Am auzit scârțâitul scaunului și șoapta pixului, când ai început să scrii. Cui? Cu ce voce? Cu care dintre ele?”

O explozie de muzică îneacă sunetul pe care-l face bărbierindu-se. A dat drumul la radioul lui minune, ca să asculte știrile internaționale de la BBC. Magnus știe exact cât e ceasul, atât ziua, cât și noaptea. Dacă se uită la ceas, e numai ca o confirmare a orarelor din creierul lui. Mary

ascultă amorțită parcă enumerarea unor evenimente pe care nimeni nu le poate controla. O bombă a explodat la Beirut. Un oraș a fost șters de pe fața pământului în El Salvador. Lira a scăzut. Sau a crescut. Rușii nu au fost admiși la viitoarea Olimpiadă sau au fost admiși până la urmă. Magnus urmărește politica asemenea unui jucător prea deștept ca să parieze. Zgomotul devine din ce în ce mai tare când Magnus urcă cu radioul, lip, lip, gol tot, în afară de sandale. Se apleacă deasupra ei și ea simte mirosul de cremă de bărbierit și de țigări grecești subțiri, pe care s-a obișnuit să le fumeze când scrie.

— Îți mai e somn?

— Puțin.

— Ce face șobolanul?

Mary îngrijește un șobolan pe care l-a găsit în grădină, cu mațele pe jumătate scoase. Zace într-un coș de răchită în camera lui Tom.

— Nu m-am uitat încă, spune ea.

O sărută lângă ureche, o explozie, și începe să-i mângâie sânii, ca un semn că ar vrea să-l primească, dar ea mormăie un penibil „mai târziu” și se întoarce pe partea cealaltă. Îl aude lipăind spre șifonier, aude cum ușa veche rezistă și apoi se deschide brusc. Dacă ia șortul, se duce la plimbare. Dacă ia blugii, se duce în oraș să bea cu neisprăviții. Colonelul Spune-mi-Parkie-Parker, cu iubițelul lui grec și cu câinele lui Sealyham, pe care îl ține în lesă ca pe un ceainic. Elsie și Ethel, lesbiene, profesoare de liceu ieșite la pensie din Liverpool. Jock Cutare, am o mică afacere la Dundee. Magnus trage din dulap o cămașă și o îmbracă. Îl aude închizându-se la șort.

— Unde te duci? întreabă ea.

— Să fac o plimbare.

— Așteaptă-mă și pe mine. Vin și eu. Ai să poți să-mi povestești tot.

Cine era femeia aceea matură, directă, care împrumutase dintr-odată vocea ei?

Magnus e la fel de surprins ca ea.

— Despre ce să-ți povestesc, pentru numele lui Dumnezeu?

— Despre ce te îngrijorează, dragul meu. Despre orice. Spune-mi doar ce se întâmplă, ca să nu trebuiască să...

— Să ce?

— Să-mi fie frică. Să mă fac că nu văd.

— Prostii. Totul e în ordine. Doar că suntem amândoi cam triști fără Tom.

Vine lângă ea și o culcă pe pernă, de parcă ar fi bolnavă.

— Dormi și o să fie bine. Eu mă plimb și o să-mi treacă. Ne întâlnim la cârciumă pe la trei.

Numai Magnus e în stare să închidă atât de încet ușa de la casa lui Kyria Katina.

Brusc Mary se simte puternică. Plecarea lui a eliberat-o. Respiră. Se duce la fereastra dinspre nord; totul e plănuț în amănunt. A mai făcut asta și înainte, și acum își aduce aminte că se pricepe, uneori mai bine decât bărbații. La Berlin, când Jack avusese nevoie de o fată în plus, Mary stătuse de pază, șterpelișe de la portărese chei de la camere, pusese la loc documente furate în birouri pline de primejdii, dusese informatori speriați cu mașina la apartamente conspirative. „Cunoșteam jocul mai bine decât îmi dădeam seama, își zise ea. Jack obișnuia să-mi laude calmul și privirea ageră”. Pe fereastră vede noul drum asfaltat ce șerpuiește pe dealuri. Uneori Magnus o ia pe-acolo, dar nu și azi. Deschide fereastra și se apleacă în afară, de parcă ar vrea să guste mai bine frumusețea locului și a dimineții. Vrajitoarea de Katina și-a muls caprele devreme; înseamnă că s-a dus la piață. Mary nu-și permite decât o singură privire iute înspre albia secată a râului unde, la umbra unui pod de piatră, cei doi băieți, aceiași, trebăluiesc pe lângă motocicletă lor înmatriculată în Germania. Dacă i-ar fi văzut stând așa lângă casa lor de la Viena, Mary l-ar fi anunțat imediat pe Magnus, la nevoie i-ar fi dat telefon și la ambasadă. „Am impresia că azi îngerii zboară jos”, i-ar fi spus. Și Magnus ar fi făcut ce trebuia să facă – ar fi alertat patrula însărcinată cu paza diplomaților, și-ar fi trimis oamenii să vadă ce-i cu ei. Dar acum, în viețile lor separate, e ca și cum ar fi căzut de acord că îngerii, chiar și cei mai suspecti, nu trebuie luați în seamă.

Camera în care lucrează Magnus e la parter. Nu încuie ușa, dar între ei există un fel de înțelegere nescrisă, nu intră decât dacă e chemată. Apasă pe clanță și pătrunde în cameră. Storurile sunt trase, dar nu acoperă și ochiurile de sus ale geamurilor și e destulă lumină ca să poată vedea. Pășește cât mai apăsător, își spune ea, amintindu-și ce învățase. Dacă e să faci zgomot, să fie cât mai tare. Camera are mobilă puțină, cum îi place lui Magnus. Un birou, un scaun, un pat de o persoană pe care să se prăbușească după exploziile creației. Trage scaunul, o sticlă de votcă se rostogolește. Biroul e acoperit de cărți și de hârtii, dar nu se atinge de nimic. Exemplarul lui vechi, legat în pânză, din *Simplicissimus* ocupă, ca de obicei, locul de onoare. Mascota lui. Ceva-ul lui. O permanentă sursă de supărare pentru Mary, jignită că n-o lasă să i-l lege. „Fiindcă-mi place așa cum este, spune el încăpățânat. Așa mi-a fost dat”. De o femeie, fără îndoială. „Pentru Sir Magnus, care nu-mi va fi niciodată dușman” stă scris în nemțește. Mama ei! Și mama lor de porecle trăsnete.

Brotherhood o întrerupe din nou.

— Unde e cartea asta acum?

Mary revine cu greu și cu o ușoară silă în prezent.

Brotherhood insistă:

— Nu e în biroul lui de la parter. N-am zărit-o nici în salon. Nu e în dormitor, nici în camera lui Tom. Unde e?

— Ți-am spus, zice ea. O ia peste tot cu el.

— Nu mi-ai spus, dar oricum îți mulțumesc, i-o întoarce Brotherhood.

Poartă o pereche de mănuși din bumbac, ca să nu lase urme de transpirație sau de murdărie. Cu siguranță că Magnus folosește vreun truc. O face instinctiv. Servieta lui veche zace pe podea, larg deschisă, dar nici pe ea n-o atinge. Alte cărți sunt răspândite pe birou, aparent la întâmplare, ca niște greutatea care să țină manuscrisul. Citește un titlu. E în germană: *Libertate și conștiință*, de cineva de care n-a auzit niciodată. Alături, un exemplar din *Soldatul cel bun* de Madox Ford, pe care zilele astea Magnus nu-l mai lasă din mână, a ajuns un fel de biblie pentru el. Alături, un vechi album cu fotografii. Ridică delicat coperta pe care o vede

pentru prima dată și, fără să-l miște, întoarce câteva pagini. Magnus la opt ani în echipament de fotbal, cu echipa. Magnus la cinci ani și în haine de munte, ținându-se de un tobogan. Magnus la vârsta lui Tom, cu zâmbetul lui serviabil deja întipărit pe buze, acel zâmbet care te invită să intri fără să se aștepte că va fi invitat și el. Magnus în luna de miere cu Belinda, arătând amândoi ca și cum n-ar fi avut mai mult de doisprezece ani. Nu mai văzuse fotografiile astea până acum. Lăsând coperta să cadă, Mary se dădu înapoi și începu să se uite din nou la cum erau aranjate lucrurile pe birou. Privind, descoperă care era aranjamentul. Fiecare dintre cele trei cărți, zăcând aparent la întâmplare peste hârtii, era aliniată în raport cu vârful foarfecii de tăiat hârtie din mijloc. Mary se duce la bucătărie, ia fața de masă și o întinde pe jos, lângă birou, măsoară apoi, cu mâna înmănușată, distanța dintre fiecare obiect de pe birou. La fel de delicat ca și cum ar desprinde bandajele de pe o rană, le ia unul câte unul și le așază în aceeași ordine pe fața de masă. Hârtiile de pe birou pot fi acum cercetate. Nu se așteptase să fie atâta praf. Doar traversând podeaua și ridicase nori. Sunt un profanator de morminte, își spune ea, în timp ce praful îi arde gâtulejul. Privirea îi cade pe un teanc de hârtii scrise de mână. Prima pagină e neagră de ștersături. Ridică teancul, lăsând restul lucrurilor unde se aflau. Îl duce la patul îngust, se așază. La Plush, în copilărie, numeau asta jocul lui Kim și-l jucau în fiecare noapte de Revelion, împreună cu mimă și de-a v-ați ascunselea. În timpul instruirii, la școală, când se presupunea că era deja adultă, îl numeau spirit de observație și-l jucau în satele Dedham, Manningtree și Bergholt, toate adormite: cine și-a vopsit ușa săptămâna asta, cine a tăiat ramurile la trandafiri, cine și-a cumpărat o mașină nouă, câte sticle de lapte erau în față la numărul optsprezece? Dar, oriunde ar fi jucat, Mary ieșea de departe prima; o pedepsise Dumnezeu cu o memorie fotografică, din care prea puține amănunte dispăreau vreodată.

Fragmente de roman, îi spuse ea lui Brotherhood, numai începuturi.

Douăsprezece capitole unu, unele bătute la mașină și altele scrise de mână, toate pline de ștersături. Majoritatea

vorbeau despre copilăria unui orfan pe nume Ben.

Mâzgăleli. Desenul unui braț întins să fure. Sexul unei femei.

Observații adresate lui, toate insultătoare: „rahat sentimental”... „rescrie sau distruge”... „ți-a scăpat blestemul ce se transmite de la bărbat la copil”... „într-o zi, Wentworth o să ne vină la toți de hac”.

Un dosar roz, pe care era scris „Fragmente disparate”. Ben se predă autorităților. Ben descoperă că există un alt Serviciu Secret, cel adevărat, și i se alătură cât ai zice pește. Un dosar albastru intitulat „Scene finale”, multe dintre ele adresate lui Poppy, dragul și afurisitul de Poppy. O foaie groasă furată din blocul ei de desen, pe care Magnus a desenat un fel de schemă din baloane ca la benzile desenate, legate între ele ca să formeze o hartă a ideilor lui, exact așa cum i se cere lui Tom să-și pregătească eseurile la școală. Balon: „Dacă întreaga natură urăște vidul, ce simte vidul față de întreaga natură?” Balon: „Duplicitate e atunci când faci pe plac unei persoane în detrimentul alteia”. Balon: „Suntem patrioți fiindcă ne temem să fim cosmopoliți și cosmopoliți fiindcă ne temem să fim patrioți”.

Se auzi o bătaie în ușă, dar Brotherhood îi făcu lui Georgie semn cu capul să n-o ia în seamă.

— Nu semăna cu scrisul lui, spuse Mary. Era un scris ascuțit. Continua așa un timp, după care se împotmolea. Ca și cum l-ar fi durut dac-ar fi mers mai departe.

Lui Brotherhood puțin îi păsa de durerea cuiva.

— Continuă, spuse el. Continuă. Grăbește-te.

— Eu sunt, domnule, strigă Fergus de cealaltă parte a ușii. Un mesaj urgent, domnule. Ultraurgent.

— Ți-am zis să aștepți, ordonă Brotherhood.

— „Sistemele pe care se sprijină viața lui Ben se prăbușesc toate”, continuă Mary. „Întreaga viață a inventat versiuni diferite despre el, toate neadevărate. Acum adevărul vine să-l înhațe și el și-a luat picioarele la spinare. Wentworthul său e la ușă”.

— Mai departe, spuse Brotherhood, în picioare lângă ea.

— Rick e cel ce m-a inventat, Rick e pe moarte. Ce se va



întâmpla când Rick va da ortul popii?"

— Nu te opri.

— Un citat din Luca. Nu l-am văzut în viața mea deschizând Biblia. „Cine este credincios în cele mai mici lucruri este credincios și în cele mari”.

— Și?

— „Cine este nedrept în cele mai mici lucruri este nedrept și în cele mari”. Marginile paginilor erau acoperite cu desene. Cu cerneluri diferite.

— Și?

— „Wentworth era pedeapsa lui Rick. Poppy a mea. Fiecare dintre noi ne-am petrecut viața încercând să îndreptăm răul pe care li-l făcuserăm”.

— Mai departe?

— Acum mă urmăresc toți. Firma mă urmărește, americanii mă urmăresc, tu mă urmărești. Chiar și biata Mary mă urmărește, iar ea nici măcar nu știe că tu ești”.

— *Tu* fiind cine? Cine e *tu* în poemul ăsta?

— „Poppy. Destinul meu. Dragul meu Poppy, cel mai bun dintre prieteni, ia-ți afurisiții de ogari din pragul casei mele”.

— Poppy ca „mac” în englezește, sugeră Brotherhood, împingând la o parte microfonul lui Georgie, când îngenunche lângă ea. Ca florile din șemineu. Dar la singular. Un mac.

— Da.

— Și Wentworth ca localitatea. Însoritul Wentworth din elegantul Surrey?

— Da

— Cunoști pe cineva – bărbat sau femeie – cu numele ăsta?

— Nu.

— Nici Poppy?

— Nici.

— Continuă.

— Venea apoi un capitol opt, spuse Mary. Hodoronc-tronc. Nimic de la doi la șapte, numai acest capitol opt, scris tot de mână și fără o ștersătură. Intitulat „Note de plată”, în timp ce capitolele unu nu aveau niciun titlu. Descria o zi în

care Ben se revoltase împotriva tuturor promisiunilor făcute. Trecuse de la persoana a treia la persoana întâi și continua așa, în timp ce în capitolele unu nu apăreau decât „el” și „Ben”. „Creditorii bat la ușă, Wentworth la geam, dar lui Ben nici că-i pasă. Îmi înfund capul între umerii ridicați, îmi croiesc drum spre ei, îi lovesc, îi pocnesc, îi caftesc, în timp ce ei îmi zdrobesc chipul. Dar și fără chip, fac ce-ar fi trebuit să le fac cu treizeci și cinci de ani în urmă lui Jack, lui Rick și tuturor mămicilor și tăticilor ce mi-au furat viața de sub nas, în timp ce eu îi priveam furând-o. Poppy, Jack, voi toți ceilalți care m-ați dus cu voi într-o viață... într-o viață... într-o viață...”

Amuțise. O menghină îi storsese și ultima suflare. Ușa se deschise și Fergus dădu buzna în cameră, o încălcare a disciplinei pentru care va fi cu siguranță pedepsit. Nigel se uită la el total lipsit de expresie. Georgie își dădu ochii peste cap, făcându-i semn spre ușă și formând cu gura cuvintele ieși afară, dar Fergus nu cedă.

— Ce fel de viață, pentru numele lui Dumnezeu? îi țipă Brotherhood în ureche.

Mary șoptea. Striga. Se lupta cu cuvântul, opintindu-se și împingându-l afară, dar din gură nu ieșea nimic. Brotherhood o zgâlțâi, la început cu blândețe, apoi mai tare, pe urmă cu violență.

— De trădare, spuse ea. „Trădăm ca să fim loiali. Trădarea este aidoma imaginației, atunci când realitatea nu e destul de frumoasă”. El a scris asta. Trădarea ca speranță și compensare.

Ca făurire a unei lumi mai bune. Trădarea ca iubire. Ca un omagiu adus vieților noastre pe care nu le-am trăit. Și așa mai departe, o suită de aforisme apăsătoare despre trădare. Trădarea ca evadare. Ca un act de creație. Ca o profesiune de credință. Ca venerație. Ca o aventură a sufletului. Trădarea ca o călătorie; cum putem descoperi locuri noi fără să plecăm de acasă? „Poppy, tu erai pentru mine țara făgăduințelor. Tu dădeai minciunilor mele un sens”.

Și exact la fraza asta ajunsese cu cititul, le explică ea – cea despre Poppy și țara făgăduințelor – când s-a întors și l-a văzut pe Magnus în șort, stând în pragul ușii deschise, cu un

plic mare albastru într-o mână și cu o telegramă în cealaltă, zâmbind ca premiantul de la una dintre școlile prin care trecuse.

— Altcineva sălășluia în el, zise Mary, uluită c-o spune. Nu mai era el.

— Ce naiba vrea să însemne asta? Tocmai ziceai că în prag se afla Magnus. Ce vrei să insinuezi?

Nici ea nu știa.

— Era ceva ce i se întâmplase în copilărie. Cineva stând în prag și urmărindu-l. Într-un fel, era ca și cum s-ar fi întors în timp. Am putut vedea pe fața lui că recunoaște scena.

— Ce-a spus? sugeră Nigel, vrând să-i vină în ajutor.

Când îl imita pe Magnus, Mary avea o voce anume, sau nu era decât o expresie a feței? Goală și totuși de nepătruns. De o politețe neobosită: „Bună, iubito. Citim romanul secolului, după câte văd. Mă tem că nu e chiar Jane Austen, dar sunt părți pe care le-aș putea folosi când mă voi apuca cu-adevărat de scris”.

Fața de masă era întinsă pe podea, cu cărțile și jumătate din hârtiile lui Magnus pe ea. Zâmbetul lui însă strălucea victorios și ușurat și-i întinse telegrama. I-o luă din mână și se îndreptă spre fereastră ca s-o citească. Sau ca să-i distragă atenția de la birou.

— Era de la tine, Jack, spuse ea, foloseai numele conspirativ de Victor. Adresată lui Pym prin intermediul lui Pembroke. „Întoarce-te imediat”, spuneai. Ți s-a iertat totul. Comitetul se întrunește din nou la Viena, luni la zece dimineața. Victor.

Fără să se grăbească, Brotherhood se întoarse, în sfârșit, spre Fergus.

— Ce naiba vrei? spuse el.

Fergus vorbi așa cum făcea Tom după ce se abținuse prea mult, așteptând ca oamenii mari să-l lase și pe el să deschidă gura.

— Un mesaj urgent de la un funcționar al Centralei de la ambasadă, domnule, izbucni el. Telefon cifrat. Tocmai l-am decodat. Lipsește din seif incineratorul Centralei.

Nigel făcu un gest mic și caraghios, care părea să aibă drept scop destinderea atmosferei prea încărcate. Își ridică

măinile atât de iubite și, cu degetele arătând vag spre cer, le flutură de parcă ar fi vrut să-și usuce unghiile. Iar Brotherhood, în genunchi încă lângă Mary, păru brusc cuprins de letargie. Se sculă încet, își trecu apoi lin mâinile peste gură, ca și cum ar fi avut un gust rău pe vârful limbii.

— De când?

— Nu se știe, domnule. N-a semnat nimeni că l-ar fi luat. Îl caută de o oră. Nu reușesc să dea de el. Asta e tot ce se știe. Incineratorul are și o fișă pentru curierul diplomatic. A dispărut și fișa.

Mary nu pricepea încă ce se petrecea. S-a stricat sincronizarea, își zise ea. Cine e în pragul ușii, Fergus sau Magnus? Jack a surzit. Să i se fi terminat lui Jack, cel care o interoga în rafale, munițiile?

— Gardianul de la cancelarie spune că domnul Pym a trecut pe la ambasadă joi dimineață foarte devreme, în drum spre aeroport, domnule. Nu s-a gândit că e cazul să raporteze, fiindcă nu se înscrisese în registru. Doar ce urcase, coborâse și apucase să-i spună „îmi pare rău pentru tatăl dumneavoastră, domnule”. Dar, când coborâse scările, avea o sacoșă mare și neagră cu el.

— Și paznicul nu s-a gândit să-l întrebe ce avea în ea?

— Credeți că era cazul, domnule? Când abia îi murise tatăl și se grăbea rău de tot?

— Mai lipsește și altceva?

— Nu, domnule, pentru moment doar incineratorul. Și fișa, cum v-am spus.

— Unde vă duceți? Întrebă Mary.

Nigel se ridicase în picioare, trăgându-și haina în jos, în timp ce Brotherhood își încărca buzunarul hainei ca pentru o lungă călătorie solitară. Țigările lui galbene. Stiloul și agenda. Vechea brichetă nemțească.

— Ce-i aia incinerator? Întrebă Mary, cuprinsă de panică. Unde vă duceți? Cu voi vorbesc! Stați jos!

Brotherhood își aduse în fine aminte de ea și privi în jos spre locul unde era așezată.

— N-ai de unde să știi, nu-i așa? spuse el. Bineînțeles că nu. Aveai gradația nouă. N-ai ajuns niciodată destul de sus ca să ți se spună.

Se vedea că explicația era pentru el o corvoadă, dar o făcu de dragul trecutului.

— Un incinerator e exact ce se-nțelege. O cutie mică de metal, în cazul nostru e un sac diplomatic cu armătură de oțel. Arde tot ce e în el de îndată ce-i comanzi s-o facă. E locul în care șeful direcției ține bijuteriile coroanei.

— Deci ce-i în el?

Nigel și Brotherhood schimbă o privire. Fergus tot mai ținea ochii larg deschiși.

— Ce-i în el? repetă ea, simțind cum o cuprinde o teamă diferită, mai difuză parcă.

— A, nu mare lucru, spuse Brotherhood. Agenții din teren. Toți cehii noștri. Câțiva polonezi. Un ungur sau doi. Cam tot ce e condus de la Viena. Sau era. Cine e Wentworth?

— M-ai mai întrebat. Nu știu. Un loc. Ce mai e în incinerator?

— Așa deci. Un loc.

Nu-l mai putea urmări. Pe Jack. Îl pierduse. Îl pierduse ca amant, ca prieten, ca autoritate. Chipul lui era chipul tatălui ei când îi dăduse vestea morții lui Sam. Iubirea dispăruse de pe el și odată cu ea și ultimul rest de încredere.

— Știi, spuse el neglijent.

Se afla la jumătatea drumului spre ușă și nici nu se uita la ea.

— Știi, fir-ar să fie, de ani de zile știi.

Știam cu toții, își zise ea. Dar nu avu curajul său, dacă e să privim așa lucrurile, interesul să i-o spună.

Ca și cum o sonerie ar fi anunțat sfârșitul orelor de vizită, și Nigel era gata de plecare.

— Ei bine, Mary, îi las pe Georgie și pe Fergus să-ți țină de urât. O să cădeți împreună de acord cum îi acoperi și o să-ți spună exact ce ai de făcut. O să-mi raporteze tot timpul ce se întâmplă. De acum înainte, așa vei proceda și tu. Numai mie îmi raportezi. Înțelegi? Dacă trebuie să lași un mesaj sau ceva de genul ăsta, sunt Nigel, șeful secretariatului, iar pe secretara mea particulară o cheamă Marcia. Nu vorbi cu nimeni altcineva de la Firmă. Îmi pare rău, dar e un ordin. Nici cu Jack, adăugă el, vrând să spună mai ales cu Jack.

— Ce mai e în incinerator? repetă ea.

— Nimic. Absolut nimic. Lucrurile obișnuite. Nu-ți face griji.

Se apropie și, încurajat de intimitatea ce exista între Brotherhood și ea, îi puse o mână stângace pe umăr.

— Ascultă. Dracul nu e chiar atât de negru pe cât pare. Firește, trebuie să ne luăm măsuri de precauție. Trebuie să ne gândim la ce-i mai rău și să ne acoperim. Numai că uneori Jack vede lucrurile prea în tragic. Adeseori, niște explicații mai puțin dramatice sunt mai nimerite. Jack nu e singurul om cu experiență.

## CAPITOLUL 6

O ploaie mohorâtă dinspre mare învăluia Anglia lui Pym, care mergea plictisit prin ea. Se lăsa seara, scrisese mai mult decât o făcuse vreodată în viață, iar acum se simțea golit, vulnerabil și speriat. Se auzi o sirenă de ceață – un sunet scurt, două lungi – de pe un far sau de pe o navă. Încă o sută zece minute, plus cincizeci și trei de ani deja scurși. Chioșcul fanfarei gol, terenul de popice spălat de ploaie. Vitrinele magazinelor acoperite încă de celofanul galben pătat de muște, pus ca să le apere de soarele verii.

Se îndrepta spre ieșirea din oraș. De la magazinul cu mărunțișuri al lui Blandy își cumpăraseră o manta de plastic. „Bună seara, domnule Canterbury, cu ce vă putem servi?” Auzea ploaia cum bătea darabana pe gluga acestuia ca pe un acoperiș de tinichea. Sub manta ducea cumpărăturile făcute pentru domnișoara Dubber: costița de la domnul Aitken, nu uita să-i spui s-o taie cu numărul cinci, dacă-l lași, ți le dă de două ori mai groase. Și spune-i domnului Crosse că trei dintre roșiile de săptămâna trecută erau putrede, nu stricate, putrede. „Dacă nu-mi dă altele în loc, nu mai pun piciorul în prăvălia lui”. Pym îi urmase întocmai instrucțiunile, deși n-o făcuse cu ferocitatea pe care și-ar fi dorit-o ea, căci și Crosse și Aitken beneficiau de subvențiile lui secrete și, de ani de zile, îi trimiteau domnișoarei Dubber note de plată numai pentru jumătate din suma cheltuită. De la Farway, cel cu agenția de voiaj, obținuse informații despre un tur al Italiei rezervat vârstnicilor, cu plecarea în șase zile de pe aeroportul

Gatwick. O să-i telefonez verișoarei ei Melanie, la Bognor, își spuse el. O să mă ofer să plătesc și pentru Melanie, iar pe domnișoara Dubber n-o s-o lase inima să refuze.

O sută șase minute. N-au trecut decât patru. Verișoara Melanie și domnișoara Dubber fură date uitării. Dintre nenumăratele amintiri ce se înghesuiau în capul lui, cerând gălăgios să fie luate în seamă, Pym alese o cu totul alta, Washington și balonul. Dintre toate modurile nebunești pe care le-am folosit ca să stăm de vorbă, balonul le-a pus capac la toate. Tu voiai să discutăm și eu nu voiam să mă întâlnesc

cu tine. Intrase frica în mine și mă hotărâsem să mă prefac că nu te cunosc. Numai că nu te-ai lăsat, niciodată nu te lăsaî. Ca să mă bine dispui, ai dat drumul la un balon argintiu în miniatură peste acoperișurile Washingtonului. Cu un diametru de o jumătate de metru, dintre cele pe care Tom le capătă uneori pe gratis de la magazinele universale. Conducându-și fiecare mașina în două capete opuse ale orașului, mi-ai spus în germană că eram un prost dacă jucam teatru cu tine. Asta la telefon, pe aceeași lungime de undă, mesajul țopăind ca puricii printre frecvențe și scoțându-i probabil din minți pe cei care ne ascultau, așa cum ne scoteau și pe noi.

Se cățara pe poteca de pe faleză, pe lângă bungalourile din grădina unei case mari. O să-i telefonez doctorului ei și-o să-l fac s-o convingă că are nevoie de o vacanță. Sau preotului, pe el o să-l asculte. Lampioanele parcului de distracții luceau în vale, în ceață, ca niște fructe de pădure cărnose. Lângă ele putea distinge neonul alb-albăstrui al patinoarului Softa. Penny, își zise el. N-ai să mă mai vezi niciodată, dacă nu cumva mi-or publica fotografia în ziar. Penny făcea parte din armata lui secretă de iubite, atât de secretă, că habar n-avea că era membră. Cu cinci ani în urmă vindea pește și cartofi prăjiți la o tarabă de pe promenadă și se ținea cu un tip din ăia cu scurtă de piele neagră, pe nume Bill, care o bătea, până când Pym i-a introdus numărul de înmatriculare al motocicletei în calculatorul Firmei și a descoperit că era însurat și avea copii la Taunton. Schimbându-și scrisul, a trimis amănuntele preotului din oraș și, un an mai târziu, Penny era măritată cu un italian jovial, un vânzător de înghețată pe nume Eugenio. În seara asta însă nu era cu el. În seara asta, când Pym se apropie de prăvălie pentru cele două porții de înghețată Comish pe care le mânca de obicei, Penny discuta între patru ochi cu un bărbat solid cu o pălărie moale pe cap, care nu-i plăcu deloc lui Pym. Nu e decât un călător oarecare, își spuse el, când o rafală de vânt îi umflă mantaua. Un comis-voiajor pentru produse alimentare, un perceptor de impozite. Cine, în afară de Jack, mai vânează singur în zilele noastre? Or nu era Jack, exista o diferență de



cel puțin treizeci de ani. Mașina era de vină, gândi. Aripile acelea curate, antena specială. Înclinarea capului, cât o asculta.

— A trecut cineva pe-aici, domnișoară D? întrebă Pym, așezând cumpărăturile pe bufet.

Domnișoara Dubber ședea în bucătărie, privind un serial american de duzină și bând unicul pahar pe care și-l permitea pe zi. Toby se lăfăia în poala ei.

— Toți sunt îngrozitori, domnule Canterbury, spuse ea. Nu e unul printre ei pe care l-aș primi chiar și pentru o singură noapte, nu-i așa, Toby? Ce ceai ai cumpărat? Am spus Assam, nătăflețule, du-l înapoi.

— E Assam, spuse Pym amabil, aplecându-se ca să i-l arate. L-au pus într-un ambalaj nou și vi l-au vândut cu trei pence mai ieftin. A trecut cineva pe-aici cât am lipsit?

— Doar omul de la gaze, să citească contorul.

— Același? Sau unul nou?

— Unul nou, dragă. Tot timpul îi schimbă.

Sărutând-o ușor pe obraz, îi aranjă șalul cel nou peste umeri.

— Toarnă-ți o votcă tare, dragă, spuse ea.

Pym refuză, spunând că are de lucru.

Întors în camera lui, controlează hârtiile de pe birou. Capsatorul atingea mânerul căinii de ceai. Chibriturile erau rezemate de stilou. Incineratorul în rând cu piciorul biroului. Nu merită osteneala. Domnișoara Dubber nu e Mary. În timp ce se bărbiera, se trezi gândindu-se la Rick. „Ți-am văzut fantoma”, își spuse el. Nu aici, la Viena. Exact așa cum te vedeam în carne și-n oase la Denver, Seattle, San Francisco, Washington. Ți-am văzut fantoma în fiecare vitrină și în fiecare cadru de ușă în timp ce căutam să-mi alin durerea de spate. Purtaî pardesiul din păr de cămilă și fumai trabucul din care nu trăgeai niciodată fără să te încrunți. Mă urmăreai, și ochii tăi albaștri se umpleau de umbre ca ochii unui înecat, cu pupilele fixate de pleoapele de sus, ca să mă sperie, „încotro ai pornit-o, fiule, unde te poartă noaptea târziu picioarele alea faine? O damă grozavă, nu-i așa? Cineva care se dă în vânt după tine? Hai, bătrâne. Lui taică-tău poți să-i spui. Vino să te îmbrățișez”. Zăceai la Londra, pe

patul de moarte, dar nu voiam să vin să te văd, nu voiam să știu de tine sau să vorbesc despre tine, era felul meu de a te jeli... Nu, nu mă duc. Nu, nu mă duc", îmi spuneam de fiecare dată când îmi ardeau călcâiele s-o fac. Așa c-ai venit tu la mine, la Viena, ca să-l joci pe Wentworth în fața mea. La fiecare colț de stradă dădeam de tine. Până ce-am simțit în spate privirea ta iubitoare ca pe o arsură de care nu mă voi putea vindeca niciodată. Pleacă de-aici, fir-ai tu să fii, am șoptit. Ce fel de moarte îți doream? Toate morțile, pe rând. Mori, îți spuneam. Mori pe trotuar, ca să te vadă toată lumea. Nu mă mai adora. Nu mai crede în mine. Vrei bani? Nu mai voiai. Renunțaseși să-mi ceri bani, ca să nu rămână decât cererea cea mai mare dintre toate. Îl voiai pe Magnus. Voiai ca sufletul meu viu să intre în trupul tău pe moarte și să-ți dea înapoi viața pe care ți-o datoram. „Ce zici ce bine ne distrăm, fiule. Dragul de Poppy e trăsnet, se vede imediat. Ce puneți voi doi la cale acolo? Hai, bătrânului tău prieten poți să-i spui! Ați dat de o afacere, așa e? Să băgați și voi ceva mărunțiș în buzunar, nu-i așa, cum te-a învățat bătrânul tău tată?"

Trei minute. Întotdeauna mi-a plăcut să-i dau drumul la fix. Pym se șterse bine pe față și din buzunarul dinăuntru hainei scoase credinciosul lui exemplar din *Simplicissimus* de Grimmelshausen, legat în pânză groasă uzată, care călătorise prin nenumărate locuri. Îl așeză gata pregătit pe birou, lângă un bloc de hârtie și un creion, traversă încăperea și îngenunche în fața vechiului radio al bătrânului Winston, învârtind de butonul de bachelită până găsi lungimea de undă dorită.

Dă-l mai încet. Aprinde-l. Așteaptă. Un bărbat și o femeie discută, în cehă, despre problemele economice ale unei cooperative pomicole. Discuția se întrerupe la mijlocul unei fraze. Semnalul sonor anunță știrile de seară. Atenție. Pym e calm. De un calm operațional.

Dar se simte și ușor transportat. Există în el o seninătate ca de pe altă lume, o sugestie de afinitate mistică în zâmbetul lui tânăr și plin de dragoste, care spune „Hei, bună” cuiva care nu e chiar de pe acest pământ. Dintre toți cei care l-au cunoscut, cu excepția străinului aceuia

extraterestru, poate că numai domnișoara Dubber a mai văzut expresia aceea.

Primul subiect, o prelegere împotriva imperialismului american, ca urmare a crizei în care intrase ultima rundă de convorbiri despre dezarmare. Fâșăitul unei pagini întoarse: semnalul să fiu gata. S-a notat. O să-mi vorbești și îți sunt recunoscător. Apreciez gestul. Subiectul al doilea. Crainicul prezintă un profesor de liceu din Bino. Bună seara, domnule profesor, ce mai fac serviciile secrete cehe în seara asta? Profesorul vorbește, un pasaj de tradus. Toți nervii încordați la maximum, toată ființa ca o coardă. Prima frază: *Convorbirile s-au terminat într-un impas*. Fără importanță. *Cu un alt apel*. Notează-ți. Încet. Nu te grăbi. Răbdare, în așteptarea primului numeral. Iată-l. Un sudor în vârstă de cincizeci și cinci de ani din Plzeh. Închise radioul și, cu blocul în mână, se întoarse la birou, cu ochii țintă în fața lui. Deschise exemplarul din Grimmelshausen la pagina cincizeci și cinci, găsi cel de-a cincilea rând de jos fără să numere măcar și, pe o altă foaie de hârtie, scrise primele zece litere din acest rând, le preschimbă apoi în cifre, în funcție de poziția lor în alfabet. Fă scăderea fără să gândești prea mult. Nu mai gândi atât, făo. Pe urmă adunarea, tot fără să se gândească. Transformă apoi numerele în litere. Nu te gândi. NU... JI... BER... EST... RE... Nu înseamnă nimic. E un fel de bolboroseală. Ia-o din nou de la cap. Zâmbea. Zâmbea ca un sfânt al cărui calvar a luat sfârșit. Lacrimile îi înțepau ochii.

Lacrimile îi înțepau ochii. N-aveau decât. Stătea în picioare, cu foaia ridicată cu amândouă mâinile deasupra capului. Plângea. Râdea. Abia dacă izbutea să citească ce scrisese. NU-ȚI FACE GRIJI, E. WEBER TE MAI IUBEȘTE ÎNCĂ. POPPY.

— Ticălos nerușinat, murmură el cu voce tare, ștergându-și lacrimile cu pumnul. Ah, Poppy! O, Doamne!

— S-a întâmplat ceva, domnule Canterbury? întrebă domnișoara Dubber cu severitate în glas.

— Am venit să beau votca pe care mi-ați oferit-o, domnișoară D. Votca, explică el. Votcă și încă ceva.

O pregătea deja.

— N-ai stat sus decât o oră, domnule Canterbury. Noi

nu numim asta a lucra, nu-i așa, Toby? Nu-i de mirare ce balamuc e în țară.

Zâmbetul lui Pym se lăți și mai mult.

— Ce balamuc?

— Mulțimile alea care merg la fotbal. Le dau un exemplu atât de prost străinilor. Ar trebui ca dumneata să nu permiți să se întâmple una ca asta, nu crezi, domnule Canterbury?

— Sigur că n-am să permit.

Doamne sfinte, suc cald de portocale din sticlă! Apă cu gust de cretă de la robinet, unde mai găsești așa ceva? rămase cu ea o oră, sporovăind despre farmecul orașului Napoli, înainte să se întoarcă la sarcina lui de a salva țara.

Niciodată n-o să aflu exact cum și-a câștigat Rick pacea, Tom, dar și-a câștigat-o peste noapte, ca de obicei, și niciunul dintre noi nu mai trebuie să-și facă vreodată griji, fiule, avem de toate din belșug pentru toți, datorită bătrânului tău tată. Mânați de zelul noii lor prosperități, tatăl și fiul îmbrățișară profesiunea de gentlemen de țară. Cu victoria din Europa încă proaspătă pe tapet, de curând adolescentul Pym și-a cumpărat de la Harrods un costum antracit cu pantaloni lungi după care tânjise atât, o cravată neagră și un guler alb tare ca să înfrunte cu curaj cârligele de pește promise de Sefton Boyd, cârlige care urmau să-i găurească lobi urechilor. Între timp Rick, în imensa lui înțelepciune, achiziționase un conac de opt hectare la Ascot, cu un gard alb de-a lungul aleii, un șir de costume de tweed mai țipătoare decât ale Amiralului, doi setteri roșii nebuni, o pereche de pantofi de țară de două tone pentru plimbări, două puști de vânătoare ca să se lase pictat cu ele, un bar lung de un kilometru, care să-l ajute ca serile bucolice să treacă mai repede cu un pahar de șampanie și un tur de ruletă, și un bust al lui TP așezat pe un soclu în hol, alături de unul mai mare, al lui. Un pluton de emigranți polonezi asigura serviciile casei, o mămică nouă și foarte elegantă mergea pe tocuri înalte pe gazon, urla la servitori și-i dădea lui Pym indicații despre igienă și despre dicția claselor superioare. Apăru și un Bentley, care nu fu nici schimbat, nici ascuns câteva săptămâni, deși un polonez pizmaș izbuti

să-l umple cu apă cu un furtun strecurat prin fereastra întredeschisă și să ude learcă demnitatea lui Rick, când acesta deschise ușa a doua zi de dimineață. Domnul Cudlove a primit o uniformă de culoarea dudgei și o căsuță pe domeniu, unde Ollie cultiva mușcate, cânta *Mikado* și zugrăvea bucătăria ca să-și calmeze nervii. Vitele și câțiva vâcari ursuzi confereau proprietății imaginea unei ferme, căci Rick devenise un contribuabil ca toți ceilalți, lucru care, acum o știu, a marcat apogeul unei vieți de luptă eroică pentru obținerea de lichidități: „E o mare rușine, Maxie” îi declara el, plin de mândrie, unui anume maior Maxwell Cavendish, angajat în calitate de consilier pe problemele de curse de cai. „Dacă în zilele noastre omul nu se poate bucura de roadele muncii lui, pentru ce naiba am mai făcut războiul?” Maiorul, care purta un monoclu fumuriu, spuse „Chiar, pentru ce?” și-și strânse buzele ca o frunză de ilice. Iar Pym, aprobând din toată inima, umplu cu vârf paharul maiorului. Tot așteptând să fie trimis la școală, trecea printr-o perioadă de anonimat și ar fi umplut orice.

La Londra, Curtea a rechiziționat o Reichkanzlei cu coloane pe Chester Street, și a populat-o cu o trupă de frumuseți, schimbate de îndată ce se uzau. Un jocheu deșelat, arborând culorile grajdului Pym, își flutura spre ei cravașa; fotografiile ale gloabelor lui Rick și o plăcuță cu firmele care nu dăduseră faliment ale recentului imperiu al lui Rick T. Pym & Fiul completau Tabloul de Onoare. Pare că numele lor trăiesc în mine pe vecie, căci mi-au trebuit ani de declarații date sub jurământ că mă lepăd de ele și pe cele mai multe tot le știu pe dinafară și în ziua de azi.

Cele mai grozave celebrează victoria militară de care Rick ajunsese să se convingă c-o obținuse de unul singur: Compania de Sănătate & Asigurări de Boală Alamein, Casa Generală de Pensii pentru Militari, Casa de Ajutor Reciproc Dunkerque, Societatea Alianței Veteranilor lui TP – toate aparent cu răspundere nelimitată și, cu toate astea, sateliți ai marelui holding Rick T. Pym & Fiul, ale cărei limitări legale, ca receptacul al mărunțișului văduvelor, au fost abia treptat dezvăluite. Am făcut cercetări, Tom. Am întrebat avocați pricepuți. Un capital de o sută de lire era de-ajuns ca să

acopere totul. Imaginează-ți că aveam și registre! Winfield se ocupa de daune, MacGillivray de asigurări, Snell de echitate: venerabili oameni ai legii, ei erau primii care dispăreau la greu, primii care se întorceau zâmbind când lupta era câștigată. Iar dincolo de Chester Street se aflau cluburile, înghesuite ca niște case conspirative în jurul colțurilor pașnice din Mayfair. Albany, Burlington, Regency, Royalty – numele lor nu erau nimic în comparație cu splendorile ce ne așteptau înăuntru. Mai există și astăzi asemenea locuri? Nu pe cheltuiala Firmei, Jack, asta e sigur. Și dacă da, există într-o lume destinată plăcerii, nu austerității. Nu-ți mai vând pariuri ilegale în săli de sport ilegale. Nu mai găsești în ele mămică ilegale, cu decolteuri adânci, care-ți jură că într-o zi o să sfârâmi o mulțime de inimi. Sau membri în carne și oase ai iubitei noastre Crazy Bând, rezemați trist de bar, cu o oră înainte de a ne face să râdem cu lacrimi în stal. Sau jochei fâțâindu-se în jurul mesei de biliard, prea înaltă pentru ei, cu o sută de lire așezate în colț și întrebându-te: Magnus, cum de nu mergi încă la școală și unde e afurisitul ăla de tac? Sau domnul Cudlove stând afară, în uniforma lui ca duda, citind *Das Kapital* rezemat de volanul

Bentley-ului, cât așteaptă să ne repeadă la următoarea întâlnire importantă cu vreun domn sau vreo doamnă fără noroc, având nevoie de un ajutor divin.

Iar în spatele cluburilor se aflau cârciumile: Beadles la Maidenhead, Sugar Island la Bray, Clock aici, Goat acolo, Bell în altă parte, toate cu zăbrele de argint, cu pianiști de argint și cu doamne de argint la bar. Într-unul dintre ele, un chelner pirpiriu i-a spus domnului Muspole care-l insulta că e un nenorocit de profitor și Pym a avut prezența de spirit să intervină cu o vorbă de haz ca să nu se ajungă la bătaie. Nu-mi aduc aminte ce anume a spus, dar domnul Muspole îmi arătase odată un box de metal de care nu se despărțea când mergea la curse și în seara respectivă îl avea la el. Și îmi mai aduc aminte că numele chelnerului era Billy Craft, că m-a dus acasă să-i cunosc nevasta și copiii subnutriți, în apartamentul lor mizerabil de la marginea cartierului Slough, și că Pym a petrecut cu ei o seară veselă, înainte să adoarmă pe o canapea numai arcuri, înfofolit în puloverele întregii

familiei. Căci cincisprezece ani mai târziu, la o conferință despre resurse la direcție, cine altul decât nu același Billy Craft s-a desprins din mulțime, mare șmecher la secția de supraveghere internă. „M-am gândit că-i mai bine să-i urmăresc decât să-i hrănesc, domnule”, mi-a zis el cu un râs timid, strângându-mi pentru a cincizecea oară mâna... Nu vreau să par lipsit de respect față de tatăl dumneavoastră, vă rog să nu uitați asta, el, bineînțeles, era un domn bine”. A descoperit că Pym nu fusese singurul care încercase să îndrepte comportamentul deplasat al domnului Muspole. Rick îi trimisese lui Billy o ladă cu șampanie și o duzină de ciorapi de nailon pentru doamna Craft.

După cârciumi, dacă aveam noroc, urma o tură în zori la Covent Garden, să ne întremăm cu câte o porție zdravănă de ouă cu șuncă înainte de a ne repezi cu peste o sută la oră la grajdurile în care jocheii își puneau șepcile cafenii și pantalonii de curse și deveneau Cavalerii Templieri, așa cum Pym știuse întotdeauna că sunt, făcând gloabele să galopeze pe pistele înghețate, mărginite de ace de brad, până când, în imaginația lui fidelă, dispăreau călare în ceruri, ca să câștige din nou Bătălia Angliei pentru noi.

Somn? îmi amintesc doar o singură dată. Mergeam cu mașina la Torquay, pentru un sfârșit de săptămână în care să ne odihnim la hotelul Imperial, unde Rick pusese pe picioare un joc ilegal de *chemin de fier* în apartamentul cu vedere la mare și trebuie să fi fost în una din zilele după ce domnul Cudlove își dăduse demisia, căci brusc ne-am trezit în mijlocul unui lan de porumb luminat de lună, pe care Rick, debordând de griji profesionale, îl luase drept șosea. Întinși unul lângă celălalt pe acoperișul Bentley-ului, tatăl și fiul lăsaseră luna fierbinte să le încălzească chipurile.

— Te simți bine? întrebasese Pym, vrând de fapt să zică: Ai probleme cu lichiditățile? Crezi că ajungem la pușcărie?

Rick îl strânsese tare de mână.

— Fiule, cu tine alături, cu Dumnezeu acolo sus, printre stelele Lui, și cu Bentley-ul sub noi, nu cred să existe cineva pe lumea asta care să se simtă mai bine ca mine.

Și nu mințea, credea fiecare cuvânt pe care-l spunea, iar ziua de care va fi cel mai mândru va fi cea în care Pym va

trona la Curtea Supremă din Londra, de partea dreaptă a barei, purtând toate însemnele președintelui, împărțind sentințele ce-i fuseseră date și lui Rick într-o vreme pe care n-am cunoscut-o niciodată.

— Tată, spuse Pym și se opri.

— Ce-i, fiule? Lui taică-tău poți să-i spui orice.

— Voiam doar să-ți zic că... ei bine, dacă nu poți să plătești în avans taxa de internat pentru primul trimestru, n-are a face. Pot să mă duc și la o școală obișnuită, ca extern. Mă gândeam numai că ar cam trebui să mă duc undeva.

— Asta-i tot ce ai să-mi spui?

— N-are nicio importanță. Zău.

— Mi-ai citit scrisorile, așa-i?

— Nu, bineînțeles că nu.

— Ai dus vreodată lipsă de ceva? în toată viața ta?

— Niciodată.

— Să-ți fie de bine, spuse Rick și aproape că-i frânse gâtul cu îmbrățișarea sa.

— Dar de unde veneau banii, Syd? am insistat la nesfârșit. De ce s-au terminat?

Chiar și azi, cu seriozitatea mea de nevindecat, doresc din tot sufletul să descopăr un motiv valabil pentru ravagiile acelor ani, chiar dacă nu e vorba decât despre singurul mare delict ce se află, după Balzac, în spatele oricărei averi. Numai că Syd n-a fost niciodată un cronicar obiectiv. Ochii lui strălucitori se înceteșează, un zâmbet distant îi luminează fața mică, de pasăre, când soarbe din paharul cu tărie. În adâncul sufletului său, el tot îl mai vede pe Rick ca pe un mare fluviu, din care fiecăruia dintre noi nu-i e dat să cunoască decât porțiunea pe care i-a desemnat-o destinul.

— Marea lovitură pentru noi a fost Dobbsie, își amintește el. Nu spun că n-au fost și altele, puștiule, căci au fost. Au fost proiecte mărețe, unele cu-adevărat vizionare, fantastice. Dar bătrânul Dobbsie a fost marea lovitură.

Pentru Syd trebuie să existe întotdeauna o mare lovitură. Aidoma actorilor sau jucătorilor de jocuri de noroc, toată viața a trăit pentru ea și tot pentru ea trăiește și acum. Dar povestea lui Dobbsie, așa cum mi-a povestit-o în noaptea aceea, la Dumnezeu știe câte pahare de tărie, poate servi la



fel de bine ca oricare alta, chiar dacă Syd a lăsat neexplorate colțurile ei cele mai întunecate.

De câțva timp, puștiule – spune Syd, în timp ce Meg ne mai dă un pic de plăcintă și aprinde șemineul electric – cum refluxul și stingerea războiului, puștiule, cu ajutorul lui Dumnezeu, firește, îi favoriza din ce în ce mai mult pe Aliați, tatăl tău era foarte preocupat să găsească o nouă deschidere pe măsura talentelor lui fantastice, de care suntem pe deplin conștienți și pe bună dreptate. Prin 1945 nu mai putea conta pe faptul că lipsurile vor dura veșnic. Lipsurile deveniseră, să recunoaștem, o afacere riscantă. Cu amenințarea păcii deasupra capetelor noastre, ciocolata, ciorapii de nailon, fructele uscate și benzina puteau să inunde piața de la o zi la alta. Ce urmează, puștiule, spune Syd – din vocea căruia cadențele glasului lui Rick răsună ca o melodie de care nu mă pot debarasa – este reconstrucția. Și tatăl tău, cu creierul ăla pe care i l-a dat bunul Dumnezeu, e tot atât de dornic ca orice patriot adevărat să capete și el o bucățică din prăjitură, lucru cât se poate de firesc. Șpilul, ca întotdeauna, e să găsești un punct de sprijin, căci nici măcar Rick nu poate să se lanseze pe piața britanică fără un penny. Și absolut întâmplător, spune Syd, iată că acest punct de sprijin ne este oferit prin intermediul puțin probabil al surorii domnului Muspole, Flora – sigur ți-o aduci aminte pe Flora! „Bineînțeles că mi-o aduc aminte”. Flora e o fată de treabă, favorita jocheilor, grație pieptului ei bogat și a utilizării lui generoase. Dar adevărata ei fidelitate, îmi amintește Syd, se îndreaptă spre un gentleman pe nume Dobbs, care lucrează pentru guvern. Și într-o seară la Ascot, la un pahar – taică-tău fiind plecat în momentul acela la o conferință, puștiule – Flora scapă din întâmplare că Dobbsie al ei e de profesie arhitect și că a pus mâna pe o funcție importantă. Ce funcție, dragă? întreabă Curtea politicos. Flora se bâlbâie. Cuvintele lungi nu sunt specialitatea ei. *Evaluarea despăgubirilor*, răspunde ea, citând ceva ce nu înțelesese prea bine. Despăgubiri pentru ce, dragă? întreabă Curtea, ciulind urechile, căci despăgubirile n-au făcut încă vreun rău cuiva. *Despăgubirile pentru pagube de război*, spune Flora și privește încruntată în jur, din ce în ce mai puțin sigură pe

ea.

— Nimic mai simplu, puștiule, spune Syd. Dobbsie se suie pe bicicletă, dă fuga la o casă bombardată, după care sună la Whitehall., Aici Dobbs, spune el. Vreau douăzeci de mii de lire până joi, fără discuții". Și guvernul plătește ca un domn. De ce?

Syd îmi împunge genunchiul cu arătătorul – exact gestul lui Rick.

— Pentru că Dobbsie e nepărtinitor, puștiule, asta să n-o uiți niciodată.

Mi-l amintesc și eu vag pe Dobbsie, un bărbat pirpiriu, cu un aer de câine bătut și mincinos, beat din două pahare de șampanie, îmi amintesc că mi s-a ordonat să fiu drăguț cu el – oare când nu era Pym drăguț? „Fiule, dacă domnul Dobbs îți cere ceva – dacă vrea tabloul ăla frumos de pe perete – i-l dai. Ai înțeles?”

Din ziua aceea, Pym privi cu alți ochi tabloul cu vapoare pe o mare roșie, dar Dobbsie nu-l ceru niciodată.

Odată uluitorul secret al Florei pus pe masă, continuă Syd, roțile comerțului trec în viteza a patra. Rick e chemat înapoi de la conferința lui, e aranjată o întâlnire cu Dobbsie și se găsește o bază de înțelegere reciprocă. Amândoi bărbații sunt liberali, francmasoni sau fii ai unor personaje importante, amândoi țin cu Arsenal, îl admiră pe Joe Louis, cred că Noël Coward e un fătălău, împărtășesc aceeași părere despre bărbați și femei, indiferent de rasă, mărșăluind braț la braț către un rai imens și unic care, să spunem lucrurilor pe nume, e destul de mare pentru noi toți, indiferent de culoarea și de credința noastră – acesta fiind unul din discursurile tip ale lui Rick, care stoarce garantat lacrimi. Dobbs devine membru onorific al Curții noastre și peste câteva zile ne prezintă un coleg iubit, pe nume Fox, care vrea și el binele omenirii și a cărei meserie e să aleagă terenuri de construcții pentru utopia postbelică. Astfel vâlurelele stârnite de conspirație se multiplică, se găsesc unele pe altele și se contopesc.

Următorul care trebuie binecuvântat e Perce Loft. Aflat cu afaceri în Midlands, Perce aude pomenindu-se de o asociație de binefacere falimentară, bazată pe o mare avere,

și face cercetări. Președintele asociației, pe nume Higgs – destinul a decretat că toți conspiratorii trebuie să poarte nume dintr-o singură silabă – se nimereste să fie baptist de-o viață. La fel și Rick; fără asta n-ar fi ajuns niciodată unde e azi. Avera provine dintr-un trust de familie gestionat de un avocat de țară, pe nume Crabbe, care a plecat la război de îndată ce banii au devenit disponibili, lăsând asociația să aibă singură grijă de ea cum o ști mai bine. Ca baptist, Higgs nu poate umbla la bani fără acoperirea lui Crabbe. Rick aranjează ca avocatul Crabbe să fie demobilizat, îl duce iute cu Bentley-ul în Chester Street, unde poate să studieze Tabloul de Onoare, cărțile de drept și frumusețile, și de acolo în dragul de Albany, unde pot să discute în liniște și să se destindă puțin.

Se dovedește că de fapt Crabbe e un omuleț certăreț și idiot, care bea cu cotul ridicat, domnule, își răsucesce tot timpul mustața ca să-și demonstreze abilitatea militară și după câteva pahare cere să i se spună ce naiba făceați voi civilii ăștia cu fundul gol în timp ce eu, domnule, luptam și-mi riscam viața între gloanțe și obuze? Dar la Goat, după alte câteva pahare, îi declară lui Rick că e băiat de treabă și genul de individ pe care ar fi vrut să-l aibă drept comandant și, la nevoie, să moară pentru el, lucru care aproape că i s-a și întâmplat de câteva ori, dar despre asta mucus. Merge până acolo că-i spune lui Rick „colonele”, declanșând astfel un interludiu bizar în ascensiunea marelui om, căci pe Rick titlul îl încântă atât de mult, încât se decide să și-l acorde pe bune, tot așa cum, mai târziu, se autoconvinge că a fost înnobilit în taină de către ducele de Edinburgh și își face un set de cărți de vizită pentru cei cărora le împărtășește acest secret.

Dar niciuna dintre aceste responsabilități suplimentare nu oprește pentru o clipă în loc valsul nebunesc al lui Rick. Cât e noaptea de lungă, cât e sfârșitul de săptămână de lung, casa de la Ascot se umple de mulțimea celor mari, frumoși și fraieri ai acestei lumi, căci Rick a început să colecționeze celebrități așa cum colecționa bufoni și cai. Jucători de crichet, jochei, fotbaliști, avocați la modă, parlamentari corupți, subsecretari sclipitori din ministerele generoase de la

Whitehall, armatori greci, coafori londonezi, maharajahi detronați, magistrați alcoolici, primari verșoi, prinți conducând țări care nu mai există, prelați în ghetă de antilopă și cu cruci pe piept, actori de la radio, cântăreți, trântori aristocrați, milionari de război și stele de cinema – toți traversează scena noastră ca beneficiari stupefiați ai măreței viziuni a lui Rick. Directori lubrici de bancă și președinți ai unor întreprinderi de construcții care nu mai dansaseră niciodată își aruncă vestoanele, mărturisesc cât de sterpe le sunt viețile și-l venerază pe Rick, cel ce taie și spânzură. Nevestele lor beneficiază de ciorapi de nailon altfel de negăsit, de parfumuri, tichete de benzină, avorturi discrete, mantouri de blană și, dacă se numără printre cele norocoase, de Rick în persoană – căci toți trebuie să capete câte ceva, nimeni nu trebuie să se simtă neglijat, toți trebuie să se dea în vânt după el. Dacă au economii, Rick o să li le dubleze. Dacă vor emoții, Rick o să le ofere pariuri mai bune decât *bookmaker-h* – „dă banii-ncoace, am eu grijă să nu pierzi”. Copiii lor sunt încredințați lui Pym ca să-i distreze, sunt scutiți de serviciul militar la intervenția scumpului de Nu știu cine, primesc ceasuri de aur, bilete la finala Cupei, pui de setter irlandez și, dacă sunt bolnavi, cei mai buni doctori ca să se ocupe de ei. A fost un timp în care atâta generozitate îl înspăimânta pe Pym și-l făcea gelos. Nu și azi. Astăzi nu i-aș spune altfel decât o contribuție la bunăstarea agentului.

Și printre ei, discreți ca pisicile, bântuie acei bărbați tăcuți ai Curții lărgite, zbirii domnului Muspole, în costume cu umeri largi și cu pălării cafenii cu borurile ridicate, ce-și spun consultanți și țin tot timpul receptorul telefonului la ureche, deși nu spun niciodată vreo vorbă în microfon. Cine erau, cum ajunseseră acolo și unde se duceau – până în ziua de azi lucrul acesta nu-l știu decât diavolul și fantoma lui Rick, iar Syd refuză categoric să discute despre ei, deși cred că, în timp, îmi făcusem o idee destul de corectă despre ocupațiile lor. Ei erau călăii din tragicomedia lui Rick, personajele care ba fac plecăciuni, zâmbind fals, ba stau ca niște santinele shakespeariene în spatele scenei, numai albul ochilor văzându-li-se în semiobscuritate, așteptând să-i

scoată mașele lui Rick.

Și mergând pe vârfuri prin această menajerie – printre picioarele lor parcă, deși era deja înalt cât jumătate din ei – îl zăresc din nou pe Pym, băiat serviabil, viitor președinte al Curții Supreme, tăindu-le vârfurile trabucurilor și umplându-le paharele. Pym, mândria tatălui său, diplomatul în embrion, dând fuga ori de câte ori era chemat: „Hei, Magnus, ce ți-au făcut la școala asta nouă, au turnat îngrășămintă peste tine?” „Hei, Magnus, cine zici că te-a tuns?” „Hei, Magnus, spune-ne povestea cu șoferul care și-a lăsat nevasta borțoasă!” Și Pym – cel mai irezistibil povestitor din categoria lui de vârstă și de greutate din întreaga regiune Ascot – le face pe plac, zâmbește, se trage la o parte în mijlocul mulțimilor acelora monstruoase și compacte și, ca o relaxare, participă noaptea târziu la cursurile de politică extremistă din căsuța lui Ollie și a domnului Cudlove, unde toți sunt de acord, mâncând sandviciuri furate și bând cacao, că toți oamenii sunt frați, dar cu tatăl tău n-avem nimic. Și, cu toate că azi doctrinele politice îmi par, în esență, la fel de găunoase cum îi păreau atunci lui Pym, îmi amintesc de umanitarismul simplu al discuțiilor noastre, când ne angajam să reparăm relele lumii, și de sincera bunătate cu care, când ne duceam la culcare, ne uram unii celorlalți pace în spiritul lui Iosif Stalin care, de ce să n-o spunem, puștiule, și fără s-o iei ca pe o aluzie împotriva tatălui tău, asta *niciodată*, a câștigat războiul pentru toți nenorociții ăia de capitaliști.

Vacanțele Curții sunt reintroduse în program, căci nimeni nu poate da ce are mai bun în el dacă nu se și relaxează. Saint-Moritz a dispărut de pe hartă, ca urmare a insuccesului ofertei lui Rick de a cumpăra stațiunea în loc să-și achite notele de plată, dar ca o compensație, cuvânt favorit acum, Rick și consilierii săi adoptaseră sudul Franței, benchetuind tot drumul până la Monte Carlo într-un vagon restaurant numai alămuri și catifea, oprindu-se doar ca să dea bacșiș mecanicului de locomotivă francez, un liberal antâia, înainte de a o întinde la cazinou, cu buzunarele pline de valută ilegală. Acolo, lângă umărul lui Rick în *la grande salle*, Pym vede cum taxa școlară pe un an se volatilizează în

câteva secunde, fără ca nimeni să fi învățat ceva. Dacă preferă barul, poate schimba impresii cu maiorul de Wildman, din Dumnezeu știe ce corp de armată, care spune că e ordonanța regelui Faruk și pretinde că are un fir particular direct cu Cairo, astfel că poate raporta numerele câștigătoare și poate primi ordinele regale inspirate de prezicători, legate de cum să risipească bogățiile Egiptului. Zorile mediteraneene mi-au lăsat amintirea marșurilor lugubre spre casa de amanet de pe malul mării, deschisă toată noaptea, unde ceasul de platină al lui Rick, tabachera lui de aur, bețișorul de aur pentru amestecat băuturile și butonii de mașetă din aur, cu culorile grajdului lui Pym, sunt sacrificate pe altarul zeului nestatornic al lichidităților. Pentru după-amiezile dedicate meditației, avem *le tir aux pigeons* la care Curtea, după un prânz îmbelșugat, se culcă cu fața în jos în boxe și trage în porumbeii lipsiți de noroc, pe măsură ce ies din tunelurile lor și se înalță spre cer, înainte de a se prăvăli în mare, într-o rotire abruptă. Pe urmă, din nou înapoi la Londra cu toate notele de plată rezolvate, adică semnate, după ce au avut grijă de portari și de chelneri, adică le-au dat bacșișuri grase din ultimii bani, ca să reia activitățile din ce în ce mai numeroase ale imperiului Pym & Fiul.

Pentru că nimic nu stă locului și nici ce-i prea mult nu-i destul, cum recunoaște și Syd. Niciun venit nu este atât de sacrosanct, încât cheltuielile să nu-l poată depăși; nicio cheltuială nu este atât de mare, încât să nu se poată obține noi împrumuturi, pentru a împiedica barajul să se dărâme. Când explozia construcțiilor este temporar oprită de validarea unui decret nefavorabil, maiorul Maxwell Cavendish vine cu un plan care vorbește direct sufletului sportiv al lui Rick: să-i cumpere pe toți cei care au un cal ce aleargă în Premiul Irlandei, câștigând astfel automat premiul întâi, al doilea și al treilea. Domnul Muspole îl cunoaște pe proprietarul unui ziar de scandal, care s-a combinat cu niște tipi periculoși și trebuie să vândă urgent; Rick s-a considerat întotdeauna ca fiind un formator al minții omenești. Perce Loft, marele avocat, vrea să cumpere o mie de case în Fulham; Rick cunoaște o societate de construcții al cărui președinte are

încredere în el. Domnul Cudlove și Ollie sunt în relații intime cu un tânăr creator de modă care a achiziționat drepturile pentru plimbările pe măgăruși la proiectatul Festival al Marii Britanii; nimic nu-i place mai mult lui Rick decât să le dea copiilor englezi posibilitatea să se distreze, și pentru numele lui Dumnezeu, fiule, dacă cineva o merită, ei sunt aceia. Nepotul lui Morrie Washington a proiectat un automobil-amfibie, se intenționează organizarea unui campionat național de crichet, care să concureze campionatele de fotbal din timpul iernii, și Perce mai are un plan pentru contractarea unui sat din Irlanda în care să facă să crească păr de om pentru piața perucilor, care înflorește rapid datorită generozității Serviciului Național de Sănătate Publică nou înființat. Curățătoare automate de portocale, stilouri cu care poți să scrii sub apă și obuze goale din războaie temporar întrerupte – fiecare proiect trezește interesul marelui gânditor, îi solicită experții și alchimiștii, mai adaugă un rând pe Tabloul de Onoare al lui Pym & Fiul din casa de pe Chester Street.

Deci ce s-a întâmplat? I-am întrebat din nou pe Syd, anticipând sfârșitul inevitabil. Ce glumă a sorții, de data asta, a împiedicat drumul înainte al marelui om? Întrebarea mea de-abia ascunde scânteile unei mâinii neobișnuite. Syd lasă paharul din mână.

— Dobbsie a luat-o razna, asta a fost. Flora nu-i mai ajungea. Trebuia să le aibă pe toate. Dobbsie s-a scrântit la cap din cauza tuturor femeilor ăloră din jurul lui, nu-i așa, Meg?

— Lui Dobbsie i-a mers prea bine, spune Meg, ca întotdeauna specialistă în slăbiciunile omenești.

A transpirat știrea că bietul Dobbs s-a lăsat într-atât de legănat de vise, că a acordat o sută de mii de lire despăgubiri pentru un bloc de locuințe construit abia la un an după încetarea bombardamentelor.

— Dobbsie a stricat totul, spune Syd, plin încă de indignare. Dobbsie era un egoist, puștiule. Țsta era Dobbsie. Numai persoana lui îl interesa.

Ar mai fi o notă de subsol la această scurtă, dar splendidă descriere a bogăției lui Rick. Există acte cum că în

octombrie 1947 a mers până-ntr-acolo că și-a vândut capul. Am aflat acest lucru când stăteam pe treptele crematoriului, încercând pe furiș să descopăr cine erau unii dintre participanții mai puțin cunoscuți la funeralii. Un tânăr cu sufletul la gură, care susținea că reprezintă un spital universitar, îmi flutură în față o foaie de hârtie și îmi pretinse să opresc ceremonia. „Pentru suma de cincizeci de lire bani gheață eu, Richard T. Pym din Chester Street W, autorizez ca după deces capul meu să fie folosit în scopul progresului științei medicale”. Ploua slab. Sub acoperișul pridvorului, i-am mâzgălit băiatului un cec de o sută de lire și i-am zis să cumpere alt cap. Dacă băiatul era un escroc, Rick ar fi fost primul care să-i admire spiritul întreprinzător.

Și întotdeauna undeva în zarva aceasta, numele lui Wentworth suna încet în urechea secretă a lui Pym, ca un nume de cod cunoscut doar de cei inițiați: Wentworth. Iar Pym era intrusul ce nu figura pe listă, luptând să li se alăture, să afle. Era ca un bâzâit trecând de la un veteran la altul în barul funcționarilor superiori de la direcție, iar Pym, nou-venitul, se întreba dacă era cazul să se prefacă a ști despre ce era vorba sau că e surd. „I-am suflat-o lui Wentworth”, „Strict secret și Wentworth”, „Ai scăpat de Wentworth?” Până când numele însuși ajunse pentru Pym un simbol agasant al înțelepciunii refuzate, o provocare legată de întrebarea dacă prezența lui era sau nu dorită.

„Ticălosul se joacă de-a Wentworth cu noi”, îl aude într-o seară pe Perce Loft mârâind pe sub mustață. „Tipa lui Wentworth e o adevărată tigroaică, zice Syd altă dată. Mai rău decât a fost tâmpitul de bărbatu-său vreodată”. Fiecare aluzie îl întărâta pe Pym să-și reînnoiască cercetările. Dar nici buzunarele, nici sertarele biroului lui Rick, nici noptiera lui sau agenda din piele de porc cu adrese sau cea de telefon de bachelită cu cursor, nici măcar servieta în care Pym făcea săptămânal o recunoaștere cu cheia de pe portcheiul Asprey al lui Rick nu-i ofereau vreo informație. Nici impenetrabilul fișet verde, care, aidoma unei icoane itinerante, ajunsese să marcheze centrul credinței migratoare a lui Rick. Nicio cheie cunoscută nu se potrivea în broasca lui, niciun fel de încercare sau forțare nu-l făceau să cedeze.



Și, în cele din urmă, a venit și școala. Cecul a fost trimis și încasat. Trenul s-a urnit din loc. Pe fereastră, domnul Cudlove și mamele altor băieți își îngropară fețele în batistă și dispărură. În compartimentul lui, copii mai mari decât el scânceau și-și rodeau manșetele noilor lor jachete cenușii. Pym însă, cu o răsucire a capului, privi înapoi la viața lui de până atunci și la drumul greu al datoriei ce șerpuia în fața lui, în cețurile toamnei, și-și zise: „Iată-mă, cel mai bun recrut pe care l-ați avut vreodată. Eu sunt cel care vă trebuie, așa că luați-mă... Trenul a ajuns, școala era un castel medieval în permanent amurg, dar Sfântul Pym al Renunțării a sărit imediat pentru a-și ajuta colegii să-și care cuferele și gențile sus pe scările de piatră întortocheate, să-și descheie butonii de la gulere cu care nu erau obișnuiți, să-și găsească paturile, dulăpioarele din vestiar și umerășele pentru haine, el luându-le pe cele mai proaste. Și când i-a venit rândul să fie chemat la o discuție de prezentare la supraveghetorul general, Pym n-a făcut niciun secret din cât era de încântat. Domnul Willow era un bărbat înalt și fără haz, în haine de tweed și cu o cravată în culorile echipei lui de crichet, iar simplitatea creștină a camerei lui îl umplu imediat pe Pym de un sentiment de încredere în integritatea acestuia.

— la să vedem ce-avem aici? întrebă domnul Willow amabil, ridicând pachetulul la urechea lui mare și scuturându-l.

— E parfum, domnule.

Domnul Willow nu auzi bine.

— Pe drum? Credeam că l-ai adus cu tine, zise el, zâmbind în continuare.

— E pentru doamna Willow, domnule. De la Monte. Am auzit că e unul dintre cele mai bune pe care le fac francezii, adăugă el, citându-l pe maiorul Maxwell Cavendish, un gentleman.

Domnul Willow avea un spate teribil de mare și deodată Pym nu mai văzu nimic altceva. Se aplecă, se auzi sunetul unui sertar care se deschide și se închide și pachetulul dispăru în biroul lui enorm. Nici dacă ar fi avut niște pensete din fier lungi de trei metri n-ar fi putut trata darul lui Pym cu

un mai mare dispreț.

— Fii atent la Tit Willow, îl avertiză Sefton Boyd. Te bumbăcește vinerea, ca să poți să-ți revii până luni.

Dar Pym își dublă eforturile, sângeră, se oferi să facă orice, ascultă de fiecare clopoțel care îl chema undeva. Trimestre la rând. Vieți la rând. Alerga înainte de micul dejun, își făcea rugăciunea înainte de a alerga, făcea duș înainte de a se ruga, se ducea la closet înainte de a face duș. Se arunca fără să șovăie în noroiul terenului de rugby, se bătea pe pietrele de pavaj mustind de apă, în căutarea a ceea ce trecea drept învățătură, trudea atât de greu să fie un bun ostaș, încât își fractură clavicula de crosa uriașei lui puști Lee Enfield și primi o droaie de pumni care aproape că-l trimiseră pe lumea cealaltă pe ringul de box. Dar tot își păstra zâmbetul larg și ridica mânușa ca să primească bucățica de zahăr a învinsului, în timp ce se îndrepta clătînându-se spre vestiar și L-ai fi iubit cu siguranță, Jack: ai fi spus că atât copiii, cât și caii trebuie îmblânziți, că internatul urma să facă om din mine.

Eu nu cred deloc c-a fost așa. Cred că era gata să-mi vină de hac. Nu și Pym – Pym credea că totul era minunat și-și împingea farfuria în față, ca să mai capete. Și când legile rigide ale unei justiții aleatorii i-o cereau, lucru care, privind acum în urmă, i se pare că se întâmpla în fiecare seară, își afunda cărlionțul țeapăn într-o chiuvetă murdară, se prindea cu fiecare mână tremurândă de câte un robinet și ispășea pentru un șir de crime pe care nici nu știa să le fi comis până nu-i erau explicate în amănunțime, între două lovituri, de domnul Willow sau de reprezentanții săi care-l biciuiau. Dar când, în cele din urmă, zăcea culcat în întunericul tremurător al dormitorului, ascultând scârțâielile și tusea aproape canină a dorințelor adolescente, tot mai izbutea să se convingă că era un prinț în formare și, ca lisus, era biciuit din cauza caracterului divin al tatălui său. Iar sinceritatea lui, iubirea lui pentru semenii săi înflorea neabătută. Doar o singură după-amiază putea săși-o petreacă cu Noakes, omul de serviciu de la terenurile de joc, să mănânce chec și biscuiți în căsuța lui de lângă fabrica de cidru și să aducă lacrimi în ochii bătrânului atlet cu povestirile lui născocite

despre clovneriile marilor sportivi care-și făceau de cap la petrecerile de la Ascot. Invenții toate, dar toate absolut adevărate pentru el în timp ce-și țesea vraja. „Nu se poate ca Don să fi făcut una ca asta”, striga Noakes, nevenindu-i să-și creadă urechilor. „Marele Don Bradman în persoană să danseze pe masa din bucătărie? La tine acasă, Pymmie? Zi mai departe!” „Și să cânte când *aveam cinci ani*, în timp ce dansa”, zise Pym. Și pe urmă, cât Noakes încă strălucea după ce pătrunsese în lumea aceea, Pym urca dealul spre spălăcitul domn Glover, asistentul profesorului de desen, care purta sandale, ca să-l ajute să-și spele paletele și să șteargă vopseaua care murdărea în fiecare zi organele genitale ale heruvimului de marmură din holul de la intrare. Domnul Glover era exact opusul lui Noakes. Fără Pym, nimic nu i-ar fi putut apropia pe cei doi bărbați. Domnul Glover considera sportul în școală o tiranie mai rea decât a lui Hitler și „mi-aș dori să-i văd aruncându-și afurisitele de ghetete de fotbal în râu, zău că da, să are terenurile de joc și să se ocupe în schimb de Artă și de Frumos”. Pym dorea și el la fel și jura că tatăl lui va face o donație, probabil de milioane, „dar vă rog să nu spuneți nimănui”, ca să reconstruiască o școală de artă de două ori mai mare decât a fost.

— În locul tău n-aș mai pomeni de taică-tău, spuse Sefton Boyd. Aici nu le plac traficantii.

— Nici mamele divorțate nu le plac, zise Pym, mușcând și el o dată.

Dar strategia lui consta în primul rând în pacificare, în reconciliere și în ținerea tuturor sforilor în mâinile lui.

O altă cucerire era Bellog, profesorul de germană, care părea că se încovoiaie sub păcatele țării sale de adopție. Pym îl asedia, făcându-l să lucreze în plus, îi cumpărase o cană scumpă nemțească de bere de la Thomas Goode, în contul lui Rick, îi plimba câinele și-l invitase la Monte Carlo, cu toate cheltuielile plătite, lucru pe care, din fericire, domnul Bellog îl refuzase., Azi aș roși la gândul unor avansuri atât de directe și aș muri încercând să aflu dacă nu cumva Bellog se acrise și trecuse în tabăra cealaltă... Pym nu-și punea astfel de întrebări. Pym îl iubea pe Bellog așa cum îi iubea pe toți. Și avea nevoie de acest suflet german, căci își revenea cu

greu de pe urma dispariției lui Lippsie. Simțea nevoia să i se dăruiască, chiar dacă asta însemna că nimerește drept în brațele speriate ale domnului Bellog, cu toate că Germania nu însemna pentru el nimic altceva decât o evadare într-un teritoriu urât de toți, dar unde talentele lui vor fi apreciate. Avea nevoie de îmbrățișarea spiritului german, de misterul, de intimitatea unei alte fețe a vieții. Simțea nevoia să poată trânti ușa în nasul caracterului său britanic, oricât l-ar fi iubit, și să-și croiască undeva un nume nou. Uneori mergea atât de departe, încât se prefăcea că are un ușor accent german, chestie care-l înnebunea pe Sefton Boyd.

Și femeile? Jack, nimeni nu era mai conștient decât Pym în privința virtuților potențiale ale unui agent femeie bine condus, dar în școala aceea ele reprezentau diavolul în persoană și orice atingere, inclusiv asupra ta însăși, era un delict ce se pedepsea cu bătaia. Doamna Willow, deși Pym era gata oricând s-o iubească, părea a fi mereu însărcinată. Privirile languroase ale lui Pym erau pură pierdere de timp. Intendenta era destul de prezentabilă, dar, când s-a dus la ea într-o seară târziu, zicând că-l doare capul, în speranța vagă c-o va cere de nevastă, l-a trimis tăios înapoi în pat. Doar micuța domnișoară Hodges, care preda vioara, i-a dat pentru scurt timp speranțe: Pym i-a făcut cadou o mapă de la Harrods din piele de porc pentru partituri și i-a spus c-ar vrea să se facă violonist, ea însă a plâns și l-a sfătuit să se apuce de un alt instrument.

— Soră-mea vrea s-o pună cu tine, i-a spus Sefton Boyd într-o noapte, când stăteau în patul lui Pym, îmbrățișându-se fără entuziasm. Ți-a citit poemul din jurnalul școlii și te consideră un al doilea Keats.

Pym nu se miră prea tare. Poemul lui era cu-adevărat o capodoperă și Jemima Sefton Boyd se strâmbase de câteva ori la el prin parbrizul Land Roverului familiei, când venise să-și ia fratele la sfârșit de săptămână.

— Se dă în vânt după chestia aia, îi explică Sefton Boyd. O face cu toată lumea. E nimfomană.

Pym îi scrisese imediat o scrisoare de poet.

Un basm zăbovește în părul tău moale. Ai avut vreodată sentimentul că frumusețea e un fel de păcat? Două

lebede și-au făcut cuib în șanțul cu apă al abației. Le privesc adesea, visând la părul tău. Te iubesc.

Îi răspunse imediat, dar nu înainte ca Pym să sufere cumplit din cauza nechibzuinței lui.

Mulțumesc pentru scrisoarea ta. Am liber din douăzeci și cinci, ceea ce coincide cu sfârșitul de săptămână când ești și tu liber. Destinul a vrut așa. Mama o să te invite duminică seara și o să obțină permisiunea domnului Willow să dormi la noi. Te-ai gândit c-am putea fugi împreună?

O a doua scrisoare era mai precisă:

Scara de serviciu e destul de sigură. O să aprind o lumină și o să te aștept cu vin, pentru cazul că ți se face sete. Adu operele la care lucrezi și te rog să mă mângâi mai întâi. Pe ușa mea o să găsești cocarda roșie pe care am câștigat-o vacanța trecută călărind pe Smokey.

Pym era mort de frică. Cum se va putea achita în fața unei femei cu o asemenea experiență? Despre sâni știa și îi plăceau. Părea însă că Jemima nu avea deloc. Restul corpului ei era un desis de nepătruns de primejdii și boli, iar amintirile lui despre Lippsie în baie erau din ce în ce mai tulburi.

Sosi o invitație:

Ne-ar face tuturor plăcere dacă ai veni în vizită la Hadwell pentru sfârșitul de săptămână din douăzeci și cinci. Separat îi scriu și domnului Willow. Nu-ți face probleme cu garderoba, căci vara nu ne îmbrăcăm special pentru cină.

Elizabeth Sefton Boyd

Pe dealul de deasupra casei domnului Willow se afla o școală de fete, populată de vestale cafenii. Băieții care pătrundeau pe teritoriul ei erau bătuți și exmatriculați. Dar Elphick de la Casa Nelson susținea că, dacă stai lângă punte când fetele o trec în drumul lor spre hochei, ai o groază de lucruri de învățat. Din păcate, tot ce văzu Pym când urmă acest sfat fură câțiva genunchi înghețați care semănau leit cu ai lui. Mai rău, trebui să suporte umorul grosolan al profesoarei de sport, care se aplecă peste pod și-l pofti să vină să joace și el. Dezgustat, Pym se întoarse la poeziile lui germani.

Biblioteca orașului era condusă de un membru în

vârstă al Societății Fabienilor, un agent al lui Pym. Sări peste masa de prânz și i se permise să caute nestingherit prin raionul „Numai pentru adulți”. *Îndreptar despre căsătorie* se dovedi a fi un manual despre ipoteci. *Arta cărții chinezești a pernei* începea bine, dar ajungea la o descriere a jocurilor de tras la țintă cu săgeți în tigri albi care săreau în sus. Dar cartea *Amorul și femeia rococo*, bogat ilustrată, era cu totul altceva, și Pym sosi la Hadwell așteptându-se să vadă Grații goale zbenguindu-se cu cavalerii lor în parc. La cină, unde, spre ușurarea lui, toți erau îmbrăcați, Jemima l-a lăsat pe Pym cu gura căscată, căci și-a ascuns fața în păr și a citit din Jane Austen. O fată neatrăgătoare pe nume Belinda, etichetată ca fiind cea mai bună prietenă a Jemimei, refuză, din solidaritate, să discute cu el.

— Așa e Jem când e excitată, îi explică Sefton Boyd în auzul Belindei, care încercă să-i tragă un pumn și pe urmă ieși în fugă, furioasă foc.

Expediat la culcare, Pym își căută drumul pe scara cea mare, în timp ce o duzină de ceasuri băteau clopotele pentru moartea lui. De câte ori nu-l pusese Rick în gardă în fața femeilor care nu urmăreau decât să pună mâna pe banii lui? Cât de tare tânjea după siguranța patului său de la școală. Traversând palierul, văzu o cocardă lucind ca sângele în lumina slabă. Mai urcă un etaj și o zări pe Belinda urmărindu-l de după ușa camerei ei.

— Poți veni la mine dacă vrei, îi spuse ea cu grosolănie în glas.

— E-n ordine, mulțumesc, răspunse Pym și intră în camera lui.

Pe pernă găsi cele opt scrisori de dragoste și cele patru poeme pe care i le trimisese Jemimei, legate cu o fundă și mirosind a săpun pentru spălat șaua.

Te rog să-ți iei înapoi scrisorile care mă deranjează întrucât regret, dar nu mai suntem compatibili. Nu știu ce te-a apucat să-ți dai cu ulei pe păr ca un băiat de prăvălie, dar de acum înainte ne vom întâlni ca niște străini.

Umilit și disperat, Pym se grăbi să se întoarcă la școală și în noaptea aceea le scrisese tuturor mămicilor, active sau la pensie, pe a căror adresă reuși să pună mâna.

„Draga mea Topsy, Cherry, dragă doamnă Ogilvie, Mabel, scumpă Violet, sunt bătut fără milă fiindcă scriu versuri și sunt foarte nefericit. Te rog vino să mă scoți din locul ăsta îngrozitor”. Dar, când răspunseră chemării lui, promptitudinea iubirii lor îl revoltă și le aruncă scrisorile, abia citite. Și când una dintre ele, cea mai bună, lăsă totul baltă și făcu un drum scump, de peste o sută cincizeci de kilometri, ca să-l ducă să mănânce un grătar la Feathers, Pym îi întâmpină întrebările cu o politețe distantă.

— Da, mulțumesc, școala e grozavă, totul e perfect. Tu ce mai faci?

O duse apoi cu o oră mai devreme la gară, ca să se antreneze în arta de a fi mitocan.

Dragă Belinda – scris cu scrisul lui cursiv de poet –, îți mulțumesc foarte mult pentru scrisoarea ta în care-mi explici că nu te poți baza pe Jem. Știu că la vârsta asta fetele sunt teribil de sensibile și trec prin tot soiul de schimbări, așa că nu face nimic. Echipa noastră a câștigat la juniori, lucru care a creat destulă senzație aici. Mă gândesc adesea la frumoșii tăi ochi.

Magnus

Dragă tată – scris într-un aspru stil edwardian, copiat după Sefton Boyd –, am o mulțime de ocupații esențiale, exact ce trebuie aici, ocupații ce mă lansează pe calea cea bună. Toți sunt recunoscători pentru ce fac, dar prețurile la cofetărie au crescut și mă întreb dacă nu-mi poți trimite încă cinci lire ca să ies din impas.

Spre marea lui surprindere, Rick nu-i trimise nimic, ci coborî în persoană de pe muntele lui, aducându-i nu bani, ci dragoste, și răspunzând astfel adevăratei cereri a fiului său.

Era prima vizită a lui Rick. Până atunci Pym îi interzisese să vină, explicându-i că părinții distinși erau considerați de prost gust. Și Rick, cu o modestie surprinzătoare, îi acceptase explicația. Sosi acum cu aceeași modestie, elegant, iubitor și ciudat de umil. Nu se aventură până în școală, ci îi trimise o scrisoare scrisă cu propria-i mână, propunându-i o întâlnire pe drumul spre Farleigh Abbott, la mare. Când Pym sosi pe bicicletă, cum sunaseră instrucțiunile, așteptând să vadă Bentley-ul și jumătate din

Curte, de după o curbă apăru Rick singur, și el pe bicicletă, cu un zâmbet încântător pe care Pym îl putu vedea de la kilometri depărtare și fredonând fals *Pe sub arcade*. În coșul bicicletei adusese de-ale gurii pentru un picnic, ce le plăcea lor mai mult: sirop de ghimbir pentru Pym, șampanie pentru el și o minge de fotbal rămasă din Rai. Au mers pe biciclete până pe nisip și au aruncat pietricele în valuri. Au stat culcați printre dune, mâncând cu poftă pateu de ficat și fulgi de porumb. Au hoinărit apoi prin orășel și Rick s-a întrebat dacă să-l cumpere sau nu. Au admirat biserica și au promis că nu vor uita niciodată să-și spună rugăciunile. Au improvizat o poartă din cei doi stâlpi ai unei uși rupte și și-au aruncat unul altuia mingea până la celălalt capăt al lumii. S-au sărutat, au plâns, s-au îmbrățișat și și-au jurat prietenie pe viață și că vor merge în toate duminicile cu bicicleta, chiar și atunci când Pym va fi președintele Curții Supreme, însurat și cu nepoți.

— Domnul Cudlove și-a dat demisia? Întrebă Pym.

Rick abia dacă-l auzi, căci chipul lui căpătase deja acea expresie visătoare care se întipărea pe el de cum îi puneai o întrebare directă.

— Ei bine, fiule, admise el, în toți acești ani bătrânul Cuddie a avut momentele lui bune și momentele lui rele, iar acum a hotărât că a sosit clipa să se odihnească și el un pic.

— Cum merge treaba la piscină?

— E aproape gata. Aproape gata. Trebuie să avem răbdare.

— Strașnic.

— Spune-mi, fiule, zise Rick, mai adorabil ca oricând. N-ai cumva vreun prieten sau doi care să vrea să-ți facă o bucurie și să te invite în timpul vacanței care se profilează deja la orizont?

— Ah, o mulțime, spuse Pym, străduindu-se să pară nepăsător.

— Atunci cred c-ar fi înțelept din partea ta dacă ai accepta invitațiile lor, fiindcă din cauza lucrărilor care au loc la Ascot, nu cred că te vei putea bucura de odihna și de singurătatea la care are dreptul mintea ta.

Pym spuse imediat că va accepta și fu și mai drăguț cu



Rick, ca să-l convingă că nu bănuia c-ar fi ceva în neregulă.

— Sunt îndrăgostit de o fată grozavă, spuse Pym când se apropie ora despărțirii, într-un nou efort de a-l convinge pe Rick cât era de fericit. E destul de amuzant. Ne scriem în fiecare zi.

— Fiule, nu există pe lumea asta un lucru mai bun decât dragostea unei femei cinstite și, dacă cineva o merită, tu ești acela.

— Spune-mi, băiete, zise Willow într-o seară, când se pregăteau împreună pentru comuniune. Cu ce se ocupă exact tatăl tău?

La care Pym, găsind din instinct calea spre inima lui Willow, răspunse că pare a fi un om de afaceri prosper și independent, domnule, exact nu știu să vă spun. Willow schimbă subiectul, dar la întâlnirea următoare îl sili pe Pym să-i vorbească despre mama lui. Era gata să-i spună că murise de sifilis, boală care revenea adeseori în prelegerile domnului Willow despre cum să însămânțezi grânele vieții. Dar se abținu.

— A dispărut când eram mic de tot, domnule, mărturisi el, mai aproape de adevăr decât avusese intenția.

— Cu cine? întrebă domnul Willow.

Astfel că Pym, fără să poată spune mai târziu de ce, zise:

— Cu un plutonier-major, domnule, era însurat, așa că a fugit cu ea în Africa.

— Îți scrie, băiete?

— Nu, domnule.

— De ce nu-ți scrie?

— Bănuiesc că-i e rușine, domnule.

— Îți trimite bani?

— Nu, domnule. Nu are bani. Tipul i-a mâncat toți banii.

— Înțeleg că tot despre plutonierul-major e vorba, nu-i așa?

— Da, domnule.

Domnul Willow căzu pe gânduri.

— Ai auzit de activitățile unei societăți cunoscute sub numele Amicala Academică Muspole SRL?

— Nu, domnule.

— Și totuși, apari ca fiind directorul acestei societăți.

— Nu știam, domnule.

— În cazul ăsta, presupun că nu știi nici de ce societatea respectivă e cea care trebuie să-ți plătească taxele școlare? Sau poate să nu le plătească?

— Nu, domnule.

Domnul Willow își împinse bărbia înainte și-și îngustă ochii, semn că interogatoriul lui devenea mai dur.

— Ai putea spune că tatăl tău trăiește în lux, în comparație cu nivelul de viață al părinților altor elevi de aici?

— Bănuiesc că da, domnule.

— Bănuiești?

— Da, domnule.

— Îi dezaprobi stilul de viață?

— Un pic, presupun.

— Te-ai gândit vreodată că într-o zi va trebui să alegi între Dumnezeu și Diavol?

— Da, domnule.

— Ai vorbit despre asta cu părintele Murgo?

— Nu, domnule.

— Fă-o.

— Da, domnule.

— Te-ai gândit vreodată să te faci preot?

— Adeseori, domnule, zise Pym, cu un aer pătruns.

— Dispunem aici, Pym, de o bursă pentru băieții lipsiți de mijloace materiale care doresc să devină preoți. Trezorierul s-a gândit că ai putea să candidezi pentru obținerea ei.

— Da, domnule.

Părintele Murgo era un biet suflet zbuciumat, un tip cu dinți mari, a cărui sarcină, puțin probabilă dacă ținem seama de originea lui proletară, era aceea de a acționa, în contul bunului Dumnezeu, ca descoperitor itinerant de vocații religioase în școlile pentru copii bogați. Acolo unde Willow tuna și fulgera, un fel de Makepeace Watermaster total lipsit de mister, Murgo se făcea cât mai mic cu putință în veșmântul lui, ca o nevăstuică într-un sac. Acolo unde privirea fără teamă a lui Willow afișa seninătatea cunoașterii,

cea a lui Murgo nu trăda decât chinul însingurat al celulei.

— E ținut, declară Sefton Boyd. Uită-te la urmele de pe gleznele lui. Și le zgândăre când se roagă.

— Se mortifică, spuse Pym.

— Magnus? repetă Murgo, cu vocea lui nazală, din nord. Cine ți-a dat numele ăsta? Dumnezeu este Magnus. Tu ești Parvus.

Zâmbetul lui furișat și roșu luci ca o rană de nevindecăt.

— Vino diseară, îl îndemnă el. Scara dinspre Allenby. Camera de oaspeți a personalului. Bate la ușă.

— Ești cumva poponar sau ce-i cu tine? O să te pipăie! strigă Sefton Boyd, scos din minți de gelozie.

Dar Murgo nu pipăise niciodată pe nimeni, așa cum corect bănuise Pym. Măinile lui însingurate rămaseră în interiorul mânecilor, legate cu niște curele invizibile, neapărând decât ca să mănânce sau să se roage. Restul trimestrului de vară Pym pluti pe norii unei libertăți nevisate. Cu nicio săptămână în urmă, Willow jurase că va biciui un băiat care îndrăznise să descrie crichetul ca fiind o distracție. Acum Pym nu trebuia decât să spună că-și propunea să facă o plimbare cu Murgo, ca să fie scutit de orice sport voia. Compunerile neglijate erau, în mod misterios, trecute cu vederea, bătăile ce i se cuveneau amânate la sfântu-așteaptă. În plimbările făcute cu sufletul la gură, în drumurile pe bicicletă, în micile ceainării de țară sau noaptea, înghesuit într-un colț al camerei sărăcicioase a lui Murgo, Pym oferea zelos versiuni despre el, care ba îi șocau, ba îi înfiorau de plăcere pe amândoi. Materialismul trândav al vieții lui de familie. Goana lui după credință și iubire. Lupta lui împotriva demonilor onanismului și a unor ființe care voiau să-l ducă în ispită, cum era Kenneth Sefton Boyd. Iubirea lui frățească pentru tânăra Belinda.

— Și în vacanțe? întrebă Murgo într-o seară, în timp ce coborau cu pași mari o cărare, pe lângă doi îndrăgostiți ce se giugiuleau în iarbă. Te distrezi? Petreci de minune?

— Vacanța e un deșert, spuse Pym cu pioșenie. La fel și a Belindei. Tatăl ei e agent de schimb.

Descrierea avu asupra lui Murgo efectul unui îndemn.

— Un deșert, nu? Un pustiu? În ordine. Să vorbi despre asta. Și Hristos a fost în pustiu, Parvus. Pentru foarte mult timp. La fel și Sfântul Anton. A slujit douăzeci de ani într-un fort mic și împluțit de pe Nil. Poate că ai uitat.

— N-am uitat deloc.

— Ei bine, așa a fost. Și asta nu l-a împiedicat să-i vorbească lui Dumnezeu și nici pe Dumnezeu să-i vorbească lui. Anton nu avea niciun fel de privilegii. Nu avea bani, proprietăți, mașini frumoase sau fete de agenți de schimb. El se ruga.

— Știu, zise Pym.

— Vino la Lyme. Răspunde chemării. Urmează exemplul lui Anton.

— Ce dracu' ți-ai făcut la păr? strigă în aceeași seară Sefton Boyd când îl văzu.

— Mi-am tăiat moțul.

Sefton Boyd se opri din râs.

— Ai să ajungi o maimuțareală a lui Murgo, spuse el blând. Te-ai îndrăgostit de el, damă nebună ce ești.

Zilele lui Sefton Boyd erau numărate. Acționând pe baza unor informații – și acum mai roșesc când mă gândesc la sursa lor –, domnul Willow a decis că tânărul Kenneth era un pic cam prea mare pentru școala lor.

Iată un alt Pym pentru tine, Jack, și-ai face bine dacă l-ai trece și pe el în dosarul meu, chiar dacă nu e demn de admirat sau, poate, de înțeles pentru tine, deși Poppy l-a cunoscut perfect încă din prima zi. E acel Pym ce nu are odihnă până nu trezește iubire în oameni, ca pe urmă să nu aibă odihnă până nu scapă de ea, cu cât mai radical, cu atât mai bine. Acel Pym care nu face nimic din cinism, nimic fără convingere. Care pune evenimentele în mișcare ca să devină victima lor, lucru pe care îl numește hotărâre, sau care se încurcă în relații lipsite de noimă, pe care le numește loialitate. Așteaptă apoi următorul eveniment ca să-l scoată din precedentul, și numește asta destin. E acel Pym care refuză o invitație de două săptămâni cu familia Sefton Boyd în Scoția, totul la dispoziție, inclusiv Jemima, pentru că s-a angajat să bată dealurile din Dorset, în trena unui fanatic religios din Manchester, pregătindu-se pentru o existență pe

care nu are nici cea mai mică intenție s-o trăiască, printre oameni care-l fac să-l ia cu frig. E acel Pym care-i scrie zilnic Belindei, pentru că Jemima a aruncat o îndoială asupra caracterului său divin. Este Pym, jonglerul de sâmbătă seara, sărind în jurul mesei și rotind câte o nenorocită de farfurie, pentru că nu suportă să dezamăgească pe cineva fie și pentru o clipă și să piardă astfel din stimă. Așa că se duce și aproape că se sufocă cu fum de tămâie, doarme într-o celulă mirosind a câine ud și e gata să moară din cauza mâncării de urzici ca să devină pios, să-și plătească taxele școlare și să-l adore Murgo. În timpul asta îngrămădește promisiuni noi peste cele vechi și se autoconvinge că e pe drumul spre paradis, când de fapt nu face decât să se îngroape din ce în ce mai adânc în propriile încurcături. După o săptămână a promis să se ducă la o tabără de băieți din Hereford, la un refugiu panconfesional în Shropshire, la un pelerinaj al sindicatelor în Wakefield și la o sărbătoare a Martorilor în Derby. După două săptămâni nu există comitat în Anglia în care să nu-și fi angajat sfânta prezență în șase feluri diferite – fără a înceta să se viseze, din când în când, ca un apostol istovit din ordinul Renunțării la cele lumești, convertind femei frumoase și milionari la sărăcia creștină.

A trebuit să aștepte o lună întreagă înainte ca Dumnezeu să-i ofere scăparea mult așteptată.

**PREZENȚA SA IMEDIATĂ E ESENȚIALĂ ÎN  
CHESTER STREET PENTRU PROBLEME VITALE DE  
IMPORTANTĂ NAȚIONALĂ ȘI INTERNAȚIONALĂ.**

**RICHARD T. PYM DIRECTOR GENERAL PYMCORP**

— Trebuie să te duci, spuse Murgo, cu lacrimi de durere rostogolindu-i-se pe obrajii supti când îi întinse telegrama fatală, imediat după rugăciune.

— Nu știu dacă o să pot suporta, spuse Pym, nu mai puțin afectat. Tot timpul nu e vorba decât de bani și iarăși de bani.

Trecură de magazinul cu stampe și de magazinul cu coșuri împletite, prin curtea bucătăriei spre porțița de lângă poarta cea mare care ținea lumea lui Rick la distanță.

— Nu ți-ai trimis-o tu singur, nu-i așa, Parvus? întrebă Murgo.

Pym jură că nu și ăsta era adevărul.

— Nu înțelegi ce forță reprezinți, zise Murgo. N-o să mai fiu același fără tine.

Până atunci lui Pym nu-i trecuse prin minte că Murgo s-ar putea schimba.

— Mă rog, spuse Murgo cu un ultim rictus trist.

— La revedere, zise Pym. Și mulțumesc.

Dar amândoi aveau și o bucurie în perspectivă. Pym a promis că se va întoarce de Crăciun, când vin vagabonzii.

Pendulări nebune, Tom. Salturi și iubiri nebune, iar altele și mai nebune aveau să urmeze. Cam în vremea aceea i-am scris și lui Dorothy. Prin intermediul lui Sir Makepeace Watermaster de la Camera Comunelor, deși știam că era mort. Am așteptat o săptămână, pe urmă am uitat, până când într-o zi, din senin, efortul meu a fost răsplătit cu o scrisorică mototolită, pătată de lacrimi sau băutură, scrisă pe o hârtie cu linii ruptă dintr-un caiet, fără adresă, dar cu ștampila poștei din East London, unde nu fusesem niciodată. O am acum în fața mea.

Scrisoarea ta a venit ca o voce traversând culoarul multor Ani, dragul meu, am pus-o în bufetul din bucătărie cu fețele de masă ca s-o admir în voie. Voi fi la gara Euston, peronul de sus, joi la ora trei fără Herbie al meu, dar voi avea un buchețel de levănțică care ți-a plăcut întotdeauna.

Regretându-și deja hotărârea, Pym a ajuns la gară târziu și s-a postat, ca un bandit, sub o arcadă de fier, lângă niște saci de poștă. Un stol de mămici se tot învârtea pe acolo, unele nu erau deloc de lepădat, altele arătau ca vai de capul lor, dar niciuna nu-l ispitea cu adevărat și multe dintre ele erau bete. Zări apoi una ce părea că strânge între degete un buchețel de flori învelit în hârtie de ziar, numai că, atunci când o văzu, ajunsese la concluzia că a greșit peronul. Pym tânjise după draga lui Dorothy, nu după o babă arzând gazul în gară, cu o pălărie de clovn pe cap.

Seara unei zile lucrătoare, Tom. Circulația pe Chester Street sforăie și scuipe în ploaie, dar înăuntru, în Reichskanzlei, e ca la Green Hill duminica. Impregnat încă de pioșenia mănăstirii, Pym apasă pe butonul soneriei, dar nu aude niciun sunet. Lovește cu ciocănelul în placa metalică. O

perdea de dantelă se dă la o parte și cade imediat la loc. Ușa se deschide puțin de tot.

— Numele meu e Cunningham, domnule, spune răgușit un bărbat solid cu un puternic accent de londonez expatriat, închizând iute ușa în urma lui, de parcă s-ar teme să nu intre niscaiva microbi. Jumătate cană, jumătate ham. Trebuie că sunteți fiul și moștenitorul. Bine ați venit, conașule. *Salaam*.

— Ce mai faceți? se interesează Pym.

— Sunt optimist, domnule, mulțumesc, răspunde domnul Cunningham, luând de bună întrebarea, cum fac cei din Europa Centrală. Cred că ne aflăm pe drumul spre înțelegere mutuală. Pentru început trebuie să ne așteptăm la o oarecare reticență. Dar am convingerea că zăresc o lumină la orizont.

E mai mult decât poate spune Pym, căci culoarul pe care îl conduce domnul Cunningham cu atâta siguranță este cufundat în beznă și singura lumină vine de la petele palide de pe pereți, lăsate de cărțile de drept care dispăruseră.

— Dacă nu mă înșel, studiați germana, domnule, spune Cunningham și mai răgușit, de parcă efortul i-ar fi afectat amigdalele. Grozavă limbă. Cât despre nemți, nu sunt sigur. Dar, credeți-mă, e o limbă frumoasă dacă știi cum s-o vorbești.

— De ce urcăm la etaj? întreabă Pym, care a și recunoscut câteva semne familiare apropierei unui pogrom.

— Probleme cu liftul, domnule, răspunde domnul Cunningham. Înțeleg c-au trimis după un mecanic care tocmai e pe drum.

— Dar biroul lui Rick e la parter.

— La etaj e mai liniște, conașule, îi explică domnul Cunningham, deschizând o ușă cu două batante.

Intră într-un apartament oficial ca vai de el, luminat doar de licărirea luminilor de pe stradă.

— Fiul dumneavoastră, domnule, proaspăt venit de la rugăciunile lui, anunță domnul Cunningham și, cu o plecăciune, îi face loc lui Pym să treacă.

La început, Pym nu vede decât sprâncenele lui Rick lucind în penumbră. Apoi capul impunător se desenează în

jurul lor, urmat de masa corpului când avansează repede spre el ca să-l cuprindă într-o îmbrățișare puternică și umedă.

— Ce mai faci, bătrâne? îl întreabă el cu insistență în glas. Cum a fost în tren?

— Grozav, spune Pym, care făcuse autostopul din cauza unei probleme temporare cu lichiditățile.

— Ți-au dat ceva să mănânci? Ce ți-au dat?

— Doar un sandvici și un pahar cu bere, spune Pym, care a fost silit să se mulțumească cu o bucată de pâine tare ca piatra de la trapeza lui Murgo.

— Fiu-meu în tălpi, zău așa! exclamă domnul Cunningham entuziasmat. Nu e mulțumit niciodată dacă nu mănâncă.

— Fiule, ai grijă cu băutura, spune Rick dintr-un reflex aproape inconștient, luându-l pe Pym de braț și ducându-l, pe scândurile goale ale dușumelei, spre un pat dublu uriaș. Dacă până la douăzeci și unu de ani nu fumezi și nu bei alcool, capeți cinci mii de lire bani gheață. Ia zi, draga mea, ce părere ai de băiatul meu?

O siluetă îmbrăcată în haine întunecate la culoare s-a ridicat ca o umbră de pe pat.

E Dorothy, își zice Pym. E Lippsie. E mama Jemimei, care a venit să se plângă. Dar, pe măsură ce se obișnuiește cu întunericul, călugărul în devenire observă că silueta din fața lui nu poartă nici baticul lui Lippsie, nici pălăria cloș a lui Dorothy, nici nu are autoritatea intimidantă a lui Lady Sefton Boyd. Ca Lippsie, poartă uniforma demodată a Europei antebelice, dar aici se sfârșește orice asemănare. Fusta ei umflată e strânsă în talie. Poartă o bluză cu un volanaș de dantelă și o pălărioară cu pene, care învelește toată costumația. Sâni ei sunt în cea mai bună tradiție a cărții *Amorul și femeile rococo*, iar lumina slabă le subliniază rotunjimile.

— Fiule, vreau să-ți fac cunoștință cu o doamnă nobilă și plină de eroism, care a cunoscut momente de măreție și mari nenorociri, a purtat lupte crâncene și a suferit crunt de pe urma cruzimii sorții. Și care mi-a făcut cel mai mare compliment pe care o femeie i-l poate face unui bărbat,



venind la mine la ceas de restriște.

— Roth-schild, dragă, spune dulce doamna, ridicându-și mâna moale la un nivel la care Pym poate să i-o sărute sau să i-o strângă.

— Nu se poate ca tu cu educația ta să nu fi auzit numele ăsta, nu-i așa, fiule? *Baronul* Rothschild? *Lordul* Rothschild? *Contele* Rothschild? *Banca* Rothschild? Sau vrei să-mi spui că nu cunoști numele unei mari familii de evrei care țin în mâinile lor toate bogățiile lui Solomon?

— Sigur că l-am auzit.

— În cazul ăsta, stai jos și ascultă ce are de spus, fiindcă ea e baroneasa. Stai jos, draga mea. Vino aici, între noi. Ce părere ai despre el, Elena?

— Frumos, dragă, spune baroneasa.

„Mă vinde ei, își zise Pym, deloc supărat. Sunt ultimul târg disperat pe care-l mai poate face”.

Deci asta era situația, Tom. Toată lumea în plină activitate și un aer permanent de nebunie. Tatăl și bunicul tău așezați cu fundurile lipite de o baroneasă evreică în bordelul în lichidare dintr-un palat din West End fără electricitate și cu domnul Cunningham, după cum mi-am dat seama, stând de pază la ușă. Un aer de conspirație țicnită, comparabil doar cu alte conspirații țicnite puse la cale mai târziu de Firmă, în timp ce vocea ei blândă se lansează într-unul dintre monologurile acelea lungi, de refugiat, pe care eu și unchiul tău Jack le-am ascultat de mai multe ori decât își poate aminti vreunul dintre noi, numai că în noaptea asta Pym e încă virgin în aceste probleme, iar coapsa baronesei o apasă plăcut pe cea a călugărului în devenire.

— Sunt o biată văduvă dintr-o familie simplă, dar pioasă, care a avut un mariaj fericit, dar, vai, atât de scurt cu răposatul baron Luigi Svoboda-Rothschild, ultimul din marea linie cehă. Eu aveam șaptesprezece ani, el douăzeci și unu, închipuiți-vă fericirea noastră. Ce regret cel mai mult e că nu i-am dăruit un copil. Reședința noastră era Palatul Nimfelor din Bino, pe care mai întâi nemții, iar apoi rușii l-au violat mai rău decât violezi o femeie. Verișoara mea Arma s-a măritat cu directorul minelor de diamant de Beer din Cape Town, are niște case cum nici nu vă puteți închipui. Eu însă

nu sunt de acord cu luxul excesiv.

Nici Pym nu e de acord, cum încearcă să-i spună cu un zâmbet monahal de aprobare.

— Cu unchiul Wolfram nu vorbesc, mulțumesc lui Dumnezeu. A colaborat cu naziștii. Evreii l-au spânzurat cu capul în jos.

Pym își crispează falca într-o aprobare severă.

— Străunchiul David și-a dat toate tapiseriile muzeului Prado. Acum e sărac ca un culac, de ce nu-i dă muzeul de mâncare? Pym clatină din cap, ca să marcheze dezaprobarea față de atâta meschinărie din partea sufletului spaniol.

— Tanti Waldorf... izbucnește ea grațios în lacrimi, în timp ce Pym se întreabă dacă nu cumva tulburarea ce i-a cuprins trupul e vizibilă în întuneric.

— E o mare rușine! strigă Rick, în timp ce baroneasa își revine. Dumnezeule, fiule, bolșevicii ăștia ar putea să tabere mâine peste Ascot fără să ceară voie și să pună mâna pe o adevărată avere. Continuă, draga mea. Fiule, spune-i să continue. Zi-i Elena, preferă să-i spui așa. Nu e snoabă. E de-a noastră.

— *Weiter, bitte*, spune Pym.

— *Weiter*, repetă baroneasa aprobator și-și tamponează ochii cu batista lui Rick. *Jawohl*, dragă. *Sehr gut!*

— O, ce accent grozav are, strigă domnul Cunningham de la ușă. Nimic de zis, pe cuvântul meu, e la fel ca fiu-meu.

— Ce spune, fiule?

— Că se descurcă, spune Pym. C-o scoate ea la capăt.

— E un adevărat giuvaier. O să am eu grijă să i se facă dreptate, ține minte ce ți-am spus.

La fel și Pym. O să se însoare cu ea, pe puțin. Dar până atunci, spre iritarea lui, e silit să mai asculte și alte laude aduse dragului meu soț răposat, baronul. Luigi al meu nu era numai proprietarul unui mare palat, era și un geniu financiar și, până la izbucnirea războiului, președintele Casei Rothschild din Praga.

— Țștia erau cei mai bogați, spune Rick. Nu-i așa, fiule? Ai învățat istorie. Care-i verdictul tău?

— Nici nu mai știau numărul propriilor averi, confirmă domnul Cunningham de la ușă, cu mândria unui impresar.

Nu-i așa, Elena? întreab-o. Nu te rușina.

— Organizam concerte, dragule, îi mărturisește baroneasa lui Pym. Prinți din toate țările. Casa noastră era din marmură. Aveam oglinzi, cultură. Ca aici, adaugă ea amabilă, indicând un neprețuit tablou în ulei care-l înfățișa pe prințul Magnus în padoc, tablou făcut după o fotografie. Am pierdut tot.

— Nu chiar tot, spune Rick încet.

— Când au venit nemții, Luigi al meu a refuzat să plece. I-a înfruntat pe porcii de naziști din balcon, cu un pistol în mână, și de atunci n-am mai auzit de el.

Urmează o nouă porție de lacrimi, absolut firească, timp în care baroneasa își permite câteva sorbituri delicate de coniac dintr-un șir de carafe de cristal de pe podea, iar Rick, spre furia lui Pym, preia el povestirea, în parte pentru că a obosit deja să tot asculte, dar mai ales pentru că se apropie un secret și în eticheta Curții doar Rick are dreptul să divulge secrete.

— Baronul a fost un om minunat și un soț minunat, fiule, a făcut ce-ar fi făcut orice soț minunat și crede-mă că, dacă mama ta ar fi în stare să aprecieze una ca asta, și mâine aş face același lucru pentru ea...

— Știi c-ai face-o, spune Pym.

— Baronul a adunat câteva dintre comorile cele mai de preț din palat, le-a pus într-un cufăr, le-a încredințat unor foarte buni prieteni ai lui și ai fermecătoarei doamne aici de față și a dat ordin ca, atunci când englezii vor câștiga războiul, cufărul să-i fie înmănat frumoasei și tinerei lui soții, cu tot ce era în el, oricât de mult i-ar fi crescut între timp valoarea.

Baroneasa cunoaște conținutul cufărului pe de rost și-l alege din nou pe Pym drept auditoriu, scop în care e nevoie să-i atragă atenția, așezându-și una din mâinile delicate pe încheietura mâinii lui.

— O Biblie a lui Gutenberg în stare bună, dragă, un Renoir din epoca timpurie, doi Leonardo cu subiecte medicale. O ediție princeps din capriciile lui Goya, adnotate de artist, trei sute de dolari americani din cel mai bun aur, două desene de Rubens.

— Cunningham spune că valorează cât o bombă, zice Rick când crede că Elena a terminat.

— Hiroshima, nu alta, spune domnul Cunningham de la ușă.

Pym izbutește să zâmbească eteric, vrând să arate că marea artă nu are preț. Baroneasa îl vede și înțelege.

Suntem cu o oră mai târziu. Baroneasa și protectorul ei au plecat, lăsându-i pe tată și pe fiu singuri în camera mare, fără lumină. Circulația de sub ferestre a mai scăzut. Umăr lângă umăr în pat, mănâncă pește cu cartofi prăjiți pe care Pym a fost trimis să-i cumpere cu o prețioasă bancnotă de o liră din buzunarul din spate al pantalonilor lui Rick. Îi fac să alunece pe gât cu o sticlă de Châteaud' Yquem dintr-o lădiță de la Harrods.

— Tot mai sunt acolo, fiule? întreabă Rick. Te-au văzut? Tipii ăia dintr-o mașină Riley? Niște zdrahoni.

— Din păcate, mai sunt, zice Pym.

— Ai încredere în ea, nu-i așa, fiule? Nu-mi cruța sentimentele. Crezi în femeia asta minunată sau o bănuiești c-ar fi o mincinoasă și o aventurieră căreia ar trebui să-i dăm un picior în fund?

— E formidabilă, spune Pym.

— Nu pari prea convins. Dă-i drumul, fiule. Ea e ultima noastră șansă, asta ți-o spun pe gratis.

— Mă întreb numai de ce nu s-a dus la ai ei.

— Tu nu-i cunoști pe evrei așa cum îi cunosc eu. Printre ei sunt unii pe care-i poți numi cei mai minunați oameni de pe lume. Dar sunt alții care i-ar lua și hainele de pe ea de cum ar vedea-o. I-am pus aceeași întrebare. Nici eu nu m-am purtat cu mânuși.

— Cine e Cunningham? întreabă Pym, ascunzându-și cu greu antipatia.

— Bătrânul Cunnie e un tip a-ntâia. Când or trece toate astea, îl bag cu mine în afaceri. Import-export. O să-i facă praf pe toți. Numai simțul umorului de care dă dovadă o să ne aducă cinci mii pe an. În seara asta nu era în formă. Era încordat.

— Despre ce afacere e vorba? zice Pym.

— Încredere în bătrânul tău tată, asta-i afacerea.

„Rickie, mi-a zis – așa îmi zice ea mie, nici ea nu se poartă cu mânuși – Rickie, vreau să recuperezi cufărul, să vinzi ce-i în el și să investești banii în una din grozavele tale întreprinderi, mai vreau să-mi iei toate grijile de pe umeri și să-mi verși zece la sută pe an pe viață, atât cât mi-o fi dat să trăiesc, cu toate prevederile necesare pentru asigurări și altele, în cazul că ai pleca înaintea mea. Vreau ca banii ăștia să fie ai tăi, ca să te ocupi de tot cum o să crezi tu mai bine în înțelepciunea ta”. Asta e o mare responsabilitate, fiule. Dacă-aș avea pașaport, m-aș duce singur. L-aș trimite pe Syd dacă-ar fi disponibil. Syd s-ar duce. Vaci și porci. Iată de ce mă voi ocupa după aceea. Doar câteva pogoane și niște vite. Mă retrag.

— Ce s-a întâmplat cu pașaportul tău? se miră Pym.

— Fiule, o să-ți spun adevărul, așa cum am făcut mereu. E greu să te tocmești cu înfumurații ăia de la școala ta. Vor bani gheață, îi vor la termen și cu asta basta. Tu vorbești limba baronesei, asta e important. Te place. Are încredere în tine. Tu ești fiul meu. L-aș putea trimite pe Muspole, dar nu sunt sigur că s-ar mai întoarce. Pe Perce Loft prea se vede că e om al legii. Ar speria-o. Și-acum du-te până la fereastră să vezi dacă mașina aia a plecat. Nu sta cu fața în lumină. De intrat nu pot să intre. Nu au mandat. Sunt un cetățean cinstit.

Pe jumătate ascuns după fișetul verde și scorjit, Pym se uită pe furiș jos în stradă, într-o acțiune discretă de contrasupraveghere. Mașina e tot acolo.

Patul nu are pături, așa că trebuie să se descurce cu husele. Pym doarme pe apucate și îngheață, visând-o pe baroneasă. La un moment dat, brațul lui Rick cade greu peste el, altă dată e trezit de vocea strangulată a lui Rick strigând invective împotriva unei târfe pe nume Peggy. Și spre orele mici ale dimineții simte greutatea moale, ca de femeie, a părții de jos a corpului lui Rick, în cămașă de mătase și izmene, lipindu-se inexorabil de el, ceea ce-l convinge că s-ar odihni mai bine pe podea. Dimineața, Rick tot nu vrea să iasă din casă, așa că Pym pleacă singur la gara Victoria, ducându-și puținele lucruri într-o splendidă valiză albă din piele de vițel, cu inițialele lui Rick în alamă chiar

sub mâner. Poartă unul din pardesiele din păr de cămilă ale lui Rick, deși e prea mare pentru el. Baroneasa, mai atrăgătoare ca oricând, îl așteaptă pe peron. Domnul Cunningham e acolo ca să le ureze drum bun. În toaleta trenului, Pym deschide plicul pe care i l-a dat Rick și scoate din el un teanc de bancnote albe de zece lire și primele instrucțiuni din viața lui în vederea unei întâlniri clandestine.

Te duci la Berna și iei camere la Grand Palace Hotel. Domnul Berti, subdirectorul, e un tip trăsnet și Nota e plătită. Signor Lapadi va lua legătura cu baroneasa și vă va conduce la granița cu Austria. Când Lapadi ți-a dat Cufărul și după ce ai confirmat în Limba noastră că totul e înăuntru, dă-i banii anexați, dar nu înainte. Asta va fi Salvarea noastră, fiule. Banii pe care-i duci au fost tare greu de câștigat, dar când s-o termina totul niciunul dintre noi nu va trebui să-și mai facă vreodată Griji.

Jack, voi trece repede peste detaliile operaționale ale misiunii Rothschild – zilele de speranță, zilele de îndoială, trecerile bruște de la una la alta. Și zău că am uitat ce colțuri de stradă sau ce nume de cod au precedat lenta degringoladă din memoria mea în legătură cu atât de multele operațiuni care au urmat – tot așa cum am uitat, dacă am știut vreodată, cu ce proporție de scepticism și de încredere oarbă și-a condus Pym misiunea până la finalul ei inevitabil. Fără îndoială că de atunci am mai întâlnit operațiuni elaborate cu o probabilitate de succes la fel de mică și care au costat mult mai mult decât bani. Signor Lapadi nu vorbea decât cu baroneasa, care-i retransmitea informațiile cu dispreț.

— Lapadi a vorbit cu *Vertrauensmann*, dragă.

Zâmbește cu indulgență când Pym întreabă ce-i aia *Vertrauensmann*.

— *Vertrauensmann* e omul în care avem încredere. Nu ieri, poate nu mâine. Dar azi avem o încredere nemărginită în el.

— Lapadi are nevoie de o sută de lire, dragă – o zi sau două mai târziu – *Vertrauensmann* știe pe cineva a cărui soră îl cunoaște pe șeful vămilor. E mai bine dacă-l plătește acum ca să-i câștige prietenia.

Amintindu-și de instrucțiunile lui Rick, Pym îi opune o rezistență simbolică, dar baroneasa a și întins mâna și-și freacă degetul mare de cel arătător, într-un gest fermecător.

— Dacă vrei să zugrăvești casa, mai întâi trebuie să cumperi bidineaua, îi explică ea și, spre surprinderea lui Pym, își ridică fusta până la brâu și vâără bancnotele în partea de sus a ciorapilor. Măine îți cumpărăm un costum frumos.

— I-ai dat banii, fiule? urlă Rick în aceeași seară, peste Canal. Sfinte Dumnezeule, ce crezi că suntem? Dă-mi-o pe Elena.

— Nu țipa la mine, dragă, spune calm baroneasa la telefon. Ai un băiat grozav, Rickie. E foarte strict cu mine. Cred că într-o zi o să ajungă un mare actor.

— Baroneasa spune că ești trăsnet, fiule. Acolo vorbești cu ea în limba noastră?

— Tot timpul, spune Pym.

— Ai mâncat până acum un grătar englezesc ca la carte?

— Nu, facem economii.

— Ei bine, mâncați unul diseară. Fac eu cinste.

— O să mâncăm, tată. Mulțumesc.

— Să te ajute Dumnezeu, fiule.

— Și pe tine, tată, spune Pym politicoș și, ca un adevărat majordom, își ține genunchii și picioarele apropiate când pune receptorul în furcă.

Cu mult mai importante pentru mine sunt amintirile primei luni de miere platonice petrecute de Pym cu o doamnă dată naibii. Cu Elena lângă el, Pym a hoinărit în Berna prin orașul vechi, a băut vinurile ușoare din Valais, a privit așa-numitele *thés dansants* din marile hoteluri și și-a încredințat trecutul istoriei. În buticurile parfumate și pline de zorzoane, pe care ea părea că le descoperă din instinct, au schimbat garderoba uzată a baronesei pe mantouri de blană și cizme de călărie Anna Karenina care alunecau pe pietrele de pavaj înghețate, uniformă școlară tristă a lui Pym pe o jachetă din piele și niște pantaloni fără butoni pentru bretele. Pradă șovăielii, baroneasa insista să audă părerea lui Pym chiar și atunci când era cu hainele în dezordine și-l chema în cabina

mică plină cu oglinzi ca s-o ajute să aleagă, permițându-i, ca din întâmplare, să fure imagini delicioase ale farmecelor ei rococo: ba un sân, ba o fesă neglijent dezgolită, ba umbra uluitoare din mijlocul coapselor ei rotunde când sărea dintr-o fustă în alta. E Lippsie, își zicea Pym excitat; e așa cum ar fi fost Lippsie dacă nu s-ar fi gândit prea mult la moarte.

— *Gefall Ich* dir, dragă?

— *Du gefällst mir sehr.*

— Într-o zi, când ai să fii cu o fată drăguță și ai să-i vorbești așa, o să-și iasă din minți. Nu crezi că-i cam vulgar?

— Cred că-i perfect.

— Bine, cumpărăm două. Una pentru soră-mea Zsa-Zsa, are exact măsura mea.

O străfulgerare a umerilor albi, un gest neglijent ca să aranjeze tivul furoului care o luase razna și nota de plată e adusă, Pym o semnează și o adresează providențialului domn Berti, întorcându-i spatele baronesei și aplecându-se mult în față, ca să ascundă dovada tulburării sale. De la un bijutier de pe Herrengasse au cumpărat un șirag de perle pentru o altă soră de la Budapesta și, aducându-și aminte în ultimul moment, un inel cu topaz pentru mama ei care trăia la Paris și pe care baroneasa avea să i-l dea în drumul ei spre casă. Mai văd și acum inelul acela sclipind pe degetul ei cu manichiura proaspăt făcută, când urmărește un păstrăv încolo și-ncoace în acvariul din sala de mese a marelui nostru hotel, în timp ce *maître d'hôtel-ul* stă în picioare lângă ea, cu plasa în mână, gata să lovească.

— *Nein, nein*, dragă, *nicht* asta, ăla! *Ja, ja*, prima.

La o asemenea cină, ultima de fapt, Pym se simți atât de tulburat de iubire și atât de zăpăcit, că-i mărturisii baronesei intenția lui de a duce o viață monahală. Elena puse jos cu zgomot cuțitul și furculița.

— Să nu-mi pomenești de călugări! îi ordonă ea furioasă. Am văzut prea mulți. Am văzut călugări din Croația, călugări din Serbia, din Rusia. Dumnezeu a stricat afurisita asta de lume cu călugării lui.

— Mă rog, nu-i chiar sigur că-i așa, protestă Pym.

I-au trebuit multe imitații și o mulțime de născociri înainte ca lumina să revină, prudentă, în ochii ei căprui.



— Și zici c-o chema Lippsie?

— Așa-i spuneam noi. N-am voie să-ți spun numele ei adevărat

— Și s-a culcat cu un băiat așa de mic ca tine? Ai făcut amor cu ea când erai atât de mic? După mine era o curvă.

— Cred mai degrabă că era singură, spuse Pym cu înțelepciune.

Dar baroneasa rămase în continuare pe gânduri și când Pym, ca de obicei, o conduse până la ușa camerei ei, îl privi atent înainte de a-i lua capul în mâini și de a-l săruta pe gură. Gura ei se desfăcu brusc, la fel și a lui Pym. Sărutul deveni intens și Pym simți o ridicătură neobișnuită mișcându-se pe coapsa lui. Îi simți căldura, simți părul moale frecându-se de mătase, atunci când corpul baronesei se lipi de al lui într-un ritm din ce în ce mai precipitat. Elena șopti *Schatz* și se auzi un scâncet. Se întrebă dacă nu-i făcuse rău cumva. Își răsturnă capul pe spate și gâtul ei i se lipi de buze. Cu degete încrezătoare, îi dădu cheia de la ușa camerei ei și privi în altă parte cât timp o descuie. Izbuti să găsească broasca, întoarse cheia în ea și-i țină ușa deschisă. Îi puse cheia în palmă și văzu cum lumina din ochii ei se stinge.

— Așa, dragul meu, spuse ea.

Îl sărută, un obraz, celălalt obraz, îl privi fix, căutând ceva ce pierduse. Abia a doua zi de dimineață descoperi că fusese un sărut de adio.

Dragul meu – îi scrisese –, ești un bărbat bun și ai un trup demn de Michelangelo, dar tatălul tău are probleme mari. E mai bine să rămâi la Berna. Nu-ți face griji. E. Weber te va iubi mereu.

În plic erau butonii de manșetă din aur, pe care-i cumpăraserăm pentru vărul ei Victor de la Oxford, și două din cele cinci sute de lire pe care Pym i le dăduse pentru invizibilul domn Lapadi. Acum, când scriu, port butonii. Sunt din aur cu diamante micuțe, formând o coroană. Baroneasa aprecia întotdeauna o notă de regalitate.

Și în locuința domnișoarei Dubber era dimineață. Prin draperiile trase, Pym auzea camioneta cu lapte zdrăngănind în timp ce-și făcea rondul. Cu stiloul în mână, trase spre el

un dosar roz pe care scria simplu RTP, își linse arătătorul și degetul mare și începu să răsfoiască metodic foile scrise până ce alese vreo jumătate de duzină.

Copie a scrisorii lui Richard T. Pym către Părintele Gardian, Lyme Regis, datată 1 octombrie 1948, amenințându-l că-l va acționa în justiție pentru răpirea fiului său Magnus (Din dosarele RTP).

Memoriu din 15 septembrie 1948, Brigada Fraude, către Serviciul de Control al Pașapoartelor, recomandând confiscarea pașaportului lui RTP în așteptarea rezultatului unor cercetări penale. (Obținut nelegal prin secția de relații cu poliția a direcției).

Scrisoare de la trezorerul școlii către RTP, prin care refuză să accepte fructe uscate, conserve de piersici sau orice altă marfă pentru plata parțială sau integrală a taxelor și-și exprimă regretul că lui Pym consiliul de conducere nu poate să-i ofere educație pe gratis. „Cu regret am constatat că refuzați chiar să vă recunoașteți ca fiind un părinte insolubil, al cărui fiu se pregătește pentru preoție”. (Din dosarele RTP).

Scrisoare furioasă de la avocații reprezentându-l pe Herr Eberhardt Berti, fost subdirector la Grand Palace Hotel din Berna, adresată colonelului Sir Richard T. Pym, decorat cu medalia Marinei Militare, una dintre nenumăratele scrisori solicitând plata sumei de unsprezece mii optsprezece franci elvețieni și patruzeci de centime, plus dobânzile de patru la sută pe lună (Din dosarele RTP).

Un extras din ziarul *Chronicle* din Londra, datat 8 noiembrie 1949, anunțând falimentul RTP și lichidarea forțată a celor optzeci și trei de societăți ale imperiului Pym, incluzând, fără îndoială, Amicala Academică Muspole SRL.

Un extras din ziarul *Daily Telegraph*, datat 9 octombrie 1948, anunțând decesul la spitalul din Truro, Cornwall, al unui oarecare John Reginald Wentworth, soț iubit al lui Peggy, ca urmare a unei lungi suferințe datorate rănilor primite.

Și o tăietură de ziar scurtă și ciudată, culeasă Dumnezeu știe de unde, relatând arestarea pe mare, pe nava de croazieră SS *Grande Bretagne*, a doi escroci notorii,

specializați în abuz de încredere și fals, Weber și Woolfe, alias Cunningham, care se dădeau drept ducele și ducesa de Sevilla.

Pym numerotă unul câte unul fiecare document cu cerneală roșie în colțul din dreapta sus, după care trecu aceleași numere la pasajele respective din text, ca referințe. Cu mișcări precise de conțopist, prinse foile laolaltă cu o agrafă și le puse într-un dosar pe care scrisese, „Anexe”. Închise apoi dosarul, se ridică, scoase un oftat adânc de ușurare și-și aruncă brațele spre spate, ca și cum s-ar fi debarasat de un harnașament. Spectrul inform al adolescenței dispăruse. Vârsta bărbăției și maturitatea îi făceau semn, deși nu va ajunge niciodată până la ele. Era, în sfârșit, în iubita lui Elveție, țara spirituală a spionilor din naștere. Traversând camera spre fereastră, inspecta pentru ultima oară piața, în timp ce luminile obosite ale Angliei păleau sub ochii lui. Se dezbracă îngândurat, bău un ultim pahar de votcă, se privi la fel de grav în oglindă și se pregăti de culcare. Dar fără zgomot, cât se poate de fără zgomot. Aproape în vârful picioarelor. Ca și cum i-ar fi fost frică să nu se trezească. În drum spre pat se opri lângă birou și citi din nou mesajul decodificat, pe care, de data asta, nu se deranjase să-l distrugă.

Poppy, își zise el, rămâi exact acolo unde ești”.

## CAPITOLUL 7

Cu cinci ani în urmă, Jack Brotherhood își împușcase femela labrador. Chinuită de reumatisme și tremurând toată, biata cățea zăcea în coșul ei; toată ziua îi dăduse doctorii, dar le vărsase, iar pe urmă se făcuse de rușine scăpându-se pe covor. Chiar și când Jack își pusese vindiăcul și luase arma de calibrul doisprezece din spatele ușii, o îndemnase din răspuseri, dar ea îl privise ca pe un criminal, căci se știa prea bolnavă ca să mai facă aport. Îi ordonă să se ridice, însă cățeaua nu izbuti. Când strigă „aport”, se saltă pe etichete din față și apoi căzu la loc, cu capul atârănând prosteste peste marginea coșului. Așa că lăsă pușca, luă o lopată din magazie și-i săpă o groapă în câmp, în spatele casei, ceva mai sus pe pantă, cu o vedere frumoasă asupra estuarului. O înveli în haina lui favorită de tweed și o duse acolo sus, unde o împușcă în ceafă, sfărâmându-i șira spinării, după care o îngropă. Se așeză apoi lângă ea cu o jumătate de sticlă de whisky, lăsând roua din Suffolk să se depună pe el și în cele din urmă se convinse că, de fapt, cățeaua avusese probabil cea mai frumoasă moarte pe care o putea avea cineva într-o lume care nu se caracteriza prin morți prea blânde. Nu-i pusese o piatră la cap sau o cruce modestă de lemn, dar își fixase puncte de reper ca să regăsească locul, turla bisericii, salcia uscată și moara de vânt, și, ori de câte ori trecea pe acolo, îi trimitea în gând un salut morocănos. La asta se rezumase toată meditația lui asupra vieții de apoi până în această dimineață pustie de duminică în care conducea mașina pe drumurile goale din Berkshire și privea cum se ridică soarele peste dealuri. „Jack a stat prea mulți kilometri în șa, spusese Pym. Firma ar fi trebuit să-l pensioneze încă de acum zece ani”.

„Dar pe tine când ar fi trebuit să te pensioneze, băiete? se întrebă el. Acum douăzeci de ani? Treizeci de ani? câți kilometri ai stat tu în șa? câți kilometri de peliculă ai ascuns? În câte ziare? câți kilometri de hârtie de ziar ai lăsat să cadă în cutii de scrisori conspirative sau ai aruncat pe deasupra unor ziduri de cimitir? Câte ore ai ascultat radio Praga, cu carnetul de coduri în față?”

Coborî geamul. Aerul care pătrunse înăuntru mirosea a grâne însilozate și a fum de lemn și-l emoționă. Brotherhood era de la țară. Strămoșii lui fuseseră țigani, preoți, măștri de vânătoare, braconieri și pirați. Cu vântul dimineții izbindu-i fața, redeveni băiatul zdrențaros ce galopa fără șa pe roibul domnișoarei Sumner de-a curmezișul parcului ei, faptă pentru care a primit cea mai strașnică bătaie din viața lui. Băiatul care îngheța bocnă pe întinderile de noroi din mlaștinile din Suffolk, prea mândru ca să se ducă acasă fără să fi prins ceva. Care sărea pentru prima dată dintr-un balon de baraj pe aerodromul din Abingdon și descoperea cum vântul îl împiedică să închidă gura după ce scosese un strigăt. „Am să plec când mă vor da pe ușă afară. Am să plec după ce noi doi o să schimbăm o vorbă, băiete”.

Dormise șase ore din patruzeci și opt, cea mai mare parte pe patul de campanie cu cocoașe din camera rezervată dactilografelor care nu se simțeau bine, dar nu era obosit. „Se poate să vii o clipă, Jack? întrebese Kate, vestala de la etajul cinci, cu o privire care întârziase un pic prea mult asupra lui. Bo și Nigel ar mai vrea să-ți spună ceva”. Chiar și când nu dormea, nu răspundea la telefon sau nu se gândea la Kate cu obișnuita perplexitate, își privea viața trecând pe lângă el într-un fel de cădere liberă înnebunitoare pe teritoriul inamic: deci așa arată, asta e locul de care trebuia să mă feresc și astea sunt picioarele mele rotindu-se ca niște rămurele de sicomor. Îl revăzuse pe Pym în toate etapele în care crescuse alături de el, băuse cu el și muncise cu el, ba chiar și într-o noapte la Berlin de care uitase cu desăvârșire, noapte pe care o terminaseră regulând, în camere învecinate, două infirmiere din armată. Își aminti cum se uita la propria-i mână mutilată într-o zi de iarnă din 1943, atârănând lângă corp cu trei gloanțe de mitralieră germană în ea, și cum avusese același sentiment de detașare incredulă.

— Dacă ne-ai fi avertizat ceva mai devreme, Jack. Dacă ți-ai fi dat seama că așa o să se întâmple.

— Da, îmi pare rău, Bo. A fost o dovadă de neglijență din partea mea.

— Dar bine, Jack, noi întotdeauna am spus că era, practic, ca un fiu pentru tine.

Da, așa spuneam, nu-i așa, Bo? Mare prostie, de acord.

Și ochii plini de reproș ai lui Kate, întrebându-l, ca întotdeauna, Jack, Jack, unde ești?

Bineînțeles că în viața lui mai fuseseră și alte cazuri. Încă de la terminarea războiului, viața profesională a lui Brotherhood fusese cu regularitate bulversată de ultimul scandal fără leac al Firmei. Cât fusese șeful Centralei de la Berlin i se întâmplase nu de două, ci de trei ori: telegrame în plină noapte, fulger, pentru Brotherhood și nimeni altul. Telefoane – unde e?

— Jack, mișcă-ți fundul și vino aici, acum. Curse pe străzile ude, complet treaz. Telegrama numărul unu, subiectul telegramei imediat următoare este un membru al acestui serviciu care a fost demascată ca agent de informații sovietic. Veți informa cât mai discret cu putință contactele oficiale, înainte să citească despre asta în ziarele de dimineață. Urmărit de lungă așteptare lângă caietele cu cifruri, întrebându-te: e el, e ea, sunt eu? Telegrama numărul doi, un nume din șase litere, pe cine naiba știu eu cu șase litere? Prima literă M – Hristoase, e Miller! A doua A – Dumnezeuule, e Mackay! Până apare un nume de care n-ai auzit niciodată, de la un serviciu despre care nici nu știai că există, și când istoricul cenzurat al cazului sosește în cele din urmă pe biroul tău, tot ce ai e imaginea unui poponar nu prea prosper de la camera cifrului din Varșovia care a crezut că joacă jocul secolului, când tot ce voia de fapt era să-i facă în ciudă șefului.

Dar aceste scandaluri de demult nu erau decât focurile de pușcă răzlețe ale unui război despre care fusese sigur că nu-l va purta niciodată. Nu le privise ca pe un avertisment, ci ca pe o confirmare a tot ce-i plăcea în modul în care era condusă Firma: retragerea ei în birocrație și semidiplomație, concesiile făcute metodelor și exemplului american. În comparație, oamenii lui, aleși unul și unul, i se păruseră mai buni, iar când vânătorii de vrăjitoare se adunaseră la ușa lui, conduși de Grant Lederer și de nesuferiții lui de trepăduși mormoni, lătrând după sângele lui Pym și amenințând cu bănuiele fanteziste, bazate pe nimic altceva decât pe câteva coincidențe apărute în calculator, Jack Brotherhood fusese

acela care lovise cu palma deschisă în masa de conferințe și făcuse să tresalte paharele cu apă: „Încetați imediat. Dacă începeți să întoarceți pe toate părțile povestea vieților noastre, nu există bărbat sau femeie în încăperea asta care să nu pară trădător. Cineva nu-și poate aminti unde a fost în noaptea de zece? Minte. Își aduce aminte? Prea miroase a alibi. Mai faceți câțiva pași în direcția asta și oricine spune adevărul devine un mincinos nerușinat, oricine își face treaba ca lumea lucrează pentru ceilalți. Continuați așa și veți duce de răpă serviciul ăsta mai dihai decât ar putea s-o facă rușii vreodată. Dacă nu cumva chiar asta urmăriți”.

Și, Dumnezeu să-l ierte, cu reputația și cu furia lui, cu relațiile și cu statele de serviciu care atestau, în jargonul modern pe care-l ura din adâncul sufletului, un cost scăzut și o productivitate crescută, câștigase fără să se gândească o clipă că va veni o zi în care s-ar putea să regrete că avusese ultimul cuvânt.

Ridicând fereastra, Brotherhood opri mașina într-un sat unde nu-l cunoștea nimeni. Ajunsese prea devreme. Simțise nevoia să plece din Londra, să nu mai fie de găsit, cât mai departe de privirea ochilor cafenii ai lui Kate. Căci o singură conferință zadarnică în plus, destinată limitării daunelor, o singură ședință suplimentară pentru a găsi modul de a ascunde totul de americani, o singură privire încărcată de milă sau de reproș din partea lui Kate, sau de ură nedisimulată din partea armatei cenușii de mandarini reduși mintal ai lui Bo și poate, era doar o posibilitate, Jack Brotherhood ar fi spus ceva ce toți, dar mai ales el, ar fi regretat mai târziu. Așa că se oferise să facă acest drum, și Bo, cu o promptitudine rar întâlnită, spusese: „Ce idee bună, cine-ar putea fi mai potrivit?” Și, de îndată ce ieși pe ușa camerei lui Bo, știu că toți erau la fel de bucuroși ca el să-l vadă plecat. Cu excepția lui Kate.

— Nu uita să telefonezi, dacă nu ți-e greu, strigă Bo după el. Din trei în trei ore cel mult. Kate va ști în ce stadiu ne aflăm. Nu-i așa, Kate?

Nigel îl urmă pe coridor.

— Aș prefera ca atunci când telefonezi s-o faci prin secretariat. Nu ai dreptul să folosești linia lui directă și s-ar

putea să fie nevoie să vorbesc eu cu tine mai întâi.

— E un ordin? sugeră Brotherhood.

— E o autorizație temporară și poate fi anulată în orice moment

Biserica avea un pridvor din lemn, iar o cărare ducea pe lângă un teren de joc. Trecu pe lângă o fermă cu hambare din cărămizi, care răspândea în aerul de toamnă o aromă de lapte cald.

— Îi evacuăm în eșaloane, Jack, zice Frankel, în engleza lui europenizată. Asta în cazul că va trebui să-i evacuăm.

— Și la ordinul meu, adaugă Nigel din culise.

Camera e scundă, fără ferestre și viu luminată. Un gardian în civil stă de pază în fața vizorului. Asistentele grizonante ale lui Frankel sunt instalate la birourile de campanie de lângă perete. Au adus cu ele termosuri și-și împart țigările. Au mai făcut-o și altă dată, e ca o zi la curse. Frankel e gras și urât, *un maître d'hôtel* leton. Brotherhood l-a recrutat, Brotherhood l-a promovat, acum preia încurcăturile lui Brotherhood. Așa se întâmplă. E ora trei dimineața. E azi, cu șase ore mai devreme.

— Prima zi, Jack, nu-i facem să plece decât pe agenții care se ocupă cu recrutarea, spune Frankel cu o siguranță falsă, ca de medic. Conger și Watchman la Praga, Voltaire la Budapesta, Merryman la Gdańsk.

— Când începem? întreabă Brotherhood.

— Când ne face Bo semn, nu înainte, spune Nigel. Ne aflăm încă în stadiul de presupuneri și considerăm *posibil ca loialitatea lui Pym să fie fără pată*, spune Nigel, de parcă ar fi rostit o frază deosebit de greu de pronunțat.

— Îi deplasăm cât se poate de discret, Jack, spune Frankel. Fără rămas-bun, fără flori lăsate la vecini, fără pisici date în grija cuiva. Ziua a doua, radio operatorii, ziua a treia agenții dubli, agenții din teren. Ziua a patra, ce a mai rămas.

— Cum dăm de ei? întreabă Brotherhood.

— Noi dăm de ei, nu voi, spune Nigel. Dacă și când Etajul Cinci spune că e necesar, lucru care, pentru moment, repet, e o simplă ipoteză.

Kate a venit după ei. Kate e celibatara noastră



englezoaică, un fel de văduvă palidă, sculpturală și frumoasă, care la patruzeci de ani jelește iubirile pe care nu le-a avut niciodată. Și Kate e mereu aceeași, lucru pe care-l vede mai limpede ca niciodată în ochii ei.

— Poate-i ridicăm direct de pe stradă, în drum spre slujbă, continuă Frankel. Poate le batem la ușă, prevenim un prieten sau le lăsăm vorbă. Ce ne vine în minte, cu condiția să n-o mai fi făcut vreodată.

Frankel s-a oprit în fața unei hărți a Europei de Est. Brotherhood așteaptă la un pas în spatele lui. Agenții recrutori cu roșu, agenții din teren cu albastru. Cu cât e mai ușor să ucizi o piuneză decât un om. Cu privirea fixată încă asupra hărții, Brotherhood își amintește de o seară la Viena. Pym joacă rolul gazdei, Brotherhood pe cel al colonelului Peter, venit să-i prezinte mulțumirile Londrei pentru zece ani de serviciu. Își amintește de discursul atât de reușit al lui Pym în cehă, de șampanie și de medalii, de strângerile de mână, de promisiuni, de valsurile lente de pe discurile de patefon. Și de perechea aceea grăsuță îmbrăcată în cafeniu, el medic, ea funcționar superior în Ministerul de Interne ceh, amanți prin trădarea lor, cu chipurile strălucind de emoție în timp ce se rotesc în jurul salonului, în sunetul acordurilor lui Johann Strauss.

— Și când începeți? întrebă Brotherhood din nou.

— Bo e cel care decide, Jack, insistă Nigel, a cărui răbdare nu anunță nimic bun.

— Jack, Etajul Cinci a hotărât că, pentru moment, cel mai important e să avem aerul că suntem ocupați, să ne purtăm ca de obicei, ca și cum totul ar fi normal, spune Frankel, apucând un teanc de telegrame de pe biroul său. Folosesc cutii de scrisori? Ridici scrisorile ca de obicei. Au un radio? Trimiți mesaje ca mai înainte, respectați toate orarele, sperând că cei de dincolo te ascultă.

— Pentru moment, ăsta e lucrul cel mai important, spune Nigel, ca și cum nimic din ce zice Frankel nu e valabil dacă nu repetă și el. Normalitate deplină în toate sectoarele. Un singur pas pripit ar putea fi fatal.

— Ca și unul întârziat, spune Brotherhood, ai cărui ochi albaștri încep să arunce flăcări.

— Ești așteptat, Jack, anunță Kate, vrând de fapt să zică: lasă-i, n-o scoți la cap cu ei.

Brotherhood nu se mișcă.

— Fă-o acum, îi spune el lui Frankel. Bagă-i în ambasade. Transmite un avertisment prin radio. Fă-i să oprească totul.

Nigel nu scoate o vorbă. Frankel se uită la el, cerându-i să-l ajute, dar Nigel și-a încrucișat brațele și privește peste umărul uneia din asistentele lui Frankel, care bate la mașină o notă.

— Jack, nici nu se pune problema să-i băgăm pe toți informatorii ăștia în ambasade sau în consulate, spune Frankel, făcându-i semne disperate lui Nigel. *Veiboten*. Tot ce putem face când vom primi ordinul de la Etajul Cinci e să le dăm acte noi, bani, mijloace de transport și să ne rugăm pentru ei. N-am dreptate, Nigel?

— Dacă primiți ordinul, îl corectează Nigel.

— Conger va pleca fără îndoială spre est, spune Brotherhood. Fata lui e studentă la Universitatea din București. Se va duce la ea.

— De acord, și unde va merge de la București? întreabă Frankel.

Brotherhood aproape că strigă. Kate nu poate face nimic să-l oprească.

— Spre sud, spre Bulgaria, fir-ar ea să fie, voi ce părere aveți? Dacă-i dăm o dată și un loc de întâlnire, putem trimite un avion și pe urmă îl parașutăm în Iugoslavia!

Acum și Frankel ridică vocea.

— Jack, te rog să mă asculți. Nigel, confirmă ce zic, ca să nu pară tot timpul că numai eu sunt cel negativist. Fără avioane, fără ambasade, fără violări de frontieră. Nu mai suntem în anii '60. Cu atât mai puțin în anii '50 și în '40. Nu mai împrăștiem avioane și piloți în Europa de Est ca semințele pentru păsărele. Nu ne dăm în vânt după comitetele de primire pe care le organizează pentru noi sau pentru informatorii noștri de cealaltă parte.

— Are perfectă dreptate, confirmă Nigel, ușor surprins totuși.

— Trebuia să ți-o spun, Jack. În clipa asta rețelele tale

sunt atât de contaminate, încât Foreign Office-ul n-ar îndrăzni nici măcar să le arunce la lada de gunoi, nu-i așa, Nigel? Ești izolat, Jack. Whitehall ar trebui mai întâi să se acopere cu polietilenă și abia după aceea să-ți strângă mâna. Exagerez, Nigel?

Frankel își dă seama ce spune și amuțește. Se uită din nou la Nigel, dar nu primește niciun cuvânt de încurajare. Prinde privirea lui Brotherhood și-l privește fix, cu o teamă neașteptată și îndelungă, cam așa cum privești un monument și-ți dai seama că, de fapt, ceea ce vezi e propria ta condiție de muritor.

— Execut ordinele, Jack. Nu te uita așa la mine. Salut.

Brotherhood urcă încet scara. Cu câteva trepte mai sus, Kate încetinește și întinde două degete în urmă, ca să i le apuce. Se preface că nu observă.

— Când te văd? întreabă Kate.

Brotherhood e și surd, nu numai orb.

Responsabilitățile ce apăsau pe umerii lui Tom Pym în dimineața aceea erau la fel de grele ca tot ce trebuise să înfrunte în prima lună ca „prefect” al școlii și căpitan al echipei Panda. Azi începea prima săptămână de serviciu a celor din Panda. Azi și în celelalte șase zile oribile care vor urma, Tom va trebui să sune clopotul de dimineață, s-o ajute pe intendentă să supravegheze dușurile și să facă prezența înainte de micul dejun. Azi fiind duminică, va trebui să aibă grijă de redactarea scrisorilor în sala cea mare, să citească din Biblie în capelă și să inspecteze vestiarele ca să verifice dacă nu cumva sunt murdare sau în dezordine. Când va veni în fine seara, va trebui să prezideze comitetul de elevi care primea toate sugestiile privind organizarea vieții în școală și, după ce le va fi dat o formă scrisă, să le supună atenției speriate a domnului Caird, directorul, căci domnul Caird nu făcea nimic fără o matură chibzuință și întorcea orice propunere pe toate fețele. Și când, de bine de rău, scăpa de toate astea și suna stingerea, venea luna. Săptămâna trecută, de serviciu fuseseră Leii și se descurcaseră foarte bine. Leii, declarase domnul Caird, într-o rară etalare a unei convingeri proprii, făcuseră dovadă de o abordare democratică a puterii, supunând totul la vot și formând

comitete pentru fiecare problemă în litigiu. În capelă, așteptând ca ultimele versuri ale imnului religios să se stingă, Tom se rugă cu fervoare pentru sufletul bunicului său mort, pentru domnul Caird și pentru victoria în meciul de *squash* de miercuri împotriva echipei Saint Saviour din Newbury, meci în deplasare, deși se temea că va fi o nouă înfrângere umilitoare, căci domnul Caird nu era prea sigur când era vorba despre meritele competițiilor atletice. Dar cel mai tare se rugă ca, odată sâmbăta venită – dacă va veni vreodată –, cei din Panda să câștige și ei bunăvoința domnului Caird, căci dezamăgirea lui era cu-adevărat mai mult decât ar fi putut suporta Tom.

Tom era un băiat foarte înalt și căpătase deja mersul acela legănat al funcționarului din administrația britanică, caracteristic tatălui său. Fruntea înaltă îi dădea un aer de maturitate care ar fi putut să explice progresele lui rapide în ierarhia școlii. Dacă-l vedeai cum se ridică de pe banca „prefecților” și pășește pe culoar, cu mâinile încleștate la spate, cum salută cu o scurtă înclinare a capului în fața altarului și cum urcă cele două trepte spre pupitru, puteai să te întrebi pe bună dreptate dacă era elev sau un membru impresionant de tânăr al personalului domnului Caird. Doar vocea nesigură cu care citea textul zilei îl trăda pe copil sub aspect senatorial. Tom nu auzi prea mult din ce citi. Acest pasaj era primul și îl repetase de atâtea ori, că-l știa aproape pe de rost. Dar acum, când îl recita în fața celorlalți, literele negre și roșii își pierduseră subit orice sonoritate și orice înțeles. Doar vederea degetelor lui cu unghiile roase și crisplate pe marginile pupitrului, precum și a capului coliliu, care domina pe toată lumea din ultimul rând al congregației, îl mai legau de lumea reală. Fără ele, își zise, și-ar fi luat zborul, ar fi străpuns plafonul și s-ar fi ridicat la cer aidoma balonului cu gaz din Ziua Comemorării, cel care zburase până la Maidenhead și aterizase, cu numele lui înscris pe el, în grădina din spatele casei unei doamne bătrâne, Tom câștigând astfel bonuri pentru cărți în valoare de cinci lire și o scrisoare de la doamna respectivă, în care-i spunea că și ea avea un fiu pe care-l chema Tom și care lucra la Lloyd's.

— Am zdrobit singur strugurii cu picioarele, se auzi

spre mirarea lui. Și dintre toți oamenii, niciunul nu era cu mine: căci îi voi călca în picioare în mânia mea și îi voi zdrobi în furia mea.

Amenințarea îl sperie și se întrebă de ce anume o rostise și la adresa cui.

— Și sângele lor îmi va stropi hainele și îmi va murdări întreg veșmântul.

Fără a se opri din citit și având senzația că genunchii îi loveau sacadat pantalonii, Tom trecu în revistă un număr de alte probleme care păreau că-l apasă, unele dintre ele necunoscute până în clipa aceea. Nu se mai aștepta ca gândurile lui să se îndrepte spre ceea ce se petrecea în jurul lui, chiar și atunci când lucra. Vineri, la ora de gimnastică, se surprinsese rezolvând o problemă de gramatică latină. La ora de latină de ieri se gândise îngrijorat la faptul că mama lui bea din ce în ce mai mult. Și în mijlocul explicațiilor textului de franceză descoperise că nu mai era îndrăgostit de Becky Lederer, în ciuda înflăcăratei lor corespondențe, și că în locul ei o prefera pe una din fetele trezorierului. Sub presiunea acestei slujbe de duminică, mintea lui devenise parcă o secțiune dintr-un cablu submarin, asemănător cu cel din laboratorul de științe naturale. Mai întâi o groază de fire, fiecare cu propriul mesaj și îndeplinind sarcinile ce-i fuseseră repartizate; pe urmă, înotând în jurul lor ca un banc de pești invizibili, o mulțime de alte mesaje care, dintr-un motiv sau altul, nu aveau deloc nevoie de fire. Iată deci ce simțea în timp ce rostea cuvintele sfinte cu o voce cât mai adâncă cu putință, ca să le audă răsunând ca niște clopote fisurate într-o cameră îndepărtată.

— Căci ziua răzbunării e în inima mea, iar anul izbăvirii mele a sosit, spuse el.

Se gândi la baloane, la acel Tom care lucra la Lloyd's, la apocalipsa care îl aștepta dacă nu va reuși la examenul de admitere și la fata trezorierului când mergea pe bicicletă și vântul îi lipea bluza de piept. Și se întrebă dacă Carter Major, vicecăpitanul echipei Panda, dispunea de calitățile unui lider democrat ca să poată conduce antrenamentul de după-masă. Exista însă un gând pe care refuza să-l exprime, pentru că toate celelalte nu erau decât surogate în comparație cu el.

Exista un gând pe care nu-l putea traduce nici în cuvinte și nici în imagini, căci era atât de teribil că, numai gândindu-te la el, putea deveni realitate.

— E bună friptura, fiule? îl întrebă Jack Brotherhood cu doar douăzeci de secunde mai târziu, avu el impresia, la prânzul de la hotelul Digby, unde mergeau întotdeauna.

— Grozavă, unchiule Jack, mulțumesc.

Mâncară apoi în tăcere, cum făceau aproape întotdeauna, până la sfârșitul mesei. Brotherhood avea cu el un număr din *Sunday Telegraph*, iar Tom un roman de aventuri pe care-l recitea mereu, pentru că era o carte în care totul se termina cu bine și alte cărți s-ar fi putut dovedi primejdioase. Nimeni nu știe mai bine decât unchiul Jack cum să te faci să petreci o zi plăcută în afara școlii, decise Tom, în timp ce citea, mânca și se gândea la mama lui. Nici măcar tatăl lui nu pricepea că totul trebuie să fie, de fiecare dată, la fel și totuși delicios de diferit în amănuntele cele mai infime. Că trebuie să fii calm și destins și să faci ca ziua să dureze cât mai mult, realizând o groază de lucruri diferite până în ultima clipă. Că școala era un loc care, în cea mai mare parte a zilei, înceta să mai existe, astfel că nici vorbă să fie nevoie să te întorci acolo. Doar în ultimele momente trebuia s-o readuci cât de cât la viață, astfel ca întoarcerea să fie posibilă.

— Mai vrei o bucată?

— Nu, mulțumesc.

— Încă puțină budincă?

— Da, vă rog, puțin.

Brotherhood își ridică sprâncenele spre chelner și acesta veni imediat, cum făceau chelnerii întotdeauna când era cu unchiul Jack.

— Mai ai vești de la tatăl tău?

Tom nu răspunse imediat pentru că dintr-odată începură să-l usture ochii și simți că nu mai poate să respire.

— Ia te uită, spuse Brotherhood, lăsând deoparte ziarul. Ce se întâmplă?

— Lectura din Biblie e de vină, răspunse Tom, ștergându-și lacrimile cu pumnii. Mi-a trecut.

— Ai citit-o cât se poate de bine. Dacă zice cineva

contrariul, pocnește-L

— Numai că nu era textul pentru azi, îi explică Tom, luptând în continuare cu lacrimile. Ar fi trebuit să trec la fragmentul următor și am uitat.

— Ce treabă avem noi cu textul pentru azi! urlă Brotherhood cu atâta convingere, că perechea de bătrânei de la masa de alături întoarse capul spre el. Dacă textul de ieri era bun, nimănui nu i-a stricat să-l mai audă o dată. Mai ia o bere fără alcool.

Tom încuviință și Brotherhood o comandă înainte de a-și relua lectura alcool.

— Oricum, e foarte probabil că prima dată nici nu-l înțeleseseră, spuse el cu dispreț.

Problema însă era că Tom nu greșise textul; îl citise pe cel bun. O știa cât se poate de bine și avea o vagă bănuială că și unchiul Jack știa. Numai că avea nevoie de un motiv mai simplu pentru care să plângă, altul decât peștișorii invizibili ce înotau în jurul cablului din capul lui, mai simplu decât gândul pe care refuza să-l exprime.

Căzură de acord să renunțe la desert, ca să profite la maximum de vremea frumoasă de afară.

Sugarloaf Hill era un fel de cocoașă din calcar în mijlocul lui Berkshire Downs, înconjurată de sârma ghimpată a Ministerului Apărării și cu un anunț cum că accesul era interzis. Reprezenta probabil locul unde, cu excepția casei de la Plush din perioada creșterii mieilor, Tom se simțea cel mai bine. Nici Lech și schiul cu tata, nici Viena și călăria cu mama, nicăieri unde fusese sau visase că a fost nu se simțise atât de bine, atât de uluitor de privilegiat ca în acest teren militar secret de pe un vârf de deal, cu sârmă ghimpată ca să-l apere de dușmani, unde Jack Brotherhood și Tom Pym, nașul cu finul și în același timp cei mai buni prieteni de pe lume, puteau lansa cu schimbul porumbei de argilă pe care să-i doboare sau să nu-i nimerească cu carabina lui Tom. Prima dată când veniseră aici, lui Tom nu-i venise să creadă. „E încuiat, unchiule Jack”, obiectase el când unchiul Jack oprise mașina. Până atunci ziua fusese formidabilă. Și dintr-odată totul se ducea naibii. Parcurseseră după hartă vreo cincisprezece kilometri și,

brusc, totul se oprea în fața porților mari și albe, încuiate și strict interzise. Ziua se terminase și Tom își dorea să se întoarcă la școală, să facă ore suplimentare.

— N-ai decât să cobori și să strigi „Sesam, deschide-te!”, îl sfătuisese unchiul Jack, înmânându-i o cheie pe care o scosese din buzunar.

Și un minut mai târziu, porțile albe ale autorității se închideau din nou în urma lor, iar ei erau persoane speciale cu o autorizație specială care le permitea să fie acolo pe vârful dealului cu portbagajul deschis, portbagaj din care scosese rănsătorul ruginit despre care unchiul Jack nu suflase o vorbă în tot timpul mesei. Imediat după aceea Tom nimeri nouă porumbei din douăzeci și unchiul Jack optsprezece, pentru că unchiul Jack era cel mai bun trăgător al tuturor timpurilor, cel mai bun la toate, deși era foarte bătrân, și n-ar ceda niciodată o partidă ca să facă plăcere cuiva, nici chiar lui Tom. Dacă Tom îl va bate vreodată pe unchiul Jack, îl va bate pe bune, așa cum voiau de fapt amândoi, fără să fi fost nevoie să și-o spună. Și exact asta era ce-și dorea cel mai mult Tom azi: o relație normală, o competiție normală, o conversație normală, genul în care unchiul Jack strălucea. Voia să-și ascundă gândurile cele mai negre într-o gaură adâncă și să nu trebuiască să le arate nimănui înainte de a veni momentul când va muri pentru Anglia.

Spațiile întinse îi dădeau lui Tom un sentiment de libertate. Unchiul Jack nu avea niciun amestec. Lui Tom nu-i plăcea să vorbească prea mult și, mai ales, nu despre problemele personale. Ziua, așa cum o percepea, i se părea o înviere. Vacarmul focurilor de armă, mugetul vântului de octombrie care-i biciuia obrajii și se strecura pe sub puloverul uniformei școlare. Brusc, toate astea îl făcură să vorbească asemenea unui bărbat, nu să scâncească vârat sub cuvertură cu animalele din pluș a căror prezență o încuraja progresistul domn Caird. Jos, în valea de lângă râu, vântul nu sufla deloc; acolo erau doar un soare obosit de toamnă și frunze cafenii pe drumul de pe care se remorcau ambarcațiunile. Dar aici sus, pe vârful golaș al dealului de calcar, vântul gonea ca un tren prin tunel și-l purta pe Tom



pe aripile lui. Parcă râdea lovind noul stâlp pe care Ministerul Apărării îl ridicase de la ultima lor vizită.

— Dacă doborâm stâlpul, nenorociții ăia de ruși debarcă imediat, îi strigă unchiul Jack cu palmele făcute căuș la gură. Ferească Dumnezeu să se întâmple una ca asta, ce zici?

— Ferească!

— Bun. Și-atunci ce facem?

— Instalăm lansatorul chiar lângă stâlp și tragem în partea cealaltă! strigase Tom vesel, simțind cum ultimele griji își iau zborul și cum umerii i se îndreaptă, și știe că, ajutat de un vânt ca acela ce sufla în rafale peste vârful dealului, putea să spună oricui tot ce dorea.

Unchiul Jack lansă zece porumbei pentru el și Tom doborî opt cu unsprezece cartușe, recordul lui absolut, dacă ținem seama de vânt. Când veni rândul lui Tom să lanseze porumbeii, unchiul Jack trebui să se lupte nu glumă ca să-l egaleze. Dar reuși, iar Tom îl iubi și mai tare din cauza asta. Nu voia să-l bată pe unchiul Jack. Pe tatăl lui poate, dar nu pe unchiul Jack; dacă l-ar bate, nu i-ar mai rămâne nimic. La a doua serie de zece, Tom nu mai nimeri la fel de bine, dar asta nu-l deranjă, căci îl dureau brațele, așa că nu era din vina lui. Unchiul Jack însă rămase neclintit ca o stâncă.

— Paisprezece la optsprezece pentru dumneavoastră, strigă Tom, alergând să adune cartușele goale. Felicitări!

După care, cu un glas la fel de tare și de vesel:

— Tata e bine, nu-i așa?

— De ce n-ar fi? urlă Brotherhood drept răspuns.

— Părea cam abătut când a venit să mă vadă după funeraliile bunicului, asta-i tot.

— Cred și eu că era abătut. Cum te-ai simți tu dacă ți-ai îngropa tatăl?

Strigau în continuare amândoi, din cauza vântului. Sporovăiau, în timp ce încărcau carabina și montau la loc lansatorul ca să mai dispute o serie.

— Tot timpul mi-a vorbit de libertate, strigă Tom. Zicea că libertatea nu poate să ne-o dea nimeni, că trebuie să ne-o luăm singuri. M-a cam plictisit, drept să vă spun.

Unchiul Jack era atât de ocupat cu reîncărcatul, că

Tom se întrebă dacă-l auzise. Sau poate că, dacă auzise, nu-l interesa defel.

— Are perfectă dreptate, spuse Brotherhood, închizând arma cu un zgomot sec. În zilele noastre patriotismul e un cuvânt urât.

Tom lansă porumbelul și-l privi rotindu-se și prefăcându-se în pulbere sub tirul perfect al unchiului Jack.

— Nu vorbea chiar despre patriotism, îi explică Tom, căutând alte cartușe pe jos.

— Zău?

— Cred că voia să-mi spună că, dacă nu eram fericit, trebuia să fug. O spune și în scrisoare. E un fel de...

— Da?

— ...e ca și cum voia să fac ceva ce el nu făcuse pe când era la școală. De fapt, e cam bizar.

— Nu mi se pare deloc bizar. Te testează, asta-i tot. Îți zice că ușa e deschisă, pentru cazul că ai chef s-o ștergi. Mie mi se pare mai degrabă o dovadă de încredere. N-ai fi putut să ai un tată mai bun, Tom.

Băiatul trase, dar nu nimeri.

— Despre ce scrisoare vorbești? întrebă Brotherhood. Credeam c-a venit să te vadă.

— A venit. Dar mi-a și scris. O scrisoare foarte lungă. Mie mi s-a părut bizar, spuse el din nou, incapabil să se despartă de noul său adjectiv preferat.

— De acord, nu era în apele lui. Și ce-i rău în asta? Taică-său moare, așa că se apucă și-i scrie fiului său. Ar trebui să te simți onorat – frumoasă lovitură, băiete. Frumoasă lovitură.

— Mulțumesc, spuse Tom și privi mândru cum unchiul Jack marchează un punct pe hârtia lui.

Unchiul Jack era cel care ținea întotdeauna scorul.

— Dar nu despre asta vorbea, reluă Tom jenat. Nu era deprimat. Era mulțumit.

— Ți-a scris ție asta?

— Mi-a zis că bunicul ucisese tot ce fusese mai omenesc și firesc în el și că nu voia să facă și el la fel cu mine.

— E și ăsta un fel de a te simți deprimat, spuse

Brotherhood, fără să se simtă deranjat. Apropo, nu ți-a vorbit vreodată de un loc secret, numai al lui? De un loc unde ar putea să-și găsească pacea și liniștea binemeritate?

— Nu chiar.

— Dar avea unul, nu-i așa?

— Nu chiar.

— Unde e?

— Mi-a zis să nu spun niciodată nimănui.

— Atunci nu spune, zise unchiul Jack fără șovăială.

După care, dintr-odată, să vorbești despre tatăl tău deveni principala sarcină a unui „prefect” democrat. Domnul Caird spusese că era de datoria celor ce se bucurau de anumite privilegii să sacrifice ce le era mai drag pe lume, și Tom îl iubea pe tatăl lui mai presus de orice. Simți privirea lui Brotherhood ațintită asupra lui și se bucură că-i trezise interesul, chiar dacă nu părea că ar fi de acord cu el.

— Îl cunoașteți de mult, unchiule Jack, nu-i așa? spuse Tom, urcându-se în mașină.

— Dacă treizeci de ani înseamnă mult, atunci da.

— E, spuse Tom, pentru care o săptămână încă reprezenta o veșnicie.

În interiorul mașinii, brusc, vântul contenise.

— Dacă tata e bine, spuse el cu prefăcută îndrăzneală în timp ce-și punea centura de siguranță, cum de-l caută poliția? Asta aș vrea să știu.

— Ne ghicești azi viitorul, Mary Lou? întrebă unchiul Jack.

— Nu azi, dragă. Nu sunt în formă.

— Tu ești întotdeauna în formă, zise unchiul Jack și amândoi izbucniră într-un râs homeric, în timp ce Tom roșea.

Mary Lou era țigancă, spusese unchiul Jack, dar lui Tom i se părea mai degrabă că ar fi pirat. Avea fundul mare, părul negru și niște buze vopsite mult pe de lături, ca Frau Bauer de la Viena. Făcea prăjituri și servea ceai cu frișcă într-o cafenea din lemn, situată la marginea câmpului. Tom ceru ochiuri pe pâine prăjită și ouăle erau cremoase și proaspete cum erau cele de la Plush. Unchiul Jack luă un ceai și o felie din cea mai bună prăjitură cu fructe. Părea c-a

uitat tot ce-i spusese Tom, lucru pentru care Tom îi era recunoscător, căci îl cam durea capul din cauza aerului rece și se simțea încurcat de propriile gânduri. Mai erau două ore și opt minute până când trebuia să sune clopoțelul pentru slujba de seară. Se gândea că poate ar face mai bine să asculte sfatul tatălui său și să fugă.

— A, da! Ce ziceai despre poliție? întrebă Brotherhood distrat, cu mult după ce Tom decisese că a uitat sau nu a auzit.

— Au venit să-l vadă pe Caird. Și Caird a trimis după mine.

— Domnul Caird, fiule, îl corectă Brotherhood cât se poate de drăguț și sorbi o înghițitură binefăcătoare de ceai. Când?

— Vineri. După meciul de rugby. Domnul Caird a trimis după mine și în fotoliul domnului Caird stătea un bărbat în impermeabil, care a spus că era de la Scotland Yard și că venise în legătură cu tata. Dacă nu cumva îi știam adresa, pentru că, zăpăcit cum fusese după funeraliile bunicului, tata plecase fără să spună cuiva unde se duce.

— Prostii, spuse Brotherhood după mult timp.

— Dar e adevărat, domnule. Zău că e adevărat.

— Tocmai ai spus „au venit”.

— Voiam să spun „a”.

— Ce înălțime avea?

— Un metru șaptezeci și cinci.

— Vârsta?

— Patruzeci.

— Culoarea părului?

— Ca al meu.

— Ras?

— Da.

— Ochii?

— Căprui.

Era un joc pe care-l jucaseră de multe ori în trecut.

— Mașină?

— A luat un taxi de la gară.

— De unde știi?

— L-a adus domnul Meilor. El e cel care mă duce la

lecțiile de violoncel și lucrează la stația de taxiuri de la gară.

— Fii mai precis, băiete. A luat deci mașina domnului Meilor.

Ți-a spus cumva că venise cu trenul?

— Nu.

— Ți-a zis Meilor?

— Nu.

— Cine ți-a spus că era de la poliție?

— Domnul Caird, domnule. Când m-a prezentat.

— Cu ce era îmbrăcat?

— Cu un costum. Gri.

— Ți-a spus ce grad avea?

— Inspector.

Brotherhood zâmbi, etalând un zâmbet minunat, afectuos și reconfortant.

— Tontule. Era un inspector de la Foreign Office. Un terchea-berchea de la biroul lui taică-tău. Nu era polițist, fiule; era un conștopist de la serviciul Personal, care nu avea ce face. Caird a înțeles greșit, ca de obicei.

Tom avea chef să-l sărute. Aproape c-o făcu. Își îndreptă umerii și avu impresia că măsoară pe puțin doi metri cincizeci; ar fi vrut să-și îngroape obrazul în tweedul gros al mantoului sport al unchiului Jack. Bineînțeles că nu era polițist, nu avea picioare mari și nu era tuns perie ca un polițist adevărat, și nici felul de a fi al-polițiștilor, care se țin departe chiar și atunci când sunt drăguți cu tine, nu-l avea. E-n ordine, își spuse Tom fericit. Unchiul Jack a pus lucrurile la punct, așa cum face mereu.

Brotherhood îi întinse batista și Tom se frecă la ochi cu ea.

— Bine, și tu ce i-ai spus? întrebă Brotherhood.

Tom îi explicase că nici el nu știa unde se afla tatăl lui, că-i spusese c-ar vrea să se ducă singur câteva zile în Scoția, înainte de a se întoarce la Viena. Asta făcea ca tata să apară cumva vinovat, de parcă ar fi fost un delincvent sau chiar și mai rău. Și când Tom îi spuse unchiului său Jack tot ce-și mai amintea despre întrevvedere, întrebările și numărul de telefon pentru cazul că tati ar apărea – nu, Tom nu-l avea, dar îl avea domnul Caird – unchiul Jack se duse să dea un

telefon din salonul lui Mary Lou, îl sună pe domnul Caird și obține permisiunea ca Tom să nu se întoarcă până la ora nouă, pe motiv că aveau de discutat probleme de familie.

— Și cum rămâne cu clopoțelul? întrebă Tom alarmat.

— O să-l sune Carter Major, răspunse unchiul Jack, care înțelegea întotdeauna absolut tot.

Telefonase probabil și la Londra, căci lipsi mult, și-i dădu lui Mary Lou încă cinci lire pentru ceea ce numea el ciorapul ei de Crăciun. Asta îi făcu să izbucnească din nou în râs, iar de data asta Tom li se alătură.

Tom nu știa niciodată cum de ajunseseră să vorbească pe urmă despre Corfu și poate că nici nu existase o ordine reală în discuția lor: nu făceau decât să trăncănească despre ce făcuseră amândoi de când se văzuseră ultima dată, adică dinainte de vacanța de vară, așa că, dacă aveai chef de vorbă, aveau o groază de lucruri de povestit. Tom avea chef de vorbă; nu mai vorbise așa de secole, poate niciodată, iar unchiul Jack avea talentul ăsta, acel amestec de toleranță și disciplină care pentru Tom reprezenta echilibrul perfect, căci adora să simtă cât de solide erau barierele pe care i le ridica în față unchiul Jack, precum și pământul sigur pe care îl închideau între ele.

— Cum merge confirmarea? întrebă Brotherhood.

— Mulțumesc, bine.

— Acum ești băiat mare, Tom. E cazul să-ți dai seama de lucrul ăsta. Există țări în care ai fi deja în uniformă.

— Știu.

— Tot mai ai probleme la învățătură?

— Da, puține, domnule.

— Tot la școala militară de la Sandhurst vrei să mergi?

— Da, domnule. Și au zis că, dacă am rezultate bune, mă primesc în regimentul unchiului meu.

— Asta înseamnă că va trebui să trudești din greu, nu-i așa?

— Mă străduiesc cât pot, credeți-mă.

Atunci unchiul Jack se apropie de el și coborî vocea.

— Nu sunt sigur c-ar trebui să-ți spun, fiule, dar oricum o s-o fac, fiindcă eu cred că ești în stare să păstrezi un secret. Mă înșel?

— Știu o mulțime de secrete pe care nu le-am spus nimănui, domnule.

— De fapt, și taică-tău știe să păstreze un secret. Bănuiesc că știi lucrul ăsta.

— Ca și dumneavoastră, nu-i așa?

— Și e un tip grozav. Dar trebuie să păstreze discreția. Pentru țara lui.

— Și pentru dumneavoastră, spuse Tom.

— O parte din viața lui e ținută sub lacăt. Am putea spune că nu poate fi văzută de niciun ochi omenesc.

— Mama știe?

— În principiu da, știe. Dar, în ce privește amănunțele, mai nimic. Așa lucrăm noi. Și dacă taică-tău ți-a lăsat vreodată impresia că minte, sau că e cam evaziv, uneori nu prea sincer, poți să fii sigur că o făcea pentru munca lui și că singurul motiv era loialitatea. Nu-i ușor pentru el. Nici pentru noi nu e. Secretele sunt greu de ținut.

— E primejdios? întrebă Tom.

— Câteodată. De-aia i-am dat gărzi de corp. Ca băieții pe motociclete care l-au urmărit prin toată Grecia și care se învâteau prin jurul casei.

— L-am văzut! exclamă Tom, nespus de agitat.

— Ca tipul ăla înalt și sfrijit cu mustață, care a venit să-l vadă la meciul de crichet...

— L-am văzut, l-am văzut! Avea o pălărie de paie!

— Iar uneori ce face taică-tău e atât de secret, că trebuie să dispară cu desăvârșire. Nici gărzile de corp nu trebuie să-i știe adresa. Eu o știu. Dar restul lumii n-o știe și nu trebuie s-o afle. Și dacă inspectorul acela mai vine la tine sau la domnul Caird, sau dacă vine altcineva, le spui ce știi și mă informezi și pe mine imediat. O să-ți dau un număr de telefon special și o să vorbesc și cu domnul Caird. Tatăl tău merită să fie ajutat cât mai mult. Și exact asta facem.

— Mă bucur grozav, spuse Tom.

— Bine, și acum despre scrisoarea pe care ți-a scris-o. Aia lungă, care a sosit după plecarea lui. Pomenea în ea de lucruri de genul ăsta?

— Nu știu. N-am citit-o toată. Era o poveste despre briceagul lui Sefton Boyd și despre ceva scris pe perete în

toaleta personalului.

— Cine e Sefton Boyd?

— Un băiat de la școală. E prieten cu mine.

— E prieten și cu taică-tău?

— Nu, dar tatăl lui era. A făcut și el școala tot aici.

— Și scrisoarea unde e?

O folosise ca pe o pedeapsă. O împăturise cât mai mică, până ce ajunsese un pătrat țeapăn și înțepător, și o ținea în buzunarul de la pantaloni, unde îi împungea coapsa. Dar Tom nu-i spusese lucrul ăsta. Se mulțumi să-i întindă recunoscător ce rămăsese din ea, iar unchiul Jack făgădui că o va păstra cu grijă și că vor discuta data viitoare – dacă era ceva ce trebuia discutat, lucru de care unchiul Jack se îndoia.

— Ai și plicul?

Tom nu-l avea.

— De unde zici că era trimisă? Întotdeauna trebuie să te uiți la ștampila poștei, e un indiciu.

— Ștampila era de la Reading, zise Tom.

— Cu ce dată?

— De marți, răspunse Tom trist, dar ar fi putut fi pusă la cutie luni, după ce s-au ridicat ultimele scrisori. Credeam că luni după-masă se întoarce la Viena. Dacă nu s-a dus în Scoția, vreau să spun.

Părea însă că unchiul Jack nu-l aude, căci vorbea din nou despre Grecia, gata să înceapă ceea ce amândoi numeau jocul de-a raportul despre tipul ăla costeliv cu mustață, care apăruse la meciul de crichet din Corfu.

— Îmi imaginez că-ți făceai griji din cauza lui, nu-i așa, fiule? Îți spuneai că cine știe ce pune la cale împotriva tatălui tău, în ciuda faptului că părea atât de prietenos. Ce vreau să spun e că, dacă se cunoșteau chiar atât de bine, de ce nu-l invita taică-tău acasă, s-o cunoască pe mama? Văd că trebuie să te fi frământat serios reflectând la toate astea. Și nu ți se părea prea frumos din partea lui taică-tău să aibă o viață secretă chiar sub nasul mamei.

— Așa e, recunosc Tom, minunându-se ca de obicei cum de le știa unchiul Jack pe toate. Îl ținea pe tati de braț.

Se întorseseră la Digby. În marea bucurie ce urmase



risipirii tuturor grijilor, lui Tom îi revenise pofta de mâncare și mânca o friptură cu cartofi, ca să umple golul din stomac. Brotherhood își comandase un whisky.

— Înălțimea? întrebuse Brotherhood, revenind la jocul lor.

— Cel puțin un metru optzeci.

— Foarte bine, perfect. Un metru optzeci și doi e răspunsul exact. Culoarea părului?

Tom șovăi.

— Un fel de arămiu-cenușiu cu șuvițe, zise el.

— Ce vrei să spui cu asta?

— Purta pălărie de pai. Era greu de văzut.

— Știu că purta pălărie de pai. De-aia te întreb. Culoarea părului?

— Castanie. Castanie în plin soare. Și o frunte înaltă ca de geniu.

— Cum naiba să pătrundă soarele sub borurile pălăriei?

— Gri-castaniu, spuse Tom.

— Atunci de ce nu spui așa? Numai două puncte. Panglica de la pălărie?

— Roșie.

— Dumnezeuule.

— Era roșie.

— Încearcă să-ți aduci aminte.

— Era roșie, roșie, roșie!

— Trei puncte. Culoarea bărbii?

— Nu avea barbă. Avea o mustață pleoștită și sprâncene dese ca ale dumneavoastră, dar mai puțin stufoase, și niște ochi ridați.

— Trei puncte. Alura?

— Coccoșat și împiedicat.

— Ce naiba înseamnă împiedicat?

— Se clătina. Numai că de clătinat te clătini atunci când marea e agitată. Împiedicat e când mergi repede și îți târăști un picior.

— Vrei să spui că șchiopăta?

— Da.

— De ce nu zici așa? Cu care picior?

— Stângul.  
— Mai gândește-te.  
— Stângul.  
— Ești sigur?  
— Stângul!  
— Trei puncte. Vârsta?  
— Șaptezeci.  
— Nu fi caraghios.  
— E bătrân.  
— Nu are șaptezeci de ani. Nici eu n-am șaptezeci de ani. N-am nici șaizeci. În fine, aproape. E mai bătrân ca mine?

— La fel.  
— Ducea ceva?  
— O servietă. O chestie cenușie ca din piele de elefant. Și era uscat ca domnul Toombs.

— Cine e domnul Toombs?  
— Profesorul nostru de gimnastică. Predă aikido și geografie. A omorât oameni cu picioarele, deși nu avea dreptul.

— Bine, uscat ca domnul Toombs, avea o servietă din piele de elefant. Două puncte. Altă dată lasă deoparte referințele subiective.

— Ce înseamnă asta?  
— Domnul Toombs. Tu îl cunoști, eu nu. Nu compara o persoană pe care n-o cunosc cu o altă pe care n-o cunosc.

— Dar ați spus că-l cunoșteți, zise Tom, emoționat la culme la gândul că-l prinsese pe unchiul Jack pe picior greșit.

— Am zis. Te-am dus cu preșul. Avea mașină tipul ăsta al tău?

— O mașină Volvo. Închiriată de la domnul Kaloumenos.

— De unde știi?  
— O închiriază la toată lumea. Coboară în port, așteaptă și, dacă cineva vrea să închirieze o mașină, domnul Kaloumenos îi dă Volvo-ul lui.

— Culoarea?  
— Verde. Are o aripă înfundată, număr de Corfu, o

coadă de vulpe agățată de antenă și...

— E roșie.

— E verde!

— Niciun punct, decretă Brotherhood, spre marea supărare a lui Tom.

— De ce nu?

Brotherhood rânji.

— Nu era mașina lui, nu-i așa? De unde știi că tipul cu mustață o închiriasse, odată ce mai erau doi tipi în ea? Ți-ai pierdut obiectivitatea, fiule.

— El era șeful!

— N-ai de unde să știi. Bănuiești numai. Poți declanșa un război inventând chestii de-astea. Cunoști cumva vreo mătușă Poppy?

— Nu, domnule.

— Vreun unchi?

Tom chicoti.

— O, nu!

— Dar domnul Wentworth îți spune ceva?

— Nu, domnule.

— Nu-ți spune chiar nimic?

— Nu, domnule. Credeam că e un oraș în Surrey.

— Bravo, fiule. Să nu inventezi niciodată când crezi că nu știi ceva ce-ar fi trebuit să știi. Asta e regula.

— Ați vrut să mă păcăliți iar, nu-i așa?

— Poate că da. Când ți-a zis taică-tău c-o să vă vedeți din nou?

— Nu mi-a zis.

— De obicei îți spune?

— Nu prea.

— Și-atunci de ce te agitai așa?

— Din cauza scrisorii.

— Ce-i cu scrisoarea?

— E ca și cum ar fi mort.

— Prostii. Inventezi. Vrei să-ți mai spun ceva? Nu-ți face griji cu ascunzătoarea aia secretă unde s-a dus taică-tău. Știm unde e. Ți-a dat adresa?

— Nu.

— Numele celui mai apropiat oraș din Scoția?

— Nu. N-a zis decât Scoția. La mare în Scoția. Un loc în care să poată scrie, departe de toată lumea.

— Ți-a spus tot ce-ți putea spune, Tom. Nu are dreptul să dezvăluie mai mult. Câte camere are?

— Nu mi-a zis. Are o proprietăreașă strașnică.

— Taică-tău e un om grozav. Și înțelept. Și ea e o femeie grozavă. De-a noastră. Așa, și-acum nu-ți mai face griji.

Unchiul Jack privi cu coada ochiului la ceas.

— Termină și comandă-ți o bere slabă. Eu trebuie să mă duc unde merge regele pe jos.

Zâmbind, se îndreptă spre ușa pe care scria Toaletă și Telefon. Tom era un foarte bun observator. Mici pete de culoare pe obrajii unchiului Jack. Un sentiment de veselie ca al lui, deci totul era în perfectă ordine.

Brotherhood avea o soție și o casă în Lambeth și, teoretic, ar fi putut să se întoarcă acolo. Mai avea o altă soție, divorțată ce-i drept, dar întotdeauna gata să răspundă la cea mai mică solicitare, în căsuța lui din Suffolk. Avea o fiică măritată cu un notar din Pinner; îi trimitea pe amândoi la naiba, reciproca fiind și ea valabilă. Totuși, simțul datoriei i-ar fi făcut să accepte să-l primească la ei. Avea și un fiu care nu era bun de nimic și care-și câștiga de bine de rău existența pe scenă, și dacă Brotherhood s-ar fi simțit destul de îngăduitor față de el – lucru care, curios, i se întâmpla din când în când în ultima vreme – și dacă ar fi putut să înghită murdăria și mirosul de marijuana – lucru pe care uneori îl putea face – ar fi fost destul de bine primit sub mormanul de pături jegoase pe care Adrian le numea patul lui suplimentar. Numai că, în noaptea aceea și în toate celelalte nopți ce vor urma până când va avea o explicație cu Pym, n-avea chef de niciunul dintre ei. Prefera exilul micuțului apartament conspirativ și împutit din Shepherd Market, cu porumbeii cafenii călărindu-se pe parapet și curvele ce băteau trotuarul pe sub geamuri, ca niște santinele în timp de război. Firma încerca periodic să-i ia acest apartament sau să-i rețină chiria din salariu. Tipii de la birou îl urau că-l are și spuneau că e cuibul lui de nebunii, cum și era din când în când. Îi reproșau că tot timpul cere sticle cu băutură și femei care să

strângă după el. Dar Brotherhood era mai tare decât ei toți la un loc și, mai mult sau mai puțin, știau și ei acest lucru.

— Ancheta a scos la iveală și alte chestii legate de modul în care serviciile de informații cehe folosesc ziarul, spuse Kate, cu capul înfundat în pernă. Dar nimic concludent.

Brotherhood luă o gură de votcă. Era două noaptea. Se aflau aici de o oră.

— Nu mai spune? Marele spion înțeapă fiecare literă din mesajul său cu acul și trimite ziarul ofițerului de legătură. Care ține ziarul în lumină și citește planurile Armaghedonului. Data viitoare vor folosi semafoarele.

Stătea culcată, albă și luminoasă alături de el, pe patul îngust, o debutantă de la Cambridge de patruzeci de ani, care se rătăcise. Licărirea cenușie trandafirie ce pătrundea prin perdelele murdare o decupa în fragmente, aidoma sculpturilor clasice. Ici o coapsă, colo o gleznă, conul unui sân sau linia șoldului. Se întorsese cu spatele la el, cu un genunchi ușor îndoit. „Ce naiba vrea de la mine jucătoria asta de bridge frumoasă și tristă de la Etajul Cinci, cu aerul ei de văduvă înlăcrimată și cu senzualitatea ei afectată?” După o legătură care dura de șapte ani, Brotherhood încă nu avea idee. Putea să fie plecat să facă turul centralelor, putea să fie la naiba în praznic. Putea să nu vorbească cu ea sau să nu-i scrie luni de zile. Dar nici nu apuca să-și despacheteze bine peria de dinți că-i și cădea în brațe, implorându-l cu ochii ei triști și flămânzi. Om fi oare o sută, om fi piloții ei de vânătoare, solicitându-i favorurile de fiecare dată când ne întorcem șchiopătând din misiunile noastre? Sau eu sunt singurul care dezlănțuie statuia?

— Iar Bo a chemat la petrecere și un psihanalist celebru, spuse ea cu dicția ei impecabilă. Un specialist în depresiuni nervoase benigne. I-au băgat pe gât dosarul lui Pym și i-au cerut să facă profilul unui englez loial supus unui stres enorm, care declanșează o puternică îngrijorare în rândurile celorlalți, mai ales ale americanilor.

— Încă puțin și o să cheme o ghicitoare, spuse Brotherhood.

— Au verificat zborurile spre Bahamas, Scoția și

Irlanda. Și în toate celelalte direcții. Au verificat imbarcările pe vapoare, firmele de închiriat mașini și Dumnezeu mai știe ce. Au ordonat să fie ascultate absolut toate liniile telefonice pe care le-ar fi putut folosi și au emis mandat de percheziție pentru tot restul. Au anulat concediile și weekendurile pentru toți cei de la transcrieri și au pus echipele de supraveghere în alertă douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru, fără să spună nimănui despre ce e vorba. Cantina e ca o cameră mortuară, nimeni nu discută cu nimeni. Îi interoghează pe toți care au stat în același birou cu el sau au cumpărat o mașină veche de la el, au dat afară chiriașii din casa pe care o au soții Pym la Dulwich și au răsturnat totul cu susul în jos, din pivniță și până în pod, pretinzând că sunt specialiști în termite. Nigel vorbește acum despre trimiterea întregii echipe de investigații într-o casă conspirativă de pe Norfolk Street, atât de serioasă e treaba. Cu totul, asta înseamnă cam o sută cincizeci de persoane. Ce e în incinerator?

— De ce?

— Asupra lui planează misterul cel mai mare. A nu se vorbi în fața copiilor. Bo și Nigel amuțesc de cum amintește cineva de el.

— Și presa? spuse Brotherhood, de parcă ar fi răspuns la întrebarea ei în loc s-o evite.

— Totul e aranjat, ca de obicei. De la cei mai mari în jos. Bo a luat prânzul cu redactorii-șefi ieri. Le-a și scris articolele de fond pentru cazul că ar transpira ceva. E de necrezut ce mult ne pot slăbi zvonurile securitatea. Elucubrațiile sunt adevăratul dușman din interior. Nigel exercită maximumul de presiune asupra celor de la radio și televiziune.

— Solide ca piatra, amândouă. Ce mai știi despre falsul polițist?

— Oricine s-ar fi dus la directorul lui Tom, nu era de-ai noștri. Nu ținea nici de Firmă, nici de poliție.

— Poate că reprezenta concurența. Nu au de ce să ne ceară voie, nu crezi?

— Marea spaimă a lui Bo e că americanii își pornesc propria vânătoare.

— Dacă ar fi fost american, ar fi fost trei. Era unul din cehii ăia plini de tupeu. ăsta e modul lor de lucru. Exact așa zburau și în război.

— Directorul îl descrie ca fiind un englez destul de educat, fără nimic dintr-un străin. N-a venit și nici n-a plecat cu trenul. S-a prezentat drept inspectorul Baring de la serviciul special. Acolo nu figurează nimeni cu numele ăsta. Cursa cu taxiul de la gară la școală a costat douăsprezece lire și n-a cerut chitanță. Imaginează-ți un polițist care să nu ceară chitanță pentru o cursă de douăsprezece lire. A lăsat o carte de vizită falsă. Acum toți caută imprimeria, locul de unde provine hârtia și, după câte știu eu, pe cel care a fabricat cerneala, dar n-au de gând să amestece poliția, concurența sau legăturile. Vor face toate investigațiile care le trec prin minte atâta timp cât nu sperie vânatul.

— Și numărul de telefon de la Londra pe care l-a lăsat?

— Fals.

— Mai c-aș râde dacă aș avea dispoziția necesară. Ce crede Bo despre gentlemanul mustăcios cu geantă, care-l ținea pe Pym de braț în timpul meciurilor de crichet?

— Refuză să se pronunțe. Zice că, dacă ne-am apuca să ne controlăm toți prietenii la meciurile de crichet, n-am mai avea nici prieteni și nici crichet. A angajat câteva fete noi care să treacă prin sită lista personalităților cehe și a cerut centralei din Atena să trimită pe cineva în Corfu, ca să discute cu proprietarul mașinii. Acum totul e amânare, rugăciuni și Magnus, te rog, vino acasă.

— Eu unde mă aflu? La colț?

— Sunt îngroziți la ideea c-ai putea dărâma templul.

— Credeam că Pym a și făcut-o.

— S-ar putea să fie vorba despre un raport de culpabilitate, zise Kate cu un glas sec de regină a albinelor.

Brotherhood mai luă o înghițitură zdravănă de votcă.

— Dacă ar evacua afurisitele alea de rețele. Dacă ar face și ei o dată ce se impune.

— Nu vor face nimic ce-ar putea să-i alerteze pe americani. Mai degrabă vor minți până va cădea ghilotina. „Am avut trei trădători mari în trei ani mici. Încă unul și putem recunoaște că e cazul să închidem prăvălia”. Așa a

spus Bo.

— Deci informatorii vor muri pentru cauza relațiilor speciale, îmi place. Și informatorilor o să le placă. Or să înțeleagă.

— Or să-l găsească?

— Poate.

— Poate nu-i destul. Te întreb pe tine, Jack. Or să-l găsească? O să-l găsești?

Vocea ei căpătase brusc o intonație imperioasă, un ton de urgență. Îi luă paharul din mână și bău restul de votcă, în timp ce el o privea. Se aplecă peste marginea patului și pescui o țigară din poșetă. Îi întinse chibriturile ca să i-o aprindă.

— Bo a așezat o droaie de maimuțe în fața unei mulțimi de mașini de scris, spuse Brotherhood, continuând s-o privească intens. Poate că una dintre ele va da de ceva. Nu știam că fumezi, Kate.

— Nu fumez.

— Și-mi place să observ că și bei zdravăn. Nu-mi amintesc să te mai fi văzut trăgând astfel la măsea.

— De ce n-aș face-o?

— Mai corect ar fi să te întrebi de ce ai face-o? Încerci să-mi spui ceva, am dreptate? Ceva care nu cred că o să-mi placă deloc. O clipă am crezut că ești aici ca să spionezi pentru Bo. Că faci pe Jezebel cu mine. Pe urmă mi-am spus: nu, încearcă să-mi spună ceva. Se străduiește să-mi facă o mică mărturisire intimă.

— E un blasfemator.

— Cine, draga mea?

— Magnus.

— Zău? Magnus e un blasfemator. Și de ce anume?

— Jack, ia-mă în brațe.

— N-ai decât să vii.

Se depărtă de ea și văzu că ceea ce luase drept aroganță era, de fapt, acceptarea stoică a disperării. Ochii ei triști îl priveau fix și chipul ei exprima resemnare.

— „Te iubesc, Kate spuse el. Scoate-mă din chestia asta și te iau de nevastă și vom trăi fericiți”.

Brotherhood îi luă țigara și trase un fum.



— „O las pe Mary. Mergem să trăim în străinătate. Franța. Maroc. N-are importanță unde”. Telefoane de la celălalt capăt al lumii. „Te-am sunat ca să-ți spun că te iubesc”. Flori spunându-mi „Te iubesc”. Cărți de vizită. Bilețele împăturite în diferite mici obiecte, strecurate pe sub ușă, bilețele personale în plicuri strict secrete. „Am trăit prea mult timp cu o groază de *dacă*. Vreau fapte, Kate. Tu ești ultima mea punte. Ajută-mă. Te iubesc. M”.

Și de data asta, Brotherhood așteptă.

— „Te iubesc”, repetă ea. O spunea întruna. Ca un ritual în care se silea să creadă. „Te iubesc”. Presupun că-și închipuia că, dacă o va spune la destul de mulți oameni destul de multe ori, într-o zi poate deveni adevărat. Nu s-a întâmplat așa. În viața lui n-a iubit o femeie. Toate îi eram dușmance. Mângâie-mă, Jack!

Spre surprinderea lui, simți cum îl cuprinde un val de tandrețe, o atrase spre el și o ținu strâns la piept.

— Bo e la curent? întrebă el.

Simți cum sudoarea îi inundă spinarea. Putea să detecteze apropierea lui Pym în cutele corpului ei. Kate își frecă obrazul de el, dar bărbatul o zgâlțâi ușor, obligând-o să-i răspundă cu voce tare:

— Bo nu știe nimic. Nu, Jack. Bo habar n-are. Ca să-l intereseze pe Magnus, era nevoie de tot tacâmul, continuă ea. Ar fi putut să mă aibă oricând. Asta nu-i ajungea. „Așteaptă-mă, Kate. Voi tăia cablul și voi fi liber. Kate, eu sunt, unde ești?” Sunt aici, imbecilule, altfel n-aș răspunde la telefon. El nu are aventuri. Are vieți. Pentru el, noi trăim toate pe planete diferite. În locuri în care ne poate vizita când plutește prin spațiu. Ai văzut fotografia lui preferată cu mine?

— Nu, Kate, spuse Brotherhood.

— Sunt goală pe o plajă din Normandia. Reușiserăm să fugim pentru un sfârșit de săptămână. Eram cu spatele la el, intram în mare. Nici nu știam că are un aparat de fotografiat.

— Ești frumoasă, Kate. Cred că și pe mine m-ar tulbura o astfel de fotografie, spuse Brotherhood, dându-i părul pe spate ca să-i poată vedea fața.

— Iubea fotografia asta mai mult decât mă iubea pe

mine. Cu spatele la el, puteam fi oricine – iubita lui de pe plajă – visul lui. L-am lăsat să viseze cât a vrut. Trebuie să mă scoți din chestia asta, Jack.

— Cât de mult ești implicată?

— Destul de mult.

— I-ai scris și tu scrisori?

Negă din cap.

— I-ai făcut vreun mic serviciu? Ai încălcat regulile pentru el? Ar fi bine să-mi spui, Kate.

Așteptă, simțindu-i capul din ce în ce mai greu.

— Mă auzi?

Încuviință din cap.

— Eu sunt mort, Kate. Dar tu mai ai o bucată bună de drum în fața ta. Dacă se descoperă că tu și Pym n-ați făcut altceva decât să beți împreună un cocteil cu lapte și căpșuni la McDonald's, cât ați așteptat autobuzul spre casă, te rad în cap și te trimit la serviciul de dezvoltare economică cât ai zice pește. Știi asta, nu-i așa?

O nouă încuviințare din cap.

— Ce-ai făcut pentru el? Ai furat secrete? Câteva delicatese șterpelite direct din farfuria lui Bo?

Fata negă iarăși din cap.

— Hai, Kate. Și pe mine m-a dus. N-am de gând să te arunc la lupi. Ce-ai făcut pentru el?

— În dosarul lui exista un capitol, spuse ea.

— Ei și?

— Voia să-l scot de acolo. Era vechi. Un raport al armatei despre serviciul militar în Austria.

— Când s-a petrecut asta?

— Mai demult. Eram împreună de aproximativ un an. Se întorsese de la Praga.

— Și ai făcut-o pentru el? Ai umblat la dosarul lui?

— Mi-a zis că era o nimica toată. Pe vremea aia era teribil de tânăr. Aproape adolescent. Ajutase un informator neînsemnat să treacă în Cehoslovacia. Violare de frontieră, cred. Chiar că nu era cine știe ce. Dar intrase în scenă fata aia, Sabina, care voia să se mărite cu el și care a fugit. N-am înțeles prea bine. Mi-a zis că, dacă cineva dă de episodul ăla în dosarul lui, nu mai ajunge niciodată la Etajul Cinci.

— Mă rog, asta nu înseamnă sfârșitul lumii, ești de acord?

Ea clătină din cap.

— Informatorul ăsta trebuie să fi avut un nume, spuse Brotherhood.

— Un nume de cod, Greensleeves.

— Câtă imaginație. Îmi place. Greensleeves. Un informator cât se poate de englez. Ai scos deci pe șest hârtia din dosar și ce-ai făcut cu ea? Spune-mi, Kate. Dacă ai început, mergi mai departe.

— Am furat-o.

— Bine. Și ce-ai făcut cu ea?

— Asta m-a întrebat și el.

— Când?

— Mi-a telefonat.

— Când?

— Lunea trecută, seara. Când se presupunea că plecase deja spre Viena.

— La ce oră? Hai, Kate, chestia asta e grozavă. La ce oră ți-a telefonat?

— La zece. Ceva mai târziu. Zece și jumătate. Nu, ceva mai devreme. Mă uitam la *News at Ten*.

— La ce anume?

— Liban. Bombardamentele. Tripoli sau cam așa ceva. Am dat televizorul mai încet când i-am auzit vocea și bombardamentele au continuat ca într-un film mut. „Simțeam nevoia să te aud, Kate. iartă-mă pentru tot. Te-am sunat ca să-ți spun că-mi pare rău. N-am fost un om rău, Kate. Nu m-am prefăcut tot timpul”.

— Nu s-a prefăcut?

— Da. Nu s-a prefăcut. Se referea la trecut. Nu s-a prefăcut. I-am spus că era din cauza morții tatălui lui, c-o să fie bine, nu mai plânge. Nu vorbi de parcă ai fi murit tu. Vino la mine. Unde ești? Vin eu la tine. Mi-a zis că nu poate. Că nu mai poate. Pe urmă despre dosar. Eram liberă să spun la toată lumea ce făcusem, nu mai era nevoie să încerc să-l apăr. Dar să-i las o săptămână. „O săptămână, Kate. Nu e prea mult după toți anii ăștia”. M-a întrebat apoi dacă mai am hârtia pe care o furasem pentru el. O distrusesem,

păstrasem o copie?

— Ce i-ai spus?

Se duse în baie și se întoarse cu trusa din buret în care își ținea obiectele de toaletă. Scoase din ea un pătrat de hârtie cafenie și i-l întinse.

— I-ai dat o copie?

— Nu.

— Ți-a cerut?

— Nu. Nu i-aș fi dat-o. Cred că știa. Am luat-o, i-am spus că am luat-o și trebuia să mă creadă pe cuvânt. Speram ca într-o zi s-o pot pune înapoi. Era ca un fel de legătură.

— De unde ți-a telefonat luni seară?

— Dintr-o cabină telefonică.

— Cu taxă inversă?

— Nu. Apel de la o distanță medie. Am numărat patru monede de cincizeci de pence. Dar atenție, așa cum îl cunosc, putea să fie și din Londra. Convorbirea a durat douăzeci de minute, dar cea mai mare parte din timp n-a fost în stare să vorbească.

— Povestește. Hai, draga mea. Nu va trebui s-o iei de la capăt, îți promit, așa că poți să-mi spui totul.

— L-am întrebat: „De ce nu ești la Viena?”

— Ce ți-a răspuns?

— Mi-a zis că i s-a terminat mărunțișul. A fost ultimul lucru pe care mi l-a zis. „Mi s-a terminat mărunțișul”.

— Nu te-a dus niciodată în vreun loc numai al lui? Un refugiu?

— Mergeam la mine sau la hotel.

— Care hotel?

— Grosvenor, la gara Victoria, de exemplu. Great Eastern, pe Liverpool Street. Avea camerele lui preferate, care dădeau spre calea ferată.

— Dă-mi numerele.

Ținând-o strâns, o duse la birou și mâzgăli cele două numere dictate de ea, apoi își puse vechiul halat de casă și și-l înnodă în talie, zâmbindu-i.

— Și eu l-am iubit, Kate. M-a dus mai rău decât pe tine.

Dar nu primi niciun zâmbet în schimb.

— Ți-a vorbit vreodată despre un loc departe de toate?  
Despre un vis al lui?

Îi mai turnă votcă și ea o luă imediat.

— Norvegia, spuse ea. Voia să vadă migrația renilor.  
Trebuia să mă ducă într-o zi.

— Și altul?

— Spania. În nord. Zicea c-o să cumpere o vilă pentru noi doi.

— Îți vorbea despre scrisul lui?

— Nu prea.

— Nu ți-a zis unde i-ar plăcea să-și scrie cartea vieții?

— În Canada. Am fi hibernat într-un loc pierdut în zăpezi, hrănindu-ne numai cu conserve.

— Dar marea? Nimic la mare?

— Nu.

— Nu ți-a pomenit niciodată de Poppy? Cineva pe care să-l cheme Poppy, ca în cartea lui?

— Nu vorbea niciodată despre femeile din viața lui. Ți-am mai spus. Formam planete separate.

— Dar despre cineva numit Wentworth?

Făcu semn din cap că nu.

— „Wentworth era Nemesisul lui Rick”, recită Brotherhood. „Poppy era al meu. Amândoi ne-am petrecut viața încercând să dregem răul pe care li-l făcuserăm”. Ai ascultat înregistrările. Ai citit transcripțiile. Wentworth.

— E nebun, spuse ea.

— Rămâi aici, zise el. Rămâi cât vrei.

Se întoarse la birou, mătură dintr-un singur gest al brațului toate cărțile și hârtiile de pe el, aprinse lampa, se așează pe scaun și puse foaia de hârtie cafenie lângă scrisoarea mototolită a lui Pym către Tom, cu ștampila de la Reading. Cărțile de telefon pentru Londra erau pe jos, lângă el. Căută mai întâi hotelul Grosvenor, de lângă gara Victoria, și îi ceru portarului de noapte să-i dea camera cu numărul pe care i-l dictase Kate. Răspunse o voce adormită de bărbat.

— Detectivul hotelului la telefon, zise Brotherhood. Avem motive să credem că e o doamnă în camera dumneavoastră.

— Bineînțeles că e o tipă la mine în cameră. Am plătit o

cameră dublă și e nevastă-mea.

Nu era niciuna din vocile lui Pym.

Râse spre Kate, apoi sună la hotelul Great Eastern și obținu un rezultat similar. Telefonă la Independent Television News și-l ceru pe redactorul jurnalului de seară. Se prezentă drept inspectorul Markley de la Scotland Yard, însărcinat cu o anchetă urgentă: voia să știe ora la care fusese transmisă știrea despre bombardamentul de la Tripoli la News at Ten în ziua de luni. Așteptă cât fu nevoie, în timp ce răsfoia paginile scrisorii lui Pym. Cu ștampila de Reading. Pusă la poștă luni seara sau marți dimineța.

— Ora douăzeci și două, șaptesprezece minute și zece secunde. Asta e ora la care te-a chemat, spuse el, și se întoarse spre ea, să se asigure că se simțea bine.

Stătea rezemată de pernă, cu capul lăsat pe spate ca un boxer între runde.

Sună la serviciul de investigații al Poștei și dădu de funcționara de serviciu din noaptea aceea. Îi dădu cuvântul de cod al Firmei și femeia îi răspunse cu un „ascult” atât de sinistru, de parcă cel de-al treilea război mondial ar fi stat să izbucnească.

— Cer imposibilul și am nevoie de el azi, zise el.

— Vom face tot ce ne stă în putință, răspunse ea.

— Vreau să-mi localizați toate apelurile telefonice cu destinația Londra făcute luni seara dintr-o cabină din zona Reading, între ora douăzeci și două și optsprezece și ora douăzeci și două și douăzeci și unu de minute. Durata aproximativă douăzeci de minute.

— Imposibil, spuse ea prompt.

— O ador, comentă el pentru Kate, peste umăr.

Aceasta se întorsese și era acum din nou culcată pe burtă, cu obrazul îngropat în braț.

Închise telefonul și se concentra asupra documentului sustras de Kate din dosarul personal al lui Pym. Erau trei pagini extrase din dosarul militar al locotenentului-major Magnus Pym; urma matricola de la Unitatea de Informații, detașat la Unitatea de Interogatorii 6 din Graz, descrisă într-o notă de subsol ca fiind o unitate ofensivă de informații militare, cu drept limitat de a folosi informatori locali. Datat

18 iulie 1951, nesemnat, pasajele importante marcate cu o linie pe margine de către registratură. Data introducerii în dosarul lui Pym, 12 mai 1952. Motivul introducerii: cererea oficială a lui Pym de a fi primit în acest serviciu. Extrasele respective proveneau din raportul întocmit de ofițerul său comandant, la încheierea misiunii lui Pym la Graz, Austria:

tânăr ofițer excepțional... popular și politicos la popotă... a câștigat o foarte bună reputație datorită abilității cu care a condus sursa GREENSLEEVES care, în cursul ultimelor unsprezece luni, a furnizat acestei unități informații secrete și strict secrete despre ordinea de bătaie a forțelor de luptă sovietice în Cehoslovacia..."

— Te simți bine? o întrebă el pe Kate. Ascultă. N-ai făcut nimic rău. Nimeni n-a simțit vreodată lipsa acestor hârtii. Nimeni n-ar fi aflat mare lucru din ele, nimeni nu le-a citit măcar în întregime.

Întoarse o pagină: „... relații personale foarte strânse între sursă și ofițerul de legătură... autoritatea calmă a lui Pym în timpul evenimentelor... insistențele sursei de a lucra numai prin Pym...” Parcurse iute textul până la sfârșit, apoi îl luă din nou de la capăt, mai rar.

— Și comandantul lui era îndrăgostit de el, îi strigă lui Kate și citi: „... excelenta memorie pentru amănunte... modul lucid de a întocmi rapoartele, adeseori în orele mici ale dimineții, după o lungă raportare orală... extrem de distractiv...”

— Nici nu pomenește de Sabina, i se plânse Brotherhood lui Kate. Nu înțeleg de ce naiba era atât de îngrijorat. De ce să riște legătura pe care o avea cu tine, ca să facă să dispară o hârtie veche de când lumea, care nu făcea decât să-l laude? Cred că de vină era mintea lui îmbârligată, nu a noastră. Chestia asta nu mă surprinde.

Sună telefonul. Jack privi în jur. Patul era gol, ușa de la baie închisă. Alarmat, sări în sus și o deschise brusc. Kate stătea cuminte în fața lavaboului, stropindu-și fața cu apă. Închise ușa la loc și se repezi la telefon, de fapt un decodor cu bruiaj, verde cu taste cromate. Ridică receptorul și mormăi:

— Da?

— Jack? Pornim. Ești gata? Acum.

Brotherhood apăsă pe o tastă și auzi aceeași voce de tenor vorbind tremurat în mijlocul unui uragan electronic.

— Chestia asta o să-ți placă, Jack... Jack, mă auzi? Alo?

— Te aud, Bo.

— Tocmai am vorbit cu Carver la telefon.

Carver era șeful Centralei de la Londra.

— Pretinde că oamenii lui au obținut niște informații noi în legătură cu prietenul nostru comun. Vor să redeschidă imediat ancheta. Harry Wexler sosește cu avionul de la Washington, ca totul să decurgă după regulament.

— Asta-i tot?

— Nu-ți ajunge?

— Ei unde cred că se află? Întrebă Brotherhood.

— Tocmai asta-i problema. N-au întrebat, nu păreau îngrijorați. Își imaginează că se ocupă încă de treburile tatălui lui, spuse Brammell, vizibil satisfăcut. Ba chiar au subliniat că ar fi o ocazie excelentă ca să ne întâlnim. Cât timp prietenul nostru e ocupat cu treburile lui personale. În ce-i privește, toate sunt încă la locul lor. Cu excepția noilor informații, evident. Oricare ar fi ele.

— Și cu excepția rețelelor, spuse Brotherhood.

— Vreau să vii cu mine la întâlnire, Jack. Vreau să-mi trimiți înapoi mingile, așa cum faci de obicei. Ești de acord?

— Dacă e ordin, fac tot ce vrei.

Bo vorbea ca și cum ar fi organizat o petrecere:

— O să-i chem pe toți cei care vin de obicei. Nicio persoană în minus, nicio persoană în plus. Nu vreau să transpire nimic, niciun ecou, cât timp ne continuăm cercetările. Încă s-ar putea ca totul să nu fie decât o furtună într-un pahar cu apă. Whitehall-ul e convins că așa e. Afirmă că avem de-a face cu continuarea afacerii precedente, nu cu o situație nouă. Au acum câțiva tipi teribil de isteți. Unii dintre ei nici nu sunt funcționari de stat. Ce faci, dormi?

— Nu prea.

— Niciunul dintre noi nu doarme. Trebuie să strângem rândurile. În clipa asta Nigel e la Foreign Office.

— Adevărat? spuse Brotherhood tare și închise



telefonul. Kate?

— Ce-i?

— Nu te atinge de lamele mele de bărbierit, mă auzi? Suntem amândoi prea bătrâni pentru gesturi dramatice.

Așteptă o secundă, formă numărul direcției și ceru ofițerul de serviciu.

— Aveți vreun curier pe-acolo?

— Da.

— Brotherhood. Vreau un dosar de la Ministerul de Război. Armata Britanică de Ocupație din Austria, vara lui 1955, un caz vechi. Mă crezi sau nu, operațiunea se numește Greensleeves. Unde l-aș putea găsi?

— La Ministerul Apărării, presupun, ținând cont că Ministerul de Război nu mai există de un secol.

— Cu cine vorbesc?

— Nicholson.

— Ei bine, te-aș ruga să nu presupui. Află unde e, caută-l și telefonează-mi când îl ai pe masă. Ai un creion?

— Mă tem că n-am. Nigel a dat ordin ca toate solicitările voastre să treacă mai întâi pe la secretariat. Îmi pare rău, Jack.

— Nigel e la Foreign Office. Cere aprobare de la Bo. Dacă tot o faci, cere-le celor de la Apărare să-ți dea numele comandantului Unității 6 din Graz, Austria, din 18 iulie 1951. Mă grăbesc. Greensleeves, ai înțeles? Poate că nu te pricepi la muzică.

Închise și trase cu violență scrisoarea mototolită a lui Pym spre el.

— E ca o cochilie, spuse Kate. Ce trebuie tu să faci e să afli ce crab-pustnic locuiește în ea. Nu încerca să găsești adevărul despre el. Adevărul e ce i-am dat noi din noi înșine.

— Desigur, spuse Brotherhood.

Luă o foaie albă ca să poată să-și facă însemnări în timp ce citea în tăcere. *Dacă nu-ți scriu o vreme, amintește-ți că tot timpul mă gândesc la tine.* Sirop sentimental. *Dacă ai nevoie de ajutor și nu vrei să i te adresezi unchiului Jack, iată ce ai de făcut.* Continuă să citească, notându-și, una câte una, instrucțiunile pe care Pym le dădea fiului său. *Nu te frământa prea mult cu problemele de religie, încearcă doar să*

*ai încredere în bunătatea divină.*

— Lua-l-ar naiba! mormăi el ca să-l audă Kate, trântind creionul pe masă și apăsându-și pumnii pe tâmpile, în timp ce telefonul începu din nou să sune.

Îl lăasă un timp, își reveni și ridică receptorul, privind la ceas, așa cum făcea de obicei.

— Oricum, dosarul pe care îl ceri a dispărut cu ani în urmă, îi explică Nicholson încântat.

— De la cine?

— De la noi. Pretind că l-am cerut și nu l-am mai dat înapoi.

— Cine anume de la noi?

— Secția cehă. A fost luat de unul dintre ofițerii biroului nostru de la Londra în 1953.

— Ce ofițer?

— M.R.P. Trebuie să fie Pym. Vrei să sun la Viena și să-l întreb ce a făcut cu el?

— Îl întreb eu mâine-dimineață, spuse Brotherhood. Și comandantul?

— Un maior Harrison Membury din Corpul de Instrucție.

— Din ce?

— A fost detașat la informații în perioada 1950-1954.

— Dumnezeu! Are vreo adresă?

O scrise, amintindu-și de o glumă a lui Pym, parafrazată după Clemenceau: informațiile militare au de-a face cu informațiile cam tot atât cât are muzica militară cu muzica.

Închise.

— Nu l-au pus la curent nici măcar pe bietul ofițer de serviciu, bodogăni Brotherhood, tot pentru Kate.

Se cufundă din nou în temele lui, ceva mai bine dispus. Undeva, dincolo de Green Park, un orologiu bătea de trei.

— Plec, spuse Kate.

Stătea lângă ușă, gata îmbrăcată. Brotherhood se ridică iute în picioare.

— Nu pleci nicăieri. Rămâi aici până te aud râzând.

Se apropie de ea și o dezbracă la loc, apoi o duse din nou în pat.

— De ce crezi c-am de gând să mă omor? îl întrebă ea.  
Ți s-a mai întâmplat vreodată?

— Să zicem că și o dată ar fi prea mult, răspunse el.

— Ce e în incinerator? întrebă Kate pentru a doua oară  
în noaptea aceea.

Dar, tot pentru a doua oară, Brotherhood păru prea  
ocupat ca să-i răspundă.

## CAPITOLUL 8

Aici memoria mea devine selectivă, Jack. Mai mult ca de obicei. Pentru mine el e o țintă, cum sper că începe să fie și pentru tine. Dar și tu ești una. Tot ce nu vă privește nici pe unul, nici pe celălalt trece prin fața ochilor mei ca un peisaj zărit în fugă pe fereastra trenului. Aș putea să-ți descriu conversațiile deprimante pe care Pym le susținea cu ghinionistul domn Berti, în timpul cărora, conform instrucțiunilor lui Rick, îl asigura în repetate rânduri că banii erau pe drum, că se ocupau ei de tot, că toată lumea va fi mulțumită și că tatăl lui era pe cale să înainteze o ofertă pentru cumpărarea hotelului. Sau ne-am putea distra pe seama lui Pym care, zile și nopți fără sfârșit, a stat închis în camera lui de la hotel ca ostatic al muntelui de chitanțe neplătite care se acumulau la recepție, visând la corpul alb ca laptele al Elenei Weber, reflectându-se în nenumărate poziții delicioase în oglinzile cabinelor de probă din Berna, reproșându-și timiditatea, trăind din modestele mic dejunuri, făcând noi datorii și așteptând să sune telefonul. Eventual aș putea evoca momentul în care Rick a dispărut în neant. Nu telefona, iar când Pym a încercat să-l cheme el, singurul răspuns a fost un sunet strident și disperat, ca urletul unui lup care nu e în stare să scoată decât o singură notă.

Când încercă la Syd, dădu peste Meg și sfatul lui Meg era același ca al Elenei Weber. „Ai face bine să rămâi unde ești, dragă”, îi spuse ea cu acea voce plină de subînțelesuri care voia să arate că erau ascultați. „Pe-aici ne-a pălit un val de căldură și o groază de persoane s-au ars”. „Unde e Syd?” „Se răcorește și el un pic, dragă”. Sau după-amiaza aceea de duminică, în care tot hotelul era cufundat într-o binecuvântată liniște, și Pym, după ce-și împachetase puținele bunuri, coborâse cu sufletul la gură pe scara de serviciu și ieșise pe ușa din spate în ceea ce devenise brusc un oraș străin și ostil – prima lui evadare clandestină și cea mai ușoară.

Ți l-aș putea sugera și pe Pym copilul refugiat, deși aveam un pașaport britanic valabil, n-am murit de foame și, dacă mă gândesc la ce a fost, rareori mi-a lipsit o vorbă

bună. Făcu lumânări pentru un lumânărar, mătură naosul catedralei, rostogoli butoiașe cu bere pentru un fabricant de bere și descusu saci cu covoare pentru un armean bătrân, care îl tot îndemna să se însoare cu fiica lui, și, dacă se gândea mai bine, n-ar fi fost rău deloc: era o fată frumoasă, care stătea tot timpul pe sofa, oftând și schimbându-și toaletele, dar Pym era prea politicos ca să îndrăznească să se apropie de ea. Toate astea le făcu și multe altele. Toate în timpul nopții – animal de noapte fugind prin acest frumos oraș în lumina lumânărilor, cu orologiile, fântânile, pietrele de pavaj și arcadele lui. Mătură zăpada, încărcă brânzeturi, conduse un cal de povară orb și predă engleza unor viitori voiajori comerciali. Toate astea ascunzându-se, în timp ce aștepta ca ogarii domnului Berti să-i adulmece urma și să-l aducă în fața justiției, deși azi știu că bietul om nu avea nimic cu mine și, chiar ajuns în culmea furiei, nici nu pomenise despre rolul jucat de Pym în această afacere.

Dragă tată.

Sunt nespus de fericit aici și să nu-ți faci niciun fel de griji pentru mine, căci elvețienii sunt foarte buni și ospitalieri și au tot felul de burse formidabile pentru tinerii străini care doresc să studieze dreptul.

Aș putea descrie un alt mare hotel la doi pași de primul, unde Pym s-a ascuns ca băiat de serviciu de noapte și a devenit din nou elev, dormind pe sub kilometri de țevi de calorifer într-un dormitor de la subsol, mare cât o uzină și unde luminile nu se stingeau niciodată; aș putea arăta cum se culca, bucuros, într-un pat îngust de fier ca la școală și cum își înveselea colegii în același fel în care îi distrase pe cei de la internat, căci, așa cum descoperi curând, toți erau țărani din Ticino și nu visau decât să se întoarcă mai repede acasă. Cum dădea fuga de îndată ce se auzea vreo sonerie și arbora un plastron alb care, deși țepăn din cauza murdăriei din ajun, nu mă strângea nici pe departe atât de tare ca gulerele domnului Willow. Și cum ducea tăvi cu *foie gras* și șampanie unor cupluri dubioase, care uneori îi cereau să rămână și el, aruncându-i priviri grele, gen *Amorul și femeile rococo*. Dar și de data asta era prea politicos, prea ignorant ca să accepte. Pe vremea aia se purta de parcă s-ar fi aflat

într-o colivie de sârmă ghimpată. Poftele nu-l cuprindeau decât când era singur. Dar chiar și atunci când îmi las memoria să reînvie aceste episoade provocatoare, inima mea o ia deja înainte la noaptea în care am făcut cunoștință cu sfântul Herr Ollinger în bufetul clasei a treia al gării din Berna și când, datorită bunătății lui, m-am întâlnit cu cel care urma să-mi schimbe întreaga viață – și mă tem că și viața ta, Jack, deși tu încă n-ai habar de asta.

Amintirile mele sunt la fel de nerăbdătoare să evoce universitatea și cum s-a înscris Pym. În realitate, era vorba despre o acoperire. „Ca de obicei”, o să-mi spui. Muncea în momentul acela la un circ care se adăpostise peste iarnă pe un mic teren situat chiar în spatele aceleiași gări, unde pașii îl duceau atât de des după plimbările lui precaute. Elefanții au fost cei care, mai mult sau mai puțin, l-au atras spre circ. Orice imbecil poate spăla un elefant, dar a rămas uluit când a văzut cât de greu era să afunzi capul unei perii lungi de cinci metri într-o găleată, atunci când singura lumină vine în dâre lungi de la proiectoarele fixate în vârful cortului. În fiecare zi în zori, odată terminată munca, se întorcea la căminul Armatei Salvării, care-i servea drept Ascot provizoriu. În fiecare zi în zori vedea cupola verde a universității ridicându-se în fața lui prin ceața toamnei, ca o mică Romă urâtă ce-l provoca să se convertească. Și era silit să intre, într-un fel sau altul, căci îl bântuia și o altă teroare, mai mare decât cea resimțită în fața ogarilor domnului Berti, și anume că Rick, în ciuda problemelor lui cu lichiditățile, va apărea pe un nor de mașini Bentley și-l va duce cu viteza fulgerului acasă.

Pentru Rick inventase o poveste de un optimism sublim. Am obținut bursa pentru străini despre care îți vorbeam. Studiez dreptul elvețian, dreptul german, dreptul roman și toate celelalte drepturi care există. Ca să nu am probleme, m-am înscris la seral. Lăudase erudiția profesorilor lui inexistenți și pioșenia preoților de la universitate. Numai că sistemele de informații ale lui Rick, deși neregulate, erau impresionante. Pym știa că nu va fi în siguranță până când nu va da substanță născocirilor lui. Așa se face că într-o dimineață găsi curajul să intre în clădire.

Mai întâi minți în legătură cu calificarea lui și pe urmă în legătură cu vârsta, căci prima n-ar fi putut fi obținută fără o ajustare a celeilalte. Dădu ultimul bilet alb de la E. Weber unui casier tuns perie și primi în schimb un carnet cenușiu cu fotografia lui, carnet care-i oferea un statut legal. Niciodată în viață vederea unui act fals nu mi-a procurat o asemenea plăcere. Pym și-ar fi dat pentru el întreaga avere, care se ridica încă la șaptezeci și unu de franci elvețieni. Era înscris la facultatea de *Philosophie Zwei* și chiar și acum nu am decât o idee extrem de vagă despre ce se preda acolo, căci Pym ceruse să fie înscris la Drept, dar, nu se știe din ce cauză, fusese reorientat spre Filosofie. Mai multe află din traducerea anunțurilor pe care le puneau studenții pe panoul de afișaj, care-l invitau la un șir de întruniri care mai de care mai fantastice și-i ofereau un ecou al luptelor politice, primul de când domnul Cudlove și Ollie dăduseră frâu liber mâniei lor împotriva celor bogați, iar Lippsie îl pusese în gardă împotriva vanității goale a avuțiilor. Îți amintești și tu de întrunirile acelea, Jack, deși sub un alt aspect și din motive la care vom ajunge cât de curând.

Tot de pe panourile de afișaj ale universității descoperi Pym existența unei biserici anglicane la Elfenau, tărâmul de basm al diplomației. Se duse și el, uneori două sau trei duminici la rând, așteptate cu nerăbdare. Se ruga, întârzia după slujbă în fața ușii și strângea mâna la tot ce mișca, deși nu venea prea multă lume. Arunca priviri pătrunse unor venerabile mame de familie, se îndrăgostea de mai multe dintre ele, ronțăia prăjiturele, bea ceai fără gust în casele lor cu draperii groase la ferestre și le fermeca prin povestiri extravagante despre copilăria lui de orfan. Curând expatriatul care era nu se mai putu lipsi de doza săptămânală de banalitate englezească. Biserica anglicană cu familiile ei solide de diplomați, cu britanicii ei de veche tradiție și cu anglofilii dubioși deveni pentru el capela școlii și toate celelalte capele din care fugise.

De cealaltă parte era bufetul de clasa a treia de la gară, unde, când nu muncea, putea rămâne toată noaptea în fața unei singure halbe cu bere, fumând țigări Disques Bleus până i se făcea rău și imaginându-și că era cel mai apatrid,

cel mai blazat globe-trotter care existase vreodată. Azi, gara e un fel de mică metropolă cu magazine șic și cu restaurante pline de plastic, dar în anii de după război era încă un fel de haltă în stil edwardian, slab luminată, cu capete de cerb împăiate în săli, cu fresce reprezentând țărani eliberați fluturând drapele și cu un miros de Bockwurst și de ceapă care nu dispărea niciodată. Bufetul de la clasa întâi gemea de gentlemen în costume închise la culoare și cu șervetul la gât, dar cel de la clasa a treia era plin de umbre și de halbe cu bere și avea un aer de anarhie balcanică, plin de bețivi care cântau fals. Masa preferată a lui Pym era într-un colț lambrizat unde o sfântă, chelneriță de meserie, pe numele ei Elizabeth îi dădea porții suplimentare de supă. Se vede treaba că era și masa favorită a lui Herr Ollinger, căci se îndreptă spre ea de cum intră și, după ce se înclină cu un aer îndrăgostit spre Elizabeth, care purta un Tracht foarte decoltat, cu crețuri și cu găurele, se înclină și în fața lui Pym, își pipăi nesigur servieta ponosită, își trecu degetele prin părul rebel și întrebă: „Vă deranjăm?” pe un ton gâfâit, cu teamă, în timp ce mângâia un câine chow-chow bătrân, roșcat, care mârâia trăgând de lesă. Azi știu că așa îi deghizează Creatorul pe cei mai buni agenți ai săi.

Herr Ollinger nu părea să aibă o vârstă anume, acum însă bănuiesc că avea vreo cincizeci de ani. Era pământiu la față, avea un surâs impregnat de regrete, obrații scofâlciți și încrețiți ca fundul unui moș. Chiar și când pricepu că scaunul său nu era ocupat de vreo ființă superioară, își așeză trupul dolofan cu atâta precauție, încât părea că se așteaptă să fie gonit de pe el în orice clipă de către cineva mai merituos. Cu siguranța unui obișnuit al locului, Pym luă fulgarinul cafeniu de pe brațul lui docil și-l puse pe un umeras. Hotărâse că avea mare nevoie de Herr Ollinger și de chow-chow-ul lui roșcat. Viața lui trecea printr-o perioadă pustie și de o săptămână aproape că nu schimbaseră o vorbă cu nimeni. Gestul lui îl azvârli pe Herr Ollinger într-un vârtej de recunoștință. Se aprinse la față și-i mulțumi lui Pym pentru deosebita lui amabilitate. Luă un exemplar din *Der Bund* de pe rastel și-și îngropă fața în el. Îi șopti câinelui să fie cuminte și-i trase o palmuță peste bot, deși acesta era de



o cumințenie exemplară. Dar vorbise, ceea ce îi oferă lui Pym prilejul să-i explice, într-o frază pregătită dinainte, că: „din păcate sunt străin, domnule, și nu sunt încă familiarizat cu dialectul dumneavoastră. Așa că vă rog să fiți atât de amabil și să vorbiți *Hoch Deutsch*, vă rog să mă scuzați”. După care, așa cum învățase, își spuse numele, Pym”, la care Herr Ollinger mărturisi că el era Ollinger, ca și cum numele ar fi implicat vreo țară oribilă, pentru ca apoi să i-l prezinte pe chow-chow ca fiind Herr Bastl, nume care, pe moment, îi aminti cât se poate de neplăcut lui Pym de ghinionistul de Berti.

— Dar vorbiți perfect germana! protestă Herr Ollinger. Aș fi jurat că sunteți german. Nu sunteți? Atunci din ce țară veniți, dacă nu sunt prea indiscret?

Asta era teribil de drăguț din partea lui Herr Ollinger, căci niciun om întreg la minte n-ar fi confundat, în zilele acelea, germana lui Pym cu adevărata limbă germană. Așa că Pym îi spuse lui Herr Ollinger povestea vieții lui, cum intenționa de altfel de la bun început, îl copleși cu întrebări amabile despre el și interpretă cât putu mai bine numărul care avea drept scop să-l farmece – lucru care se dovedi, după aceea, absolut de prisos, căci Herr Ollinger îndrăgea pe toată lumea fără excepție. Admira pe toată lumea, plângea pe toată lumea de pe poziția lui de inferioritate – chiar și pentru faptul că aveau groaznicul ghinion de a trebui să trăiască în aceeași lume cu el. Îi mai spuse că era însurat cu un înger și că avea trei îngeri de fete, adevărate minuni în ce privea muzica. Herr Ollinger îi spuse că moștenise de la tatăl său o fabrică la Ostermündingen, care-i aducea o mulțime de griji. Și chiar așa trebuie să fi fost, căci, dacă mă gândesc acum, bietul om se scula foarte devreme în fiecare dimineață doar ca s-o ducă și mai de răpă. Herr Ollinger îi spuse că îl avea pe Herr Bastl de trei ani, provizoriu însă, pentru că tot mai încerca să-l găsească pe adevăratul stăpân al câinelui.

Răspunzându-i cu aceeași generozitate, Pym îi descrie experiențele lui din timpul războiului-fulger și noaptea în care era în vizită la mătușa lui de la Coventry când au bombardat catedrala; cum casa mătușii era la mai puțin de o sută de metri de catedrală și fusese cruțată printr-o minune.

După ce termină de distrus catedrala de la Coventry, se descrie într-un adevărat tur de forță al imaginației ca fiind fiu de amiral, privind calm, de la fereastra dormitorului, cum valurile de bombardiere germane zboară deasupra școlii lui și întrebându-se dacă de data asta își vor lansa parașutiști deghizați în călugărițe.

— Dar adăposturi nu aveți? exclamă Herr Ollinger. Ce rușine! Dumnezeu, nu erăți decât un copil! Nevasta mea va fi teribil de furioasă. E din Wilderswill, îi explică el, în timp ce Herr Bastl mânca un covrig și trase un pâț.

Așa se face că Pym continuă, îngrămădind născocire peste născocire, făcând apel la fascinația tipic elvețiană a lui Herr Ollinger pentru catastrofe, captivând neutrul din el cu povestirea crudelor realități ale războiului.

— Dar erăți atât de mic, nu putu decât să protesteze din nou Herr Ollinger când Pym îi relatează rigorile instrucției lui militare timpurii la centrul de transmisiuni din Bradford. N-aveți un cuib unde să vă refugiați? Erați un copil.

— Mulțumesc lui Dumnezeu că n-a fost niciodată nevoie să se servească de noi, spuse Pym pe un ton neglijent, în timp ce cerea nota de plată. Bunicul a murit în primul război, tata a fost dat dispărut în al doilea, așa că nu mă pot abține să nu-mi spun că familia noastră are dreptul la un răgaz.

Herr Ollinger nici nu vru să audă că Pym și-ar putea plăti consumația. Respira el, ce-i drept, aerul liber al Elveției, dar pentru asta trebuia să mulțumească la trei generații de englezi. Cârnatul și berea lui Pym nu reprezentară decât primul pas pe drumul precipitat al generozității lui Herr Ollinger. Urmă oferta unei camere, pentru cât timp va dori Pym să-i facă onoarea de a locui la el, în căsuța strâmtă de pe Länggasse, pe care Herr Ollinger o moștenise de la mama lui.

Nu era o cameră mare. De fapt, era foarte mică. Una dintre cele trei camere din pod, cea din mijloc, și doar în centrul ei tavanul era destul de înalt pentru ca Pym să poată sta drept, dar chiar și atunci era mai comod dacă își scotea capul pe lucarnă. Vara, toată noaptea era zi, iarna, zăpada făcea să dispară întreaga lume. Pentru încălzit avea un

radiator mare și negru, încăstrat în peretele despărțitor și alimentat de la o sobă cu lemne de pe coridor. Nu trebuia decât să aleagă între a îngheța și a fierbe de căldură, în funcție de cum era dispus. Și cu toate astea, Tom, până nu am descoperit-o pe domnișoara Dubber, nicăieri nu am fost atât de mulțumit. Ne e dat ca o dată în viață să cunoaștem o familie cu adevărat fericită. Frau Ollinger era înaltă, luminoasă și modestă. Într-o noapte, când făcea un tur de rutină prin casă, Pym o privi dormind prin ușa întredeschisă și văzu că surâdea în somn. Sunt sigur că și pe patul morții surâdea. Bărbatul ei se agita în jurul ei ca un remorcher dolofan, dând peste cap bugetul, aducându-i în casă pe toți vagabonzii, pe toți paraziții pe care-i întâlnea și adorând-o. Fetele erau una mai urâtă decât cealaltă, masacrau instrumentele muzicale la care cântau, spre furia vecinilor, și se măritară pe rând cu bărbați și mai urâți și mai netaleantați la muzică, pe care soții Ollinger îi considerau geniali și adorabili – și care chiar așa și deveneau prin forța încrederii ce li se arăta. De dimineață și până seara, o procesiune de emigranți, de ratați, de genii nedescoperite încă defila prin bucătăria lor ca să-și prepare o omletă sau să-și strivească chiștocurile pe linoleum. Și vai ție dacă nu-ți încuiai camera cu cheia, căci Herr Ollinger era în stare să uite că locuiai acolo – sau, la nevoie, să se convingă că în noaptea respectivă vei dormi în oraș sau că nu te va deranja deloc să stai cu un străin, până ce acesta nu-și va găsi alt adăpost. Nu-mi amintesc cât plăteam. Ce ne puteam permite era o nimica toată și cu siguranță că nu ajungea ca să pună pe picioare fabrica din Ostermündingen, căci ultima oară când am auzit vorbindu-se despre Herr Ollinger acesta lucra, fericit, ca funcționar la poșta centrală din Berna, încântat de erudiția colegilor lui. Singurul bun al lui de care îmi aduc aminte, în afară de Herr Bastl, e o colecție de cărți erotice, cu care se consola pentru timiditatea sa. Ca tot ce-i aparținea, se afla acolo ca să se bucure și alții de ea și era cu mult mai explicită decât *Amorul și femeile rococo*.

Așa arăta deci casa pe care își clădise Pym cuibul lui de cioară. Pentru prima dată, viața lui era pe cât de plină, pe atât de plăcută. Avea un pat, avea o familie. Era îndrăgostit

de Elizabeth de la bufetul de clasa a treia și se gândea să se căsătorească și să aibă cât mai repede copii. Era prins într-o corespondență chinuitoare cu Belinda, care considera de datoria ei să-l informeze despre aventurile Jemimei „pe care, sunt sigură, nu și le permite decât pentru că tu ești atât de departe”. Dacă Rick nu dispăruse cu desăvârșire, cel puțin stătea liniștit acolo unde era, căci singurul semn de viață din partea lui fusese un puhoi de predici despre cum trebuie să respecti întotdeauna Avantajele de care te bucuri, despre cum să te Ferești de Ispitele străine și de șerpii Cinicismului, cuvânt pe care s-au el sau secretara lui nu știau să-l scrie corect. Scrisorile acestea îți lăsau foarte clar impresia că fuseseră bătute la mașină în fugă și nu veneau niciodată din același loc: „Scrie pe numele lui Topsy Eaton la Firs, East Grinstead, nu-i nevoie să treci numele meu pe plic...” „Scrie-i colonelului Mellow, post-restant la poșta mare din Hull, care va avea amabilitatea să-mi ridice corespondența...” Cu un prilej, o scrisoare de dragoste scrisă de mână mai schimbă un pic meniul, începea cu: „Annie, iepurașul meu scump, corpul tău înseamnă pentru mine mai mult decât toate Bogățiile pământului”. Probabil că Rick încurcase plicurile.

Singurul lucru care-i lipsea lui Pym era un prieten. Îl găsi în subsolul lui Herr Ollinger într-o sâmbătă la prânz, când cobora rufele pe care le spăla o dată pe săptămână. Sus, în stradă, toamna era gonită de prima zăpadă. Pym ducea un braț de rufe ude care-l împiedicau să vadă și era atent la treptele de piatră. Lumina de la subsol era automată; în orice clipă se putea trezi cufundat în beznă și se putea împiedica de Herr Bastl, care era stăpânul boilerului. Dar lumina nu se stinse și, când trecu pe lângă comutator, observă că cineva înfipsese cu ingeniozitate un chibrit în el, un chibrit foarte subțire, ascuțit cu cuțitul. Simți miros de trabuc, dar Berna nu era Ascot – aici oricine avea câțiva bănuți putea să-și cumpere un trabuc. Când văzu fotoliul, îl asimila în gând vechiturilor pe care Herr Ollinger le pusese deoparte pentru Herr Rubi, omul care venea sâmbetele cu căruța lui trasă de un cal ca să adune haine vechi.

— Nu știi că străinilor le e interzis să-și întindă rufele la uscat în subsolurile elvețiene? spuse o voce de bărbat, nu

în dialect, ci într-o germană cât se poate de pură.

— Mă tem că nu, zise Pym.

Căută din priviri persoana căreia trebuia să-i ceară scuze, dar nu distinse decât silueta neclară a unui bărbat slab, stând încovrigat în fotoliu, strângând până la gât, cu o mână fină și albă, o pătură peticită, iar în cealaltă având o carte. Purta o bască neagră și avea o mustață pleoștită. Nu i se vedeau picioarele, dar corpul său lăsa impresia unui obiect ascuțit și prost îndoit, ca un trepied înțepenit la jumătate. Bastonul cu care mergea Herr Ollinger era rezemat de fotoliu. Un trabuc mic se consuma între degetele care strângeau pătura.

— În Elveția e interzis să fii sărac, e interzis să fii străin, e strict interzis să-ți întinzi rufele la uscat. Locuiești în casa asta?

— Sunt un prieten al lui Herr Ollinger.

— Un prieten englez?

— Numele meu e Pym.

Degetele unei mâini albe descoperiră mustața și începură s-o mângâie gânditor, de sus în jos.

— Lord Pym?

— Magnus pur și simplu.

— Dar ești de origine aristocrată, nu-i așa?

— Mă rog, nimic deosebit.

— Și ești erou de război, zise străinul, emițând un sunet care în engleză ar fi putut exprima un anume scepticism.

Descrierea îi plăcu total lui Pym. Informațiile pe care i le dăduse lui Herr Ollinger erau acum depășite și fu consternat când le auzi reînviată.

— Dar dumneavoastră cine sunteți, dacă-mi permiteți? întrebă Pym.

Degetele străinului se ridicară ca să se scarpine pe obraz, în timp ce părea că examinează o întreagă serie de posibilități.

— Numele meu e Axei și de o săptămână sunt vecinul dumitale, așa că sunt silit să aud cum scrâșnești toată noaptea din dinți.

— Herr Axei? întrebă Pym.

— Herr Axei Axei. Părinții mei au uitat să-mi dea un nume.

Lăsă cartea și întinse o mână subțire ca să i-o strângă pe a lui.

— Pentru numele lui Dumnezeu! exclamă el, făcând cu ochiul, în timp ce Pym îi strângea mâna. Relaxează-te, te rog. Războiul s-a sfârșit.

Simțindu-se prost, Pym lăsă rufele pentru altă zi și urcă scara.

— Axei și mai cum îl cheamă? îl întrebă el pe Herr Ollinger a doua zi.

— Poate că n-are alt nume, îi răspunse Herr Ollinger malițios. Poate că de-aia nu are acte.

— E student?

— E poet, răspunse cu mândrie Herr Ollinger, dar casa era deja ticsită de poeți.

— Înseamnă că scrie poeme foarte lungi. Toată noaptea bate la mașină, zise Pym.

— Știu. E mașina mea de scris, spuse Herr Ollinger, în culmea mândriei.

— Soțul meu l-a descoperit la fabrică, spuse Frau Ollinger, în timp ce Pym o ajuta să curețe zarzavaturile pentru cină. Mai exact Herr Harprecht, paznicul de noapte, l-a descoperit. Axei dormea pe niște saci în depozit și Herr Harprecht a vrut să-l dea pe mâna poliției fiindcă nu avea acte, era străin și mirosea urât, dar slavă Domnului că soțul meu l-a oprit la timp pe Herr Harprecht și i-a oferit lui Axei un mic dejun consistent și l-a dus la un doctor pentru transpirația aia a lui.

— De unde vine? întrebă Pym.

Frau Ollinger deveni neobișnuit de prudentă. Axei vine de la *drüben*, spuse ea – *drüben* înseamnă de cealaltă parte a frontierei, *drüben* înseamnă acele întinderi absurde din Europa care nu erau Elveția, unde oamenii se deplasau pe tancuri în loc să ia troleibuzul și unde cei ce mureau de foame aveau prostul obicei să-și caute hrana printre gunoaie, în loc s-o cumpere de la prăvălie.

— Cum de-a ajuns aici? întrebă Pym.

— Pe jos, credem noi, spuse Frau Ollinger.

— Păi e invalid. E slab și schilod.  
— Credem c-a fost silit s-o facă și că are nespus de multă voință.  
— E neamț?  
— Există multe feluri de nemți, Magnus.  
— Axei ce fel e?  
— Noi nu-l întrebăm. Poate c-ar fi bine să nu-l întrebăm nici tu.  
— Nu puteți ghici după accent?  
— Nici nu încercăm. Cu Axei e mai bine să lași orice curiozitate deoparte.

— De ce boală suferă?  
— Poate c-a suferit de pe urma ororilor războiului, ca și tine, sugeră Frau Ollinger cu un zâmbet care arăta că știa multe. Nu-ți place Axei? Te deranjează acolo sus?

Cum ar putea să mă deranjeze, dacă nici nu discută cu mine? se întrebă în gând Pym. Când tot ce aud de la el e tăcânitul mașinii de scris a lui Herr Ollinger, strigătele de extaz al doamnelor care-l vizitează după-amiezile și târșăitul picioarelor lui când se târăște spre toaletă, cu ajutorul bastonului lui Herr Ollinger? Când tot ce văd din el sunt sticlele goale de votcă, norul albastrui al fumului de trabuc pe coridor și silueta lui ștearsă, impalpabilă parcă, dispărând în jos pe scară.

— Axei e un tip strașnic, spuse el.

Pym decisese deja că acel Crăciun va fi cel mai vesel din viața lui și așa a și fost – în ciuda unei scrisori îngrozitor de deprimante de la Rick, în care acesta îi descria privațiunile la care era sus-pus într-un „mic hotel Particular din străfundul Scoției, unde strictul necesar devenea un adevărat Dar de la Dumnezeu”. Mai târziu am descoperit că se referea la Gleneagles. În seara de Ajun, lui Pym, fiind cel mai tânăr, îi reveni sarcina de a aprinde lumânările și de a o ajuta pe Frau Ollinger să așeze darurile în jurul pomului. Toată ziua fusese extrem de mohorâtă și după-amiază fulgi mari de zăpadă începură să se rotească în lumina felinarelor și să acopere liniile de tramvai. Fetele Ollinger sosiră cu cavalerii lor, urmate de o pereche timidă din Basel, asupra căreia plana o umbră, am uitat ce anume. Veni apoi un geniu

francez, pe nume Jean-Pierre, care picta pești din profil, mereu pe același fond sepia. Și după el un domn japonez plin de umilință, pe nume domnul San – lucru ciudat căci, după cum am aflat mai târziu, San era de fapt modul de a se adresa al japonezilor. Domnul San era angajat la fabrica lui Herr Ollinger ca un fel de spion industrial, lucru care mi se pare azi foarte amuzant, căci dacă japonezii ar fi încercat vreodată să copieze metodele lui Herr Ollinger, producția lor industrială ar fi dat înapoi cu cel puțin zece ani.

Și în sfârșit Axei în persoană coborî încet treptele de lemn și-și făcu intrarea. Era prima dată când Pym îl putu privi în voie. Deși era cumplit de slab, obrajii lui erau rotunzi de la natură. Avea o frunte înaltă, dar șuvițele de păr castaniu care creșteau de fiecare parte deasupra ei îi dădeau un aer trist. Ca și cum Creatorul și-ar fi așezat degetul cel mare pe o tâmplă și arătătorul pe alta și ar fi tras apoi toată fața în jos, ca un avertisment împotriva frivolității: mai întâi sprâncenele rotunjite, apoi ochii și mustața ca o potcoavă pleoștită. Axei se găsea undeva la mijlocul tuturor acestora, cu ochii sclipind din umbra lor, supraviețuitorul recunoscător al unui eveniment pe care Pym nu avea dreptul să-l împărtășească. Una dintre fete îi tricotase un pulover fără formă, pe care-l purta ca pe o capă peste umerii uscățivi.

— *Schön guten Abend*, Sir Magnus, spuse el.

Ducea în mână o pălărie de pai cu fundul în sus. Pym văzu că avea în ea pachetele frumos ambalate.

— De ce nu schimbăm niciodată un cuvânt, acolo sus? De parcă ne-ar despărți kilometri, nu doar douăzeci de centimetri, încă mai luptați cu nemții? Acum suntem aliați. Curând vom lupta cu rușii.

— Presupun că aveți dreptate, murmură Pym.

— De ce nu-mi bați la ușă când te simți singur? Am putea fuma un trabuc, am putea salva puțin lumea. Ți place să spui prostii?

— Foarte mult.

— Perfect, vom discuta prostii.

Dar, când se îndreaptă spre domnul San ca să-l salute, Axei se opri și se întoarse. Peste umărul drapat în capă îi aruncă lui Pym o privire întrebătoare, aproape sfidătoare, ca



și cum și-ar fi pus întrebarea dacă nu cumva îi acordase cu prea mare ușurință încrederea sa.

— *Aber dann können wir doch Freunde sein*, Sir Magnus? – am putea oare deveni prieteni?

— *Ich würde mich freuen!* răspunde Pym din toată inima, întâlnindu-i fără teamă privirea – aș fi fericit!

Își strânseseră din nou mâinile, ușor de data asta. În aceeași clipă trăsurile lui Axei se destinseseră într-un zâmbet atât de plin de veselie, că Pym simți cum i se umple inima de dragul lui și-și jură că-l va urma pe Axei oriunde, pentru toate Crăciunurile pe care le mai avea de trăit. Petrecerea începu. Fetele cântară colinde și Pym li se alătură, spunând cuvintele pe englezește acolo unde nu le știa în germană. Urmară discursuri, apoi un toast pentru prietenii și rudele absente, moment în care pleoapele grele ale lui Axei aproape că-i acoperiră ochii și în care amuți. Dar după aceea, parcă pentru a goni amintirile triste, se sculă brusc în picioare și începu să golească pălăria pe care o adusese, în timp ce Pym stătea alături de el ca să-l ajute, știind că asta făcea Axei de fiecare Crăciun, indiferent unde l-ar fi petrecut. Pentru fete făcuse fluieri cu numele lor gravate pe ele. Cum de le tăiasse în lemn cu mâinile acelea atât de fine și de albe? Cum de lucrase atât de încet, încât Pym nu auzise nimic de după peretele despărțitor? De unde găsise lemnul, vopseaua, pensulele? Soților Ollinger le oferi ceva ce-mi apăru, mai târziu, ca un alt simbol al vieții carcerale, o machetă din chibrituri reprezentând o arcă de la hublourile căreia siluetele pictate ale mării noastre familii făceau semne cu mâna. Pentru domnul San și Jean-Pierre avea niște pătrate de stofă identice cu cele pe care le țesea Pym pe vremuri pentru Dorothy pe un mic război de țesut unde firul trecea printre cuie. Pentru perechea din Basel confecționase un ochi stilizat din lână, care să alunge tot ce le-ar putea face rău. Și pentru Pym – încă mai consider ca pe un compliment faptul că m-a lăsat ultimul – pentru Sir Magnus avea un exemplar foarte uzat din *Simplicissimus* de Grimmelshausen, legat în pânză veche cafenie, carte despre care Pym nu auzise, dar pe care abia aștepta s-o citească, fiindcă îi va oferi pretextul pentru a bate la ușa lui Axei. O deschise și citi dedicația în

germană: „Pentru Sir Magnus, care nu-mi va fi niciodată dușman”. Și în colțul din stânga sus, cu o cerneală mai veche dar într-o versiune mai tânără a aceluiași scris: „A.H. Carlsbad, August 1939”.

— Unde e Carlsbad? întrebă Pym fără să se gândească și observă imediat jena ce se instalase în jurul lui, de parcă toată lumea ar fi știut deja vestea cea rea în afară de el, considerat prea tânăr ca să i se spună.

— Carlsbad nu mai există, Sir Magnus, răspuse Axei politicoș. Când vei citi *Simplicissimus*, vei înțelege de ce.

— Unde era?

— Era orașul meu natal.

— Păi asta înseamnă că mi-ai dat o comoară ce aparținea trecutului tău.

— Ai prefera să-ți dau un lucru la care nu țin?

Și Pym, el ce adusese? Dumnezeu să-i ierte păcatele, fiul președintelui director general nu era obișnuit cu ceremoniile de o reală semnificație și nu se gândise la nimic mai bun decât la o cutie cu trabucuri pentru dragul și bătrânul de Axei.

— De ce nu mai există Carlsbad? îl întrebă Pym pe Herr Ollinger de cum îl prinse singur.

Herr Ollinger știa totul, numai cum să conducă o fabrică nu. Carlsbad era situat în Sud-est, îi explică el. Era o stațiune minunată și toată lumea obișnuia să se ducă acolo: Brahms, Beethoven, Goethe și Schiller. La început a făcut parte din Austria, pe urmă din Germania. Acum era un oraș din Cehoslovacia, avea alt nume și nemții fuseseră expulzați cu toții din el.

— Atunci, de cine ține Axei acum? întrebă Pym.

— Cred că numai de noi, spuse Herr Ollinger grav. Și, te rog să mă crezi, trebuie să fim foarte atenți dacă nu vrem să ni-l ia.

— Aduce femeii la el în cameră.

Chipul lui Herr Ollinger se îmbujoră de o plăcere răutăcioasă.

— Cred că toate femeile din Berna îi aparțin, admise el.

Trecură două zile. În a treia, Pym bătuse la ușa lui Axei și-l găsi fumând în picioare lângă fereastra deschisă, cu mai

multe cărți groase în fața lui pe pervaz. Probabil că înghețase, dar părea că are nevoie de aer curat ca să citească.

— Hai să ne plimbăm, spuse Pym cu îndrăzneală.

— Cu viteza mea?

— Oricum n-o putem adopta pe a mea, ce părere ai?

— Starea mea mă face să nu pot suferi locurile aglomerate, Sir Magnus. Dacă trebuie să umblăm, hai s-o facem afară din oraș.

L-au luat pe Bastl și au hoinărit cu el de-a lungul drumului pentru remorcarea ambarcațiunilor, paralel cu tumultuosul Aare, în timp ce Bastl făcea pipi și refuza să-i urmeze, iar Pym se străduia din răputeri să vadă dacă prin preajmă nu semăna cineva a polițist. În valea fără soare, bruma plutea în nori amenințători și frigul era neîndurător. Părea că Axei nu-l simte. Pufăia din trabuc fără să se oprească din întrebările puse cu vocea lui blândă, amuzată. Dacă așa a venit din Austria, își zise Pym, tremurând în urma lui, drumul trebuie să-i fi luat ani de zile.

— Cum ai ajuns la Berna, Sir Magnus? Avansai sau te retrăgeai? Întrebă Axei.

Incapabil să reziste tentației de a se prezenta sub o nouă lumină, Pym se puse pe treabă. Și cu toate că, potrivit obiceiului, avu grijă să înfrumusețeze, realitatea rearanjând faptele în așa fel încât să concorde cu imaginea pe care o dăduse deja despre sine, o prudență instinctivă îl sfătui totuși să se abțină. E drept că-și atribui o mamă nobilă și excentrică și tot drept e că, atunci când ajunse cu descrierea la Rick, îl dotă cu multe dintre calitățile la care acesta aspira fără succes, cum ar fi averea, distincțiile militare și accesul zilnic la mai-marii țării. În alte privințe însă se dovedi modest și ironic și, când ajunse la povestea cu E. Weber, pe care n-o mai spusese nimănui până atunci, Axei râse atât de tare, că fu silit să se așeze pe o bancă și să-și aprindă un nou trabuc ca să-și recapete suflul, în timp ce Pym râdea cu el, încântat de succesul obținut. Și când îi arătă chiar scrisoarea ei care spunea: „Nu-ți face griji. E. Weber te va iubi mereu”, Axei strigă:

— *Nochmall!* mai spune o dată, Sir Magnus! îți ordon!

Și fă în așa fel încât a doua versiune să fie complet diferită de prima. Te-ai culcat cu ea?

— Bineînțeles.

— De câte ori?

— Patru sau cinci.

— În aceeași noapte? Ești un adevărat tigrul! Ți-a fost recunoscătoare?

— Era o femeie cu o foarte, foarte mare experiență.

— Mai mare decât a Jemimei?

— Hm, cam la fel.

— Mai mare decât a ticăloasei de Lippsie, care te-a sedus când erai încă un băiețel?

— Lippsie era ceva cu totul aparte.

Axei îl plesni vesel pe spinare.

— Fără îndoială, Sir Magnus, ești un adevărat prinț. Te prefaci al naibii de bine, știai chestia asta? Un băiețel atât de drăguț și te culci cu aventuriere primejdioase și cu tinere aristocrate engleze. Îmi place, mă auzi? Îi iubesc pe toți aristocrații englezi, dar pe tine cel mai mult.

Când porniră din nou, Axei trebui să-și petreacă brațul pe după umerii lui Pym ca să se sprijine, și de atunci se folosi fără rușine de el ca de un baston. Și în tot restul vieții noastre, rareori am mers altfel.

La un moment dat în seara aceea, Pym și Axei au descoperit sub un pod o cafenea goală și Axei a insistat să plătească două pahare de votcă din banii pe care-i ținea într-un portofel mic, negru, legat de gât cu o curelușă din piele. Pe drumul înghețat spre casă, au căzut de acord că Axei și Pym trebuiau să înceapă educația pe care n-o primiseră niciodată, că ziua de mâine o vor decreta prima zi a lumii și că Grimmelshausen va fi primul subiect pe care-l vor studia, pentru că îi învăța că lumea era complet nebună și înnebunea din ce în ce mai rău cu fiecare clipă ce trecea, astfel că tot ce părea bun era aproape sigur rău. Deciseră că Axei se va ocupa de germana vorbită a lui Pym și nu va avea liniște până ce acesta nu se va exprima la perfecție. Așa se face că în decursul unei zile și al unei seri Pym deveni picioarele lui Axei, tovarășul lui de discuții intelectuale și, cu toate că la început nu așa văzuseră ei lucrurile, elevul lui

Axei, căci în răstimpul a câteva luni, Axei îi dezvălui lui Pym toate farmecele muzei germane. Deși cunoștințele lui Axei erau mai vaste decât ale lui Pym, curiozitatea lui nu era mai mică și nici energia lui nu avea limite. Poate că, prin învierea culturii țării lui pentru un suflet nevinovat, se reconcilia cu trecutul proaspăt.

Cât despre Pym, acesta contempla în sfârșit bogățiile unui regat la care visase de atât amar de vreme. Muza germană însă, în ciuda entuziasmului debordant, nu reuși, nici atunci și nici mai târziu, să prezinte pentru el acea atracție deosebită. Dacă ar fi fost chinezoaică, poloneză sau indiană n-ar fi fost nicio deosebire. Reprezenta pentru Pym doar un mijloc de a se considera, pentru prima dată, un gentleman din punct de vedere intelectual. Lucru pentru care i-a fost veșnic recunoscător. Silindu-l pe Pym să-l urmeze pe Axei zi și noapte în explorările sale, îi oferii acea lume cuprinsă în capul lui, pe care Lippsie îl asigurase că o va putea lua cu el oriunde s-ar duce. Și Lippsie avusese dreptate, căci atunci când se ducea la depozitul din Ostring unde Herr Ollinger îi găsisese de lucru la negru, noaptea, printr-un alt prieten al lui, filantrop și el, Pym nu se mai mulțumea să meargă pe jos sau să ia tramvaiul, ci călătorea cu caleașca lui Mozart până la Praga. Când spăla elefanții noaptea, îndura umilințele acelor *Soldaten* ai lui Lenz. Când, așezat în bufetul de clasa a treia, îi arunca priviri înamorate lui Elizabeth, se imagina ca fiind tânărul Werther, gândindu-se cu ce să se îmbrace înainte de a se sinucide. Și când, în fine, medita la ansamblul eșecurilor și speranțelor lui, era capabil să-și compare propriul *Werdegang* cu anii de ucenicie ai lui Wilhelm Meister și-și propunea chiar să scrie un mare roman autobiografic, care va arăta lumii ce tânăr nobil și sensibil era el în comparație cu Rick.

Da, Jack, și celelalte semințe, desigur, tot de acolo vin: Hegel la toate mesele, câte o porție zdravănă pentru amândoi, o porție din Marx și Engels și din acei urși groaznici ai comunismului – căci la urma urmelor, spunea Axei, asta era prima zi a lumii.

— Dac-ar fi să judecăm creștinismul după nenorocirile pe care le-a adus omenirii, cine ar mai vrea să fie creștin? Să

nu acceptăm prejudecățile, Sir Magnus. Să respingem abia după ce am citit și am înțeles. Dacă Hitler îi ura atât de tare pe tipii ăștia, înseamnă că nu sunt chiar răi de tot.

Urmară Rousseau, revoluționarii, *Das Kapital* și *Anti-Dühring*, iar soarele străluci câteva săptămâni, deși jur că n-am ajuns la nicio concluzie de care să-mi aduc aminte, doar că ne-am bucurat când le-am terminat. Și, sincer vorbind, acum mă îndoiesc chiar de importanța celor pe care mi le spunea Axei în comparație cu bucuria pe care o simțea Pym de a fi elevul lui. Ce conta era că Pym se simțea fericit de când se trezea și până în primele ore ale dimineții următoare; iar când se culcau fiecare de cealaltă parte a radiatorului și dormeau, ca să folosesc expresia lui Axei, ca Dumnezeu în Franța, mintea lui Pym își continua explorările și în somn.

— Axei a primit Ordinul Cărnii Congelate, îi spuse Pym cu mândrie lui Frau Ollinger într-o zi, în timp ce tăia pâinea pentru o *fondue* în familie.

Frau Ollinger scoase o exclamație de dezgust.

— Magnus, ce prostie mai e și asta?

— E-adevărat. Așa numesc soldații nemți medalia pentru campania din Rusia. S-a dus voluntar cât mai era la *Gymnasium*. Tatăl lui ar fi putut să-i găsească un loc cald în Franța sau în Belgia. Un *Druckposten* undeva unde n-ar fi trebuit decât să stea cuminte în banca lui. Dar Axei nu l-a lăsat. Voia să fie erou asemenea colegilor lui de clasă.

Frau Ollinger nu-și ascunse iritarea.

— În cazul ăsta ai face bine să nu vorbești prea mult despre unde a luptat, spuse ea cu severitate. Axei e aici ca să studieze, nu ca să se fălească.

— Primește femeii sus la el, insistă Pym. Se furișează pe scări după-mesele și țipă când face dragoste cu ele.

— Dacă-l fac fericit și-l ajută să studieze, sunt bine-venite. Vrei s-o inviți și tu pe pătimașa ta Jemima?

Furios, Pym urcă în camera lui cu zgomot și redactă o scrisoare lungă pentru Rick, despre cât de nedrept era elvețianul de rând în privința vieții de zi cu zi.

„Uneori am impresia că aici legea înlocuiește bunătatea omenească, scrise el înfuriat la culme. Mai ales atunci când e vorba despre femei”.

Rick îi răspunse imediat, cerându-i să-și păstreze castitatea:

„E mai bine să rămâi Pur până când vei face Alegerea care îți e Destinată”.

Dragă Belinda.

Situația mea aici e cam dificilă în momentul ăsta. Unii dintre studenții străini din casă merg cam departe în ce privește femeile și a trebuit să intervin ca să pot continua să studiez. Poate că, dacă ai adopta aceeași atitudine fermă în cazul lui Jem, până la urmă s-ar dovedi că i-ai făcut un mare serviciu.

Veni o zi în care Axei se îmbolnăvi. Pym tocmai se întorcea de la grădina zoologică plin de povestiri haioase și îl găsi în pat, unde lui Axei nu-i plăcea deloc să stea. Camera lui micuță era îmbâcsită de fum de trabuc, chipul lui palid mâncat de barba nerasă și de umbre. Prin preajmă se învârtea o fată, dar, când sosi Pym, Axei îi ordonă să plece.

— Ce are? îl întrebă Pym pe doctorul lui Herr Ollinger, privind peste umărul lui și încercând să descifreze rețeta.

— Ce are, Sir Magnus, e că a fost bombardat de eroii de britanici, răspunse cu sălbăticie Axei din pat, cu o voce neobișnuit de stridentă. Ce are e că s-a trezit cu o jumătate de obuz britanic în cur și nu poate să-l scoată când se cacă.

Medicul nu jurase numai să păstreze secretul, ci și să tacă, și plecă lovindu-l afectuos pe Pym pe umăr.

— Poate că tu ai tras în mine, Sir Magnus. Ai debarcat cumva în Normandia? Poate că tu ai condus invazia.

— Nici vorbă să fi făcut vreodată una ca asta, spuse Pym.

Așa că Pym redeveni picioarele lui Axei, aducându-i doctoriile și trabucurile, gătind pentru el și scotocind bibliotecile de la universitate în căutarea de mereu alte și alte cărți pe care să i le poată citi cu voce tare.

— Nu mai vreau Nietzsche, mulțumesc, Sir Magnus. Cred că știm destul despre efectul purificator al violenței. Kleist nu e rău, dar nu-l citești cum trebuie. Când citești din Kleist trebuie să urli. A fost ofițer prusac, nu erou englez. Treci la pictori.

— La care dintre ei?

— Abstracții. Decadenții. Evreii. Toți cei care au fost *entartet* sau interziși. Lasă-mă în pace cu toți scriitorii ăștia nebuni.

Pym o consultă pe Frau Ollinger.

— În cazul ăsta trebuie să-l întrebi pe bibliotecar pe care dintre ei nu-i iubeau naziștii, Magnus, îi explică ea cu vocea ei de învățătoare.

Bibliotecarul era un emigrant care cunoștea pe dinafară nevoile lui Axei. Pym îi aduse Klee și Nolde, Kokoschka și Klimt, Kandinsky și Picasso. Așeza cărțile cu reproduceri și cataloagele deschise pe o poliță de pe care Axei le putea vedea fără să trebuiască să-și miște capul. Întorcea paginile și citea legenda cu voce tare. Când veneau femei, Axei le dădea afară.

— Are cine să mă îngrijească, așteptați să mă fac bine.

Pym îi aduse Max Beckmann. Îi aduse Steinlen, apoi Schiele și din nou Schiele. A doua zi scriitorii reintrară în grații. Pym îi aduse Brecht și Zuckmayer, Tucholski și Remarque. Îi citea din ei cu voce tare, ore în șir.

— Muzică, ordonă Axei.

Pym împrumută patefonul cu arc al lui Herr Ollinger și i puse muzică de Mendelssohn și de Ceaikovski până ce Axei «adormi. Se trezi delirând, sudoarea curgând pe el ca picăturile de ploaie. Îi descrie o retragere prin zăpadă, în care orbii se agățau de șchiopi și sângele îngheța în răni. Vorbi despre un spital, doi într-un pat și morții zăcând pe jos. Ceru apă. Pym îi aduse și Axei apucă paharul cu amândouă mâinile, cuprins de un tremur violent. Ridică paharul până ce mâinile i se imobilizară și apoi își plecă astfel capul ca buzele să poată atinge, zvâcnit, buza paharului. Sorbi apa ca un animal, vărsând-o în timp ce ochii lui arși de febră stăteau la pândă. Ridică apoi picioarele, făcu pe el și stătu tremurând și mormăind în fotoliu, cât timp Pym schimbă așternutul.

— De cine ți-e frică? îl întrebă din nou Pym. Nu e nimeni aici. Numai noi doi.

— Înseamnă că mi-e frică de tine. Ce-i cu canişul ăla din colț?

— E Herr Bastl și e chow-chow, nu caniş.



— Credeam că e diavolul.

Până când într-o zi, trezindu-se, Pym îl găsi pe Axei complet îmbrăcat, în picioare lângă patul lui.

— E aniversarea lui Goethe și e patru după-masa, anunță acesta cu vocea lui militărească. Trebuie să ne ducem în oraș să-l ascultăm pe imbecilul ăla de Thomas Mann.

— Dar ești bolnav.

— Dacă te scoli din pat înseamnă că nu mai ești bolnav. Dacă poți să mergi, nu mai ești bolnav. Îmbracă-te.

— Și Mann a fost pe lista celor interziși? Întrebă Pym, în timp ce-și trăgea hainele pe el.

— N-a reușit niciodată.

— De ce-l faci imbecil?

Herr Ollinger le împrumută un impermeabil în care încăpeau doi Axeli, iar domnul San le făcu rost de o pălărie mare și neagră. Herr Ollinger îi duse până la ușa sălii de conferințe cu rabla lui de mașină cu două ore mai devreme și se așezară în fundul sălii înainte ca aceasta să se umple. După conferință, Axei îl conduse pe Pym în spatele scenei și ciocăni la ușa cabinei. Lui Pym nu-i plăcea cine știe ce Thomas Mann. Găsea că proza lui era parfumată și greoaie, deși se străduise din răputeri, de dragul lui Axel. Acum însă Dumnezeu în persoană se afla în fața lor, înalt și colțuros ca unchiul Makepeace.

— Acest tânăr gentleman englez dorește să vă strângă mâna, domnule, îl informă Axei cu autoritate, de sub pălăria cu boruri largi a domnului San.

Thomas Mann îl examinează pe Pym, apoi pe Axei, atât de palid și de diafan din cauza febrei. Își contemplă pe urmă palma mâinii drepte, ca și cum s-ar fi întrebat dacă o să reziste efortului unei străneri aristocratice. Întinse mâna și Pym i-o strânse, așteptând să simtă cum geniul lui Mann se scurge în el aidoma acelor descărcări electrice pe care le găseai în gări: puneți mâna pe butonul acesta și lăsați ca energia mea să vă regenereze. Nu s-a întâmplat nimic, dar entuziasmul lui Axei era destul de mare pentru doi.

— L-ai atins, Sir Magnus! Ești binecuvântat! Ești nemuritor!

După o săptămână, strânseseră destui bani ca să se

poată duce la Davos să viziteze templul sufletelor bolnave ale lui Mann. Călătoriră în toaletă, Pym în picioare și Axei, cu bascul pe cap, așezat răbdător pe scaun. Controlorul bătu în ușă și urlă *Alle Billette bitte*, Axei scoase un sunet ca de fată jenată și împinse pe sub ușă singurul lor bilet. Pym așteptă, cu ochii fixați la umbra proiectată de picioarele controlorului. Simți cum se apleacă, îi auzi mormăitul când se ridică. Auzi un trosnet ca și cum propriii nervi i s-ar fi rupt și văzu biletul reapărând pe sub ușă, cu o gaură în el. Umbra se deplasă. Deci așa ai ajuns aici, își spuse Pym cu admirație, în timp ce-și strângeau în tăcere mâinile. Asta e șmecheria care te-a făcut să intri în Elveția. În seara aceea, la Davos, Axei îi povesti lui Pym totul despre călătoria de coșmar de la Carlsbad la Berna. Pym se simți atât de mândru și de bogat, încât decise că Thomas Mann era cel mai mare scriitor din lume.

Dragă tată – scrise el jubilând, de cum se întoarse în podul său trăiesc clipe cu adevărat vrăjite aici și mă instruiesc enorm. Nu-ți pot spune cât îmi lipsesc sfaturile tale pline de bun-simț și cât de recunoscător îți sunt că m-ai trimis în Elveția. Azi am întâlnit niște juriști care par să cunoască cu-adevărat viața sub toate aspectele ei și sunt sigur că-mi vor fi de mare folos în cariera mea.

Dragă Belinda.

Acum c-am pus piciorul în prag, totul merge mai bine.

Și între timp mai era și bunul și bătrânul meu Jack, nu-i așa, Jack? Jack, celălalt erou de război, Jack, cealaltă parte a capului meu. Te voi descrie cum erai pe vremea aia, căci nu mă aștept să ne mai gândim amândoi la aceeași persoană. Voi descrie ce erai tu pentru mine, ce am făcut pentru tine și de ce, căci și în cazul ăsta mă îndoiesc că interpretăm la fel evenimentele și personajele. Mă îndoiesc foarte tare. Pentru Jack, Pym era un alt informator copil, un element în plus în armata lui personală pe cale de a lua ființă, nedomesticit și cu siguranță neinstruit, dar care permitea deja să i se pună căpăstrul de gât și care era dispus să alerge din răspuțeri pentru bucata lui de zahăr. Probabil că nu-ți mai aduci aminte – de ce ți-ai aduce? – cum l-ai agățat și cum i-ai făcut propunerea. Tot ce știai era că e

genul care place Firmei, care-ți plăcea și ție și pe care și o parte din mine îl plăcea. Se integrează cu ușurință, vorbește o engleză cultivată, știe limbi străine, fost elev al unei școli particulare bune de țară. Practică sporturi, înțelege ce e aia disciplină. Nu e pretențios, nu seamănă cu siguranță cu acei tipi ai voștri superintelectualizați. Echilibrat, unul de-ai noștri. Situație materială confortabilă, dar nu cine știe ce, taică-său fiind un soi de mic magnat – cât de tipic pentru tine că nu te-ai deranjat niciodată să faci o anchetă despre Rick. Și unde l-ai fi putut întâlni pe acest model perfect al bărbaților de mâine dacă nu la biserica anglicană, acolo unde stindardul Sfântului Gheorghe își flutura victoria în briza Elveției neutre?

Nu știu de cât timp îl urmăreai pe Pym. Pun pariu că nici tu nu știi. Ți-a plăcut cum citise din Biblie, ai spus; înseamnă că-l pândeai dinainte de Crăciun, căci era vorba despre un text ce se citea în primele zile ale Adventului. Ai părut surprins când ți-a spus că studiază la universitate, de unde deduc că luaseși informații înainte de a se înscrie și că nu le reactualizaseși. Era în ziua de Crăciun, după slujba de dimineață, când Pym ți-a strâns pentru prima dată mâna. Porticul bisericii semăna cu un ascensor ticsit, toți își scuturau cu zgomot umbrelele și produceau acea rumoare, atât de tipic englezească, în timp ce copiii diplomaților se bombardau cu bulgări de zăpadă în stradă. Pym purta jacheta de la E. Weber, iar tu, Jack, tu erai ca un munte englez de necucerit din tweed, în vârstă de douăzeci și patru de ani. În termeni de război și pace, cei șapte ani care ne despărțeau erau o întreagă generație, practic două. Cum era și cu Axei, de fapt: amândoi aveți acești ani cruciali de avans față de mine, încă îi mai aveți.

Știi ce mai purtai, pe lângă frumosul tău costum cafeniu-închis? Cravata ta de la divizia de Aeropurtate. Cai cabrați cu aripi argintii și Britanii încoronate pe fond maro-roșcat, felicitări. Nu mi-ai spus niciodată ce făcuseși ca s-o meriți, dar realitatea, așa cum o știu acum, nu e mai puțin impresionantă decât ce-mi imaginam eu: în Iugoslavia cu partizanii și în Cehoslovacia cu rezistența, în Africa, în spatele liniilor, cu Long Range Desert Group și, dacă

amintirile nu mă înșală, chiar și în Creta. Nu ești cu mai mult de doi centimetri mai înalt ca mine, dar îmi amintesc de parcă ar fi fost ieri cum, atunci când Pym ți-a luat mâna mare și uscată, cravata aia de la Aeropurtate părea că-l privește drept în ochi. A ridicat capul, ți-a văzut maxilarul ca de fier și ochii albaștri – încă de pe atunci aveai sprâncenele stufoase și feroce – și a știut că se afla în fața personajului pe care se presupunea că toate școlile îl vor scoate din el și pe care uneori îl și formaseră în imaginația lui: un erou englez cu spinarea țeapănă, unul dintre acei ofițeri care știu să-și păstreze sângele-rece când toată lumea în jurul lor și-l pierde. I-ai urat sărbători fericite și, când i-ai spus cum te cheamă, a crezut că faci o glumă legată de Crăciun – dumneavoastră sunteți Bunul Samaritean și eu sunt Brotherhood, fraternitatea în persoană.

— Nu, nu, bătrâne, chiar așa mă cheamă, ai insistat râzând. De ce un tip bine ca mine ar folosi un nume fals?

Chiar, de ce, când aveai acoperire diplomatică? L-ai invitat pentru a doua zi înainte de prânz la un sherry, în prima zi de Crăciun, și ai spus că i-ai fi trimis o invitație dar nu-i știai adresa, chestie destul de deșteaptă căci, desigur, o știai pe dinafară: adresa, data nașterii, studiile și toate celelalte absurdități care ne imaginăm că ne dau un ascendent asupra celor pe care vrem să-i recrutăm. Pe urmă ai făcut ceva amuzant. Ai scos din buzunar o invitație și, în înghesuiala de sub portal, cu toată lumea aia care continua să sporovăiască, l-ai pus pe Pym să se întoarcă cu spatele la tine și, folosindu-te de spinarea lui, i-ai scris numele pe locul liber și i-ai înmănat-o: „Căpitanul și doamna Jack Brotherhood au plăcerea”. Ai șters cu o linie R.S.V.P. ca să arăți că treaba era aranjată și ai șters și „căpitanul”, ca să arăți că eram deja prieteni. „Și dacă vreți să rămâneți după aceea, o să ne ajutați să terminăm curcanul rece. Ținută de oraș”, ai adăugat. Pym te-a privit îndepărtându-te prin ploaie cu același mers cu care, era sigur, pășeau pe sub focurile de armă ale tuturor câmpurilor de luptă pe care triumfaseși, de unul singur, în fața friților, în timp ce Pym nu făcea nimic mai curajos decât să graveze inițialele lui Sefton Boyd pe peretele toaletei personalului.

A doua zi se prezentă punctual la mica ta locuință de serviciu și când apăsă pe butonul soneriei citi cartea de vizită de deasupra ei. „Căpitan J. Brotherhood, Serviciul Pașapoarte, Ambasada Marii Britanii, Berna”. Poate îți amintești că pe vremea aia erai însurat cu Felicity. Adrian avea șase luni. Pym s-a jucat ore întregi cu el, ca să te impresioneze, obicei care a devenit curând o trăsătură caracteristică a raporturilor lui cu membrii mai tineri ai profesiei tale. I-ai luat un adevărat interogatoriu în cel mai plăcut mod cu putință și, de îndată ce te opreai, Felicity, Dumnezeu s-o ierte, îl prelua în cea mai bună tradiție a nevestelor supuse din Serviciul Secret: „Ce fel de prieteni ai, Magnus, mă tem că ești îngrozitor de singur? exclamă ea. Cum te distrezi, Magnus?” Și exista, de pildă, și o viață studentască în afara programului de la universitate – întreba ea – grupări politice sau alte mișcări de acest fel? Sau era și ea la fel de fadă și de sinistră ca restul Bernei? Lui Pym Berna nu i se părea nici fadă și nici sinistră, dar de dragul lui Felicity se prefăcu de acord. Cronologic privind lucrurile, prietenia lui cu Axei dura deja de douăsprezece ore, dar nici măcar o dată nu se gândi la el – de ce ar fi făcut-o, când se străduia din răputeri să vă lase la amândoi o cât mai bună impresie?

Îmi amintesc că te-am întrebat în ce regiment ai luptat, așteptându-mă să-mi răspunzi Al Cincilea Aeropurtate sau Artists' Rifles, astfel încât să pot părea impresionat cum se cuvine. Dar tu te-ai încruntat și ai spus „Lista disponibilităților generale”. Acum știu că practicați acoperirea diplomatică la dublu nivel: voiai să te acopere, dar în același timp voiai și ca Pym să ghicească ce anume ascundea. Voiai să știe că nu erai unul din peștii ăia intelectuali de la Foreign Office, cum le spui tu. L-ai întrebat dacă se plimbase prin țară și i-ai sugerat ca, atunci când te duci undeva oficial cu mașina, să vină și el, ca să mai vadă și altceva. Am încălțat amândoi câte o pereche de cizme și ne-am dus s-o facem, cum ziceai tu, iată: adică în marș forțat prin pădurea Elfenau. În timpul marșului i-ai spus lui Pym că nu era nevoie să-ți spună „domnule”. Când ne-am întors, Felicity îl hrănise pe Adrian și discuta cu un domn mai în vârstă,

foarte afectat. I l-ai prezentat lui Pym ca fiind Sandy de la ambasadă, și Pym și-a dat seama că erați colegi și că, poate, Sandy era șeful tău. Acum știu că era șeful Centralei, că tu erai secundul lui și că venise să facă evaluarea de rutină a mărfii înainte de a-ți da voie s-o cumperi. Dar atunci Pym nu vă vedea decât ca pe un director și pe supraveghetorul lui general, schemă care nu ți-a dispăcut.

— Apropo, cât de bine vorbiți germana? îl întreabă Sandy pe Pym cu zâmbetul lui forțat, în timp ce mestecam toți trei pateurile mici ale lui Felicity. Cam greu de învățat aici, cu dialectul ăsta elvețian?

— Magnus cunoaște la universitate o mulțime de emigranți, ai explicat în locul meu, subliniind un argument în favoarea cumpărării.

Sandy izbucni într-un râs prostesc și se lovi peste genunchi.

— Zău? Zău? Pariez că printre ei se află și o mulțime de tipi trăsniți!

— Probabil că ne-ar putea povesti o groază de lucruri despre ei. Nu-i așa, Magnus? ai spus tu.

— Nu te-ar deranja? a spus Sandy, cu același surâs crispat.

— De ce să mă deranjeze? a răspuns Pym.

Sandy și-a folosit cu deșteptăciune cărțile. Simțise că lui Pym îi plăceau deciziile pripite luate în public și folosi această intuiție ca să smulgă un angajament mai înainte ca să-și dea seama la ce anume se angajează.

— Niciun fel de scrupul nobil legat de caracterul sacru al studiilor universitare sau ceva de genul ăsta? insistă Sandy.

— Nici vorbă, spuse Pym cu siguranță în glas. Nu când e vorba de țara mea, adăugă el și fu recompensat cu un zâmbet din partea lui Felicity.

Nu-mi amintesc ce versiune despre el le-a oferit Pym în ziua aceea, cu toate că a trebuit să se servească de ea și în lunile care au urmat. Era probabil una abreviată, cât mai sumară în istorisiri stângace, pentru care avea mai târziu de tras. Se dovedi suficient de prudent ca să-ți ofere ce credea că așteptai de la el. Se dovedi destul de prudent să nu spună

că avea un câștig, lucru pe care l-ai acceptat fără discuții fiindcă știai deja că muncea nopțile la negru. Șmecher tipul, ți-ai zis; descurcăreț, nu se dă în lături din fața unei mici ilegalități. Nu prea vorbești despre viața de familie pe care o ducea cu soții Ollinger, de teamă că părinții săi prin procură ar putea dăuna imaginii lui de exilat responsabil. Când l-ai întrebat dacă umbla cu fete – umbra homosexualității trebuia îndepărtată, nu cumva era homosexual? – Pym recepționează pe loc mesajul și țesu un roman dulceag în jurul unei frumuseți italiene pe care o cunoscuse la Cosmo Club și care-i plăcea grozav, dar numai ca să umple golul lăsat de iubita lui Jemima, rămasă în Anglia.

— Jemima și mai cum? ai întrebat, și Pym a spus Sefton Boyd, ceea ce a produs un oftat perceptibil de satisfacție.

O Maria exista cu adevărat și era cu-adevărat frumoasă, dar adorația pe care i-o purta Pym rămăsese secretă, căci Pym nu-i adresase niciodată cuvântul.

— Cosmo? ai spus. N-am auzit de clubul ăsta. Dar tu, Sandy?

— N-aș putea spune c-am auzit. Sună destul de dubios.

Pym le explică că de fapt Cosmo era un fel de forum politic al străinilor și că Maria era un fel de trezorier al acestuia.

— Are vreo culoare anume? întreabă Sandy.

— Păi e brună, răspunse Pym cu nevinovăție, și tu, Felicity și Sandy ați râs de nu v-ați mai oprit, ca micuța Andrey, și Felicity a remarcat că ideile politice ale lui Magnus păreau cât se poate de limpezi.

După aceea nicio întâlnire nu se termina fără să întrebe cineva de culoarea Mariei, toți prăpădindu-se de râs din cauza acestei neînțelegeri mișcător de minunate. Când Pym plecă, se lăsase deja seara și i-ai făcut cadou o sticlă de whisky de la magazinul fără taxe, ca să-i țină de cald. Costul pentru Firmă în zilele acelea: cam cinci șilingi, bănuiesc. Te oferișezi să-l duci cu mașina până acasă, dar spusese că-i place să meargă pe jos, câștigând astfel câteva puncte în plus. Și chiar mersese, călare pe un nor. Aluneca, râdea,

îmbrățișa sticla și se îmbrățișa pe sine însuși; în toți cei șaptesprezece ani de viață nu se mai simțise atât de fericit, într-un singur Crăciun, Dumnezeu îl fericise cu doi sfinți. Primul era un fugar și nu putea să umble, al doilea era un frumos englez, erou de război, care oferea câte un sherry în prima zi de Crăciun și care în toată viața lui nu se îndoise de ceva. Amândoi îl admirau, amândurora le plăceau glumele și imitațiile lui, amândoi se străduiau să ocupe locul gol din inima lui. În schimb, fiecăruia dintre ei le oferea personajul pe care părea să-l caute. N-a luat niciodată o decizie anume ca să-l ascundă pe unul de celălalt. Las' să fie fiecare amanta care păstrează intact celălalt cămin, își zise Pym. Dacă se gândi cumva la asta.

— De la cine ai furat-o, Sir Magnus? întrebă Axei în engleza lui oficială, privind curios eticheta.

— De la preot, spuse Pym, fără o secundă de șovăială. E un tip formidabil. A făcut armata. N-am furat-o, el mi-a dat-o. Câte o sticlă gratis pentru credincioșii fideli. Le cumpără la preț redus, desigur. Nu le plătesc ca în magazin.

— Nu ți-a oferit și țigări? întrebă Axei.

— Nu, de ce?

— O ciocolată pentru o noapte cu surioara ta?

— N-am nicio surioară.

— Foarte bine. Atunci hai s-o bem.

Îți amintești de drumurile noastre cu mașina, Jack? Încep să cred că da. Te-ai întrebat vreodată cum de reușeau înaintașii noștri să-și dirijeze agenții pe vremea când nu existau automobile? Prima noastră călătorie nici n-ar fi putut pica mai bine. Aveai o întâlnire la Lausanne. Urma să fii ocupat trei ore. Nu mi-ai explicat de ce aveai nevoie de trei ore la Lausanne, deși mi-ai fi putut oferi orice explicație. Și în cazul ăsta, cu avantajul pe care mi-l dă experiența, știu că mă inițiai deliberat în secretele muncii tale, fără să-mi spui ce muncă era. În ziua aceea nu i-ai cerut nimic lui Pym. Construiai intimitatea dintre voi. Tot ce-ai făcut a fost că i-ai dat întâlnire și i-ai oferit o variantă, ca să vezi cum se descurcă.

— Ascultă, s-ar putea să trebuiască să mai trec pe la cineva. Dacă la trei nu sunt în față la hotelul Dora, fii în



partea de apus a poștei centrale la trei și douăzeci.

Pym nu prea știa care-i răsăritul și care-i apusul, dar întrebă vreo șase persoane până dădu de una care să-i arate exact locul, după care ajunse la cea de-a doua întâlnire la trei și douăzeci fix, chiar dacă găfâia. Ai înconjurat piața și, când ai trecut prin fața lui a doua oară, n-ai oprit mașina, ci ai deschis portiera din mers și Pym a sărit în ea ca un parașutist, ca să-ți arate de ce era în stare.

— Am vorbit cu Sandy, mi-ai zis cu o săptămână mai târziu, în drum spre Geneva. Ar dori să faci o treabă pentru el. Te deranjează?

— Bineînțeles că nu.

— Te pricepi la traduceri?

— Ce fel de traduceri?

— Știi să-ți ții gura?

— Cred că da.

I-ai dat prima misiune:

— Din când în când primim documente tehnice. Mai ales de la niște mici firme elvețiene cam ciudate, care produc lucruri nu tocmai pe placul nostru. Lucruri de-alea afurisite, care sar în aer, ai adăugat cu un zâmbet. Nu e chiar secret, dar la ambasadă lucrează o mulțime de localnici, așa c-am prefera s-o facă cineva din afară. De preferință un britanic. Cineva în care avem încredere. Te tentează?

— Sigur că da.

— Plătim. Nu cine știe cât, dar destul ca s-o poți duce din când în când pe Maria seara la un restaurant. Mai ai vești de la Jemima?

— Jem e bine, mulțumesc.

Lui Pym nu-i mai fusese niciodată în viață atât de frică. I-ai înmănat plicul, l-a băgat în buzunar, i-ai aruncat una dintre privirile tale de mare maestru al misterelelor, i-ai spus: „Noroc, bătrâne” – Da, Jack, așa mi-ai spus! Așa ne vorbeam! – și Pym s-a dus acasă trecând blestematul ăla de plic dintr-un buzunar în altul, de parcă ar fi fost un bookmaker care-a fugit cu banii. Și ce era în plic? Nu-mi spune, lasă-mă să-ți spun eu: gunoaie. Fotocopii ale unor articole din cataloage de armament perimate. Ce voiai tu era sufletul lui Pym, nu traduceri alea bune de nimic. La el în pod, pierdu cel puțin

de șase ori plicul. Sub pat, sub saltea, în spatele oglinzii, pe coș. Traducea la ore la care nici măcar Axei nu putea bănuî ce face. I-ai plătit lui Pym douăzeci de franci. Dicționarul tehnic îl costase douăzeci și cinci, dar știi că gentlemenii nu menționează asemenea lucruri, chiar dacă cecurile de la Rick, dacă mai existau, veneau din ce în ce mai rar.

— Ai mai fost de curând la Cosmo Club? te-ai interesat cu inocență în timp ce ne îndreptam spre Zürich, unde ziceai că te duci să te întâlnești cu cineva în legătură cu un câine.

Pym mărturisi că nu. Cu Axei și Jack Brotherhood populându-i cosmosul, cine ar mai fi avut nevoie de un altul?

— Am auzit că unii dintre tipii care merg acolo sunt gură-spartă. Nu cumva să crezi că am ceva cu Maria. Genul ăsta de locuri atrage întotdeauna oameni dintre cei mai diferiți. Face și asta parte din democrație. Poate c-ar fi o idee bună dacă ai mai arunca câte o privire pe-acolo, ai spus. Nu te lăsa reperat. Dacă se așteaptă să fii de stânga, lasă-i să creadă că așa și ești. Dacă sunt în căutarea unui bun englez de centru, fă-le pe plac. La nevoie, fii și de stânga și de centru. Dar ai grijă să nu exagerezi. Nu vrem să ai necazuri cu elvețienii. În afară de tine, mai sunt și alți britanici acolo?

— Doi scoțieni studenți la Medicină, dar mi-au spus că vin pentru fete.

— Câteva nume ne-ar fi de ajutor, ai spus.

Când se gândea acum, își dădea seama că, odată cu această conversație, Pym încetase să fie Pym. Devenise omul nostru de la Cosmo și nu folosea telefonul pentru problemele mai speciale. Era deja o schiță de agent, spion fără să-și dea seama, modul nostru delicat de a spune că avea o vagă idee despre ce făcea și știa vag de ce. Împlinise șaptesprezece ani și, dacă avea urgent nevoie de tine, trebuia s-o sune pe Felicity și să-i spună că venise unchiul lui. Dacă tu aveai nevoie de el, trebuia să suni la familia Ollinger dintr-o cabină și să spui că erai Mac de la Birmingham, în trecere prin oraș. Altfel stabileam următoarea întâlnire de fiecare dată când ne întâlneam. „D-ți drumul, Magnus, mi-ai spus. Bagă-te printre ei și fii tu însuși, fermecătorul Magnus. Stai cu urechile ciulite și cu ochii cășcați, vezi ce nu merge, dar, pentru numele lui Dumnezeu, nu ne face probleme cu elvețienii. Ai

aici banii pentru luna viitoare, Magnus. Sandy te salută". Ascultă-măpe mine, Jack: culegem întotdeauna ce am semănat, chiar dacă recolta are nevoie de treizeci și cinci de ani ca să se coacă.

Secretara Cosmo Club-ului era o monarhistă româncă și nesărată pe care o chema Anca și care plângea pe rupte la conferințe. Era o fată deșelată și repezită, care mergea cu încheieturile mâinilor întoarse în afară și, când Pym o opri pe coridor, îl scrută cu ochii ei înroșiți și-i spuse s-o lase în pace, c-o durea capul. Dar Pym era acolo în misiune de spionaj și nu admitea niciun fel de refuz.

— Mă gândeam să facem un buletin al Cosmo Club-ului, o anunță el. Mă gândeam să cerem fiecărui grup să participe cu câte ceva.

— La Cosmo nu există grupuri. Cosmo n-are nevoie de buletin. Ești un prost. Pleacă de aici!

Pym o urmări pe Anca până-n biroul minuscul care îi servea de vizuină.

— Tot ce-mi trebuie e o listă a membrilor, spuse el. Dacă am lista, le pot trimite o circulară să văd cine ar fi interesat.

— De ce nu vii la viitoarea întâlnire să-i întrebi? zise Anca, așezându-se și îngropându-și capul în mâini, ca și cum i-ar fi fost rău.

— Nu toată lumea vine la întâlniri. Vreau să consult pe toată lumea. E mai democratic.

— Nimic nu e democratic, spuse Anca. Totul nu-i decât o iluzie. E englez, își explică ea cu voce tare, deschizând un sertar și începând să scotocească prin dezordinea dinăuntru. Ce știe un englez despre iluzie? întrebă ea un fel de confesor nevăzut. E nebun.

Îi întinse o foaie murdară cu nume și adrese. Majoritatea, cum mi-am dat seama mai târziu, erau greșit scrise.

Dragul meu tată – scria Pym emoționat la culme am câteva succese uluitoare în ciuda vârstei mele și cred că elvețienii se gândesc să-mi ofere un titlu universitar.

Te iubesc – îi scria Belindei – Niciodată n-am mai scris asta cuiva.

E noapte. În plină iarnă, la Berna. Orașul nu va mai apuca vreodată ziua. O ceață cafenie, sufocantă, plutește peste pavajul ud de pe Herrengasse și bravii elvețieni o străbat grăbiți și supuși, ca niște rezerviști trimiși pe front. Dar Pym și Jack Brotherhood stau la căldură într-un colț din micul lor restaurant și Sandy i-a trimis salutări ultracordiale, împreună cu cele mai calde felicitări. E pentru prima dată când agentul și ofițerul lui de legătură iau masa împreună în public în orașul lor țintă. Au stabilit o poveste ingenioasă pentru cazul că s-ar întâlni cu cineva. Jack și-a atribuit titlul de secretar al unei Asociații Creștine Anglo-Elvețiene de pe lângă ambasadă și pretinde că e în căutarea unor noi membri în universitate. Nimic mai firesc decât să apeleze la Magnus, pe care l-a cunoscut la biserica anglicană. Ca acoperirea să fie și mai reușită, a adus-o cu el pe fermecătoarea Wendy, care lucrează la cancelarie, cu părul ca mierea și de familie bună, cu buza de sus ușor scoasă în afară ca și cum ar sufla tot timpul într-o lumânare așezată chiar sub bărbia ei. Wendy îi iubește pe amândoi la fel de mult; are tendința spontană de a-și atinge tot timpul interlocutorii și pieptul mic, puțin impresionant. Când Magnus termină de povestit cum reușise să dea marea lovitură, Wendy nu putu să reziste să nu-i pună mâna pe obraz și să-i spună:

— Doamne, Magnus, ce curaj. Ai fost fantastic. Jemima ar fi atât de mândră de tine dacă i s-ar putea spune. Nu crezi, Jack?

Totul spus cu o voce foarte înceată, pe care până și iubitorii de cai cei mai experimentați trebuie s-o învețe înainte de a ieși din padoc. După care își lasă părul să-l atingă pe Jack, când i se adresează.

— Ai făcut o treabă al naibii de bună, spune Brotherhood cu zâmbetul lui milităros. Biserica ar trebui să fie mândră de tine, adăugă el, privindu-și agentul drept în față.

Băură pentru succesul lui Pym în slujba bisericii.

E ora cafelei și Brotherhood a scos din unul din buzunarele hainei un plic și din altul o pereche de ochelari cu lentile în semilună și cu rame de oțel, care conferă un aer

de indiscutabilă autoritate chipului său de brav englez. De data asta nu e vorba de plata pentru Pym, căci banii vin întotdeauna într-un plic de un alb imaculat și nu într-unul cafeniu-cenușiu cum e acesta. Nu i-l întinde lui Pym, ci îl deschide el însuși, la vedere pentru oricine ar avea chef să se uite, și-i cere lui Wendy ceva de scris, superbul tău stilou de aur și nu te osteni să-mi spui cum l-ai obținut.

— Pentru tine, dragă, orice, zice Wendy și-l lasă să cadă în palmele-i făcute căuș, care se închid peste ale ei.

Jack întinde foaia în fața lui.

— Aș vrea numai să verific câteva din adresele astea, spune el. Nu vreau să trimit materiale scrise înainte de a fi sigur, de acord?

De acord însemnând: ai descifrat acest strălucit apropo?

Pym spune că e perfect de acord și Wendy parcurge cu o unghie afectuoasă lista, oprindu-se la unul sau două nume norocoase, bifate sau marcate cu o cruce.

— Se pare însă că unul sau doi membri din corul nostru au fost nejustificat de modești în ce privește datele lor personale. Ca și cum ar avea ceva de ascuns, spune Brotherhood.

— Nu m-am uitat prea atent, zice Pym.

Vocea lui Brotherhood scade.

— Nici nu trebuia s-o faci. E treaba noastră.

— N-am reușit să dăm de fermecătoarea ta Maria, spune Wendy, teribil de dezamăgită. Ce-ai făcut cu ea?

— Din păcate s-a întors în Italia, răspunde Pym.

— Nu cumva cauți o înlocuitoare, Magnus dragă? întreabă Wendy și toți râd cu hohote, Pym cel mai tare, deși și-ar da viața ca să-i vadă măcar un sân.

Brotherhood citează câteva nume care nu au adresă. Pym nu-l poate ajuta în niciunul dintre cazuri, nu știe exact despre cine e vorba, nu poate să-i dea nicio descriere despre cum arată sau ce fel de persoane sunt. În alte împrejurări ar fi inventat cu plăcere, dar Brotherhood are un fel al lui îngrijorător de a ști răspunsurile chiar înainte de a pune întrebările și Pym a început să fie prudent. Wendy umple la loc paharele bărbaților și se mulțumește cu ce-a rămas pe

fundul sticlei. Brotherhood trece la adresele fără nume.

— A.H., spune el neglijent. Îți spune ceva? A.H?

Pym recunoaște că nu.

— N-am fost încă la destule întruniri, se scuză el. A trebuit să mă pun cu burta pe carte înainte de examene.

Brotherhood zâmbește în continuare, destins. Știe oare că Pym nu dă niciun examen? Pym observă că stiloul lui Wendy aproape c-a dispărut în pumnul lui strâns. Doar vârful ascuțit iese în afară ca o țeavă mică de revolver.

— Gândește-te puțin, sugerează Brotherhood. Și repetă inițialele, articulându-le cu grijă, ca și cum ar fi rostit o parolă: A... H...

— Poate că e A.H. Nu știu-cum, zice Pym. A.H. Smith. Schmidt. Pot încerca să aflu dacă vrei. Nu e prea complicat.

Wendy a încremenit așa cum încremenești la petreceri când tace muzica. Și zâmbetul i-a încremenit. Wendy are acel talent al secretarei particulare de a-și suspenda personalitatea până când e din nou nevoie de ea și ceva îi spune că în clipa aceea nu e nevoie. Chelnerul ia farfuriile. Pumnul lui Brotherhood acoperă hârtia, astfel că, întâmplător, cine trece pe acolo nu vede niciun nume.

— Te-ar ajuta dacă ți-aș spune că A.H., cine-o fi el – sau ea – locuiește pe Länggasse ca și tine? Sau așa pretinde. La familia Ollinger. Acolo stai și tu, nu-i așa?

— A, te referi la Axei, zice Pym.

Undeva cânta un cocoș, dar Pym nu-l auzea. Un zgomot ca de cascadă îi umplea urechile, simțul datoriei făcea să-i explodeze inima. Era în camera de toaletă a lui Rick și căuta un mijloc prin care să ia înapoi dragostea pe care o acordase unei cauze greșite. Era în toaleta personalului și grava inițialele elevului celui mai aristocrat din școală. Mai erau povestirile pe care Axei i le spusese când delira și vărsa apa din paharul pe care îl ținea cu amândouă mâinile. Povestirile pe care i le spusese la Davos, când se duseseră să viziteze sanatoriul lui Thomas Mann. Erau și fărâmbăturile pe care le culesese singur în timpul rarelor și prudentelor inspecții ale camerei lui Axei. Și pe urmă era interogatoriul inteligent al lui Brotherhood, care scotea din el informații despre care habar nu avea că le deține. Tatăl lui

Axei luptase cu brigada lui Thälmann în Spania, spuse el. Era un social-democrat de modă veche, așa c-a avut noroc c-a murit înainte ca naziștii să-l poată aresta.

— Deci e de stânga?

— E mort.

— Vorbeam despre fiu.

— Nu chiar, nu mi-a spus c-ar fi. Vrea doar să se instruiască. Nu e angajat politic.

Brotherhood își încruntă sprâncenele și scrise *Thälmann* pe listă. Mama lui Axei era catolică, dar tatăl lui Axei făcuse parte din mișcarea anticatolică *Los von Rom*, care era o mișcare luterană, spuse Pym. Mama lui pierduse dreptul la confesiune fiindcă se măritase cu un protestant.

— Și un socialist, îi aminti încet Brotherhood lui Pym, în timp ce scria.

La *Gymnasium*, toți prietenii lui Axei voiau să piloteze avioane împotriva Angliei, însă Axei se lăsă convins de echipele de recrutare să se angajeze voluntar în armata terestră. A fost trimis în Rusia, luat prizonier, a evadat, dar când Aliații au invadat Franța a fost expedit în Normandia, unde a fost rănit la coloana vertebrală și la șold.

— Ți-a spus cumva cum a evadat de la ruși? îl întrerupse Brotherhood.

— Zice c-a mers pe jos.

— Cum a mers pe jos până-n Elveția? întrebă Brotherhood cu un zâmbet dur și Pym începu să întrevadă o soluție la care nu se gândise până nu i-o sugerase Brotherhood.

— Cât a stat acolo?

— Nu știu. Dar destul ca să învețe rusește. Are în cameră cărți cu litere chirilice.

Întors în Germania, a zăcut bolnav din cauza rănilor, dar, de îndată ce s-a însănătoșit destul ca să poată merge, l-au trimis din nou să lupte împotriva americanilor. A fost iar rănit și trimis înapoi la Carlsbad, unde mama lui era bolnavă de icter, așa c-a pus-o într-un docar cu tot ce aveau și a împins-o până la Dresda, un oraș splendid pe care Aliații tocmai îl făcuseră praf. A dus-o pe maică-sa în cartierul în care se adunaseră refugiații din Silezia, dar a murit la scurt

timp după ce au ajuns acolo, așa c-a rămas singur. Pym simțea cum i se învânte capul. Culorile de pe peretele din spatele capului lui Brotherhood se contopeau și dispăreau. Nu sunt eu. Sunt eu. Îmi fac datoria pentru țara mea. Axei, ajută-mă.

— Foarte bine, acum suntem în timp de pace. Patruzeci și cinci. Ce face?

— Pleacă din zona sovietică.

— De ce?

— Îi era teamă că rușii or să-l găsească și or să-l bage din nou la pușcărie. Nu-i plăceau, nu-i plăcea închisoarea și nu-i plăcea modul în care comuniștii luau cu sila Germania de Est.

— Până aici, ține. Și ce anume face?

— Își arde livretul militar și cumpără altul.

— De unde?

— De la un soldat pe care l-a întâlnit la Carlsbad. Cineva care venea de la München și care semăna vag cu el. Zicea că oricum în 1945, în Germania, nimeni nu mai semăna cu fotografia lui.

— Cum se face că soldatul ăla amabil n-a vrut actele lui în schimb?

— Voia să rămână în Est.

— De ce?

— Axei nu știa.

— Cam subțire, nu crezi?

— Poate că da.

— Mergem mai departe.

— A luat trenul să se repatrieze la München și totul a mers bine până a ajuns la destinație, unde americanii l-au înhățat direct din tren, l-au băgat la închisoare și l-au bătut mâr.

— De ce să facă americanii una ca asta?

— Din cauza actelor. Cumpăraseră actele unei persoane căutate de poliție. Luase o plasă îngrozitoare.

— Asta în cazul în care nu cumva erau chiar actele lui și nu le cumpăraseră de la nimeni, sugeră Brotherhood, scriind în continuare. Îmi pare rău, bătrâne. Nu voiam să-ți spulber iluziile. Mă tem că așa e viața. Cât a stat la închisoare?



— Nu știu. S-a îmbolnăvit din nou, l-au băgat în spital și a fugit de acolo.

— Se pricepea grozav la evadări, după cum se vede. Ziceai c-a venit pe jos până aici?

— Mă rog, a mers pe jos, a mai luat și trenul. Au trebuit să-i scurteze un picior. De-aia șchiopătează. Ar fi trebuit s-o spun mai devreme. Ce vreau să zic e că, deși mai lua și trenul din când în când, a mers, nu glumă. De la München în Austria, pe urmă din Austria până la granița cu Elveția, pe care a trecut-o noaptea. Apoi până la Ostermündingen.

— Până unde?

— Acolo e fabrica lui Ollinger.

Pym se auzea cum încearcă să găsească scuze.

— Nu mai are niciun fel de acte, înțelegi? Pe-ale lui le-a distrus la Carlsbad. Americanii i le-au luat pe cele cumpărate și nu găsește pe nimeni care să-i dea altele. Până una-alta, e tot pe lista de persoane căutate a aliaților. Spunea c-ar fi mărturisit orice-ar fi vrut americanii, dac-ar fi știut ce se presupunea că făcuse. Dar nu știa, așa că-l băteau mai departe.

— Parc-am mai auzit undeva chestia asta, mormăi Brotherhood, scriind în continuare. Ce face toată ziua? Ce prieteni are?

Târziu, mult prea târziu, Pym începu să audă voci care-i șopteau să fie prudent.

— Îi e teamă să iasă din casă ca nu cumva să-l aresteze Fremdenpolizei. Dacă merge în oraș, împrumută o pălărie cu boruri largi. Și nu e vorba numai de Fremdenpolizei. Dacă vreun elvețian ar afla de existența lui, imediat l-ar turna. Axei spune că așa obișnuiesc să facă. Că e un fel de sport național. Zice c-o fac din invidie și că pretind că ar fi civism. Tot ce-ți spun sunt bârfe care circulă prin casă.

— Păcat că nu ne-ai vorbit mai de mult despre asta.

— Nu avea mare importanță. Nu era ceva care să vă intereseze. Cea mai mare parte o știu de la domnul Ollinger. El trâncănește tot timpul.

Brotherhood își parcase mașina în stradă. Bărbatul și adolescentul se așezară în ea, dar Brotherhood nu porni.

Wendy se dusesese acasă. Brotherhood îl întrebă despre ideile politice ale lui Axei. Pym îi spuse că Axei disprețuia ideile preconcepute. Brotherhood îi spuse:

— Vorbește-mi despre asta.

Nu mai scria și capul lui se profila nemișcat în cadrul geamului mașinii. Pym îi spuse că odată Axei remarcase că suferința era democratică.

— Ce citește? întrebă Brotherhood.

— Păi, cam de toate. Tot ce n-a putut citi din cauza războiului. Bate mult la mașină. Mai ales noaptea.

— Ce bate?

— Zice că o carte.

— Ce anume citește?

— De toate. Uneori, când e bolnav, îi aduc cărți de la bibliotecă.

— Pe numele tău?

— Da.

— E cam mult. Ce-i aduci?

— Tot spectrul.

— Mai clar.

Pym îi dădu titluri și ajunse inevitabil la Marx, la Engels și la urșii cei răi, iar Brotherhood și-i notă pe toți și când ajunseră acasă îl întrebă cine era Dühring. Brotherhood îl întrebă ce obiceiuri avea Axei. Pym spuse că-i plăceau trabucurile, votca și uneori vișinata. Nu pomeni de whisky. Brotherhood îl întrebă despre viața sexuală a lui Axei. Lăsând la o parte propriile limitări în domeniu, Pym declară că era variată.

— Descrie-mi-o, zise Brotherhood din nou.

Pym se strădui cât putu, deși știa despre sexualitatea lui Axei și mai puțin decât despre propria-i sexualitate, cu excepția faptului că, indiferent ce formă ar fi îmbrăcat, spre deosebire de Pym, Axei avea o viață sexuală.

— Uneori vin femei la el, spuse Pym pe un ton de dezaprobare, dar ca și cum ar fi fost ceva ce facem cu toții. De obicei sunt tipe de la Cosmo care îi gătesc sau îi deretică prin cameră. Zice că-s Marthele lui. La început credeam că spune martirele.

Dragul meu tată – scrisese Pym în noaptea aceea, singur

și deprimat în camera lui din pod –, îmi merge foarte bine și îmi vâjâie capul de atâtea seminarii și prelegeri, deși mi-e dor de tine ca de obicei. O veste proastă ar fi totuși că aveam un prieten care de curând m-a lăsat baltă.

Cât de mult îl iubi Pym pe Axei în săptămânile care urmară! E adevărat că o zi sau două nu se putuse apropia de el, într-atât era de pornit. Tot ce era legat de Axei îl ofensa, chiar și cea mai mică mișcare de cealaltă parte a radiatorului. Mă tratează de sus. Râde de ignoranța mea fără să-mi recunoască punctele forte. E un neamț infect și arogant și bine face Jack că nu-l pierde din ochi. Detesta corespondența pe care o primea Herr Axei prin amabilitatea domnului Ollinger. Mai mult ca oricând le detesta pe acele Marthe care urcau pe vârfuri, ca niște discipoli timizi, scările spre sanctuarul marelui gânditor, ca să le coboare două ore mai târziu. E un destrăbălat. Nu e normal. Le sucește capetele exact așa cum a încercat să mi-l sucească și mie. Consemnă harnic toate aceste amănunte într-un carnet ca să i-l dea lui Brotherhood la următoarea lor întâlnire. Petrecu o groază de timp și în bufetul de la clasa a treia, afișând o expresie cât mai tenebroasă, ca s-o cucerească pe Elizabeth. Dar aceste încercări de separare nu durară prea mult și legătura cu Axei devenea din zi în zi mai puternică. Descoperi că putea să-și dea seama în ce dispoziție era prietenul lui după ritmul în care bătea la mașină: dacă era bine dispus, furios sau obosit. Face rapoarte despre noi, își spuse Pym nu prea convins, îi vinde pe studenții străini patronilor lui nemți. E un criminal de război nazist devenit spion comunist, ca tatăl lui de stânga.

— Când o să-ți putem citi romanul? îl întrebase într-o zi Pym, cu timiditate, pe vremea când erau încă apropiați.

— Dacă-l termin vreodată și dacă îl publică cineva.

— De ce nu-l pot citi acum?

— Pentru că ai lua toată spuma și mi-ai lăsa doar zațul.

— Despre ce e vorba?

— Despre mistere, Sir Magnus, și, dacă le-am rosti cu voce tare, n-ar mai fi scrise niciodată.

Își scrie autobiografia în genul lui Wilhelm Meister, își

zise Pym indignat. A fost ideea mea, nu a lui.

Știa când Axei nu doarme din cauza hârșăitului chibriturilor când își aprindea trabucurile. Știa când rănille îl înnebuneau de durere. O simțea din ritmul schimbat al mișcărilor lui și din veselia forțată cu care cânta în timp ce șchiopăta pe podeaua de lemn a culoarului, în drum spre closetul turcesc comun, în care rămânea ore întregi. După câteva nopți petrecute astfel, Pym fu în stare să-l deteste pe Axei pentru incontinența lui. De ce nu se întoarce la spital? „Cântă marșuri nemțești”, scrisese în carnetul lui pentru Brotherhood. Noaptea asta a cântat liedul lui Horst Wessel de la cap la coadă în closet. În cea de-a treia noapte, mult timp după ce Pym se culcase, ușa se deschise brusc și în prag apăru Axei, înfășurat în halatul de casă al lui Herr Ollinger.

— Ei bine, m-ai iertat?

— Pentru ce ar trebui să te iert? răspunse Pym, împingând discret carnetul sub cuvertură.

Axei rămase în prag. Halatul era ridicol de mare pentru el. Transpirația îi transformase mustățile în șuvițe negre.

— Dă-mi puțin din whisky-ul de la preotul tău, spuse el.

După aceea Pym nu-l putu lăsa pe Axei să plece până nu alungă umbrele îndoielii de pe fața lui. Săptămânile treceau, veni primăvara și Pym știa că nu se întâmpla nimic și că nu-l trădase niciodată pe Axei, căci, dacă ar fi fost așa, cu siguranță s-ar fi întâmplat de mult ceva. Brotherhood îi mai pune uneori întrebări, dar acestea aveau deja un aer de rutină. Odată îl întrebă:

— Ai putea să-mi spui o seară în care știi sigur că nu e acasă?

Dar tot ce putu să-i răspundă Pym fu că în viața lui Axei nimic nu era sigur.

— Ascultă-mă. De ce nu-l inviți într-o seară la o masă strașnică în oraș, pe cheltuiala noastră? zise Brotherhood.

Pym încercă într-o seară. Îi spuse lui Axei că primise bani de la tatăl lui și îl întrebă dacă nu l-ar amuza să se deghizeze din nou, ca atunci când se duseseră să-l vadă pe Thomas Mann. Axei refuză din cap cu o înțelepciune pe care

Pym nu îndrăzni s-o cerceteze. După aceea Pym învață și făcu toate eforturile posibile pentru Axei, mergând până acolo că nega existența lui Brotherhood altfel decât în mintea lui, sau felicitându-se că Axei supraviețuise, lucru care se datora în întregime faptului că Pym manipula cu abilitate niște forțe de nestăpânit.

Veniră în primele ore ale unei dimineți de primăvară, exact atunci când ne temem cel mai mult de ei: când ne dorim să trăim cât mai mult și când ne e cel mai frică de moarte. Curând, dacă nu fac astfel încât călătoria lor să fie inutilă, la fel vor veni și după mine. Dacă se va întâmpla așa, sper că voi vedea cât de drept e acest lucru și voi gusta din plin caracterul circular al vieții, își procuraseră o cheie de la ușa din față și reușiseră să deschidă lanțurile lui Herr Ollinger, care nu erau prea diferite de ale domnișoarei Dubber. Cunoșteau perfect casa pentru că o supravegheaseră luni de zile, fotografiindu-i pe vizitatori, trimițând înăuntru falși cititori de contor și spălători de geamuri, interceptând scrisorile și, fără doar și poate, ascultând convorbirile telefonice disperate ale lui Herr Ollinger cu creditorii și cu protejații săi. Pym știe că erau trei pentru că putu să le numere pașii furișăți de Moș Crăciun pe ultima treaptă a scării care scârțâia. Înainte de a se posta în fața ușii lui Axei se uitară în closet. Pym știe acest lucru pentru că auzi cum scârțâie ușa closetului și cum o lasă deschisă. Auzi și zgomotul cheii de la closet când o luară pentru cazul în care criminalul, disperat, ar fi încercat să se încuie înăuntru. Dar Pym nu putu să facă nimic, pentru că, în clipa aceea, dormea adânc în toate paturile de coșmar ale copilăriei lui. O visă pe Lippsie și pe fratele ei Aaron și visă cum el cu Aaron o împinseseră de pe acoperiș la școala domnului Grimble. Visă că în fața casei aștepta o salvare ca aceea care venise s-o ia pe Dorothy de la Glades și că Herr Ollinger încerca să-i oprească pe bărbații care urcau pe scări, dar i se ordona să se întoarcă în camera lui, într-o explozie de dialect elvețian. Visă că auzea un strigăt: „Pym, nenorocitul, unde ești?” din camera lui Axei și imediat după aceea vacarmul scurt și îngrozitor al luptei dintre un bărbat cu picioarele inegale și trei intruși zdraveni și lătratul furios

al lui Bastl, pe care Axei îl acuzase într-o zi c-ar fi Diavolul lui faustian. Dar, când ridică în cele din urmă capul de pe pernă și ascultă la ce se petrecea în lumea reală, în jur domnea liniștea și totul era în perfectă ordine.

Ți-am purtat pică, Jack, mărturisesc. Ani de zile, în capul meu, m-am explicat cu tine în fel și chip, chiar și mult după ce intrasem în Firmă. De ce i-ai făcut una ca asta? Nu era englez, nu era comunist, nu era criminalul de război care pretindeau americanii că e. N-avea nimic de-a face cu tine. Singurele lui crime erau sărăcia, prezența ilegală în Elveția și faptul că era șchiop – plus o anumită libertate în modul de a gândi, pe care, în ochii unora, suntem aici tocmai ca s-o apărăm. Oricum, ți-am purtat mult timp ranchiună și azi îmi cer scuze. Pentru că azi știu că nici nu te-ai gândit la toate astea. Axei nu era nimic altceva decât o monedă de schimb. I-ai umflat mult rolul; a apărut pe biroul tău, dactilografiat perfect de Wendy, ca un personaj primejdios și sinistru. Ți-ai aprins pipa, ți-ai admirat opera și te-ai gândit: „la te uită, pun pariu că dragii de elvețieni vor dori să-l miroasă mai de aproape; o să li-l dau și o să mă aleg cu o bilă albă”. Ai dat unul sau două telefoane și l-ai invitat pe unul din contactele tale din serviciile de securitate elvețiene la masă la restaurantul tău preferat. La cafea și șnaps, i-ai strecurat un plic cafeniu anonim. După ce te-ai gândit mai bine, i-ai strecurat o copie și colegului tău american: dacă tot începuseși, de ce să nu câștigi și bunăvoința americanilor? La urma urmelor, americanii fuseseră cei care-l băgaseră la zdup, chiar dacă dosarul lor era fals.

Erai încă proaspăt în meserie, nu-i așa? Trebuia să-ți croiești un drum. Ca noi toți. Acum ne-am maturizat amândoi. Îmi pare rău că m-am întins atât cu amintirile, dar mi-a trebuit mult timp până să uit episodul ăsta. Acum l-am digerat. Așa mi-a trebuit, dacă aveam un prieten în afara serviciului.

— Domnule Canterbury! Domnule Canterbury! Vă caută un bărbat!

Pym lăsase jos stiloul. Nici nu privise spre ușă. Înainte de a-și da cu-adevărat seama, sărise în picioare și traversase ca fulgerul camera, în papuci, spre locul de lângă perete,

unde se afla servieta neagră cu margini de metal, tot încuiată. Lăsându-se pe vine lângă ea, introduse cheia complicată în prima broască și o întoarse. Apoi în a doua: în sensul invers acelor de ceasornic, altfel sare în aer.

— Cine e, domnișoară D? întrebă el cu vocea cea mai blândă și mai liniștitoare, cu o mână deja în servieta.

— Un bărbat cu un *fișet*, domnule Canterbury, răspunse domnișoara Dubber pe un ton dezaprobator, prin gaura cheii. N-ați mai avut niciun fișet până acum. Niciodată n-ați avut nimic. Și nici ușa n-o încuiați niciodată. Ce se întâmplă?

Pym râse.

— Nimic. Nu-i decât un fișet. Eu l-am comandat. Câți sunt?

Luând servieta cu el, se apropie pe vârfuri de fereastră și-și lipi spinarea de perete, în timp ce privea prudent printr-o deschizătură a perdelei.

— Unul – nu-ți ajunge? Unul mare, verde și urât, din fier. Dacă aveai nevoie de unul, de ce nu mi-ai spus? Ți-aș fi putut da dulapul domnului Tutton, din camera doi.

— Câți bărbați sunt, am vrut să zic.

Se făcuse ziuă. Un taxi-furgonetă galben era parcat în fața casei, cu șoferul la volan. Pym aruncă o privire asupra întregii piețe. Lute. Scrutând toate detaliile. Apoi încet. Reexaminând fiecare amănunt.

— Ce importanță are câți bărbați sunt, domnule Canterbury? De ce-ar trebui să numărăm oamenii când e vorba de un fișet?

Pym se destinse, puse servieta la loc în colțul camerei și o încuie din nou. În sensul acelor de ceasornic, altfel sare în aer. Puse cheile înapoi în buzunar. Deschise ușa.

— Scuzați-mă, domnișoară D. Cred că ațipisem.

Îl privi coborând scara, apoi îl urmă și-l privi din nou cum se uită mai întâi la cei doi bărbați, apoi, timid, la fișetul verde, atingându-i ușor vopseaua scorojită, în jos și în sus, trăgând de fiecare sertar.

— E al naibii de greu, șefule, credeți-mă, spuse primul.

— Pe cine ați băgat înăuntru? întrebă al doilea.

Bătrâna îl privi cum îi conduce la camera lui, cu fișetul

între ei, apoi din nou în jos pe scară. Îl privi cum plătește factura cu bani din buzunarul de la spate, și cum le dă un bacșiș de cinci lire.

— Scuzați-mă pentru deranj, domnișoară D, spuse el când plecară. Niște materiale vechi de arhivă de la minister, la care lucrez. Uitați. Asta e pentru dumneavoastră.

Îi întinse o broșură a unei agenții de voiaj, pe care o luase cu el din cameră când coborâse. Abundența de majuscule îl făcu să se gândească la Rick: „Descoperiți Tunisia în Luxul Autocarelor noastre cu Aer condiționat. Vârsta a Treia e Specialitatea noastră. Miresmele Orientului pe Mediterana. Destul ca să vă lase Gura Apă”.

Dar domnișoara Dubber nu acceptă broșura.

— Eu și Toby nu ne mai ducem nicăieri, domnule Canterbury, spuse ea. Și oricum, un lucru e sigur. Problemele dumitale nu se vor duce odată cu noi.



## CAPITOLUL 9

Brotherhood se îmbăiaase, se bărbierise, se tăiaase și-și pusese un costum. Ascultase știrile la BBC și pe urmă trecuse pe Deutsche Welle, pentru că uneori presa străină dădea informații pe care Fleet Street le păstra obedientă sub tăcere. Dar nu auzi nicio aluzie plină de veselie la un eventual ofițer superior al serviciilor secrete britanice care să se fi volatilizat sau să fi aterizat la Moscova. Mâncase o felie de pâine prăjită cu marmeladă de portocale, dăduse câteva telefoane, dar, între șase și opt, într-o dimineață englezească, nu reușeai să dai de nimeni. Într-o zi normală ar fi traversat pe jos parcul spre Direcție și, odată ajuns la birou, ar fi petrecut două ore citind recolta de rapoarte de pe la centrale și s-ar fi pregătit pentru rugăciunea de la ora zece din sanctuarul lui Bo. „Care mai e situația pe frontul de est în această dimineață ploioasă?” ar fi întrebat Bo pe un ton de venerație amuzată, când ar fi venit rândul lui Brotherhood. Și ar fi urmat o tăcere respectuoasă, în timp ce marele Jack Brotherhood îi prezenta șefului său bilanțul. „Câteva vești bune de la Conger despre cifrele operațiunilor comerciale ale CAER pe anul trecut, Bo. Le-am trimis la Finanțe prin curier special. În rest, e sezon mort. Informatorii sunt în vacanță, la fel și opoziția”.

Numai că asta nu era o zi normală și Brotherhood nu mai era marele veteran al operațiunilor secrete, ale cărui merite Bo le lăuda pe rupe când îl prezenta vreunui trimis al serviciilor de legătură occidentale. Devenise cea mai recentă persoană indezirabilă din cel mai recent scandal care se profila la orizont și, când ieși pe stradă, privirea lui ageră era mai vigilentă decât de obicei. Opt și jumătate. Traversă mai întâi Green Park spre sud, mergând la fel de repede ca de obicei, ba chiar ceva mai repede, astfel ca oamenii lui Nigel, dacă erau pe urmele lui, să trebuiască fie să galopeze, fie să ceară prin radio să trimită pe cineva înaintea lui. Ploaia de peste noapte se oprise. Peste heleșteie și peste sălcii atârna o ceață caldă și nesănătoasă. Când ajunse la Mall, opri un taxi și-i spuse șoferului: Tottenham Court Road. Merse din nou pe jos și luă un alt taxi până în Kentish Town. Destinația lui

era o colină cenușie acoperită de locuințe în stil victorian. Cele mai din vale erau destul de părăginite, cu ferestrele acoperite cu tablă ondulată împotriva eventualilor amatori de locuințe părăsite. Dar, pe măsură ce urca, mașinile Volvo break și lucarnele cu pervazuri din lemn de tec atestau sosirea pe terenul sigur al burgheziei, și grădinile lungi aveau porticuri colorate și bărci în construcție. Ajuns aici, Brotherhood nu se mai grăbi. Urcă agale dealul, examinând în voie locurile: iată ritmul pe care l-am câștigat în viață, iată zâmbetul pe care îl merit. O fată frumoasă trecu pe lângă el în drum spre serviciu și el o salută cu tandrețe. Fata îi făcu șmecherește cu ochiul, dovedind astfel că nu se afla acolo ca să-l supravegheze. La numărul optsprezece se opri, se trase ceva mai în spate și îmbrățișă casa dintr-o privire, ca un potențial cumpărător. Din bucătăria de la parter se auzea muzică de Bach și răzbătea un miros de mic dejun. O săgeată din lemn marcată 18A arăta spre treptele de la subsol. O bicicletă bărbătească era prinsă cu un lanț de grilaj, un afiș al Partidului Social Democrat atârna de fereastra rotunjită a salonului. Apăsă pe butonul soneriei. O fată în sacou deschise ușa. La treisprezece ani arbora deja un aer de superioritate.

— Mă duc s-o chem pe mama, spuse ea înainte ca el să scoată un cuvânt și se întoarse brusc, ca să-i poată vedea fusta rotindu-se. Mami, te caută un domn, adăugă ea cu voce tare și coborî în goană treptele, trecând pe lângă el, în drum spre școala ei pentru copii de familie bună.

— 'Neața, Belinda, spuse Brotherhood. Eu sunt.

Leșind din bucătărie, Belinda se opri la picioarele scării, își trase răsuflarea și strigă în sus, spre o ușă închisă:

— Paul! Te rog să cobori imediat. A venit Jack Brotherhood. Presupun că vrea ceva.

Era exact ce bănuise că va striga, deși nu crezuse că atât de tare, căci Belinda reacționa întotdeauna prost în primul moment, pentru ca apoi să se împlânzească.

Se instalară în salonul cu mobilă din lemn de pin, pe fotolii joase din răchită care scârțâiau, ca niște arcuri, la cea mai mică mișcare. Un abajur gigantic din hârtie albă atârna strâmb deasupra lor. Belinda servise cafea în câni mari,

cafea îndulcită cu zahăr, nu cu zaharină. Bach continua să se audă sfidător din bucătărie. Avea ochi negri și era furioasă din cauza unui lucru ce i se întâmplase în copilărie – la cincizeci de ani, dacă te uital la fața ei, încă mai părea că e gata să se certe cu mama. Părul care încărunțea era strâns într-un coc cuminte și la gât purta un colier ce părea făcut din nucșoare. Când mergea, se lupta cu caftanul în care era îmbrăcată, de parcă l-ar fi urât. Când se așeza, își depărta genunchii și-și scărpină încheieturile uneia dintre mâini. Și cu toate acestea, frumusețea plana deasupra ei ca o identitate pe care se străduia s-o nege, iar vulgaritatea aluneca de pe ea ca o deghizare nereușită.

— Au și fost aici, Jack, dacă n-ai aflat încă. La zece noaptea, mai exact. Ne așteptau în ușă când ne-am întors de la țară.

— Cine anume?

— Nigel. Lorimer. Încă doi pe care nu-i știu. Toți bărbați, desigur.

— Și ce ți-au spus că vor? Întrebă Brotherhood, dar Paul îl întrerupse.

Nu te puteai supăra niciodată pe Paul. Zâmbetul lui, chiar și atunci când se purta grosolan, exprima atâta înțelepciune prin fumul de pipă.

— Ce vrea să însemne asta, Jack? Întrebă el, scoțându-și pipa din gură și coborând-o până se transformă într-un fel de microfon improvizat. Interogatorii peste interogatorii? Știi, Jack, constituțional, voi nu aveți niciun fel de poziție. Chiar și sub acest guvern nu sunteți decât un organism privilegiat, am impresia.

— Probabil că nu știi, dar Paul a scris articole de fond despre extinderea serviciilor paramilitare sub conservatori, spuse Belinda cu o voce care se străduia să fie dură. Ai ști dacă ai catadicsi să citești *The Guardian*, numai că n-o faci. Pentru ultimul articol, i-au pus la dispoziție o pagină întreagă.

— Așa că, Jack, fă bine și du-te dracului, spuse Paul la fel de amabil ca mai înainte.

Brotherhood zâmbi. Paul îl imită. Un câine ciobănesc englezesc bătrân intră agale și se așeză la picioarele lui

Brotherhood.

— Poate vrei să fumezi, Jack? întrebă Paul, întotdeauna atent la nevoile celorlalți. Mă tem că Belinda a interzis țigările, dar îți pot oferi un trabuc grozav, dacă ai chef.

Brotherhood scoase un pachet cu țigările lui urât mirositoare și aprinse una.

— Și tu te poți duce dracului, Paul, replică el liniștit.

Paul se plafonase devreme. Cu douăzeci de ani în urmă scrisese, pentru teatrele de la periferie, piese care promiteau. Încă mai scria. Era înalt, dar liniștitor de puțin athletic. După câte știa Brotherhood, făcuse de două ori cerere să fie primit la Firmă. De fiecare dată fusese respins, fără să fie nevoie ca Jack să intervină în sensul ăsta.

— Au venit să-l verifice pe Magnus în vederea numirii într-un post foarte important, dacă vrei să știi, spuse Belinda dintr-o suflare. Se grăbeau fiindcă voiau să-l promoveze cât mai repede, ca să se apuce imediat de treabă.

— Nigel? întrebă Brotherhood cu un râs neîncrezător. Nigel cu Lorimer, plus alți doi bărbați? Verificând ei înșiși pe cineva la zece noaptea? Bel, jumătate din crema serviciilor secrete de la Whitehall se afla în pragul ușii. Nu o echipă de ramoliți cu normă redusă.

— E vorba despre o funcție foarte importantă, așa că verificarea trebuia făcută de ofițeri superiori, răspunse Belinda, roșind ca focul.

— Nigel ți-a spus asta?

— Da, el mi-a spus! zise Belinda.

— Și l-ai crezut?

Paul însă hotărâse că venise momentul să dea dovadă de autoritate.

— Jack, n-ai de gând să te duci odată dracului? spuse el. Ieși afară din casă. Chiar acum. Draga mea, nu-i răspunde. Parc-am fi într-o piesă proastă. Hai, Jack. Ieși afară. Oricând ești bine-venit la un pahar, cu condiția să dai mai întâi un telefon. Dar nu pentru prostii de genul ăsta. Regret. Afară cu tine.

Deschisese ușa și lovea aerul cu mâna lui mare și moale, ca și cum ar fi măturat apă, dar nici Brotherhood și

nici câinele nu se urniră.

— Magnus a șters-o, îi explică Brotherhood Belindei, în timp ce Paul afișa un aer de luați-l-de-pe-mine-dacă-nu-vreți-să-l-omor. Nigel și Lorimer ți-au spus gogoși. Magnus a întins-o și se ascunde, în timp ce ei îi coc un scandal de zile mari, demn de cel mai mare trădător al Occidentului. Eu sunt șeful lui direct, așa că pe mine ideea nu mă entuziasmează. Cred că s-a rătăcit, dar nu e pierdut, și aș dori să fiu primul care-l găsește și stă de vorbă cu el.

Adresându-i-se lui Paul, nici măcar nu se osteni să întoarcă spre el capul. Se mulțumi să-l ridice ușor, ca să marcheze diferența.

— Paul, pentru moment i-au pus botniță editorului tău, ca tuturor de altfel. Dar, dacă Nigel obține ce vrea, peste câteva zile colegii tăi vor etala amănunte despre prima căsătorie a Belindei pe prima pagină și te vor fotografia de fiecare dată când te vei duce să-ți iei rufele de la spălătorie. Așa c-ai face bine dacă ai începe să te gândești cum să te pregătești pentru eventualitatea asta. Între timp, mai adu-ne niște cafea și lasă-ne în pace o oră.

Singură, Belinda era mult mai puternică decât atunci când o proteja soțul ei. În ciuda uimirii, chipul ei se destinsese. Privirea i se fixase asupra unui punct nu prea depărtat, ca și cum ar fi vrut să sugereze că, deși nu vedea atât de departe ca alții, încrederea ei în ce vedea era de două ori mai mare. Stăteau în fața unei mese rotunde în dreptul ferestrei și storurile decupau în fâșii afișul Partidului Social Democrat.

— Tatăl lui a murit, spuse Brotherhood.

— Știu. Am citit. Mi-a spus Nigel. M-au întrebat în ce măsură putea să-l afecteze asta pe Magnus. Bănuiesc că era o capcană.

Brotherhood nu răspunse imediat.

— Nu chiar, spuse el. Nu. Nu chiar o capcană, Belinda. Credcă-și închipuie că asta l-a dat peste cap.

— Întotdeauna Magnus mi-a cerut să-l apăr de Rick. Am făcut tot ce-am putut. Am încercat să-i explic lui Nigel.

— Cum adică să-l aperi, Belinda?

— Să-l ascund. Să răspund la telefon în locul lui. Să

spun că era în străinătate, când de fapt era aici. Uneori cred că de-aia a intrat Magnus la Firmă. Ca să se ascundă. Așa cum s-a însurat cu mine fiindcă-i era teamă să riște cu Jemima.

— Cine e Jemima? spuse Brotherhood, făcând pe neștiutorul.

— O bună prietenă de la școală.

Se uită urât.

— Prea bună.

Uitătura urâtă se îndulci și deveni melancolică.

— Bietul Rick. Nu l-am întâlnit decât o dată. La căsătoria noastră. A apărut, neinvitat, la mijlocul petrecerii. În viața mea nu l-am văzut pe Magnus atât de fericit. Altfel, pentru mine nu era decât o voce la telefon. Avea o voce frumoasă.

— Pe vremea aia Magnus avea și alte locuri unde să se ascundă?

— Te referi la femei, nu-i așa? Poți s-o spui deschis. Nu mă mai deranjează.

— Vreun loc unde să se refugieze. Nimic mai mult. Vreo căsuță pe undeva. Vreun prieten vechi. Unde s-ar duce, Belinda? Cine l-ar primi?

Acum, când le descleștase, mâinile ei erau elegante și expresive.

— S-ar fi putut duce oriunde. În fiecare zi Magnus era alt om. Venea acasă cu o personalitate anume, încercam să mă adaptez.

Dimineața era altcineva. Jack, crezi că a fost în stare de una ca asta?

— Dar tu?

— Întotdeauna răspunzi la o întrebare cu o altă întrebare. Uitasem. Și Magnus făcea la fel.

Jack aștepta.

— Poți să încerci la Șef, spuse ea. Șef i-a rămas credincios.

— Șef?

— Kenneth Sefton Boyd. Fratele Jemimei. „Șef e cam greu de suportat”, spunea Magnus. Asta înseamnă că erau la fel.

- S-ar fi putut duce la el?
- Dacă era într-o situație suficient de dificilă.
- S-ar fi putut duce la Jemima?

Negă din cap.

- De ce nu?

— Înțeleg că mai nou a renunțat la bărbați, spuse ea, și roși din nou. E imprevizibil. Întotdeauna a fost așa.

- Ai auzit vreodată despre un oarecare Wentworth?

Negă din cap, cu gândul în altă parte.

- Nu pe vremea mea.

- Poppy?

— Vremea mea s-a terminat cu Mary. Dacă există o Poppy, cu-atât mai rău pentru Mary.

- Când ai avut ultima oară vești de la el, Belinda?

- Același lucru m-a întrebat și Nigel.

- Ce i-ai spus lui Nigel?

— I-am spus că nu văd de ce aş mai fi avut vești de la el după divorț. Am fost căsătoriți șase ani. N-am avut copii. Căsătoria asta a fost o greșeală. De ce aş retrăi-o?

- E adevărat?

- Nu. Am mințit.

- Ce anume ascundeai?

- M-a chemat. Magnus mi-a telefonat.

- Când?

- Luni seară. Din fericire, Paul nu era acasă.

Se opri, ascultând zgomotul mașinii de scris a lui Paul, ce se auzea liniștitor de la etaj.

— Avea o voce ciudată. Am crezut că era beat. Era târziu.

- Cât de târziu?

— Trebuie să fi fost cam pe la unsprezece. Lucy încă își mai făcea lecțiile. De regulă n-o las să mai lucreze după ora unsprezece, dar pregătea un examen la franceză. Telefona dintr-o cabină.

- Cu monede?

- Da.

- De unde?

— Nu mi-a spus. N-a zis decât, A murit Rick. Îmi pare rău că n-am avut copii".

— Asta-i tot?

— A spus că întotdeauna se condamnase pentru că s-a înșurat cu mine. Acum însă se împăcase cu sine însuși. Înțelesese de ce o făcuse. Și mă iubea pentru că îmi dădusem toată silința. Mulțumesc.

— Doar atât?

— Mulțumesc. Mulțumesc pentru tot. Și te rog să mă ierți pentru momentele rele. Pe urmă a închis.

— I-ai povestit lui Nigel despre asta?

— De ce mă tot întrebi același lucru? N-am considerat că era treaba lui Nigel. N-am vrut să le spun că era beat și sentimental la telefon, noaptea târziu, exact când se gândeau să-l promoveze. Așa le trebuie dacă m-au mințit.

— Ce te-a mai întrebat Nigel?

— Numai chestii din care să-l poată cunoaște mai bine. Am avut vreodată motive să cred că Magnus ar fi putut avea simpatii comuniste? Am răspuns: Oxford. Nigel mi-a spus că erau deja la curent. Le-am zis că, oricum, nu cred că politica făcută în universitate are mare importanță. Nigel a fost de acord. Dăduse vreodată dovadă de instabilitate? Șovăială... alcoolism... depresie? Și de data asta am zis că nu. Nu cred că un telefon dat la beție înseamnă că ești alcoolic, dar nici dac-aș fi crezut nu le-aș fi spus. Simțeam nevoia să-l apăr.

— Ar fi trebuit să te cunoască mai bine, Belinda, zise Brotherhood. Apropo, tu i-ai fi dat postul ăsta nou?

— Ce post? ziceai că nu e niciun post.

Devenise mai tăioasă, suspectându-l, cu întârziere, că și el face un joc dublu.

— Presupunând că ar exista un asemenea post, vreau să zic. Un post foarte important, de mare răspundere. I l-ai da?

Zâmbi. Teribil de frumos.

— Păi i l-am și dat, nu crezi? L-am luat de bărbat.

— Acum ești mai înțeleaptă. Azi i l-ai da?

Își mușcă arătătorul, încruntându-se supărată. Își putea schimba dispoziția de la o clipă la alta. Brotherhood așteptă, dar, văzând că nu răspunde, puse o altă întrebare:

— Te-au întrebat cumva despre perioada petrecută la



Graz?

— Graz? Când era în armată? Dumnezeu, nu au mers chiar atât de departe în timp.

Brotherhood clătină din cap, de parcă ar fi vrut să spună că nu va reuși niciodată să înțeleagă întortocheatele căi ale Domnului.

— Ei pretind că la Graz a început totul, Bel, zise el. Au o teorie grozavă, după care ar fi nimerit între tâlhari în timp ce-și făcea acolo armata. Tu ce părere ai?

— E absurd, zise ea.

— De ce ești chiar atât de sigură?

— A fost fericit la Graz. Era alt om când s-a întors în Anglia. Acum sunt un om complet, repeta întruna. Am izbutit, Bel. Am reușit să pun și cealaltă jumătate la loc. Era mândru că se descurcase atât de bine.

— Ți-a zis în ce sens?

— Nu putea s-o facă. Era secret și prea primejdios. Mi-a spus doar c-aș fi mândră de el dacă aș ști.

— Ți-a spus numele vreuneia dintre operațiunile la care participase?

— Nu.

— Ți-a spus numele vreunui informator de-ai lui?

— Nu fi prost. N-ar fi făcut pentru nimic în lume una ca asta.

— Ți-a pomenit de comandantul lui?

— Mi-a zis că era un tip grozav. Pentru Magnus, toți erau grozavi la început.

— Greensleeves îți zice ceva?

— Un cântec din folclorul englez.

— Ai auzit vreodată de o fată pe nume Sabina?

Dădu din cap în semn că nu.

— Zicea că eu am fost prima, spuse ea.

— L-ai crezut?

— E greu de spus, când și pentru tine e tot prima dată.

Brotherhood își aminti că și tăcerea era plăcută cu Belinda. Dacă momentele ei de agresivitate aveau ceva comic, în calmul dintre ele exista întotdeauna multă demnitate.

— Vasăzică Nigel și prietenii lui au plecat mulțumiți, sugeră el. Dar tu, tu ești mulțumită?

Chipul Belindei se contura pe geamul ferestrei. Așteptă să se întoarcă spre el, dar n-o făcu.

— Dacă ai fi în locul meu, unde anume te-ai duce să-l cauți? Întrebă el.

Belinda tăcea în continuare, fără să se miște.

— Undeva la malul mării? Avea ideea asta fixă. O tăia în bucățele mici și fiecăruia îi dădea câte una. Ție ți-a spus vreodată ceva? Scoția? Canada? Migrația renilor? Vreo cucoană de treabă care să-l primească la ea? Trebuie să știu, Belinda. Zău că trebuie.

— Nu-ți mai spun nimic, Jack. Paul are dreptate. Nu sunt obligată.

— Indiferent ce-a făcut? Nici măcar ca să-l salvezi?

— Nu am încredere în tine. Mai ales când ești atât de drăguț. Tu l-ai inventat, Jack. Ar fi făcut orice i-ai fi cerut. Ar fi devenit oricine i-ai fi spus să fie. S-ar fi însurat cu cine i-ai fi spus tu să se însoare. Dacă a greșit, e vina ta la fel de mult ca și a lui. I-a fost ușor să scape de mine... mi-a dat cheia casei și s-a dus la avocat. Dar de tine cum ar fi putut să scape?

Brotherhood porni spre ușă.

— Dacă-l găsești, spune-i să nu-mi mai telefoneze. Jack?

Brotherhood se opri. Chipul ei era din nou blând și plin de speranță.

— A scris cartea aia despre care vorbea mereu?

— Care carte?

— Marele roman autobiografic care urma să schimbe lumea.

— Crezi c-ar fi făcut-o?

— „Într-o zi am să mă ascund undeva și am să spun adevărul”. „De ce trebuie să te ascunzi? Spune-l acum”, i-am zis. Dar nu părea să creadă c-ar fi capabil. N-o s-o las pe Lucy să se mărite de tânără. Nici Paul n-o s-o lase. O să-i dăm anticoncepționale și o s-o lăsăm să aibă aventuri.

— Unde să se ascundă, Belinda?

Lumina se stinse din nou pe chipul ei.

— Ți-ai căutat-o cu tot dinadinsul, Jack. Toți ați căutat-o cu lumânarea. I-ar fi mers grozav dacă n-ar fi

întâlnit oameni ca tine.

Așteaptă, își spusese Grant Lederer. Niciunul nu poate să te sufere. Tu nu-i poți suferi pe cei mai mulți dintre ei. Fii băiat deștept și așteaptă-ți rândul. Zece bărbați stăteau într-o cameră amenajată înăuntrul unei alte camere. În pereții falși, ferestrele false dădeau spre flori artificiale. Din locuri ca acesta, își zise Lederer, și-a pierdut America războaiele împotriva acelor oameni mici cafenii îmbrăcați în combinezoane negre. Din locuri cum e acesta, gândi el, din camere cu geamuri fumurii, complet rupte de restul omenirii, America va pierde toate războaiele cu excepția ultimului. Cu câțiva metri numai dincolo de acești pereți se întindea lumea diplomatică adormită din Saint John's Wood. Dar aici, înăuntru, s-ar fi putut crede la Langley sau la Saigon.

— Harry, cu tot respectul, șuieră fără urmă de respect Mountjoy de la cabinetul prim-ministrului, primele voastre indicii ar fi putut foarte bine să vă fie date de un adversar lipsit de scrupule, așa cum spun unii dintre noi încă de la început. Chiar crezi că e corect să le scoți iar la lumină? Eram convins că am renunțat la ele încă din august.

Wexler privea fix la ochelarii pe care îi ținea cu amândouă mâinile. Sunt prea grei pentru el, își zise Lederer. Vede prea limpede prin ei. Wexler îi puse pe masă și se scărpină cu degetele lui boante în părul de veteran tuns perie. Ce anume te reține? îl întrebă Lederer în gând. Traduci cumva din engleză în engleză? Ești paralizat de oboseală din cauza diferenței de fus orar, după zborul în Concorde de la Washington? Sau ești impresionat de acești gentlemen englezi care nu obosesc niciodată, repetându-ne că ei sunt cei care ne-au creat serviciul și care au avut generozitatea să ne invite să mâncăm la masa lor larg întinsă? Pentru Dumnezeu, ești unul dintre șefii celui mai bun serviciu de informații din lume. Ești șeful meu. De ce nu te ridici și nu ceri să ți se acorde atenția cuvenită? Răspunzând parcă rugăciunii tăcute a lui Lederer, vocea lui Wexler intra din nou în funcțiune, cu tot atâta elan ca un cântar care te informează ce greutate ai.

— Domnilor, reluă Wexler – doar că pronunța dom'lor. Încarcă, ocheste din nou, nu te grăbi, îl sfătui Lederer.

— Poziția noastră, Sir Eric, reluă Wexler cu o mișcare care evoca neplăcut de mult o plecăciune în direcția titlului nobiliar al lui Mountjoy, adică... poziția... hm... Agenției în ce privește afacerea asta – la această importantă reuniune și în momentul acesta – este că aici întâlnim pe de o parte o acumulare de indicii provenind din surse foarte diferite, iar pe de altă parte date noi pe care le considerăm concludente și care explică neliniștea noastră.

Își umezi buzele. La fel aș face și eu, își spuse Lederer. Dacă aș fi rostit toată fraza aia, aș simți măcar nevoia să scui.

— Ni se pare deci că... hm... logistica ne cere să ne întoarcem... hm... în urmă și după ce o vom face – trebuie să... hm... înserăm noile elemente acolo unde le putem privi în voie în lumina celor... hm... petrecute.

Se întoarse spre Brammel, și chipul lui ridat, dar plin de inocență, se luminează de un zâmbet care cerea scuze.

— Oricum tu, Bo, vrei să procedezi altfel, așa că de ce nu ne spui pe loc cum, ca să vedem dacă am putea găsi o cale de înțelegere?

— Dragul meu, trebuie să faci exact ce-ți convine ție, spuse Brammel amabil, exact cum spunea la toată lumea de când se născuse.

Așa că Wexler reveni la expunerea lui, aranjându-și mai întâi dosarul în fața lui pe masă, apoi rotindu-l cu grijă spre dreapta, ca și cum ar fi fost un avion gata să aterizeze pe extremitatea aripii. Și Grant Lederer III, care avea senzația unei mâncărimi intense pe părțile interioare ale epidermei, se străduiește să-și controleze tensiunea și pulsul și să creadă în nivelul ridicat al conferinței. Undeva, protestează în sinea lui, există valoare, secrete și un serviciu de informații care le știe pe toate. Singura problemă e că acel undeva e în paradis.

Britanicii adunaseră echipa obișnuită, dificil de manevrat și pricepută în discursuri. Ingram, detașat de la serviciul de securitate, Mountjoy, de la cabinetul prim-ministrului, și Domey, de la Foreign Office, tolăniți cu toții în diverse poziții vădind scepticism sau dispreț nedisimulat. Numai că nu se așezaseră ca de obicei, observă Lederer: de unde Jack Brotherhood stătea până acum, simbolic, alături

de Brammel, astăzi locul acela îi fusese atribuit comis-voiajorului lui Brammel, Nigel, iar Brotherhood promovase spre capul mesei, de unde prezida ca o pasăre mare și cenușie, gata să se repeadă asupra prăzii. De partea americană a mesei nu erau decât patru. Cât de tipic pentru relațiile noastre speciale, remarcă Lederer, ca britanicii să-i depășească în număr pe americani. Pe teren, Agenția îi depășește pe nenorociți! ăștia cu cel puțin nouăzeci la unu. Aici suntem o minoritate persecutată. La dreapta lui Lederer, Harry Wexler, după ce-și dresese în fine glasul, începuse să lupte cu complexitatea a ceea ce el continua să numească situația... hm... prezentă. La stânga lui Lederer lânzezea Mick Carver, șeful centralei de la Londra, un milionar răsfățat din Boston, considerat strălucitor fără ca Lederer să fi putut descoperi vreodată de ce. Lângă el, necioplitul de Artelli, un matematician dezaxat de la Serviciul de Informații Electronice, arăta ca și cum cineva l-ar fi adus de la Langley până aici trăgându-l de păr. Și la mijloc stau eu, Grant Lederer III, antipatic chiar și mie însumi, un mic jurist arivist din South Bend, Indiana, ale cărui eforturi neobosite în interesul propriei promovări fuseseră cele care îi adunaseră din nou pe toți ca să demonstreze ceea ce ar fi putut fi demonstrat cu șase luni în urmă: și anume că în niciun caz calculatoarele nu inventează informații, că nu trec în tabăra adversă în schimbul unor favoruri și nu calomniază, pentru că așa vor ele, persoane importante din serviciile secrete britanice. Ele spun adevăruri scandaloase fără să țină seama de farmec, rasă sau tradiție și le comunică lui Grant Lederer III, care face tot ce poate ca să devină cât mai antipatic cu putință.

Ascultând neputincios vorbăria lui Wexler, Lederer se convinge că el și nu Wexler era intrusul. Iată-l pe marele Harry E. Wexler, își spuse el, care la Langley stă de-a dreapta Domnului. Cel pe care revista *Time* l-a descris ca fiind aventurierul legendar al Americii. Care a jucat un rol de vedetă în incidentul de la Bay of Pigs și a stat la baza unora dintre cele mai grozave afaceri de spionaj în războiul din Vietnam. Care a destabilizat mai multe economii falimentare din America Centrală decât ne-am putea imagina și a

conspirat cu cei mai buni și cei mai străluciți șefi ai Mafiei, ca și cu cei mai tâmpiți. Și iată-mă pe mine, un caraghios ambițios. Și ce gândesc? Gândesc că un om care nu poate vorbi clar nu poate judeca clar. Gândesc că modul de exprimare însoțește logica și că, dacă e să ne luăm după acest criteriu, Harry E. Wexler pare să nu aibă urmă de creier, chiar dacă ține în mâinile lui prețiosul meu viitor.

Spre ușurarea lui Lederer, vocea lui Wexler căpătă brusc o înnoită încredere în sine. Asta pentru că citea din raportul lui Lederer.

— *În martie 1981, un transfug pe care-l consideram de încredere a raportat că...* Nume de cod Dumbo, își aminti automat Lederer, devenind el însuși calculatorul: reinstalat la Paris împreună cu un turnător furnizat de Departamentul Resurse. Un an mai târziu, turnătorul trecuse de partea cealaltă. *În mai 1981, Informațiile Electronice au raportat că...* Lederer se uită la Artelli, sperând să-i prindă privirea, dar Artelli tocmai capta propriile lui semnale. *Tot în martie, dar 1982, o sursă din interiorul Serviciului Polonez de Informații află în timpul unei vizite la Moscova că...* Nume de cod Mustafa, își aminti Lederer cu o tresărire de dezgust: mort de prea mult entuziasm, în timp ce seconda securitatea poloneză în anchetele ei. Marele Wexler tatonă terenul, păru gata să pice la pământ, iar apoi dădu primul pumn din acea dimineață și izbuti să nu-l rateze. Și toate aceste dovezi, *dorn" lor*, arată un singur lucru, anunță el, și anume *că întregul efort al unui anumit serviciu de informații occidental în Balcani este orchestrat de informațiile cehe de la Praga și că scurgerea are loc sub nasul confreriei serviciilor anglo-americeane de la Washington*. Totuși nimeni nu sare până-n tavan. Colonelul Carruthers nu-și scoate monoculul ca să exclame: „Sfinte Dumnezeule, ce viclenie diabolică!” Senzaționalul revelațiilor lui Wexler e vechi de șase luni. Afacerea și-a pierdut întreaga savoare și nicio fantomă nu o poate aduce înapoi.

Lederer s-a decis să asculte mai degrabă ce nu spunea Wexler. Nimic, de exemplu, despre antrenamentul de tenis de la care m-au întrerupt. Nimic despre căsătoria mea primejduită, despre viața mea sexuală trunchiată, despre

rolul meu de părinte redus la zero, începând cu dimineața în care m-au smuls de la toate celelalte ocupații ale mele și m-au pus în serviciul marelui Wexler, ca superselavul lui douăzeci și patru de ore pe zi. „Ai pregătire juridică, vorbești ceha și îi cunoști bine pe cehi”, îi spusesea cei de la Personal. „Mai mult, ai un spirit iscoditor. Servește-te de el, Lederer. Așteptăm lucruri mari de la tine”. Nimic despre nopțile petrecute în fața calculatorului, tocindu-mi degetele ca să introduc kilometri de date fără nicio legătură între ele. De ce am făcut-o? Ce m-a apucat? Simțeam că talentul meu o lua razna, așa c-am încălecat pe el și am pornit în întâmpinarea destinului. Numele și statele de serviciu ale tuturor ofițerilor foști sau actuali ai tuturor serviciilor de informații occidentale de la Washington având acces, direct sau periferic, la obiectivul ceh: patru zile i-au trebuit ca să bage la cutie tot materialul ăsta ridicol. Numele tuturor contactelor, amănunte despre voiajele lor, comportamente, preferințe sexuale și pentru timpul liber. Lederer le prinde pe toate în plasă într-un delirant sfârșit de săptămână, de vineri până luni, în timp ce Bee se roagă la biserică pentru amândoi. Numele tuturor curierilor, personalităților, călători legali sau clandestini cehi care au intrat sau ieșit din Statele Unite, plus descrieri personale intrate separat în calculator ca să dejoace pașapoartele false. Datele și motivele enunțate ale acestor călătorii, frecvența și durata șederii. Lui Lederer nu-i trebuie decât trei zile și trei nopți ca să-i poată preda cu mâinile și cu picioarele legate, în timp ce Bee e convinsă că o înșală cu Maisie Morse, de la Arhivă, căreia fumul de marijuana îi iese și prin urechi.

Disprețuind în continuare aceste nobile sacrificii și încă multe altele făcute de subalternul lui, Wexler se lansează într-un paragraf groaznic despre „introducerea cunoștințelor noastre generale despre metodologia cehoslovacă în ce privește protecția și comunicarea cu agenții lor din teren”. Urmează o tăcere impresionată, cât timp adunarea parafrazează în gând spusele lui Wexler.

— Vrei să spui *sforile obișnuite*, Harry, zice Bo Brammel, niciodată în stare să reziste unui sarcasm care i se pare că i-ar mări reputația, iar micuțul Nigel, așezat lângă el,

se abține să nu rădă bătându-și ușor părul cu palma.

— Da, domnule, cred că asta am vrut să spun, mărturisește Wexler și lui Lederer, spre surprinderea lui, îi vine să caște din cauza tensiunii nervoase, în timp ce Artelli, la fel de ciufulit, ia cuvântul.

Artelli nu folosește notițe și tratează limbajul cu rigurozitatea unui matematician. În ciuda numelui, vorbește cu un ușor accent franțuzesc, pe care îl ascunde în spatele unei tărăgăneli specifice celor din Bronx.

— Cum indiciile continuau să se înmulțească, zice el, serviciului meu i s-a trasat sarcina de a face o reevaluare a transmisiunilor de radio clandestine pornind de pe acoperișul ambasadei cehe de la Washington, precum și de la alte birouri cehe identificate în Statele Unite în anii '81 și '82, îndeosebi de la Consulatul din San Francisco. Am reexaminat distanțele parcursurilor, variațiile de frecvență și zonele probabile de recepție. Am revenit asupra tuturor interceptărilor făcute în această perioadă, chiar dacă n-am izbutit să le decodificăm în momentul transmiterii lor. Am întocmit un calendar al acestor transmisiuni, astfel încât să poată fi comparate cu venirile și plecările unor eventuali suspecți.

— Oprește-te o clipă, te rog.

Capul micuțului Nigel se întoarce ca o roză a vânturilor peste care s-a abătut o rafală de vânt. Chiar și Brammel dă semne clare de interes. De la capul mesei unde fusese exilat, Jack Brotherhood îndreaptă un arătător de calibrul 45 direct spre buricul lui Artelli. Și e simptomatic pentru multele paradoxuri din viața lui Lederer ca, dintre toți oamenii din cameră, Brotherhood să fie acela pe care și-ar dori cel mai mult să-l slujească de s-ar ivi vreodată prilejul, chiar dacă – sau poate tocmai pentru că – eforturile lui ocazionale de a intra în grațiile acestui erou păstrat în taină se loviseră de o respingere de nezdruccinat.

— Ascultă, Artelli, spune Brotherhood. Ați făcut mare caz de faptul că, ori de câte ori Pym părăsea Washingtonul, în vacanță sau în interes de serviciu în alt oraș, o serie anume de transmisiuni cifrate de la ambasada cehă înceta. Bănuiesc că veți repeta același lucru și acum.



— Cu câteva înfrumusețări, da, răspunde Artelli cu dragălașenie.

Arătătorul lui Brotherhood rămâne fixat asupra țintei. Artelli nu-și ridică mâinile de pe masă.

— Presupunând deci că, de îndată ce Pym ieșea din raza de acțiune a transmîțătorului lor de la Washington, cehii nu se mai osteneau să comunice cu el? sugerează Brotherhood.

— Exact.

— Și că de fiecare dată când revenea în capitală, se manifestau din nou. „Salut, bine-ai venit acasă!” Asta vrei să spui?

— Da, domnule.

— Ei bine, fii atât de amabil și gândește-te o clipă. Dacă ai vrea să aranjezi o înscenare împotriva cuiva, nu ai proceda exact așa?

— Nu în zilele noastre, spune Artelli pe un ton egal. Și nici în 1981-1982. Acum zece ani, poate. Nu în anii optzeci.

— De ce nu?

— N-aș fi atât de prost. Știm cu toții că e o practică curentă a informațiilor să continui să transmiți, indiferent dacă receptorul te ascultă sau nu. Am impresia că... Poate c-ar fi mai bine dacă l-aș lăsa pe domnul Lederer să continue, propune el.

— Nu, spune tu ce ai de spus, ordonă Wexler fără să-și ridice privirea.

Tonul sec al lui Wexler nu e o surpriză. Toți cei prezenți știu că o caracteristică a acestor întruniri e ceva ce seamănă cu un blestem, dacă nu cumva o interdicție clară apasă asupra celei mai mici aluzii la numele lui Lederer. Lederer e Cassandra lor. Nimeni nu i-a cerut vreodată Cassandrei să prezideze vreo întrunire de limitare a daunelor.

Artelli e jucător de șah și știe să aștepte.

— Tehnicile de comunicare pe care ni s-a cerut să le observăm în acest caz erau demodate chiar și în perioada când au fost utilizate. Degajau un anumit fel de parfum. Un parfum de lucru vechi. Sentimentul unei vechi obișnuințe, al relației unei persoane cu alta, relație care putea să dureze de ani.

— Niște dovezi foarte speciale, aş zice, exclamă Nigel, destul de supărat, stând în continuare țeapăn, înainte de a se prăvăli spre stăpânul lui, care pare că încearcă să-și clatine capul de sus în jos și de la dreapta la stânga în același timp.

— Ia te uită! spune Mountjoy, în timp ce doi suporterii din clubul lui Brammel cotcodăcesc în același sens.

Atmosfera e încărcată de ostilitate, din considerente naționale. Brotherhood nu zice nimic, dar s-a înroșit la față. Lederer nu știe dacă a mai observat și altcineva în afară de el. S-a înroșit la față, și-a lăsat în jos pumnul și o clipă dă impresia că și-a coborât cu desăvârșire garda. Lederer îl aude mormăind: „Ce imaginație delirantă”, dar pierde restul, căci Artelli s-a decis să continue.

— O descoperire și mai importantă se referă la tipurile de coduri folosite în aceste transmisiuni. De cum ne-am dat seama că era vorba despre sisteme mai vechi, am supus transmisiile unor metode analitice diferite. Așa cum nu te gândești imediat să cauți un motor cu aburi sub capota unui Cadillac. Ne-am hotărât să citim mesajele pornind de la presupunerea că erau primite de un bărbat sau de o femeie din teren a cărui instruire datează dintr-o perioadă anume și care nu poate sau nu îndrăznește să se echipeze cu material modern de codificare. Am căutat chei elementare. Am căutat mai ales dovezi legate de texte nealeatorii, care să fi servit drept cheie de bază pentru cifrare.

Dacă cineva aici de față înțelege despre ce vorbește Artelli, în niciun caz n-o lasă să se vadă, își zise Lederer.

— De cum am făcut acest lucru, am și detectat în structură o anumită progresie. Tot nu pricepem nimic. Dar măcar știm că asta e. E o progresie lingvistică logică. Poate fi vorba de o piesă de Shakespeare. Poate fi un cântec de leagăn hotentot. Dar din transmisii se degajă o schemă ce se bazează pe un text continuu. Și textul respectiv servește drept bază de codificare pentru aceste transmisiuni. Și mai avem impresia – poate c-o să vi se pară ușor mistic – că acest text reprezintă, ca să zic așa, o legătură între țintă și bază. Ca și cum ar avea identitate umană. Tot ce ne trebuie e un cuvânt. De preferință, dar nu obligatoriu, primul. După aceea

nu mai e decât o chestiune de timp până să identificăm restul textului. Și-atunci vom putea să descifrăm toate mesajele.

— Și când se va întâmpla asta? întreabă Mountjoy. În jur de 1990, presupun.

— Poate. Poate la noapte.

Deodată e clar că Artelli subînțelege mai mult decât spune. Ipoteticul a devenit palpabil. Brotherhood e primul care remarcă aluzia.

— De ce tocmai la noapte? întreabă. De ce nu în 1990?

— În momentul acesta se întâmplă ceva foarte ciudat cu toate transmisiunile cehilor, mărturisește Artelli cu un zâmbet. Emit mesaje la întâmplare în stânga și în dreapta. Seara trecută, radio Praga a lansat un fel de mesaj fantomă, servindu-se de un așa-zis profesor care nici nu există. Ca un strigăt de ajutor destinat cuiva care nu poate recepționa altceva decât un text vorbit. Pe urmă toată ziua nu interceptăm decât SOS-uri – de exemplu o emisiune ultrarapidă de la ambasada cehă din Londra. S-au împlinit patru zile de când tot transmit semnale accelerate pe frecvențele principale ale emisiunilor BBC. De parcă cehii ar fi pierdut un copil în pădure și lansează toate tipurile de mesaje care ar putea să ajungă la el.

Brotherhood vorbește înainte ca vocea monotonă a lui Artelli să se stingă.

— Bineînțeles că sunt emisiuni la Londra, declară el cu vehemență, așezându-și pumnul pe masă ca o sfidare. Bineînțeles că cehii se agită. Doamne, de câte ori va trebui să vă mai spunem același lucru? De doi ani de zile există transmisiuni cehe în orice parte a globului în care pune Pym piciorul și, firește, acestea coincid cu deplasările lui. E ca un joc. E exact jocul pe care îl joci când vrei să înscenezi ceva împotriva unui om. Insiști, o iei mereu de la cap și aștepti până îl lasă nervii. Cehii nu sunt proști. Cred uneori că noi suntem.

Fără să se tulbure, Artelli îndreaptă spre Lederer surâsul său strâmb, ca și cum i-ar spune: „Să vedem dacă tu reușești să-i impresionezi”. Și, fără nicio legătură, Lederer lasă gândul să-i zboare spre nevastă-sa, Bee, întinsă

deasupra lui în toată splendoarea goliciunii ei, făcând dragoste ca toți îngerii din paradis strânși laolaltă.

— Sir Michael, trebuie să încep de la celălalt capăt, i se adresează Lederer direct lui Brammel, o deschidere pregătită cu grijă. Dacă îmi permiteți, domnule, o să încep de la Viena, cu numai zece zile în urmă, și de acolo o să mă întorc la Washington.

Nimeni nu se uită la el. Începe de unde trebuie, îi spun, și termină odată.

Un alt Lederer și-a făcut loc în el și primește cu plăcere această nouă versiune a propriei persoane. Sunt vânătorul de comori și navighez între Londra, Washington și Viena, fără să-l pierd pe Pym din ochi. Sunt acel Lederer care, așa cum îmi reproșează Bee ori de câte ori suntem feriți de microfoane, l-a băgat pe Pym cu noi în pat în fiecare noapte, cel care se trezește learcă de sudoare și pradă îndoiieli la ore imposibile, ca să se scoale apoi dimineața cu Pym din nou instalat comod între noi: „Te prind eu, bătrâne, te bat eu în cuie”. Acel Lederer care, de douăsprezece luni încoace – de când numele lui Pym a început să-mi facă cu ochiul de pe ecranul calculatorului – l-a urmărit mai întâi ca pe o abstracție, apoi ca pe un tip la fel de nebun ca el. Care stătuse cu el în comitete-fantomă, precum colegul cel mai serios și mai plin de admirație. Participase cu familia Pym la picnicuri vesele stropite cu multă băutură în pădurile din jurul Vienei, apoi dăduse fuga la biroul său și se apucase de lucru cu o nouă vigoare, ca să distrugă ce apreciasse cu puțin timp în urmă. Sunt acel Lederer care se atașează cu prea mare ușurință, pentru ca apoi să pedepsească tot ce încearcă să-l țină legat; acel Lederer care e recunoscător pentru fiecare zâmbet viril și pentru fiecare gest de încurajare din partea marelui Wexler, stăpânul meu, pentru ca peste un minut să se întoarcă împotriva lui, ridiculizându-l, făcându-l să coboare în mintea mea surescitată, pedepsindu-l pentru că și de data asta reprezintă pentru mine o nouă deziluzie.

N-are nicio importanță că sunt cu douăzeci de ani mai tânăr decât Pym. Recunosc la Pym ce recunosc la mine: un spirit atât de greu de stăpânit, încât și atunci când joc scrabble cu copiii mei mă trezesc șovăind între soluția

sinuciderii, a violului sau a asasinatului. „Dar e de-ai noștri, lua-v-ar dracu'! îi vine să le strige potentatilor somnolenți din jurul său. Nu de-ai voștri. De-ai mei. Suntem amândoi niște psihopați”. Bineînțeles însă că Lederer nu strigă nimic. Vorbește cât se poate de normal și de înțelept despre calculatorul său. Și despre un om pe nume Petz, cunoscut și ca Hampel sau Zaworski, care călătorește aproape la fel de mult ca Lederer și exact cât călătorește și Pym, numai că se străduiește mai mult decât noi doi să-și ascundă urmele.

Dar mai întâi, cu aceeași voce perfect echilibrată și lipsită de orice urmă de patimă, Lederer descrie situația așa cum era ea în august, când ambele părți căzuseră de acord – Lederer aruncă o privire respectuoasă în direcția eroului său, Brotherhood – să abandoneze cazul Pym și să dizolve comisia de anchetă.

— Numai că nu a fost abandonat, nu-i așa? întreabă Brotherhood, de data asta fără să catadicsească să avertizeze că-l va întrerupe. I-ai menținut casa sub supraveghere și sunt gata să pariez că ai lăsat și câteva chestii în interiorul ei.

Lederer se întoarce spre Wexler. Wexler își privește cu atenție mâinile, vrând să spună nu mă băga... hm... în asta. Dar Lederer nu are nicio intenție de a păstra balonul și așteaptă plictisit ca Wexler să-l prindă.

— Ce-am decis noi de partea noastră, Jack, a fost să strângem capitalul de... hm... resurse existente, declară Wexler fără chef. Am optat pentru o reducere treptată a... hm... pentru o dezamorsare pe etape, nu bruscă.

În liniștea care urmează, Brammel își permite un zâmbet batjocoritor.

— Vrei să spui că, de fapt, ai continuat supravegherea? Asta vrei să spui?

— De o manieră foarte limitată, la scară foarte redusă, Bo. Supraveghere minimă la toate nivelurile.

— Credeam că ne-am înțeles să ne retragem toți odată copoii, Harry. Și mai știu că noi am respectat jumătatea noastră de înțelegere.

— Hm, Agenția a decis să respecte spiritul acestui acord, Bo, dar în lumina a ceea ce am considerat ca fiind

dăunător operațiunilor, ținând seama de toți factorii și de toate indiciile cunoscute.

— Mulțumesc, spune Mountjoy și lasă jos creionul, ca un om care refuză hrana.

De data asta însă Wexler mușcă și el și știe foarte bine s-o facă:

— Cred că o să vă dați seama că mulțumirile dumneavoastră sunt binemeritate, domnule, spune el sec și-și trece încheieturile degetelor peste vârful nasului cu un aer belicos.

Cazul lui Hans Albrecht Petz, continuă Lederer, a demarat cu șase luni în urmă într-un context care, la prima vedere, nu avea nimic comun cu cazul lui Pym. Petz nu era decât un alt jurnalist ceh care apăruse la o conferință Est-Vest la Salzburg și fusese remarcat ca fiind un chip nou. Un om nu prea tânăr, șters, dar inteligent, dispunem de amănuntele din pașaportul lui. Lederer atrăsese atenția asupra numelui acestuia și ceruse ca Langley să facă un control de rutină referitor la antecedentele respectivului. Langley semnalase că „nu există nimic împotriva lui”, dar avertizase că părea curios ca un bărbat de vârsta și meseria lui Petz să fi trecut până atunci neobservat. Peste o lună, Petz apăru din nou la Linz, cu scopul mărturisit de a scrie despre un târg agricol. Nu ieșea cu ceilalți jurnaliști, nu încerca să se facă simpatic, era rareori văzut prin pavilioane și nu scria nimic. Când Lederer își puse echipa de lectori să pieptene presa cehă în căutarea unor articole ale lui Petz, tot ce găsiră fură două paragrafe în *Agricultura socialistă*, semnate H.A.P., în care era vorba despre limitele tractoarelor grele din Vest. Apoi, exact când Lederer era gata să uite de el, Langley reveni cu o identificare precisă. Hans Albrecht Petz era una și aceeași persoană cu un oarecare Alexander Hampel, un ofițer ceh de informații care asistase de curând, la Atena, la o conferință a jurnaliștilor nealiniați. A nu se apropia de Petz-Hampel fără autorizație. A se aștepta noi informații.

Când aude pronunțându-se Atena, Lederer are senzația că presiunea a scăzut în cameră.

— Atena când? mârâie Brotherhood iritat. Cum vreți să

vă urmărim dacă nu ne dați date?

Nigel pare să aibă brusc mari probleme cu pieptănătura. Își aranjează din nou, cu vârfurile imaculate ale degetelor, coamele grizonante de deasupra urechii, strâmbându-se de durere. Wexler intervine iar și, spre bucuria lui Lederer, pare că a mai pierdut din timiditate și din respect.

— Conferința de la Atena a avut loc între 15 și 18 iulie, Jack. Hampel a fost zărit doar în prima zi. A reținut cameră la hotel pentru toate cele trei nopți, dar n-a dormit deloc acolo. A plătit în numerar. După registrele grecești, a sosit la Atena în 14 iulie și n-a mai ieșit din țară. Foarte probabil c-a plecat cu un alt pașaport. Se pare c-a luat un avion spre Corfu. Listele de pasageri grecești sunt, ca de obicei, alandala, dar pare că a luat un avion spre Corfu, repetă el. În momentul acela persoana respectivă a început să ne intereseze foarte mult.

— Nu cumva anticipăm? întrebă Brammel care, în momentele de criză, știe cel mai bine ce se cuvine și ce nu. Ce vreau să spun, Harry, e că, fir-ar să fie, avem de-a face cu același vechi joc. Culpabilitate prin coincidență. Nu se deosebește cu nimic de chestia cu transmisiile prin radio. Dacă noi am vrea să compromitem pe cineva, exact așa am proceda. Am lua un vechi membru al Firmei, ușor depășit, și l-am pune să urmeze în paralel toate mișcările unui biet tip vizat, așteptând ca aceia ce se află de cealaltă parte să exclame „Hopa, omul nostru e spion”. E ca atunci când îți tragi singur un glonț în picior. Nimic mai simplu. De acord, Hampel se ține peste tot după Pym. Dar cu ce dovedește asta că Pym e un partener activ?

— În momentul acela cu nimic, domnule, recunoaște Lederer cu falsă umilință, răspunzând în numele lui Wexler. Numai că în perioada aceea stabiliserăm deja o legătură retrospectivă între Pym și Hans Albrecht Petz. În timpul conferinței de la Salzburg, Pym și soția lui participau la un festival muzical. Petz locuia cam la două sute de metri de hotelul lui Pym.

— Mereu aceeași poveste, spune Brammel cu încăpățănare. E o înscenare. Se vede de la o poștă. Nu-i așa,

Nigel?

— Într-adevăr, totul pare foarte subțire, spune Nigel.

Presiunea atmosferică parc-ar fi coborât din nou. Poate că aparatele distrug oxigenul așa cum fac cu sunetele, își zice Lederer.

— V-ar deranja dacă ne-ați spune data la care a apărut pista de la Atena? întreabă Brotherhood, preocupat în continuare de problemele de calendar.

— Acum zece zile, domnule, răspunde Lederer.

— V-a trebuit cam mult până să ne spuneți și nouă, nu credeți? Când e furios, Wexler își găsește mai repede cuvintele:

— Știi, Jack, nu prea aveam chef să vă prezentăm prematur o nouă serie de coincidențe apărute pe calculator.

Și lui Lederer „cel pe care-și descărca nervii:

— Ce naiba mai aștepți?

Suntem cu zece zile în urmă. Lederer stă ghemuit în sala comunicațiilor a Centralei din Viena. E noapte și a refuzat două invitații la cocteil și una la cină, pretextând o ușoară gripă. I-a telefonat lui Bee, a lăsat să transpară emoția din glas și-i venea să dea fuga până acasă și să-i povestească totul, pentru că oricum îi spunea întotdeauna totul și uneori, când nu prea avea de lucru, mai adăuga câte ceva de la el, ca să-și întrețină prestigiul. Dar se abține. Și chiar dacă degetele i-au înțepenit de încordare, continuă să lucreze pe calculator. Caută mai întâi informațiile cele mai recente despre călătoriile cunoscute ale lui Pym de la și la Viena și stabilește, aproape fără surprindere, că Pym se afla la Salzburg și la Linz la exact aceleași date ca și Petz, alias Hampel.

— Și la Linz? îl întrerupe Brotherhood tăios.

— Da, domnule.

— Presupun că l-ați urmărit și acolo, contrar înțelegerii noastre?

— Nu, domnule, nu l-am urmărit pe Magnus la Linz. Am pus-o pe nevasta mea, Bee, să-i dea un telefon lui Mary Pym. Bee a obținut informația în timpul unei conversații nevinovate, de la femeie la femeie, despre cu totul altceva, domnule Brotherhood.



— Asta nu dovedește că s-a dus cu-adevărat la Linz. S-ar fi putut s-o mintă pe nevastă-sa.

Lederer admite, cu durere, că e posibil, dar sugerează amabil că asta n-are mare importanță, domnule, dacă ținem seama de mesajul pe care Langley l-a trimis în aceeași seară, mesaj pe care îl citește acum cu voce tare în fața acestei alese întruniri a tot ce au mai bun informațiile anglo-americane.

— A ajuns pe biroul meu la cinci minute după ce am făcut apropierea în legătură cu Linz, domnule. Citez: „Petz-Hampel identificat și sub numele de Jerzy Zaworski, născut la Carlsbad 1925, jurnalist vest-german de origine cehă, a efectuat nouă călătorii legale în Statele Unite în 1981-1982”.

— Perfect, mormăie Brammel.

— Datele de naștere sunt, bineînțeles, aproximative, continuă Lederer fără să se lase impresionat. Știm din experiență că pașapoartele false au tendința de a-i da purtătorului un an sau doi în plus.

Nici n-a aterizat bine mesajul pe biroul lui Lederer, spune acesta, că a și introdus în calculator datele și destinațiile vizitelor acestuia în America. Și atunci – spune Lederer, mult mai concis însă – la o simplă atingere a unei taste toate vin de se leagă, continentele fuzionează, trei jurnaliști spre șaiszeci de ani devin un singur spion ceh de vârstă nesigură și Grant Lederer III, grație izolării perfecte a camerei, poate să strige din nou „Aleluia!” și „Bee, te iubesc” spre pereții capitonați.

— Toate orașele americane vizitate de Petz-Hampel-Zaworski în 1981 și 1982 au fost vizitate de Pym la aceleași date, psalmodiază Lederer. La aceste date, transmisiile clandestine care ne interesează, de pe acoperișul ambasadei cehe, au fost întrerupte, cauza fiind, după părerea noastră, că au fost înlocuite cu un contact direct între agentul din teren și ofițerul care se ocupa de el. Ca urmare, transmisiile radio deveneau inutile.

— Ce frumos, spune Brammel. Mi-ar plăcea să-l descopăr pe ofițerul de informații ceh care a născocit chestia asta și să-i dau pe loc Oscarul meu personal.

Cu o discreție îndurerată, Mick Carver își ridică încet servieta, o pune pe masă și scoate din ea un teanc de dosare.

— Aveți aici toate datele de care dispune azi Langley despre Petz-Hampel-Zaworski, presupus a fi ofițerul de legătură al lui Pym, explică el cu răbdarea unui vânzător ocupat să prezinte o nouă tehnologie, în ciuda obstrucțiilor elementelor mai în vârstă. Așteptăm cât de curând, poate chiar la noapte, una sau două informații noi. Bo, vrei să fii atât de amabil și să ne spui când se întoarce Magnus la Viena?

Brammel, ca toți ceilalți de altfel, e cufundat în dosarul său, așa că e cât se poate de firesc să nu răspundă imediat.

— Când o să i-o cerem noi, presupun, zice el pe un ton neglijent, întorcând o pagină. În orice caz, nu înainte. Drept să vă spun, moartea tatălui său a fost mai degrabă providențială. Bănuiesc că bătrânul și-a lăsat toate treburile încurcate. Magnus are o groază de lucruri de rezolvat.

— Unde e acum? întreabă Wexler.

Brammel se uită la ceas.

— Bănuiesc că la masă. Ar cam fi timpul, nu credeți?

— Unde stă? insistă Wexler.

Brammel zâmbește.

— Știi, Harry, nu cred c-o să-ți spun. Avem și noi câteva drepturi în țara noastră și voi, băieți, v-ați arătat un pic cam lacomi în ce privește limitele de supraveghere permise.

Nu există tip mai încăpățânat decât Wexler.

— Ultima oară când am auzit vorbindu-se de el era la aeroportul din Londra și-și înregistra bagajele pentru zborul de Viena. Conform informațiilor noastre, își terminase treburile aici și se întorcea la post. Ce naiba s-a întâmplat?

Nigel și-a încleștat mâinile. Le așază, tot încleștate, pe masă ca să arate că, mic sau nu, acum el vorbește.

— Nu pot să cred că l-ați urmărit și aici. Asta ar fi cu-adevărat prea de tot.

Wexler își freacă bărbia. S-a întunecat la față, dar nu se dă bătut. Se întoarce din nou către Brammel.

— Bo, trebuie neapărat să știm și noi. Dacă asta e o mașinațiune cehă, e cea mai afurisită, cea mai ingenioasă despre care am auzit vreodată.

— Pym e un ofițer teribil de ingenios, protestează

Brammel. De treizeci de ani e spaima serviciilor cehe. Merită să-și dea toată osteneala pentru el.

— Bo, trebuie să-l chemi pe Pym și să-l faci să spună tot. Dacă n-o faci, ne vom învăța în jurul chestiei ăsteia până ne-o încărunți la toți părul și unii dintre noi vom fi în mormânt. Se joacă cu secretele noastre, nu numai cu ale voastre. Vrem să-i punem câteva întrebări cât se poate de serioase și avem oameni bine instruiți care s-o facă.

— Harry, îți dau cuvântul meu că, atunci când va veni momentul, tu și oamenii tăi îl veți avea la dispoziție cât veți vrea.

— Poate că momentul a și venit, spune Wexler, împingându-și falca înainte. Poate c-ar fi mai bine dacă am fi și noi de față de cum începe să cânte. Să-l lovim când nu se așteaptă încă.

— Poate c-ar trebui să ne acordați destulă încredere și să așteptați, toarce Nigel dulce și-i aruncă lui Wexler o privire cât se poate de liniștitoare pe deasupra ochelarilor de citit.

Între timp, Lederer se simte cuprins de un impuls ciudat. Simte cum crește în el și nu-l mai poate controla, cum nu poți controla nevoia bruscă de a voma. În acest ciclu mereu înnoit de compromis și ipocrizie, simte nevoia de a exprima afinitatea secretă ce există între el și Magnus. Să-și declare monopolul asupra înțelegerii lui Pym și să sublinieze natura personală a triumfului său. Ca să mai rămână în centrul terenului și să nu fie trimis pe banca arbitrilor de tușă, de unde vine de fapt.

— Domnule, ați amintit de tatăl lui Pym, izbucnește el, privindu-l pe Brammel drept în față. Domnule, eu știu totul despre acest tată. Am și eu un tată cam ca al lui, doar gradul de necinste diferă. Al meu e un avocat dubios și cinstea nu e punctul lui forte. Nu, domnule. Dar tatăl lui Pym era un veritabil escroc. Un artist în genul lui. Psihiatrii noștri i-au făcut un portret cât se poate de tulburător. Știți că, atunci când Richard T. Pym a fost la New York, a montat un adevărat *imperiu* de societăți, una mai falsă decât alta? Că a împrumutat bani de la cine te așteptai mai puțin, numai persoane importante? Foarte cunoscute, vreau să spun. În cazul lui Magnus avem de-a face cu o încărcătură importantă

de instabilitate controlată. Dispunem și de un document în acest sens.

Simțea că merge prea departe, dar nu se putea opri.

— Ce vreau să spun e că, Doamne păzește, știți că Magnus s-a dat rău de tot și la nevastă-mea? Nu-i port pică pe chestia asta. E o femeie foarte atrăgătoare. Ce vreau să spun e că tipul atacă pe toate fronturile. E pretutindeni. Sângele-rece englezesc nu e, în cazul lui, decât un pospai, nimic altceva.

Nu era pentru prima dată când Lederer se sinucidea. Nimeni nu-l aude, nimeni nu strigă „Nu mai spune!” Și când Brammel ia cuvântul, vocea lui e la fel de rece ca și caritatea și la fel de târzie.

— Ei bine, eu am considerat întotdeauna că oamenii de afaceri sunt escroci, tu nu, Harry? Sunt sigur că toți gândim la fel.

Se uită în jurul mesei la fiecare, în afară de Lederer, apoi revine la Wexler.

— Harry, ce-ai zice dacă noi doi am discuta puțin între patru ochi? Dacă la un moment dat va fi nevoie de un interogatoriu mai dur, sunt sigur că puteam cădea dinainte de acord asupra unei linii de conduită. Nigel, ce-ar fi să vii și tu să ne servești de arbitru? Ceilalți...

Privirea îi cade pe Brotherhood și-i acordă un zâmbet plin de încredere.

— Ei bine, tot ce vă spun e: pe curând. Plecați doi câte doi, dacă nu vă deranjează, după ce terminați de citit. Nu toți odată, ca să nu-i speriem pe țărani din zonă. Mulțumesc.

Brammel pleacă, Wexler îl urmează cu curaj, legănându-se, ca unul care a spus ce gândește și puțin îi pasă ce cred ceilalți. Nigel așteaptă să plece toți, iar apoi, aidoma unui antreprenor extrem de ocupat, se grăbește să ocolească masa și să-l apuce pe Brotherhood de braț, cu un gest frățesc.

— Jack, șoptește el. Bine prezentat, bine jucat. I-am pus în mare încurcătură. Pot să-ți spun o vorbă la ureche, undeva unde nu ne aud microfoanele?

Era după-amiază devreme. Casa conspirativă unde se întâlniseră era o vilă în fals stil de început de secol al

nouăsprezecelea, cu un grilaj ca de bijutier în fața ferestrelor. O ceață caldă atârna deasupra aleii cu pietriș și Lederer zăbovi ascuns în ea ca un ucigaș, așteptând ca silueta mătăhăloasă a lui Brotherhood să umple portalul luminat. Mountjoy și Domey trecură pe lângă el fără să-i adreseze vreun cuvânt. Carver, însoțit de Artelli și de servieta acestuia, fu ceva mai explicit.

— Eu sunt silit să trăiesc aici, Lederer. Sper că de data asta sau reușești să-i convingi sau dai de naiba.

Ticălosule, își zise Lederer.

În fine apără și Jack Brotherhood, strecurându-i câteva cuvinte misterioase lui Nigel. Lederer îi privi cu gelozie. Nigel se întoarse și intra înapoi în casă. Brotherhood își continuă drumul.

— Domnule Brotherhood? Jack? Sunt eu, Lederer.

Brotherhood se opri încet. Purta obișnuitul lui impermeabil jegos și un fular și-și aprinsese una dintre țigările lui galbene.

— Ce dorești?

— Jack. Vreau să-ți spun că, orice s-ar întâmpla și indiferent de ce a făcut sau n-a făcut, îmi pare rău că e vorba de el și-mi pare rău că e vorba de dumneata.

— Probabil că n-a făcut absolut nimic. Așa cum îl cunosc, s-ar putea să fi recrutat pe cineva de cealaltă parte fără să ne spună nimic. Am impresia că voi ați înțelege totul pe dos.

— Ar face una ca asta? Magnus? Să joace de unul singur cu dușmanul și să nu spună nimănui? Dumnezeule, păi asta e dinamită, nu alta! Dacă aș încerca așa ceva, Langley m-ar jupui de viu.

I se alătură lui Brotherhood, fără ca acesta să-l fi poftit. La poartă stătea un polițist. Trecură de barăcile de la Royal Horse Artillery. Se auzea tropot de copite de pe terenul de paradă, dar caii erau ascunși în ceață. Brotherhood mergea repede. Lederer se ținea cu greu după el.

— Zău că mă simt prost, Jack, mărturisi Lederer. Nimeni nu pare să înțeleagă ce a însemnat pentru mine c-a trebuit să-i fac una ca asta unui prieten. Nu e vorba numai despre Magnus. Sunt Bee, Mary, copiii și toată lumea. Becky

și Tom sunt ca și logodiți. Ne obligă pe toți să ne privim cu alți ochi. La doi pași de aici e o cârciumă. Pot să te invit să bei ceva?

— Îmi pare rău, dar trebuie să mă întâlnesc cu cineva pentru un câine.

— Pot să te duc undeva? O mașină cu șofer mă așteaptă după colț.

— Prefer să merg pe jos, dacă nu te deranjează.

— Magnus mi-a vorbit mult despre dumneata, Jack. Cred că a încălcat niște regulamente, dar eram atât de apropiați. Ne împărtășeam o mulțime de lucruri. Era o prietenie adevărată. Asta-i partea cea mai idioată. Noi aveam cu-adevărat o relație privilegiată. Cred cu tărie în chestia asta. Cred în alianța anglo-americană, în Pactul Atlantic, în tot ce e legat de ele. Ți amintești de acțiunea pe care ai întreprins-o împreună, dumneata și Magnus, la Varșovia?

— Îmi pare rău, dar nu-mi amintesc.

— Zău, Jack. Când i-ai dat drumul printr-o lucarnă? Ca în Biblie? Și puseseși niște falși polițiști polonezi în fața ușii, pentru cazul că vânatul s-ar fi întors inopinat? zicea că i-ai fost ca un tată. Știi ce mi-a spus odată despre dumneata? „Grant, Jack este adevăratul campion al acestui mare joc”. Știi ce cred? Cred că, dacă Magnus ar fi reușit să-și scrie cartea, n-ar mai fi avut nicio problemă. S-au adunat prea multe în el. Trebuie să le scoată la lumină.

Respirația i se accelerase, dar insista să nu se lase depășit; trebuia să-i explice totul lui Brotherhood.

— Știi, domnul meu, în ultima vreme am citit mult despre creativitatea spiritelor criminale.

— Ah! Acum e și criminal?

— Te rog. Dă-mi voie să-ți citez ceva din ce am citit.

Ajunseseră la o intersecție și așteptau ca semaforul să treacă pe verde.

— „Care e deosebirea, în termeni de moralitate, între criminalitatea total anarhică a artistului, endemică la toate spiritele cu adevărat creatoare, și caracterul artistic al criminalului?”

— Regret, dar nu știu. Prea multe cuvinte lungi. Te rog să mă scuzi.

— La naiba, Jack, noi nu suntem altceva decât niște escroci legali, asta-i tot ce vreau să spun. Care-i domeniul nostru? Ne punem natura noastră de răufăcători în serviciul statului. Prin asta vreau să zic că nu văd de ce sentimentele mele față de Magnus ar trebui să se schimbe doar pentru că el a greșit puțin dozele. Nu pot s-o fac. Magnus e pentru mine exact același om cu care am petrecut clipe atât de frumoase! Și eu sunt exact același care a petrecut momentele alea cu el. Nimic nu s-a schimbat, doar că am aterizat fiecare de altă parte a plasei. Știi c-am vorbit odată și despre fugă? Unde ne-am duce dacă ne-am hotărî să tăiem toate legăturile și să fugim? Dacă ne-am părăsi nevestele, copiii și munca și am dispărea în natură? Într-atât eram de apropiați, Jack. Ajunseserăm până într-acolo că ne gândeam la ce nici nu era de gândit. Jur că-i adevărat. Era fantastic.

Intraseră în Saint John's Wood High Street și se îndreptau spre Regent's Park. Brotherhood mărise și mai mult pasul.

— Și unde zicea că s-ar duce? i-o tăie Brotherhood. Înapoi la Washington? La Moscova?

— Acasă. Spunea că nu există decât un singur loc. Acasă. Dacă îți povestesc asta e ca să-ți arăt că-și iubește țara, domnule Brotherhood. Magnus nu e un renegat.

— Nu știam că avea o casă, zise Brotherhood. Întotdeauna mi-a spus că avusese o copilărie de vagabond.

— Acasă însemna un orășel de pe coasta Țării Galilor. Cu o bisericuță foarte urâtă, în stil victorian. Are o gazdă foarte severă care-l închide în casă la ora zece seara. Și într-o bună zi Magnus o să se încuie în camera aia de la etaj și o să scrie tot ce ține în el, până o să termine cele douăsprezece volume reprezentând răspunsul dat de el lui Proust.

S-ar fi putut ca Brotherhood să nici nu fi auzit. Grăbi pasul.

— Acasă este revenirea la copilărie, domnule Brotherhood. Dacă fuga este un mod de regenerare, ea cere și o renaștere.

— Fraza asta tâmpită a spus-o el sau e a dumitale?

— Și a mea și a lui. Am discutat despre toate astea și despre multe, multe altele. Știi de ce atât de mulți transfugi

revin de unde au plecat? Și chestia asta am lămurit-o. E ca și cum ai intra și ai ieși mereu din pânțele mamei. N-ai remarcat niciodată lucrul ăsta la transfugi – factorul comun al tuturor acestor nebuni e că toți sunt imaturi. Scuză-mă, sunt cu toții niște puști care visează să-și reguleze mama.

— Locul ăla are un nume?

— Poftim?

— Paradisul ăla galez. Cum îl cheamă?

— N-a dat niciodată vreun nume. Nu mi-a spus decât că se află lângă castelul în care a crescut împreună cu mama lui, într-o zonă cu case mari, unde mama lui și cu el se duceau la vânatoare, dansau la balul de Crăciun și se amestecau, în cea mai bună tradiție democrată, cu slugile.

— Ai dat vreodată peste cehi care foloseau numere vechi de ziare? Întrebă Brotherhood.

Zăpăcit pe moment de schimbarea subiectului, Lederer fu silit să se oprească și să reflecteze.

— Vreau să știu pentru un caz de care se ocupă un coleg al meu, zise Brotherhood. M-a întrebat și pe mine. Un agent ceh care caută mereu un ziar de săptămâna trecută înainte de a ieși să facă un tur. Știi cumva de ce?

— Îți spun eu de ce. E o metodă clasică, spuse Lederer, revenindu-și. Cam demodată, dar clasică. Am avut și noi un informator care proceda așa, un agent dublu. Cehii îl instruiseră zile în șir ca să învețe cum să ruleze un film expus într-un ziar. Pe urmă l-au trimis pe stradă, noaptea, cu sarcina să găsească un colț întunecos. Nenorocitul de el, numai că nu i-au înghețat degetele. Erau minus douăzeci de grade.

— Am zis numere vechi, spuse Brotherhood.

— Desigur. Există două metode. Sau folosesc ziua din luna respectivă sau ziua din săptămână. Ziua din lună e un adevărat coșmar: treizeci și unu de mesaje tip de învățat pe dinafară. E optsprezece ale lunii, deci: „Ne întâlnim în spatele toaletei pentru bărbați la Bino la nouă și jumătate și vezi să nu întârzi”. Dacă e șase înseamnă: „Unde naiba e cecul meu pe luna asta?”

Chicoti abia trăgându-și sufletul, dar Brotherhood nu i se alătură.



— Zilele săptămânii sunt o versiune prescurtată a aceluiasi sistem.

— Mulțumesc. O să-i transmit, zise Brotherhood, oprindu-se în fine.

— Domnule, nu mi-aș putea imagina o mai mare onoare decât să te invit undeva la masă, spuse Lederer, aproape implorându-l pe Brotherhood să-i ierte păcatele. Am atentat la reputația unuia dintre oamenii dumitale, e de datoria mea. Dar, dacă aș fi în stare să separ latura personală de cea oficială, aș fi un om fericit. Jack?

Taxiul oprea deja.

— Ce e?

— Ai putea să-i transmiți lui Magnus un mesaj din partea mea – un mesaj prietenesc?

— Ce anume?

— Spune-i că oricând – după ce se va termina totul – oriunde, îl aștept ca prieten.

Aprobând din cap, Brotherhood se urcă în taxi și se îndepărtă înainte ca Lederer să poată auzi care era destinația.

Ce a făcut Lederer după aceea ar trebui să intre în istorie, dacă nu în istoria mai mare a cazului Pym, măcar în cronica lui personală atât de exasperantă, în care întotdeauna vedea lucrurile cu o extremă luciditate și spusele lui erau mereu respinse, ca ale unui profet prevestitor de rele. Se strecură într-o cabină telefonică, intenționând să-l sune pe Carver, dar își dădu seama că nu avea monede englezești. Dădu deci buzna la Mulberry Arms, își croi cu greu drum până la bar și luă o bere de care n-avea chef, numai ca să capete ceva mărunțiș. Se întoarse la cabină ca să descopere că telefonul nu funcționa, așa că porni din nou pe stradă, în fugă, în căutarea șoferului său care, văzându-l cum se îndepărtează cu Brotherhood, presupusese că nu mai avea nevoie de serviciile lui și se dusese acasă, în Battersea, unde-l aștepta un prieten. La ora nouă, Lederer năvăli peste Carver la Ambasada Statelor Unite, unde Carver redacta un mesaj despre evenimentele zilei.

— Mint cu toții! strigă Lederer.

— Cine anume?

— Împuții de englezi! Pym a șters-o. Habar n-au unde e. I-am cerut lui Brotherhood să-i transmită un mesaj al naibii de subversiv și m-a dus cu zăhărelul ca să plec din drum. Pym a întins-o de pe aeroportul din Londra și ei îl caută la fel cum îl căutam și noi. Așa se explică toate mesajele radio transmise de cehi. Englezii îl caută, noi îl căutam. Și împuții ăia de cehi îl caută și ei peste tot. Ascultă ce-ți zic!

Carver îl ascultase. Carver îl asculta în continuare. Îl puse pe Lederer să-i repete convorbirea avută cu Brotherhood și trase concluzia că aceasta n-ar fi trebuit să aibă loc și că Lederer își depășise atribuțiile. Nu i-o spuse lui Lederer, dar redacta o notă și, mai târziu în aceeași noapte, într-o telegramă separată către serviciul Personal, avu grijă ca această notă să fie adăugată la dosarul lui Lederer. Asta nu-l împiedică să admită că s-ar fi putut ca Lederer să fi nimerit adevărul, chiar dacă pe un drum greșit, și spuse și acest lucru. În felul acesta, Carver se acoperea pentru orice eventualitate, băgând în același timp cuțitul într-un intrus antipatic. Nu strica niciodată.

— Britanicii nu procedează corect, le spuse el unor persoane sus-puse pe care le cunoștea. Va trebui să fiu foarte atent.

Biroul directorului mirosea a cianură. Domnul Caird, deși ura violența, colecționa fluturi. Un portret sinistru al fondatorului nostru drag, G.F. Grimbale, privea cruciș la fotoliile din piele uzată. Într-unul dintre ele ședea Tom. Brotherhood era așezat în fața lui. Tom se uita la o fotografie din dosarul lui Petz-Hampel-Zaworski de la Langley. Brotherhood se uita la Tom. Domnul Caird îi strânsese mâna lui Brotherhood și-i lăsase singuri.

— Țsta e tipul cu care s-a plimbat tatăl tău în jurul terenului de crichet la Corfu? Întrebă Brotherhood, privindu-l pe Tom.

— Da, domnule.

— Descrierea a fost destul de bună, ce zici?

— Da, domnule.

— Am crezut că treaba asta o să te amuze.

— Bineînțeles că da.

— În fotografie nu șchiopătează, așa că nu pare chiar atât de schilod. Ai mai primit vreo scrisoare de la tata? Vreun telefon?

— Nu, domnule.

— Tu i-ai scris?

— Nu-i știu adresa.

— De ce nu-mi dai mie scrisoarea?

Tom scotoci sub puloverul gri și scoase un plic lipit, fără nume și fără adresă. Brotherhood îl luă și luă înapoi și fotografia.

— Inspectorul ăla n-a mai venit să te bată la cap?

— Nu, domnule.

— A mai venit cineva?

— Nu chiar, domnule.

— Ce vrei să spui?

— E ciudat c-ați venit tocmai în seara asta.

— De ce?

— Am meditații la matematică. E materia la care sunt cel mai prost pregătit.

— În cazul ăsta, cred că te grăbești să te duci înapoi.

Scoase din buzunar scrisoarea șifonată a lui Pym și i-o întinse.

— Mi-am zis că ți-ar face plăcere dacă ți-aș da-o înapoi. E o scrisoare foarte frumoasă. Ai de ce să fii mândru.

— Mulțumesc, domnule.

— Taică-tău pomenește de un unchi Syd. Despre cine e vorba? „Dacă ai probleme, spune el, sau dacă ai nevoie de o masă caldă, de o porție de răs sau de un pat în care să te culci, nu-l uita pe unchiul Syd”. Cine e de fapt unchiul Syd?

— Syd Lemon, domnule.

— Unde locuiește?

— În Surbiton, domnule. Lângă calea ferată.

— E bătrân? Tânăr?

— A avut grijă de tata când era mic. Era prieten cu bunicul. Avea o nevastă pe care o chema Meg, dar a murit.

Se ridicară amândoi în picioare.

— Tata e bine, nu-i așa, domnule? întrebă Tom.

Lui Brotherhood îi înțepeniră umerii.

— Trebuie să te duci la mama ta, m-ai auzit? La mama

ta sau la mine. La nimeni altul. Dacă ai vreodată probleme.

Scoase din buzunarul hainei o cutie veche învelită în piele.

— Asta-i pentru tine.

Tom o deschise. În ea era o medalie prinsă cu o panglică – stacojie cu dungi bleumarin de fiecare parte a ei.

— Pentru ce ți-au dat-o? întrebă Tom.

— Pentru că am stat noapți întregi afară din casă, de unul singur.

Se auzi o sonerie.

— Fuga la treabă, zise Brotherhood.

Era o noapte groaznică. Rafale de ploaie loveau parbrizul în timp ce Brotherhood conducea pe drumul îngust. Mașina era un Ford umflat din garajul Firmei și era de ajuns să mângâie acceleratorul ca s-o și pornească spre gardul viu. „Magnus Pym, își zise el: trădător și spion ceh. Cum se face că sunt la curent și ei, odată ce eu știu? De câte ori, în câte feluri au nevoie de dovezi înainte de a acționa în consecință?” Un bar apăru brusc dintre trombele de ploaie. Trase în curtea din fața lui și bău un whisky înainte de a se duce la telefon. Sună-mă pe linia mea particulară, bătrâne, îi spusese Nigel, debordând de generozitate.

— Tipul din fotografie e prietenul nostru din Corfu. Nu există niciun dubiu, raportă Brotherhood.

— Ești sigur?

— Sunt sigur. Băiatul e sigur. Sunt sigur că e sigur. Când ai de gând să dai ordinul de evacuare?

Un pocnet înăbușit, când Nigel acoperi microfonul cu mâna. Dar nu și receptorul.

— Nigel, vreau ca informatorii ăia să fie evacuați. Ajută-i să plece de acolo. Spune-i lui Bo să-și scoată capul din nisip și să dea ordinul.

Tăcere îndelungată.

— Pentru mâine la cinci dimineața e prevăzută o comunicare, spuse Nigel. Întoarce-te la Londra și dormi și tu puțin.

Închise.

Londra era la est. Brotherhood porni spre sud, urmând indicatoarele spre Reading. În orice operațiune ceva e

deasupra liniei și ceva dedesubtul ei. Deasupra e ceea ce faci atunci când respecti regulile. Sub linie e ce faci când lucrezi cu-adevărat.

Scrisoarea către Tom avea ștampila din Reading, repetă el. Pusă la poștă luni noaptea sau marți foarte de dimineață.

„M-a sunat luni seara”, spusese Kate.

„M-a sunat luni seara”, spusese Belinda.

Înălțându-se la capătul unei piețe de un gust dubios, gara din Reading semăna cu un grajd scund din cărămizi roșii. În hol, un afiș anunța orele sosirilor și plecărilor de la și spre Heathrow. Exact așa ai procedat, își zise el. Așa aș fi procedat și eu. La Heathrow ai încurcat pistele cu zborurile alea spre Scoția, pe urmă ai sărit într-un autobuz spre Reading, ca să rămâi singur fără să știe nimeni. Examină stația de autobuz, după care aruncă o privire lungă în jurul pieței până ce ochii îi căzură pe ghișeul de bilete. Porni lenes spre el. Funcționarul purta un mic volan metalic la butonieră. Brotherhood puse o bancnotă de cinci lire pe tăviță.

— Puteți să-mi dați mărunț, vă rog? N-am fise de telefon.

— Îmi pare rău, dar nu am, spuse funcționarul și continuă să citească ziarul.

— Dar luni seară ai avut, nu-i așa?

Funcționarul ridică brusc capul.

Legitimația lui Brotherhood era verde cu o linie diagonală roșie imprimată în cerneală transparentă peste fotografie. Pe verso scria că oricine o găsește trebuie s-o trimită la Ministerul Apărării. Funcționarul o examinează pe ambele fețe și i-o dădu înapoi.

— E prima dată când văd una ca asta, zise el.

— Un tip înalt, spuse Brotherhood. Cu o servietă neagră. Probabil că purta și cravată neagră. Foarte politicos, vorbind frumos. Avea o mulțime de telefoane de dat. Ți-aduci aminte?

Funcționarul dispăru, pentru ca un minut mai târziu locul lui să-l ia un indian grasuț cu ochi obosiți și pătrunzători.

— Dumneata ai fost de serviciu luni seară? întrebă

Brotherhood.

— Domnule, eu am fost de serviciu luni seară, răspunse el plictisit, ca și cum s-ar fi putut ca să nu mai fie aceeași persoană.

— Un domn distins cu cravată neagră.

— Știu, știu. Colegul meu mi-a adus la cunoștință toate amănuntele.

— Cât mărunțiș i-ai dat?

— Dumnezeule atotputernic, ce importanță poate să aibă? Dacă hotărâsc să dau sau nu cuiva mărunțiș, asta nu depinde decât de preferințele mele personale, o problemă care privește doar buzunarul meu și conștiința mea și nimeni n-are ce să se amestece.

— Cât mărunțiș i-ai dat?

— Exact cinci lire. Cinci mi-a cerut, cinci i-am dat.

— În ce monede?

— Numai în monede de cinci pence. Nu voia să dea niciun telefon local. L-am întrebat și a fost cât se poate de categoric. Ce-i așa de groaznic în asta? Ce crimă am comis?

— Ce bancnotă ți-a dat?

— După câte îmi aduc aminte, mi-a dat o bancnotă de zece lire. Nu pot fi absolut sigur, dar memoria mea imperfectă așa îmi spune: mi-a dat o bancnotă de zece lire pe care a scos-o din portofel, însoțită de cuvântul „poftim”.

— În cele zece lire intra și biletul de tren?

— Chestia asta nu pune nici cea mai mică problemă. Prețul unui bilet simplu, clasa a doua, până la Londra costă exact patru lire și treizeci de pence. I-am dat deci zece de cincizeci și restul în mărunțiș. Mai aveți și alte întrebări? Sper din suflet că nu. Poliția, știți cum e. Dacă ți se ia un interogatoriu într-o zi, te trezești după aia cu încă o jumătate de duzină.

— Despre el e vorba? spuse Brotherhood.

Îi arată o fotografie cu Pym și Mary la nunta lor.

— Păi ăsta sunteți dumneavoastră, domnule. Aici în spate. Am impresia că dumneavoastră ați condus mireasa la altar. Sunteți singur că e vorba despre o anchetă oficială? Fotografia asta nu corespunde deloc normelor.

— Despre el e vorba?

— Mă rog, nu zic că n-ar fi el.

„Pym l-ar fi imitat la perfecție, își zise Brotherhood. Pym i-ar fi reprodus exact accentul”. Se duse să se uite la orarele trenurilor care plecau din gara din Reading după ora unsprezece noaptea, în zilele lucrătoare. Te-ai fi putut duce oriunde cu excepția Londrei, căci cumpăraseși bilet pentru Londra. Aveai tot timpul. Timp să dai telefoanele alea înlăcrimate. Timp să-i scrii scrisoarea aia plângăreață lui Tom. Avionul tău a decolat de la Heathrow la opt și patruzeci, fără tine. Cel mai târziu la opt îți făcuseși turul. La opt și un sfert, conform mărturiei funcționarului de la aeroport, ți-ai aranjat mica diversiune cu avioanele pentru Scoția. După care ai întins-o până la autobuzul de Reading, ți-ai tras cât mai pe frunte borul pălăriei și ți-ai luat la revedere de la aeroport cât mai repede și mai discret.

Brotherhood se întoarse la orarele autobuzului. Mai aveai timp de pierdut, își repetă el. Să zicem c-ai prins autobuzul de opt treizeci de la Heathrow. Între nouă și cincisprezece și zece treizeci sunt mai mult de șase trenuri în ambele direcții, pornind de la Reading, dar tu n-ai luat niciunul. I-ai scris în schimb lui Tom. De unde? Se întoarse în piață. Din barul cu neon de acolo. Din magazinul unde se vinde pește cu cartofi prăjiți. Din cafeneaua deschisă toată noaptea, unde își fac veacul curvele. Undeva în piața asta cam vulgară te-ai așezat și i-ai spus lui Tom ce să facă atunci când va veni sfârșitul lumii.

Cabina telefonică trona la intrarea în gară, sub un bec puternic care avea drept scop descurajarea vandalilor. Pe podea erau bucăți de sticlă și pahare de plastic. Înscrișuri și jurăminte de amor acopereau vopseaua groaznică, cenușie. Dar, în rest, era o cabină bună. Puteai supraveghea întreaga piață în timp ce-ți luai rămas-bun. O cutie de scrisori era fixată în perete chiar alături. Acolo ai pus scrisoarea în care spuneai că, orice s-ar întâmpla, nu uita că te iubesc. După care te-ai dus în Țara Galilor. Sau în Scoția. Sau ai dat o fugă până în Norvegia ca să asisti la migrația renilor. Sau ai întins-o în Canada, pregătit să nu mănânci decât conserve. Sau ai făcut ceva care să reprezinte toate astea la un loc și niciunul dintre ele, într-o cameră de la etaj cu vedere spre

biserică și spre mare.

Odată ajuns în apartamentul lui din Shepherd Market, Brotherhood nu isprăvisese încă. Ofițerul care răspundea de legăturile poliției cu Firma era comandantul Bellows de la Scotland Yard. Brotherhood îi telefonă acasă.

— Ce-ai găsit pentru mine despre gentlemanul acela înnobilit de care ți-am pomenit azi-dimineață? Întrebă el și, spre marea lui ușurare, nu detecta nicio urmă de rezervă în glasul lui Bellows în timp ce-i citea informațiile.

Brotherhood și le notă.

— Ai putea să mai afli ceva mâine?

— Cu plăcere.

— Lemon, chiar dacă nu-ți vine să crezi. Prenumele Syd sau Sydney. Un tip în vârstă, văduv, locuiește în Surbiton, lângă o cale ferată.

Fără niciun chef, Brotherhood telefonă la Direcție și-l ceru pe Nigel prin secretariat. Deși cu întârziere și în ciuda instinctului care-l mâna să n-o facă, știa că trebuia să se supună ordinelor. Așa cum procedase și după-masă, când se prefăcuse că-i disprețuiește pe americani. Așa cum, până la urmă, se supusese întotdeauna, nu din servilism, ci pentru că el credea în lupta și, în ciuda tuturor aparențelor, în munca în echipă. Până îl localizară pe Nigel, se auziră tot felul de paraziți. Trecură pe bruiaj.

— Ce-i? Întrebă Nigel sec.

— Cartea despre care vorbea Artelli. Cea care-i servește lui Pym pentru cifrare.

— Mi s-a părut absolut ridicol. Bo o să discute despre asta la cel mai înalt nivel.

— Spune-le să încerce *Simplicissimus* de Grimmelshausen. E doar o idee. Spune-le să folosească neapărat un exemplar vechi.

Urmă o lungă tăcere. Alți paraziți. E în baie, își zise Brotherhood. E în pat cu o femeie sau cu cine i-o plăcea lui.

— Cum se scrie? Întrebă Nigel cu o voce obosită.



## CAPITOLUL 10

În timp ce asculta numeroasele voci ce-i populau gândurile, Pym își simți din nou, cu bună știință, mintea nespus de limpede. Să fii rege, își repetă el. Să privești cu indulgență la copilul care am fost. Să-i iubești defectele și străduința și să-i plângi simplitatea.

Dacă în viața lui Pym a existat vreo epocă perfectă, un timp în care toate versiunile despre el puteau înflori în armonie și în care putea crede că nu-i va mai lipsi niciodată nimic, cu siguranță că asta s-a petrecut în primele trimestre la Universitatea Oxford, unde Rick îl trimisese pentru un interludiu necesar în vederea numirii ca președinte al Curții Supreme și ca să-i asigure astfel un loc între stăpânii acestei țări. Relațiile dintre ei nu fuseseră nicicând mai bune. După plecarea lui Axei, ultimele luni petrecute de Pym la Berna fuseseră marcate de o intensificare spectaculoasă a corespondenței lor. Cu Frau Ollinger, care abia dacă-i mai vorbea, și cu Herr Ollinger din ce în ce mai absorbit de problemele de la Ostermündingen, Pym bătea singur străzile orașului, cum o făcuse imediat după ce sosise. Noaptea însă, când peretele de lângă el rămânea tăcut, le scria lungi scrisori intime și pline de afecțiune Belindei și lui Rick, singurul punct real de sprijin din viața lui. Stimulate de atâta atenție, scrisorile de răspuns ale lui Rick căpătară brusc stil și bogăție. Misivele îngrijorate, expediate din cele mai îndepărtate locuri ale Londrei, dispărură. Hârtia era din ce în ce mai de calitate și cu anteturi din ce în ce mai pompoase. Mai întâi Compania Richard T. Pym îi scria din Cardiff, informându-l că Norii Ghinionului au fost Măturați unul câte unul de o Providență pe care n-o pot considera altfel decât Senzațională. O lună mai târziu, întreprinderea Imobiliară și Financiară Pym & Partenerii din Cheltenham îl informa că fuseseră luate unele Măsuri privind Viitorul lui Pym în vederea asigurării că nu va mai duce Niciodată lipsă de ceva. Mai de curând, o carte de vizită de o eleganță cu-adevărat regală avea plăcerea să-l anunțe că, urmare a unei fuzionări conforme dorinței tuturor Părților, întrebările referitoare la societățile sus-menționate vor fi adresate Trustului Pym &

Imobiliară Mutuală Permanentă (Nassau) din Park Lane W.

Jack Brotherhood și Wendy îl invitaseră la o fondue de adio pe cheltuiala Firmei; venise și Sandy, iar Jack îi dăduse lui Pym două sticle de whisky și-și exprimase speranța că drumurile lor se vor încrucișa din nou. Herr Ollinger îl conduse la gară, unde băură o ultimă cafea. Frau Ollinger rămăsese acasă. Îi servi Elizabeth, dar părea distrată. Burta i se rotunjise, cu toate că nu purta niciun inel. Când trenul ieși din gară, Pym privi în jos la circ și la casa elefanților și în sus la universitate și la cupola ei verde și, când ajunse la Basel, știa deja că Berna dispăruse definitiv. Axei era în afara legii. Elvețienii îl denunțaseră. Eu am avut noroc c-am scăpat. În picioare pe culoar, undeva la sud de Paris, își dădu seama că lacrimile îi curgeau pe obraji și-și jură să nu mai fie niciodată spion. În gara Victoria, domnul Cudlove îl aștepta cu un Bentley nou.

— Cum e cazul să vă spunem acum, domnule? Doctor sau profesor?

— Magnus ajunge, răspunse Pym amabil, cât își strânseseră copios mâinile. Ce mai face Ollie?

Noua Reichskanzlei din Park Lane era un monument în cinstea unei stabilități prospere. Bustul lui TP își reluase locul. Cărți de drept, uși cu geamuri și un nou jocheu purtând culorile lui Pym îi inspirau încredere, în timp ce aștepta așezat pe pernele din piele ca o frumusețe să-l introducă în apartamentele domnului.

— Domnul președinte vă poate primi acum, domnule Magnus.

Se îmbrățișară și, o clipă, se simțiră amândoi prea mândri ca să poată vorbi. Rick îl bătu pe Pym pe spate, își frecă obraji și-și șterse lacrimile. Domnul Muspole, Perce și Syd fură convocați prin sonerii diferite ca să-și prezinte omagiile eroului întors acasă. Domnul Muspole aduse un teanc de documente și Rick citi cu voce tare extrase din ele. Pym era numit consilier juridic internațional pe viață, cu un salariu de cinci sute de lire pe an, ce urma să fie reconsiderat în funcție de nevoi, cu condiția strictă de a nu lucra pentru o altă firmă. În felul acesta îi erau asigurate studiile la Oxford; niciodată nu va mai duce lipsă de nimic. O altă frumusețe

aduse șampanie. Părea că asta era singura ei atribuție. Toată lumea bău în sănătatea noului angajat al companiei.

— Hai, puștiule, spune-ne ceva în străineză! strigă Syd agitat la culme, și Pym îi făcu pe plac, spunând câteva fraze răsunătoare în germană.

Tatăl și fiul se îmbrățișară iar, Rick plânse din nou și se văită că nu beneficiase și el de aceleași avantaje. În aceeași seară, într-un conac din A mersham numit The Furlong, întoarcerea lui fu sărbătorită din nou printr-o petrecere intimă de două sute de prieteni vechi, pe care, în cea mai mare parte, Pym îi vedea pentru prima oară în viață, incluzând șefii mai multor corporații de renume mondial, câteva stele ale scenei și ecranului și mai mulți mari avocați care-l luară unul câte unul deoparte și-și revendică meritul de a-i fi obținut un loc la Oxford. Odată petrecerea terminată, Pym se întinse cât se poate de treaz în patul lui cu coloane, ascultând pocnetul portierelor de la mașinile scumpe.

— Ai făcut treabă bună acolo în Elveția, fiule, îi spuse Rick, care se afla deja de câțva timp în întuneric. Ai dus o luptă laudabilă. Lucrul ăsta a fost remarcat. Ți-a plăcut masa?

— A fost foarte bună.

— O mulțime de oameni mi-au vorbit: „Rickie, mi-au zis, trebuie să-l aduci pe băiat înapoi. Străinii ăia o să facă din el un poponar”. Știi ce le-am răspuns?

— Ce?

— Am spus că am încredere în tine. Tu ai încredere în mine, fiule?

— Foarte multă.

— Cum ți se pare casa?

— E minunată, spuse Pym.

— E a ta. E pe numele tău. Am cumpărat-o de la ducele de Devonshire.

— Îți mulțumesc mult.

— Nimeni nu ți-o poate lua vreodată, fiule. Nici la douăzeci, nici la cincizeci de ani. Unde o să fie bătrânul tău tată, acolo o să fie casa ta. Ai vorbit cumva cu Maxie Moore?

— Nu cred.

— Tipul care a marcat golul victoriei pentru Arsenal în

meciul cu Spurs. Nu se poate! Sigur ai vorbit. Ce zici de Blottsie?

— Care dintre ei era Blottsie?

— G.W. Blott. Unul dintre numele cele mai cunoscute de pe piața alimentară. Câtă demnitate. O să ajungă lord într-o bună zi. Ca și tine. Ce zici de Sylvia?

Pym își aminti de o femeie grasă, de vârstă mijlocie, îmbrăcată în albastru și cu un zâmbet aristocratic care s-ar fi putut să se datoreze șampaniei.

— E drăguță, spuse el prudent.

Rick se agăță de cuvânt ca și cum l-ar fi căutat întreaga lui viață.

— *Drăguță*. Chiar așa e. E o femeie al naibii de drăguță, care are meritul de a fi avut doi bărbați a-ntăia.

— E foarte atrăgătoare, chiar și pentru cineva de vârsta mea.

— Ai avut vreo legătură mai serioasă acolo? Nu există nimic care să nu poată fi aranjat pe lumea asta când ai un prieten bun cum sunt eu.

— Numai aventuri. Nimic serios.

— Nicio femeie nu se va pune vreodată între noi doi, fiule. Când fetele de la Oxford or să afle cine e taică-tău, or să se țină scai de tine. Promite-mi că o să ai grijă.

— Promit.

— Și c-o să înveți dreptul ca și cum viața ta ar depinde de asta? Nu uita că ești plătit ca s-o faci.

— Promit.

— Bravo.

Greutatea furișată a corpului lui Rick ateriză pe pat lângă Pym ca o pisică de o sută de kilograme. Îi trase capul spre al lui, până ce obrazii pe care crescuse deja barba li se atinseră. Degetele lui găsiră partea cărnoasă a pieptului lui Pym pe sub pijama și începură s-o frece. Plânse. Plânse și Pym, gândindu-se din nou la Axei.

A doua zi, Pym plecă în grabă la facultate, pretextând o serie de probleme urgente din cauza cărora trebuia să se prezinte cu două săptămâni mai devreme. Refuzând serviciile domnului Cudlove, călători cu autobuzul și privi cu o uimire crescândă dealurile ude și câmpurile de grâu cules lucind

sub soarele de toamnă. Autobuzul traversă orășele și sate, coborî drumuri mărginite de fagi ruginii și de arbuști care păreau că dansează, până când, încetul cu încetul, piatra aurie de Oxford luă locul cărămizii din Buckinghamshire, dealurile se aplatizară și turlele orașului se înălțară în razele mai dense ale după-amiezii. Coborî, îi mulțumi șoferului și porni agale pe străzile vrăjite, întrebând pe unde s-o ia la fiecare colț de stradă, uitând, întrebând din nou, fără să-i pese. Fete cu fustele ca niște clopote îl depășeau pe biciclete. Profesori în robe fâlfâitoare își țineau cu mâinile pălăriile pătrătoase ca să nu li le ia vântul, librăriile îl ispiteau ca niște adevărate case ale plăcerii. Trăgea după el o valiză, dar nu i se părea mai grea decât o pălărie. Portarul colegiului îi spuse: „Scara cinci, dincolo de capelă”. Urcă așadar scara de lemn în spirală până ce-și văzu numele scris pe o veche ușă din stejar, DI. R. Pym. Deschise o a doua ușă și o închise pe prima în urma lui. Găsi comutatorul și închise ușa a doua în fața întregii lui vieți de până atunci. Între zidurile acestui oraș sunt în siguranță. Nimeni nu mă va găsi, nimeni nu mă va recruta. Se împiedică de o ladă cu cărți de drept. Un vas plin cu orhidee îi ura „Noroc, fiule, de la cel mai bun prieten al tău”. O factură de la Harrods le trecuse în contul nou-nouțului consorțiu Pym.

În zilele acelea, universitatea era un loc extrem de convențional, Tom. Ai râde de te-ai prăpădi dac-ai vedea cum ne îmbrăcam, cum vorbeam și ce suportam, chiar dacă eram privilegiații acelei lumi. Seara ne încuiau și nu ne lăsau să ieșim decât dimineța. Aveam voie să invităm fete la ceai, dar nu la cină sau, Doamne ferește, la micul dejun. Pedagogii erau în același timp și informatorii decanului și ne turnau dacă încălcam vreun regulament. Părinții noștri câștigaseră războiul – cea mai mare parte dintre ei – și, cum nu puteam să-i întrecem, nu ne rămânea decât să-i imităm. Unii dintre noi făcuseră armata. Ceilalți se îmbrăcau și ei ofițerește, în speranța că nu se va observa diferența. Cu banii de pe primul cec, Pym și-a cumpărat un blazer bleumarin cu nasturi metalici, cu cei de pe al doilea – niște pantaloni de cavalerist și o cravată albastră, ornată cu coroane care parcă radiau patriotism. Urmă un moratoriu, căci trecu o lună

până să poată încasa cel de-al treilea cec. Pym își lustruia pantofii maro, arbora o batistă în mânecă și-și dichisea părul ca un adevărat gentleman. Și când Sefton Boyd, care era cu un an înaintea lui, îl invită la masă la selectul Gridiron Club, Pym făcu progrese atât de mari în ce privea limbajul, încât într-o perioadă foarte scurtă de timp vorbea ca un localnic, referindu-se la cei mai mici ca el cu numele de Charlie, pe cei egali cu el numindu-i Tipii și declarând tot ce era rău ca fiind „groaznic de Harry”, ce era vulgar „Poggy”, în timp ce lucrurile bune deveneau „destul de decente”.

— Apropo, de unde ai scos cravata asta? îl întrebă destul de amabil Sefton Boyd, pe când mergeau pe High Street, în drum spre un pocheraș cu un grup de Charlie la Trinity Pub. Nu știam că, în timpul liber, ești membru al clubului de box.

Pym îi spuse c-o văzuse în vitrina unui magazin ce se numea Hall Brothers de pe High Street și-i plăcuse.

— În locul tău, aș pune-o un timp la păstrare. Vei putea s-o porți oricând, după ce te-or alege.

Își așază neglijent o mână pe umărul lui Pym.

— Și dacă tot o faci, cere cuiva să-ți coasă niște nasturi obișnuiți la haină. Cred că n-ai niciun chef ca oamenii să creadă că ești pretendentul la tronul Ungariei, ce zici?

Și din nou Pym adopta tot ce i se prezenta, iubea tot, se străduia din răspuțeri să placă. Intră în numeroase societăți, plăti mai multe cotizații decât numărul cluburilor, deveni secretarul a o groază de societăți, de la filateliști la eutanasieni. Scrise articole pline de bun-simț pentru ziarele universității, invită conferențieri distinși, îi întâmpină la gară, luă masa cu ei pe cheltuiala Societății înainte de a-i conduce în siguranță în amfiteatrele goale. Jucă în echipa de rugby a colegiului, în cea de crichet, vâsli cu echipa de canotaj a colegiului, se îmbăta în barul colegiului și, în funcție de interlocutori, se arătă ba de un cinism dezabuzat față de societate, ba de un naționalism britanic acerb. Se aruncă din nou asupra muzei germane și nu-l tulbură prea tare când descoperi că la Oxford aceasta era cu aproximativ cinci sute de ani mai bătrână decât la Berna și că tot ce fusese scris în timpul vieții contemporanilor noștri nu era

prea recomandabil. Dar își învinse repede decepția. Asta înseamnă calitate, își spuse el. Asta e universitatea. Nu trecu mult și se cufundă în textele trunchiate ale menestrelilor medievali cu aceeași ardoare cu care se apropiase de Thomas Mann. La sfârșitul primului trimestru ajunsese un student fanatic al claselor de *Hoch Deutsch* și *Mittle Deutsch*. La sfârșitul celui de-al doilea, putea să recite *Hildebrandslied* și să citeze la barul colegiului din traducerea în gotică a Bibliei făcută de episcopul Ulfila, spre încântarea modestei sale Curți. Pe la jumătatea celui de-al treilea, se dezlănțuia în domeniile parnasiene ale filologiei comparative sau ale pretinsei filologii, unde creativitatea juvenilă găsisese întotdeauna loc de desfășurare. Și când se trezi pentru scurt timp transportat în modernismul primejdios al secolului al șaptesprezecelea, nu mică-i fu bucuria să poată arăta, într-o diatribă de douăzeci de pagini împotriva arogantului Grimmelshausen, că poetul își compromisese opera împănând-o cu morală populistă și-și subminase credibilitatea luptând pe ambele fronturi în Războiul de Treizeci de Ani. Ca o lovitură finală, sugerase că obsesia lui Grimmelshausen pentru numele false arunca o umbră de îndoială asupra calității lui de autor.

Rămân aici pentru totdeauna, hotărî el. Mă fac profesor și voi fi eroul studenților mei. Ca să vină în sprijinul acestei ambiții, își compuse o bâlbâială selectivă și un zâmbet plin de abnegație, iar noaptea stătea ore întregi la birou, bând nes ca să rămână treaz. Când se lumina de ziuă, se aventura în jos pe scări nebărbierit, astfel ca toată lumea să poată vedea urmele studiului imprimat pe chipul său pătimaș. Într-una dintre aceste dimineți avu surpriza să găsească o ladă de sticle cu vin de Porto din cel mai bun în fața ușii sale, însoțită de un bilet din partea profesorului de drept.

Stimate domnule Pym.

Ieri, domnii de la Harrods mi-au livrat lada anexată, împreună cu o fermecătoare scrisoare din partea tatălui dumitale, care pare a mi te recomanda în calitate de student al meu. Deși n-am obiceiul să refuz o asemenea dovadă de generozitate, mă tem că gestul ar fi mai justificat față de colegul de la limbi moderne, căci am înțeles de la directorul

dumitale de studii că înveți germana.

Jumătate de zi Pym nu știu unde să se ascundă. Cu gulerul de la haină ridicat, rătăci nefericit prin Christ Church Meadows, chiuli de la cursuri de teamă să nu fie arestat și-i scrise scrisori Belindei, care lucra ca secretară benevolă la o organizație de binefacere din Londra. Toată după-amiaza o petrecu în obscuritatea unei săli de cinematograf. Seara, încă pradă disperării, căra lada vinovată la Colegiul Balliol, decis să-i mărturisească lui Sefton Boyd toată trășenia. Dar, până să ajungă, născocise o versiune mai atrăgătoare.

— Un nenorocit plin de bani de la Colegiul Merton încearcă să mă facă să mă culc cu el, protestă el pe un ton de sănătoasă exasperare pe care-l repetase tot drumul până la poartă. Mi-a trimis o lădiță de vin de Porto a-ntâia ca să mă cumpere.

Dacă Sefton Boyd se îndoi de adevărul spuselor lui, nu lăsă să se vadă. Transportară împreună prada la Gridiron Club, unde o lichidară în șase, închinând cum se cuvine, până în zori, pentru virginitatea lui Pym. Câteva zile mai târziu, Pym fu ales membru. Când veni vacanța, se angajă ca vânzător de covoare într-un magazin din Watford. Stagiul de vacanță pentru studenții în drept, îi spuse el lui Rick. Asemănător cursurilor de vară pe care le urmărise în Elveția. Drept răspuns, Rick îi trimise o predică pe cinci pagini, punându-l în gardă împotriva intelectualilor cu capul în nori și un cec de cincizeci de lire care se dovedi fără acoperire.

Un trimestru de vară fu dedicat în întregime femeilor. Niciodată nu mai fusese Pym atât de îndrăgostit. Jura iubire fiecărei fete pe care o întâlnea, într-atât era de dornic să le schimbe părerea proastă pe care presupunea că o vor avea despre el. În mici cafenele intime, pe bănci în parc sau pur și simplu plimbându-se pe malurile Isisului în după-amiezi superbe, Pym le ținea de mână, își cufunda privirea în ochii lor uimiți și le spunea ce visaseră întotdeauna să audă. Dacă într-o zi se simțea stângaci în prezența uneia, jura ca a doua zi să se descurce mai bine cu alta, căci femeile de vârstă și de nivelul lui intelectual erau ceva nou pentru el și își pierdea toată încrederea de îndată ce fetele nu-și mai asumau o poziție de inferioritate. Dacă se simțea prost cu toate, îi scria



Belindei, care îi răspundea întotdeauna. Declarațiile lui de dragoste nu erau niciodată la fel; nu era un cinic. Uneia îi vorbea despre ambiția de a se întoarce pe scenele teatrelor elvețiene, unde se bucurase de mult succes. Ar trebui să învețe germana și să vină cu el, îi spunea; ar juca teatru împreună. Altea i se prezenta ca fiind un poet al zădărnicii și-i descria persecuțiile la care fusese supus de către poliția elvețiană setoasă de sânge.

— Și eu care credeam că sunt nemaipomenit de neutri și de omenoși! exclamă ea, îngrozită de descrierea bătailor pe care le primise înainte de a fi condus la granița cu Austria.

— Nu și dacă ești altfel decât ei, răspunse Pym sumbru. Nu și dacă refuzi să te conformezi normelor burgheze. La ei acasă, elvețienii au două legi pe care să te ferească Dumnezeu să le încalci. Să nu fii sărac și să nu fii străin. Eu eram și una și alta.

— Măcar tu ai trăit cu-adevărat, spuse fata. E fantastic. Eu una n-am făcut absolut nimic.

Unei a treia i se descrie ca fiind romancierul existenței torturate, nepublicat încă, dar ale cărui romane se aflau în siguranță, la el acasă, într-un fișet vechi.

Într-o zi apără Jemima. Mama ei o trimisese la o școală de secretariat din Oxford ca să învețe să bată la mașină și să danseze. Avea picioare lungi și un aer de permanentă zăpăceală, ca și cum ar fi fost mereu în întârziere. Era mai frumoasă ca oricând.

— Te iubesc, îi mărturisi Pym, dându-i să mănânce felii de chec la el în cameră. Oriunde m-am aflat, orice a trebuit să îndur, n-am încetat nicio clipă să te iubesc.

— Dar ce-a trebuit să înduri? întrebă Jemima.

În cazul Jemimei era nevoie de ceva și mai special. Răspunsul lui Pym îl miră și pe el. Mai târziu și-l explică prin aceea că zăcea în așteptare în sinea lui și că izbucnise fără să-l poată opri.

— Am făcut-o pentru Anglia, spuse el. Am noroc că mai sunt în viață. Dacă spui cuiva, mă omoară.

— De ce să te omoare?

— E secret. Am jurat să nu spun niciodată.

— Atunci de ce îmi spui mie?

— Te iubesc. Am fost silit să fac lucruri groaznice unor oameni. Nu-ți poți imagina ce înseamnă să porți singur povara unor astfel de secrete.

Auzindu-se că pronunță aceste cuvinte, Pym își aminti de ceva ce-i spusese Axei cu puțin înainte de sfârșit: „Nu există viață care să nu revină în trecut”.

Când o întâlni din nou pe Jemima, îi descrie o fată curajoasă, cu care lucrase în timpul misiunilor lui teribil de secrete. În capul lui era una dintre fotografiile acelea neclare din timpul războiului, în care vedeai femei frumoase câștigând Ordinul Sfântului Gheorghe pentru că fuseseră parașutate săptămână de săptămână în Franța.

— O chema Wendy. Am fost și în Rusia în misiune împreună. Eram un fel de asociați.

— Te-ai culcat cu ea?

— Nu aveam genul ăsta de relații. Era ceva strict profesional.

Jemima părea fascinată.

— Vrei să spui că era de profesie curvă?

— Bineînțeles că nu. Era agent secret ca și mine.

— Dar cu o curvă te-ai culcat vreodată?

— Nu.

— Kenneth s-a culcat. Chiar cu două. Câte una la fiecare capăt, Xa fiecare capăt al cui? se întrebă Pym, cuprins de indignare.

Eu sunt un erou al serviciilor secrete și ea îmi vorbește de sex!” în disperarea lui, îi scrisese Belindei o scrisoare de douăsprezece pagini despre iubirea platonică pe care i-o purta, dar, când sosi răspunsul, uitase deja în ce dispoziție se aflase când o scrisese. Jemima venea uneori nepoftită, nemachiată și cu părul tras după urechi. Se lungea pe pat și citea din Jane Austen, ținând cartea pe burtă, lovind cu câte un picior gol aerul sau căscând.

— Dacă vrei poți să-mi bagi mâna sub fustă, spuse ea.

— Mulțumesc, nu-i nevoie, zise Pym.

Prea politicos ca s-o deranjeze, se așeză în fotoliu și se cufundă în lectura *Istoria Literaturii Germane Vechi* până ce ea plecă strâmbându-se. Un timp după aceea nu-l mai vizită. O mai vedea din când în când în cinematografe, șapte la

număr, așa că într-o săptămână putea trece prin toate. Întotdeauna era cu un alt bărbat și o dată, ca și fratele ei, era cu doi. În aceeași perioadă veni o dată și Belinda să stea cu ea, dar îi spuse lui Pym că era mai bine să nu se vadă, căci n-ar fi fost frumos față de Jem. Nevoia pe care o resimțea Pym de a o impresiona pe Jemima atinsese culmi de nebănuț. Începu să ia mesele singur și arăta ca dracu', dar ea tot nu veni la el. Într-o seară, trecând pe lângă un zid de cărămidă, își zdrobi intenționat încheieturile degetelor până ce-i dădu sângele, apoi alergă până la apartamentul luxos pe care îl ocupa ea pe Merton Street, unde o găsi uscându-și părul în fața radiatorului electric.

— Cu cine te-ai bătut? îl întrebă ea, în timp ce-l tampona cu iod.

— Nu pot să-ți spun. Sunt lucruri de care nu scapi niciodată.

Culcă radiatorul ca să prăjească pâine pe el, în timp ce-și peria părul și-l privea printre şuvițe.

— Dacă aș fi bărbat, spuse ea, nu mi-aș irosi energia lovind pe cineva. Nu aș juca rugby, nu aș boxa, nu i-aș spiona pe oameni. Nici măcar n-aș călări. Aș păstra-o toată ca să mă regulez, să mă regulez și iar să mă regulez.

Pym plecă, fierbând de furie împotriva frivolității celor ce nu izbuteau să-i înțeleagă aspirațiile înalte.

Draga mea Bel.

Chiar nu poți să faci nimic pentru Jemima? îmi face rău s-o văd în ce hal se distruge.

Știa oare Pym că-l ispita pe Dumnezeu? Acum, în noaptea asta vântoasă la malul mării, când încerc să povestesc totul după atâția ani, sunt convins că așa a fost. Pe cine altul decât nu pe Creatorul său îl provoca atunci când țesea poveștile lui prostesti? Pym își conjura destinul la fel de sigur ca și cum ar fi cerut anumite lucruri exacte în rugăciunile lui, și Dumnezeu i-a acordat bunăvoința Lui, așa cum a făcut-o adeseori. Versiunea imaginară despre sine însuși îl aștepta după colț ca o momeală pe care niciun ochi celest n-ar fi putut să n-o observe și răspunsul divin se afla în despărțitura lui de pe raftul din loja portarului cu nici douăzeci și patru de ore mai târziu, când coborî să vadă cine-

I iubea în dimineața aceea de sâmbătă, înainte de micul dejun. Ah! O scrisoare! Albastră! Să fie de la Jemima... sau de la virtuoașa Belinda, prietena Jemimei? Să fie de la Lalage, poate... sau de la

Polly, Prudence sau Anne? Răspunsul, Jack, e că nu era de la niciuna dintre ele. Venea, ca atâtea alte lucruri rele, de la tine. Îi scriai lui Pym din Oman, prin intermediul Cercetărilor Stării de Armistițiu, cu toate că timbrul era de un albastru cât se poate de britanic și ștampila provenea de la poșta din Whitehall, fiindcă scrisoarea ajunsese în Anglia într-o valiză.

Dragul meu Magnus.

După cum vezi din antetul scrisorii, am părăsit huzurul de la Berna pentru ținuturi mai aride și acum sunt detașat aici, la Misiunea Militară, unde viața este fără doar și poate ceva mai palpitantă! Mă ocup în continuare de același gen de activitate în slujba bisericii și trebuie să recunosc că unii dintre arabii de pe-aici cântă destul de bine. Îți scriu din două motive:

1) Să-ți urez cât mai mult succes în studiile tale și să-ți repet cât de mult mă interesează progresele pe care le faci.

2) Să-ți spun că am transmis numele tău bisericii surori din țara noastră de baștină, căci bănuiesc că nu prea au tenori acolo unde te afli. Așa că, dacă se întâmplă să ai vești de la un tip pe nume Rob Gaunt, care-ți va spune că mi-e prieten, sper că-i vei permite să te invite la masă din partea mea și ai grijă să nu șovăiești să te îmbuibă după pofta inimii! În treacăt te informez că e locotenent-colonel de artilerie, ca să fii cât mai precis.

Pym n-a trebuit să aștepte prea mult, deși fiecare minut i s-a părut cât un an. Marțea următoare, când se întorcea de la un test despre teoria lui Ablaut, îl aștepta un alt plic. De data asta era cafeniu și neobișnuit de gros, un model pe care nu l-am mai văzut vreodată în anii care au urmat. Era striat cu linii fine care-i dădeau un aspect de carton ondulat, deși textura lui era netedă și moale la pipăit. Nu avea nicio ștampilă pe verso, nicio adresă a expeditorului. Chiar și numele fabricantului rămânea secret. Dar numele și adresa lui Pym erau impecabil dactilografiate și timbrul

impecabil centrat, iar când, în siguranța camerei lui, pipăi clapa de pe dos, descoperi că era lipită cu un fel de cauciuc care avea un miros acid și se desprindea în fibre lipicioase ca guma de mestecat. Nu conținea decât o singură foaie de hârtie albă și groasă, care nu părea îndoită, ci mai degrabă călcată cu fierul de călcat. Cum o deschise, marele spion observă imediat absența oricărui filigran. Caracterele erau mari, ca pentru miopi, alinierea perfectă:

Căsuța 777

Ministerul de Război Whitehall S.W.I

Dragul meu Pym.

Prietenul nostru comun Jack mi-a spus lucruri excelente despre dumneavoastră și m-ar bucura mult dacă aș avea prilejul să vă cunosc, întrucât există probleme importante de interes reciproc în care ne-ați putea fi de ajutor. Din păcate, acum am un program foarte încărcat și când veți primi această scrisoare, voi fi în străinătate. De aceea mă întreb dacă n-ați accepta ca, pentru moment, să aveți o convorbire cu un coleg de-al meu care are drum pe acolo luna viitoare. Dacă sunteți de acord, de ce n-ați lua autobuzul de Burford astfel ca să fiți în salonul barului Monmouth Arms cu puțin înainte de ora prânzului? Ca să vă ajute să-l recunoașteți, colegul meu va avea la el un exemplar din Allan Quatermain de Rider Haggard și vă sugerez ca dumneavoastră să luați un număr din Financial Times, ale cărui pagini roz sunt ușor de depistat. Numele său e Michael și, ca și Jack, a fost admirabil în război. Nu mă îndoiesc că o să vă înțelegeți de minune.

Cu cele mai bune urări.

Al dumneavoastră

R. Gaunt (Lt.-col., A.R., în rezervă)

În cele cinci zile care urmară, Pym nu mai lucră deloc. Bătu străduțele lăturalnice ale orașului, întorcându-se brusc să vadă cine îl urmărea. Cumpără un cuțit cu teacă și exersă aruncându-l în copaci până când se rupse lama. Își redactă testamentul și i-l trimise Belindei. Când intra în cameră o făcea cu mare grijă, nu mai cobora sau urca scara fără să se asigure mai întâi că nu se auzea vreun zgomot suspect. Unde să ascundă scrisorile secrete? Erau prea valoroase ca să le

arunce. Amintindu-și de ceva ce citise, scobi interiorul exemplarului său nou-nouț din *Dicționarul Etimologic* al lui Kluge ca să le facă o ascunzătoare. Din clipa aceea, bietul său Kluge cu mațele scoase deveni primul obiect asupra căruia i se opreau ochii de cum intra în cameră. Ca să cumpere exemplarul din *Financial Times* fără să atragă atenția, se duse până la Littlemore, dar la oficiul poștal din sat nici nu auziseră de acest ziar. Când ajunse înapoi la Oxford, totul era închis. După o noapte nedormită, efectua în zori, înainte să se fi trezit cineva, o descindere în sala comună a anului întâi și fură un număr vechi din rastel.

În zilele săptămânii, la Burford mergeau două autobuze, dar cel de-al doilea nu-i lăsa decât douăzeci de minute ca să găsească Monmouth Arms, așa că-l luă pe primul și ajunse la nouă și patruzeci de minute, ca să descopere că autobuzul îl lăsase chiar în ușa barului. Se afla într-o asemenea stare de enervare, încât firma barului, cu literele ei mari și distincte, i se păru o adevărată încălcare a securității naționale și trecu iute pe lângă ea, privind în altă parte. Restul dimineții se scurse cu o încetineală de melc. La unsprezece, carnețelul lui era deja plin de numerele tuturor mașinilor parcate în Burford, precum și de observații ample despre trecătorii suspecti. La douăsprezece fără două minute, bine instalat la barul de la Monmouth Arms, simți cum îl cuprinde panica. Se afla cu-adevărat la Monmouth Arms? Nu cumva nimerise la Golden Pheasant? Nu cumva colonelul Gaunt spusese *Poveste de iarnă*? În mintea înfierbântată a lui Pym aceste posibilități se contopeau într-un aliaj strălucitor și înfricoșător. Ieși din bar și reciti pe furiș numele hanului, înainte de a da fuga la toaletă din curte ca să-și dea cu apă rece pe față. În picioare în fața unui separeu, auzi un sunet ca o rafală de vânt și mai mult ghici o siluetă masivă într-un impermeabil bleumarin ce se oprise lângă el. Corpul și-l ținea înclinat spre spate și cam într-o parte, ochii erau dați peste cap, parcă în suferință. Pentru o clipă înfricoșătoare, Pym se temu că bărbatul fusese împușcat, până ce-și dădu seama că acele contorsiuni erau cauzate de dificultățile pe care le avea ca să țină un volum gros sub braț. Nemaiputând să joace teatru, lui Pym nu-i rămase

decât să se încheie la nasturi și să dea fuga înapoi în bar, unde, punând numărul din *Financial Times* pe tejghea, comandă o bere.

— Adu două, amice, îi spuse o voce veselă barmanului. Azi face cinste unchiul. Ce mai faci? Ce zici de masa aia din colț? Vezi, nu-ți uita ziarul.

N-o să vorbesc prea mult despre cum ne-am făcut curte unul celuilalt, Jack. Când doi oameni s-au hotărât să se culce împreună, ce se petrece între ei înainte de eveniment este mai degrabă o problemă de formă, nu de conținut. Nici nu-mi mai amintesc prea bine ce justificări am găsit, căci Michael era un tip timid, care-și petrecuse cea mai mare parte din viață pe mare, și rarele lui aluzii filosofice țâșneau din el aidoma unor semnale rătăcite, în timp ce-și tampona buzele cu o batistă în carouri.

— Cineva trebuie să curețe mizeria, bătrâne – bucată cu bucată, altfel nu se poate – dacă nu vrem ca nenorociții ăia să ne fure corabia de sub noi – lucru de care, pot să-ți spun, n-am chef deloc.

Ce enunța prin asta era o profesiune de credință făcută fără emfază, pe care o înecă imediat într-o sorbitură lungă de bere. Michael nu a fost decât primul dintr-o lungă listă de înlocuitori ai tăi, Jack, așa că să-l lăsăm pe el să-i reprezinte pe toți ceilalți. Dacă-mi amintesc bine, după Michael a venit David, după David un oarecare Alan, iar după Alan am uitat cine. Pym nu vedea niciun defect la ei. Sau, dacă vedea, îl interpreta imediat ca pe un subterfugiu de o inteligență diabolică. Astăzi, bineînțeles, nu-mi mai fac niciun fel de iluzii despre ce erau bieții oameni: membri ai acelei mari familii pe cale de dispariție, formată de clasele de amatori britanici care par să bântuie de drept serviciile secrete, automobil-cluburile și alte acțiuni de binefacere particulare și mai bogate. În niciun caz oameni răi. Nici necinstiți. Nici proști. Dar oameni care văd amenințarea la adresa clasei lor ca fiind sinonimă cu amenințarea la adresa Angliei și care n-au ajuns niciodată destul de departe ca să-și dea seama de diferență. Oameni modești, cu simț practic, completându-și cu conștiinciozitate formularele de cheltuieli, luându-și salariile și impresionându-și informatorii cu aerul lor calm și

experimentat ce transpărea de sub ironie. Dar în tainițele inimilor lor se hrăneau cu aceleași iluzii pe care le avea în vremea aceea și Pym. Și având nevoie de informatorii lor ca să-i ajute s-o facă. Oameni preocupați, lăsând în urma lor un miros de mâncare de crăsmă și de sală în care se joacă *squash* și obiceiul de a privi în jur când plăteau, ca și cum s-ar fi întrebat dacă nu cumva exista și un mod mai bun de a trăi. Și Pym, trecând astfel din mână în mână, făcuse tot ce-i stătuse în putință ca să-i servească și să-i respecte pe toți. Credea în ei; îi înveselea cu povestioare amuzante din rezerva lui din ce în ce mai mare. Făcea totul ca să le ofere cât mai mult și să le facă astfel zilele cât mai palpitante. Și, când venea vremea ca ei să plece, avea întotdeauna grijă să aibă pusă deoparte pentru fiecare o ultimă informație pe care s-o ducă acasă la părinții lor, chiar dacă uneori era silit s-o inventeze.

— Ce mai face colonelul? riscă să întrebe Pym într-o zi, amintindu-și cu întârziere că Michael era încă, oficial, reprezentantul colonelului Gaunt.

— Eu unul n-aș pune niciodată întrebarea asta, bătrâne, spuse Michael și, spre surprinderea lui Pym, începu să pocnească din degete, ca și cum ar fi chemat un câine.

A existat oare Rob Gaunt cu adevărat? Pym nu l-a întâlnit niciodată și, mai târziu, când se afla într-o poziție care-i permitea să se informeze, n-a reușit să găsească pe nimeni care să admită că auzise vreodată de el.

Acum plicurile cafenii curg, la fel de groase, uneori două sau trei pe săptămână. Portarul colegiului s-a învățat într-atât cu ele, că le pune în caseta lui Pym fără să citească numele adresantului și Pym se vede silit să scribească un alt dicționar ca să aibă unde să le pună. Cuprind întotdeauna instrucțiuni și uneori sume mici de bani, despre care cei ca Michael spun că sunt greu de găsit. Și mai grozav e fondul de rulment al lui Pym, menținut la fabuloasa sumă de douăzeci de lire: șapte lire și nouă pence pentru a-l invita pe secretarul Societății Hegeliene a Universității Oxford... cinci șilingi contribuție la campania pentru pace în Coreea... paisprezece șilingi pentru o sticlă de sherry destinată reuniunii Asociației pentru Relațiile Culturale cu URSS... o liră, cincisprezece



șilingi și nouă pence biletul de autobuz până la Cambridge pentru o vizită de prietenie la membrii Secției Universității din Cambridge, plus tratația. La început, Pym e prudent în cererile sale, temându-se că abuzează de bunăvoința stăpânilor lui. Colonelul va găsi pe cineva care să-l coste mai puțin, pe cineva mai bogat, pe cineva care știe că un adevărat gentleman nu se uită la cheltuieli. Încetul cu încetul, începe însă să înțeleagă că, departe de a-i indispute pe patroni, cheltuielile sunt privite ca o dovadă a hărniciei lui.

Dragă prietene – scria Michael, respectând propria-i regulă conform căreia numele trebuie evitate, pentru cazul în care dușmanul ar intercepta corespondența – Unsprezece. Mulțumesc pentru numărul opt care a ajuns cu bine, o mică bijuterie ca de obicei. Mi-am permis să transmit prezentarea ultimei corale domnului și stăpânului nostru de sus și nu l-am mai văzut, dragul de el, râzând cu atâta poftă de când mătușă-sa și-a prins mâna stângă în știi tu ce. E strălucitoare și plină de informații, dragă domnule, și află că marele patron în persoană ți-a apreciat perseverența. Și acum obișnuita listă de cumpărături.

1) Ești sigur că distinsul trezorier al asociației noastre își scrie numele cu Z și nu cu S? În registrul de cadastru figurează un Abraham S, matematician, ultimul domiciliu la liceul din Manchester, și se potrivește, în mod sigur însă niciun Z. (Deși e foarte posibil ca un gentleman de talia lui să-și scrie oricum numele în ambele feluri...) Nu forța lucrurile, cum spune episcopul, dar, dacă Doamna Șansă îți scoate răspunsul în cale, spune-ne și nouă...

2) Te rog să-ți ții fina ureche deschisă la discuțiile despre bravii noștri frați scoțieni, care vor să trimită o delegație la Festivalul Tineretului de la Sarajevo din iulie. Puterii actuale încep să nu-i mai placă deloc acești oameni care primesc subvenții uriașe de la guvern doar ca să-i mituiască pe cei de afară și să scuipe la adresa guvernului sus-menționat.

3) În ce-l privește pe distinsul cântăreț de la Universitatea din Leeds care se va adresa adunării pe 1 martie, te rog să fii cu ochii deschiși și cu urechile ciulite pe lângă fidela lui consoartă Magdalene (Dumnezeu să ne

apere!), despre care se spune că ar fi la fel de muzicală ca și bărbatu-său, dar preferă să stea în banca ei din cauza problemelor științifice delicate de care se ocupă. Orice comentariu este bine-venit...

De ce a făcut Pym toate astea, Tom? La început, acțiunea în sine l-a atras. Nu scopul, cu atât mai puțin cuvântul. Era propria lui alegere. Era propria lui viață. Nimeni nu l-a silit. Oricând în decursul drumului, sau chiar la începutul lui, ar fi putut să strige nu, spre propria-i surprindere. N-a făcut-o niciodată. A fost nevoie de alte zece generații universitare înainte de a se declara învins, numai că atunci jocurile erau deja făcute, toate jocurile. De ce și-a irosit libertatea și șansa, te vei întreba, fizicul plăcut și buna dispoziție chiar în clipa în care acestea aveau, în fine, prilejul să se dezvolte? De ce să se împrietenească tocmai cu un grup de oameni mohorâți și nefericiți, cu origine și mentalitate străine de ale lui, de ce să se lipească de ei, numai zâmbete și servilism – căci, te rog să mă crezi, stânga universitară din epoca aceea nu mai avea nimic atrăgător, Berlinul și Coreea plătiseră pentru asta – numai ca să fie în stare să-i trădeze? De ce să stea nopți întregi în sălile din spate ale cârciumilor cu niște provinciale ursuze care bombăneau tot timpul, mâncau crochete cu nuci și luau numai „foarte bine” la economie, numai ca să profeseze o viziune despre lume pe care trebuia s-o învețe din mers, forțându-se să adopte convingeri contrare convingerilor sale, distrugându-și sănătatea cu țigări proaste în timp ce declara cu patimă că tot ce părea amuzant în viață era un lucru de rușine?

De ce să joace cu ei rolul părintelui Murgo, oferindu-le originile lui burgheze pentru a fi condamnate, înjosindu-se, delectându-se la criticile lor, dar fără a primi de la ei iertarea păcatelor – doar pentru ca apoi să dea fuga și să aplece cântarul de cealaltă parte, redactând un fluviu de rapoarte înfrumusețate despre ce se petrecuse în timpul nopții? Ar trebui să știi. Am făcut-o, i-am făcut și pe alții s-o facă și întotdeauna m-am dovedit cât se poate de convingător în metodele mele de convingere. Pentru Anglia. Pentru ca lumea liberă să poată dormi liniștită în patul ei, în timp ce santinelele secrete stau de pază. Din dragoste. Ca să fiu un

tip de treabă, un bun soldat. Numele lui Abia Ziegler, cu Z sau cu S, era scris cu litere mari, de asta poți fi sigur, pe toate afișele de stânga din toate colegiile din Oxford. Abia era un maniac sexual nebun după publicitate, fumător de pipă, nu mai înalt de un metru cincizeci. Singura lui ambiție în viață era să fie luat în seamă și considera stânga ce se clătina ca pe un mijloc rapid de a-și atinge scopul. Există cel puțin o duzină de metode inofensive prin care Michael și oamenii lui ar fi putut afla orice despre Abia, dar trebuiau să-i dea de lucru lui Pym. Marele spion s-ar fi dus bucuros pe jos până la Manchester doar ca să-l caute pe Ziegler sau Siegler în cartea de telefon, într-atât era de devotat, trup și suflet, misiunii sale secrete. Asta nu e trădare, își spunea el în timp ce lucra pentru diverși tipuri de genul lui Michael; asta e viața adevărată. Băieții și fetele astea care vorbesc prea tare, cu eșarfele colegiilor lor și cu accentul lor caraghios, care mă consideră prietenul lor burghez, sunt compatrioții mei ce plănuiesc să răstoarne ordinea noastră socială.

Pentru țara lui, sau cum i-o fi spus, Pym trimise plicuri și memoră adrese, juca rolul chelnerului la întruniri publice, mărșăluia la manifestații lugubre și pe urmă notă toate numele participanților. Acceptă pentru țara lui sarcinile cele mai penibile, dacă asta l-ar fi ajutat să fie bine văzut. Pentru țara lui, din iubire sau pentru toți acei tipuri ca Michael, stătu noaptea târziu la colțuri de stradă, oferind pamflete marxiste de necitit trecătorilor care-i spuneau c-ar trebui să fie deja în pat. Arunca apoi restul de exemplare într-un șanț și punea bani de la el în pușculița partidului, pentru că era prea mândru ca să-i ceară de la cei ca Michael. Și dacă, din întâmplare, când stătea până târziu ca să redacteze meticuloasele lui rapoarte despre revoluționarii de mâine, fantoma lui Axei se materializa în fața lui și strigătul lui Axei „Pym, ticălosule, unde ești?” îi răsuna în urechi, tot ce avea de făcut Pym era să-l gonească cu ajutorul unei combinații a logicii diferiților Michael cu propria-i logică: „Erai dușmanul țării mele chiar dacă erai prietenul meu. Nu prezentai încredere. Nu aveai acte. Îmi pare rău”.

— Ce naiba cauți cu toți acei roșii? îl întrebă într-o zi Sefton Boyd, cu o voce somnoroasă, cu fața cufundată în

iarbă.

Se duseseră cu mașina lui sport să mănânce de prânz la Gotistow și ședeau întinși pe o pajiște, deasupra stăvilărilor.

— Mi s-a spus c-ai fost văzut la grupul Cole. Ai ținut un discurs de rahat despre nebunia războiului. Ce naiba e grupul ăsta Cole, atunci când nu se ține de manifestații?

— E un grup de discuție condus de G.D. Cole. Explorează căile socialismului.

— Sunt poponari?

— Nu, după câte știu.

— Bine, atunci explorează alte căi. Ți-am văzut caraghiosul de nume și pe un afiș. Secretarul clubului socialist al colegiului. Ce naiba, eu credeam că ești membru la Gridiron.

— Îmi place să cunosc toate aspectele, spuse Pym.

— Cu ei nu se poate. Cu noi, da. Ei nu reprezintă decât un singur aspect. Au pus mâna pe jumătate din Europa și sunt o bandă de nemernici. Crede-mă pe cuvânt.

— O fac pentru țara mea, spuse Pym. E secret.

— Rahat, zise Sefton Boyd.

— E adevărat. Primesc în fiecare săptămână instrucțiuni de la Londra. Sunt membru al Serviciului Secret.

— Așa cum erai în armata germană la Grimble, sugera Sefton Boyd. Cum erai mătușa lui Himmler la Willow. Cum ai regulat-o pe nevasta lui Willow și cum ducea taică-tău mesaje pentru Winston Churchill.

Sosi apoi și ziua de mult anunțată și adeseori amânată, în care Michael îl luă pe Pym la el acasă ca să-i cunoască familia.

— O tipă a-ntâia, îl preveni Michael, făcând dinainte reclamă pentru nevastă-sa. O minte brici. Nimic nu-i scapă.

Doamna Michael se dovedi a fi o femeie vorace, ofilită înainte de vreme, îmbrăcată cu o fustă despicată și cu o bluză foarte decoltată peste un piept neatrăgător. În timp ce soțul ei trebuia în magazie, unde părea că și doarme, Pym mânca stângaci budinca și-i respinse îmbrățișările până când se văzu silit să se refugieze cu copiii pe peluză. Când începu să plouă, îi băgă în salon și-i postă în jurul lui ca un

zid de apărare, jucându-se cu jucăriile lor.

— Magnus, care sunt inițialele tatălui tău? întrebă doamna Michael cu o voce autoritară, din pragul ușii.

Îmi amintesc și acum vocea ei pusă pe ceartă și întrebătoare, ca și cum tocmai i-aș fi mâncat ultima bomboană, fiindcă am refuzat să mă duc sus în pat cu ea.

— R.T., spuse Pym.

Ținea în mână un exemplar din ziarul de duminică, pe care probabil că îl citise în bucătărie.

— Ei bine, aici spune că un R.T. Pym se prezintă la alegeri în calitate de candidat liberal la Gulworth North. Îl descriu ca fiind filantrop și agent imobiliar. Nu pot să fie doi cu același nume, nu-i așa?

Pym îi luă ziarul din mână.

— Nu, căzu el de acord, uitându-se la fotografia lui Rick în persoană, însoțit de un setter roșu. Nu pot să fie doi.

— Ai fi putut să ne spui și nouă. Știu că ești teribil de bogat și dintr-o clasă mult deasupra noastră, dar pentru unii ca noi o chestie ca asta e grozav de palpitantă.

Bolnav de teamă, Pym se întoarse la Oxford și se strădui să citească, chiar dacă pe sărite, ultimele patru scrisori de la Rick, pe care le vârâse nedeschise în sertarul de la birou, lângă exemplarul din Grimmelshausen de la Axei și mai multe facturi neachitate.

Cu halatul de casă din păr de cămilă bine strâns pe el, Pym la cincizeci și trei de ani tremura. Îl apucase brusc, așa cum i se întâmpla uneori, un frison fără temperatură. Scrisese de când se trezise și, judecând după barbă, trebuie să fi trecut destul de mult de atunci. Tremurul se prefăcu într-o adevărată zgâlțâială, cum se întâmpla de fiecare dată. Îi contorsiona mușchii gâtului și-i rodea partea din spate a coapselor. Începu să strănute. Primul strănut fu lung și speculativ. Al doilea îi urmă ca o împușcătură de răspuns. Se bat în corpul meu, își spuse el, băieții buni și cei răi sunt pe cale să-și rezolve problemele trăgând în interiorul meu. Hapciu: „Doamne, primește-mi sufletul”. Hapciu: „Doamne, iartă-l, pentru că nu știe ce face”. Se ridică și, ținându-și o mână peste gură, mări cu cealaltă flacăra focului cu gaze. Încercând să-și revină, începu să facă turul camerei, ca un

prizonier, simțindu-se din ce în ce mai rău. Porni de la un colț al covorului domnișoarei Dubber, făcu zece pași, se întoarse apoi în unghi drept și mai făcu opt. Se opri și examinează dreptunghiul pe care îl măsurase cu pașii lui. Cum de putuse Rick să suporte? se întreabă el. Cum de putuse Axei? își ridică brațele, comparând lățimea celulei cu anvergura brațelor lui larg deschise.

— Hristoase, murmură el cu voce tare. Abia încap.

Ridicând servieta cu colțurile întărite pe care încă nu o deschisese, o duse la foc și se așează, cu sprâncenele încruntate, privind flăcările, în timp ce tremurul devenea și mai violent. Rick ar fi trebuit să moară când l-am ucis eu. Șopti cu voce tare cuvintele, ascultându-le ca pe o sfidare.

— Ar fi trebuit să mori când te-am ucis.

Se întoarse la birou și ridică stiloul. Orice rând scris e un rând de care am scăpat. O faci o dată și pe urmă mori. Scria repede. Și, pe măsură ce scria, zâmbetul îi reapăru pe buze. Iubire înseamnă tot ce poți trăda încă. Trădarea nu poate să apară decât dacă iubești.

Și Mary se ruga. Era la școală, în genunchi pe pernă, cu ochii ațintiți în noaptea din palmele ei, și se ruga să nu mai fie la școală, ci în bisericuța saxonă din Plush, care făcea parte din domeniu, cu tatăl și cu fratele ei îngenuncheați protector de o parte și de alta și cu colonelul reverend vicar al înaltei biserici anglicane lătrând ordine de atac și agitând cu zgomot cădelnița ca pe un gong de popotă. Sau îngenunchea lângă pat în camera ei, în cămașa ei de noapte, cu părul periat și cu fundul scos în afară, rugându-se ca nimeni să n-o mai trimită înapoi la internat. Dar, oricât s-ar fi rugat și ar fi implorat, Mary știa că nu se va trezi nicăieri altundeva, că va rămâne acolo unde se afla: în biserica anglicană din Viena, unde merg în fiecare miercuri la slujba de dimineață, cu toată liota de obișnuiți ai creștinătății itinerante, condusă de ambasadoarea britanică și de soția pastorului american și sprijinită de Caroline Lumsden, Bee Lederer și un mare contingent de olandezi, norvegieni și de transfugi de la ambasada germană de alături. Fergus și Georgie au prins rădăcini pe banca din spatele meu, fără ca un singur gând pios să le treacă prin minte; nu eu, ci Tom e la internat, și

Magnus, nu Dumnezeu, e omniprezent, omniscient și, deși invizibil, ține în mâini cheile destinelor noastre ale tuturor. Așa că Magnus, ticălosule, dacă mai există în tine vreun dram de adevăr, te rog să-mi faci plăcerea și să te uiți în jos de pe firmamentul tău și să mă sfătuiești, în nețărnamurita ta bunătate și înțelepciune – măcar o dată fără minciuni, fărăocolişuri și fără broderii – ce naiba să fac cu vechiul tău prieten de pe terenul de crichet din Corfu, care stă fără să se roage pe același rând de bănci ca și mine, de cealaltă parte a culoarului, de partea miresei, e slab și cocârjat, are o mustață sare și piper și umerii căzuți, exact așa cum l-a descris Tom, până la ridurile apărute din cauza râsului în jurul ochilor și la impermeabilul cenușiu, drapat în jurul umerilor ca o capă. Căci aceasta nu este nici prima și nici a doua apariție a îngerului tău cenușiu. Este a treia și cea mai originală în două zile și, de fiecare dată când stau nemișcată, îl simt cum se mai apropie cu un pas și, dacă nu te întorci iute și nu-mi spui ce să fac, s-ar putea să ne găsești împreună în pat căci, la urma urmei, așa cum m-ai asigurat la Berlin, nimic nu-i mai bun ca amorul atunci când vrei să spargi gheața și să faci să dispară barierele sociale.

Giles Marriott, preotul anglican, îi invită pe toți cei cu inima și cu mintea curată să se apropie întru credință. Mary se ridică, își aranjă fusta și păși pe culoar. Caroline Lumsden și soțul ei erau în fața ei, dar cuvioșenia le cerea să se salute înainte și nu după împărtășanie. Georgie și Fergus rămaseră nemișcați în banca lor, prea orgolioși ca să-și sacrifice agnosticismul de dragul acoperirii. Mai probabil că, pur și simplu, nu știu ce trebuie să facă, își zise Mary. Lipindu-și vârfurile degetelor de bărbie, își plecă din nou capul în rugăciune. „O, Doamne! O, Magnus! O, Jack, spuneți-mi ce să fac acum! E la treizeci de centimetri în spatele meu, îi simt mirosul de trabuc stătut”. Tom amintise și despre asta. La aeroport, ca un amănunt care-i revenise brusc în minte. „Fuma trabucuri mici, mami, cum fuma tati când hotărâse să se lase de țigări”. A avansat șchiopătând de-a lungul băncilor, a șchiopătat pe culoar. În spatele lui Mary se așezaseră mai mult de zece persoane, inclusiv ambasadoarea, fiica ei plină de coșuri și un cârd de

americani. Dar, orice ar fi, un șchiop rămâne un șchiop și bunii creștini se opresc ca să-l lase să treacă și-i zâmbesc și iată-l chiar în spatele ei, subiectul privilegiat al carității tuturor. Și de fiecare dată când șirul se mai apropie cu un pas de altar, șchiopătează atât de intim, ca și cum mi-ar pipăi fesele. Mary n-a mai văzut vreodată un șchiopătat atât de provocator, atât de impudic, atât de încărcat de subînțelesuri. Ochii lui veseli îi ardeau ceafa, îi putea simți. Putea simți cum ceafa o frige și cum i se încing obrazii pe măsură ce momentul comuniunii divine se apropia. În fața altarului, Jenny Forbes, soția ofițerului de administrație, făcu o genuflexiune înainte de a se retrage spre banca ei. Așa și trebuie să facă, dacă ne gândim cum se poartă cu noul și tânărul gardian de la cancelarie. Mary făcu ușurată un pas înainte și îngenunche în locul ei. Dă-mi pace, schilodule, stai la locul tău. Schilodul se conformă, dar cuvintele lui răsunau deja în capul ei ca un sunet de trompetă.

— Te pot ajuta să-l găsești. O să-ți trimit un mesaj acasă.

Un concert de întrebări răsunau la unison în capul lui Mary. Cum o să mi-l trimiți? Ce să-mi spui în mesaj? Să-i dea instrucțiuni legate de trădarea ei? Să-i explice de ce ieri, când pleca de la ceaiul Uniunii Internaționale a Femeilor, nu îndreptase spre el un deget acuzator când îi zâmbise de pe trotuarul din față? De ce nu le strigase „Arestați-l pe omul acela!” lui Georgie și lui Fergus, parcați la mai puțin de douăzeci de metri de poarta pe care ieșise cu dezinvoltură, fără să se ascundă cât de cât? Sau când apăruse la mai puțin de șase metri, la magazinul universal Swab?

Giles Marriott o privea uimit, oferindu-i pentru a doua oară trupul lui Hristos care se jertfise pentru ea. Mary își așează în grabă mâinile, așa cum fusese învățată din copilărie s-o facă, cu dreapta deasupra stângii, ca să formeze o cruce. Preotul îi așează cuminecătura în palmă. O ridică spre buze și o simți lipindu-se, apoi zăcând ca o bucată de lemn pe limba ei uscată. Nu, nu sunt demnă, își zise în timp ce aștepta potirul. E adevărat. Nu sunt demnă să vin la masa ta sau la masa oricui. Fiecare clipă care trece fără să-l denunț este o clipă de trădare. El mă ispitește și eu îl ascult cu toată ființa



mea. Mă atrage spre el și eu spun da, cu plăcere. Îi spun „Voi veni la tine de dragul lui Magnus și al copilului meu”. Îi spun „Voi veni la tine dacă îmi poți aduce o limpezire, chiar dacă ești răul personificat. Căci caut lumina, orice lumină, și aproape că am înnebunit în întunericul în care mă aflu. Voi veni la tine, pentru că tu ești cealaltă jumătate a lui Magnus și, prin urmare, cealaltă jumătate a mea”.

Când se întoarce la banca ei, întâlnește privirea lui Bee Lederer. Schimbare un zâmbet pios.

## CAPITOLUL 11

Nu s-au mai văzut vreodată alegeri parțiale ca astea, Tom, nu s-au mai văzut vreodată alegeri ca astea în general. Ne naștem, ne căsătorim, divorțăm, murim. Dar undeva pe drum, cu puțin noroc, putem să ajungem și candidatul liberal pentru vechea circumscripție de pescari și textiliști din Gulworth North, pierdută în mlaștinile din estul Angliei în anii întunecați de după război, înainte ca televiziunea să ia locul sălilor de întrunire ale ligii antialcoolice, într-o epocă în care comunicațiile erau în așa fel organizate, încât puteai să te naști din nou dacă te mutai la două sute cincizeci de kilometri nord-est de Londra. Dacă nu avem norocul să candidăm noi înșine, putem măcar să lăsăm totul baltă, de la criptocomunism la explorările sexuale neconsumate și, uitând de ultimul *Minnesänger*, să dăm fuga ca să fim alături de tatăl nostru la ora Marelui Examen, să dărdăim pentru el în pragul unor uși înghețate și să vrăjim doamne bătrâne, așa cum ne-a învățat să o facem, ca să ne dea votul lor, să ne ocupăm de ele chiar dacă simțim că ne dăm duhul, și să spunem lumii prin difuzoare ce tip fantastic e el, cum nu vor mai duce niciodată lipsă de nimic și să ne promitem cât se poate de sincer că, de îndată ce scrutinul va lua sfârșit, vom renunța la orice alt fel de viață și ne vom ocupa locul în mijlocul clasei muncitoare, unde s-au aflat, de fapt, întotdeauna inima și originile noastre, dovadă îmbrățișarea clandestină a cauzei oamenilor muncii în primii ani ai studiilor universitare.

Era în miezul iernii când Pym a ajuns în Gulworth și tot iarnă e și acum, căci nu m-am mai întors niciodată acolo, n-am îndrăznit niciodată s-o fac, Aceeași zăpadă acoperă mlaștinile și îngheață morile de vânt ale lui Don Quijote profilate pe cenușa unui cer flamand. Aceleași turle par că țin agățate orașele deasupra orizontului mării, chipurile ca din Bruegel ale electoratului sunt la fel de îmbujorate de ardoare ca acum treizeci de ani. Convoiul candidatului nostru, condus de domnul Cudlove, liberal de când lumea, și prețioasa lui încărcătură, mai poartă încă mesajul din săli de clasă albite de praf de cretă și până în alte săli încălzite cu

gaz, derapând și înjurând pe drumurile de țară, în timp ce candidatul nostru se frământă și mai goleşte un păhărel, iar Sylvia se ceartă în șoaptă cu maiorul Maxwell Cavendish, consultând harta. În amintirea mea, campania noastră electorală este turneul unui teatru al absurdului politic, avansând pe tărâmul acesta de mlaștini înzăpezite spre însași maiestuoasa sală a primăriei din Gulworth – închiriată în ciuda sfaturilor celor care pretindeau că n-o să reușim s-o umplem, dar am reușit – pentru Ultima Apariție a Candidatului Nostru. Și aici comedia se întrerupe brusc. Măștile și clopoțeli bufonilor cad clinchetind pe scenă, în timp ce Dumnezeu, printr-o singură întrebare cât se poate de simplă, ne înmânează nota de plată pentru toată distracția de până acum.

Dovezi, Tom. Fapte.

Iată cocarda din mătase galbenă pe care o purta Rick pentru această seară memorabilă. Fusese concepută special pentru el de același croitor ghinionist care-i crease și culorile grajdului de cai de curse. Iată pagina centrală din *Gulworth Mercury* din ziua următoare. Citește-o singur. UN CANDIDAT ÎȘI APĂRĂ ONOAREA: LAS GULWORTH NORTH SĂ FIE JUDECĂTORUL, SPUNE EL. Vezi fotografia podiumului cu tuburile orgii luminate și cu scara în formă de melc? Nu lipsește decât Makepeace Watermaster. Îi vezi pe bunicul tău, Tom, în mijlocul scenei, decupat de razele inegale ale proiectoarelor și pe taică-tău privind timid din spatele lui, cu părul cam lung? Nu-i așa că auzi tunetul pioșeniei marelui sfânt urcând spre plafonul curbat? Pym știe pe dinafară fiecare cuvânt al discursului lui Rick, fiecare gest grandilocvent, fiecare inflexiune a glasului. Rick se prezintă ca fiind un negustor cinstit, care își va dedica „toată viața, cât i-o fi dat să trăiască și cât veți crede, în înțelepciunea voastră, că aveți nevoie de mine” servirii circumscripției și e aproape gata să facă cu brațul drept un gest larg, prin care să taie capetele necredincioșilor. Cu degetele strânse și ușor îndoite, ca întotdeauna. Ne spune că e creștin umil și tată, că-i plac situațiile limpezi și că vrea să scape Gulworth North de dubla erezie a conservatorismului de sus și a socialismului de jos, chiar dacă i se mai întâmplă ca în

patima lui plină de cumpătare să mai încurce cuvintele. Urăște excesele. Îl scot din fire. Și acum vine vestea cea bună. Îți poți da seama din credința ce-i animă glasul. Cu Rick membru al parlamentului, Gulworth North va cunoaște o renaștere cum n-a visat vreodată. Comerțul muribund cu heringi se va ridica de pe patul de moarte și va merge înainte. Industria textilă falimentară va face ca pretutindeni să curgă dintr-odată lapte și miere. Fermele vor scăpa de birocrăția socialistă și vor deveni motiv de invidie pentru întreaga lume. Căile ferate și canalele în ruină vor scăpa ca prin minune de teribilele constrângeri ale revoluției industriale. Străzile vor deborda de un aflux de lichidități. Vârșnicii își vor vedea economiile la adăpost de orice fel de confiscare de către stat, iar bărbații vor fi scutiți cu toții de rușinea serviciului militar. Impozitul pe venit va dispărea și odată cu el toate celelalte inechități prezentate în manifestul liberal pe care Rick l-a citit numai în parte, dar în care crede fără rezerve.

Până aici, toate bune, numai că în seara asta cortina va coborî pentru ultima oară și Rick a pregătit ceva special. Se întoarce temerar cu spatele la mulțime și se adresează suporterilor săi fideli, aliniați în spatele lui pe estradă. Se pregătește să ne mulțumească. Ne privește. „Mai întâi dragei mele Sylvia, fără de care nimic din toate astea nu ar fi putut avea loc – mulțumesc, Sylvia, mulțumesc! Aplauze pentru regina mea Sylvia!” Asistența se execută entuziasmată. Sylvia își arată zâmbetul strălucitor, datorită căruia se află aici. Pym se așteaptă ca al doilea să fie el, dar nu se întâmplă așa. În seara asta, sclipiri de oțel brăzdează privirea albastră a lui Rick, din el emană un fel de lumină. Grandilocvența lui câștigă în intensitate, pierde însă din suflu. Frazе mai scurte, pe care campionul le rostește cu și mai multă putere. Îi mulțumește președintelui Partidului Liberal din Gulworth și fermecătoarei lui soții – Marjory, draga mea, nu fi așa sfioasă, unde ești? îi mulțumește nefericitului nostru reprezentant liberal local, un necredincios pe nume Donald Nu știu-cum care, de la venirea Curții pe teritoriul său, s-a închistat într-o atitudine ursuză și cârtitoare din care n-a catadicsit să iasă decât în seara asta. Îi mulțumește doamnei care s-a ocupat de transport și pe care domnul Muspole pretinde c-ar fi

fericit-o în sala de biliard și domnișoarei Cutare care a avut grijă ca niciodată candidatul dumneavoastră să nu întârzie la o întâlnire – răsete – deși Morrie Washington jură că e riscant să stai lângă ea pe bancheta din spate a mașinii.

Rick trece apoi „la ceilalți suporterii credincioși și bravi”. Morrie și Syd rânjesc ca doi criminali grațiați, în timp ce domnul Muspole și maiorul Maxwell Cavendish preferă să se uite urât. Toate astea se observă în fotografie, Tom, vezi și tu. Chiar lângă Morrie stă un actor de la radio beat, a cărui faimă în declin Rick s-a străduit s-o pună în slujba campaniei, tot așa cum în ultimele săptămâni a înrolat tot felul de jucători stupizi de crichet, proprietari de lanțuri hoteliere și alte pretinse personalități liberale pe care le-a făcut să defileze prin oraș ca pe niște prizonieri, înainte de a-i trimite înapoi la Londra imediat ce-a considerat că nu-i mai sunt de folos.

Mai uită-te o dată la Magnus, așezat la dreapta creatorului său. Rick ajunge la el ultimul și fiecare cuvânt pe care i-l strigă e încărcat de secrete și de reproșuri.

— Cum n-o să v-o spună el singur, o s-o fac eu. E prea modest Băiatul ăsta al meu este unul dintre cei mai străluciți studenți la Drept pe care i-a avut vreodată țara asta și nu numai ea. Ar putea să vă țină acest discurs în cinci limbi diferite și s-o facă mai bine decât mine în oricare dintre ele. Răsete. Proteste și strigăte: „Nu, nu-i adevărat”. Dar asta nu l-a împiedicat să lase totul și să vină să-și ajute tatăl în tot timpul campaniei. Magnus, ai fost grozav, fiule, și ești cel mai bun prieten al tatălui tău. Să trăiești!

Dar ovațiile asurzitoare nu reușesc să înlăture teama lui Pym. Copleșit de realitatea teribilă de a fi Pym și ascultându-l pe Rick cum își reia discursul, inima îi bate îngrozită, în timp ce numără clișeele și așteaptă explozia care-l va distruge pe candidat și țesătura lui de minciuni gogonate. Care va face ca tavanul curbat și grinzile lui aurite să explodeze spre cerul nopții. Va spulbera până și stelele ce reprezintă apoteoza discursului lui Rick.

— Vi se va spune, strigă Rick, cu o notă de umilință crescândă, vă vor întreba, așa cum m-au întrebat pe mine – m-au oprit pe stradă, m-au apucat de braț – Rick, m-au

întrebat, ce-i ăla liberalism, dacă nu o grămadă de idealuri? Idealurile nu se mănâncă, Rick, mi-au spus. Nu cu idealuri îți poți cumpăra o ceașcă de ceai sau un cotlet bun de miel gătit ca pe la noi, Rick, băiatule. Nu putem pune idealurile în tăvița pentru colectă. Nu putem plăti studiile fiului nostru cu idealuri. Nu-l putem trimite să-și ocupe locul în lume, în fruntea Curții Supreme de Justiție a țării, fără nimic altceva în buzunar decât câteva idealuri. Și atunci, m-au întrebat, ce sens are, Rick, într-o lume modernă cum e a noastră, un partid al idealurilor? Vocea coboară. Mâna, până acum atât de agitată, se lasă în jos ca să mângâie cu palma capul unui copil invizibil. Și-atunci, oameni buni din Gulworth, le-am spus ce vă spun și vouă acum. Aceeași mână zboară în sus și arată spre ceruri, în timp ce Pym, bolnav de teamă, vede stafia lui Makepeace Watermaster sărind de la pupitrul ei și umplând sala municipală cu o strălucire sinistră. Iată ce le spun.

Idealurile sunt aidoma stelelor. Nu le putem atinge, dar profităm de pe urma prezenței lor!

Rick n-a fost niciodată mai bun, mai pătimăș, mai sincer. Aplauzele se ridică de parcă ar fi o mare furioasă, credincioșii odată cu ele. Pym se ridică și el, lovindu-și palmele una de alta mai tare decât toți ceilalți. Rick plânge. Pym abia se abține. Oamenii aceia de treabă și-au găsit un Mesia, trecuse prea mult timp de când liberalii din Gulworth North erau o biată turmă fără păstor; niciun candidat liberal nu se mai prezentase aici de la război încoace. Chiar lângă Rick, președintele local al Partidului Liberal aplaudă cu mâinile lui de țăran și susură cuvinte extatice în urechea lui Rick. În spatele lui Rick, întreaga Curte urmează exemplul lui Pym, se ridică în picioare, aplaudă, psalmodiază „Rick pentru Gulworth”. Aducându-și aminte, Rick se întoarce iar spre ei și, inspirându-se din toate spectacolele de varietăți care-i plac atât de mult, desemnează cu un gest Curtea, spunând publicului: „Lor le datorați tot, nu mie”. Dar și de data asta privirea sa se oprește asupra lui Pym, spunând: „ludă, paricidele, asasin al celui mai bun prieten al tău”.

Sau cel puțin așa i se pare lui Pym.

Căci exact în clipa aceea, cât toți sunt în picioare și

aplaudă radioși, explodează bomba pusă de Pym: Rick e cu spatele la inamic, cu fața spre Pym și spre dragii lui suporterii, gata, am impresia, să înceapă să cânte. Nu Pe *sub arcade*, ar fi prea laic, *dinainte, ostași ai lui Hristos*, care pare cât se poate de potrivit. Brusc vacarmul scade ca să moară la picioarele noastre, locul lui fiind luat de o liniște ca de gheață, de parcă cineva ar fi deschis larg ușile mari ale sălii municipale și ar fi lăsat să intre îngerii răzbunători ai trecutului.

Cineva, pus pe rele, a vorbit de sub tribuna unde e instalată presa. Acustica este atât de proastă, că la început nu percepem decât câteva note certărețe, dar curând acestea devin subversive. Vorbitorul încearcă din nou, mai tare de data asta. Încă n-a căpătat trup, e doar o voce de femeie, genul acela de voce pițigăiată, stridentă, de irlandeză pe care bărbații o detestă instinctiv și care reușește să te ducă atât prin slăbiciunea ei, cât și prin cele spuse. Un bărbat strigă: „Ține-ți gura, femeie”, pe urmă „Să fie liniște!” și apoi „Tacă-ți fleanca, scârbă!” Pym recunoaște glasul hrănit cu vin de Porto al maiorului Blenkinsop. Maiorul este un adept al liberului schimb și un fascist rural și face parte din dreapta stânjenitoare a marii noastre mișcări. Dar glasul pițigăiat al irlandezei insistă ca un scârțâit de ușa care nu vrea să înceteze, indiferent cât ai trânti-o sau ai unge-o. Probabil încă unul dintre autonomiștii aceia blestemați. „Ah, bine! Cineva se ocupă de ea. Tot maiorul – i se vede craniul chel și cocarda galbenă a mișcării”. I se adresează cu „Dragă doamnă”, printre altele, și o trage fără menajamente spre ușă. Dar libertatea presei îl oprește. Mâzgălitorii de hârtie se apleacă peste balcon și strigă „Cum vă numiți, domnișoară?” și chiar „Mai spuneți o dată”. Maiorul Blenkinsop uită brusc că e ofițer și gentleman și devine un mârlan oarecare, care s-a trezit cu o irlandeză urlătoare pe cap. Alte femei strigă „Las-o în pace!” și „ia-ți mâinile de pe ea, porcule!” Cineva lansează „Ucișag de irlandezi ce ești!”

După care o auzim și o vedem cât se poate de limpede. E o femeie micuță și furioasă îmbrăcată în negru, o scorpie în doliu. Poartă o tocă neagră. Un rest de voal atârână de un colț, smuls de ea sau de altcineva. Cu perversitatea specifică

mulțimilor, fiecare vrea să audă ce zice. Pune din nou întrebarea, poate pentru a treia oară. Vorbește cu un puternic accent irlandez care pornește din vârful buzelor și pare că zâmbește, dar Pym știe că nu e vorba de un zâmbet, ci de un rictus provocat de ura prea puternică pentru a putea fi înăbușită. Rostește fiecare cuvânt așa cum l-a învățat, în ordinea aleasă de ea. Formularea e șocantă în limpezimea ei.

— Aș dori să știu, vă rog... dacă e adevărat – fiți atât de amabil, domnule – că acest candidat liberal pentru postul de deputat al circumscripției Gulworth North... a făcut pușcărie pentru escrocherie și deturnare de fonduri. Vă mulțumesc foarte mult că m-ați ascultat.

Iar chipul lui Rick este îndreptat spre Pym, în timp ce săgeata îl străpunge din spate. Ochii albaștri ai lui Rick se deschid mari la impactul cu el, dar tot nu părăsesc fața lui Pym – exact așa cum erau cu cinci zile în urmă, când zăcea, cu trupul rece ca gheața, cu picioarele încrucișate și cu ochii mari deschiși, spunând, „Nu-i destul să mă ucizi, fiule”.

Să ne întoarcem cu zece zile în urmă, Tom. Pym, emoționat la culme, a venit de la Oxford cu inima ușoară, hotărât să-și joace rolul de protector al națiunii, aruncându-se cu toată greutatea lui schimbătoare în spinarea procesului democratic, și să se și distreze puțin prin zăpadă. Campania e în toi, dar trenurile spre Gulworth au prostul obicei de a opri la Norwich. E sfârșit de săptămână și Dumnezeu a hotărât că alegerile legislative în Anglia vor avea loc joia, chiar dacă a uitat de mult de ce. E seară; candidatul și suita lui sunt pe picior de război. Dar imediat după ce Pym coboară, cu geanta în mână, în impozanta gară din Norwich, credinciosul Syd Lemon îl și așteaptă cu o mașină închiriată pentru campanie, cu culorile și sigla lui Pym, gata să-l conducă în cea mai mare viteză la principala întâlnire a serii, programată la ora nouă în sătucul Little Chedworth on the Water, unde, după cum pretinde Syd, ultimul misionar a fost mâncat la ceai. Geamurile mașinii sunt acoperite cu afișe proclamând PYM, OMUL POPORULUI. Capul mare al lui Rick – cel pe care, după cum am aflat mai târziu, probabil că l-a vândut – e lipit de capotă. Un difuzor mai mare decât un tun naval e atașat de acoperiș. E lună plină. Zăpada acoperă



câmpurile și Paradisul e pretutindeni în jur.

— Hai să mergem la Saint Moritz, spune Pym, în timp ce Syd îi întinde una din plăcintele cu carne făcute de Meg, iar Syd râde și-i ciufulește părul.

Syd nu e un șofer prea prudent, dar drumurile sunt pustii și zăpada e moale. A adus o ploscă plină cu whisky. Cotind printre gardurile vii încărcate de zăpadă, mai trage câte o dușcă zdravănă. Astfel fortificat, Syd îl informează pe Pym asupra situației bătăliei.

— Suntem pentru libertatea credinței, puștiule, și pentru proprietatea de stat, cu mai puțină birocrație.

— Așa am fost întotdeauna, spune Pym, și Syd se încruntă la el, dacă nu cumva a spus o obrăznicie.

— Avem o părere proastă despre ubicuitatea conservatorismului sub toate formele lui...

— Inechitatea, îl corectează Pym, sorbind și el din ploscă.

— Candidatul nostru e mândru de trecutul lui de patriot englez și de bun creștin, este un comerciant din Anglia care a luptat pentru țara lui, liberalismul fiind singura cale de salvare a Marii Britanii. Educația și-a făcut-o în Universitatea Lumii, în viața lui n-a pus gura pe un strop de alcool, ca și tine, nu uita asta.

Îi smulse plosca și trase o dușcă zdravănă de băutor de apă.

— Dar o să câștige? întreabă Pym.

— Ascultă. Dacă ai fi venit aici cu buzunarele doldora în ziua în care taică-tău și-a anunțat candidatura, ai fi găsit oameni care să parieze cincizeci contra unu. Când am apărut eu și cu Lordul Muspole, cota coborâse la douăzeci și cinci și am luat câte o tonă fiecare. A doua zi după ce se legitimizase în sânul partidului, nu mai găseai nimic la zece contra unu. Azi e de nouă la doi, coboară în continuare și pariez că în ziua scrutinului ajunge la egalitate. Acum poți să mă întrebi dac-o să câștige.

— Cine sunt concurenții?

— Nu există. Tipul de la laburiști e un învățător din Glasgow. Are barbă roșie. O așchimodie. Parc-ar fi un șoarece ce se ascunde în spatele unui urs roșu. Bătrânul

Muspole a trimis doi băieți să încălzească atmosfera la una dintre întrunirile lui de acum două seri. I-a îmbrăcat în kilturi și le-a dat hârâitori ca pentru meciurile de fotbal, ca să facă zarvă pe străzi până în zori. Celor din Gulworth nu le prea place gălăgia, puștiule. Prietenii beți ai candidatului laburist cântând *Little Nellie of the Glen* la ora trei dimineața, pe treptele bisericii, le-au făcut o impresie cât se poate de proastă.

Mașina alunecă grațios, îndreptându-se spre o moară de vânt. Syd o redresează și-și continuă drumul.

— Și conservatorii?

— Conservatorul este exact ce trebuie să fie un candidat conservator, plus ceva pe deasupra. Un adevărat *pukka sahib* abia debarcat în țară, care muncește o zi pe săptămână în City, vânează cu ogari, împarte mărgelile băștinașilor și vrea să reintroducă tortura pentru delincvenții nerecidiviști. Nevastă-sa își petrece viața dând petreceri în aer liber.

— Cine sunt suporterii noștri tradiționali? Întreabă Pym, amintindu-și ce a învățat la istorie socială.

— Avem trecere la bisericoși, francmasonii țin cu noi, la fel și babele. De antialcoolici nu mai vorbesc, nici de liga împotriva pariurilor, cât nu și-or băga nasul în registrele hipice, și ți-aș fi recunoscător dacă n-ai pomeni de gloabe, puștiule, le-am dus la păscut pe durata campaniei. Cât privește restul, om vedea. Fostul deputat era roșu, dar a murit. La ultimele alegeri a obținut o majoritate de cinci mii de voturi la concurență cu conservatorul, numai că vezi unde-au ajuns conservatorii acum. Electoratul a fost de treizeci și cinci de mii, dar de atunci încă cinci mii de delincvenți juvenili au atins vârsta de vot și două mii de boșorogi au trecut într-o lume mai bună. Fermierii sunt afurisiți, pescarii sunt pe drojdie și masele largi nu sunt în stare să-și deosebească coaiele de coate.

Syd aprinde lumina din interiorul mașinii pe care o lasă să avanseze singură, cât timp scotocește pe bancheta din spate de unde scoate o impozantă broșură galben cu negru, cu o fotografie a lui Rick pe copertă. Flancat de prepelicari necunoscuți care-l privesc cu adorație, citește o carte în fața

unui șemineu, necunoscut și el, lucru pe care nu l-a făcut niciodată în viață. „Scrisoare către alegătorii din Gulworth North” sună titlul. Ca să sfideze austeritatea generală, hârtia e de cea mai bună calitate.

— Suntem sponsorizați și de fantoma lui Sir Codpiece Makewater, vicepreședinte, adaugă Syd cu o deosebită plăcere în glas. Uită-te pe ultima pagină.

Pym se uită și descoperă un text în cadran asemănător cu anunțurile mortuare din Elveția:

### NOTĂ FINALĂ

Candidatul vostru își extrage inspirația politică de care este atât de mândru de la Mentorul și Prietenul său din copilărie, Sir Makepeace Watermaster, Membru al Parlamentului, patron creștin și Liberal Celebru în întreaga lume, a cărui mână severă, dar Dreaptă, după decesul prematur al Tatălui său, i-a condus pașii printre nenumăratele Capcane ale Tinereții până la Poziția înaltă pe care o ocupă astăzi și care-l pune zilnic în Contact cu Mai-Marii acestei Țări.

Sir Makepeace se trăgea dintr-o Familie cu teama lui Dumnezeu, a fost Abstinent, un orator fără Egal și îndrăznesc să spun că, fără Strălucitoarea lui Influență, Candidatul vostru n-ar fi îndrăznit poate niciodată să se supună Judecății Istorice a populației din Gulworth North care a devenit deja pentru mine o adevărată casă și, dacă voi fi ales, voi cumpăra o proprietate mare în cel mai scurt termen. Candidatul vostru se angajează să se dedice intereselor voastre cu aceeași Umilință de care a dat dovadă până la capăt Sir Makepeace, care s-a dus în mormânt predicând Dreptul Moral al Omului la Proprietate, comerț liber și un pocnet drept de Bici pentru Femei.

Viitorul vostru Servitor Umil.

Richard T. Pym

— Tu care ești umblat prin școli, puștiule, ce părere ai? întreabă Syd cu o gravitate patetică.

— E frumos, spune Pym.

— Sigur că e, zice Syd.

Un sat, apoi turla unei biserici alunecă spre ei. Când ajung pe strada mare, pe o uriașă banderolă galbenă pot citi

că aici, în seara asta, va vorbi candidatul nostru liberal. Câteva mașini vechi Land Rover și Austin Seven, deja acoperite de zăpadă, așteaptă triste în parcaj. Trăgând o ultimă dușcă din ploscă, Syd își aranjează cu grijă cărarea în fața oglinzii. Pym observă că e îmbrăcat cu o sobrietate neobișnuită. Aerul înghețat miroase a balegă de vacă și a mare. În fața lor se înalță sala arhaică a Ligii Antialcoolice din Little Chedworth on the Water. Syd îi strecoară o bomboană de mentă și apoi intră amândoi în sală.

Șeful local al partidului vorbește deja de câțva timp, dar numai pentru rândul din față, căci noi, cei din spate, nu auzim o vorbă. Restul auditoriului privește în tavan sau la expoziția de fotografii ale Candidatului Omului de Rând: Rick la biroul lui în stil Napoleon, cu cărțile lui de drept pe rafturile din spate. Rick, pentru prima și ultima dată din viață într-o uzină, bând o ceașcă de ceai cu Sarea Pământului. Rick contemplând, ca Sir Francis Drake, flota pe cale de dispariție a pescarilor de heringi din Gulworth, înecată în ceață. Rick, agricultorul fumător de pipă, evaluând cu un aer de cunoscător o vacă. Alături de președinte, sub un feston din stegulețe galbene, șade o doamnă din comitetul electoral. De partea cealaltă se întinde un șir de scaune goale în așteptarea candidatului și a partidului său. Din când în când, în timp ce președintele își continuă eforturile, Pym prinde câte o frază stingheră cum ar fi „Racilele Serviciului Militar Obligatoriu sau Blestemul Marilor Monopoluri” – sau, și mai rău, câte o scurtă exclamație explicativă de genul „Cum vă spuneam cu o clipă în urmă”. Și de două ori, când nouă devine nouă și jumătate, iar apoi zece și zece, un bătrân mesager shakespearian se târăște cu greu dinspre culise ca să ne anunțe cu o voce tremurătoare și trăgându-se de lobul urechii că la ora aceea candidatul e pe drum, că a avut o zi foarte încărcată, cu diverse întâlniri, și că e blocat în zăpadă. Când eram gata să ne pierdem orice speranță, pe ușă intră domnul Muspole întovărășit de maiorul Maxwell Cavendish, amândoi țepeni ca niște paracliseri în costumele lor cenușii. Cei doi bărbați parcurg împreună culoarul lateral, se urcă pe estradă și, în timp ce Muspole strânge mâna președintelui și pe a soției acestuia, maiorul scoate

dintr-o servietă un teanc de hârtii și le pune pe masă. Și cu toate că, din seara aceea și până la ultimul discurs din ajunul scrutinului, Pym l-a auzit pe Rick vorbind de nu mai puțin de douăzeci și una de ori, niciodată acesta nu a folosit notele maiorului, nici măcar n-a dat vreun semn că le-ar fi remarcat prezența. Așa că, treptat, a ajuns la concluzia că nici nu erau note, ci un simplu artificiu regizoral destinat pregătirii sosirii candidatului.

— Ce s-a întâmplat cu mustața lui Maxie? îi șoptește Pym lui Syd, care se trezește tresărind din somnul ce-l cuprinsese. A amanetat-o?

Dacă Pym se așteaptă să primească un răspuns spiritual, are de ce să fie dezamăgit.

— Nu li s-a mai părut potrivită, asta s-a întâmplat, spune Syd sec.

În aceeași clipă Pym vede cum focul dragostei pure luminează chipul lui Syd, în momentul în care Rick intră în sală.

Ordinea operațiunilor nu a fost niciodată schimbată, nici repartitia sarcinilor. După Muspole și maior sosesc Perce Loft și bietul Morrie Washington, care a început deja să aibă probleme cu ficatul. Perce ține ușa deschisă. Morrie intră pe ea și uneori, ca în seara aceasta, e primit cu aplauze răzlețe, căci neinițiații îl iau drept Rick, ceea ce nu prea e de mirare fiindcă Morrie, deși de trei ori mai mic decât Rick, își cheltuiește cea mai mare parte din viață și toți banii încercând să semene cât mai bine cu idolul său. Dacă Rick își cumpără un nou mantou din păr de cămilă, Morrie dă fuga și-și cumpără două la fel. Dacă Rick poartă pantofi în două culori, la fel poartă și Morrie, și-și pune și el șosete albe. În seara asta însă Morrie, ca și restul Curții, e îmbrăcat într-un cenușiu ca de biserică. Din dragoste pentru Rick, a izbutit chiar să facă să mai dispară ceva din culoarea de bețiv a tenului său. Intră deci, trece înaintea lui Perce și-și pipăie cocarda, ca să se asigure că e bine prinsă. Apoi Morrie și cu Perce întind împreună gâturile spre ușa pe care au intrat, străduindu-se, ca tot publicul de altfel, să nu piardă o secundă din intrarea alesului lor. Și iată! Aplaudă! Și iată, aplaudăm și noi! În timp ce Rick intră cu pași mari, căci noi,

oamenii de stat, nu avem timp de pierdut, și se adresează cu gravitate mai-marilor regiunii. Cel de lângă el să fie oare Sir Laurence Olivier? Seamănă mai degrabă cu Bud Flanagan. Nu e niciunul, nici altul, după cum aveam să aflăm curând. Nu e nimeni altul decât marele Bertie Tregenza, Omul-Pasăre de la radio, liberal dintotdeauna. Pe estradă, Muspole și maiorul le prezintă președintelui pe celelalte personalități și le indică locurile. În sfârșit, iată clipa pentru care am venit cu toții, când singurul om care a rămas în picioare este bărbatul din fotografiile din jurul nostru. Syd se apleacă în față, ca și cum ar asculta cu ochii. Candidatul nostru începe să vorbească.

O introducere deliberat banală. „Bună seara și mulțumesc că ați venit atât de mulți într-o seară de iarnă atât de rece. Îmi pare rău că v-am făcut să așteptați”. O glumă pentru cucoane: „Mi s-a spus că și pe mama am făcut-o să aștepte o săptămână întreagă”. Râsete din partea cucoanelor, dovedind că gluma a fost bine primită. „Dar vă promit, oameni din Gulworth North, că nimeni nu va trebui să-l aștepte vreodată pe viitorul vostru deputat în parlament!” Din nou râsete și câteva aplauze de la simpatizanți, în timp ce tonul candidatului devine mai ferm.

— Doamnelor și domnilor, dacă v-ați aventurat afară în această noapte urâtă, ați făcut-o dintr-un singur motiv. Pentru că vă îngrijorează soarta țării voastre. Ei bine, nu sunteți singuri, căci și pe mine mă îngrijorează. Mă îngrijorează cum e condusă și cum nu e condusă. Mă îngrijorează pentru că politica înseamnă oamenii. Oameni cu o inimă care să le spună ce anume vor, pentru ei și pentru semenii lor. Oameni cu o minte care să le spună cum să obțină ce vor. Oameni cu credință și destul curaj ca să-l trimită pe Adolf Hitler înapoi de unde a venit. Oameni ca noi, cei ce ne-am adunat aici în seara asta. Sarea Pământului, oameni care nu fac caz de chestia asta. Englezi pur-sânge, îngrijorați pentru țara lor și în căutarea omului care să aibă grijă de ei.

Pym se uită în jurul lui, în sala mică. Toate chipurile sunt întoarse, ca niște flori, spre lumina care vine dinspre Rick. Toate în afară de unul, chipul unei femei micuțe cu o

tocă cu voal, șezând ca un spectru, ușor retrasă, ascunsă parcă după vâlul negru. E în doliu, își spune Pym, mișcat. A venit aici ca să nu mai fie singură, biata de ea. Pe estradă, Rick le explică ce înseamnă liberalismul celor ce n-au priceput încă diferențele dintre cele trei mari partide. Liberalismul nu e o dogmă, ci un mod de viață, spune el. E credința în bunătatea intrinsecă a omului, indiferent de culoare, rasă sau credință, în spiritul efortului comun pentru atingerea aceluiași țel. Odată minunatele mesaje politice astfel transmise, poate trece la partea principală a discursului său, adică la el însuși. Își descrie originea modestă și povestește despre lacrimile mamei lui când l-a auzit jurând că va urma calea deschisă de marele Sir Makepeace. „O, dacă tatăl meu ar putea fi aici în seara asta, așezat printre voi, oameni buni!” Un braț se ridică spre grinzile din plafon, ca și cum ar arăta spre un aeroplan, dar Dumnezeu e acela pe care Rick îl desemnează astfel.

— Permiteți-mi să le spun în seara asta alegătorilor din Little Chedworth următoarele. Fără o anumită persoană care, acolo sus, a acționat zi și noapte pentru mine ca, să zicem, principal asociat – râdeți dacă vreți, căci prefer să fiu obiectul batjocurii voastre decât să cad pradă cinismului și ateismului ce ne inundă țara – fără mâna de ajutor a unei anumite persoane, și voi știți cu toții la cine mă refer, o, da, o știți prea bine! – azi nu m-aș afla aici ca să-mi ofer serviciile – cu toată umilința – oamenilor din Gulworth North.

Vorbește apoi despre cum înțelege el piața exporturilor și despre mândria lui de a vinde produse britanice acelor străini care nu vor ști niciodată cât de mult ne datorează. Brațul lui se întinde din nou spre noi și ne lansează o provocare. E britanic până în măduva oaselor și nu ascunde acest lucru. Poate examina orice problemă pe care i-ai pune-o cu un bun-simț britanic. „Toate, fără excepție”, spune Syd cu jumătate de glas, pe un ton de aprobare. Dar, dacă știm pe cineva mai bun decât Rickie Pym, am face bine dacă am spune-o chiar acum. Dacă preferăm prejudecățile de clasă ale conservatorilor cu nasul pe sus, care cred că posedă dreptul patrimoniului național asupra oamenilor, când de fapt sug sângele poporului, nu ne rămâne decât să ne

ridicăm în picioare ca s-o spunem chiar acum, deschis și fără teamă. Nu se ridica nimeni. Pe de altă parte, dacă preferăm să dăm țara pe mâinile marxiștilor, comuniștilor și tiranilor de sindicalişti, decizi să ducă totul de râpă – căci să nu ne ascundem după deget, exact asta își propune Partidul Laburist – mai bine s-o spunem aici, în văzul și auzul alegătorilor din Little Chedworth, și să nu ne pitim în umbră ca niște ticăloși de conspiratori.

Nici de data asta nimeni nu dă vreun semn, deși Rick și toate persoanele care se află pe estradă scrutează sala cu privirea în căutarea unei mâini lipsite de credință sau a unui chip vinovat.

— Acum apăsăm pe butonul M de la Minunat, șoptește Syd visător și-și închide ochii ca plăcerea să fie și mai mare, în timp ce Rick își începe lungă ascensiune spre stelele pe care, aidoma idealurilor liberale, nu le putem atinge, dar de a căror prezență totuși beneficiem.

Pym privește din nou în jur. Niciun chip care să nu fie transfigurat de dragostea pentru Rick, în afară de femeia în doliu de după vălul ei. Exact ca să văd asta am venit, își spune Pym, agitat la culme. Democrația înseamnă să-ți împarți tatăl cu întreaga lume. Aplauzele se sting, dar Pym bate în continuare din palme, până își dă seama că a rămas singurul. I se pare că-și aude numele și, spre surprinderea lui, observă că e în picioare. Capetele se întorc spre el, prea multe. Unii zâmbesc. E gata să se așeze la loc, dar Syd îl ridică din nou, cu o mână petrecută pe sub brațul lui. Președintele organizației locale a luat cuvântul și de data asta vocea lui se aude nesăbuit de bine.

— Înțeleg că celebrul fiu al gandindatului nostru, Maggus, e printre noi în seara asta, căci și-a întrerupt studiile la Oggsford ca să-l sprijine pe tatăl său în această mare campanie, spune el. Sunt sigur că am fi cu toții bucuroși dacă ne-ai spune câteva cuvinte, Maggus, dacă ai vrea să ne faci onoarea asta. Maggus? Unde e?

— Aici, șefu'! strigă Syd. Nu eu. El.

Dacă Pym se opune, nu-și dă seama. Am leșinat. Nu eram prevăzut în program. Whisky-ul lui Syd m-a dat gata. Mulțimea se desparte, mâini puternice îl poartă spre estradă,



alegători fantomatici îl privesc. Pym își ia zborul ca să aterizeze în brațele lui Rick, în timp ce președintele organizației locale a partidului îi prinde de claviculă o cocardă galbenă. Pym vorbește și un public de o mie de persoane – în fine, cel puțin șaizeci – privește în sus la el, zâmbind la primele lui cuvinte îndrăznețe.

— Cred că vă întrebați cu toții, începe Pym, cu mult înainte de a-și da seama ce se întâmplă cu el. Cred că mulți dintre voi cei care sunteți aici în seara asta se întreabă, chiar și după acest superb discurs, ce fel de om e tatăl meu.

Da, se întreabă. O poate vedea pe chipurile lor. Vor confirmarea credinței lor și Maggus, juristul de la Oggsford, le-o servește fără să roșească. Pentru Rick, pentru Anglia și pentru ca să se amuze. Și ca întotdeauna, crede fiecare cuvânt pe care îl rostește. Îl descrie pe Rick așa cum s-a descris el însuși, dar cu autoritatea unui fiu iubitor și a unui creier de jurist care-și alege cuvintele fără să le stâlcească. Vorbește despre Rick ca despre prietenul sincer al omului de rând:

— Eu o știu cel mai bine, căci a fost cel mai bun prieten pe care l-am avut în acești douăzeci de ani și ceva.

Îl descrie ca pe o stea accesibilă pe firmamentul copilăriei lui, strălucind în fața lui ca un exemplu de umilință cavaleriească. Imaginea trubadurului Wolfram von Eschenbach îi traversează mintea întunecată de alcool și se gândește să li-l prezinte pe Rick ca pe un poet-soldat din Little Chedworth, croindu-și drum spre victorie cu ajutorul galanteriei și al lăncii. Prudența învinge însă. Descrie influența avută de sfântul patron TP, „mărșăluind mult după ce bătrânul soldat a luptat în ultima sa bătălie”. Cum de fiecare dată când au trebuit să se mute – o clipă de nervozitate – portretul lui TP era primul lucru agățat pe pereți. Vorbește despre un tată dotat cu un simț înăscut al dreptății. Cu Rick drept tată, se întreabă el, cum aș fi putut urma o altă vocație decât Dreptul? Se întoarce spre Sylvia, plantată lângă Rick, cu gulerul ei din blană de iepure și cu zâmbetul de comandă pe buze. Înăbușindu-și un suspin, îi mulțumește că și-a luat asupra-i povara rolului de mamă de acolo de unde biata lui mamă a trebuit să-l abandoneze.

Apoi, la fel de repede cum începuse, totul a luat sfârșit și Pym se grăbește spre ușă în urma lui Rick, ștergându-și lacrimile și strângând mâini. Ajunge la ușă și aruncă o privire încetoșată în urma lui. O vede din nou pe femeia cu toca cu voal, șezând într-un loc mai retras. Surprinde pe sub vâl sclipirea din ochii ei și i se pare acuzatoare și dezaprobatoare, când toată lumea le arată o admirație fără margini. O tulburare vinovată ia locul euforiei. Nu e o văduvă, e Lippsie sculată din morți. Este E. Weber. E Dorothy, iar eu le-am înșelat pe toate. E un emisar al Partidului Gomunist din Oggsford, venit aici ca să fie martor la trădarea mea. Tipii ca Michael l-au trimis.

— Cum ți-am părut, fiule?

— Fantastic!

— La fel ai fost și tu, fiule. Doamne, dacă mi-o fi dat să trăiesc o sută de ani, niciodată n-am să fiu mai mândru ca în seara asta. Cine te-a tuns?

Nimeni nu l-a mai tuns de mult, dar Pym trece lucrul ăsta cu vederea. Traversează cu greu parcare, căci Rick își ține fiul de braț într-un fel de îmbrățișare și avansează oblic, ca două pardesie agățate strâmb. Domnul Cudlove a deschis portiera mașinii Bentley și plânge cu lacrimi de profesor mândru de elevul lui.

— Strașnic, domnule Magnus, spune el. A fost ca și cum Karl Marx ar fi revenit la viață, domnule. Nu vom uita niciodată.

Pym îi mulțumește distrat. Ca de atâtea ori când atinge culmile unui triumf artificial, e cuprins de vagul sentiment că pedeapsa lui Dumnezeu se apropie. Cu ce i-am greșit femeii aceleia? se întreabă el fără încetare. Sunt tânăr, știu să vorbesc și sunt fiul lui Rick. Port un costum nou, neplătit încă, de la Hall Brothers. De ce nu mă iubește cum mă iubesc toți ceilalți? Ca toți artiștii de dinainte și de după el, nu se gândește decât la singurul spectator care nu a aplaudat.

Suntem în sâmbăta următoare și e aproape de miezul nopții. Febra campaniei urcă rapid. În câteva minute vom fi în ajunul alegerilor minus trei. Un nou afiș spunând, Joi el va avea nevoie de voi" e lipit de fereastra camerei lui Pym și o

banderolă din pânză galbenă, purtând același mesaj, e întinsă deasupra străzii, între cercevea și centrul de amanet de vizavi. Pym zace complet îmbrăcat pe pat, zâmbește și numai la campanie nu-i stă gândul. Se află în Rai cu o fată pe care o cheamă Judy, fiica unui fermier liberal care ne-a împrumutat-o ca să le conducă pe doamnele în vârstă la cabine și Raiul este situat în partea din față a furgonetei ei parcată pe drumul spre Little Kimble. Gustul pielii lui Judy e încă pe buzele lui, parfumul părului ei îi umple încă nările. Și când își rotunjește mâinile în fața ochilor, sunt aceleași mâini care, pentru prima dată în istoria omenirii, au mângâiat sânii unei tinere fete. Camera se află la primul etaj al unei case păraginite, așezată pe colț, care poartă numele de Odihna Cumpătată a Doamnei Searle, deși cumpătarea și odihna sunt ultimele lucruri pe care le poți găsi aici. Cârciumile s-au închis, țipetele și suspinele s-au mutat deci în altă parte a orașului. O voce de femeie strigă de pe alee: „Mattie, ai un pat și pentru noi? Sunt eu, Tessie. Hai odată, scorie bătrână, că înghețăm”. O fereastră se deschide cu zgomot la etajul de sus și vocea împleticită a domnului Searle o sfătuiește pe Tessie să-l ducă pe clientul ei în spatele refugiului pentru autobuz. „Drept cine ne iei, Tess? se plânge el. Crezi că suntem azil de noapte? Bineînțeles că nu.

Suntem Sediul Campaniei Candidatului Liberal și dragul de Mattie Searle, stăpânul locului, deși n-a aflat decât cu o lună în urmă, a fost toată viața un liberal”.

Atent să nu se trezească din visarea lui erotică, Pym se duce pe vârfuri la fereastră și privește în jos spre curtea hotelului. De o parte e bucătăria. De cealaltă – sala de mese pentru clienți, acum biroul permanent al campaniei. Prin fereastra luminată, Pym distinge capetele încărunțite ale doamnelor Alcock și Catermole, neobositele noastre ajutoare, aplecate cât lipesc cu elan ultimele plicuri ale zilei.

Se întoarce în pat. Așteaptă, își spune el. N-o să stea treze toată noaptea. Nu stau niciodată. Cuceririle lui pe un front îl împing să caute victoria și pe altul. A doua zi fiind duminică, candidatul nostru își va odihni oștirile și se va mulțumi cu câteva apariții pioase la bisericile baptiste cele mai frecventate, unde e dispus să predice simplitatea și

abnegația. Măine la ora opt Pym se va afla în stația de autobuz pentru Nether Wheatley și Judy va veni să-l ia cu furgoneta tatălui ei, în portbagaj cu sania pe care pădurarul i-o făcuse când avea zece ani. Ea cunoaște bine dealul, cunoaște șura de lângă el și s-au înțeles ca pe la zece și jumătate, în funcție de cât timp vor petrece la sâniuş, Judy Barker să-l ducă fără doar și poate pe Magnus Pym în şură ca să și-l facă amant în sensul cel mai exact al cuvântului.

Între timp însă, Pym trebuie să urce sau să coboare o altă pantă. Lângă biroul de permanență electorală se află o scară care duce în pivniță, și acolo – Pym l-a văzut – se află fișetul verde jupuit care l-a urmărit trei sferturi din viața lui și pe care prea adesea a încercat în van să-l deschidă. În portofelul lui de sub pernă se află compasul albastru de oțel cu care tipii ca Michael l-au învățat să desfacă toate lacătele obișnuite. În mintea lui Pym, înfierbântată de ambiții voluptuoase, s-a instalat certitudinea că oricine a reușit să acceadă la sânii lui Judy poate forța fără probleme fortăreața secretelor lui Rick.

Cu mâinile din nou peste față, revede fiecare dintre momentele delicioase ale zilei. Ca de obicei, a fost trezit din somn de Syd și de domnul Muspole, care-și luaseră obiceiul să-i strige prin ușa camerei obscenități ca la spectacolele cu Crazy Gang.

— Hai, Magnus, oprește-te și tu puțin. Știai că treaba asta te face să orbești?

— O să-ți cadă, dragă Magnus, dacă n-o lași să crească destul. Doctorul o să fie silit să ți-o ridice cu ajutorul unui chibrit. Ce-o să spună Judy?

E foarte devreme și la micul dejun maiorul Maxwell Cavendish latră ordinele de sâmbătă pentru întreaga Curte. „Pliantele sunt depășite, anunță el. Singurul lucru cu care-i putem atrage acum sunt difuzoarele și iar difuzoarele, întărite prin atacuri frontale din poartă în poartă”.

— Ei știu că suntem aici. Știu că n-am venit să ardem gazul de pomană. Știu că avem cel mai bun candidat și cea mai bună politică pentru Gulworth. Tot ce ne mai rămâne de obținut acum este votul individual al fiecăruia. Va trebui să-i căutăm unul câte unul și să-i târâm unul câte unul la urne,

numai prin puterea voinței noastre. Mulțumesc.

Și-acum detaliile. Syd va lua difuzorul numărul unu și două doamne – răsete – și-l va duce până la capătul terenului viran de lângă hipodrom, unde stau ȝiganii – ȝiganii au și ei drept de vot, ca toți ceilalți. Strigăte de „Pariază cinci șilingi pe prințul Magnus, dacă tot ești acolo”. Domnul Muspole și cu o altă doamnă vor lua difuzorul numărul doi și, la ora nouă, se vor duce să-i ia pe maiorul Blenkinsop și pe nenorocitul nostru de reprezentant de la primărie. Magnus o va lua din nou pe Judy Barker și va acoperi Little Kimble și cele cinci sate din jur.

— Poți s-o acoperi și pe Judy cu ocazia asta, spune Morrie Washington.

Gluma, deși grozavă, e întâmpinată cu răsete simbolice. Curtea nu prea știe cum să se poarte cu Judy. Nu au încredere în calmul ei și îi deranjează c-a pus stăpânire pe mascota lor. Barker face pe grozava, se plâng în spatele ei. Barker nu e o fată strașnică, cum am crezut la început. Numai că lui Pym îi pasă mult mai puțin ca altă dată de ce crede Curtea. Le alungă ironiile cu o ridicare din umeri și, profitând de faptul că biroul permanent e pustiu, se furișează în jos pe scări ca să vâre compasul lui Michael în broasca vechiului fișet verde. Un braț ca să țină resortul, altul ca să facă să pivoteze limba. Broasca se descuie. Mă aflu în prezența unui miracol și miracolul sunt eu. Mă voi întoarce. Încuie repede la loc fișetul și se grăbește să urce înapoi; la mai puțin de un minut după ce și-a dovedit superioritatea asupra secretelor vieții, stă nevinovat în fața hotelului, la timp ca s-o vadă pe Judy la volanul furgonetei ei, cu difuzorul fixat de acoperiș cu o funie din iută. Fata zâmbește, dar nu zice nimic. E a treia dimineață în care sunt împreună, numai că în prima îi întovărășea o altă ajutoare benevolă. Pym făcuse totuși în așa fel încât să-și atingă mâna de a ei când schimba vitezele sau când îi trecea microfonul și, când s-au despărțit la ora mesei și a vrut s-o sărute pe obraz, ea l-a dirijat cu curaj spre buze, ținându-l cu mâna ei prelungă de ceafă. E o fată înaltă, veselă, cu tenul deschis la culoare și cu o voce de țărăncă. Are gura mare și niște ochi jucăuși în spatele ochelarilor serioși.

— Votați pentru Pym, omul poporului, urlă Pym în microfon, în timp ce traversează suburbiile din Gulworth în direcția satelor din jurul lui.

O ține pe Judy de mână fără să se ascundă; mai întâi în poala ei, apoi, la îndemnul fetei, în a lui.

— Salvați Gulworthul de flagelul politicii partizane.

Recită apoi o poezioară despre domnul Lakin, candidatul conservator, scrisă de marele poet Morrie Washington care, jură maiorul, va câștiga voturi pretutindeni.

Există un tiran, Lakin pe nume,

Care te poate duce pe bune.

Dar de crede la o adică

Că Pym în gheare-i pică,

Se-nșală rău, aș spune.

Judy se întinde peste el și închide microfonul.

— Cred că taică-tău are un tupeu nebun, spune ea veselă, acum când orașul e departe în urma lor. Drept cine ne ia? Drept niște idioți?

Conduce mașina pe un drum lateral pustiu, stinge motorul, își desface nasturii de la jachetă și pe urmă de la bluză. Și, acolo unde Pym s-ar fi așteptat la alte bariere, descoperă doar sânii ei mici și perfecți, cu sfârcurile rigide din cauza frigului. Îl privește cu mândrie cum își așază mâinile peste ei.

Tot restul zilei, Pym a pășit ca pe nori de lumină. Judy trebuia să se întoarcă la fermă ca să-și ajute tatăl la muls, așa că l-a lăsat la un han de pe drumul spre Norwich, unde își dăduse întâlnire cu Syd, cu Morrie și cu domnul Muspole, ca să bea, discret, un păhărel pe teritoriu neutru, în afara circumscripției. Cu ziua alegerilor atât de aproape, o ilaritate de sfârșit de trimestru școlar pusese stăpânire pe grup și, după ce au rămas la han până la ora închiderii, s-au înghesuit toți patru în mașina lui Syd și au cântat *Pe sub arcade* cu difuzorul deschis tot drumul până la granița dintre localități, unde și-au pus la loc hainele și chipurile pioase. Seara devreme Pym a participat la ultimul discurs înflăcărat dintre cele pe care Rick le adresa în fiecare sâmbătă supporterilor lui. Nici Henric al V-lea în ajunul bătăliei de la

Agincourt n-ar fi făcut-o mai bine. Nu trebuie să cedeze în ultima clipă. Amintiți-vă de Hitler. Trebuie să țină zdravăn bastonul până la victorie, cu cotul stâng ridicat prin viață, să-l laude pe Dumnezeu și să dea lovitura finală pe ultima linie dreaptă. Cu urechile țiuind de atâtea îndemnuri, membrii echipei s-au îndreptat spre mașini. Discursul lui Pym este deja perfect încorporat în program. Place alegătorilor și în sânul Curții are statut de vedetă. În Bentley, cei doi campioni își pot strânge mâinile și pot face un schimb de impresii la un pahar de șampanie caldă, ca să întrețină mașinăria în funcțiune între două triumfuri.

— Femeia aia sinistră era din nou acolo, spune Pym. Am impresia că ne urmărește.

— Ce femeie, fiule? întreabă Rick.

— Nu știu. Poartă un voal.

Și, între toate aceste presiuni și activități, Pym se pregătea să pornească în cea mai primejdioasă incursiune a întregii lui cariere sexuale. Reperase o farmacie deschisă toată noaptea la celălalt capăt al orașului, în Ribsdale, așa că luă tramvaiul până acolo și o ocoli de câteva ori, ca să se asigure că nu-l urmărește nimeni, înainte de a se îndrepta plin de curaj spre teighea și de a cumpăra un pachet cu trei prezervative de la un pervers bătrân, care nu-l aresta și nici nu-l întrebă dacă era sau nu însurat. Trofeul lui era acum aici, făcându-i cu ochiul în ambalajul lui alb cu mov din ascunzătoarea din mijlocul unui teanc de pliante cu *Votați-l pe Pym*, când se îndreaptă din nou pe vârfuri spre fereastra camerei și se uită în jos.

Biroul de permanență e cufundat în întuneric. Start.

Calea e liberă, dar Pym e o vulpe bătrână, nu se duce drept la țintă. Timpul petrecut în recunoaștere nu e niciodată pierdut, obișnuiește să spună Jack Brotherhood. O să-mi croiesc drum spre centrul terenului inamic și o să câștig dragostea frumoasei mele. Începe în hol, unde se preface că citește notele de peste zi. Acum parterul e pustiu. Biroul murdar al lui Mattie e gol, la ușa de intrare e pus lanțul. Își începe încet ascensiunea. Salonul se află la etajul întâi, două uși mai încolo de camera lui. Pym deschide ușa cu un zâmbet pe buze. Syd Lemon și Morrie Washington fac o

partidă de biliard în patru împotriva unei perechi de vechi prieteni ai lui Mattie Searle, care arată ca niște hoți de cai, dar s-ar putea să fie hoți de oi. Syd nu și-a scos pălăria de pe cap. Două frumuseți locale freacă tacurile și împart încurajări. Atmosfera e încărcată.

— Ce jucați? întreabă Pym, ca și cum ar avea chef de o partidă.

— Polo, răspunde Syd. Șterge-o, puștiule, nu-mi arde de glume.

— Voiam să spun câte serii jucați?

— Cel mai bun din nouă, zice Morrie Washington.

Syd ratează lovitura și înjură. Pym închide ușa. Sunt prinși un timp. Cel puțin o oră, din partea asta nu e niciun pericol. Își continuă patrularea. Cu un etaj mai sus atmosfera e și mai încărcată, ca în orice clădire conspirativă. Aici se află camera discretă în care oaspeții de seamă își pot descălța pantofii și se pot destinde, participând la o partidă de pocher cu candidatul nostru și cercul său. Pym intră fără să bată la ușă. La o masă acoperită de bani și pahare de coniac, Rick și Perce Loft sunt prinși într-o licitație foarte strânsă cu Mattie Searle. Potul e un teanc de bonuri de benzină, plată foarte la modă la Curte. Mattie plusează și Rick observă. Rick pune jos cărțile fără să le arate și Mattie umflă potul.

— Mi s-a spus că tu și colonelul Barker ați avut un succes nebun în dimineața asta la Little Kimble, fiule.

Am uitat de ce Rick îi spunea lui Judy colonel. Am impresia că era o aluzie la o lesbiană celebră care fusese implicată într-un proces. Oricare ar fi fost motivul, lui Pym puțin îi păsa.

— Băiatul i-a făcut knockout, Rickie, confirmă Perce Loft. Au sărutat pământul.

— Cât despre el, pot să vă asigur că a sărutat altceva, răspunde Rick, și toată lumea râde, fiindcă gluma vine de la Rick.

Pym se apleacă pentru îmbrățișarea de noapte bună și-l simte pe Rick cum îi adulmecă obrazul, impregnat încă de mirosul lui Judy.

— Concentrează-ți întreaga minte asupra alegerilor,



fiule, îi spune el, bătându-l ușor pe același obraz, ca un avertisment.

În fundul culoarului se află serviciul de publicitate al lui Morrie Washington, care servește și drept serviciu de dezinformare. Lădițe pline cu sticle de whisky și cu ciorapi de nailon stau îngrămădite lângă perete, așteptând să paveze drumul spre ultimele favoruri electorale. De la biroul lui Morrie au pornit zvonurile absolut fără nicio bază reală după care candidatul conservator l-ar sprijini pe Sir Oswald Mosley<sup>1</sup>, iar cel laburist și-ar iubi prea mult elevii. Pym deschide broaștele cu compasul și scotocește repede prin sertare. Un extras de cont de la o bancă, un pachet de cărți de joc porcoase. Extrasul e pe numele domnului Morris Wurzheimer și indică un debit de o sută douăzeci de lire. Cărțile de joc l-ar fi putut impresiona, dacă existența lui Judy nu le-ar fi eclipsat. Închizând totul cu grijă în urma lui, Pym urcă până la jumătatea scărilor spre ultimul etaj, după care se oprește șovăitor, când îl aude pe domnul Muspole șoptind la telefon. Ultimul etaj e sanctuarul. E camera conspirativă, e camera cifrului și centrul operațional în același timp. La capătul culoarului se află apartamentele candidatului, în care nici Pym n-a pătruns până acum, căci Sylvia petrece ore întregi în pat, cu dureri de cap sau încercând să se bronzeze cu ajutorul unei lămpi portative misterioase pe care a cumpărat-o de la domnul Muspole. Deci nu poate ști niciodată când să încerce o incursiune. Camera de alături e rezervată pentru așa-numitul comitet de acțiune, unde se adună sumele mari de bani și tot sprijinul primit și unde sunt făcute promisiunile. Ce promisiuni, asta rămâne încă un mister pentru mine, deși Syd a pomenit odată de un plan de umplere cu ciment a vechiului port pentru a construi în locul lui o parcare, spre marea bucurie a multor antreprenori influenți.

Domnul Muspole închide brusc telefonul. Fără zgomot, Pym face stânga-mprejur și se pregătește să se retragă spre etajul de dedesubt. E salvat de zgomotul pe care domnul

---

<sup>1</sup> Oswald Mosley, fondator, în 1932, al Uniunii Fasciștilor Britanici, hitlerist și antisemit notoriu (n.tr.).

Muspole îl face formând un alt număr. Vorbește cu o doamnă, îi pune întrebări tandre și toarce la fiecare răspuns. Muspole poate continua așa ore în șir. E mica lui plăcere.

După ce a așteptat ca vocea să se stabilizeze într-un flux normal, Pym se întoarce la parter. Întunericul din camera de permanență miroase a ceai și a deodorant. Ușa spre curte e încuiată pe dinăuntru. Pym întoarce încetișor cheia în broască, după care o pune în buzunar. Scara spre pivniță miroase a pisică. Pe trepte sunt depozitate lădițe. Coborând pe băjbăite, căci nu vrea să aprindă lumina ca să nu se observe din curte, Pym se revede în gând la Berna, ducându-și rufele într-o altă pivniță, în jos pe scările de piatră, și temându-se să nu se împiedice de Herr Basti. Când ajunge pe ultima treaptă, își pierde echilibrul. Proiectat în față, cade cu toată greutatea pe ușa pivniței care se deschide atunci când se sprijină de ea cu amândouă mâinile, încercând să se redreseze. Ușa scârțâie în întuneric. Elanul cu care intră e destul de puternic ca să-l proiecteze în mijlocul pivniței care, spre mirarea lui, e slab luminată. Pym reușește să zărească fișetul verde și, în picioare în fața lui, o femeie ținând în mână ceva ce seamănă cu o daltă și examinându-i lacătele la lumina tremurătoare a unui far de bicicletă. Ochii ei, întorși spre el, sunt întunecați și belicoși. Nici urmă de vinovăție în ei. Și mă mai mir și astăzi când îmi dau seama că lui Pym nici nu i-a trecut prin gând să se îndoiască că era aceeași femeie, cu aceeași privire și același calm intens și acuzator, al cărei chip voalat se întorsese cu hotărâre spre el după triumful de pe estrada de la Little Chedworth și la încă vreo douăsprezece întâlniri după aceea. Chiar și când a întrebat-o cum o cheamă, Pym și-a dat seama că știa deja, deși nu avea darul premoniției. Poartă o fustă lungă, care ar fi putut fi a mamei ei. Are un chip dur, cu urme de vărsat, și părul i-a încărunțit înainte de vreme. Ochii ei sunt de o fixitate deconcertantă și foarte strălucitori, chiar și în penumbra din pivniță.

— Mă numesc Peggy Wentworth, răspunde ea pe un ton de sfidare, cu un puternic accent irlandez. E nevoie să-ți spun numele pe litere, Magnus? Peggy, diminutiv de la Margaret, nu l-ai mai auzit cumva? Tatăl tău, domnul

Richard Thomas Pym, l-a omorât pe soțul meu John și e ca și cum m-ar fi omorât și pe mine. Și chiar de-ar trebui să dureze tot restul existenței mele de cadavru viu, până în clipa când mă vor așeza în mormânt, tot voi găsi dovada și-l voi da pe acest ucigaș pe mâna justiției.

Zărind lumina pâlpâindă a unei lanterne, Pym privește iute în spate. Mattie Searle stă în prag, cu o pătură pe umeri. Ține capul plecat într-o parte, ca să audă cu urechea bună, și se uită mai întâi la Pym, iar apoi la Peggy, pe deasupra ochelarilor. Cât anume a auzit? Pym nu știe. Dar primejdia îi ascute mintea.

— Mattie, ți-o prezint pe Emma, de la Oxford, spune el cu îndrăzneală. Emma, el e domnul Searle, proprietarul hotelului.

— Îmi pare bine, spune Peggy calmă.

— Eu și Emma jucăm peste o lună într-o piesă la universitate, Mattie. A venit la Gulworth ca să repetăm împreună. Ne-am gândit că aici n-o să deranjăm pe nimeni.

— O, desigur, spune Mattie.

Privirea lui trece de la Peggy la Pym și pe urmă de la Pym la Peggy, cu o înțelegere care face ca minciunile lui Pym să nu mai aibă niciun rost. Îl aud apoi cum urcă scările cu pas târșâit.

Nu mai pot să-ți spun foarte exact, Tom, în ce ordine și unde anume i-a povestit lui Pym ce se petrecuse. Când a plecat de la hotel, nu se mai gândea decât cum să fugă cât mai departe, așa că s-au urcat într-un autobuz și au mers cu el până la capăt, care s-a dovedit a fi cel mai vechi și cel mai nenorocit cartier portuar pe care ți l-ai putea închipui: carcase de depozite cu ferestre prin care puteai vedea luna, macarale încremenite ce se ridicau aidoma unor spânzurători direct din mare. O bandă de tocilari ambulanți își ridicaseră tabăra aici, probabil că lucrau noaptea și dormeau ziua, căci îmi amintesc chipurile lor tuciurii legănându-se deasupra pietrelor de tocilă, în timp ce acționau pedalele și stropeau cu jerbe de scânteii copiii prea curioși. Îmi mai amintesc de fete cu mușchi de bărbat ridicând coșurile cu pește, în timp ce-și strigau una alteia diferite obscenități, și de pescarii care pășeau fuduli printre ele, îmbrăcați în mantalele lor

impermeabile, prea plini de ei ca să mai dea atenție și altora. Îmi amintesc cu un elan de recunoștință de fiecare chip întrezărit și de fiecare voce auzită prin ferestrele pușcăriei în care Peggy mă închisese cu monologul ei fără milă.

Stând în picioare, dărdâind într-o cafenea din scânduri de pe mal, în compania unei mulțimi de cerșetori, Peggy i-a povestit lui Pym cum i-a furat Rick ferma. Povestea o începuse din clipa în care se urcaseră în autobuz, destul de tare ca s-o poată auzi oricine, și o continuase de atunci fără punct sau virgulă, iar Pym știa că totul era adevărat, că totul era groaznic, chiar dacă adeseori veninul din ea îl făcea să-i ia, în taină, apărarea lui Rick. Umblau ca să se încălzească, dar ea nu se oprea o secundă din vorbit. Continuă să vorbească și când îi cumpără un ou și fasole la o cantină pentru pescari numită Corsarul; vorbea cu coatele întinse pe masă, tăind cu cuțitul pâinea prăjită și folosind lingurița ca să mănânce sosul. La Corsarul i-a spus lui Pym despre marea casă de credit a lui Rick, care pusese mâna pe cele nouă mii de lire, polița de asigurare plătită soțului ei John după ce căzuse în batoză și-și pierduse amândouă picioarele de la genunchi în jos, precum și toate degetele de la o mână. Povestindu-i asta, îi arată până unde îi amputaseră picioarele pe propriile membre înghețate, fără să se uite la ele, și Pym simți din nou cât era de obsedată și se sperie. Singura voce pe care n-am imitat-o niciodată pentru tine, Tom, a fost vocea lui Peggy, cu puternicul ei accent irlandez, atunci când repeta promisiunile elocvente ale lui Rick, cu cadența lui de amvon: douăsprezece și jumătate la sută în plus beneficii, draga mea, mai mult sau mai puțin, în funcție de an, destul ca dragul de John să nu mai aibă nicio grijă cât i-o fi dat să trăiască, și destul și pentru tine când n-o mai fi și să mai rămână destul, draga mea, ca să pui ceva deoparte, ca să-l poți trimite la facultate pe băiatul formidabil pe care îl aveți, să studieze dreptul la fel cum o să facă și băiatul meu, căci sunt la fel de buni amândoi. Ce-i spunea ea era ca o povestire de Thomas Hardy, plină de catastrofe obișnuite ce păreau să fi fost organizate de un Dumnezeu mânios, hotărât să obțină un maximum de nenorociri. Iar Peggy era exact femeia potrivită pentru un roman de Hardy: mânată numai

de obsesia ei și interesată doar de propriul ei destin.

Pe lângă faptul că fusese o victimă, John Wentworth mai era și imbecil, îi explică ea, gata să se lase dus de nas de primul care-l vrăjea. S-a dus la groapă convins că Rick era salvatorul lui și un prieten cum rar întâlnești. Ferma lui era un conac în Cornwall numit Tamar Rose, unde fiecare spic de grâu trebuia ferit de furia vântului dinspre mare. O moștenise de la un tată mai înțelept, iar Alastair, fiul lor, era unicul moștenitor. Când John a murit, nu mai rămăsese un penny. Totul fusese cedat, totul ipotecat, Magnus – când spuse asta, Peggy trecu cuțitul murdar de fasole prin fața gâtului ei. Îi povesti cum Rick îl vizitase pe John în spital cu puțin după accident, îi povesti despre flori, bomboane de ciocolată și șampanie, iar Pym văzu în mintea lui coșul cu fructe de pe piața neagră așezat lângă patul lui de spital, când se trezise după operație. Își aminti de grija nobilă pe care le-o arăta Rick celor în vârstă și neputincioși, cum îl ajutase și el în anii de război ai Marii Cruciade. Își aminti de vocea plină de suspine a lui Lippsie când îl numea pe Rick „oț” și de scrisorile lui Rick, în care îi promitea că va avea grijă de ea.

— Și un bilet de tren gratis pentru mine, spune Peggy, ca să mă duc la spitalul din Truro să-l văd. Taică-tău m-a dus pe urmă cu mașina acasă, Magnus, și nu s-a dat în lături de la nimic până ce n-a pus mâna pe banii lui bărbatu-meu. Hârtiile pe care l-a pus pe John să le semneze purtau întotdeauna semnătura celor mai drăguțe infirmiere ca martore. Taică-tău dădea dovadă de o răbdare fără margini cu John, îi explica mereu ce nu înțelegea, de mai multe ori dacă era nevoie, dar John nici nu-l asculta, într-atât de leneș și încrezătoare îi era mintea.

Brusc fu cuprinsă de furie.

— Eu mă sculam la patru ca să mulg vacile și adormeam făcând socoteli, la miezul nopții! strigă ea, astfel încât câteva capete adormite de pe la alte mese se întoarseră spre noi. Și prostu' de bărbatu-meu, la căldurică la Truro, semna totul fără știrea mea, în timp ce taică-tău, Magnus, stătea la capul lui făcând pe sfântul. Și Alastair al meu avea nevoie de o pereche de pantofi cu care să meargă la școală, în

timp ce tu o duceai ca-n sânul lui Avraam, cu școlile tale grozave și cu hainele tale frumoase, Magnus, Dumnezeu să te ierte! Căci la moartea lui John s-a constatat că, bineînțeles, din motive ce nu țin de voința cuiva anume, casa de credit trebuia să facă față unei probleme temporare legate de lichidități și nu putea plăti cei doisprezece și jumătate la sută, plus beneficiile promise. Nici capitalul nu-l putea restitui. Și ca toată lumea să poată trece peste acest moment greu, chiar înaintea morții John Wentworth a luat înțeleaptă precauțiune să ipotecheze ferma, pământul și vitele – mă mir că nu și-a ipotecat și nevasta și copilul – astfel ca nimeni să nu mai ducă vreodată lipsă de nimic. Și i-a dat procură vechiului său prieten Rick ca să se ocupe de tot. Care Rick a chemat un eminent jurist de la Londra, pe nume Loft, l-a adus tocmai de la Londra doar ca să-i explice lui John, pe patul morții, care erau implicațiile înțeleptei lui hotărâri. Și John, ca să le facă tuturor pe plac, ca de obicei, a scris cu propria-i mână o scrisoare lungă, prin care asigură pe oricine s-ar putea dovedi interesat că hotărârea fusese luată în deplinătatea facultăților lui mintale și că nu se aflase în niciun fel sub influența dăunătoare a unui sfânt și a avocatului său, în timp ce-și dădea duhul. Toate astea pentru cazul în care Peggy, sau poate Alastair, ar putea mai târziu să fie destul de prost crescuți și să pună la îndoială documentul prin justiție, să vrea să recupereze cele nouă mii de lire ale lui John, sau să se îndoiască de abnegația cu care Rick îl condusesese pe John spre ruină.

— Când s-au întâmplat toate astea? întrebă Pym.

Îi dă datele, îi spune în ce zi a săptămânii era și la ce oră. Scoate din geantă un teanc de scrisori semnate de Perce, care regreta că „președintele nostru, domnul R.T. Pym, nu e disponibil, fiind plecat pe o durată nedeterminată într-o misiune de interes național” și asigurând-o că „documentele referitoare la proprietatea asupra fermei Tamar Rose sunt în curs de negociere în vederea obținerii unui preț cât mai mare în interesul dumneavoastră”. Îl privește cu ochii ei reci de nebună, în timp ce el le citește la lumina unui felinar, strângi unul în altul pe o bancă ruptă. Peggy ia scrisorile și le pune cu dragoste înapoi în plicurile lor, atentă să nu le îndoiaie

colțurile. Nu se oprește din vorbit și Pym ar vrea să-și astupe urechile sau să-i pună o mână peste gură. Ar vrea să se ridice, să alerge până la dig și să se arunce de pe el. Ar vrea să-i strige să tacă din gură. Dar nu face decât să-i ceară:

— Te rog, te implor, fii atât de amabilă și oprește-te.

— De ce, mă rog?

— Nu vreau să mai aud. Urmarea nu mă privește. Te-a furat. Restul nu mai schimbă cu nimic lucrurile, spune Pym.

Peggy nu e de acord. Cu simțul culpabilității specific irlandezilor, își flagelează spinarea de irlandeză și folosește prezența lui Pym ca pe un pretext ca s-o facă. Cuvintele răbufnesc din ea. Tocmai ce urmează și-a dorit cel mai mult să-i spună.

— Și de ce nu... odată ce tâlharul a pus oricum mâna pe tine? Odată ce te ține în brațele lui murdare la fel de sigur ca și cum te-ar fi suit în patul lui elegant cu volane și oglinzi peste tot – ce descrie acum e dormitorul lui Rick din Chester Street – ținând seama că are deja putere de viață și de moarte asupra ta și că tu nu mai ești decât o femeie proastă și singură pe lume, cu un băiat bolnăvicios pe care trebuie să-l crești și cu o fermă păraginită de care să ai grijă și cu niciun suflet, în afara tâmpitului de intendent, care să-ți dea ziua bună cât e săptămâna de lungă?

— Îmi ajunge dacă știu că te-a nedreptățit, insistă Pym. Te rog, Peggy, restul te privește doar pe tine.

— Când știi că te poate aduce la Londra cu clasa întâi, cu biletele plătite printr-o simplă pocnitură din degete în momentul în care se întoarce din misiunea lui de interes național, pentru că se teme că ai să asmuți avocații împotriva lui? – ei bine, te-ai duce, nu-i așa? Dacă n-ai avut bărbat timp de doi ani și mai bine și nimic la care să te uiți în oglindă, în afara corpului tău care se ofilește pe zi ce trece, te-ai duce!

— Sigur că m-aș duce. Existau toate motivele ca să te duci, răspunde Pym. Te rog să nu-mi spui mai mult.

Peggy imită din nou vocea lui Rick:

— Draga mea Peggy, hai să rezolvăm problema asta o dată pentru totdeauna. N-aș dori să existe între noi nicio urmă de neîncredere, odată ce eu nu-ți vreau decât binele.

Deci te-ai duce, nu-i așa?

Vocea ei răsună în piața pustie și se pierde deasupra mării.

— Dumnezeuule, da, te-ai duce. Îți faci bagajul, îți iei băiatul și încui ușa, pentru că te duci să-ți recuperezi banii și să ți se facă dreptate. Te grăbești nerăbdătoare să dai bătaia vieții tale de cum te vei întâlni cu el. Lași rufele, vasele, animalele și viața de mizerie pe care te face s-o duci. Și-i spui tâmpitului de intendent să se ocupe de casă – eu și Alastair ne ducem la Londra. Și când ajungi, în locul unei conferințe de afaceri cu domnul Perce Loft și cu domnul Canale Muspole și toată gașca, respectivul îți cumpără haine frumoase de pe Bond Street și te tratează ca pe-o prințesă, cu limuzine și restaurante, cu jupoane și desuuri de mătase... ei bine, poți să ai o explicație cu el mai târziu, nu-i așa?

— Nu, zice Pym, nu poți. Trebuie s-o ai acum ori niciodată.

— Dar, dacă tot te-a vârat în noroi toți anii ăștia, măcar să profiți un pic de pe urma lui, să scoți de la el fiecare penny pe care ți l-a furat.

Din nou imită vocea lui Rick:

— „Întotdeauna mi-ai plăcut, Peggy, știi lucrul ăsta. Ești o fată grozavă, o fată trăsnet. Întotdeauna m-a atras zâmbetul tău frumos de irlandeză, și nu numai zâmbetul”.

Ca să nu mai vorbim că nu-l uitase nici pe băiat. Îl duce la un meci cu Arsenalul și iată-ne așezați ca niște zei în tribuna pentru lorzi și gentlemeni și după aia cina la Quaglino, cu el, omul din popor, și cu un tort cât o roată de car cu numele băiatului scris pe el, trebuia să vezi fața lui Alastair. Și a doua zi e convocat un specialist de pe Harley Street să vadă ce-i cu tusea lui, și după aia un ceas de aur pentru băiat, fiindcă a fost curajos, cu inițialele lui pe el. „De la RTP pentru un tânăr pe cinste”. Dacă mă gândesc bine, seamănă cu ceasul pe care îl porți – și ăsta e din aur? Așa că atunci când un bărbat face toate astea pentru tine, chiar dacă a fost un ticălos, după două zile trebuie să recunoști că există o mulțime de ticăloși mult mai răi decât el pe lumea asta. Majoritatea nu s-ar osteni să-și împartă prăjitura cu



tine, ca să nu mai vorbim de un tort cât o roată la Quaglino, și nu s-ar deranja să trimită pe cineva cu băiatul acasă, care să-l culce, astfel ca adulții să se poată duce la un club de noapte să se distreze și ei puțin – de ce nu, dacă i-am plăcut întotdeauna? Presupun că nu sunt multe femeile care nu ar amâna o ceartă pentru o zi sau două de genul ăsta... așa că, de ce nu?

Vorbește de parcă Pym n-ar mai fi de față și are dreptate. L-a asurzit, dar încă o mai poate auzi. Așa cum o mai aud și acum, un șuvoi interminabil și iritant de cuvinte nimicitoare. Se adresează pieței de vite părăsite, cu boxele ei rupte și cu ceasul ei oprit, dar Pym e mut, e mort, se află oriunde vrei, numai aici nu. E la Overflow House, la școală, unde vocea ridicată a lui Rick și vocea plângăreată a lui Lippsie îl împiedică să doarmă. E în patul lui Dorothy la Glades și se plictisește de moarte, cu capul pe umărul ei, privind cât e ziua de lungă pe fereastră la cerul palid. E într-un pod, undeva în Elveția, întrebându-l pe Dumnezeu de ce și-a ucis prietenul ca să-i facă plăcere unui dușman.

Peggy descrie nebunia lui Rick prin nebunia ei. Vocea ei e un torent țițător și certăreț și Pym nu poate s-o suferă. Cum se lăuda! încă nu învățase să meargă când a început să mintă. Că fusese amantul lui Lady Mountbatten, care-l asigurase că era mai bun decât Noël Coward. Că au vrut să-l trimită ambasador la Paris, dar i-a refuzat, nu avea răbdare cu toți tipii ăia buni de nimic. Și nenorocitul ăla de fișet verde cu împutitele lui de secrete, imaginează-ți nebunia unui tip care-și petrece ore întregi împletind funia cu care va fi spânzurat! Cum a dus-o desculță, în cămașă de noapte, să i-l arate, uită-te la asta, copila mea. Dosarul meu, îi spunea. Toate lucrurile bune și toate lucrurile rele pe care le făcuse. Toate dovezile despre nevinovăția lui – despre nenorocita lui de cinste. Cum, când va fi judecat, căci judecat va fi cu siguranță, tot ce se afla în acel împutit de fișet va fi pus în balanță, faptele bune împreună cu cele rele, și atunci vom vedea cum a fost el cu-adevărat, adică de partea îngerilor, în timp ce noi, bieți păcătoși, vom continua să sângerăm și să murim de foame aici, pentru gloria lui. Era tot ce născocise el ca să-l fraierească pe Atotputernicul și ți-am povestit totul pe

scurt – imaginează-ți câtă impertinență, unde mai pui că era și un nenorocit de baptist!

Pym o întreabă cum a știut unde să găsească fișetul.

— Am văzut când l-au adus, răspunde ea. Am supravegheat hotelul lui Searle încă din prima zi a campaniei. Poponarul de Cudlove l-a adus separat în limuzina lui, închipuie-ți numai cât a costat. Pungașul de Loft l-a ajutat să-l care în pivniță, prima oară când a pus și el mâna pe ceva. Rick nu îndrăznește să-l lase la Londra, cât ei toți erau aici. Trebuie să gădesc o dovadă împotriva lui, Magnus, repeta ea întruna, în timp ce o conduce în zori spre mizerabila pensiune unde stă, vocea ei văitându-se și insistând în urechea lui Pym, ca o mașinărie pe care nimeni nu o poate opri. Dacă în fișet există dovezi, așa cum pretinde, jur că o să i le iau și o să le folosesc împotriva lui. Recunosc că l-am costat ceva bani, nu prea mulți. Dar ce înseamnă banii când el m-a înșelat în dragoste? Ce înseamnă banii când el merge pe stradă și se dă mare, în timp ce John al meu putrezește în mormânt? Când oamenii de pe stradă îl aplaudă pe el, chipeșul Rickie? Și când încearcă pe deasupra să-și cucerească și drumul spre rai? La ce-ar mai fi bună o biată victimă înșelată ca mine, care l-a lăsat să facă ce-a vrut cu ea și va arde în focul iadului din cauza asta, dacă nu și-ar face datoria în fața lumii și n-ar arăta ce diavol e el de fapt? Unde e dovada, te întreb?

— Te rog, oprește-te, spune Pym. Știu ce vrei.

— Unde e dreptatea? Dacă dovada e acolo, jur c-o să pun mâna pe ea. Nu am nicio scrisoare în afara celor de amânare de la Perce Loft și ce spune în ele. E ca și cum ai încerca să prinzi cu un cui o picătură de ploaie pe perete, crede-mă.

— Încearcă să fii calmă, spune Pym. Te rog.

— M-am dus la tâmpitul ăla de Lakin, conservatorul. Am pierdut jumătate de zi așteptându-l, dar până la urmă tot am dat de el. Rick Pym e un rechin, i-am zis. La ce bun să-i spui una ca asta unui conservator, când toți sunt niște rechini? Le-am spus și laburiștilor, dar n-au încetat să repete: „Ce anume a făcut?” Mi-au spus c-or să cerceteze și mi-au mulțumit, dar ce crezi c-or să găsească, bieți oameni

nevinovați ce sunt?

Martie Searle mătură curtea. Pym e indiferent la privirea lui insistentă. Pășește sigur pe el, adoptând același mers cu care se dusesese după bicicleta lui Lippsie când trecuse pe lângă polițistul de la Overflow House. Încarnează autoritatea. Sunt britanic. Fiți amabili și dați-vă la o parte din drumul meu.

— Am uitat ceva în pivniță, spune el neglijent.

— Da, sigur, zice Martie.

Vocea stridentă a lui Peggy Wentworth îi sfâșie inima. Ce ecouri înspăimântătoare a trezit în el? În ce casă pustie din copilăria lui se vaită și-l hărțuiește? De ce se comportă atât de abject în fața insistențelor ei? E Lippsie, vorbind din mormânt. E lumea din capul meu care a devenit, brusc, stridentă. E păcatul pe care nu-l voi ispăși nicicând. Bagă-ți capul în lavabou, Pym. Apucă bine robinetele și ascultă-mă cât îți explic de ce nicio pedeapsă nu va fi vreodată destul de mare pentru tine. E fiul lui taică-său, dați-i numai pâine și apă. De ce uzi patul, fiule? Nu știi că la capătul unui an în care n-ai mai făcut în pat capeți o mie, bani gheață? Aprinde lumina din camera de permanență, deschide larg ușa de la scara spre pivniță și coboară apăsând treptele. Cutii de carton. Diverse mărfuri. Rezerve în caz de penurie. Compasul lui Michael intră din nou în joc, e mai bun decât un briceag elvețian. Deschide broasca fișetului verde și trage primul sertar, în timp ce simte cum îl inundă un fel special de căldură.

Lippschitz, prenume Anna, numai două volume. „Lippsie, în fine iată-te, gândește el calm. Păi, viața ta a fost scurtă, nu-i așa? Nu am timp acum, dar odihnește-te acolo unde ești, voi reveni să-mi iau drepturile asupra ta”. Watermaster Dorothy, căsătorie, doar un volum. „Și căsătoria a fost scurtă, dar așteaptă-mă, Dot, căci am alți strigoi de care trebuie să mă ocup în primul rând”. Închide primul sertar și-l deschide pe al doilea. „Rick, ticălosule, unde ești?” Faliment, tot sertarul e plin de faliment. Îl deschide pe al treilea. Iminența descoperirii face să-i ardă tot trupul: pleoapele, spinarea și mijlocul. Dar degetele îi sunt ușoare, iuți și îndemânaticе. Sunt născut pentru treaba asta,

admițând că m-am născut vreodată. Sunt detectivul lui Dumnezeu, cel care se ocupă de toată lumea. Wentworth, o duzină de fascicule scrise de mâna lui Rick. Pym a reținut datele scrisorilor lui Muspole în care spune că regretă absența lui Rick din motive de interes național. Își amintește căderea și lunga vacanță de recuperare a lui Rick, în timp ce el și Dorothy nădușeau în pușcăria de la Glades. Rick, ticălosule, unde erai? Haide, fiule, doar suntem prieteni, ce naiba. Într-o clipă o să-l aud pe Herr Bastl lătrând.

Deschide ultimul sertar și citește Rex contra Pym<sup>2</sup> 1938, trei dosare groase, pe urmă Rex contra Pym 1944, doar unul. Îl scoate pe primul din setul 1938, îl pune la loc și-l ia pe ultimul, începe cu sfârșitul și citește rezumatul făcut de judecător, verdictul, sentința, trimiterea imediată a condamnatului în pușcărie. Cuprins de un fel de extaz calm, revine la început și o ia de la capăt. În zilele alea nu existau aparate de fotografiat minuscule, nu existau copiatoare, nu existau casetofoane. Doar ce puteai vedea, auzi, memora și fura. Citește timp de o oră. O pendulă bate de opt, dar pentru el asta nu înseamnă nimic. Îmi urmez vocația. Sunt în serviciul lui Dumnezeu. Voi, femeile, nu urmăriți decât să ne trageți în jos.

Martie tot mai mătură curtea, dar privirea lui Pym e încețoșată.

— Ai găsit? întreabă Martie.

— În cele din urmă da, mulțumesc.

— Foarte bine, zice Mattie.

Se duce în camera lui, întoarce cheia în broască, trage un scaun spre lavabou și începe să scrie – din memorie, direct pe hârtie, fără să-i pese de stil. Aude o bătaie în ușă, la început timidă, apoi mai tare. Apoi un „Magnus?” discret, destul de neîncrezător, înainte ca pașii să coboare încet scara. Dar Pym e în centrul lucrurilor, femeile îl îngrozesc, nici chiar Judy nu înseamnă nimic pentru destinul lui. Îi aude pașii în curte și zgomotul furgonetei care se îndepărtează, încet la început, apoi, brusc, mult mai repede. Bine c-am scăpat de ea.

---

<sup>2</sup> E vorba de procese intentate de stat, în Anglia, deci de rege. (n.tr.)

Dragă Peggy – scrie el sper că documentul anexat îți va fi de folos.

Dragă Belinda – scrie el – trebuie să mărturisesc că sunt fascinat de această privire rapidă pe care am aruncat-o asupra procesului democratic la lucru. Ce pare la început un instrument grosolan se dovedește a fi bogat în tot felul de obstacole și avantaje rafinate. Hai să ne întâlnim imediat după ce mă întorc la Londra.

Dragul meu tată – scrie el –, azi e duminică și peste patru zile vom afla care va fi soarta noastră și a ta. Aș vrea însă să știi cât de mult am învățat să-ți admir curajul și convingerea cu care ai luptat în această campanie dificilă.

Pe estradă, Rick nu s-a mișcat. Privirea lui cu sclipiri de oțel e fixată tot asupra lui Pym. Și totuși, pare calm. Pare că nimic din ce s-a petrecut în spatele lui, în sală, nu ridică probleme de nerezolvat. Nu se preocupă decât de fiul său, pe care-l privește cu o intensitate amenințătoare. Poartă în seara asta cravata argintie de om de stat și o cămașă de mătase crem, cusută de mână, cu manșete duble, și butonii mari cu monogramă de la Aspreys. E proaspăt tuns și cum stau așa, față în față, Pym simte mirosul loțiunii de la frizer. O singură dată privirea lui Rick s-a îndreptat spre Muspole și mai târziu Pym a avut impresia că Muspole a dat din cap, ca un fel de semnal. În sală domnea o tăcere absolută. Nicio tuse, niciun scârțâit nu ajungea la urechile lui Pym, nici chiar de la femeile bătrâne pe care Rick, ca întotdeauna, le plasase în primul rând de unde îi puteau aduce aminte de iubita lui mamă și de iubitul lui tată, care cunoscuse atâtea morți eroice.

În cele din urmă Rick se întoarce și avansă spre public, cu mersul acela plin de respect, mers care preceda adesea un gest de o ipocrizie deosebită. Ajunse la masă, dar nu se opri. Întinse mâna după microfon și îl închise: nicio mașinărie să nu se pună între noi în momentul acesta. Merse mai departe până ajunse la marginea estradei, în punctul din care pornea frumoasa scară curbă. Își împinse maxilarul în față, examinează chipurile ridicate spre el, permise trăsăturilor lui să trădeze o clipă de adâncă introspecție înainte de a începe să vorbească. La un moment dat, pe drumul dintre Pym și public, își

descheiase nasturii de la haină. „Loviți-mă aici”, spunea. Aici e inima mea. În cele din urmă, vorbi. Vocea îi era ceva mai ridicată ca de obicei. Auziți emoția care mă domină.

— Vrei să fii atât de drăguță, Peggy, și să repeți întrebarea? Mai tare, draga mea, ca să audă toată lumea.

Peggy Wentworth îl ascultă. Numai că acum devenise și invitata lui Rick, nu doar cea care-l acuză.

— Mulțumesc, Peggy.

Cere apoi să se aducă un scaun pentru ea, ca să poată sta jos, ca toată lumea. Îl aduce maiorul Blenkinsop în persoană. Peggy se așază ascultătoare pe scaun, în mijlocul culoarului, ca un copil certat de părinți, care așteaptă să audă ce merită. Cel puțin așa i se păru lui Pym, și i se mai pare și azi, căci întotdeauna am crezut că tot ce-a făcut Rick în seara aceea era pregătit dinainte. Nu l-ar fi mirat dacă i-ar fi pus lui Peggy pe cap un coif ridicol. Cred c-o văzuseră pe Peggy urmărindu-i și Rick își pregătise deja în minte apărarea, așa cum o făcuse de atâtea ori. Oamenii lui Muspole ar fi putut s-o rețină în seara aceea. L-ar fi putut informa pe maiorul Blenkinsop că nu era bine-venită în sală. Curtea știa cel puțin o duzină de căi prin care să țină la distanță într-o seară atât de importantă o șantajistă înnebunită și fără un sfanț cum era Peggy. Rick n-a folosit niciuna dintre ele. Își dorea, ca de obicei, ca procesul să aibă loc. Dorea să fie judecat și găsit nepătat.

— Doamnelor și domnilor. Doamna aceasta se numește Peggy Wentworth. Este o văduvă pe care o cunosc și pe care încerc de mulți ani s-o ajut, care a fost crunt încercată de viață și care dă vina pe mine pentru nenorocirile ei. Doresc ca după această reuniune să ascultați cu toții ce are Peggy de spus, să dați dovadă de toată indulgența de care sunteți capabili și de cea mai mare răbdare. Și să judecați, în înțelepciunea voastră, unde se află adevărul. Sper că vă veți arăta miloși față de Peggy și de mine, și vă veți aminti cât de greu este, pentru noi toți, să acceptăm nenorocirea fără să arătăm cu degetul un vinovat.

Își duse mâinile la spate. Picioarele și le ținea strâns apropiate.

— Doamnelor și domnilor, vechea mea prietenă Peggy

Wentworth are dreptate.

Nici măcar Pym, care credea că știe toate instrumentele din orchestra lui Rick, nu-l mai auzise vorbind atât de direct și de simplu, atât de lipsit de retorică.

— Cu mulți ani în urmă, doamnelor și domnilor, pe când eram foarte tânăr și gata de orice ca să reușesc în viață – așa cum am fost cu toții cândva, nerăbdători, dornici să ajungem cât mai repede la țintă – m-am găsit în poziția băiatului de serviciu dintr-un birou care a împrumutat câteva timbre din casă și a fost prins înainte de a avea prilejul să le pună înapoi. E drept, nu aveam antecedente penale. Mama mea, la fel ca Peggy Wentworth aici de față, era văduvă. Avusesem un tată nemaipomenit, al cărui exemplu trebuia să-l urmez, și aveam doar surori. Răspunderile care mă apăsau, recunosc, m-au aruncat de cealaltă parte a ceea ce justiția, în oarba ei înțelepciune, decreta ca fiind corect. Justiția a cerut o pedeapsă. Am plătit-o până la capăt. Așa cum voi plăti până la sfârșitul zilelor mele.

Maxilarul se destinse și mâinile puternice se deznodară, iar un braț se întinse spre văduvele din primul rând, în timp ce privirea și vocea se îndreptară spre fundul întunecat al sălii.

— Prieteni – Peggy, draga mea, eu încă te număr printre ei –, prietenii mei credincioși din Gulworth North, văd printre voi în seara asta femei și bărbați destul de tineri ca să fie impulsivi. Văd alții care au experiența vieții întipărită pe chipurile lor, ai căror copii și nepoți și-au luat zborul în lume ca să-și urmeze chemarea, să se bată, să facă greșeli și să le depășească. Pe voi, oamenii cu experiență, aș vrea să vă întreb. Dacă unul dintre acești tineri – copii, nepoți, sau dacă fiul meu aici de față, care se pregătește să primească cele mai mari recompense pe care legea acestei țări le poate oferi – dacă unul dintre ei va comite cândva o greșală și va plăti prețul pe care societatea i-l cere, și va veni acasă spunând „Mamă, iată-mă, tată, eu sunt” – care dintre voi, cei ce vă aflați aici în seara asta, îi va închide ușa în nas?

Se ridicaseră în picioare. Îi scandau numele. „Rickie –

bunul nostru Rickie – poți conta pe votul nostru, Rickie

dragă". În spatele lui, pe estradă, și noi ne ridicaserăm în picioare și Pym văzu, printre lacrimi, cum Syd și Morrie se îmbrățișau. De data asta Rick se făcu a nu băga în seamă aplauzele. Se întoarse cu o mișcare teatrală spre Pym, strigând: „Magnus, fiule, unde ești?”, deși știa perfect de bine unde era. Prefăcându-se că l-a găsit, în sfârșit, îl apucă de braț și-l ridică trăgându-l în față, aproape săltându-l de la podea atunci când îl prezentă ca pe un campion mulțimii în delir, strigând „Iată unul, iată unul”. Presupun că voia să spună iată un pocăit care a plătit prețul și s-a întors acasă, cu toate că, din cauza vacarmului, nu voi fi niciodată sigur că asta a vrut să spună. Poate că nu spunea decât, „Iată-l pe fiul meu”. Cât despre Pym, nu se mai putu stăpâni. Niciodată nu-l adorase mai mult pe Rick. Plângea cu sughițuri, bătea din palme, strângea mâna lui Rick într-ale lui pentru ei toți, îl îmbrățișa și-l bătea pe umerii largi în locul lor și-i spunea cât era de grozav.

Avu impresia că zărește chipul palid al lui Judy și ochii ei mari și spălăciți în spatele lentilelor ochelarilor, privindu-l din mijlocul mulțimii. Tata a avut nevoie de mine, vru el să-i explice. Am uitat unde era stația de autobuz. Am pierdut numărul tău de telefon. Am făcut-o pentru țara mea.



Bentley-ul îi aștepta chiar la ieșire, cu Cudlove lângă portieră. Așezat lângă Rick, lui Pym i se păru că o aude pe Judy strigându-l: „Pym. Ticălosule. Unde ești?”

Se crăpase de ziuă. Pym stătea la birou, nebărbierit, nedorindu-și lumina zilei. Cu bărbia în palmă, privea la ultima pagină pe care o scrisese. Nu schimba nimic. Nu te uita în urmă, nu te uita înainte. O faci o dată și pe urmă mori. Avu deodată viziunea tristă a femeilor din viața lui așteptând degeaba în fiecare stație de autobuz de-a lungul drumului său haotic. Se ridică brusc și-și făcu un nes pe care-l bău prea fierbinte. Luă apoi capsatorul și un pix cu mină groasă și se puse serios pe treabă – sunt un funcționar, asta sunt – capsând tăieturile din ziare și marcând toate referințele utile în dreptul textului corespunzător.

Extrase din *Gulworth Mercury* și *Evening Star* prezentând lupta candidatului liberal din ajunul alegerilor în Sala Primăriei. De teama acuzației de calomnie, autorii omit referirea directă la acuzațiile lui Peggy Wentworth, referindu-se numai la apărarea plină de spirit a candidatului în fața unor atacuri la persoană. Intră la 21 a. Capsatorul ăsta nenorocit nu mai merge. Aerul de mare face ca totul să ruginască.

O tăietură din ziarul *Times* de la Londra dă rezultatele alegerilor parțiale din Gulworth North:

McKechnie (Laburist) 17.970

Lakin (Conservator) 15.711

Pym (Liberal) 6.404

Un lider semianalfabet își datorează victoria unei „intervenții inopinate” a liberalilor. Intră la 22 a.

Extras din *Gazette* anunțând lumii care așteaptă știrea cu sufletul la gură că Magnus Richard Pym și-a luat licența în limbi moderne cu brio. Nicio referire la orele din noapte petrecute studiind subiectele care urmau să se dea, nici la mica percheziție prin sertarele conducătorului său științific, cu ajutorul compasului din oțel de la Michael, atât de practic în orice împrejurare. Intră la 23 a.

De fapt nu intră deloc, căci în momentul în care voia să înscrie numărul pe tăietură, Pym o așază în fața lui și se uită fix la ea, cu capul în mâini, cu o expresie de dezgust

întipărită pe față.

Rick știa. Ticălosul știa. Cu capul tot în mâini, Pym se regăsește la Gulworth, ceva mai târziu în aceeași seară. Tatăl și fiul sunt instalați în Bentley, locul lor preferat. Sala a rămas în urma lor, se apropie odihna cumpătată a doamnei Searle. Tumultul mulțimii le mai răsună în urechi. Vor mai trece douăzeci și patru de ore până când lumea va afla numele câștigătorului, dar Rick îl știe de pe acum. A fost judecat și aplaudat pentru întreaga lui existență.

— Aș vrea să-ți spun ceva, fiule, îi zice el cu cea mai dulce și mieroasă voce.

Felinarele care defilează prin fața geamurilor îi aprind și îi sting pe rând chipul, făcând ca triumful său să pară intermitent.

— Să nu minți niciodată, fiule. Eu le-am spus adevărul. Dumnezeu mi-e martor. El aude întotdeauna.

— A fost formidabil, spune Pym. Ai putea, te rog, să-mi dai drumul la braț?

— Nimeni din familia Pym nu a fost un mincinos, fiule.

— Știu, spune Pym și-și eliberează totuși brațul.

— De ce n-ai venit la mine, fiule? Tată, mi-ai fi putut spune – Rickie, dacă vrei, ești destul de mare acum – nu mai studiez dreptul. Studiez literele, pentru că limbile mă interesează mai mult. Vreau să zbor și eu cu propriile aripi, ca și cel mai bun prieten al meu, și să pot fi auzit pretutindeni unde se adună oameni, indiferent de culoare, rasă sau credință. Știi ce ți-aș fi răspuns dacă veneai la mine și-mi spuneai asta?

Pym e prea furios, prea înnebunit ca să-i mai pese.

— Ai fi fost grozav, îi spuse el.

— Ți-aș fi spus: fiule, acum ești mare. lei hotărâri în ce te privește. Tot ce poate face bătrânul tău tată e să joace pe post de portar, în timp ce Magnus ține crosa și Dumnezeu trimite mingea.

Îl apucă pe Pym de mână, aproape rupându-i degetele.

— Nu te îndepărta de mine, fiule. Nu sunt supărat pe tine. Suntem prieteni, mai ții minte? Nu e nevoie să ne furișăm, căutând unul prin buzunarele celuilalt, să scotocim prin sertare și să vorbim cu femei prost sfătuite prin pivnițele

hotelurilor. Noi facem lucrurile deschis, pe față. Cu cărțile pe masă. Și-acum șterge-ți ochii și îmbrățișează-l pe bătrânul tău prieten.

Marele om de stat șterge el însuși, mărinimos, cu batista lui de mătase cu monogramă, lacrimile de furie și de neputință ale lui Pym.

— Vrei o friptură bună englezească în seara asta, fiule?

— Nu prea.

— Bătrânul Mattie ne pregătește una cu ceapă. Poți s-o inviți pe Judy dacă vrei. După masă facem o partidă de *chemin defer*. O să-i placă.

Ridicându-și capul, Pym apucă pixul și se puse din nou pe treabă.

Extras din procesele verbale ale Partidului Comunist de la Universitatea Oxford exprimându-și regretul pentru plecarea tovarășului M. Pym, neobosit luptător pentru binele cauzei. Mulțumiri frățești pentru considerabilele sale eforturi. Intră la 24 a.

Scrisoare plină de regrete de la trezorerul facultății prin care-i returnează cecul pentru ultimul trimestru, cu mențiunea „A se adresa Emițătorului”. Scrisori și cecuri similare de la domnii Blackwell, Parker (librari) și Hall Brothers (croitori), intră la 24 c.

Scrisoare plină de regrete de la directorul băncii lui Pym, anunțându-l cu părere de rău că, urmare a returnării cecului emis pe numele lui Pym de către Magnus Dynamic & Astral Company (Bahamas) Limited, în valoare de două sute cincizeci de lire, nu are altă soluție decât să returneze emitentului cecurile la care se face referință la 24 c.

Extras din *Gazette* de la Londra din 29 martie 1951, anunțând numirea unui nou administrator judiciar cu ocazia unei alte cereri de declarare de faliment a RTP și a optzeci și trei de societăți asociate. Scrisoarea de la procuratură, invitându-l pe Pym să se prezinte la data indicată pentru o discuție în vederea lămuririi relațiilor sale cu societățile sus-menționate. Intră la 36 a.

Convocarea pentru serviciul militar, promițându-i lui Pym imunitatea. Acceptată cu amândouă mâinile.

— Aș putea să stau un pic cu dumneavoastră,

domnișoară D? întreabă Pym, împingând ușor ușa de la bucătărie.

Dar fotoliul e gol și focul stins. Nu se lăsa seara, cum crezuse, ci se crăpa de ziuă.

## CAPITOLUL 12

Era tot în zori. Peste zece minute va fi ora fatidică. Clipa pe care Brotherhood o așteptase atâta, întins pe pat, singur și perfect treaz, în apartamentul mizerabil care-i devenise un fel de celulă, privind imaginile trecutului pe cerul schimbător al Londrei. Era un joc de jucat în aer liber, transpus în interior de persoane care nici măcar nu știau că era treaz. De câte ori nu stătuse astfel, în cizme de cauciuc, pe coaste înghețate de dealuri, apăsându-și căștile pe urechi cu mânușile matlasate ca să prindă murmurul care însemna că viața nu dispăruse? Aici, în sala comunicațiilor de la ultimul etaj al direcției, nu existau nici căști, nici vânturi polare care să pătrundă prin hainele ude și să înghețe degetele operatorului, nu existau dinamuri de bicicletă la care vreun prăpădit trebuia să pedaleze până nu-l mai țineau picioarele. Nici antene care să cadă peste tine când aveai mai mare nevoie de ele. Nici valize cântărind două tone, care trebuiau ascunse în pământul tare ca piatra când friții erau la doi pași. Aici sus erau cutii cu pete verzi și gri, de curând șterse de praf, cu luminițe drăgălașe și cu butoane lucitoare. Cadreane de selecție, pentru eliminarea paraziților. Scaune confortabile pe care baronii adunați aici să-și așeze fundurile delicate. Și un fel de comprimare misterioasă a aerului, care parcă-ți strânge craniul, în timp ce privești micile cifre verzi defilând pe ecranele lor ca o închisoare, la fel de repede ca ultimii ani ai vieții: acum am patruzeci de ani, acum am patruzeci și cinci, acum am șaptezeci, acum mi-au mai rămas doar zece minute până la moarte.

Pe platforma ridicată, doi băieți cu căști supraveghează cadreanele. Nu vor ști niciodată cum era pe vremuri, își zise Brotherhood. Vor merge în mormânt convinși că viața a apărut dintr-o cutie. Bo Brammel și Nigel stau exact sub ei, ca producătorii la o avanpremieră. În spatele lor, o duzină de umbre pe care Brotherhood abia dacă le-a băgat în seamă. L-a zărit pe Lorimer, șeful Operațiunilor. A zărit-o pe Kate și s-a gândit: slavă Domnului că e în viață. La marginea platformei, Frankel raportează pe un ton lugubru o listă întreagă de eșecuri. Accentul lui central-european a devenit

și mai puternic.

— Ora nouă și douăzeci de minute ieri-dimineață, ora locală, centrala de la Praga își trimite principalul intermediar să-i telefoneze lui Watchman dintr-o cabină, Bo, spune el. E ocupat. Telefonează de cinci ori în două ceasuri, din locuri diferite. Tot ocupat. Încearcă la Conger. Telefonul e deranjat. Toată lumea a dispărut, imposibil să dai de cineva. La prânz, centrala trimite o fetiță de-a lor la cantina unde mănâncă fata lui Conger. Fata e la curent, așa că s-ar putea să știe unde e tatăl ei. Fata noastră are șaisprezece ani, e micuță și foarte hotărâtă. Stă la cantină două ore, trece în revistă toate mesele, apoi coada. Nici urmă de fată. Verifică pe urmă foile de pontaj de la intrarea în uzină, le spune paznicilor că e colega de cameră a fetei. Are un aer atât de nevinovat, că o lasă. Fiica lui Conger nu s-a prezentat la lucru, nici pe lista celor cu învoiri medicale nu e. A dispărut.

În tensiunea care domnea, nimeni nu vorbea cu nimeni. Fiecare vorbea cu sine. Camera se umplea din ce în ce mai mult. De câți oameni e nevoie ca o rețea să aibă niște funeralii cum se cuvine? se întreabă Brotherhood. Încă opt minute de așteptare.

Frankel își continuă litania.

— Ora șapte, ieri-dimineață, ora locală, centrala din Gdańsk își trimite doi agenți să repare un stâlp de telegraf la capătul străzii pe care locuiește Merryman. Casa lui se află într-o fundătură. Nu există decât un singur drum de acces. În fiecare zi pleacă la lucru cu mașina la șapte și douăzeci. Ieri însă mașina lui nu era în fața casei. În fiecare zi o parchează acolo. Nu și ieri. De unde lucrează, băieții pot vedea ușa de la intrare. Ușa rămâne închisă. Nici Merryman, nici altcineva nu iese sau intră în casă pe ușa aia. La parter perdelele sunt trase, nicio lumină, nicio urmă proaspătă pe alee. Cel mai bun prieten al lui Merryman e un arhitect. Lui Merryman îi place să bea din când în când cafeaua cu el, în drum spre serviciu. Arhitectul nu e informator, nu figurează pe listă.

— Wenzel, spune Brotherhood.

— Wenzel e numele arhitectului, Jack. Unul dintre băieți îl sună pe domnul Wenzel și-i spune că mama lui

Merryman e bolnavă. Unde-l pot găsi ca să-i dau vestea asta proastă? Întreabă el. Domnul Wenzel îi zice să încerce la laborator. Cât e de bolnavă? Băiatul spune că s-ar putea să moară, Merryman ar trebui să se ducă repede la ea. Transmiteți-i următorul mesaj, zice băiatul. Vă rog să-i spuneți că Maximilian i-a transmis c-ar face bine dacă s-ar duce urgent la căpătâiul mamei lui. Maximilian e cuvântul de cod cum că totul s-a terminat. Maximilian înseamnă: lasă totul baltă, întinde-o, șterge-o cum poți, lasă naibii procedurile obișnuite, fugi mâncând pământul. Băiatul e isteț. După ce a vorbit cu domnul Wenzel, sună la laboratorul unde lucrează Merryman. Sunt domnul Maximilian. Unde e Merryman? E urgent. Spuneți-i că Maximilian vrea să-i vorbească neapărat în legătură cu mama lui. Merryman nu vine azi, i se spune. Merryman e la o conferință la Varșovia.

Brotherhood își și formulează obiecția.

— Niciodată n-ar spune una ca asta, mormăie el. Laboratoarele nu dau detalii despre deplasările personalului. E vorba despre instalații strict secrete, ce Dumnezeu! Cineva face pe șmecherul cu noi.

— De acord, Jack. Exact așa am reacționat și eu. Vrei să merg mai departe?

Vreo două capete s-au întors ca să-l localizeze pe Brotherhood în fundul sălii.

— Când am văzut că nu putem să dăm de Merryman, am transmis instrucțiuni la Varșovia, să încerce ei să vorbească direct cu Voltaire, continuă Frankel.

Făcu o pauză.

— Voltaire e bolnav.

Brotherhood izbucni într-un râs enervat.

— Voltaire? N-a fost bolnav nici o singură zi în toată viața lui.

— La ministerul unde lucrează ne-au spus că e bolnav, Jack, nevastă-sa ne-a spus că e bolnav, amanta lui ne-a spus că e bolnav. A mâncat niște ciuperci otrăvitoare, l-au dus la spital. E bolnav. Oficial. Toți spun același lucru.

— Te cred că e oficial.

— Jack, ce-ai vrea să fac? Spune-mi ce-ai fi făcut în locul meu și eu n-am făcut. De acord? E camuflaj total, Jack.

Marea tăcere. Ca și cum ar fi căzut o bombă.

— Ziceai c-ai să continui să umpli cutiile de scrisori? Întrebă Brotherhood.

— Pe a lui Merryman am umplut-o ieri. Bani și instrucțiuni. Am făcut-o.

— Și ce s-a întâmplat?

— Sunt tot acolo. Bani și instrucțiuni căcălău. Hârtii noi, hărți, tot ce vrei. Pentru Conger am lansat două semnale vizuale, unul ca să-i spunem să ne cheme, unul ca s-o șteargă. O perdea la primul etaj al unei case, o lumină la ferestruica dintr-un subsol. E corect, Jack? E exact ce prevăd procedurile, nu-i așa?

— Da.

— Bine. Dar nu răspunde. Nu cheamă, nu scrie, nu fuge.

Cinci minute, singurele zgomote care s-au auzit au fost cele ale așteptării: suspinul fotoliilor moi, țcănitul brichetelor, hârșăitul chibriturilor și pașii băieților pe podium. Kate privi spre Brotherhood și el îi răspunse printr-un zâmbet plin de încredere. Bo spuse:

— Ne gândim la tine, Jack.

Dar Brotherhood nu-i răspunse și el cu siguranță nu se gândea la Bo. Se auzi o sonerie. De pe podium, unul dintre băieți spuse:

— Conger, domnule, la ora prevăzută.

Reglă câteva cadrane. O luminiță albă clipi deasupra capului său. Cel de-al doilea băiat apăsă pe un buton. Nimeni nu aplaudă, nimeni nu se ridică în picioare să strige „Trăiască!”

— Operatorul Conger e pe linie și spune că e gata să transmită, Bo, zise Frankel, fără rost.

În spatele lui, băieții se mișcau ca niște automate, surzi la tot ce nu venea din căștile lor.

— Vom efectua acum prima noastră transmisie. Folosim bandă, nimic în scris, la fel procedează și Conger. E Morse accelerat, îl derulăm în ambele sensuri. Transmisia durează un minut și jumătate, poate două. Derularea și decodarea durează aproape cinci... Vezi? Suntem pe recepție. Vorbește – asta e ce-i spunem. Acum Conger transmite din



nou. Uită-te la luminița roșie din stânga, te rog. Cât e aprinsă, înseamnă că efectiv Conger vorbește... a terminat.

— N-a fost prea lung, nu ți se pare? constată Lorimer cu glasul lui târăgănat, fără să se adreseze cuiva anume.

Nu era pentru prima dată când Lorimer îngropa un agent.

— Acum așteptăm decodificarea, explică Frankel publicului său, poate un pic prea vesel. Trei minute, poate cinci. Cât să fumăm o țigară, de acord? Toată lumea se relaxează. Conger trăiește și e bine.

Băieții schimbau bobine, resetau instrumente.

— Să ne bucurăm că e în viață, spuse Kate și mai multe capete se întoarseră brusc, căci nu se întâmpla prea des ca o doamnă de la Etajul Cinci să-și exprime atât de deschis sentimentele.

Bobinele cenușii se derulau de pe una pe cealaltă. Câteva clipe auziră piuiturile stridente și aritmice ale alfabetului Morse. Apoi încetară.

— Hei, spuse Lorimer încet.

— Luați-o de la capăt, zise Brotherhood.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Kate.

Băieții rulară bobinele și le dădură iar drumul. Alfabetul Morse se auzi din nou și încetă, ca mai înainte.

— Ar putea să fie vorba de o eroare la capătul celălalt? întrebă Lorimer.

— Desigur, zise Frankel. S-ar putea ca aparatul să fie pe ducă sau a dat de o ionosferă proastă. O să reînceapă peste o clipă. Nicio problemă.

Cel mai înalt dintre cei doi băieți își scoase căștile.

— Aveți ceva împotriva dacă decodăm, domnule Frankel? întrebă el. Uneori, când au un necaz, ne spun despre el în mesaj.

Când Frankel aprobă din cap, băiatul mută o bobină pe un aparat de la capătul mesei. Imprimanta începu imediat să păcăne. Nigel și Lorimer se repezică spre estradă. Imprimanta se opri. Nigel rupse foaia cu îndemănare și o ținu în așa fel încât Lorimer să poată citi odată cu el. Brotherhood se îndrepta deja cu pași mari spre podium. Se urcă pe el și smulse foaia din mâinile lor; nu-i opuseră rezistență.

— Jack, nu, șopti Kate.

— Ce nu? spuse Brotherhood, pierzându-și brusc răbdarea. Să nu-mi pese de agenții mei? Ce nu trebuie să fac?

— Te rog, Frankel, spune-le să mai imprime o copie, zise Nigel calm. Ca să putem să citim cu toții fără să ne batem.

Brotherhood ținea foaia în fața ochilor. Nigel și Lorimer se așezaseră supuși de-o parte și de alta și o citeau peste umărul lui.

— Raport de rutină, Bo, anunță Nigel, citind cu voce tare. Durata prevăzută: trei sute șapte grupuri. Durata efectivă pentru moment: patruzeci și unu. Subiectul: reimplantarea bazelor de rachete sovietice în munții de la nord de Plzeň. Subsursa: Mirabeau, care a raportat cu zece zile în urmă. Mirabeau știa de la iubitul ei din armata sovietică, nume de cod Leo – Leo a mai lucrat pentru noi în trecut, treabă de bună calitate, dacă-mi amintesc bine. Mesajul sună așa: „Subsursa Talleyrand confirmă că rachetele cu rază mică de acțiune fără ogivă...” mesajul se întrerupe la jumătatea frazei. Evident, bobinajul. Dacă nu cumva, cum ai spus, semnalul lui a dat de perturbații atmosferice.

Frankel îi dădea deja ordine băiatului mai înalt.

— Transmite: Semnalul vostru trunchiat. Fă-o imediat. Spune-le că vrem să-l reia. Spune-le că, dacă nu pot să transmită acum, rămânem pe recepție până pot s-o facă. Spune-le că vrem un apel general al tuturor membrilor rețelei. Ai formulele gata pregătite sau vrei să redactez ceva?

— Spune-le naibii totul, ordonă Brotherhood cu o voce foarte fermă. Și nu mai plângeți. Nu e nimeni rănit.

Își înfundase mâinile în buzunarele impermeabilului. Era la jumătatea culoarului. Nigel și Lorimer stăteau încă pe podium, o pereche de băieți din cor, ținând partitura imnului așa ca s-o poată citi amândoi. Stoic, Brammel ședea drept în sală. Kate îl privea fix, cu o privire care numai stoică nu era.

— Poți să le spui că vrei un apel sau să reia transmisia, poți să le spui să lase totul baltă, poți să le spui să se arunce în Vistula. Oricum nu mai contează, zise Brotherhood.

— Săracul, îi spuse Nigel lui Lorimer. Sunt informatorii lui, înțelegi? E din cauza încordării.

— Nu sunt informatorii mei și nu au fost niciodată. Ți-i las ție, cu binecuvântarea mea cu tot.

Privi în jur, în căutarea cuiva cu bun-simț.

— Frankel. Pentru numele lui Dumnezeu. Lorimer. Când serviciul nostru prinde informatorul altcuiva, dacă așa ceva se mai întâmplă în zilele noastre, ce face? Dacă e de acord să coopereze, îl repune în joc pe contul nostru. Dacă nu, îl trimite la zdup. Lucrurile s-au schimbat cumva? Eu nu sunt la curent.

— Și? întreabă Nigel, ca să-i facă plăcere

— Dacă hotărâm să-l folosim noi, acționăm cât mai repede și cât mai discret cu putință. De ce? Pentru că vrem să le arătăm celorlalți că nu s-a schimbat nimic. Nu vrem urme. Nu-i ascundem mașina și nu-i închidem casa. Nu-l facem să se evapore în aer, pe el, pe fiică-sa sau pe oricine ar fi. Nu neglijăm să golim cutiile de scrisori și nu inventăm povești gogonate despre oameni care au mâncat ciuperci otrăvite. Nu-i oprim pe operatorii radio în mijlocul transmisiei accelerate. E ultimul, absolut ultimul lucru pe care îl facem. Doar dacă...

— Jack, bătrâne, nu pricep ce vrei să spui, zise Nigel, pe care Brotherhood nu-l băgase deliberat în seamă. Sincer să fiu, bănuiesc că nimeni nu pricepe. Cred că ești întors pe dos, nimic mai firesc, și că te cam lași dus de metafizică, dacă nu te superi.

— Doar dacă ce, Jack? întreabă Frankel.

— Doar dacă nu vrem ca ăilalți să știe că facem apelul tuturor membrilor rețelei lor.

— De ce ar vrea una ca asta, Jack? întreabă Frankel cât se poate de serios. Te rog să ne explici.

— Ce-ar fi dacă ne-ai explica altă dată? zise Nigel.

— Nenorocita aia de rețea n-a existat niciodată. Era a lor încă din prima zi. Ei plăteau actorii, ei scriau scenariul. Pym era al lor și erau gata să pună mâna și pe mine. Și voi toți le aparțineți. Numai că încă nu sunteți în stare să vă dați seama.

— Atunci de ce se mai ostenesc să ne spună ceva?

obiectă Frankel. De ce ne transmit un semnal fals, întrerupt? De ce montează dispariția informatorilor?

Brotherhood zâmbi. Un zâmbet lipsit de umor, lipsit de amabilitate. Se întoarse spre Frankel și-i zâmbi.

— Pentru că, bătrâne, vor să ne facă să credem că-l au pe Pym, când, de fapt, nu-l au, spuse el. E singura minciună care le-a mai rămas ca să ne-o vândă. Vor să renunțăm la vânătoare și să ne ducem acasă, să ne bem ceaiul. Vor să-l găsească ei. Asta e singura veste bună pe ziua de azi. Pym se ascunde încă și ei îl vor la fel de mult cum îl vrem și noi.

Îl priviră cum se întoarce, se îndreaptă cu pași mari spre ușa capitonată și deschide zăvoarele. Bietul Jack, își spun unul celuilalt din priviri, în timp ce lumina revine: munca lui de o viață. Și-a pierdut toți informatorii și nu poate să se împace cu gândul ăsta. E groaznic să-l vezi într-un asemenea hal. Doar Frankel pare că regretă plecarea lui.

— Ai cerut să se retransmită mesajul? întrebă Nigel. Te-am întrebat dacă ai cerut să reia transmisiunea?

— Cer acum, răspunse Frankel.

— Bravo, comentă Bo mulțumit, din sală.

Brotherhood se opri pe culoar să-și aprindă o țigară. Ușa se deschise și se închise la loc. Era Kate.

— Nu mai pot, spuse ea. E o nebunie.

— O să devină o nebunie și mai mare, i-o tăie Brotherhood, furios încă. Asta n-a fost decât începutul.

Era din nou noapte și Mary petrecuse o altă zi fără să se arunce, cum s-ar fi convenit, pe fereastra de la ultimul etaj și fără să scrijelească cuvinte obscene pe pereții din sufragerie. Așezată pe pat, încă nu complet beată, se uită fix la carte, apoi la telefon. Un al doilea fir era bransat la aparat. Firul ducea spre o cutie cenușie, unde părea că se oprește. Lucrurile s-au schimbat de pe vremea mea, își zise ea. Nu mă pot obișnui cu toate șmecheriile astea moderne. Își turnă încă o porție zdravănă de whisky și așeză paharul pe masă, lângă cot, ca să pună capăt discuției pe care o avusese în ultimele zece minute cu ea însăși. „Ești aici, fir-ar să fie. Dacă ai chef de un pahar, ia-L. Dacă nu vrei, lasă-l naibii unde e”. Era îmbrăcată. Se presupunea că o doare capul, dar durerea de cap era o minciună ca să scape de tovărășia

traumatizantă a lui Fergus și a tinerei Georgie, care începuseră s-o trateze cu tot respectul unor gardieni înainte de spânzurătoare. „Ce-ai zice dac-am juca un scrabble, Mary? N-ai chef, nu-i așa? Nu face nimic. Plăcinta a fost grozavă, ce zici, Georgie? N-am mai mâncat una așa de bună de când a plecat doica mea. Crezi că e din cauza congelării? E ca și cum congelarea i-ar permite să se coacă, nu crezi?” La ora unsprezece, nemaiputând rezista, i-a lăsat să spele vasele și a urcat în dormitor, unde o așteptau cartea și biletul care o însoțea. O carte de vizită cu marginile ornamentate. Un cadru argintiu, aniversarea căsătoriei mele. Într-un plic ornamentat. Un înger urât suflând într-o trompetă în colțul din stânga sus.

Dragă Mary.

Mi-a părut nespus de rău când am aflat despre nenorocirea ce s-a abătut pe capul lui M. Am cumpărat cartea asta pe nimica toată azi-dimineață și m-am întrebat dacă n-ai vrea să mi-o legi, ca pe toate celelalte, în pânză tare, cu titlul cu majuscule aurite între prima și a doua nervură de pe cotor. Forțațurile mi se par cam noi, poate că ar fi bine să le rupi. Grant lipsește și el, așa că știu cum te simți. Ai putea s-o legi repede, ca să-i fac o surpriză când se întoarce? La tariful obișnuit, bineînțeles!

Te îmbrățișez, draga mea.

Bee

Ținând mâna departe de paharul cu whisky și gândurile departe de o anumită fantomă cu mustață, Mary aplică asupra mesajului tot ce învățase odată. Nu era scrisul lui Bee Lederer. Era un fals, un fals grosolan pentru oricine cunoștea cât de cât jocul. Cel care scrisese biletul respectase de bine, de rău scriitura rotunjită a americancei din clasa de mijloc care era Bee, dar influența germană era limpede în urile și n-urile ascuțite și în t-urile fără coadă. „Nenorocire”, de când folosesc americanii genul ăsta de cuvinte? Nici ortografia nu era a lui Bee: un cuvânt ca „majuscule”! Bee nu știe cum se scrie corect nici „ceapă”, încurcă și mănâncă literele din principiu. Scrisorile ei către Mary, în Grecia, scrise pe hârtie similară, conțineau perle cum ar fi „oripilat” și „frustrat”. Cât despre detaliile de legătorie, Mary nu legase

decât trei cărți pentru Bee și Bee habar n-avusese cum le voia, doar că i se părea că arătau grozav pe etajera lui Grant, ca în bibliotecile alea vechi pe care le aveți voi în Anglia. Pânza tare, așezarea literelor: erau spusele celui care scrisese scrisoarea, nu ale lui Bee. Și ca Bee să bănuiască într-un fel că forțațurile nu erau originale, asta era chiar prea de tot, căci în urmă cu o lună o întrebase pe Mary de unde cumpărase hârtia aia frumoasă pe care o lipise între coperte. Mesajul era atât de prost făcut, trase Mary concluzia – și atât de puțin în stilul lui Bee încât aproape că părea intenționat așa, destul de bun însă ca să-l păcălească pe Fergus când le-a fost adus azi după-masă, la ușă, destul de prost conceput ca Mary să priceapă că era vorba despre altceva.

Despre un lucru asupra căruia fusese avertizată, de exemplu.

Bănuise din momentul în care-i deschisese ușa comisionarului, în timp ce Fergus, idiotul, stătea ascuns în dulapul de haine cu un enorm Howitzer în mână, pentru cazul în care comisionarul ar fi un rus deghizat – ceea ce, dacă ne gândim mai bine, poate și era, pentru că Bee nu folosisese în viața ei un comisionar. Bee i-ar fi adus chiar ea cartea, în drum de la școala lui Becky, strigând „cucu” prin fanta cutiei de scrisori. Bee ar fi agățat-o pe Mary la întâlnirea de marți a Societății Internaționale a Doamnelor, lăsându-i nenorocita de carte s-o care ea până acasă.

— Pot să citesc și eu biletul? întrebase Fergus. Simplă rutină, știi cum sunt cei de la Londra. Bee. E doamna Lederer, soția domnului american?

— Da, ea e, confirmase Mary.

— Ce carte frumoasă! Și în engleză. Pare foarte veche.

O frunzărea cu degete îndemânatică, oprindu-se la semnele făcute cu creionul, ridicând anumite pagini la lumină.

— E din 1698, spusese Mary, arătându-i cifrele romane.

— Dumnezeuule, și reușești să citești asta?

— Vrei, te rog, să mi-o dai înapoi?

Pendula din hol bătu de douăsprezece. Fără îndoială că Fergus și Georgie zăceau acum fericiți, unul în brațele

celuilalt, în zilele interminabile ale detenției ei secrete, Mary observase cum povestea lor de dragoste înflorește. În seara aceea, când coborâse la masă, Georgie strălucea cu acea lumină imposibil de ascuns pe care o au femeile imediat după ce au făcut dragoste. Peste un an, cei doi vor deveni încă una dintre perechile acelea dintr-o secție puțin importantă pe care celelalte servicii le conduc cum vor: supraveghere, instalare de microfoane, curățirea zonei, deschiderea corespondenței cu ajutorul aburilor. Și peste încă un an, când își vor fi adunat laolaltă banii pe orele suplimentare în care n-au făcut nimic și rambursările pentru kilometrii pe care nu i-au parcurs și pentru foile de cheltuieli umflate în deplasări, vor putea plăti un acout pentru o casă în East Sheen, vor putea face doi copii și vor avea dreptul la școlarizarea subvenționată de firmă. „Sunt o scârbă geloasă, își zise Mary, fără urmă de remușcare. În clipa asta n-aș avea nimic împotriva unei ore petrecute cu Fergus”. Ridică receptorul și așteaptă.

— Cui îi telefonezi, Mary? spuse imediat vocea lui Fergus.

Oriunde ar fi ajuns cu viața lui amoroasă, Fergus era cât se poate de treaz când întrerupse convorbirea pe care Mary tocmai intenționa s-o facă.

— Mă simt singură, răspunse Mary. Am chef să trângănesc puțin cu Bee Lederer. Ce-i rău în asta?

— Magnus e tot la Londra, Mary. A mai avut ceva treburi.

— Știu unde e. Cunosc povestea. Sunt adultă.

— Ți-a telefonat regulat, ai vorbit îndelung cu el, se întoarce peste o zi sau două. Direcția a profitat că era acolo și l-a chemat la un instructaj. Asta e tot ce s-a întâmplat.

— E în ordine, Fergus. Știu exact ce am de spus.

— N-o să pară anormal c-o suni atât de târziu?

— Nu, dacă și Magnus și Grant sunt plecați.

Mary auzi un clic și tonul. Formă numărul și Bee începu imediat să se vaite. Tocmai era la menstruație, fir-ar să fie, avea crampe, o durea burta, să înnebunești, nu alta. Iarna se întâmpla întotdeauna la fel, mai ales când Grant nu era acolo să rezolve problema. Ah, Mary, zău că-i simt lipsa.

Crezi că sunt curvă?

— Am primit o scrisoare lungă și foarte frumoasă de la Tom, spuse Mary.

Minciună. Primise o scrisoare și era lungă, dar nu era frumoasă. Era o dare de seamă despre cât de bine petrecuse Tom duminica trecută cu unchiul Jack și o făcuse pe Mary să se înfioare.

Bee îi spuse că Becky îl iubea pe Tom atât de mult, încât devenise indecent.

— Îți poți imagina ce se va întâmpla când copiii ăștia se vor trezi și-și vor da seama de *la différence*?

Da, îmi pot, își zise Mary. Nu se vor mai putea suferi. O întrebă pe Bee ce mai făcuse. Mai nimic, spuse aceasta. Ar fi trebuit să aibă o partidă de *squash* cu Cathie Krane de la Ambasada Canadei, dar se mulțumiseră cu o cafea din cauza stării lui Bee. Mâncase o salată la Club și, fir-ar să fie, *zău* că ar trebui să se găsească cineva care să-i învețe pe austriecii ăștia cum se face o salată ca lumea. După-amiază a fost la o nenorocită de vânzare de caritate la ambasadă, în ajutorul grupărilor Contras din Nicaragua, cui îi mai pasă și de ele?

— Ar trebui să te duci să-ți cumperi ceva, sugeră Mary. O rochie sau vreun fleac de la anticariat.

— Ascultă, nici să mă mișc nu pot. Știi ce mi-a făcut, mitocanul? în drum spre aeroport, a dus Audi-ul la garaj, la revizie. Nu am mașină, nu am cu cine să mă culc.

— Cred că e cazul să închid, spuse Mary. Am senzația că Magnus îmi va da unul din telefoanele alea nocturne și naiba mă ia dacă găsește ocupat.

— Bine, cum a primit vestea? spuse Bee pe un ton vag. Plânge de se rupe sau e împăcat cu soarta? Cred că unii bărbați vor toată viața să-și castreze tații. Ar trebui să-l auzi pe Grant ce spune uneori despre tatăl lui.

— O să știu când se va întoarce. Înainte să plece, abia dacă a scos o vorbă.

— Era prea tulburat, nu-i așa? Nu-l tulbură nimic, canalia.

— La început l-a afectat rău de tot, mărturisi Mary. Acum pare că se simte mult mai bine.

Abia închise, că telefonul începu să emită bâzâitul slab



al liniei interioare.

— De ce n-ai pomenit de cartea aia frumoasă pe care ți-a trimis-o? Îi reproșă Fergus. Credeam că de-aia vrei s-o suni.

— Ți-am spus de ce-am sunat-o. I-am telefonat fiindcă mă simțeam singură. Bee Lederer îmi trimite vreo cincisprezece cărți pe săptămână. De ce să-i fi vorbit de afurisita aia de carte, doar ca să-ți fac plăcere ție?

— N-am vrut să te supăr, Mary.

— Ea n-a pomenit de carte, de ce aș fi făcut-o eu? Mi-a dat toate instrucțiunile în afurisitul ăla de bilet.

Exagerez, își spuse ea, blestemându-se. Va începe să-și pună întrebări.

— Ascultă-mă, Fergus, sunt moartă de oboseală și gata să mușc, înțelegi? Lasă-mă în pace și întoarce-te la ce știi voi doi să faceți cel mai bine.

Luă cartea în mână. Nimic, nicio altă carte de pe lume nu ar fi putut identifica mai bine expeditorul. *De Arte Graphica. Arta picturii* de C.A. du Fresnoy, cu adnotări. Tradusă în engleză cu o prefață originală de Dryden, o paralelă între pictură și poezie. Goli paharul de whisky. Era aceeași carte. Nu avea nicio îndoială. Aceeași carte pe care mi-a adus-o Magnus la Berlin, când eram încă a lui Jack. Urcase în fugă scările. Bătuse la ușa blindată de la Reglementări Speciale – acoperirea noastră – cu cartea strâns în mână. „Hei, Mary, deschide-mi!” Nu eram încă amanți. Era înainte de a începe să-mi spună Mabs. „Ascultă, aș vrea să-mi faci un serviciu. Poți să bagi un CD în legătura cărții ăsteia? Cât să încapă o foaie standard de hârtie cifrată. Ar putea fi gata la noapte?” Cum începuserăm deja să flirtăm, m-am prefăcut că nu înțeleg. Am pretins că n-am auzit de alt CD cu excepția celor de pe mașinile diplomaților, lucru care i-a permis lui Magnus să-mi explice cu mare seriozitate că CD însemna Compartiment de Disimulare și că Jack Brotherhood îi spusese că Mary se pricepea cel mai bine la așa ceva. „Folosim o librărie drept cutie de scrisori, a adăugat el. Am un informator care e mort după cărțile vechi”. Ofițerii de caz se arătau în general mai discreți.

Și am scos forțațul, își aminti ea, în timp ce pipăia ușor

coperta. Am smuls o bucată din cartonul copertei până aproape de piele. Alții s-ar fi mulțumit să scoată pielea și să facă ascunzătoarea din afară. Nu și Mary. Pentru Magnus era nevoie de o treabă perfectă. În seara următoare m-a invitat la masă. Și în seara de după aceea am făcut dragoste. A doua zi de dimineață i-am spus lui Jack ce se întâmplase și a fost amabil și drăguț și mi-a spus că aveam amândoi mare noroc și că o să se dea la o parte ca să ne lase drum liber, dacă asta era ce doream. I-am zis că da, asta doream. Și eram atât de fericită, că i-am spus lui Jack că lucrul care ne apropiase fusese de *Arte Graphica, o paralelă între poezie și pictură*, ceva extraordinar, dacă știai că eram nebună după pictură, și că Magnus murea de dorința de a scrie marele roman al vieții lui.

— Mary, unde te duci? întrebă Fergus, apărând în fața ei pe culoar.

Mary avea cartea în mână. I-o arătă.

— Nu pot să dorm. Mă duc în pivniță să mă apuc de treabă. Tu du-te înapoi la fermecătoarea ta prietenă și lasă-mă în pace.

Închise ușa pivniței și se îndreptă iute spre masa de lucru. Peste câteva minute Georgie va apărea cu o ceașcă de ceai, ca să se asigure că nu am fugit în Est sau că nu mi-am tăiat venele. Umplând un bol cu apă caldă, Mary înmuie o cârpă și începu să umezească forțat. Cel ce scrisese biletul știa ce spune. La o carte de vârstă asta, cleiul original ar fi fost de origine animală și s-ar fi cristalizat. Când o pregătise pentru Magnus, Mary folosisese tot clei de origine animală. Dar noua hârtie fusese fixată cu lipici din făină, care răspunse repede la apă. Folosi o cârpă ca să-l cojească. În mod normal ar fi folosit sugativă și o foaie de polizat. Forțat se desprinsese. Cartonul rămase la locul lui. Luă un bisturiu și începu să răzuiască cu lama. Dacă au folosit funie, am pățit-o. Copertele din funie erau făcute din funii vechi și adevărate, de pe vasele marinărești. Erau date cu smoală, răsucite și teribil de bine legate între ele. I-ar fi trebuit ore întregi ca să le desprindă. N-avea de ce să-și facă griji. Era carton modern și se desfăcu de parcă ar fi fost pământ uscat. Răzui în continuare și brusc dădu de foaia specială de hârtie de cifru,

îndoită cu grijă în interiorul copertei, exact acolo unde o pusese pentru Magnus. Numai că asta conținea litere majuscule și nu grupuri de cifre. Asta începea cu „Dragă Mary”. O vâri iute în sân, apucă din nou bisturiul și începu să desprindă și restul de hârtie ca și cum s-ar fi pregătit s-o lege din nou, conform instrucțiunilor lui Bee.

— N-am putut să mă abțin să nu vin să văd cum lucrezi, îi explică Georgie, așezându-se lângă ea. Trebuie neapărat să-mi găsec și eu un hobby de genul ăsta, Mary. Am impresia că nu sunt niciodată în stare să mă relaxez.

— Biata de tine, spuse Mary.

Era noapte și Brotherhood era furios. Deși afară pe stradă și departe de Firmă și de ochii ei cercetători, deși avea de lucru și o acțiune în perspectivă, era furios. Furia creștea de două zile încoace. Izbucnirea din dimineața aceea apropo de informatori nu marca începutul ei. Începuse de ieri, ca o rachetă cu ardere lentă, în momentul în care părăsise sala de conferințe de la Saint John's Wood, după ce jurase strâmb ca să-l salveze pe Brammel. Nu-l părăsise, aidoma unui prieten fidel, nici în timpul întâlnirii cu Tom sau în excursia la gara din Reading: „Pym a încălcat legile moralei. S-a pus de bunăvoie în afara legii”. Izbucnise ca un fulger în dimineața aceea, în camera semnalelor, și se înfierbântase și mai tare cu fiecare conferință inutilă și cu fiecare oră în care nu făcuse nimic. De pe poziția lui de om terminat, care trezește pe jumătate milă și e pe de-a-ntregul condamnat, Brotherhood ascultase cum propriile argumente erau folosite împotriva lui și privise cum, chiar sub ochii lui, modul în care-l apăraseră pe Pym fusese adoptat și transformat într-o politică de inerție instituționalizată.

— Dar, Jack, nu există dovezi, chiar tu ai zis-o, muți Brammel, care nu se dovedea niciodată mai puternic ca atunci când demonstra că plus și cu plus fac minus. „Dacă introduci orice serie de coincidențe într-un calculator, îți dai seama că totul e posibil și că majoritatea ipotezelor par cât se poate de plauzibile”. Mă rog ție, cine a spus asta? Te citez intenționat, Jack. Amintește-ți că suntem cu toții discipolii tăi. Dumnezeuule, n-aș fi crezut vreodată c-o să fiu silit să-l apăr pe Pym împotriva *ta!*

— M-am înșelat, zise Brotherhood.

— Cine spune una ca asta? Cred că numai tu. De acord, Pym avea un bloc de hârtie cehă în șemineu, admise Brammel. Avea un aparat de fotografiat despre care noi nu știam nimic, cu un dispozitiv de copiere a documentelor. Dar, pentru numele lui Dumnezeu, Jack, gândește-te la toate aparatele pe care trebuie să le fi adunat tu în timpul anilor, numai datorită faptului că a trebuit să manipulezi agenții! Lingouri de aur, aparate de fotografiat, lentile microdot, mijloace de disimulare și naiba mai știe ce. Ai fi putut să-ți deschizi o prăvălie de amanet cu ele. De acord, e adevărat că ar fi trebuit să restituie totul. Îl văd mai curând ca pe un polițist care a șterpelit prada unuia dintre informatorii săi. O vâra într-un sertar – sau în șemineu – ca să n-o găsească ai lui și într-o bună zi totul iese la iveală. Dar asta nu face din el un delincvent. E un polițist eficient, care s-a dovedit cam ușuratic, cel mult neglijent.

— Nu e neglijent, zise Brotherhood. Nu își asumă riscuri.

— În ordine, să zicem că e ceva nou la el. Tipul a avut o depresie nervoasă, acționează cu totul neobișnuit, s-a ascuns undeva, lansează obișnuitele strigăte de ajutor, explică Brammel pe un ton de sfântă răbdare. După cum îl cunosc, e vorba despre vreo iubită. O să aflăm cât de curând. Dar uită-te un pic la scenariu, Jack. Tatăl lui moare. Pym e un ofițer cu înclinații artistice, mereu vrea să scrie marele roman, să picteze, să sculpteze, să-și ia ani întregi liber și naiba mai știe ce. E la andropauză. Trăiește de prea mult timp înconjurat de un nor de suspiciune. Și te mai miri că a clacat? De mirare ar fi fost dacă n-ar fi făcut-o. Bine, nu-l scuz. Și aș vrea să știu de ce a luat incineratorul, deși mi-ai spus că oricum știa pe de rost ce-i înăuntru și că cea mai mare parte din materiale le redactase chiar el, așa că nu văd nicio deosebire.

Când o să-l găsim, s-ar putea să-l trec la odihnă pentru un timp. Dar, pentru moment, nimic nu justifică declanșarea unei vânători generale. Sau să mă duc la ministru și să-i spun „Am mai găsit unul”. Și cel mai puțin, americanilor. S-ar duce naibii acordul de schimb. Ar însemna sfârșitul

punerii laolaltă a informațiilor și a liniei de telefon particulare între noi și Langley, care adeseori e mult mai importantă decât relațiile diplomatice normale. Ai vrea deci să risc toate astea înainte de a ști cu adevărat?

— Bo crede că ar trebui să încetezi lupta asta de unul singur, spuse Nigel când se aflară din nou de cealaltă parte a ușii lui Brammel, partea subalternilor. Și cred că sunt de aceeași părere cu el. De acum înainte, nu mai faci niciun fel de anchetă fără autorizația mea personală. Aștepti ordinele și nu întreprinzi nimic. E limpede?

E limpede, își zise Brotherhood, examinând casa de pe cealaltă parte a străzii. E limpede că recompensele datorate vârstei mele înaintate sunt grav compromise. Încercă să-și amintească cine anume din mitologie fusese blestemat să trăiască atât cât să vadă urmările sfaturilor greșite pe care le dăduse. Casa se afla pe cea mai frumoasă dintre nenumăratele insule splendide din Chelsea și era așezată în fundul unei grădini mari, din care doar o parte se vedea deasupra porții. Un aer de paragină se degaja din decrepitudinea ei burgheză, în timp ce o toropeală ca de pe altă lume își făcuse culcuș în stucaturile ei scorjite. Brotherhood trecu de câteva ori prin fața casei, supraveghind ferestrele de la etaj și cercetând orizontul în căutarea turlei unei biserici, căci aproximațiile mintale ale lui Pym se înrădăcinaseră în capul lui ca spusele unui spion. La etajul patru o lucarnă cu perdelele trase era luminată. Văzu o siluetă trecând prin spatele lor, prea repede și prea departe ca să poată spune dacă era un bărbat sau o femeie.

Privi pentru ultima dată în ambele sensuri ale străzii. O sonerie de aramă era încastrată în stâlpul porții. Apăsă pe buton și așteptă, dar nu cine știe cât. Împinse poarta care se deschise scârțâind, păși înăuntru și o închise în urma lui. Grădina era un colțișor secret de peisaj rural englezesc, împrejmuț din trei părți de ziduri înalte. În jur, nimic nu se ridica deasupra ei. Zgomotele circulației dispărură ca prin farmec. Frunzele nemăturate făceau ca pietrele de pe cărare să fie alunecoase. Acasă, își repetă. Acasă în Scoția, acasă în Țara Galilor. Acasă pe malul mării. Acasă în spatele unei ferestre de la etaj, cu vedere spre o biserică. Acasă, acolo

unde o mamă aristocrată îl lua cu ea în vizită în reședințe somptuoase. Trecu pe lângă statuia unei femei drapate, care oferea un sân de piatră noapții de toamnă. Acasă într-o serie de miraje concentrice, toate având același adevăr în centrul lor. Cine spusese asta, el sau Pym? Acasă, sub forma unor promisiuni făcute femeilor pe care nu le iubea. Ușa de la intrare se deschise exact în clipa în care ajunse în fața ei. Un servitor tânăr îl privea apropiindu-se. Vesta lui scurtă avea croială militară. În spatele lui, oglinzi deteriorate în rame aurite și un candelabru profilându-se pe tapetul întunecat la culoare.

— Cu el locuiește un băiat pe nume Stegwold, îi raportase sublocotenentul Bellows de la serviciul de legătură cu poliția. Dacă ai fi destul de în vârstă, ți-aș citi cazierul lui.

— Sir Kenneth e acasă, băiete? întrebă Brotherhood amabil, în timp ce-și ștergea pantofii pe ștergător și-și scutura apa de pe impermeabil.

— De unde să știu? Pe cine să anunț?

— Domnul Marlow, băiete, și aș dori să-l văd singur zece minute, într-o problemă care ne interesează pe amândoi.

— Domnul Marlow de unde? întrebă băiatul.

— Din circumscripția lui, băiete, spuse Brotherhood la fel de amabil.

Băiatul urcă în grabă scările. Privirea lui Brotherhood mătură holul. Pălării, așa o cerea tradiția. Un pardesiou pentru plimbările cu mașina, verde de vechi ce era. Un melon de la Gârzi, în aceeași stare. Un chipiu militar cu însemnele Regimentului 2 de Gardă. Un vas din porțelan albastru plin de crose vechi de golf, bastoane obișnuite și rachete de tenis în husele lor. Băiatul reveni coborând alintat scările, lăsând mâna să-i alunece pe balustradă, incapabil să renunțe la o intrare de efect.

— Vă primește chiar acum, domnule Marlow, spuse el.

Scara era mărginită de portretele unor bărbați cam din topor, într-o sufragerie, masa era pusă pentru două persoane cu argintărie cât să ajungă pentru un banchet. Pe servanță erau așezate o carafă, friptură rece și brânzeturi. Abia după ce observă două farfurii murdare, Brotherhood își dădu seama că masa se terminase. Biblioteca mirosea a mucegai și

a gaz de sobă. O galerie făcea înconjurul a trei dintre pereți, dar jumătate din balustradă lipsea. Soba fusese băgată în șemineu și chiar în fața ei se afla un suport pentru haine pe care erau agățate șosete bărbătești și izmene. În fața lui stătea Sir Kenneth Sefton Boyd. Purta o haină de casă din catifea, o cămașă cu guler răsfrânt și niște papuci vechi din satin, monograma aurie brodată pe ei fiind uzată. Era solid și avea ceafa groasă, cu straturi de carne inegal repartizate în dreptul fălcilor și în jurul ochilor. Gura îi atârna într-o parte, împinsă parcă de un pumn închis. Vorbea numai cu partea aceea lăsată în jos, în timp ce cealaltă rămânea nemișcată.

— Marlow?

— Bună ziua, sir, zise Brotherhood.

— Ce dorești?

— Aș dori să discut cu dumneavoastră între patru ochi, sir.

— Polițist?

— Nu chiar, sir. Aproape.

Îi întinse lui Sir Kenneth o legitimație. Se certifică prin prezenta că purtătorul efectuează o anchetă legată de securitatea națională. Pentru confirmare, sunteți rugați să telefonați la Scotland Yard, interior atâta și atâta. Interiorul era al inspectorului Bellows, care cunoștea toate numele lui Brotherhood. Deloc impresionat, Sir Kenneth îi dădu legitimația înapoi.

— Vasăzică ești spion.

— Într-un fel, da.

— Vrei să bei ceva? Bere? Whisky? Ce vrei să bei?

— Dacă tot îmi propuneți, un whisky ar fi foarte bine-venit.

— Steggie, un whisky, spuse Sir Kenneth. Vrei să-i aduci un whisky? Gheață? Sifon? Cu ce vrei să-ți bei whisky-ul?

— Cu puțină apă ar fi perfect.

— În ordine. Dă-i apă. Adu-i o cană și las-o pe masă. Acolo, lângă tavă. Așa poate să se servească și tu poți să pleci. Și umple-mi și mie paharul, dacă tot ești aici. Vrei să iei loc, Marlow? Acolo îți convine?

— Credeam că ne ducem la Albion, spuse Steggie din

ușă.

— Acum nu pot. Trebuie să discut cu tipul ăsta.

Brotherhood se așeză. Sir Kenneth luă loc în fața lui; privirea lui era rece și galbenă. Brotherhood văzuse cadavre ai căror ochi erau mai vii. Mâinile îi căzuseră în poală și una din ele se zbătea ca un pește pe uscat. Pe masa dintre ei se afla o cutie de table cu piesele la jumătatea unei partide. Cu cine juca? se întrebă Brotherhood. Cu cine luase masa? Cu cine asculta muzică? Cine mi-a încălzit fotoliul înainte să mă așez în el?

— Poate că sunteți surprins de vizita mea, sir? spuse Brotherhood.

— E nevoie de ceva mai mult ca să mă surprindă, bătrâne.

— N-a mai venit nimeni de curând să vă pună tot felul de întrebări caraghioase? Vreun străin? Americanii?

— După câte știu, nu. De ce?

— Mi s-a spus că și un grup de la noi umblă să facă cercetări. Mă întrebam dacă nu cumva vreunul dintre ei a ajuns și aici. Am încercat să aflu înainte să plec de la birou, dar există o anume lipsă de coordonare. Evenimentele se succed atât de repede.

— Ce evenimente?

— Păi, domnule, se pare că vechiul dumneavoastră prieten din școală, domnul Magnus Pym, a dispărut. Așa că sunt întrebați toți cei care ar putea să știe unde se află. Și dumneavoastră, se-nțelege, faceți parte dintre ei.

Sir Kenneth își ridică privirea spre ușă.

— Ceva nu e în ordine, sir? întrebă Brotherhood.

Sir Kenneth se ridică, se duse la ușă și o deschise brusc. Brotherhood auzi un zgomot de pași pe scară, dar degeaba îl împinse pe Sir Kenneth; ajunse prea târziu ca să mai poată vedea cine era.

— Steggie, vreau să te duci la Albion înaintea mea, strigă Sir Kenneth în casa scării. Du-te imediat. Vin și eu mai târziu. Nu vreau să audă ce vorbim, îi spuse el lui Brotherhood când închise ușa. Ce nu știe nu poate să-i dăuneze.

— Cu cazierul lui, nu vă condamn, spuse Brotherhood.



Vă deranjează dacă arunc o privire sus, acum că tot ne-am ridicat în picioare?

— Ba bine că nu. Și să nu mai pui mâna pe mine. Nu mă ispitești defel. Ai mandat?

— N-am.

Revenind la scaunul său, Sir Kenneth scoase un chibrit folosit din buzunarul jachetei sale de casă și începu să-și curețe unghiile cu capătul ars.

— Vino cu un mandat, îl sfătui el. Adu un mandat și s-ar putea să te las să te uiți. Pe de altă parte, s-ar putea să nu te las.

— E aici? Întrebă Brotherhood.

— Cine?

— Pym.

— Nu știu. N-am auzit nimic. Cine e Pym?

Brotherhood rămăsese în picioare. Era nefiresc de palid și-i trebui un moment pentru ca glasul să-i redevină ferm, înainte de a vorbi din nou.

— Vreau să vă propun un târg, zise el.

Sir Kenneth tot nu-l asculta.

— Predați-mi-l. Duceți-vă sus. Sau telefonați-i. Faceți cum ați căzut de acord că veți proceda. Și predați-mi-l. În schimb, numele dumneavoastră nu va fi amestecat în toată povestea asta. Nici al lui Steggie. Alternativa e „Un baronet, membru al parlamentului, adăpostește un vechi prieten care se ascunde”. Și e foarte probabil că veți fi acuzat de complicitate. Câți ani are Steggie?

— Destui.

— Câți ani avea când a venit aici?

— Află singur. Nu știu.

— Și eu sunt prieten cu Pym. Vor veni să-l caute tipi mult mai răi decât mine. Întrebați-l. Dacă e de acord, sunt de acord și eu. N-o să pomenesc numele dumneavoastră. Dați-mi-l, iar dumneavoastră și Steggie n-o să mai auziți vreodată de mine sau de el.

— Am impresia că ai mai mult de pierdut decât noi în povestea asta, spuse Sir Kenneth, studiind rezultatul manichiurii.

— Mă îndoiesc.

— Bănuiesc că depinde de ce anume ne-a mai rămas. Nu poți pierde ce nu ai. Nu poți regreta ceva ce nu te interesează. Nu poți vinde ce nu-i al tău.

— Se pare că Pym poate, spuse Brotherhood. După cum arată lucrurile, a vândut secretele țării.

Sir Kenneth își admiră în continuare unghiile.

— Pentru bani?

— Probabil.

Sir Kenneth clătină din cap.

— Nu-l interesau banii. Numai iubirea îl interesa. Nu știa unde s-o găsească. Ce caraghioslâc. S-a străduit prea tare.

— Între timp, se plimbă prin Anglia cu o mulțime de hârtii care nu sunt ale lui, ca să le poată da altora, și se presupune că dumneavoastră și cu mine suntem niște englezi patrioți.

— O mulțime de tipi fac o mulțime de lucruri pe care n-ar trebui să le facă. În momentele alea au nevoie de prietenii lor.

— I-a scris fiului său despre dumneavoastră. Știați? Niște prostii despre un briceag. Chestia asta vă spune ceva?

— Drept să-ți spun, da.

— Cine e Poppy?

— N-am auzit niciodată de ea.

— Sau de el?

— Frumos din partea dumitale, dar răspunsul e tot nu.

— Wentworth?

— N-am fost niciodată acolo. Nu pot să sufăr locurile alea. Ce-i cu el?

— A existat o fată pe nume Sabina, cu care se pare c-a fost încurcat în Austria. V-a pomenit vreodată de ea?

— Nu-mi aduc aminte s-o fi făcut. Pym s-a încurcat cu o mulțime de fete. Nu că i-ar fi servit la cine știe ce.

— V-a telefonat, nu-i așa? Luni noapte, dintr-o cabină.

Cu o bruschete surprinzătoare, Sir Kenneth aruncă un braț în aer și scoase un urlet de plăcere.

— Era beat mort, declară el. Făcut arșice. Nu l-am mai auzit așa beat de la Oxford, când am dat gata, în șase, o ladă de vin de Porto trimisă de taică-său. Zicea că i l-a trimis un

poponar de la Merton, nu mai știu de ce. La Merton nu mai erau poponari pe vremea aia. În orice caz, nu bogați. Toți eram la Trinity.

Era trecut de miezul nopții. Închis din nou în apartamentul său din Shepherd Market cu porumbei pe parapet, Brotherhood își mai turnă o votcă și-i adăugă suc de portocale dintr-o cutie de carton. Își aruncase haina pe pat și casetofonul de buzunar se afla în fața lui, pe birou. În timp ce asculta, își lua note.

—...De regulă nu mă duc în Wiltshire când parlamentul e în sesiune, dar duminică era ziua de naștere a celei de-a doua neveste și fiul nostru venea de la școală, așa că m-am dus, am făcut ce trebuia să fac și m-am gândit să mai rămân o zi sau două, ca să văd ce se mai întâmplă prin circumscripție...

Ceva mai departe:

—...în general nu răspund la telefon cât sunt în Wiltshire, dar luni e seara ei de bridge și eram în bibliotecă jucând table, așa că atunci când a început să sune telefonul mi-am zis că mai bine răspund eu, ca să nu se deranjeze de la joc. Cred că era unsprezece și jumătate, dar serile de bridge ale lui Jean sunt interminabile. O voce de bărbat. Probabil e iubitul ei, mi-am zis. Ce tupeu, să sune la ora asta. „Alo, Șef? E Șef?” „Cine naiba e acolo?” am întrebat. „Eu, Magnus. Tata a murit. Am venit la înmormântare”. Săracul de el, m-am gândit. Nimănui nu-i face plăcere când îi moare tatăl... e-n ordine?... Mai vreți puțină apă? Serviți-vă.

Brotherhood se aude rostind un mulțumesc, în timp ce se apleacă spre cana cu apă. Apoi sunetul unei cascade când toarnă.

— „Ce mai face Jem?” întreabă el.

Jemima e sora mea. Pe vremuri a fost ceva între ei, nu mare lucru. S-a măritat cu un florar. Ce chestie extraordinară. Tipul a pus flori de-a lungul drumului până la Basingstoke și și-a scris numele pe o pancartă. Nu pare s-o deranjeze. Nu că l-ar vedea prea des. Jem a noastră are probleme de navigație. La fel ca mine.

Și mai departe.

—...Beat mort. Nu-mi dădeam seama dacă râdea sau

plângea. „Bietul băiat, mi-am zis. Își îneacă necazul. Și eu aș face la fel”. Și imediat după aia a început să vorbească despre anii de școală. Al naibii să fiu dacă n-am fost la vreo două sau trei școli împreună, plus Oxford, ca să nu pomenesc de vreo două vacanțe, numai că el, patruzeci de ani mai târziu, la telefon, în mijlocul nopții, nu vrea să discute decât despre cum mi-a scrijelit inițialele în closetul personalului de la internatul nostru și cum am fost bătut pentru chestia asta. „Îmi pare rău că ți-am scrijelit inițialele, Șef”. Bine. De acord. El o făcuse. El le scrijelise. Nu m-am îndoit nicio clipă că fusese el. Pe deasupra, mai și greșise. Cum altfel! Știi ce-a făcut? Prostul naibii a pus liniuță între S și B, or noi nu punem. I-am zis bătrânului Grimble, directorul, „De ce aș pune liniuță? Uitați-vă în catalog!” Mi-am pierdut timpul de pomană, tot m-a bătut. Așa stau lucrurile. Nu există dreptate. Nu cred că m-am supărat prea tare. Pe vremea aia toată lumea bătea pe toată lumea, în plus, nici eu nu eram prea drăguț cu el. Tot timpul îl necăjeam în legătură cu familia lui. Taică-său era un escroc, știai chestia asta? Aproape c-a ruinat-o pe mătușă-mea. A încercat și cu maică-mea. A vrut să se culce cu ea, dar maică-mea era prea șmecheră. Un proiect de construcție a unui aeroport nou, undeva în Scoția. Unsese autoritățile locale, nu-i mai rămânea decât să cumpere pământurile, să obțină autorizația și să facă avere. Un văr de-al meu are în proprietate jumătate din Argyll. L-am întrebat ce părere are. Vorbe goale, de la un cap la altul. Extraordinar. Am fost o dată la ei. Un adevărat bordel, la Ascot. O bandă de escroci pierzându-și timpul pe-acolo și Magnus care le spunea „Domnule”. Taică-său a încercat o dată să intre în parlament. Păcat că n-a reușit. Nu ne-am fi plictisit cu el...

Mai departe:

—...Cum introduce monedele. L-am întrebat unde e, mi-a spus că la Londra, dar trebuie să vorbească din cabină, căci e urmărit. L-am întrebat ale cui inițiale le scrijelește acum. De banc, dar n-a priceput. Înțelege, eram cu-adevărat necăjit din cauza lui taică-său. Voiam să-l mai înveslesc. Întotdeauna a avut tendința să dramatizeze. Dacă nu are vreo problemă îngrozitoare de rezolvat, i se pare că nu se

întâmplă nimic. I-ai putea vinde piramidele din Egipt, dacă l-ai convinge că stau să se prăbușească. I-am spus să-mi dea numărul telefonului de la care vorbea, ca să-l sun eu. Mi-a zis că probabil cineva îmi spune să-i cer lucrul ăsta. I-am zis: „Termină cu prostiile, ce naiba vrei să spui? Jumătate din prietenii mei sunt fugiți de acasă”. Mi-a spus că taică-său murise și că, pentru prima dată, se uita la viața lui. Un tip fundamental. Întotdeauna fusese așa. Pe urmă iar s-a întors la inițialele alea: „Zău că-mi pare rău, Șef”. I-am spus: „Știi ce, bătrâne, am știut întotdeauna că tu ai făcut-o și nu cred că trebuie să ne petrecem viața flagelându-ne pentru ce am făcut la școală. Ai nevoie de bani? Vrei un pat în care să te culci? Ia una dintre căsuțele de pe domeniile mele”. „Îmi pare tare rău, Șef. Nespus de rău”. I-am spus: „Zi-mi ce pot să fac și o fac. Sunt în cartea de telefon de la Londra, sună-mă dacă pot să te ajut”. La naiba, trăncănea de douăzeci de minute. Am închis și după jumătate de oră m-a sunat din nou. „Bună, Șef. Tot eu sunt”. Nevastă-mea începuse să se enerveze. Credea că e Steggie care face scandal. „Șef, trebuie să vorbesc cu tine. Ascultă-mă”. Ei bine, nu poți să închizi telefonul în nasul unui vechi prieten care e cu moralul la pământ, ce părere ai?

Brotherhood auzi pendula lui Sir Kenneth bătând de douăsprezece. Scria repede. Invenții concentrice, își repeta el, definind adevărul din centru. Ajunsese la pasajul pe care îl aștepta.

—...Zicea că lucrează în serviciile secrete. Nu m-a mirat, cine n-o face în zilele noastre?... Zicea că există un englez pentru care lucra, pe nume Brotherhood. Sincer să fiu, nu cred c-am ascultat chiar tot ce mi-a zis. Era Brotherhood ăla și mai era și tipul celălalt. Zicea că lucrează pentru amândoi. Că erau ca niște părinți pentru el. Că ei îl sprijineau. I-am zis: „Bravo, dacă te sprijină, rămâi cu ei”. Zicea că trebuie să scrie cartea aia despre ei, să facă ordine în dosar. Ce dosar? Dumnezeu știe. Că-i va scrie lui Brotherhood ăla, îi va scrie tipului celuiilalt, după care se va duce într-un loc secret ca să-și facă numărul.

Brotherhood se auzi murmurând răbdător ca un zgomot de fond...

— În fine, s-ar putea să încurc puțin lucrurile. Poate că avea de gând să se ascundă mai întâi în locul acela secret și de acolo să le scrie celor doi. Nu ascultam chiar tot ce spunea. Bețivii mă plictisesc. Și eu sunt bețiv.

Încurajare din partea lui Brotherhood.

Pauză lungă.

O nouă încurajare din partea lui Brotherhood.

Sir Kenneth, nu prea clar:

— Zicea c-o face pentru el.

— Pentru cine?

— Pym zicea c-o face pentru celălalt tip. Nu pentru Brotherhood. Pentru celălalt. Zicea că-l schilodise nu știu cum. Ți-am spus că era beat mort.

Din nou vocea lui Brotherhood, ceva mai insistentă.

—...Numele persoanei?

— Nu cred. Nu cred că l-am reținut. Îmi pare rău. Nu, nu-mi aduc aminte.

— Și locul ăla secret? Unde era?

— Nu mi-a spus. Nu era treaba mea.

Brotherhood lasă caseta să se deruleze. Zgomot de avalanșă când Sefton Boyd își aprinde o țigară. Lovitură de tun când ușa de la intrare se deschide și apoi e trântită, indicând întoarcerea furioasă a lui Steggie.

Brotherhood și Sir Kenneth sunt pe palier.

— Ce spuneai, bătrâne? Întreabă Sir Kenneth cu voce tare.

— Spuneam că poate aveți vreo idee unde ar putea fi, zise Brotherhood.

— Sus, bătrâne. N-ai spus chiar tu așa?

Brotherhood revede fața buhăită a lui Sir Kenneth apropiindu-se mult de a lui, cu gura deformată de zâmbetul său strâmb.

— Fă rost de un mandat și s-ar putea să te las să arunci o privire. Sau poate că nu. Nu știu. Om vedea.

Brotherhood aude zgomotul propriilor pași coborând scările lui Sir Kenneth. Se aude ajungând în hol, precum și zgomotul mai ușor al pașilor lui Steggie amestecându-se cu ai lui. Aude urarea apăsată de noapte bună a lui Steggie și zgomotul zăvoarelor în timp ce-i deschide ușa. Pe urmă

strigățul înăbușit al acestuia când Brotherhood îl târăște afară din casă, cu o mână peste gură și cu cealaltă ținându-l de ceafă. Iar apoi șocul când îl dă cu capul de stâlpul îmbrăcat în ipsos al frumosului portal al lui Sir Kenneth și propria-i voce, foarte aproape de urechea lui Steggie.

— Ți s-a mai întâmplat, nu-i așa, să fii ținut la zid?

Un geamăt în loc de răspuns.

— Cine mai locuiește în casa asta, băiete?

— Nimeni.

— Cine era la etajul de sus mai devreme, plimbându-se prin fața ferestrei?

— Eu.

— De ce?

— E camera mea!

— Credeam că stați amândoi în camera nupțială.

— Pot să am și eu o cameră, nu credeți? Am dreptul să am viața mea, ca și el.

— Nu mai locuiește nimeni în casă?

— Nu.

— Toată săptămâna n-a fost nimeni?

— Nu. V-am spus. Hei, stați un pic!

— Ce s-a întâmplat? Întreabă Brotherhood, care coboară deja pe alee.

— Nu am cheia la mine. Cum intru înapoi?

Un pocnet când Brotherhood trăneste poarta în urma lui.

Îi telefonă lui Kate. Nu răspunde.

Îi telefonă nevastei lui. Nu răspunde. Telefonă la gara Paddington și-și notă orarul și opririle trenului cu vagon de dormit de la Paddington la Penzance prin Reading.

Timp de o oră încercă să adoarmă, dar pe urmă se așează din nou la birou, trase spre el dosarul de la Langley și privi iar trăsăturile răvășite ale lui Herr Petz-Hampel-Zaworski, presupusul ofițer de legătură al lui Pym, ultima oară văzut la Corfu... numele adevărat necunoscut... membru îndoielnic al unei echipe de arheologi care a vizitat Egiptul în 1961 (Petz)... participare probabilă, în 1966, la o misiune militară cehă în Berlinul de Est (Hampel)... înălțime peste un metru optzeci, încovoiat din umeri, șchiopătează

ușor cu piciorul stâng...

„Exista deci acel Brotherhood și mai exista și un alt tip, spusese Sefton Boyd. Erau ca niște părinți pentru el. Zicea că o face pentru celălalt”.

„Ți-ai făcut-o cu mâna ta, Jack, o auzi pe Belinda spunându-i. Tu l-ai inventat”.

Continuă să se uite la fotografie. Pleoapele căzute. Mustăța pleoștită. Ochii strălucitori. Zâmbetul slav ascuns. Cine naiba ești de fapt? De ce te recunosc, dacă nu te-am văzut niciodată?

Niciodată Grant Lederer nu avusese impresia că domină de-atât de sus lumea sau că e atât de înconjurat de oameni. Există dreptate! Își spuse el în pacea perfectă a triumfului său. Stăpânii mei își merită autoritatea. O nobilă administrație m-a pus la încercare și m-am dovedit demn de slujba mea. În jurul lui, sala operațională ermetic închisă de la etajul șase al ambasadei americane din Grosvenor Square se umplea de oameni a căror existență nici n-o bănuise. Veneau din colțurile cele mai îndepărtate ale Centralei de la Londra și, cu toate astea, fiecare dintre ei, când intra, îi adresa priviri complice. Un grup strașnic de americani, cum îți dorești întotdeauna să întâlnești, își zise el. Agenția știe cu-adevărat cum să ne aleagă. Nici nu se așezaseră bine, că Wexler și începu să vorbească.

— A sosit momentul să terminăm cu această problemă, spuse el posomorât, în timp ce încuiau ușa. Vi-l prezint pe Gary. Gary este șeful SSIES. A venit să vă informeze asupra unei descoperiri importante legate de Pym și să discute cu noi planul de acțiune.

SSIES, aflate Lederer de curând, era sigla Serviciului de Supraveghere și Informații pentru Europa de Sud. Gary era tipul de american din Kentucky – înalt, uscățiv și amuzant. Lederer îl admira nespus. Lângă el stătea un asistent cu un teanc de hârtii, dar Gary nu se referi la ele. Ancheta noastră, spuse el cu o voce fără inflexiuni, s-a centrat asupra lui Petz-Hampel-Zaworski, cunoscut acum de toți cei implicați drept PHZ. O echipă a SSIES l-a reperat marți la ora zece și douăsprezece minute, când ieșea de la ambasada cehă din Viena. Captivat, Lederer ascultă cum



Gary descrie în cele mai mici amănunte cum și-a petrecut PHZ ziua. Unde și-a băut PHZ cafeaua. De unde și-a luat informațiile. Librăria în care PHZ a răsfoit câteva cărți. Cu cine a mâncat la prânz. Ce a mâncat. Șchiopătatul lui PHZ. Zâmbetul lui atât de spontan. Farmecul lui, îndeosebi în fața femeilor. Trabucurile lui, unde le aprindea, unde le cumpăra. Facilitatea cu care stabilea raporturi cu oamenii, faptul că nu părea conștient că e urmărit de o echipă de optsprezece membri. Cele două ocazii în care, „intenționat sau nu”, PHZ s-a plasat în apropierea doamnei Mary Pym. Într-una din aceste ocazii, spuse Gary, a fost confirmat un contact din priviri. În cealaltă, supravegherea a fost împiedicată de prezența celor doi britanici care par a fi escorta doamnei Pym. Ca să ajungă, în fine, la încununarea operațiunii, la punctul culminant al strălucitei căsătorii a lui Grant Lederer și al uluitoarei sale cariere, la momentul în care azi la opt, ora locală, trei membri ai echipei lui Gary s-au trezit blocați pe băncile din spate ale bisericii anglicane din Viena, în timp ce vreo doisprezece colegi de-ai lor erau împrăștiți afară, în jurul ei – unități mobile, inevitabil, căci se aflau pe teren diplomatic, unde tăiatul frunzei la câini nu era bine văzut – iar PHZ și Mary Pym erau așezați de o parte și de alta a culoarului. Sosise momentul ca Lederer să dea replica. Gary îi arunca priviri pline de speranță.

— Grant, cred că de aici poți continua tu. Noi n-am prea fost la înălțime, spuse el cu o bruschete agreabilă.

În timp ce toate capetele se întorceau curioase spre el, Lederer simți cum căldura interesului lor îl poartă spre sfere și mai înalte, începu imediat să vorbească. Cu modestie.

— Sincer să fiu, toată treaba asta e mai degrabă opera lui Bee, nu a mea. Bee e doamna Lederer, îi explică el unui bărbat mai în vârstă așezat în fața lui, de cealaltă parte a mesei, ca apoi să-și dea seama, prea târziu, că era Carver, șeful Centralei de la Londra, care nu-l plăcuse niciodată. E prezbiteriană. Și părinții ei erau prezbiterieni. De curând, doamna Lederer a reușit să-și reconcilieze credința cu o formă de religie organizată și a participat cu regularitate la slujbele din biserica anglicană Christchurch din Viena, cunoscută drept biserica engleză, și, drept să vă spun,

bisericuța cea mai sexy pe care ați văzut-o vreodată. Nu-i așa, Gary? Heruvimi, îngerii – mai mult un budoar religios decât o biserică obișnuită. Știi, Mick, dacă la Langley se va pomeni vreun nume în legătură cu afacerea asta, cred că ar trebui să fie al lui Bee, adăugă el, încă incapabil să ajungă la fapte.

Restul se accelerează. La urma urmelor, Bee și nu echipa de urmărire fusese aceea care reușise să se strecoare pe culoar în urma lui PHZ și să se așeze chiar în spatele lui, în timp ce-și aștepta, împreună cu Mary, rândul la comuniune. Bee fusese aceea care, de la o distanță de aproximativ un metru și jumătate, îl văzuse pe PHZ aplecându-se și șoptind câteva cuvinte în urechea lui Mary, și mai văzuse cum Mary se lasă ușor pe spate, ca să audă, înainte de a-și continua ruga, de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat.

— Ce vreau să spun e că, de fapt, soția mea, cea care m-a ajutat de la începutul acestei lungi operațiuni, a fost martoră la acest contact verbal.

Clătină din cap cu un aer încântat.

— Și tot Bee a fost aceea care, imediat după ce slujba a luat sfârșit, a fugit înapoi acasă, mi-a telefonat chiar aici, la ambasadă, și mi-a povestit ce se întâmplase, folosind codul pe care l-am inventat noi doi pentru asemenea ocazii. Și mai vreau să spun că Bee nici nu știa că o echipă de urmărire a Agenției era prezentă în biserică. Se dusese în mare măsură pentru că știa că Mary va fi acolo. Și cu toate astea a devansat de una singură SSIES-ul cu cel puțin șase ore. Harry, spuse Lederer cam gâfâit, căutându-l pe Wexler din priviri pentru nota finală a povestirii lui, singurul meu regret e că doamna Lederer n-a învățat niciodată să citească pe buze.

Lederer nu se așteptase la aplauze. Lipsa lor ținea de natura însăși a comunității în care intrase. Tăcerea grea care se lăsă îi păru o recompensă mai potrivită.

Artelli, specialistul în cifruri, fu primul care o rupse.

— Aici la ambasadă, repetă el, nu chiar ca o întrebare.

— Poftim? spuse Lederer.

— Soția ta te-a chemat aici, la ambasadă? Din Viena? Imediat după cele petrecute în biserică? Pe linia normală din

apartamentul vostru?

— Da, domnule, și imediat am urcat să-i duc vestea domnului Wexler. La nouă dimineața se afla pe biroul lui.

— Nouă și jumătate, preciză Wexler.

— Spune-mi, te rog, care erau codurile acelea stabilite între voi doi pe care le-a folosit? Întrebă Artelli în timp ce scria.

Lederer îl lămuri cu mare plăcere:

— Păi, ce făceam de fapt era că foloseam numele unor mătuși și ale unor unchi de-ai lui Bee. Am considerat întotdeauna că exista o asemănare între profilul psihologic al lui Mary Pym și cel al mătușii lui Bee, Edie. Așa că am plecat de la asta. „Știi ce-a făcut tanti Edie azi la biserică?...” Bee e foarte subtilă.

— Mulțumesc, spuse Artelli.

Următorul care luă cuvântul fu Carver și întrebarea lui nu păru prea prietenoasă.

— Vrei să spui că soția ta e la curent cu această operațiune, Grant? Credeam că afacerea Pym nu trebuia să ajungă în niciun caz la urechile nevestelor. Harry, n-am hotărât noi așa cu puțin timp înainte?

— De fapt nu e la curent, replică Lederer răbdător. Dar, ținând seama că doamna Lederer a fost alături de mine în această afacere încă de la început, ar fi iluzoriu să ne închipuim că s-ar putea să nu-și dea seama de suspiciunea din ce în ce mai mare ce planează asupra familiei Pym, în orice caz asupra lui Magnus. Și aș putea adăuga că Bee a susținut întotdeauna că undeva, la picioarele acestui munte, vom descoperi că Mary joacă un rol fundamental, cu totul ascuns. Mary e genul de om care joacă roluri.

Tot Carver:

— Doamna Lederer e la curent și cu existența lui PHZ? Omul trebuie manevrat cu mare grijă, Grant. S-ar putea să fie periculos. Dar ea știe și asta, nu-i așa?

Lederer nu putu face nimic ca să împiedice roșeața să-i urce în obraji și vocea să nu capete accente stridente:

— Doamna Lederer s-a lăsat condusă de instinct în momentul acelei întâlniri. Dacă vrei s-o condamni pentru asta, Carver, condamnă-mă mai întâi pe mine, de acord?

Din nou Artelli, cu nenorocitul lui de accent franțuzesc:

— Care era numele vostru de cod pentru PHZ?

— Unchiul Bobby, răspunse Lederer sec.

— În cazul ăsta, Bobby e mai mult decât o simplă cheștiune de instinct, Grant, obiectă Carver. Vă înțeleseserăți asupra lui Bobby. Cum ați fi putut să cădeți de acord în legătură cu Bobby, dacă nu i-ai fi spus toată povestea cu Petz-Hampel-Zaworski?

Wexler reluase conducerea ședinței.

— Bine, bine, bine, mormăi el nefericit. O să rezolvați chestia asta mai târziu. Problema e ce facem până atunci? SSIES se împarte ca să-i urmărească pe amândoi. Pe PHZ și pe Mary. De acord, Gary? Oriunde se duc.

— Solicit imediat întăriri, spuse Gary. Măine la ora asta ar trebui să am două echipe complete.

— Următoarea întrebare e ce naiba le spunem englezilor, când și cum? zise Wexler.

— Am impresia că le-am și spus, zise Artelli, cu o privire neglijentă spre Lederer. Dacă nu cumva englezii au renunțat să mai asculte telefoanele ambasadei americane, lucru de care mă cam îndoiesc.

Există dreptate, dar, așa cum constată Grant Lederer înainte de a doua zi de dimineață, dreptatea are și ea limitele ei. I s-au descoperit brusc probleme de sănătate, numirea la Viena a fost revocată în absența lui. Nevastă-sa, departe de a obține laudele la care visase Lederer, a primit ordin să-l urmeze imediat la Langley, Virginia.

„Lederer se înflăcărează prea tare și vorbește prea mult, scrisese unul dintre psihiatrii din echipa mereu mai mare a Agenției. Are nevoie de un mediu mai puțin isteric”.

Calmul prescris a fost găsit în cele din urmă în departamentul de statistică, unde Grant aproape că și-a pierdut mințile.

## CAPITOLUL 13

Fișetul verde trona în mijlocul camerei lui Pym ca un tun abandonat, ce fusese cândva mândria regimentului. Cromul de pe mânere se cojea, un șut puternic sau o cădere înfundase unul dintre colțuri, astfel că la cea mai mică atingere începea să tremure și să se clatine. Locurile în care vopseaua se jupuisese se acoperiseră de o rugină care se întinsese până la găurile șuruburilor și pe sub stratul de vopsea, umflat ca de niște coșuri umilitoare. Pym îi dădea târcoale cu o teamă și oroare de-a dreptul primitive. Picase din cer. Se va întoarce în cer. Ar fi trebuit să-l incinereze împreună cu el, ca să-l poată arăta Creatorului, așa cum intenționa s-o facă. Patru sertare pline de nevinovăție, Evanghelia după Sfântul Rick. Ești al meu. Ai pierdut. Dosarul mi-a fost transmis mie. Dovadă stă cheia de pe portcheiul meu.

Împinse ușor fișetul și auzi ca un fel de suspin provenind din interiorul lui, în clipa în care dosarele alunecară ascultătoare spre el.

Ar trebui să presar acest drum cu descrieri de vrăjitoare, Tom. Luna plină ar trebui să se înroșească și bufnița să facă ce fac de obicei bufnițele când se pregătește o crimă abjectă. Dar Pym e surd și orb la toate aceste semne. El e sublocotenentul Magnus Pym, traversând în trenul său particular Austria ocupată, în care a intrat prin același oraș de graniță unde, cu mult în urmă, într-o existență mai puțin matură a unui alt Pym, comoara în aur a Elenei Weber pretindea că așteaptă ca domnul Lapadi să vină s-o ia. Este un cuceritor roman, în drum spre primul lui post de comandă. E călit împotriva fragilității omenești și a propriului destin, după cum puteți observa din privirile severe, de abținere strict militară, pe care le îndreaptă spre sâni aproape goi ai țărănoilor barbare ce culeg grâul pe câmpiile luminate de soare. Instruirea lui a trecut cu aceeași ușurință ca o duminică engleză, nu că Pym ar fi solicitat cumva vreo facilitare. Darul bunelor maniere și lipsa de erudiție a englezilor privilegiați i-au servit mai mult ca oricând. Chiar și simpatiile lui politice îndoielnice de la Oxford s-au dovedit o

adevărată binecuvântare. În caz că răcanii te întreabă dacă ești sau ai fost vreodată membru al clanului, privește-i drept în ochi și spune-le *niciodată*, l-a sfătuit ultimul său Michael, la un prânz fără fasoane de lângă bazinul de înot de la Lansdowne, în timp ce priveau trupurile pure ale tinerelor fete din cartierele mărginașe zbenguindu-se în apa dezinfectată.

— Răcani? întrebă Pym, uimit.

— Argou militar, băiete. Armata. Niște constipați. Firma se ocupă direct de toate actele de care ai nevoie. Așa că spune-le să-și vadă de treaba lor.

— Nu știu cum să-ți mulțumesc, zise Pym.

În aceeași seară, aprins încă după o partidă de *squash* în nouă runde, Pym fu prezentat unui membru foarte important al serviciului, într-un birou oarecare, fără nimic remarcabil în el, nu departe de noua Reichskanzlei a lui Rick. Să fi fost oare acel colonel Gaunt care-i scrisese la început? E și mai mare, i s-a spus. Nu pune întrebări.

— Vrem să-ți mulțumim, spuse înaltul personaj.

— Cu mare plăcere, zise Pym.

— E o treabă împruțită să ai de-a face cu oamenii ăia. Cineva trebuie s-o facă.

— O, domnule, n-a fost chiar atât de rău.

— Ascultă-mă. Îți păstrăm numele în registre. Nu-ți pot promite nimic, căci acum avem un comitet de selecție. În plus, ții de tipii instalați de cealaltă parte a parcului și regula noastră e să nu ne amestecăm în efectivele lor. Dacă totuși, într-o bună zi, hotărăști că îți place mai mult să-ți aperi țara din interior decât să faci pe Mata Hari în străinătate, dă-ne de știre.

— O voi face, domnule. Mulțumesc, spuse Pym.

Acest foarte important membru era uscățiv, cam tuciuriu și ostentativ de greu de descris, ca unul dintre plicurile sale. Era irascibil ca un notar de provincie, ceea ce și fusese înainte de a răspunde la marele apel. Se aplecă deasupra biroului, cu un surâs mirat.

— Dacă nu vrei, poți să nu-mi răspunzi, dar cum se face că te-ai trezit amestecat cu fauna asta de la bun început?

— Cu comuniștii?  
— Nu, nu, nu. Cu serviciul-frate.  
— La Berna, domnule. Eram student acolo.  
— În Elveția, spuse marele om, consultând în minte o hartă.

— Da, domnule.  
— Am fost odată cu soția la schi, lângă Berna. Într-un locșor ce se numea Mürren. E ținut de englezi, așa că nu sunt mașini. Ne-a plăcut destul de mult. Ce-ai făcut pentru ei?

— Cam același lucru ca și pentru dumneavoastră, domnule. Numai că era puțin mai periculos.

— În ce sens?  
— Acolo nu te simți ocrotit. E ceva ce se petrece față-n față.

— Mi s-a părut un loc atât de liniștit. Ei bine, mult noroc, Pym. Fii atent la tipii ăia. Sunt buni, dar ți se strecoară printre degete. Și noi suntem buni, dar mai avem un rest de simț al onoarei. Asta e deosebirea.

— E foarte inteligent, îi spuse Pym îndrumătorului său. Se preface că e o persoană oarecare, dar își dă imediat seama cu cine are de-a face.

Entuziasmul nu-l părăsise când, peste câteva zile, se prezentă cu geamantanul în mână la corpul de gardă al regimentului unde urma să capete primele elemente de instrucție și unde, timp de două luni, recoltă fructele educației primite. În timp ce minerii galezi și cuțitarii din Glasgow plâneau fără jenă după mamele lor, părăseau cazarma fără învoire și erau duși la carceră, Pym dormea adânc și nu plângea după nimeni. Cu mult înainte ca scularea să-i scoată pe camarazii săi, înjurând, tunând și fulgerând, din paturile lor, el își lustruise deja cizmele, catarama și insigna de pe chipiu, își făcuse patul, își aranjase fișetul și era gata, dacă i-ar fi cerut-o cineva, să facă un duș rece, să se îmbrace din nou și să citească primul text din ziua aceea cu domnul Willow, înainte de a înghiți un mic dejun dezgustător. Excela pe terenul de instrucție și pe cel de fotbal. Nu se speria când cineva țipa la el și nu se aștepta ca autoritatea să dea dovadă de vreo logică.

— Unde-i artileristul Pym? lătra într-o zi colonelul, în mijlocul unei prelegeri despre bătălia de la Corunna, și privi iritat în jur, de parcă altcineva ar fi vorbit.

Toți sergenții din sală urlară atunci numele lui Pym, până când acesta se ridică în picioare.

— Tu ești Pym?

— Da, să trăiți!

— Vino la mine după curs.

— Da, să trăiți!

Cartierul general al companiei se afla de cealaltă parte a terenului de instrucție. Pym se duse în pas alergător și luă poziție de dreptți. Aghiotantul colonelului ieși din cameră.

— Pe loc repaus, Pym. Stai jos.

Colonelul se exprima cu prudență și cu neîncrederea pe care o au militarii față de cuvinte. Avea o mustață moale de culoarea mierii și privirea senină a unui om sărac cu duhul.

— Pym, anumite persoane mi-au sugerat că, dacă primești brevetul de ofițer, ai face bine să participi la un curs de instruire într-o anumită instituție.

— Da, să trăiți.

— Trebuie deci să redactez un raport despre tine.

— Da, să trăiți.

— O să-l fac. Favorabil, de altfel.

— Vă mulțumesc, domnule colonel.

— Ești entuziast. Nu ești cinic. Nu ești stricat de avantajele păcii. Faci parte dintre cei de care țara asta are nevoie.

— Vă mulțumesc, domnule colonel.

— Pym.

— Da, să trăiți.

— Dacă se întâmplă ca oamenii ăia pe care-i frecvențezi să aibă vreodată nevoie de un colonel în rezervă capabil, cu un *je ne sais quoi* în plus, sper că te vei gândi la mine. Vorbesc puțin franceza. Călăresc bine. Mă pricep la vinuri. Spune-le toate astea.

— Fără îndoială, domnule colonel. Mulțumesc, domnule colonel.

Dotat cu o memorie cam scurtă, colonelul avea obiceiul să revină la un subiect de conversație de parcă ar fi fost ceva



nou.

— Pym.

— Da, să trăiți.

— Alege bine momentul. Nu te pripi. Nu le place. Fii subtil. E un ordin.

— Da, să trăiți.

— Știi cum mă cheamă?

— Da, să trăiți.

— Spune-mi numele pe litere.

Pym se execută.

— Sunt dispus să-l schimb, dacă mi-o cer. E de-ajuns să-mi spună. Am auzit c-ai luat foarte bine, Pym.

— Da, să trăiți.

— Ține-o tot așa.

Serile, așezat lângă bărbați însingurați, Pym cel mereu serviabil se făcea util dictându-le scrisori de dragoste pentru iubitele lor. Când scrisul ca atare le pune probleme, devenea scribul lor, adăugând chiar câteva cuvinte tandre la indicațiile lor exprese. Uneori, purtat de propria-i retorică, pornea să scrie pe cont propriu, în stilul liric al lui Blunden sau Sassoon:

Draga mea Belinda.

Nu pot să-ți spun câtă veselie și câtă bunătate simplă și omenească poți găsi la tovarășii noștri din clasa muncitoare.

Ieri – mare agitație – am dus tunul nostru cu ghiulele de douăzeci și cinci de livre pe un poligon îndepărtat, undeva în Anglia, pentru primele noastre trageri, imbarcându-ne înainte de ivirea zorilor și întorcându-ne la cazarmă după unsprezece noaptea. Băncile camioanelor sunt făcute ca să-ți rupă coloana vertebrală în mai multe locuri. Nu aveam perne și doar câteva ghiulele drept mâncare. Cu toate astea, băieții au fluierat și au cântat teribil de bine dispuși tot drumul, s-au comportat admirabil și au suportat drumul de întoarcere mulțumindu-se să mormăie vesel. Am resimțit ca un privilegiu faptul că mă aflu printre ei și mă gândesc serios să refuz orice avansare în grad.

Dar, când avansarea sosi, Pym nu șovăi prea mult s-o primească, cum o dovedesc ridicăturile erogene din fir kaki

pe fondul de pânză verde, câte una pe fiecare umăr al uniformei, a căror prezență o verifica discret de fiecare dată când trenul intră într-un tunel. Sâni goli ai țărâncilor sunt primii pe care-i vede de la alegeri încoace. Cu fiecare nouă vale, își concentrează și mai mult privirea dezaprobatore asupra lor, ca să vadă mai bine, și doar rareori e dezamăgit. „Mai întâi te vom trimite la Viena, i-a spus comandantul său de la Baza de Informații. O să ai prilejul să cercetezi puțin terenul, înainte de a-ți da drumul în plină acțiune”.

— Pare formula ideală, să trăiți, a spus Pym.

Pe vremea aceea Austria era o țară diferită de cea pe care am ajuns s-o iubim, Tom, iar Viena era un oraș divizat, ca Berlinul sau ca tatăl tău. Câțiva ani mai târziu, spre mirarea generală, diplomații au căzut de acord că nu era cazul să se deranjeze pentru o treabă secundară când existau problemele Germaniei, așa că puterile ocupante au semnat un tratat și s-au dus la ele acasă, marcând astfel singura realizare pozitivă a Foreign Office-ului britanic din viața mea. Dar pe vremea lui Pym, treaba aia secundară făcea mult zgomot. Americanii aveau Salzburgul și Linzul drept capitale, francezii – Innsbruckul, iar britanicii – Grazul și Klagenfurtul, și fiecare dintre ei dispunea și de câte o bucățică din Viena cu care să se joace, centrul orașului rămânând sub control cvadripartit comun. De Crăciun, rușii ne dădeau găleți de lemn pline cu icre negre și noi le dădeam rușilor budincă umplută cu prune, iar când Pym ajunsese acolo, încă mai circula o poveste cum că, atunci când oamenii li s-au servit icre negre ca antreu, un caporal din Aigylls s-a plâns că gemul are gust de pește. Creierul Vienei britanice era un edificiu tentacular, botezat Div Int, și acolo a fost parașutat sublocotenentul Pym în misiunea care consta în citirea rapoartelor despre orice fel de mișcări, de la spălătoriile ambulante sovietice și până la cavaleria ungurească, și în înfigerea de ace cu gămălie colorată pe diferite hărți. Harta cea mai interesantă prezenta zona sovietică din Austria, care începea la mai puțin de douăzeci de minute cu mașina de unde lucra el. Era de-ajuns ca Pym să se uite la frontierele ei ca să simtă cum i se face pielea ca de găină la gândul primejdiei și al intrigilor. Alteori, când era

obosit sau se lăsa purtat de gânduri, privirea lui se ridica spre extremitatea vestică a Cehoslovaciei, spre Karlovy Vary, pe vremuri Carlsbad, fermecătoarea stațiune balneară din secolul al optsprezecelea, cândva atât de apreciată de Brahms și de Beethoven. Dar nu avea nicio legătură personală cu acest loc și interesul lui era pur istoric.

În aceste prime luni duse o existență ciudată, căci destinul lui nu se afla la Viena, iar azi, în clipele de reverie, am impresia că și capitala aștepta să-l livreze legilor mai aspre ale naturii. Prea modest ca funcție pentru a fi luat în serios de colegii lui ofițeri, împiedicat de protocol să aibă legături cu ofițerii de alt grad, prea sărac ca să-și poată face de cap în restaurante și în localurile de noapte, Pym plutea între camera de hotel care-i fusese desemnată și hărțile lui, cam așa cum plutise prin Berna în zilele de ilegalitate. Și azi recunosc fără ezitare – deși pe-atunci n-aș fi făcut-o în ruptul capului – că nu o singură dată, ascultând pe străzi flecăreala vienezilor în germana lor caraghioasă sau ducându-se la unul dintre teatrele acelea mici și bătaioase care se înmulțeau prin pivnițe și case bombardate, Pym simțise împunsătura dorinței nostalgice de a întoarce capul și a descoperi un prieten bunșchiop ătând alături de el. Nu știa de unde-i venea: nu-i decât sufletul meu germanic ce se trezește, își spunea; sentimentul că ești incomplet face parte din felul de a fi al nemților. În alte seri, marele agent secret pornea în recunoaștere prin sectorul sovietic, deghizat cu o pălărie tiroleză verde, pe care o cumpărase special în acest scop, ca de sub borurile ei să observe zdravenele santinele sovietice la post, cu mitralierele în mână, în fața cartierului general rus, la intervale de douăzeci de metri una de alta, cât ținea strada. Dacă-l provocau, ajungea ca Pym să le arate permisul militar de liberă trecere pentru ca fețele lor tătarești să se destindă într-o expresie prietenească, așa încât făceau un pas înapoi în cizmele lor din piele fină și ridicau o mână înmănușată în gri, salutându-l.

— Englezii buni.

— Și rușii buni, răspundea Pym râzând. Zău că rușii foarte buni.

— *Kamarad!*

— *Tovaiiŝci Kamarad*, răspundea marele internaționalist.

Îi oferea apoi o țigară și accepta și el una. Le aprindea cu o brichetă americană Zippo cu flacără mare, cumpărată de la unul din nenumărații vânzători clandestini care operau în interiorul Div Int. Lăsa flacăra să lumineze chipul santinelei și pe al său. După care, în marea lui bunătate, aproape că simțea nevoia, deși, din fericire, nu dispunea de vocabularul necesar, să le explice că, deși îi spionase pe comuniști la Oxford și-i spiona din nou la Viena, în inima lui el tot comunist era și că-i păsa mai mult de zăpezile și lanurile de grâu din Rusia decât de barurile cu muzică și de ruleta de la Ascot.

Și uneori, foarte târziu, întorcându-se prin piețele goale spre cămăruța lui monahală cu extincătorul și cu fotografia lui Rick drept unic ornament, se oprea și sorbea adânc aerul pur al nopții, până simțea că se îmbată, își cufunda privirile în ceața străzilor pavate și se prefăcea c-o vede pe Lippsie pășind spre el în lumina felinarelor, cu baticul de refugiată pe cap, ducându-și geamantanul de carton. Ea îi zâmbea, iar el se felicita vitejește că, indiferent de dorințele lui exterioare, continua să trăiască în lumea lui interioară.

Era de trei luni la Viena când Marlene i-a cerut s-o protejeze. Marlene era o traducătoare din cehă, celebră pentru frumusețea ei.

— Sunteți domnul Pym? I-a întrebat ea într-o seară, cu o delicioasă timiditate de civil, în timp ce el cobora scara cea mare în spatele unui grup de ofițeri superiori.

Purta un impermeabil larg strâns în talie și o pălărie cu două cornițe.

Pym recunoscuse că da.

— Vă duceți la hotelul Weischsel?

Pym spusese că acolo se ducea în fiecare seară.

— Îmi dați voie să merg și eu cu dumneavoastră, vă rog? Ieri un bărbat a încercat să mă violeze. Mă puteți conduce până la ușa mea? Nu vă deranjez?

Curând, întreprinzătorul Pym o conducea pe Marlene până la ușa ei în fiecare seară și o lua de acolo în fiecare dimineață. Ziua lui se scurgea între aceste două interludii

strălucitoare. Dar, când o invită la cină după ziua de plată, fu convocat de un căpitan de pușcași furios, care răspundea de nou-veniți.

— Ești un porc desfrânat, mă auzi?

— Da, să trăiți.

— Gradele inferioare de la Div Int nu fraternizează, repet, nu fraternizează în public cu personalul civil. Nu înainte de a avea mai mulți ani de serviciu decât ai tu. Ai auzit?

— Da, să trăiți.

— Știi ce-i aia căcat?

— Da, să trăiți.

— Nu, nu știi. Căcat, Pym, este un ofițer a cărui cravată e de un kaki mai deschis decât cămașa. Te-ai uitat de curând la cravata ta?

— Da, să trăiți.

— Te-ai uitat la cămașă?

— Da, să trăiți.

— Compară-le, Pym. Și întreabă-te ce fel de tânăr ofițer ești. Nici măcar nu suntem sută la sută siguri de femeia aia.

Asta face parte din instruire, își zise Pym, în timp ce își schimba cravata. Vor să mă călească pentru teren. Și totuși, era preocupat de faptul că Marlene îi pusese extrem de multe întrebări despre el și și-ar fi dorit să nu-i fi răspuns cu atâta sinceritate.

Nu la mult timp după aceea, dădu Dumnezeu și considerară că Pym se impregnase destul de locul acela. Înainte să plece, fu convocat din nou de căpitanul care-i arată două fotografii. Una îl prezenta pe un tânăr frumos, cu buze moi, cealaltă pe un bețiv cam gras, zâmbind disprețuitor.

— Dacă se întâmplă să vezi pe vreunul din acești doi bărbați, raportezi imediat unui ofițer superior, m-ai auzit?

— Cine sunt?

— Nu te-a învățat nimeni să nu pui întrebări? Dacă nu poți găsi un ofițer superior, arestează-i chiar tu.

— Cum?

— Folosește-ți autoritatea. Fii politicoș, dar ferm. „Sunteți în stare de arest”. Du-i apoi la ofițerul superior cel

mai apropiat.

Numele lor, află Pym cu câteva zile mai târziu din *Daily Express*, erau Guy Burgess și Donald MacLean și erau membri ai corpului diplomatic britanic. Câteva săptămâni la rând, continuă să-i caute peste tot, dar nu-i găsi căci fugiseră deja la Moscova.

Deci spune-mi, Tom, cine anume e vinovat de toate astea? Sufletul visător al lui Pym, sau umorul strâmb al lui Dumnezeu, care aranja în așa fel lucrurile, încât să-i ofere o perioadă de Rai înainte de fiecare Cădere? Ți-am vorbit despre familia Ollinger din Berna, spunându-ți că numai o dată în viață ne e dat să întâlnim o familie cu adevărat fericită, dar îl uitasem pe comandantul Harrison Membury, care lucrase mai înainte la Biblioteca Britanică din Nairobi și, un timp, ca ofițer pe lângă Corpul de Instrucție care, printr-un delicios capriciu al logicii militare, a ajuns drojdia Securității de Teren. O uitasem pe frumoasa lui soție și le uitasem pe multele lui fiice murdare tot timpul, pe cale să devină adevărate Fräulein Ollinger, cu singura deosebire că preferau caprele și un purceluș neastâmpărat orelor de muzică, lucru care făcea un adevărat balamuc din localurile militare, spre furia ofițerului responsabil cu administrația, total neputincios, întrucât cei din familia Membury făceau parte din Serviciul de Informații și se bucurau de imunitate. Am uitat Unitatea de Interogatorii 6 din Graz, o vilă roz în stil baroc, adăpostită într-un luminiș printre dealuri împădurite, la aproape doi kilometri de marginea orașului. Un mănunchi de cabluri telefonice ducea la ea, antenele îi profanau acoperișul ascuțit. Avea o poartă cu o căsuță de pază și, la popotă, un chelner blond cu ochi speriați, care se numea Wolfgang și se repezea întotdeauna în jos pe scări într-o haină albă, bine călcată, ca să te ajute să cobori din Jeep. Dar lucrul cel mai bun, după părerea lui Membury, era lacul lângă care își petrecea zile întregi, populându-l cu pește, căci era nebun după pește și consacra o parte însemnată din fondurile noastre secrete creșterii unor specii rare de păstrăv. imaginează-ți un bărbat solid și jovial, cam lipsit de forță fizică, cu gesturile elegante ale unui invalid. Un bărbat cu un caracter și o privire visătoare și religioasă. Un civil până-n

vârfurile degetelor lui moi, cum n-am mai întâlnit un altul, dar, când îmi amintesc azi de el, îl văd întotdeauna în uniformă militară, cu cizme uzate din piele întoarsă și cu o curea din pânză groasă încingându-l, fie pe deasupra, fie pe dedesubtul burții, în picioare în mijlocul libelulelor pe malul lacului său iubit, în căldura unei după-amiezi toride, așa cum îl găsisese Pym în ziua în care se prezentase ca să-și ia funcțiile în primire, împingând în apă ceva ce semăna cu o plasă de prins creveți, în timp ce mormăia imprecății timide împotriva unei știuci pornite după pradă.

— O, Dumnezeule! Dumneata ești Pym. Mă bucur mult c-ai venit Privește, am de gând să curăț toate algele astea și să draghez ca să văd ce avem aici. Ce părere ai?

— Pare o idee foarte bună, să trăiți.

— Mă bucur. Ești însurat?

— Nu, să trăiți.

— Minunat Asta înseamnă că ești liber la sfârșit de săptămână.

Nu știu de ce, dar mă gândesc la el ca și cum ar fi avut un frate, deși nu-mi aduc aminte să fi pomenit vreodată despre așa ceva. Personalul de la el de acasă consta într-un sergent de care abia îmi amintesc și un șofer cu accent londonez, pe nume Kaufinann, licențiat în economie la Cambridge. Adjunctul lui era un tânăr bancher roșu în obraji pe care-l chema locotenentul McLaird și care trebuia să se întoarcă curând în City. În pivnițe, funcționari austrieci conștiincioși ascultau convorbiri telefonice, deschideau scrisori la abur și aruncau produsul necitit într-un șir de pubele ale armatei care erau golite punctual, o dată pe săptămână, de către autoritățile din Graz, căci unul dintre coșmarurile lui Membury era ca nu cumva vreun vandal care ura peștii să le verse în lac. La parter, Membury își ținea echipa de traducătoare recrutate din regiune, printre care găseai de toate, de la matroane la copilițe și pe care, când își amintea de ele, Membury le admira pe toate. Și în sfârșit mai era soția lui, Hannah, care picta arbori, iar Hannah, cum se întâmpla adeseori cu nevestele unor bărbați zdraveni, era subțire ca o rămurică. Hannah m-a făcut să iubesc pictura și mi-o amintesc așezată în fața șevaletului, într-o rochie albă și

decoltată, în timp ce fetele coboară țipând o pantă acoperită cu iarbă, iar eu și Membury, în costume de baie, trudem în apa cafenie. Chiar și azi mi-e imposibil să mi-o închipui ca fiind mama tuturor fetelor acelora.

Pym n-ar fi putut visa o existență mai agreabilă. Putea face rost de whisky Naafi cu șapte șilingi sticla și de țigări cu doisprezece șilingi suta. Putea să facă troc sau, dacă prefera, să le schimbe fără efort pe bani austrieci, deși era mai sigur dacă apela la serviciile unui bătrân maestru de călărie ungur, care se învârtea tot timpul prin Arhivă, citind dosare secrete și privind drăgăstos la Wolfgang, așa cum îi plăcea domnului Cudlove să se uite la Ollie. Toate astea îi păreau familiare, toate astea erau indispensabile pentru ca Pym să-și continue copilăria pe care n-o trăise. Duminicile îi însoțea pe toți membrii familiei Membury la slujbă, iar la prânz se uita în decolteul lui Hannah. Membury e un geniu, își spuse el încântat, când își mută biroul în anticamera marelui om. Membury e un personaj renescentist devenit spion. Numai după câteva săptămâni, a câpătat un avans din fondurile prevăzute. Peste alte câteva săptămâni, Wolfgang a trebuit să-i mai coasă o tresă pe umăr, căci Membury spunea că arată caraghios numai cu una.

Și avea informatorii lui.

— El e Pepi, îl anunță McLaird cu un zâmbet șmecheresc, în timpul unei mese discrete afară din oraș. Pepi s-a luptat cu roșii pentru nemți și acum se luptă cu ei pentru noi. Ești un anticomunist fanatic, nu-i așa, Pepi? De-aia intră pe motocicletă în zonă și le vinde soldaților ruși fotografii pornografice. Pentru douăzeci de pachete de țigări Players Medium pe lună. Plătibile la sfârșitul lunii.

— Ea e Elsa, continuă McLaird, prezentându-i o gospodină solidă cu patru copii, din Carinthia, în sala principală de la Blue Rose. Iubitul ei are o cafenea la Saint Polten. Îi trimite numerele de înmatriculare și însemnele camioanelor rusești care trec prin fața vitrinei lui, nu-i așa, Elsa? Totul scris, în mare secret, pe dosul scrisorilor de dragoste. Trei kilograme de cafea mediu râșnită pe lună. Plătibile la sfârșitul lunii.

Erau vreo doisprezece, și Pym se puse imediat pe



treabă, ca să-i formeze și să-i protejeze cum știa el mai bine. Azi, când îmi amintesc de ei, îmi apar ca fiind cea mai strașnică bandă de gloabe ce poate fi încredințată unui spion în devenire. Dar pentru Pym erau cei mai grozavi tipi din lume și avea de gând să vegheze asupra lor, chiar dacă ar fi trebuit să plătească și cu viața acest lucru.

Am păstrat-o pe Sabina pentru la urmă, Jack. Sabina care, ca și prietena ei Marlene de la Viena, era interpretă și, tot ca Marlene, era cea mai frumoasă fată de pe lume, parcă direct ieșită din paginile cărții *Amorul și femeile rococo*. Era micuță, ca E. Weber, cu șolduri pline, unduitoare, și cu ochi mari, care parcă cereau ceva. Vara sau iama, sânii ei erau înalți și tari și, precum fesele, se făceau remarcați în cele mai obișnuite haine de lucru, solicitând cu insistență atenția lui Pym. Trăsăturile ei erau cele ale unui spiriduș slav melancolic, bântuite de tristețe și superstiție, dar capabile de uluitoare accese de bunătate și, dacă Lippsie s-ar fi reîncarnat la vârsta de douăzeci și trei de ani, ar fi făcut o bună alegere dacă ar fi luat forma Sabinei.

— Marlene zice că ești o persoană demnă de tot respectul, îl informă ea pe Pym cu dispreț, în timp ce se cățarau în Jeepul caporalului Kaufmann, fără ca ea să se ostenească să-și ascundă picioarele rococo.

— Și ce-i rău în asta?

— Nicio problemă, răspunse ea pe un ton sinistru și porniră spre lagăre.

Sabina vorbea ceha și sârbo-croata la fel de bine ca germana, în timpul liber studia economia la Universitatea din Graz, lucru care-i oferi pretextul de a vorbi cu caporalul Kaufmann.

— Kaufmann, crezi în economia agrară mixtă?

— Nici gând.

— Ești cumva adeptul lui Keynes?

— Cu cât câștig, sigur nu pot să fiu, zise Kaufmann.

Și conversația continuă așa, în timp ce Pym se străduia să-i atingă ca din întâmplare umărul alb sau să facă în așa fel încât fusta ei să se mai ridice un pic spre nord.

Destinația lor în zilele acelea erau lagărele. De cinci ani, refugiații din Europa de Est se revărsau în Austria de îndată

ce o cât de mică spărtură efemeră se deschidea în sârma ghimpată: trecând ilegal frontierele în mașini și camioane furate, traversând câmpuri minate sau agățați dedesubtul vagoanelor de tren. Își aduceau cu ei chipurile supte și copiii rași pe cap, bătrânii care nu știau pe ce lume sunt, câinii jucăuși și pe acele Lippsie în devenire, ca să fie cazați, interogați și să aștepte verdictul, cu miile, jucând șah pe lăzi de lemn și arătându-și unul altuia fotografiile celor pe care nu-i vor mai vedea vreodată. Veneau din Ungaria, România, Polonia, Cehoslovacia, Iugoslavia și uneori din Rusia, și sperau că sunt în drum spre Canada, Australia, Palestina. Călătoriseră pe drumuri întortocheate și adesea din motive întortocheate. Erau medici, oameni de știință ori zidari. Erau șoferi de camion, hoți, acrobați, publiciști, violatori și arhitecți. Traversau cu toții universul lui Pym când trecea dintr-un lagăr în altul la bordul Jeepului, cu caporalul Kaufmann și cu Sabina, punând întrebări, triind și înregistrând, grăbindu-se apoi să ajungă acasă la Membury cu prada lui.

La început, sensibilitatea lui a fost șocată de atâta mizerie și i-a fost greu să-și ascundă emoția în fața celor cu care vorbea: da, o să fac orice ca să ajungi la Montreal; da, o să-i trimit vorbă mamei tale din Canberra că ești bine sănătos. La început, Pym se simți jenat și de faptul că nu suferise destul. Toți cei pe care-i interoga trăiseră într-o singură zi mai mult decât el în întreaga lui viață și nu le putea ierta acest lucru. Unii dintre ei cunoșteau încă din copilărie exilul. Alții vorbeau despre moarte și tortură cu o detașare care-l revolta, până când dezaprobarea lui le declanșa mânia și începeau să-și bată joc de el. Dar Pym, care muncea fără oprire, avea o treabă de făcut, un superior de satisfăcut și, când voia, avea o minte iute și vicleană. Era de-ajuns să-și consulte propria natură ca să-și dea seama când cineva se referea numai la notele scrise la marginea memoriei sale și excludea textul principal. Știa cum să discute fleacuri, când de fapt observa, și cum să interpreteze semnalele pe care le primea. Dacă descriau un drum de noapte în munți, Pym mergea alături de ei, târând geamantanele lor asemănătoare cu cel al lui Lippsie, și

simțea aerul înghețat al înălțimilor pătrunzând prin hainele lor uzate. Când unul dintre ei îi spunea pe față o minciună, Pym folosea imediat busola lui interioară și hotăra care erau versiunile adevărate posibile. Întrebările se înghesuiau în capul lui și, jurist în devenire, învăța repede cum să le ordoneze într-un act de acuzare. „De unde vii? Ce trupe ai văzut acolo? Ce culoare aveau epoleții lor? Cu ce se deplasau, ce arme aveau? Pe ce drum ai luat-o, ce pază era, ce obstacole, câini, sârmă ghimpată, câmpuri minate ai întâlnit în cale? Ce pantofi purtai? Cum au reușit să treacă mama ta, bunica ta, dacă trecătoarea era atât de abruptă? Cum te-ai descurcat cu două geamantane și cu doi copii mici, dacă nevastă-ta mai avea puțin până să nască? Nu e mai probabil că șefii tăi din poliția secretă ungurească te-au dus cu mașina până la graniță și ți-au urat succes, arătându-ți pe unde să treci? Ești spion și, dacă da, n-ai prefera să lucrezi pentru noi? Sau nu ești decât un delincvent și, în cazul ăsta, cu siguranță ți-ar plăcea să devii spion în loc să fii trimis de poliția austriacă înapoi de cealaltă parte a frontierei”. Pym se servea astfel de viețile lui în zigzag pentru a le descâlci pe ale lor, și Sabina, cu mutrele și umorile ei și, din când în când, cu zâmbetul ei strălucitor, deveni vocea senzuală cu care o făcea. Uneori o lăsa să-i traducă în germană, pentru a obține avantajul secret de a auzi totul de două ori.

— Unde ai învățat jocul ăsta stupid? îl întrebă ea cu tristețe într-o seară, când dansau împreună la hotelul Wiesler, sub privirile dezaprobatore ale nevestelor de ofițeri.

Pym râse. Atât de aproape de virilitate, cu coapsa Sabinei frecându-se de a lui, de ce ar fi trebuit să datoreze ceva cuiva? Așa că inventă pentru ea o poveste despre un neamț șmecher pe care-l cunoscuse la Oxford și care se dovedise a fi spion.

— Am dus o luptă sufletească nebună, mărturisi el, pornind de la amintiri născocite în grabă. Cunoștea toate trucurile meseriei, iar eu eram pe atunci la fel de inocent ca un nou-născut și credeam tot ce-mi spunea. Treptat lupta a devenit mai egală.

— Era comunist?

— Până la urmă s-a dovedit că da. Se prefăcea că

ascunde acest lucru, dar se vedea de cum te ocupai mai atent de el.

— Era homosexual? Întrebă Sabina, exprimând o bănuială mereu trează în timp ce-l scruta cu privirea.

— Nu, din câte mi-am putut da seama. Defilau pe la el regimente de femei.

— Se culca numai cu femei din armată?

— Am vrut să spun că erau o groază. Am folosit o metaforă.

— Cred că voia să-și ascundă homosexualitatea. E cât se poate de normal.

Sabina vorbea despre propria ei viață ca și cum ar fi aparținut cuiva pe care-l ura. Tâmpitul ei de tată, ungur, fusese împușcat la frontieră. Imbecila de maică-sa murise la Praga, încercând să dea naștere unui copil de la un amant care nu făcea doi bani. Fratele ei mai mare, un idiot, studia medicina la Stuttgart. Unchii ei erau niște bețivi și fuseseră împușcați de naziști și de comuniști.

— Vrei să-ți dau sâmbătă o lecție de cehă? Îl întrebă ea într-o seară, pe un ton și mai sever ca de obicei, când se întorceau acasă așezați toți trei pe bancheta din față.

— Mi-ar plăcea foarte mult, răspunse Pym, apucând-o de mână. A început să-mi placă.

— Cred că o să facem dragoste. O să vedem, spuse ea, și mai sever, la care Kaufmann era să intre în șanț.

Sosi sâmbăta și nici umbra lui Rick, nici spaimele lui Pym nu-l împiedicară să sune la ușa Sabinei. Auzi un pas mai ușor decât mersul ei obișnuit ca de husar. Văzu cum ochii ei strălucitori îl privesc prin vizor și se strădui să zâmbească morocănos și sigur pe sine. Adusese destul whisky Naafi ca să șteargă păcatul ancestral, dar Sabina nu simțea că ar păcătui și când îi deschise ușa era goală. Incapabil să rostească o vorbă, rămase încremenit în fața ei, strângând în mână punga. Ca prin vis o văzu punând la loc lanțurile de siguranță, luând punga din mâinile lui fără viață, îndreptându-se spre bufet și scoțând ce era în ea. Ziua era caldă, dar Sabina făcuse focul și pregătise patul.

— Ai avut multe femei, Magnus? Îl întrebă ea. Regimente de femei, ca prietenul tău cel rău?

- Nu, nu prea, răspunse Pym.
- Ești homosexual, ca toți englezii?
- Nu, sigur nu.

Îl conduse la pat. Îl făcu să se așeze și-i deschise nasturii de la cămașă. Cu seriozitate, ca Lippsie când aduna rufele murdare ca să le dea băiatului de la spălătorie din camioneta care aștepta afară. Îi desfăcu toți nasturii și-i aranjă frumos hainele pe un scaun. Îl făcu să se întindă pe spate și se culcă peste el.

- Nu știam, spuse Pym cu voce tare.
- Poftim?

Începu să zică ceva, dar ar fi fost prea mult de explicat și interpreta lui era deja ocupată. Ce voia să spună era: nu știam, în ciuda dorinței mele, că exact asta îmi doream. Voia să spună: pot să zbor, pot să înot pe burtă, pe spate, pe o parte și în cap. Voia să spună: sunt întreg și, în sfârșit, sunt și eu bărbat.

Era cu șase zile mai târziu, într-o după-amiază înmiresmată de vineri. În grădina de sub ferestrele biroului enorm al lui Membury, maestrul de călărie în pantalonii lui tirolezi curăța mazăre pentru Wolfgang. Membury era așezat la biroul lui, cu uniforma descheiată până la brâu, în timp ce elabora un chestionar destinat căpitanilor de traulere, pe care voia să-l trimită principalelor flotile de pescuit. De mai multe săptămâni nu se gândea decât la cum să traseze migrația hibernală a păstrăvilor de mare, iar resursele financiare ale unității fuseseră și ele serios puse la bătaie.

— Am constituit obiectul unei luări de contact destul de bizare, domnule, începu Pym cu timiditate. De către cineva care pretinde că ar reprezenta un potențial transfug.

— O! Ce interesant pentru tine, Magnus, spuse Membury politico, smulgându-se cu greu de la preocupările lui. Sper că nu e din nou vorba despre un grănicer ungur. M-am cam săturat de ei. Ca și Viena, de altfel.

Viena devenea un motiv din ce în ce mai mare de îngrijorare pentru Membury, cum era și Membury pentru Viena. Pym citise penibila corespondență dintre Membury și Viena, pe care Membury o ținea tot timpul încuiată în sertarul de sus din stânga al biroului său atât de puțin

rezistent. S-ar fi putut să fie numai o problemă de zile până când căpitanul de pușcași să apară în persoană, ca să facă ordine.

— De fapt nu e ungur, domnule, spuse Pym. E ceh. Lucrează la Cartierul General al Regiunii Militare de Sud, cu sediul lângă Praga.

Membury își aplecă într-o parte capul, ca și cum ar fi vrut să-și scuture apa din ureche.

— Țsta e un semn bun, observă el pe un ton plin de îndoială. Div Int ar da orice pentru niște informații valoroase despre partea de sud a Cehiei. Sau despre Cehoslovacia în general, de altfel. Americanii par să creadă că au monopolul locurilor. Cineva, nu mai știu cine, mi-a spus exact același lucru acum câteva zile, la telefon.

Linia telefonică de la Graz traversa zona sovietică. Seara puteai să-i auzi pe tehnicienii ruși cântând cântece cazace de beție la telefon.

— După spusele sursei mele, e vorba de un sergent nemulțumit, care lucrează în camera lor blindată, insistă Pym. Măine-seară ar trebui să vină, trecând prin zona sovietică. Dacă nu suntem acolo să-l întâmpinăm, o va lua pe scurtătură și se va duce drept la americani.

— Nu maestrul de călărie e cel care ți-a vorbit de el, nu-i așa? întrebă Membury nervos.

Cu o îndemânare pe care o datora practicii îndelungate, Pym păși pe acest teren delicat. Nu, nu maestrul de călărie, îl asigură el pe Membury. Cel puțin nu era vocea lui. Era o voce mai tânără și mai sigură pe ea.

Membury nu mai înțelegea nimic.

— Poți să-mi explici? întrebă el.

Pym se execută.

Era o seară obișnuită de joi, spuse. Fusese la cinema să vadă *Liebe 47* și, la întoarcere, se gândise să se oprească la Weisses Ross să bea o bere.

— Nu cred c-am fost vreodată la Weisses Ross.

— E o cârciumă oarecare, domnule, dar o groază de emigranți vine acolo și toată lumea stă în jurul unor mese lungi. Abia sosisem de două minute când chelnerul m-a chemat la telefon. *Herrleutnant, für Sie*. Mă cunosc cât de cât,

așa că n-am fost prea mirat.

— Bravo, spuse Membury, vizibil impresionat.

— Era o voce de bărbat, vorbind o germană curată. „Herr Pym? Am un mesaj important pentru dumneavoastră. Dacă faceți exact ce vă spun, n-o să vă pară rău. Aveți un creion și o hârtie?” Aveam, așa c-a început să-mi dicteze. M-a pus să citesc ce scrisesem și a închis înainte să apuc să-l întreb cine era.

Pym scoase din buzunar foaia respectivă, ruptă de la sfârșitul unei agende.

— Păi dacă asta s-a petrecut aseară, de ce nu mi-ai spus mai devreme? obiectă Membury, luându-i hârtia.

— Erați la reuniunea Comitetului Mixt de Informații.

— Ah, așa e. Te-a nominalizat, remarcă Membury cu mândrie, privind în continuare hârtia. „Nu tratați decât cu locotenentul Pym”. Recunosc că e destul de măgulitor.

Se trase de una din urechile lui destul de clăpăuge.

— Fii foarte atent, îl avertiză el, cu severitatea celui ce nu-i putea refuza lui Pym nimic. Și nu te apropia prea tare de graniță, ca nu cumva să încerce să te tragă de partea cealaltă.

Era departe de a fi primul pont legat de sosirea unui transfug pe care-l primea Pym în ultimele luni; nici măcar al șaselea nu era, dar era primul care-i fusese șoptit de o interpretă cehă goală pușcă, într-o livadă inundată de lumina lunii. Cu numai o săptămână în urmă, Pym și Membury petrecuseră o noapte întreagă pe câmpiile Carintiei, așteptând sosirea unui căpitan de la Contrainformațiile românești și a iubitei lui, care trebuiau să aterizeze cu un avion furat, plin de secrete de neprețuit. Membury ceruse poliției austriece să închidă zona, iar Pym lansase rachete luminoase colorate în aer, așa cum li se ceruse în mesajele confidentiale. Dar zorii sosiseră fără ca vreun avion să fi aterizat.

— Și-acum ce facem? se plânsese Membury cu o iritare ușor de înțeles, pe când stăteau dârdâind de frig în Jeep. Sacrificăm o capră? Mi-aș dori ca maestrul de călărie să fi fost mai precis. Părem atât de tâmpiți.

Și cu o săptămână înainte de asta, îmbrăcați în lodene

verzi, se duseseră la un han izolat din zona de frontieră, în căutarea unui Heimkehrer dintr-o mină de uraniu sovietică, ce trebuia să pice dintr-o clipă în alta. Când au deschis ușa, conversațiile de la bar au încetat brusc și vreo douăzeci de țărani s-au uitat la ei cu gurile căscate.

— Biliardul, ordonase Membury cu mâna la gură, cu o hotărâre rară în glas. Văd o masă acolo. O să începem o partidă. Ca să nu fim remarcați.

Fără să-și scoată lodenul verde, Membury se aplecase să joace o minge, întrerupt imediat de zgomotul unui obiect metalic lovind podeaua din dale, nu departe de el. Pym coborâse privirea și văzuse revolverul de serviciu calibrul.38 al superiorului său zăcând la picioarele acestuia. Într-o clipă l-a și ridicat, mai iute ca oricând, dar nu destul de repede ca să prevină goana spre ușă a țăranilor îngroziți care s-au împrăștiat în întuneric, în timp ce proprietarul s-a încuiat în pivniță.

— Acum pot să mă întorc, domnule? întrebă Kaufmann. Înțelegi, eu nu sunt soldat. Sunt un laș.

— Nu, nu poți, spuse Pym. Și-acum taci din gură.

Hambarul se înălța singuratic, așa cum spusese Sabina, în mijlocul unui câmp neted, înconjurat de zadă. O cărare galbenă ducea spre el, iar în spatele lui se întindea un lac. În spatele lacului se găsea un deal și pe deal, odată cu lăsarea serii, un singur foișor de pază domina valea.

— Te îmbraci civil și-ți parchezi mașina la intersecția de la Klein Brandorf, șoptise Sabina coapselor lui, sărutându-l, mângâindu-l și readucându-l la viață. Livada are un zid de cărămidă și e populată de o familie de iepuri mari, cafenii. Lași luminile de poziție aprinse. Dacă trișezi și iei cu tine întăriri, nu vine. Rămâne în pădure și se supără rău de tot.

— Te iubesc.

— E o piatră vopsită în alb. Acolo trebuie să rămână Kaufmann. Dacă Kaufmann trece de piatra albă, nu vine, rămâne în pădure.

— De ce nu poți să vii și tu?

— Nu vrea. Îl vrea numai pe Pym. Poate că e homosexual.

— Mulțumesc, spuse Pym.



Piatra albă lucea în fața lor.

— Rămâi aici, ordonă Pym.

— De ce? zise Kaufmann.

Ceața serii atârna în fuioare deasupra câmpului. Suprafața lacului era sfâșiată de peștii care săreau în sus. Soarele în apus arunca umbre lungi la picioarele zadelor, umbre ce se întindeau peste pajiștea aurită. Un morman de buturugi tăiate cu fierăstrăul păzea intrarea în hambar, lădițe cu mușcate împodobeau ferestrele. Pym se gândi din nou la Sabina. La șoldurile ei învăluitoare, la spinarea ei lată. „Ce-ți spun ție n-am mai spus nici unui alt englez. Am un frate mai mic la Praga, îl cheamă Jan. Dacă-i spui lui Membury, mă dă imediat afară. Britanicii nu permit să avem rude apropiate într-o țară comunistă. Înțelegi?” Da, Sabina, înțeleg. Am văzut lumina lunii pe sânii tăi, umezeala ta e încă pe buzele mele și-mi lipește pleoapele. Înțeleg. „Ascultă. Fratele meu îți trimite următorul mesaj. Numai pentru Pym. Are încredere în tine datorită mie și pentru că i-am spus numai lucruri bune despre tine. Are un prieten care vrea să fugă. Prietenul ăsta e foarte talentat, foarte deștept, e mare de tot. O să-ți aducă o mulțime de secrete despre ruși. Dar mai întâi trebuie să născocesc o poveste pentru Membury, ca să-i explici cum ai primit informația. Ești deștept. Poți născoci o mulțime de povești. De data asta trebuie să inventezi una pentru fratele meu și pentru prietenul lui”. Da, Sabina, pot să născocesc povești. Pentru tine și pentru fratele tău iubit pot să inventez un milion de povești.

Dă-mi stiloul, Sabina. Unde mi-ai pus hainele? Acum rupe-mi o foaie din agenda ta și voi născoci o poveste despre un bărbat misterios care mi-a telefonat la Weisses Ross și mi-a făcut o propunere de nerefuzat.

Pym își deschise nasturii de la loden. „Trage întotdeauna cu corpul aplecat într-o parte”, îl sfătuisese instructorul lui însărcinat cu armele, în sediul sinistru din Sussex, unde-l învățaseră cum să lupte cu comunismul. „Te poți apăra mai bine dacă cel din față trage primul”. Pym nu era convins că sfatul era bun. Ajunse la ușa care era închisă. Înconjură hambarul, în căutarea unui loc prin care să poată privi înăuntru. „Informațiile lui îți vor fi de mare folos,

spusese Sabina. Te vor face celebru la Viena, la fel și pe Membury. Informațiile valoroase din Cehoslovacia sunt extrem de rare la Div Int. Cele mai multe vin de la americani și deci sunt denaturate”.

Soarele apusese și întunericul se lăsa repede. Pym auzi chelălăitul unei vulpi pe celălalt mal. În spatele hambarului se aflau șiruri de cuști cu pui și paiele din ele păreau proaspete. Pui în țara nimănui, își zise el nesperios. Ouă apatride. Puii ridicară gâturile în direcția lui și-și zburliară penele. Un bățlan cenușiu se ridică deasupra lacului și se îndreptă spre dealuri. Se întoarse la ușa hambarului.

— Kaufmann!

— Domnule?

Îi separau o sută de metri, dar, în liniștea serii, vocile lor păreau a fi la fel de aproape ca ale unor îndrăgostiți.

— Ai tușit?

— Nu, domnule.

— Ei bine, să nu tușești.

— Cred că suspinam, domnule.

— Fii atent, dar, orice ai vedea, nu te apropia până nu-ți ordon eu.

— Dacă se poate, aș vrea să dezertez, domnule. Zău c-aș prefera să fiu un transfug decât să rămân aici. Reprezintă o adevărată țintă, nu mai sunt o ființă omenească.

— Fă și tu adunări în gând sau ceva de genul ăsta.

— Nu pot. Am încercat. Nu iese nimic.

Știi, Tom, ar fi nevoie de contribuția Creatorului în persoană, ajutat de noi toți, ca să descriu avalanșa de gânduri și de emoții care a invadat în clipele acelea bietul cap al lui Pym. Prima lui reacție, sunt sigur, a fost neîncrederea. Îl întâlnise foarte des pe Axei în ultimii ani și acest fenomen se petrecea din nou. Axei privindu-l în timp ce dormea, Axei stând la căpătâiul patului lui, cu basca pe cap – „Hai să-l mai vedem o dată pe Thomas Mann”. Axei râzând de el pentru înclinarea spre germana pură și certându-l pentru prostul obicei de ajura credință tuturor celor pe care-i întâlnea: comuniștilor de la Oxford, tuturor femeilor, tuturor acelor Jack și Michael și chiar lui Rick., Ești un imbecil primejdios, Sir Magnus”, îl avertizase el odată, când Magnus

se întorsese în camera lui după o noapte de mare virtuozitate în care jonglase cu fetele și cu deosebirile sociale. „Crezi că, dacă desparți totul, poți trece printre ce ai despărțit”. Axei șchiopătase alături de el pe potecuța ce mergea de-a lungul Isisului și-l privise cum își zdrobește încheieturile degetelor, ca s-o impresioneze pe Jemima. În timpul campaniei electorale, Pym n-ar fi fost în stare să spună de câte ori chipul palid și lucios al lui Axei răsărise în mijlocul publicului, sau mâinile lui lungi și nervoase se loviseră una de cealaltă în aplauze sarcastice. Cu Axei atât de prezent în conștiința lui, Pym știa sigur că Axei nu exista. Și, cu această certitudine în minte, era cât se poate de rezonabil ca răspunsul la vederea lui Axei să fie o indignare violentă că o persoană într-atât de interzisă, o persoană care fusese atât de definitiv izgonită, indiferent de motiv, din universul lui Pym, putea pretinde că se afla aici, fumând, zâmbind și îndreptând revolverul spre el – spre mine, Pym, membru al forței britanice de ocupație, dotat cu puteri supranaturale și având o viață sexuală intensă. După care, bineînțeles, paradoxal ca întotdeauna, Pym s-a simțit transportat de bucurie, emoționat, fericit să-l vadă pe Axei, așa cum nu mai fusese din ziua în care Rick apăruse după o cotitură pe bicicletă, cântând *Pe sub arcade*.

Mai întâi merse, apoi fugi spre Axei. Mâinile le ținea ridicate deasupra capului, așa cum îi ordonase Axei. Așteptă cu nerăbdare până ce Axei îi luă revolverul militar vârat în centură și-l puse, plin de respect, împreună cu al lui, la celălalt capăt al mesei. După care își coborî destul de mult brațele ca să le poată arunca pe după gâtul lui Axei. Nu-mi amintesc să se mai fi îmbrățișat vreodată înainte sau pe urmă. Dar îmi amintesc de seara aceea ca de ultimul sentiment copilăresc dintre ei, ca de ultima zi la Berna, pentru că îi văd îmbrățișându-se și râzând unul la pieptul celuilalt, în stil slav, înainte de a se da un pic înapoi ca să vadă ce daune produsese asupra fiecăruia dintre ei anii de despărțire. Și putem presupune din fotografiile vremii și din amintirile mele din acele zile, dacă era să mă iau după ce vedeam în oglinda care juca încă un rol important în viața tânărului ofițer, că Axei văzu trăsăturile dulci, tipic anglo-

saxone, ale unui tânăr blond, chipeș, străduindu-se încă din răspuțeri să pară învăluit în mantia experienței, în timp ce Pym reperă imediat pe chipul lui Axei o duritate, o scofâlcire, un tipar ce va rămâne veșnic al lui. Așa va arăta Axei pentru tot restul vieții. Căpătase chipul, fața de bărbat pe care o merita. Contururile mai blânde dispăruseră, lăsând locul unei siguranțe și unei dezinvolturi profunde. Fruntea i se lățise, dar părul îi devenise mai des. Șuvițe cenușii se alăturaseră celor negre, conferindu-le un aspect practic, militaros. Mustăța de clovn, sprâncenele căzute, ca de clovn și ele, erau impregnate de un umor și mai trist. Dar ochii închiși la culoare și strălucitori ce te priveau de sub pleoapele lăsate erau la fel de veseli ca întotdeauna, iar tot ce-i înconjură părea să dea profunzime percepției lor.

— Arăți bine, Sir Magnus! exclamă Axei cu entuziasm, strângându-l încă la piept. Doamne, ce bărbat chipeș te-ai făcut. Ar trebui să-ți cumpărăm un cal alb și să-ți facem cadou India.

— Dar tu cine ești? întrebă Pym, nu mai puțin entuziasmat. Unde ești? Ce cauți aici? Ar trebui să te arestez?

— Poate că te arestez eu pe tine. Poate c-am și făcut-o. Ai uitat c-ai ridicat mâinile? Ascultă-mă. Aici suntem în țara nimănui. Ne putem aresta reciproc.

— Ești în stare de arest, spuse Pym.

— Și tu, zise Axei. Ce face Sabina?

— Foarte bine, răspunse Pym cu un zâmbet cât toate zilele.

— Ea nu știe nimic, ai înțeles? Numai ce i-a spus fratele-său. O să ai grijă de ea?

— Îți făgăduiesc, îl asigură Pym.

Urmă o scurtă pauză, timp în care Axei se prefăcu că-și astupă urechile cu palmele.

— Nu făgădui, Sir Magnus. Te rog eu să nu făgăduiești.

Pentru cineva care trecuse ilegal frontiera, Axei era bine echipat, remarcă Pym. Nici urmă de noroi pe bocanci, hainele erau călcate și păreau oficiale. Dându-i drumul lui Pym, apucă o servietă, o trânti pe masă și scoase din ea două pahare și o sticlă de votcă. Apoi castraveciori, cârnați și o

pâine din aceea neagră pe care-l trimitea pe Pym să i-o cumpere la Berna. Închinarea fiecare în sănătatea celuilalt, cu gravitate, așa cum îl învățase Axei la Berna. Își umplură din nou paharele și băură iar, în sănătatea fiecăruia dintre ei. Și memoria îmi spune că, la despărțire, sticla era goală, căci mi-l amintesc pe Axei aruncând-o în lac, spre marea indignare a sutelor de pești. Pym însă ar fi putut să bea o ladă de sticle fără vreun efect deosebit, într-atât de intense îi erau sentimentele. Și, după ce începură să vorbească, Pym nu încetă să privească pe furiș spre colțurile hambarului, ca să se asigure că totul rămăsese la fel cum era când se uitase ultima oară, atât de fantastic de asemănător i se părea hambarul cu podul de la Berna, asemănarea mergând până la vântul slab ce vâjâia în lucarne. Și când auzi din nou vulpea în depărtare, avu certitudinea că era Herr Bastl lătrând pe scara de lemn, după ce toată lumea plecase.

Numai că, așa cum am spus, zilele acelea sentimentale trecuseră. Magnus le omorâse; prietenia lor intrase în epoca adultă.

Ai fi zis, Tom, că erau doi prieteni vechi care se întâlniseră din întâmplare, căci preferară să lase pe mai târziu cauza imediată a întâlnirii lor. Preferară, ca un preludiu, să umple golul anilor care-i despărțiseră, lucru care justifică, într-un anumit fel, motivul întâlnirii lor. Și așa procedară amândoi, deși vei înțelege, acum când cunoști mai bine felul în care funcționa mintea lui Pym, că el și nu Axei a fost acela care a condus această parte a discuției, măcar din dorința de a-și dovedi sieși și lui Axei că era total nevinovat în ce privea povestea cam suspectă a dispariției lui Axei. Se descurcă bine. Pe vremea aceea era un bun actor.

— Zău, Axei, nimeni n-a mai dispărut atât de brusc din viața mea, se plânse el pe un ton de reproș vesel, în timp ce tăia cârnatul, ungea unt pe pâine și căuta, în general, să-și ocupe mâinile, exact așa cum fac actorii. Seara erai acolo, bine instalat, ne cam îmbătaserăm, ne spusese răm noapte bună. A doua zi de dimineață, când ți-am bătut în perete, niciun răspuns. Am coborât și am dat peste biata Frau O plângând pe rupe. „Unde e Axei? L-au ridicat pe Axei al nostru! Fremdenpolizei l-a coborât cu forța pe scări și unul

dintre ei i-a tras un picior lui Bastl". Din ce mi-au spus, reieșea că dormisem dus, ca un mort.

Axei zâmbi cu vechiul lui zâmbet cald.

— De-am ști cum dorm morții, zise el.

— Am organizat un fel de veghe, nu ne-am depărtat de casă, tot așteptându-ne c-ai să te întorci. Herr Ollinger a dat câteva telefoane și, bineînțeles, n-a rezolvat nimic. Frau O și-a amintit că avea un frate care lucra într-un minister, nici el nu ne-a putut ajuta. Până la urmă mi-am spus: „La naiba, ce am de pierdut?” Așa că m-am dus la Fremdenpolizei. Cu pașaportul în mână. „Prietenul meu a dispărut. Niște bărbați l-au scos cu forța din casă azi în zori, ziceau că sunt de la dumneavoastră. Unde e?” Degeaba am bătut cu pumnul în masă, nici eu n-am izbutit să fac nimic. Doi tipi cam amenințători, în impermeabile, m-au dus în altă cameră și mi-au spus că, dacă nu mă potolesc, pățesc și eu același lucru.

— Ai dat dovadă de mult curaj, Sir Magnus, zise Axei.

Întinzând spre el o mână palidă, îl bătu ușor pe umăr în semn de mulțumire.

— Nici măcar. Eu aveam unde să mă duc. Eram britanic și aveam anumite drepturi.

— Așa e. În plus, cunoșteai niște persoane de la ambasadă. Și asta e adevărat.

— Care m-au și ajutat, de altfel. Adică au încercat să mă ajute. Când m-am dus la ei.

— Te-ai dus?

— Sigur. Mai târziu, bineînțeles. Nu imediat. Ca o ultimă soluție. Au încercat. În cele din urmă m-am întors pe Länggasse și... sincer să fiu, te-am înmormântat. A fost îngrozitor. Frau O a urcat în camera ta, fără să se oprească din plâns, și a încercat să sorteze lucrurile lăsate de tine, evitând să se uite la ele. Nu erau prea multe. Se pare că Fremdenpolizei îți ridicase cea mai mare parte din hârtii. Am dus înapoi cărțile de la bibliotecă. Ți-am luat discurile. Hainele le-am pus în pivniță. După care ne-am învârtit prin casă, ca după un bombardament. Când te gândești că una ca asta se poate întâmpla în Elveția, spuneam tot timpul. Exact ca după un deces.

Axei râse.

— Frumos din partea voastră că m-ați jelit. Mulțumesc, Sir Magnus. Ați făcut și o slujbă funerară?

— Fără cadavru și fără nicio adresă? Frau O nu voia decât să găsească vinovatul. Era convinsă că te turnase cineva.

— Pe cine a căzut bănuiala?

— Pe toată lumea, de fapt. Vecinii. Negustorii. Poate cineva de la Cosmo. Una dintre pipițe.

— Pe care a bănuț-o?

Pym o alese pe cea mai frumoasă și se încruntă.

— Parcă-mi amintesc că era o blondă cu picioare lungi, care studia engleza.

— Isabella? Isabella să mă toarne pe mine? spuse Axei, nevenindu-i să creadă. Păi Isabella mă iubea, Sir Magnus. De ce ar fi făcut una ca asta?

— Poate că tocmai ăsta era motivul, spuse Pym cu tupeu. A trecut pe-acolo la câteva zile după plecarea ta, înțelegi? A întrebat de tine. I-am spus ce se întâmplase. A scos un strigăt, a plâns și mi-a spus că se omoară. Dar când i-am povestit lui Frau O că trecuse pe-acolo, imediat mi-a zis: „Ea e. Era geloasă pe toate celelalte, așa că l-a turnat”.

— Tu ce crezi?

— Mie mi s-a părut cam tras de păr, dar la fel erau și celelalte explicații. Așa că de ce să n-o fi făcut Isabella? Sincer să fiu, câteodată părea cam sărită de pe fix. Mi-o pot închipui făcând ceva groaznic din gelozie – mânată de un impuls, înțelegi – ca pe urmă să se convingă că n-a făcut absolut nimic. E un fel de sindrom, nu-i așa, la persoanele geloase?

Axei nu răspunse imediat. Pym își zise că, pentru un transfug, îngrozit la gândul că va trebui să negocieze, era surprinzător de relaxat.

— Nu știu, Sir Magnus. Nu am întotdeauna imaginația ta. Mai ai și alte teorii?

— Nu prea. Ar fi putut să se producă în fel și chip.

În liniștea nopții, cu un surâs până la urechi, Axei umplu din nou paharele.

— Am impresia că voi toți v-ați gândit la chestia asta

mult mai mult decât mine, mărturisi el. Sunt foarte mișcat.

Ridică moale palmele, cum fac slavii.

— Ascultă-mă. Mă aflu ilegal acolo. Eram un vagabond. Fără bani, fără acte. Un fugar. Așa că m-au prins și m-au azvârlit afară din țară. Asta li se întâmplă tuturor clandestinilor. Peștii se aleg cu un cârlig în gâtlee. Trădătorii cu un glonț în cap. Cei în ilegalitate sunt trimiși de cealaltă parte a frontierei. Nu te mai încrunta atât. S-a terminat. Cui îi mai pasă cine a făcut-o? Pentru ziua de mâine!

— Pentru ziua de mâine! spuse Pym și băură. Hei, ce s-a întâmplat cu capodopera ta literară? Întrebă el în euforia secretă a iertării.

Axei râse și mai tare.

— Ce s-a întâmplat? Dumnezeuule, s-a dus! Patru sute de pagini de filosofie nemuritoare, Sir Magnus. Imaginează-ți-i pe cei de la Fremdenpolizei încercând să se descurce în ea!

— Vrei să spui c-au păstrat-o... c-au furat-o? E scandalos!

— Poate că nu mă arătasem prea politicos cu bravii burghezi elvețieni.

— Dar ai rescris-o?

Părea că nimic nu-l mai putea opri din râs:

— S-o rescriu? Ar fi ieșit de două ori mai proastă. Hai mai bine s-o înmormântăm odată cu Axei H. Mai ai *Simplicissimus*? Nu l-ai vândut?

— Bineînțeles că nu.

Urmă o pauză. Axei îi zâmbi lui Pym. Pym surâse propriilor mâini, iar apoi își ridică privirea spre Axei.

— Iată-ne pe amândoi aici, spuse Pym.

— Așa e.

— Eu sunt locotenentul Pym și tu ești prietenul atât de inteligent al lui Jan.

— Așa e, aprobă Axei, zâmbind în continuare.

Aplanând astfel, după părerea lui cu îndemănare, singurul obstacol care i-ar fi putut separa, animalul de pradă în domeniul informațiilor care se afla în Pym începu să avanseze cu talent spre problema pertinentă legată de ce devenise Axei după ce fusese expulzat, în ce domenii activase și, prin extindere – spera Pym – ce cărți de joc avea și cât voia



pe ele ca recompensă că le dădea englezilor și nu americanilor, sau chiar – ce gând cumplit – francezilor. Pe terenul acesta, Pym nu întâlni niciun fel de inhibiție supărătoare la Axei care, fără doar și poate, din respect pentru poziția și autoritatea lui Pym, se resemna la un rol pasiv. Cum nu putuse să nu bage de seamă că vechiul lui prieten adoptase, când povestise ce se petrecuse cu el, acel vag ton de umilință, obișnuit persoanelor care nu se simt la locul lor în prezența celor ce le sunt superiori. Elvețienii îl conduseseră la granița cu Germania, spuse el, și, ca totul să fie cât mai limpede, menționează și punctul de frontieră pe unde trecuse, în caz că Pym ar fi vrut să verifice. Îl dăduseră pe mâna poliției vest-germane care, după bătaia rituală, îl predase americanilor. Aceștia l-au bătut din nou, mai întâi pentru că fugise, apoi pentru că se întorsese și, în sfârșit, pentru că era criminalul mânjit de sânge care nu era de fapt, dar a cărui identitate o uzurpase cu atâta nesăbuintă. Americanii l-au băgat la zdup, cât să-i pregătească un nou proces, au adus martori noi care erau prea speriați ca să nu-l identifice, au fixat o dată la care să-l judece și Axei tot nu reușise să găsească pe cineva care să depună mărturie în favoarea lui sau să spună că el era, de fapt, Axei de la Carlsbad și nu un monstru nazist. Și mai rău, pe măsură ce dovezile se subțiau, spuse Axei cu un zâmbet de scuză, mărturisirea lui devenea din ce în ce mai importantă, așa că, firește, l-au bătut și mai tare ca s-o obțină. Dar procesul n-a avut loc. Crimele de război, chiar și cele fictive, nu mai erau la modă, așa că într-o bună zi americanii l-au aruncat într-un alt tren și l-au dat pe mâna cehilor care, ca să nu se lase mai prejos, l-au bătut pentru dubla crimă de a fi luptat alături de nemți în timpul războiului și de a fi fost prizonier la americani după terminarea lui.

— Până când, într-o zi, nu m-au mai bătut și mi-au dat drumul, spuse el, zâmbind și desfăcând din nou brațele. Cred că pentru asta ar trebui să-i mulțumesc dragului meu tată, mort de mult, îți aduci aminte de marele socialist care luptase în brigada Thälmann în Spania?

— Sigur că-mi amintesc, spuse Pym și, privind la mâinile lui Axei cum gesticulează nervos și la ochii lui negri

aruncând tot timpul scânteii, îi trecu prin minte că l-a gonit pe neamțul din el și a lăsat slavul să se impună.

— Am devenit un aristocrat, spuse el. În noua Cehoslovacie, am devenit brusc Sir Axei. Vechii socialiști îl iubiseră pe tata. Noii socialiști îmi fuseseră prieteni la școală și făceau deja parte din aparatul de stat. „De ce l-ați bătut pe Sir Axei?” i-au întrebat pe temnicerii mei. „Are o minte grozavă, așa că nu-l mai bateți și dați-i drumul. De acord, a luptat pentru Hitler. Îi pare rău. Acum o să lupte pentru noi, nu-i așa, Axei?” „Desigur, am spus. De ce nu?” Așa că m-au trimis la universitate.

— Ce-ai studiat? întreabă Pym uluit. Thomas Mann? Nietzsche?

— Mai grozav. Cum să te folosești de partid ca să reușești în viață. Cum să promovezi în Uniunea Tineretului. Cum să strălucești în comitete. Cum să epurezi facultățile și studenții, cum să te cațeri pe spinarea prietenilor și pe reputația propriului tată. În ce funduri să dai șuturi și ce funduri să pupi. Când să vorbești prea mult și când să taci din gură. Poate c-ar fi trebuit să învăț toate astea mai devreme.

Simțind că se apropia de fondul problemei, Pym se întreabă dacă nu cumva era momentul să ia notițe, dar se hotărî să nu întrerupă șuvoiul cuvintelor lui Axei.

— Acum câteva zile, cineva a avut tupeul să mă facă titoist, reluă Axei. Din 1949, asta e cea mai nouă insultă.

Pym se întreabă în sinea lui dacă nu cumva acesta era motivul pentru care Axei se hotărâse să vină la ei.

— Știi ce-am făcut?

— Nu. Ce-ai făcut?

— L-am denunțat.

— Nu se poate! Pentru ce?

— Nu știu. Ceva grav. Important nu e ce spui, important e cui îi spui. Ar trebui să știi lucrul ăsta. Aud că ești mare spion. Sir Magnus de la serviciile secrete britanice. Felicitări. Ce zici, caporalul Kaufmann se simte bine afară? Poate că ar trebui să-i duci și lui ceva.

— Mă ocup mai târziu de el, mulțumesc.

Urmă o pauză, cât timp fiecare savură în felul său

efectul acestei reveniri la disciplină. Mai închinată o dată, salutându-se din cap ca să-și ureze noroc. Dar, în sinea lui, Pym se simțea mai stingher decât părea. Avea sentimentul că normele nu erau respectate întocmai și că în discuția dintre ei se făceau auzite unele subînțelesuri.

— Deci cu ce te-ai ocupat exact în ultima vreme? întrebă Pym, luptând să preia conducerea. Cum se face că un sergent de la Cartierul General al Regiunii Militare de Sud se află lângă zona sovietică austriacă, pregătit să fugă?

Axei își aprindea un nou trabuc, așa că Pym trebui să aștepte un moment răspunsul.

— Nu cunosc niciun sergent. În unitatea noastră nu sunt decât aristocrați. Ca și tine, și eu sunt un mare spion, Sir Magnus. În zilele noastre, e o industrie în plină expansiune. Bine am făcut c-am ales-o.

Simțind brusc nevoia să se ocupe de aspectul său exterior, Pym își netezi părul spre spate cu un gest reflex, pe care-l exersa de câțva timp.

— Dar tot mai intenționezi să treci la noi – admitând, desigur, că-ți putem oferi ce-ți dorești? întrebă el, cu o politețe destul de brutală.

Axei mătură cu o mișcare a mâinii o idee atât de stupidă.

— Ca să ajung aici, am plătit la fel ca și tine. Poate că lucrurile nu sunt perfecte, dar e țara mea. Am trecut ultima frontieră. Vor fi siliți să mă suporte.

Pym avu sentimentul unei rupturi primejdioase.

— Atunci de ce te afli aici, dacă nu vrei să fugi în Vest?

— Am auzit vorbindu-se despre tine. Marele locotenent Pym de la Div Int și, mai de curând, de la Graz. Lingvist. Erou. Amant. Ideea că ai fi putut să mă spionezi m-a captivat. Și eu să te spionez pe tine. Era minunat când mă gândeam că ne aflam din nou împreună în vechiul nostru pod, numai cu peretele ăla subțire între noi – cioc, cioc! Trebuie să iau legătura cu el, mi-am zis. Să-i strâng mâna. Să-i dau ceva de băut. Poate c-am izbuti să facem puțină ordine în lume, așa cum făceam pe vremuri.

— Înțeleg, comentă Pyin. Grozav.

— Ne-am putea, eventual, pune creierele laolaltă.

Suntem două ființe rezonabile. Poate că nu mai vrea să facă război. Poate că eu nu mai vreau. Poate c-am obosit să tot fim eroi. „Pe oamenii buni nu-i găsești pe toate drumurile, mi-am zis. Câte persoane pe lumea asta au dat mâna cu Thomas Mann?”

— Nimeni în afară de mine, spuse Pym, izbucnind într-un râs sincer și băură iar.

— Îți datorez extrem de mult, Sir Magnus. Ai fost generos. În viața mea n-am cunoscut pe cineva mai bun la suflet. Am țipat la tine, te-am înjurat. Și tu ce făceai? Îmi țineai capul când vărsam. Îmi făceai ceai, curătaai când vomam sau când mă scăpam pe mine, îmi aduceai cărți – un permanent du-te-vino la bibliotecă – îmi citeai toată noaptea. Omului ăsta îi datorez ceva, mi-am spus. Îi datorez un mic ajutor în cariera lui. Voi face pentru el un gest care să mă coste. Dacă pot să-l ajut să ocupe o poziție influentă în lumea asta, e bine. Pentru lume și pentru el. Nu mulți oameni de treabă ocupă în zilele noastre poziții importante. Așa c-am să trișez și-o să mă duc să-l văd. Și să-i strâng mâna. Și să-i spun „Mulțumesc, Sir Magnus” și să-i duc un cadou ca să-mi plătesc datoria față de el și să-l ajut în carieră, mi-am zis. Pentru că-l iubesc pe omul ăsta, mă auzi?

Nu adusese o pălărie de pai plină cu pachete colorate, dar scoase din servietă un dosar pe care i-l întinse lui Pym peste masă.

— Ai dat lovitura, Sir Magnus, declară el mândru, în timp ce Pym deschidea coperta. A trebuit să spionez mult ca să-ți fac rost de el. Cu o mulțime de riscuri. N-are a face. Cred că e mai interesant decât Grimmelshausen. Dacă se descoperă vreodată ce am făcut, pot să-ți aduc și coatele mele.

Pym închide ochii și-i deschide din nou, dar e tot în aceeași noapte și în același hambar.

— Sunt un sergent ceh mic și gras, căruia îi place votca, îi explică Axei, în timp ce Pym întoarce, ca în vis, paginile dosarului. Sunt un brav soldat Švejk. Am citit împreună cartea? Numele meu e Pavel. Mă auzi? Pavel.

— Bineînțeles c-am citit-o. E grozavă. Dosarul ăsta e autentic, Axei? Nu cumva e o glumă?

— Crezi că grasul de Pavel își asumă un asemenea risc ca să-ți aducă un fals? Are o nevastă care-l bate, copii care nu pot să-l sufere, șefi ruși care se poartă cu el mai rău decât s-ar purta cu un câine. Mă ascuți?

Da, Pym îl ascultă, dar numai cu o jumătate din mintea lui. Și citește în continuare.

— Bunul tău prieten, Axei H., nu există. Nu cu el te-ai întâlnit în noaptea asta. Desigur, cu mult timp în urmă, la Berna, ai cunoscut un soldat german bolnăvicios care scria o capodoperă și s-ar putea ca numele lui să fi fost Axei, ce înseamnă un nume? Dar Axei a dispărut. Un tip infect l-a turnat, n-ai aflat niciodată exact ce s-a întâmplat. În seara asta te-ai întâlnit cu grăsunul sergent Pavel de la Serviciul de Informații al armatei cehe, căruia îi place să mănânce usturoi, să se reguleze și să-și trădeze superiorii. Vorbește ceha și germana, iar rușii îl folosesc pe post de ajutor de băgător de seamă, fiindcă nu au încredere în austrieci. O săptămână hălăduiește pe lângă cartierul lor general din Wiener Neustadt, făcând pe curierul și pe interpretul, în următoarea îi îngheață fundul la granița dintre zone, în căutare de spioni mărunți. În săptămâna care urmează se întoarce în garnizoana lui din Cehia de Sud, unde tot rușii sunt cei care îl mână cu picioare în fund.

Axei îl bate pe Pym pe braț.

— Vezi asta? Fii atent. Ai aici o copie după foaia lui de soldă. Uită-te la ea, Sir Magnus, concentrează-te. Ți-a adus-o pentru că se așteaptă ca nimeni să nu creadă ce spune dacă nu are *Unterlagen*. Ți amintești de *Unterlagen*? Documentele? Exact ce nu aveam eu la Berna. Ia-o cu tine. Arată-i-o lui Membury.

Pym își ridică fără tragere de inimă privirea de pe materialele pe care le citea, destul ca să vadă teancul de hârtii lucioase pe care le ține Axei în mână. În zilele acelea o fotocopy era ceva: fotografiile făcute de pe plăci sensibile, prinse într-un carnet cu foi detașabile cu ajutorul unor șnururi trecute prin niște găuri. Axei le împinge spre Pym și izbutește să-l smulgă din nou din lectură, destul ca să vadă portretul presupusului proprietar: un omuleț cu o figură porcină, prost bărbierit, cu ochii umflați și cu buza împinsă

în afară.

— Ăsta sunt eu, Sir Magnus, spune Axei și-l bate destul de tare pe Pym pe umăr, ca să se asigure că e atent, exact cum obișnuia să facă la Berna. Uită-te la el, te rog. E un tip lacom și jegos. Trage pârțuri, se scarpină în cap, fură puii comandantului. Dar nu-i place ca țara lui să fie ocupată de o bandă de rusnaci împuțiți, care se împăunează pe străzile Pragăi și-i spun că e un prăpădit de ceh, și nu-i place nici să fie trimis în Austria când i se scoală vreunui, ca să lingă în fund o bandă de cazaci beți. Așa că și el e curajos, mă-nțelegi? E un biet laș jegos și curajos.

Pym își întrerupe din nou lectura, de data asta ca să formuleze o plângere birocratică, de care mai târziu i-a cam fost rușine.

— Mi se pare grozav c-ai inventat un personaj atât de încântător, Axei, dar ce să fac cu el? întreabă el pe un ton trist. Se așteaptă de la mine să vin cu un transfug, nu cu o foaie de soldă. Cei de la Graz vor o ființă vie. Or exact asta n-am, nu-i așa?

— Idiotule! strigă Axei, prefăcându-se scos din fire de prostia lui Pym. Biet copilaș englez naiv! N-ai auzit niciodată de transfugi care au rămas pe loc? Pavel e un transfug! A trecut de partea adversarului, dar a rămas acolo unde se afla. Peste trei săptămâni va veni din nou aici, îți va aduce alte materiale. Dacă te porți cum trebuie, n-o să trădeze doar o dată, ci de douăzeci de ori, de o sută de ori. E un funcționar de la Informații, un curier, un agent de categoria a treia, un tip bun la toate, un sergent de la serviciul Cifru și un pește. Nu înțelegi ce înseamnă asta în termeni de acces? îți va aduce noi și noi informații minunate. Prietenii lui de la unitatea de frontieră îl vor ajuta să treacă. Data viitoare când vă veți întâlni, Viena va fi aceea care-i va pune întrebări. Te vei afla în centrul unei activități fantastice: „Pavel, poți să ne faci rost de asta? Pavel, ce înseamnă aia?” Dacă ești politicos cu el, dacă vii singur și-i aduci câteva cadouri frumoase, poate că le va răspunde.

— Și tu o să fii... o să te văd?

— O să-l vezi pe Pavel.

— Dar tu o să fii Pavel?

— Sir Magnus. Ascultă.

Împingând deoparte servieta care se afla între ei, Axei își așază cu zgomot paharul lângă al lui Pym și-și trage scaunul atât de aproape, încât umerii li se ating și gura lui e chiar lângă urechea acestuia.

— Ești foarte, foarte atent?

— Sigur că sunt.

— Pentru că am impresia că ești atât de fantastic de prost, încât mă întreb dacă n-ai face mai bine să renunți la jocul ăsta. Ascultă.

Pym zâmbește exact cum zâmbea pe vremuri, când Axei îi explica de ce era un *Trottel* – fiindcă nu-l înțelegea pe Kant.

— După ce face pentru tine în seara asta, Axei n-o să mai poată toată viața să dea înapoi. Îmi risc capul pentru tine. Așa cum Sabina ți-a încredințat fratele, Axei ți-l încredințează pe Axei. Înțelegi? Sau ești mult prea prost ca să-ți dai seama că îmi pun viitorul în mâinile tale?

— Axei, nu vreau. Ai face mai bine dacă l-ai lua înapoi.

— E prea târziu. Am furat documentele, am venit aici, le-ai văzut, știi ce conțin. Cutia Pandorei nu mai poate fi închisă la loc. Fermecătorul tău maior Membury – aristocrații ăia isteți de la Div Int – niciunul dintre ei n-a mai văzut asemenea informații. Pricepi?

Pym dă din cap că da, iar apoi că nu. Se încruntă, zâmbește și încearcă în fel și chip să pară custodele demn și matur al destinului lui Axei.

— În schimb, trebuie să-mi juri ceva. Mai devreme ți-am zis că nu trebuie să promiți. Acum îți spun că trebuie. Mie, Axei, trebuie să-mi promiți loialitate. Cu sergentul Pavel e altă poveste. Pe sergentul Pavel poți să-l trădezi și să-l inventezi cât vrei, căci oricum nu e decât o născocire. Dar eu, Axei... Axei aici de față – uită-te la mine – eu nu exist. Nici pentru Membury, nici pentru Sabina, nici măcar pentru tine. Chiar și atunci când te simți singur, ești plictisit și vrei să impresionezi pe cineva, să cumperi ceva sau să vinzi pe cineva, eu nu fac parte din jocul tău. Chiar dacă ai tăi te amenință, dacă te torturează, chiar și atunci va trebui să-mi negi existența. Dacă peste cincizeci de ani te vor răstigni pe cruce, ai să minți pentru mine? Răspunde-mi.

Pym mai găsește timp să se mire că, după ce negase atâta amar de vreme existența lui Axei, acum trebuia să-i promită că i-o va nega în continuare. Și trebuie să fie un lucru extrem de rar ca să ți se ofere o a doua șansă de a-ți dovedi loialitatea, după ce ai eșuat atât de lamentabil la prima încercare.

— Da, îți promit, spune Pym.

— Ce-mi promiți?

— Îți promit c-o să păstrez secretul. O să-l încui în memoria mea și o să-ți dau cheia.

— Pe vecie. La fel și în cazul lui Jan, fratele Sabine.

— Pe vecie. Și în cazul lui Jan. Ce mi-ai dat tu aici e amplasarea tuturor forțelor sovietice în Cehoslovacia, spune Pym ca în transă. Dacă materialul e autentic.

— E cam vechi, dar voi, britanicii, știți să apreciați antichitățile. Hărțile voastre de la Viena și Graz sunt și mai vechi. Și nu sunt la fel de autentice. Îți place Membury?

— Destul de mult. De ce?

— Și mie. Te interesează peștii? Îl ajuți să repopuleze lacul?

— Uneori. Da.

— E o treabă importantă. Fă-o cu el. Ajută-l. Trăim într-o lume împrăștiată, Sir Magnus. Câțiva pești fericiți o vor face mai bună.

Era șase dimineața când Pym plecă. Kaufmann se culcase de mult în Jeep. Pym îi vedea cizmele ieșind din mașină. Pym și Axei meraseră împreună până la piatra albă, Axei sprijinindu-se de brațul lui, așa cum făcea când se plimbau pe malul râului Aare. Când ajunseră la piatră, Axei se opri și culese un mac de câmp, un frumos *poppy* roșu și i-l întinse lui Pym. Culese încă unul pentru el, dar, după ce se gândi o clipă, i-l dădu și pe acesta.

— Unul mă reprezintă pe mine, celălalt pe tine, Sir Magnus. Niciunul dintre ei nu va fi înlocuit vreodată. Tu ești păstrătorul prieteniei noastre. Salutări Sabine. Spune-i că sergentul Pavel o sărută, așa cum știe el, drept mulțumire pentru ajutor.

O persoană care dispune de o sursă foarte apreciată este o persoană admirată și bine hrănită, Tom, așa cum Pym



nu întârzie să descopere în următoarele săptămâni. Ofițeri cu grad foarte înalt vin să-l viziteze de la Viena și-l invită la masă doar ca să se apropie de el și să se bucure, prin procură, de reușita lui. De fiecare dată apare și Membury, un Cezar cu gura până la urechi, încercând să mai scadă din importanța acestui Antoniu al său, trăgându-se de lobul urechii, visând la pești și zâmbind cui nu trebuie. Alți ofițeri, ceva mai mici în grad, dar tot importanți, își schimbă peste noapte părerea despre Pym și-i trimit mesaje mieroase prin curierul interzonal. „Mariene vă transmite cele mai bune gânduri și e teribil de necăjită că a trebuit să plecați din Viena fără să vă luați rămas-bun de la ea. S-a vorbit un timp c-aș putea ajunge ofițerul dumneavoastră de caz, dar soarta a decis altfel. Eu și M sperăm să putem participa și noi, de îndată ce Ministerul de Război ne va da aprobarea?” Pym devine un fel de idol și e destul să-l cunoști ca să fii considerat un inițiat: „Ce treabă fantastică a făcut tânărul Pym... Dacă ar fi după mine, i-aș mai da o tresă, mobilizat sau nu”. Ar fi trebuit să auzi cum Londra, prin bruiaj, nu mai prididea cu laudele. „La ordinul

Londrei”, nici mai mult nici mai puțin, sergentul Pavel primește numele de cod Greensleeves, iar Pym felicitări. Interpretele cehe voluptuoase sunt mândre de el și-și arată plăcerea pe căi teribil de rafinate.

— Să nu-mi spui niciodată ce s-a întâmplat, așa e regula, îi ordonă Sabina, strângându-l mai să-l omoare între buzele ei cărnose și triste.

— N-am să spun niciodată.

— Prietenul lui Jan e frumos? E chipeș? Ca tine? Ce zici, mi-ar plăcea sau nu?

— E înalt, frumos și foarte inteligent.

— Și sexy?

— Foarte sexy.

— Homosexual ca tine?

— Exact.

Descrierea îi făcu plăcere într-un mod profund și satisfăcător.

— Ești un om bun, Magnus, îl asigură ea. Dai dovadă de bun-gust protejându-l pe omul ăsta ca pe fratele meu.

Sosi apoi și ziua în care sergentul Pavel urma să-și facă a doua apariție. După cum prezisese Axei, Viena pregătise o recoltă bogată de întrebări legate de primul document. Pym veni cu ele stenografiate într-o agendă. Aduse și sandviciuri cu somon afumat și o sticlă de Sancerre din partea lui Membury. Aduse țigări, cafea, bomboane de ciocolată cu mentă Naafi și tot ce experții în gastronomie de la Div Int îi dădură ca să umple burta unui brav transfug rămas la locul lui. În timp ce mâncau somonul afumat și beau votcă, clarificară punctele importante.

— Ce ai pentru mine de data asta? îl întrebă Pym vesel, când ajunseră la o pauză firească în conversație.

— Nimic, răspunse Axei calm, turnându-și din nou votcă. Să-i lăsăm să saliveze puțin. Asta o să le mărească apetitul pentru data viitoare.

— Pavel trece printr-o criză de conștiință, îi raportă Pym a doua zi lui Membury, respectând întocmai instrucțiunile lui Axei.

Are necazuri cu nevastă-sa și fiică-sa se culcă cu un ofițer rus care nu face doi bani de fiecare dată când Pavel e trimis în Austria. Nu l-am forțat. l-am spus că suntem tot timpul aici, că poate să aibă încredere în noi și că nu vrem să-i facem probleme în plus. Cred că până la urmă o să ne mulțumească pentru asta. Dar i-am pus întrebările despre concentrarea blindatelor la est de Praga și ce mi-a zis e destul de interesant.

Un colonel venit în vizită de la Viena era de față.

— Ce-a spus? întrebă colonelul, urmărindu-l pe Pym cu atenție.

— A zis că, după el, păzesc ceva.

— Ai idee ce-ar putea să fie?

— Arme de vreun fel. Ar putea fi rachete.

— Cultivă-l, îl sfătui colonelul și Membury pufni, arătând ca tatăl orgolios care devenise în ultima vreme.

La a treia întâlnire, sursa Greensleeves dezlegă misterul concentrării de blindate și, în plus, îi oferă o descriere a amplasării întregii forțe aeriene în Cehoslovacia, în noiembrie anul trecut. Sau aproape a întregii desfășurări. În orice caz, Viena era uluită și Londra autoriză plata prin două lingouri

mici de aur, cu condiția ca mai întâi să fie șterse marcasele britanice, ca să se mascheze originea. În felul acesta, sergentul Pavel putu fi caracterizat ca un om lacom și toată lumea se simți ușurată. Câteva luni după aceea, Pym alergă între Axei și Membury, ca un valet la doi stăpâni. Membury se întreabă dacă nu era cazul să-l întâlnească personal pe Greensleeves. Viena tindea să creadă că ar fi o idee bună. Pym încercă să negocieze o întâlnire, dar se întoarse cu vestea tristă că Pavel nu accepta să discute decât cu Pym. Membury se resemnă. Era sezonul depunerii icrelor la păstrăv. Viena îl convocă pe Pym și-l invită la tot felul de dineuri. Colonei, comandori și amirali își disputau drepturile pe care le aveau asupra lui. Dar, așa cum se văzu curând, Axei era unicul lui proprietar și patron.

— Sir Magnus, șopti Axei. S-a întâmplat ceva îngrozitor.

Zâmbetul său își pierduse din siguranță. Avea o privire încolțită și cearcăne adânci. Pym adusese tot felul de delicatese Naafi, dar le refuză pe toate.

— Sir Magnus, trebuie să mă ajuți, spuse el, aruncând priviri speriate spre ușa hambarului. Ești singura mea speranță. Ajută-mă, pentru numele lui Dumnezeu! Știi ce le fac celor ca mine? Nu mă mai privi așa! Găsește o soluție! E rândul tău!

În clipa asta sunt în hambar, Tom. Am trăit acolo acești treizeci și ceva de ani. Plafonul cu stucaturi al domnișoarei Dubber a dispărut, lăsând locul grinzilor vechi și liliiecilor atârnați cu capul în jos de acoperiș. Așezat aici, simt mirosul trabucului lui și-i pot vedea găvanele întunecate ale ochilor în lumina lămpii, când șoptește numele lui Pym, aidoma invalidului care fusese odată: pune-mi muzică, adu-mi picturi, adu-mi pâine, adu-mi secrete. Numai că în vocea lui nu e urmă de autocompătimire, de implorare sau de regret. Niciodată asta n-a fost genul lui Axei. El revendică. E drept că uneori vocea lui e blândă. Dar întotdeauna răzbate din ea puterea. E stăpân pe el, ca întotdeauna. El e Axei, totul i se cuvine. A trecut ilegal frontiere și a fost bătut. La mine nu mă gândesc. Nu acum, nu atunci.

— Îmi arestează prietenii din țară, mă auzi? Doi din

grupul nostru au fost ridicați din pat ieri de dimineață, la Praga. Un altul a dispărut în drum spre serviciu. A trebuit să le spun despre noi. Nu exista altă cale.

Fu nevoie de o clipă pentru ca întreaga semnificație a acestei declarații să pătrundă în creierul îngrijorat al lui Pym. Chiar și după aceea, vocea își păstră tonul mirat:

— Despre noi? Despre mine? Ce le-ai spus? Cui, Axei?

— Nu în amănunt. În principiu. Nimic grav. Nu ți-am pomenit numele. E în ordine, numai că a fost ceva mai complicat, e nevoie de o manipulare mai atentă. Am fost mai șmecher decât ceilalți. Până la urmă, s-ar putea să fie mai bine așa.

— Dar ce le-ai spus despre noi?

— Nimic. Ascultă-mă. Pentru mine e altfel. Ceilalți muncesc în fabrici, la universitate, nu dispun de o ieșire în caz de pericol. Când or să-i tortureze, or să spună adevărul și adevărul o să-i ucidă. Eu însă sunt un mare spion. Am o poziție foarte solidă, la fel ca și tine. „Sigur, o să le spun. Trec granița. Asta e meseria mea. Culeg informații, mai ții-neți minte?” Mă prefac indignat, cer să vorbesc cu superiorul meu. Nu e un tip rău, superiorul meu. Nu sută la sută, poate șazeci. Dar și el îi urăște pe rusnaci. „Sunt pe cale să pun mâna pe un trădător britanic, îi spun. O persoană foarte importantă. Un ofițer. Nu v-am spus nimic din cauza nenumăraților titoiști din organizația noastră. Fă în așa fel încât poliția secretă să mă lase în pace și o să împart prada cu tine, după ce o să-l strâng un pic cu ușa”.

Pym nici nu mai încearcă să vorbească. Nu se mai ostenește să întrebe ce-a răspuns superiorul sau în ce măsură viața reală a lui Axei poate fi comparată cu viața fictivă a sergentului Pavel. Celulele corpului său par să moară una câte una, în cap, în vintre, în măduva oaselor. Gândurile pline de dragoste pentru Sabina devin la fel de vechi ca amintirile din copilărie. Pe lume nu mai există decât Pym, Axei și dezastrul. Îmbătrânește pe măsură ce ascultă. Senilitatea pune încetul cu încetul stăpânire pe el.

— Zice că trebuie să-i aduc dovada, spune Axei pentru a doua oară.

— Dovada? mormăie Pym. Ce fel de dovadă? Dovadă?

Nu te-nțeleg.

— Informații.

Axei își freacă degetul mare de arătător, exact așa cum o făcuse cândva E. Weber. Ceva concret. Rezultate. Bani.

— Ceva ce un trădător britanic ca tine mi-ar putea da după un mic șantaj. Nu e nevoie să fie secretele bombei atomice, dar trebuie să fie ceva bun. Destul de bun ca să-l potolească. Nu fleacuri, înțelegi? Și el are superiori.

Axei zâmbeste, chiar dacă nu e un zâmbet despre care să vreau să-mi amintesc chiar și acum.

— Întotdeauna există cineva deasupra ta pe scară, nu-i așa, Sir Magnus? Chiar și atunci când crezi că ești în vârf. Și când ajungi cu adevărat sus, alții se află chiar sub tine, agățați de cizmele tale. Așa se petrec lucrurile într-un sistem ca al nostru. Nimic inventat. Orice ar fi, trebuie să fie de bună calitate. Pe urmă putem să aranjăm lucrurile. Fură pentru mine, Sir Magnus. Dacă ții la libertatea mea, adu-mi ceva formidabil.

— Arăți de parcă ai fi văzut o fantomă, spune caporalul Kaufmann când Pym se întoarce la Jeep.

— Mă doare stomacul, răspunde Pym.

Dar, pe drumul de întoarcere la Graz, începe să se simtă mai bine. Viața e o datorie, își spune el. Problema constă în a stabili care dintre creditorii face mai multă gălăgie. Viața înseamnă să plătești. Viața înseamnă să ai grijă de oameni, chiar dacă asta te poate ucide.

O jumătate de duzină de Pym reconstituiți au hoinărit în noaptea aceea pe străzile din Graz, Tom, și nu e niciunul dintre ei de care să mă rușinez astăzi sau pe care, dacă în clipa asta ar ciocăni la ușa domnișoarei Dubber și ar spune: „Tată, eu sunt”, să nu-l îmbrățișez ca pe un fiu de mult pierdut, care și-a plătit datoriile față de societate și s-a întors acasă. Nu cred să mai fi existat în toată viața lui vreo noapte în care să se fi gândit atât de puțin la el și atât de mult la îndatoririle față de ceilalți, ca atunci când a patrat prin capitala regatului său pe sub umbrele gloriei habsburgice în ruină, oprindu-se ba în fața porții acoperite de verdeață a spațiosului cartier general conjugal al lui Membury, ba în fața ușii modeste a blocului Sabine, în timp ce-și făcea

planuri și le adresa promisiuni liniștitoare. „Nu-ți face niciun fel de griji”, îi spunea el lui Membury în sinea lui. „N-ai să suferi nicio umilință, lacul tău va fi populat în continuare și postul tău va fi sigur atâta timp cât vei dori să-l ocupi. Mai-marii țării vor respecta și mai departe în tine geniul conducător al operațiunii Greensleeves”. „Secretele tale se află în mâinile mele”, șopti el spre fereastra luminată a Sabinei. „Serviciul tău la britanici, fratele tău eroic Jan, părerea ta exaltată despre amantul tău Pym, toate sunt în siguranță. Le voi păstra cu grijă și le voi iubi așa cum îți iubesc trupul moale și cald, cufundat în somnul lui agitat”.

Nu luă nicio hotărâre, pentru că nu avea nicio îndoială. Cruciatură solitar își identificase misiunea, spionul îndemânat va avea grijă de amănunte, complicele fidel nu-și va mai trăda niciodată prietenul în schimbul iluziei că servește nevoile națiunii. Iubirile lui, îndatoririle și credința lui nu fuseseră niciodată mai clare. Axei, îți datorez totul. Împreună putem schimba lumea. Îți voi aduce daruri, așa cum mi-ai adus și tu mie. Nu te voi mai trimite niciodată în lagăr. Dacă s-a gândit la alte soluții, a fost doar ca să le respingă imediat ca fiind dezastruoase. În timpul lunilor precedente, inventivul Pym făcuse din sergentul Pavel o figură care trezea bucurie și admirație pe culoarele secrete de la Graz, Viena și Whitehall. Sub mâna lui pricepută, eroul coleric, amator de femei și de băutură, cu accese donquijotești de curaj, devenise o legendă. Chiar dacă Pym ar fi pregătit să trădeze din nou încrederea lui Axei, nu s-ar putea duce la Membury să-i spună: „Domnule, sergentul Pavel nu există. Greensleeves e prietenul meu Axei, care cere să-i furnizăm secrete britanice autentice”. Ochii blânzi ai lui Membury ar ajunge cât cepele, fața lui inocentă s-ar acoperi de riduri de tristețe și disperare. Încrederea în Pym s-ar ofili și reputația lui odată cu ea: Membury la stâlpul infamiei, afară cu Membury; Membury, nevasta și fiicele lui, să fie imediat trimiși acasă. Un dezastru și mai mare i-ar aștepta dacă Pym s-ar aventura să caute un compromis, punând problemele lui Axei pe seama fictivului sergent Pavel. Și scena asta o jucase în gând: „Domnule, trecerile frontierei de către sergentul Pavel au fost observate. A spus poliției secrete

cehe că are la mână un agent britanic. De aceea trebuie să-i dăm ceva grăunțe cu care să-și hrănească povestea". Div Int nu avea dreptul să folosească agenți dubli. Cu atât mai puțin cei de la Graz. Chiar și un transfug care nu-și părăsise postul încălca oarecum regulamentele. Doar insistența lui Greensleeves de a nu trata decât cu Pym preîntâmpinase o preluare a operațiunii de către Londra cu mult în urmă, și deja se discuta serios cui îi va reveni Pavel după ce Pym își va termina serviciul militar. A-l pune pe Axei sau pe Greensleeves în poziția de spion dublu ar declanșa o serie de consecințe imediate, una mai înspăimântătoare decât alta: Membury îl va pierde pe Greensleeves în favoarea Londrei; succesorul lui Pym va descoperi înșelătoria în mai puțin de cinci minute; Axei va fi trădat a doua oară și șansele lui de supraviețuire vor fi compromise; familia Membury va fi transferată în Siberia.

Nu, Tom. În timp ce-și petrecea această noapte capitală, mergând sub un cer de idealuri de neatins, evitând patul Sabineî, într-atât de pur îi era sufletul, Pym nu era chinuit de dilema unor mari opțiuni. Nu-și examina spiritul nemuritor în pregătirea a ceea ce purității ar putea numi un act de trădare. Nu-și închipuia că a doua zi ar putea fi ziua execuției lui irevocabile – ziua în care orice speranță va muri pentru Pym și în care tatăl tău se va naște. Privea cum se ridică zorile peste o zi plină de frumusețe și de armonie. O zi în care un dosar greșit putea fi corectat, în care destinele tuturor celor de care răspundea erau în mâinile lui, în care alegătorii circumscripției lui secrete vor cădea în genunchi și le vor mulțumi lui Pym și Creatorului său că se născuse ca să aibă grijă de ei. Era radios, exulta. Lăsa ca sufletul lui bun și încrederea pe care o avea în el să-i insuflă curaj. Cruciatul tainic își pusese sabia pe altar și transmitea mesaje fraterne zeului războiului.

— Axei, vino în Vest! îl implorase Pym. Uită-l pe sergentul Pavel. Poți fi un transfug ca oricare altul. O să am grijă de tine. O să-ți fac rost de tot ce îți trebuie. Îți promit.

— Nu-mi cere să-mi trădez prietenii, Sir Magnus. Sunt singurul care-i poate salva. Nu ți-am spus c-am trecut deja ultima mea frontieră? Dacă mă ajuți, putem câștiga o mare

victorie. Vino aici miercuri, la aceeași oră.

Cu servieta în mână, Pym se îndreaptă repede spre ultimul etaj al vilei și descuie ușa biroului său. Mă scol devreme, toată lumea o știe. Pym e matinal, Pym e harnic, Pym a și terminat lucrul pe o zi, când cea mai mare parte dintre noi ne bărbierim încă. Biroul lui Membury e legat de al lui printr-o ușă mare, dublă. Pym o împinge și intră. Senzația de bine care-l cuprinde este de nesuportat: un amestec amețitor de hotărâre, de simț al dreptății și de ușurare. Sunt binecuvântat. Biroul metalic al lui Membury nu seamănă cu biroul de la Reichskanzlei. Fundul lui din tablă e vechi și briceagul elvețian al lui Pym cunoaște prea bine cele patru șuruburi. În al treilea sertar de sus, în stânga, Membury își ține lucrările de referință: ordinele în vigoare ale unității, *Peștii cafenii în lume*, cartea de telefon secretă, *Lacuri și căi navigabile în Austria*, Ordinul de Luptă al forțelor serviciilor secrete din Londra, o listă cu principalele acvarii și un plan al Div Int, Viena, indicând unitățile și funcțiile lor, dar fără nume. Pym strecoară o mână în birou. Nu e o invazie. Nu e o răzbunare. Nicio inițială nu va fi scrijelită cu briceagul pe peretele biroului. Sunt aici ca să ofer o mângâiere. Dosare, manuale cu foi detașabile. Instrucțiuni pentru transmisiuni, marcate „Strict secret”, pe care Pym nu le-a văzut niciodată. Sunt aici ca să împrumut, nu ca să fur. Deschizând servieta, scoate din ea un aparat de fotografiat Agfa ce aparține armatei, de al cărei obiectiv e fixată o panglică gradată de vreo treizeci de centimetri. E același aparat pe care îl folosește când Axei îi aduce documente originale și Pym trebuie să le fotografieze pe loc. Reglează distanța și îl instalează pe birou. Pentru asta am fost născut, își spune el, nu pentru prima dată. La început a fost spionul.

Dintr-un dosar de pe coperta căruia cuvântul „Vertebrate” a fost șters, alege Ordinul de Luptă al Div Int. „Oricum, Axei îl cunoaște”, își spune el. Dar are sus și jos ștampile impresionante cu „Strict secret” și ștampila de distribuie care-i asigură autenticitatea. Dacă ții la libertatea mea, adu-mi ceva formidabil. Îl fotografiază o dată, apoi din nou, și se simte ca și cum s-ar fi trezit din beție. Filmul are treizeci și șase de poze. De ce mă zgârcesc și-i dau numai



două? Aș putea să fac cu-adevărat ceva pentru înțelegerea noastră reciprocă. Axei, meriți mai mult. Își amintește de o recentă evaluare a amenințării sovietice făcută de Ministerul de Război. Dacă vor citi asta, va fi ca și cum au citit tot. E în sertarul de sus, lângă *Manualul despre mamiferele acvatice*, și începe cu un rezumat al concluziilor. Fotografiază fiecare pagină și termină cu bine filmul., Axei, am reușit! Suntem liberi. Am făcut puțină ordine în lume, exact așa cum ai spus că vom face! Suntem oameni de meserie, care au pus bazele unei țări numai și numai pentru noi, o țară cu o populație compusă din două persoane!”

— Promite-mi că nu-mi vei mai aduce informații atât de importante, Sir Magnus, spuse Axei la următoarea lor întâlnire. Dacă o ții tot așa, mă vor face general și nu ne vom mai putea întâlni.

Dragă tată – scrise Pym pe adresa hotelului Majestic, Karachi, unde locuia tatăl său în prezent, din motive de sănătate mulțumesc pentru cele două scrisori. Mă bucur mult să aflu că te înțelegi bine cu Aga Khan. Cred că fac o treabă bună aici și că vei fi mândru de mine.

## CAPITOLUL 14

Când, la vârsta de șaisprezece ani, Mary Pym decise c-a sosit momentul să-și piardă virginitatea, simulă un puseu de amețeli adolescente și, în loc să joace hochei, infirmiera o vârî în pat. Zăcu deci în infirmerie, cu ochii zgâiți la perete, până când clopotul sună de trei, ceea ce însemna că infirmiera era liberă până la ora cinci. Mai așteptă exact cinci minute după ceasul primit la prima comuniune, își ținu răsuflarea treizeci de secunde, fapt care o ajuta întotdeauna să-și facă puțin curaj, apoi coborî pe vârfuri scările de piatră din spate, trecu pe lângă bucătărie și spălătorie, traversă un petic de iarbă ofilită spre o veche seră din cărămizi pentru butași, în care ajutorul de grădinar își instalase un pat improvizat din pături și saci vechi. Rezultatele fură mai spectaculoase decât ar fi putut spera, dar ce savură mai târziu nu fu atât evenimentul în sine, cât așteptarea lui, faptul că stătuse lungită pe pat, cu fusta ridicată până în talie, știind foarte bine că, odată ce se hotărâse, nimic n-o mai putea opri, sentimentul de libertate pe care-l simțise când trecuse granița spre lumea păcatului.

Exact același lucru îl simțea acum, așezată modest pe un rând din mijlocul salonului supraîncărcat al Carolinei Lumsden, printre măsuțele thailandeze oribile, picturile chinezești țipătoare și etajerele pline de statuete ale lui Buddha produse pe scară industrială, ascultând-o pe Caroline cum încearcă să semene cu regina, în timp ce mormăie raportul ultimei ședințe a filialei din Viena a Asociației Soțiilor de Diplomați, ca un fel de cântec tragic de lebedă. O să reușesc, își spune Mary, perfect calmă.

Dacă nu se poate într-un anumit fel, încerc altfel. Privi spre fereastră. De partea cealaltă a străzii, în Mercedesul lor închiriat, Georgie și Fergus ședeau cu capetele apropiate, ca doi îndrăgostiți, prefăcându-se că studiază harta străzilor, cu un ochi ațintit asupra intrării principale și asupra Roverului ei, parcat pe alea din fața casei Carolinei. O să ies pe ușa din dos. Am reușit altă dată, o să reușesc și acum.

— S-a hotărât deci în unanimitate, se lamentă Caroline, că raportul inspectorilor de la Foreign Office asupra prețului

vieții aici a fost atât incorect, cât și nedrept, și că se va înființa imediat un subcomitet financiar, condus, am plăcerea să vă anunț, de doamna McCormick – zumzete respectuoase.

Ruth McCormick era soția Ministrului Economiei și, ca urmare, un geniu financiar. Nimeni nu pomeni că trăia cu atașatul militar al Olandei.

— Subcomitetul va prezenta în amănunt toate problemele noastre și, odată făcut acest lucru, va înainta o obiecție scrisă asociației noastre de la Londra pentru a fi transmisă, pe canalele adecvate, inspectorului-șef în persoană.

Ropot de aplauze pornind de la paisprezece perechi de palme feminine, inclusiv ale lui Mary. Grozav, Caroline, grozav. Într-o altă viață va fi rândul tău să întruchipezi o tânără diplomată în ascensiune, iar soțul tău va sta acasă și te va imita.

Caroline trecu la diverse.

— Lunea viitoare, dejunul transatlantic săptămânal la Manzi. Ora douăsprezece și jumătate fix și patru sute de șilingi de persoană, în numerar, vă rog, incluzând două pahare de vin și, vă rog, nu întârziați căci a fost nevoie de o imensă diplomatie ca să-l conving pe Herr Manzi să ne dea un salon separat.

Pauză. „Dă-i drumul, imbecilo”, o îndemnă Mary în gând. Degeaba. Mai târziu.

— Iar vineri, de azi într-o săptămână, vă rog, Marjorie de Weever va ține aici, cu ajutorul diapozitivelor, o prelegere absolut fascinantă despre aerobică, pe care a predat-o cu succes la o clasă incluzând persoane de toate categoriile în Sudan, unde soțul ei a fost plenipotențiar. Nu-i așa, Marjorie?

— De fapt însărcinat cu afaceri, urlă Marjorie, așezată în primul rând. Dar ambasadorul n-a fost acolo decât trei luni din paisprezece. Nu că Brian ar fi primit ceva bani în plus, dar nu asta e problema.

„Pentru numele lui Dumnezeu, își zise Mary furioasă. Acum!” Uitase însă de bărbatul lui Penny Sharlow, care primise o medalie.

— Și sunt sigură că dorim toate s-o felicităm pe Penny pentru sprijinul fantastic pe care i l-a dat lui James în decursul anilor, fără de care pun pariu că n-ar fi primit absolut nimic.

Părea că era vorba de o glumă, dacă era să te iei după puținele râsete isterice care izbucniră și pe care Caroline le potoli cu o privire funebră, pierdută undeva pe la mijlocul încăperii. Își luă apoi vocea de doliu oficial.

— Și, dragă Mary – mi-ai spus că nu te deranjează dacă menționez acest lucru – Mary își plecă iute privirea în poală – , sunt sigură că toată lumea dorește să-ți spun cât de mult regretăm decesul socrului tău. Știm că Magnus a fost teribil de afectat și sperăm că va reuși să treacă peste asta cât mai repede și se va întoarce în mijlocul nostru cu aceeași bună dispoziție care ne face atât de bine tuturor.

Murmure de compasiune. Mary șopti un „mulțumesc” și se aplecă ușor în față. Simți tăcerea îngrijorată, când toate se așteptau să ridice capul, dar n-o făcu. Începu să tremure și fu impresionată când văzu lacrimi adevărate udându-i mâinile strâns încleștate. Scoase un suspin înăbușit și, din întinericul pe care de bunăvoie îl alesese, o auzi pe vesela doamnă Simpson, soția paznicului Cancelariei, spunându-i:

— Vino, draga mea, în timp ce-și petrecea un braț enorm peste umerii lui Mary.

Suspina din nou, o împinse fără prea mult elan pe doamna Simpson și se ridică anevoie, incapabilă să-și oprească lacrimile: lacrimi pentru Tom, lacrimi pentru Magnus, lacrimi pentru că fusese deflorată în sera de butași și pun pariu că sunt însărcinată.

O lăsă pe doamna Simpson s-o apuce de braț, iar pe urmă clătină din cap murmurând:

— E-n ordine.

Ajunse în hol, unde dădu de Caroline Lumsden, care o urmase.

— Nu, mulțumesc... zău că nu vreau să mă întind... mai degrabă aș face câțiva pași... te rog, poți să-mi dai paltonul?... albastru cu guler de blană artificială... prefer să rămân singură, dacă nu te superi... ai fost atât de amabilă... O, Doamne, iar mă apucă plânsul...

Ajunsa în grădina lungă care se întindea în spatele casei soților Lumsden, merse tot încovoiată de-a lungul cărării până ce se pierdu din vedere sub copaci. Apoi grăbi pasul. Antrenamentul, își zise ea cu recunoștință, în timp ce deschidea ușa din spatele grădinii: nimic mai bun când vrei să te calmezi. Se îndreptă iute spre stația de autobuz. Venea din cincisprezece în cincisprezece minute. Verificase.

— Ce frumos din partea lor, strigă doamna Membury cu o intensă satisfacție, umplându-i paharul lui Brotherhood cu vinul de soc făcut în casă. Da, mi se pare cât se poate de înțelept și de potrivit. N-aș fi crezut niciodată că Ministerul de Război e în stare de așa ceva. Dar tu, Harrison? Nu e surd, îi explică ea lui Brotherhood în timp ce așteptau. Doar cam lent. Tu ai fi crezut, dragă?

Harrison Membury urcase de la pârâul din fundul grădinii, unde tăiasse trestii, și era încă îmbrăcat ca pentru lucrul în apă. Era un tip masiv și agil, iar la șaptezeci de ani mai păstra un aer de băiețandru, cu obraji trandafirii și bucălați și părul din mătase albă. Se așeză în capul mesei, mâncând prăjituri făcute în casă și bănd ceai dintr-o cană uriașă din lut pe care scria Gramps. Se mișca, estima Brotherhood, exact de două ori mai lent decât soția lui și vorbea de două ori mai încet.

— Știu și eu, spuse el când toată lumea uitase întrebarea. Erau câțiva tipi isteți și pe-acolo.

— Întrebați-l despre pești și o să primiți răspunsul mult mai repede, zise doamna Membury, îndreptându-se cu pași mici spre un colț al camerei și scoțând câteva albume dintre operele complete ale lui Evelyn Waugh. Ce mai fac păstrăvii, Harrison?

— O, perfect, spuse Membury cu un zâmbet larg.

— Știți, nu avem voie să-i mâncăm. Numai știuca are. V-ar amuza să vă uitați la fotografiile mele? Vreau să spun, o să fie o istorie ilustrată? Nu-mi ziceți nimic. Asta ar dubla costurile. Am citit în *Observer*. Ilustrațiile dublează costul unei cărți. Cred însă că o face și de două ori mai atrăgătoare. Mai ales în cazul biografiilor. Nu mă interesează o biografie dacă nu pot să-i văd pe cei despre care e vorba. Harrison e altfel. E cerebral. Eu sunt vizuală. Dumneavoastră cum

sunteți?

— Cred că mai degrabă ca dumneavoastră, spuse Brotherhood, zâmbind și jucându-și în continuare rolul deloc ușor.

Satul era una dintre acele așezări în stil georgian pe jumătate urbanizate, la marginea orașului Bath, unde englezii catolici dintr-o anumită clasă socială hotărâseră să se adune în exilul lor. Casa se afla acolo unde începea câmpul, o clădire mică, placată cu gresie și cu o grădină îngustă în pantă ce cobora spre râu, iar ei stăteau în bucătăria înghesuită, pe scaune cu spătar rotunjit, înconjurați de vase murdare și de vechituri cu caracter vag religios: o placă crăpată din ceramică cu chipul Maicii Domnului, provenind de la Lourdes; o cruce din pipirig pe jumătate distrusă, vârată în spatele mașinii de gătit; o jucărie din hârtie reprezentând îngeri ce se roteau la cea mai mică adiere de vânt; o fotografie a lui Ronald Knox. Cât vorbiră, mai mulți nepoți mânjiți de sus până jos intrau și se uitau fix la ei, până ce mamele lor, niște femei înalte, veneau să-i ia de acolo. Era o gospodărie în permanentă stare de dezordine voită, dominată de frisonul dulce al persecuției religioase. Un soare alb și matinal străpungea ceața de la Bath. Din burlane se auzea apa picurând rar.

— Sunteți cadru universitar? întrebă brusc Membury, din capul mesei.

— Dragă, ți-am mai spus. E istoric.

— Sincer să fiu, mai degrabă militar în retragere, domnule, răspunse Brotherhood. Am avut noroc că mi-au dat mie treaba asta. Dacă n-ar fi apărut, până acum m-ar fi uitat de tot.

— Și când e vorba să apară cartea? strigă doamna Membury, de parcă toți ar fi fost surzi. Trebuie să știu cu luni de zile înainte, ca doamna Lanyon să mă treacă pe lista ei. Tristram, nu mai trage. Avem aici un autobuz-librărie, înțelegeți? Magda dragă, fă ceva cu Tristram, altfel rupe o pagină de istorie. Vine o dată pe săptămână și îl consider o adevărată binecuvântare, dacă nu te deranjează să aștepti puțin. Uitați-vă, aici e vila în care Harrison își avea biroul și unde toată lumea lucra pentru el. Corpul principal datează

din 1680, aripa e nouă. Cam din secolul al nouăsprezecelea. Asta e heleşteul lui. L-a populat pornind de la zero. Gestapoul aruncase grenade în el şi toţi peştii săriseră în aer. Exact la ce te puteai aştepta de la ei. Porcii.

— Din ce mi-au spus patronii mei, la început lucrarea va fi rezervată personalului, spuse Brotherhood. După care vor publica o versiune cenzurată pentru publicul larg.

— Nu sunteţi de la Departamentul Cercetărilor Militare. Sunteţi infanterist? întrebă doamna Membury. Nu, nu se poate. Domnul Marlow, nu-i aşa? Oricum, cred c-au avut o idee bună. E logic să-i caute pe cei care mai sunt aici, înainte de a da ortul popii.

— În ce corp de armată aţi luptat?

— Să zicem că am trecut de la unul la altul, sugeră Brotherhood cu o discreţie intenţionată, în timp ce-şi punea ochelarii de citit.

— Uitaţi-l, spuse doamna Membury, împungând cu un deget subţire într-o fotografie de grup. Aici. El e tânărul de care aţi întrebat. Magnus. El e cel care a făcut treaba cea mai strălucită. Aici e bătrânul maestru de călărie, un scump. Harrison, cum îl chema pe chelnerul de la popotă – cel care trebuia să se facă novice, dar nu s-a priceput?

— Am uitat, zise Membury.

— Şi fetele cine sunt? întrebă Brotherhood, zâmbind.

— O, dragă domnule, fetele nu ne făceau decât necazuri. Care mai de care mai zăpăcită şi, când nu erau însărcinate, îşi luau câmpii cu cine nu trebuia şi pe urmă îşi tăiau venele. Aş fi putut deschide o clinică Mary Stopes cu normă întreagă, dacă pe vremea aceea ar fi existat planificare familială. Acum suntem în faza de hibridi. Fetele noastre iau anticoncepţionale, dar tot rămân însărcinate.

— Lucrau la noi ca interprete, spuse Membury, îndesându-şi tutun în pipă.

— Exista vreo interpretă implicată în operaţiunea Greensleeves? întrebă Brotherhood.

— Nu era nevoie, zise Membury. Tipul vorbea germana. Aşa că Pym trata singur cu el.

— Absolut singur?

— Solo. Greensleeves a insistat să fie aşa. De ce nu

vorbiți cu Pym?

— Și cine a preluat cazul după plecarea lui Pym?

— Eu, spuse Membury mândru, măturând tutunul umed căzut pe pieptul puloverului său ca vai de lume.

Nimic nu e mai nimerit ca o agendă cu coperte roșii ca să pună ordine într-o conversație dezlănțată. După ce așezase ostentativ una printre resturile mai multor feluri de mâncare și după ce-și scuturase brațul drept ca preludiu la o atitudine pe care o numea ceva mai oficială, Brotherhood scoase un stilou din buzunar, cu aceeași ceremonie cu care se comportă un polițist de țară la locul crimei. Nepoții fuseseră goniți. La etaj, cineva încerca să cânte muzică religioasă la xilofon.

— Cel mai bine ar fi să începem prin a nota totul, ca pe urmă să revenim la detalii, spuse Brotherhood.

— Excelentă idee, spuse doamna Membury cu severitate în glas. Dragă Harrison, ascultă.

— Din nefericire, așa cum v-am mai spus, cea mai mare parte din materialele brute despre Greensleeves a fost distrusă, pierdută sau greșit clasată, fapt care face ca răspunderea de pe umerii martorilor încă în viață să fie și mai mare. Adică a dumneavoastră. Să începem.

După acest avertisment aproape amenințător, a urmat o discuție relativ logică, cât timp Membury a evocat cu o precizie surprinzătoare datele și conținutul principalelor triumfuri ale lui Greensleeves și rolul jucat de locotenentul Magnus Pym de la Corpul de Informații. Brotherhood scria silitor și nu intervenea decât rareori, oprindu-se doar ca să-și umezească degetul mare înainte de a întoarce paginile agendei.

— Dragă Harrison, iar ai luat-o prea încet, îl dojenea din când în când doamna Membury. Marlow nu are toată ziua la dispoziție. Marlow trebuie să se întoarcă la Londra, dragă. Nu e pește.

Membury însă continua să înoate în propriul ritm, ba descriindu-i amplasamentele militare sovietice din sudul Cehoslovaciei, ba procedura laborioasă prin care reușise să obțină din cuferele de război de la Whitehall lingourile mici de aur pe care Greensleeves insista să le primească drept



plată, ba luptele pe care le dăduse cu Div Int ca să evite exploatarea excesivă a agentului său favorit. Și Brotherhood, în ciuda micului casetofon ce se afla din nou în buzunarul lui de la piept, își nota tot: datele în stânga, informațiile la mijloc.

— Greensleeves n-a avut niciodată vreun alt nume de cod? Întrebă el în treacăt, fără să se oprească din scris. Se întâmplă ca sursele să fie rebotezate din motive de securitate sau pentru că numele a fost deja deconspirat.

— Gândește-te, Harrison, insistă doamna Membury.

Membury își scoase pipa din gură.

— Sursa Wentworth? sugeră Brotherhood, întorcând o pagină.

Membury făcu semn că nu.

— Mai era o sursă...

Brotherhood șovăi, de parcă nu și-ar fi amintit numele.

— Serena, da, asta era... sau nu... Sabina. Sursa Sabina, care opera la Viena. Sau la Graz? Poate că la Graz, înainte de venirea dumneavoastră. Pe vremea aia se obișnuia să se amestece prenumele feminine și masculine când era vorba de nume de cod. Un truc clasic de dezinformare, după câte mi s-a spus.

— Sabina? strigă doamna Membury. Nu Sabina noastră!

— Omul vorbește despre o sursă, dragă, spuse Membury cu fermitate în glas, intervenind mult mai repede decât de obicei. Sabina noastră era interpretă, nu agent. E cu totul altceva.

— În orice caz, Sabina noastră era absolut...

— Nu era o sursă, i-o tăie dur Membury. Hai, nu mai trâncăni atât. Poppy.

— Poftim? zise Brotherhood.

— Magnus voia să-i spunem Poppy. Am și făcut-o un timp. Sursa Poppy. Îmi plăcea destul de mult. Dar a venit Ziua Aducerii Aminte<sup>3</sup> și un cretin de la Londra a decretat că Poppy e o insultă la adresa celor căzuți – macii sunt pentru

---

<sup>3</sup> În Marea Britanie, pentru comemorarea armistițiului (Poppy Day) se oferă și se pun peste tot flori de mac. (n.tr.)

eroi, nu pentru trădători. Caracteristic pentru tipii de acolo. Probabil c-a fost avansat pe chestia asta. Un caraghios. M-am enervat, la fel și Magnus. „Poppy e un erou”, a spus el. Mi-a plăcut. Era un tip de treabă.

— Avem acum scheletul, spuse Brotherhood, privindu-și însemnările. Ce-ar fi dacă am pune și ceva carne pe el?

Citea din planul pe capitole pe care îl pregătise înainte de a veni, pe primele pagini ale agendei.

— Personalități, am impresia că am atins deja subiectul ăsta. Valoarea sau lipsa de valoare a celor ce compun armata pentru efortul de informare pe timp de pace reprezintă un ajutor sau un obstacol? Ajungem și aici. Ce s-a întâmplat cu ei după aceea – au obținut posturi importante în domeniile pe care și le-au ales? S-ar putea să fi rămas în legătură cu ei, cum la fel de bine s-ar putea să nu fi rămas. Asta însă e mai degrabă treaba noastră.

— Așa e, dar ce s-a întâmplat de fapt cu Magnus? Întrebă doamna Membury. Harrison a fost foarte supărat că n-a scris niciodată. Ca și mine, de altfel. Nici măcar nu ne-a spus dacă s-a convertit. Simțeam că era la doi pași. Nu mai trebuia decât să-l împingă cineva. Și Harrison a fost așa ani de zile. A trebuit ca părintele d’Arcy să discute pe-ndelete cu el, înainte ca Harrison să vadă lumina, nu-i așa, dragă?

Pipa lui Membury se stinsese și bărbatul o privea dezamăgit.

— Niciodată nu mi-a plăcut, spuse el cu un fel de părere de rău, jenat parcă. N-am avut niciodată o părere prea bună despre el.

— Dragă, nu fi prost. Îl adorai pe Magnus. Practic îl adoptaseși. Știi prea bine că-i așa.

— O, Magnus era un băiat formidabil. Celălalt tip. Sursa. Greensleeves. Sincer să fiu, mi se părea că e un impostor. N-am spus nimic – nu părea să servească la ceva. De ce ne-am fi plâns, odată ce Div Int și Londra nu mai conteneau cu laudele?

— Prostii, spuse doamna Membury, cât se poate de hotărâtă. Marlow, nu-l asculta. Dragă, ca de obicei, ești mult prea modest. Tu erai liantul operațiunii, știi că am dreptate. Marlow scrie istorie, dragule. O să scrie despre tine. Doar nu

vrei să strici totul, nu-i așa, Marlow? E la modă în zilele noastre. Totul e aruncat la gunoi. Mi se face rău. Uitați-vă ce i-au făcut bietului căpitan Scott la televiziune. Tata l-a cunoscut pe Scott. Era un om minunat.

Membury continuă, de parcă ea n-ar fi spus nimic.

— Toți generalii ăia de la Viena, veseli ca niște cintezoii. Tunetele de aplauze de la Ministerul de Război. De ce-aș fi omorât eu găina cu ouă de aur, când toți erau mulțumiți? Tânărul Magnus jubila. Mai ales lui nu voiam să-i stric plăcerea.

— Și, în plus, se instruia, spuse doamna Membury. Harrison aranjase ca, de două ori pe săptămână, să se ducă la părintele Moynihan. Se ocupa și de crichet, pe întreaga garnizoană. Mai învăța și ceha. Toate astea nu le poți face într-o singură zi.

— Ah! Asta e foarte interesant. Faptul că învăța ceha. Avea cumva o sursă cehă?

— Șmechera de Sabina îi pusese gând rău, spuse doamna Membury, dar de data asta soțul ei n-o lăsa să vorbească.

— Aveam impresia că tot ce ne aducea era, cumva, recuzită, spuse el fără să se lase descurajat. În farfurie arăta întotdeauna foarte bine, dar, când începeai să mesteci, observai că nu era mare lucru. Asta era impresia pe care mi-o făcea mie.

Râse mirat.

— Ca și cum ai încerca să mănânci o știucă. Numai oase. Sosea un raport, te uital prin el. E formidabil, îți spuneai. Dar, când îl examinaai mai cu atenție, devenea plictisitor. Da, așa era, pentru că știam deja despre ce era vorba... Ce-i drept, era plauzibil, dar n-aveam cum să verificăm, pentru că nu dețineam niciun fel de informații despre regiunea respectivă. N-am vrut să spun nimic, cred însă că s-ar fi putut ca cehii să tragă sforile. Tot așa cum am crezut că ăsta era motivul pentru care Greensleeves n-a mai apărut după ce Magnus s-a întors în Anglia. Nu era sigur că ar fi reușit să ducă de nas un tip mai în vârstă. Bănuiesc că nu era prea frumos din partea mea. Nu sunt decât un specialist în pești ratat, ce zici, Hannah? Ea așa îmi spune.

Descrierea le făcu la amândoi atâta plăcere, că izbucniră în râs, iar Brotherhood trebui să râdă și el împreună cu ei și să-și păstreze întrebările pentru momentul în care Membury va fi în stare să le audă.

— Vreți să spuneți că nu l-ați întâlnit niciodată pe Greensleeves? N-a venit niciodată la o întâlnire? Scuzați-mă, domnule, zise el uitându-se prin notițe, dar nu mi-ați spus chiar dumneavoastră că ați preluat sursa Greensleeves când Pym a plecat din Graz?

— Așa e.

— Și acum afirmați că nu l-ați întâlnit niciodată.

— E cât se poate de adevărat. Nu l-am întâlnit. M-a lăsat să-l aștept ca mirele la altar, nu-i așa, Hannah? M-a pus să-mi iau cel mai bun costum, mi-a împachetat toate bunătățile alea tâmpite de care zicea că-i plac – Dumnezeu știe de unde mai apăruse și chestia asta –, și el n-a apărut.

— Probabil că Harrison a încurcat data, spuse doamna Membury, izbucnind din nou în râs. Harrison e ceva de groază când e vorba de date, nu-i așa, dragă? Asta fiindcă n-a fost niciodată instruit pentru informații, înțelegeți? Era bibliotecar la Nairobi. Un foarte bun bibliotecar. Și pe urmă a cunoscut pe cineva pe vapor și s-a lăsat prins.

— Nu pentru mult timp, spuse Membury vesel. Kaufmann a mers cu mine. Kaufmann era șoferul. Un tip fermecător. Cunoștea la perfecție locul de întâlnire. N-am greșit data, dragă. Era cea bună, sunt sigur. Mi-am petrecut toată noaptea într-un hambar pustiu. Niciun semn de la el, nimic. N-aveam cum să dăm de el, totul se petrecea într-un singur sens. Am mâncat câte ceva din mâncarea aia idioată. Am băut un pic din băutura lui, mi-a plăcut. Pe urmă m-am întors acasă. Același lucru în noaptea următoare și în noaptea de după aceea. Așteptam un mesaj de orice fel, un telefon, ca prima dată. Liniște totală. N-am mai auzit vorbindu-se despre el. Ar fi trebuit să organizăm o preluare a sarcinilor cu Pym de față, desigur, dar Greensleeves nu era de acord. O adevărată primadonă, ca toți agenții. O singură persoană de fiecare dată. Regulă de fier.

Membury bău distrat din paharul lui Brotherhood.

— Viena era furioasă. Au dat toată vina pe mine. Le-am

spus atunci că, oricum, nu era o afacere bună și chestia asta nu m-a prea ajutat.

Râse din nou cu poftă.

— Cred că de-asta m-au dat afară. N-au spus-o, dar pariez că ăsta a fost motivul!

Pentru că era vineri, doamna Membury gătise pilaf cu ton și o prăjitură cu ciocolată și cireșe, de care Membury nu avu dreptul să se atingă. După prânz, Brotherhood și ea stătură pe malul râului, privindu-l pe Membury cum taie vesel trestile. Plase și corzi bine întinse brăzdau oglinda apei. Printre cutiile pentru reproducere, o barcă veche se cufunda prinsă în odgoane. Soarele, eliberat din ceață, arunca o lumină strălucitoare.

— Vorbiți-mi un pic despre Sabina, sugeră Brotherhood cu viclenie, profitând de faptul că Membury nu putea să-i audă.

Doamna Membury ardea de nerăbdare.

— O șmecheră, repetă ea. Cum a dat cu ochii de Magnus, s-a și văzut cu pașaport britanic, cu un bărbat englez de treabă și fără nicio grijă pentru tot restul vieții. Numai că, îmi face plăcere s-o spun, Magnus era mult prea isteț. Cred c-a pus-o la punct.

N-a spus niciodată c-ar fi făcut-o, dar așa am dedus noi. Azi Sabina era la Graz. A doua zi plecase.

— Unde s-a dus? Întrebă Brotherhood.

— Ne-a zis că acasă în Cehoslovacia. Cu coada între picioare, am gândit noi. I-a lăsat un bilet lui Harrison în care spunea că-i era dor de casă și că se întorcea la vechiul ei iubit, în ciuda regimului îngrozitor de acolo. După cum vă puteți imagina, chestia asta nu le-a prea plăcut celor de la Londra. Nici n-a făcut să-i crească cota lui Harrison. Ziceau c-ar fi trebuit să prevadă lucrul ăsta și să facă ceva.

— Mă întreb ce s-a ales de ea, murmură Brotherhood pe un ton visător, de istoric. Nu vă amintiți numele ei de familie?

— Harrison! Care era numele de familie al Sabineii?

Răspunsul veni peste apă cu o promptitudine surprinzătoare.

— Kordt. K-O-R-D-T. Sabina Kordt. Frumoasă fată.

— Marlow întreabă ce s-a ales de ea.

— Dumnezeu știe. Ultima dată când am auzit vorbindu-se despre ea își schimbase numele și găsisese de lucru în unul dintre ministerele cehe. Un transfug ne-a zis că tot timpul lucrase pentru ei.

Doamna Membury nu fu prea mirată.

— Vezi cum ești! Căsătoriti de cincizeci de ani, de mai bine de treizeci de ani plecați din Austria și nici măcar nu mi-ai spus că a reapărut în Cehoslovacia și că lucrează în unul dintre ministerele lor! încă puțin și aflu că ai avut o legătură cu ea. De fapt, mai toți au avut. În cazul ăsta, dragul meu, cred că era spion, ce zici? E clar ca lumina zilei. Cehii n-ar fi primit-o niciodată înapoi dacă n-ar fi manipulat-o de la început, sunt mult prea răzbunători. Așa că bine a făcut Magnus că a scăpat de ea, nu credeți? Sigur nu puteți rămâne la ceai?

— Aș putea să iau câteva din fotografiile acelea vechi? întrebă Brotherhood. Bineînțeles că vom menționa în carte contribuția dumneavoastră.

Mary cunoștea exact tehnica. La Berlin îl văzuse pe Jack Brotherhood folosind-o mai bine de zece ori și adesea îl ajutase. La tabăra de antrenament o numeau vânătoarea hârtiei: cum să intri în contact cu cineva în care nu ai încredere. Singura deosebire consta în aceea că, azi, Mary era vânatul, și autorul anonim al biletului era cel care nu avea încredere în ea:

Dețin informații care ne-ar putea conduce pe amândoi la Magnus. Vă rog să faceți următoarele: în orice dimineață între zece și douăsprezece așezați-vă în holul hotelului Ambassador, în orice după-amiază între două și șase duceți-vă să beți o cafea la cafeneaua Mozart. În orice seară între nouă și miezul nopții, în holul hotelului Sacher. Domnul König vă va lua de acolo.

Cafeneaua Mozart era pe jumătate goală. Mary se așeză la o masă centrală și comandă o cafea și un coniac. M-au văzut venind și acum se asigură că nu sunt urmărită. Prefăcându-se că se uită în agendă, studie discret persoanele așezate în jurul ei și trăsurile și fiacrele din piața din fața vitrinelor mari, căutând ceva ce ar fi putut semăna cu un

post de observare. Când ai o conștiință ca a mea, oricum totul îți pute, își zise ea: începând cu cele două călugărițe care priveau încruntate cursurile Bursei afișate în vitrina băncii și continuând cu grupul de tineri birjari cu melon, care se mută de pe un picior pe altul și se uită după fete, într-un colț al cafenelei, un gentleman vienez gras părea interesat de ea. Ar fi trebuit să-mi pun o pălărie, gândi. Nu arăt a femeie singură respectabilă. Se ridică, se duse la rastelul cu ziare și, fără să se gândească, alege *Die Presse*. Nu-mi mai rămâne decât să-l fac sul și să ies desculță în stradă, își zise prostește, când deschise ziarul la pagina cu filme.

— Frau Pym?

O voce de femeie, un piept de femeie. Chipul unei femei zâmbind cu respect. Era casiera.

— Da, răspunse Mary, zâmbind și ea.

Femeia îi întinse un plic pe care era scris Frau Pym cu creionul.

— Herr König a lăsat mesajul acesta pentru dumneavoastră. Îi pare foarte rău.

Mary îi dădu cincizeci de șilingi și deschise plicul.

Plătește, te rog, nota și ieși imediat din cafenea. Ia-o la dreapta pe Meysedergasse și rămâi pe trotuarul din dreapta. Când ajungi la zona pietonală, fă-o la stânga și rămâi pe partea stângă, mergând încet și uitându-te la vitrine.

Voia să meargă la toaletă, dar se abținu, de teamă să nu se creadă că informează pe cineva. Puse biletul în poșetă, își termină cafeaua și se duse cu nota de plată la casă, unde fata îi zâmbi iar.

— Bărbații ăștia sunt toți la fel, zise fata când restul zornăi pe tejghea.

— Mie-mi spui, răspunse Mary.

Răseră amândouă.

Când ieși din cafenea, o pereche tânără tocmai intra și i se păru că erau americani deghizați. Dar o groază de austrieci arătau așa. O luă la dreapta și ajunse imediat pe Meysedergasse. Cele două călugărițe tot se mai uitau la cursul bursei. Merse în continuare pe trotuarul din dreapta. Era trei și douăzeci și întâlnirea Soțiilor trebuia să se termine

până la cinci, ca să poată ajunge toate acasă să se schimbe în rochiile lor decoltate și să-și ia poșeturile cu paiete pentru târgul de vite de seară. Dar și după ce toate au plecat și pe aleea familiei Lumsden n-a mai rămas decât mașina lui Mary, Fergus și Georgie tot mai pot crede că a mai zăbovit puțin ca să bea în liniște un pahar cu Caroline. Dacă reușesc să mă întorc până la șase fără un sfert, mai am o șansă, hotărî ea. Se opri în fața unui magazin cu lenjerie de damă și se trezi admirând un corset de curvă din vitrină. Cine cumpără așa ceva? Bee Lederer, pun pariu. Speră că se va întâmpla ceva curând, înainte ca ambasadoarea în persoană să iasă din magazin cu brațele pline de cumpărături de genul ăsta sau vreunul dintre bărbații singuri s-o agațe.

— Frau Pym. Vin din partea domnului König. Vă rog să mă urmați.

Fata era drăguță, prost îmbrăcată și emoționată. Urmând-o, Mary avu senzația că e din nou la Praga, în drum spre un pictor rău văzut de autorități. Strada lăturalnică pe care o luară, la început plină de cumpărători, se goli brusc. Toate simțurile lui Mary erau treze. Simți un miros de băcănie, frig și tutun. Aruncă o privire în interiorul unui magazin și-l recunosc pe bărbatul de la cafeneaua Mozart. Fata coti la stânga, apoi la dreapta și din nou la stânga. Unde mă aflu? Intrară într-o piață pavată. E Kärtnerstrasse? Nu, nici vorbă. Un hipiot îi făcu o poză și vru să-i dea cartea lui de vizită. Îl împinse la o parte. Un urs roșu din plastic stătea cu botul deschis, cerându-le trecătorilor să participe la o operă de binefacere. O formație pop, compusă din asiatici, cânta muzică de Beatles. În celălalt capăt al pieței, strada avea două sensuri și un Peugeot cafeniu era parcat, cu un bărbat la volan. Când se apropiară, deschise portiera din spate. Fata apucă portiera și o pofti să urce. Mary urcă, și fata după ea. Trebuie să fie Ringul, gândi. Dacă era așa, era o parte din Ring pe care nu o cunoștea. Zări un Mercedes negru care părea că-i urmărește. Fergus și Georgie, își zise, știind că nu erau ei. Șoferul se uită în stânga și în dreapta, apoi dirijă mașina drept spre refugiul central – bang, pneurile din față, bang, asta a fost spinarea mea care tocmai s-a rupt. De pretutindeni răsunară claxoane și fata aruncă o privire



îngrijorată prin geamul din spate. Părăsiră strada și o luară pe o străduță lăturalnică, traversară o piață și porniră în viteză spre Operă, unde mașina opri. Portiera din partea lui Mary se deschise. Fata îi ordonă să coboare. Nici nu pusese bine piciorul pe trotuar când o altă femeie se strecură iute pe lângă ea și îi luă locul. Mașina se îndepărtă în viteză, cea mai frumoasă substituie de persoană pe care o văzuse Mary vreodată. Un Mercedes negru o urmărea, dar Mary nu credea că era același. Un tânăr sclivisit, jenat parcă, o conduse printr-o poartă imensă într-o curte.

— Te rog, ia liftul, Mary, spuse tânărul cu accentul acela american pe care îl au europenii, înmânându-i o bucată de hârtie. Apartamentul șase, te rog. Șase. Urci singură. Ai reținut?

— Șase, zise Mary.

Băiatul zâmbi.

— Când ești speriat, uneori uiți tot.

— Așa e, zise ea.

Se îndreptă spre ușa și el îi zâmbi din nou și-i făcu semn cu mâna. Împinse ușa și văzu un lift vechi, așteptând cu ușile deschise, și un portar bătrân zâmbind și el. Au toți aceeași școală, își zise ea. Urcă în lift, îi spuse portarului „Șase, vă rog”, și portarul o expedie imediat spre etajul dorit. Când ușa de la intrare dispăru dedesubtul ei, îl văzu pentru ultima dată pe băiat stând în curte și zâmbind în continuare și două fete elegante, consultând o bucată de hârtie chiar în spatele lui. Bucata de hârtie din mâna ei spunea: „Șase, Herr König”. Ciudat, își zise pe când o strecura în poșetă. La mine e invers. Când mi-e frică, nu uit absolut nimic. Cum ar fi numărul mașinilor. Cum ar fi numărul celui de-al doilea Mercedes de după noi. Meșă de păr negru vopsit de pe ceafa șoferului. Mirosul de parfum Opium pe care-l răspândea fata, parfum pe care Magnus mi-l aducea de fiecare dată când zbura cu avionul. Inelul gros de aur, cu sigiliu roșu, pe care-l purta băiatul la mâna stângă.

Ușa de la numărul șase era deschisă. O placă de alamă de lângă ea indica „Interhansa Austria AG”. Intră și ușa se închise în urma ei. Tot o fată, dar nu una drăguță. O fată masivă, posomorâtă, cu o față lată de slavă și cu un aer

scârbit. Cu o strâmbătură, îi făcu semn lui Mary să avanseze. Întră într-un salon întunecat și nu văzu pe nimeni. În celălalt capăt mai era o ușă cu două batante, deschisă și ea. Mobilierul era o imitație de vechi stil vienez. Imitații de vechi comode și tablouri în ulei false defilau pe lângă ea. Aplice neautentice se întindeau spre ea de pe tapetul fals în stil imperial. Mergând, simți din nou acea așteptare erotică pe care o simțise la întâlnirea Soților. O să-mi ordone să mă dezbrac și o să-l ascult. O să mă ducă la un pat cu baldachin roșu și o să-și pună lacheii să mă violeze pentru propria lui plăcere. Dar cealaltă cameră nu cuprindea niciun pat cu baldachin, nu era decât un salon asemănător cu primul, cu un birou și două fotolii și un teanc de numere vechi din revista *Vogue* puse pe o măsuță de cafea. În rest, era goală. Înfuriată, Mary se întoarse brusc, cu intenția de a o insulta pe fata cu fața lată, slavă. Se trezi însă uitându-se drept la el. Stătea în pragul ușii fumând un trabuc și o clipă fu uluită că nu-i simțea mirosul, deși știa instinctiv că nimic la omul ăsta n-o putea surprinde vreodată. În clipa următoare aroma ajunsese la ea și-i scutură mâna leneșă, de parcă așa s-ar fi salutat întotdeauna când se întâlneau, în ținută de seară, în saloanele Vienei.

— Ești o femeie curajoasă, remarcă el. Ești așteptată curând sau cum e prevăzut? Ce putem face ca să-ți ușurăm viața?

E perfect, gândi ea, cuprinsă de un sentiment absurd de ușurare. Primul lucru pe care îl întrebi pe un agent e cât timp poți dispune de el. Al doilea e dacă are nevoie imediată de ajutor. Magnus e pe mâini bune. Dar asta o știa deja.

— Unde e? întrebă.

Bărbatul poseda acel tip de autoritate care-ți dă dreptul la eșec.

— Dac-am ști, ce fericiți am fi amândoi! spuse el, ca și cum prin întrebarea ei și-ar fi declarat disperarea și, cu mâna lui cu degete lungi, îi arătă scaunul pe care îi cerea să se așeze.

Am fi, își zise. Suntem egali, deși tu comanzi. Nu e de mirare că Tom s-a îndrăgostit de tine la prima vedere.

Stăteau unul în fața celuilalt, ea pe sofaua aurită, el pe

scaunul aurit. Fata cu aspect slav le adusese o tavă cu votcă, câțiva castraveți și pâine neagră și dragostea ei pentru el era aproape obscenă, se răsfața și făcea pe cocheta. E una din Marthele lui, își zise Mary, căci așa le numea Magnus pe secretarele de la centrală. Bărbatul umplu două pahare, ținându-le cu grijă. Bău în sănătatea ei, privind-o peste buza paharului. Așa face și Magnus, își zise. De la tine a învățat.

— A telefonat? întrebă el.

— Nu. Nu poate.

— Sigur că nu, aprobă el înțelegător. Telefonoanele de acasă sunt ascultate și el știe asta. Ți-a scris?

Negă din cap.

— E mai bine așa. Îl caută peste tot. Sunt teribil de furioși pe el.

— Și tu?

— Cum aș putea fi furios când îi datorez atât? În ultimul mesaj pe care mi l-a trimis zicea că nu mai vrea să mă vadă. Zicea că e liber și la revedere. Am simțit o împunsătură sinceră de gelozie. Ce fel de libertate e aia de care se bucură brusc și nu poate s-o împartă cu noi?

— Același lucru mi i-a spus și mie – mă refer la libertate. Cred că i-a spus mai multor persoane. Și lui Tom.

„De ce-ți vorbesc de parcă am fi vechi amanți? Ce fel de curvă sunt, de-mi arunc jurămintele de credință odată cu hainele? Dacă s-ar fi aplecat deasupra ei și i-ar fi luat mâna, l-ar fi lăsat s-o facă. Dacă ar fi tras-o spre el...”

— Ar fi trebuit să vină la mine când i-am spus, zise el pe același ton de reproș filosofic. „S-a isprăvit, Sir Magnus”, i-am spus... iartă-mă, așa mă adresez eu lui.

— La Corfu, zise ea.

— La Corfu, la Atena, peste tot unde am putut vorbi cu el. „Vino cu mine. Suntem terminați amândoi. A venit momentul ca noi, bătrânii, să părăsim terenul, să facem loc noii generații angoasate”. Nu voia să priceapă. „Vrei să ajungi ca unul dintre acei bieți actori bătrâni care trebuie literalmente smulși de pe scenă?” i-am spus. Nu voia să mă asculte. Era convins că-l vor găsi nevinovat.

— Aproape că așa s-a și întâmplat. Poate c-au și făcut-o. Așa credea el.

— Brotherhood a câștigat puțin timp și asta a fost tot. Nici măcar Jack nu putea să împiedice la infinit hăituiala. În plus, acum Jack a trecut de partea băieților răi. Nici iadul nu dezlănțuie furii mai năprasnice decât un protector trădat.

L-a învățat pe Magnus stilul lui, gândi ea, recunoscându-l din nou. Stilul pe care îl dorea cu orice preț pentru romanul lui. L-a învățat cum să se înalțe deasupra slăbiciunilor omenești și cum să rădă de sine însuși aidoma zeilor, ca mijloc de pază împotriva a tot ce e morbid. A făcut pentru Magnus tot ce o femeie ar adora să i se facă, numai că Magnus e bărbat.

— Se pare că tatăl lui a fost un tip cam misterios, spuse el, aprinzându-și un alt trabuc. Tu ce crezi că era, de fapt?

— Nu știu. Nu l-am întâlnit niciodată. Dar tu?

— De multe ori. În Elveția, pe vremea când Magnus era student, taică-său era un celebru căpitan de vapor care se scufundase cu vasul lui cu tot.

Mary râse. Dumnezeu, îmi mai arde de răs. Acum eu sunt cea care se impregnează de stilul lui.

— Da, da. Când am auzit din nou de el era un mare baron al finanțelor. Tentaculele lui se întindeau asupra tuturor băncilor europene. Se făcuse bine, ca prin minune, după înec.

— Iisuse Hristoase, spuse ea.

Și izbucni din nou într-un răs catartic, de necontrolat.

— Cum pe vremea aia eram neamț, firește că am simțit o mare ușurare. Până atunci avusesem grave muștrări de conștiință că-i înecasem tatăl. Știi cumva ce anume, când e vorba de soțul tău, ne face să avem tot timpul muștrări de conștiință?

— Posibilitățile lui, spuse ea fără să se gândească și sorbi lung din votcă.

Tremura și obrajii îi ardeau ca focul. O privi calm, ajutând-o astfel să-și revină.

— Tu ești cealaltă viață a lui, spuse ea.

— Întotdeauna mi-a zis că eram cel mai vechi prieten. Dacă știi altă versiune, te rog nu-mi distruge iluziile.

Mary își revenea. Camera se limpezea și capul ei odată

cu ea.

— Credeam că privilegiul ăsta îi era rezervat cuiva pe nume Poppy, spuse ea.

— Unde-ai auzit numele ăsta?

— În cartea cea mare pe care o scrie., „Poppy, prietenul meu cel mai drag și cel mai vechi”.

— Asta e tot?

— O, nu. E mult mai mult. Poppy are dreptul la un pasaj superlativ la fiecare cinci pagini. Poppy a făcut, Poppy a dres. Când au găsit aparatul de fotografiat și carnetul cu cifruri, au dat și peste niște maci uscați, păstrați ca amintire.

Sperase că-l tulburase, dar tot ce scoase de la el fu un zâmbet de satisfacție.

— Mă simt flatat. Poppy e frumosul nume de cod pe care mi l-a dat cu mulți ani în urmă. Am fost Poppy pentru cea mai mare parte a vieților noastre.

Nu se putuse hotărî să se dea bătută.

— El ce e de fapt? Comunist? Nu poate fi. Ar fi prea ridicol.

Își desfăcu brațele lungi. Zâmbi din nou, molipsitor, oferindu-și propria mirare ca pe un mijloc imediat de legătură. Era invulnerabil.

— Și eu mi-am pus de nenumărate ori aceeași întrebare. Și am terminat prin a-mi răspunde că nimeni nu mai crede în căsătorie în zilele noastre. Magnus caută. Nu ți se pare de ajuns? Sunt sigur că, în meseria noastră, nu trebuie să cerem mai mult. Te poți imagina măritată cu un ideolog sedentar? Am avut un unchi care era pastor luteran. Ne plictisea pe toți de moarte.

Mary simțea cum îi revin puterile. Cum redevine întreagă la minte. Cum îi crește indignarea.

— Ce făcea Magnus pentru tine? Întrebă ea.

— Spiona. Ce-i drept, selectiv. Dar adevărul rămâne că spiona. Uneori cu foarte mare energie – înțelegi prea bine ce vreau să zic. Când toate merg bine și e fericit, crede în Dumnezeu și vrea ca fiecare să primească câte un dar. Când îi scade moralul, e morocănos și refuză să se ducă la biserică. Noi, cei care-l conducem, trebuie să ne obișnuim să trăim cu toate astea.

Nu mi s-a întâmplat nimic, își spuse ea. Ședea dreaptă și bea votcă în apartamentul conspirativ al unui străin. Acesta pronunțase sentința, gândi ea calm, de parcă ar fi participat la procesul altcuiva. Magnus e mort. Mary e moartă. Căsătoria lor e moartă. Tom e orfan, cu un tată trădător. Toată lumea e bine.

— Dar eu nu-l conduc, obiectă ea, reluând destul de calm discuția.

Păru că nu observă noua răceală din glasul ei.

— Dă-mi voie să mă laud puțin. Țin mult la soțul tău.

Ar fi și cazul, gândi ea. La urma urmelor, ne-a sacrificat pentru tine.

— Îi și datorez mult, continuă el. Îi pot da tot ce-și dorește pentru restul vieții. E infinit mai bine să mă prefere lui Jack Brotherhood și serviciului său.

„Nu e adevărat, gândi ea. Nu e deloc adevărat”.

— Ai spus ceva? o întrebă.

Zâmbi trist și scutură din cap.

— Brotherhood vrea să-l prindă pe soțul tău și să-l pedepsească. Eu vreau exact contrariul. Să-l găsesc și să-l recompensez. Îi vom oferi tot ce ne va permite să-i oferim.

Trase din trabuc.

Ești un fățarnic, gândi ea. Îmi seduci soțul și spui că ești prietenul lui și al meu.

— Cunoști meseria asta, Mary. Nu-i nevoie să-ți spun că un bărbat în situația lui are un preț foarte mare. Ca să fiu cât se poate de sincer, nu ne putem permite să-l pierdem. Ultimul lucru pe care-l dorim e să-l știm putrezind pentru tot restul vieții într-o închisoare englezească, spunându-le autorităților ce a făcut în ultimii treizeci de ani și mai bine. Nici să scrie o carte nu prea vrem.

Voi vreți, gândi ea. Și cu noi cum rămâne?

— Am prefera să se bucure de o pensie binemeritată printre noi – distincții, medalii, cu familia în jurul lui, dacă vor și ei – acolo unde putem să-l mai consultăm la nevoie. Nu pot garanta că-i vom permite să ducă viața dublă cu care e obișnuit, dar în toate celelalte privințe vom face totul ca să-i satisfacem nevoile.

— Numai că el nu vă mai vrea, nu-i așa? De-aia se

ascunde.

Pufăi din trabuc, alungând cu o mână fumul, ca să n-o deranjeze. Dar oricum o deranja. Acest fum o va acuza, o va dezgusta și o va face să-i fie rușine pentru tot restul vieții ei. El vorbea din nou. Pe un ton împăciuitoare.

— Sincer să fiu, nu mai am nicio idee. Am făcut tot ce-am putut ca să-i îndepărtiez pe Brotherhood și pe toți ceilalți de orice pistă și să-l găsesc pe soțul tău înaintea lor. Dar n-am habar unde e și mă simt ca un imbecil.

— Ce s-a întâmplat cu cei pe care i-a trădat? Întrebă ea.

— Magnus? Urăște vărsarea de sânge. Întotdeauna a insistat asupra acestui lucru.

— Asta n-a împiedicat până acum pe nimeni să verse sânge.

O nouă pauză, pentru a-și oferi o clipă de gravitate interioară.

— Ai dreptate, admise el. Dar și-a ales o meserie grea. Mă tem că e cam târziu ca să ne punem în discuție principiile morale.

— Unii nu s-au obișnuit încă, spuse Mary. Dar nu reuși să-l emoționeze. De ce m-ai chemat aici?

Îi întâlnește privirea și văzu că, deși nimic nu se schimbă în expresia lui, chipul îi era diferit, lucru care se petrecea uneori și când se uita la Magnus.

— Înainte să vii, îmi ziceam că s-ar putea ca tu și fiul tău să vreți să începeți o viață nouă în Cehoslovacia și că s-ar putea ca, în cazul ăsta, Magnus să fie tentat să vi se alăture.

Arată spre o servietă de lângă el.

— V-am adus pașapoarte și tot restul. A fost o prostie. Acum că te-am întâlnit, îmi dau seama că n-ai stofă de transfug. S-ar putea totuși să știi unde e și, fiind o femeie cu caracter, ai reușit să nu spui nimănui până acum. Nu poți să crezi că acolo unde se ascunde ca să scape de urmăritori îi e mai bine decât i-ar fi cu mine. Așa că, dacă știi, cred că ar trebui să-mi spui acum.

— Nu știu unde e, zise Mary.

Și închise gura înainte de a adăuga: și dacă aș ști, ai fi

ultima persoană de pe lume căreia i-aș spune.

— Dar ai cu siguranță teoriile tale. Ideile tale. Cu siguranță că, de când a plecat, nu te-ai gândit decât la asta zi și noapte., Magnus, unde ești?" E o obsesie, nu-i așa?

— Nu știu. Știi mai multe despre el decât mine.

Începea să-i urască aerele de sfânt. Felul lui de a chibzui înaintea de a-i vorbi, ca și cum s-ar fi întrebat dacă era la înălțimea următoarei lui întrebări.

— Ți-a vorbit vreodată despre o femeie pe care o cheamă Lippsie? întreabă el.

— Nu.

— A murit când el era tânăr. Era evreică. Toți prietenii și toate rudele ei fuseseră omorâți de nemți. Se pare că făcuse din Magnus rațiunea ei de a fi. Pe urmă s-a răzgândit și s-a sinucis. Motivele, cum se întâmplă cu Magnus, sunt destul de neclare. Oricum, pentru un copil a reprezentat un exemplu ciudat. Magnus este un mare imitator, chiar și atunci când nu e conștient că o face. Uneori am impresia că e construit în întregime din bucățele provenind de la alții, bietul de el.

— Nu mi-a pomenit niciodată de ea, repetă Mary cu încăpățănare.

Se luminează la față. Cum ar fi făcut și Magnus.

— Hai, Mary, recunoaște. Nu ai sentimentul consolator că există cineva care îi poartă de grijă? Sunt sigur că există. Întotdeauna am avut impresia că Magnus e atras de ființe, nu de idei. Detestă să fie singur, pentru că atunci lumea lui e goală. Deci cine are grijă de el? Să încercăm să ne imaginăm spre cine s-ar îndrepta – nu vorbesc de femei, înțelegi. Doar de prieteni.

Mary își netezea fusta, căutându-și paltonul.

— Iau un taxi, spuse ea. Nu e nevoie să chemi unul. E o stație chiar la colț. Am văzut-o când am venit.

— De ce n-ar fi mama lui? E exact genul de persoană la care să se ducă.

Îl privi o clipă, nevenindu-i să-și creadă urechilor.

— Nu de mult, mi-a vorbit pentru prima dată despre mama lui, îi explică el. Zicea că a început să o viziteze din nou. M-a mirat. Am fost și flatat, mărturisesc. Nu știu unde a



descoperit-o și i-a făcut rost de o casă. O vede des?

Mary dădu dovadă de prezență de spirit. Simți cum, exact la nevoie, toată viclenia de care era în stare puneă din nou stăpânire pe ea. Magnus n-are mamă, idiotule. A murit, abia dac-a cunoscut-o și puțin îi pasă de ea. Singurul lucru adevărat pe care-l știu despre el și pentru care aş jura și pe patul de moarte e că Magnus Pym nu este și nu a fost niciodată fiul adult al vreunei femei. Dar Mary își păstră sângele rece. Nu-i aruncă nicio insultă, nu-l batjocori, nu izbucni în râs când află că Magnus îl mințise pe cel mai drag, cel mai vechi prieten al lui cu același aplomb cu care își mințise nevasta, copilul și țara. Vorbi cu calm și naturalețe, așa cum face întotdeauna un bun spion.

— Bineînțeles că-i place să stea din când în când de vorbă cu ea, admise ea.

Își luă poșeta și se uită înăuntru, ca și cum ar fi vrut să se asigure că are bani de taxi.

— Dar nu crezi c-ar fi putut să se ducă în Devon și să stea cu ea? Îi era atât de recunoscătoare c-a dus-o, în fine, la malul mării. Și Magnus era atât de mândru că făcuse minunea asta pentru ea. Vorbea, din când în când, despre minunatele plimbări pe care le făceau împreună pe plajă. Despre cum o ducea duminicile la biserică și-i aranja grădina. Poate că totul se rezumă la un lucru nevinovat cum e ăsta.

— Casa ei e primul loc în care l-au căutat, minți Mary, închizându-și poșeta. Au speriat-o de moarte pe biata bătrânică. Cum pot să te găsesc dacă am nevoie de tine? Să arunc un jurnal peste zid?

Mary se ridică în picioare. Se ridică și el, deși nu cu aceeași ușurință. Zâmbetul era tot acolo, ochii lui erau la fel de înțelepți, de triști și de veseli, în genul pe care Magnus îl invidia atât de mult.

— Nu cred că o să ai nevoie de mine, Mary. Și poate că ai dreptate când spui că nici Magnus nu mă mai vrea. Presupunând că mai are nevoie de cineva. ăsta e singurul lucru care trebuie să ne îngrijoreze, dacă îl iubim. Există atâtea feluri de a te răzbuna pe lume. Uneori literatura nu e suficientă.

Schimbarea pe care o simți în vocea lui o făcu să-și tempereze o clipă graba.

— O să găsească un răspuns, spuse ea nepăsătoare. Întotdeauna găsește.

— Exact de asta mi-e frică.

Se îndreptară spre ușa de la intrare, încet, din cauza șchiopătatului lui. Chemă ascensorul și-i țină grilajul deschis. Intră în lift. Ultima imagine a lui o văzu printre bare; încă o mai privea. Simțea că îl place din nou și că e moartă de frică.

Își pusese la punct un plan. Avea la ea pașaportul și cartea de credit. Verificase când se uitase în poșetă. Planul îi venise în minte pentru că era cel pe care-l folosisese la instruire în micile orașe ale Angliei și pe urmă, cu modificări, la Berlin. Peste lumea muritorilor de rând se lăsa seara. În curte, doi preoți discutau încet, cu capetele apropiate, legănându-și la spate mătăniile. Strada colcăia de lume. O sută de persoane ar fi putut s-o urmărească și, când începu să numere în gând posibilitățile, chiar o sută părea a fi numărul probabil. Își închipui un fel de vânătoare cu câini, în care Nigel era marele maestru de vânătoare, Georgie și Fergus însoțitorii călare, iar micul și bărbosul Lederer conducătorul echipajului, în timp ce hoarde de cehi urmăreau înfierbântați vânatul. Iar bietul și bătrânul Jack, fără cal, se târa undeva la orizont, în urma lor.

Alese hotelul Imperial, pe care Magnus îl iubea datorită fastului lui.

— Nu am bagaje, dar aș dori o cameră pentru noaptea asta, îi spuse ea recepționarului cu păr de argint, întinzându-i cartea de credit, iar recepționarul o recunoscuse imediat și spuse:

— Ce mai face soțul dumneavoastră, doamnă?

Un băiat o conduse la o cameră splendidă de la primul etaj. Camera 1212 pe care o cere toată lumea, gândi; aceeași cameră în care l-am adus de ziua lui de naștere, pentru cină și o noapte de dragoste. Amintirea n-o emoționează defel. Îi telefonă aceluiași recepționar și-i ceru să-i rezerve un loc la zborul de a doua zi de dimineața pentru Londra: „Desigur, doamnă Pym”. Fum, își aminti ea. Falsele piste se numeau

fum. Se așeză pe pat, ascultând cum pașii de pe culoar devin din ce în ce mai rari, pe măsură ce se apropia ora cinei. O ușă cu două batante, înaltă de trei metri cincizeci. Un tablou de Eckenbrecher intitulat *seară deasupra Bosforului*. „Te voi iubi până vom fi amândoi prea bătrâni, îi spusese, cu capul pe perna asta. Și după aia tot o să te mai iubesc”. Sună telefonul. Era recepționarul, care îi spusese că nu mai aveau bilete decât la clasa întâi. Mary îi zise să rezerve la clasa întâi. Își scoase pantofii și-i ținu în mână cât deschise încetișor ușa și privi afară. Dacă am impresia că mă vede cineva, îmi pun pantofii în fața ușii, ca să mi-i lustruiescă. Zgomot de voci și de muzică înregistrată ajungea până la ea dinspre bar. Un val de miros de sos cu mărar venea din restaurant. Pește. Pregăteau atât de bine peștele. Pășii afară pe culoar, așteptă, dar nu apăru nimeni. Statui din marmură. Portrete ale unor nobili cu favoriți. Își încălță pantofii, urcă un etaj, chemă liftul și coborî la parter, pe un culoar mic de unde nu se vedea recepția. Un pasaj cam întunecos ducea spre spatele hotelului. O luă pe el, îndreptându-se spre o ușă de serviciu, care se găsea la capătul lui. Ușa era larg deschisă. O împinse, cu un zâmbet de scuză gata pregătit. Un chelner mai în vârstă făcea ultimele aranjamente la masa dintr-un separeu. În spatele lui, o altă ușă ce dădea într-o stradă laterală era larg deschisă și ea. Cu un *Guten Abend* vesel adresat chelnerului, Mary ieși repede în aerul proaspăt și opri un taxi. „Wienerwald”, îi spusese șoferului, „Wienerwald”, și-l auzi cum informează prin intercom: „Wienerwald”. Nu-i urmărea nimeni. Când se apropiară de Ring, îi dădu o sută de șilingi, sări din mașină la o trecere de pietoni și luă un alt taxi până la aeroport, unde stătu o oră citind în toaleta femeilor, până la ultimul zbor spre Frankfurt.

Mai devreme, în aceeași seară.

Casa era lipită într-o parte de o alta și stătea cu spatele la un rambleu de cale ferată, exact așa cum o descrisese Tom. Și de data asta, înainte de a se apropia de ea, Brotherhood făcu o recunoaștere a locurilor. Strada era la fel de dreaptă ca șinele de cale ferată și părea la fel de lungă. Orizontul nu era tulburat de nimic în afară de soarele de

toamnă în amurg. Era acolo drumul, era rambleul cu stâlpii lui de telegraf și o cisternă, și mai era cerul imens al copilăriei zdrențăroase a lui Brotherhood, întotdeauna acoperit de norii albi lăsați de locomotivele cu aburi ce se hurducau printre mlaștini, spre Norwich. Casele erau toate construite după același plan și, în timp ce le studia, simetria lor i se păru frumoasă, fără să priceapă de ce. Asta e ordinea lucrurilor, își zise el. Aceste șiruri de mici sicrie englezești sunt ce am crezut că apăr. Oameni albi cumsecade, așezați în șiruri ordonate. Numărul 75 înlocuise poarta de lemn cu una din fier forjat, pe care se putea citi „Eldorado” scris cu litere cursive. Numărul 77 betonase aleea și încrustase cochilii în ea. Numărul 81 acoperise fațada cu lemn de tec în stil rustic. Iar numărul 79, cel spre care se îndrepta acum Brotherhood, se detașa prin drapelul britanic care flutura de pe un catarg frumos, vopsit în alb și înfipt exact la limita teritoriului său. Urmele adânci de pneuri ale unui vehicul greu brăzdau aleea mică acoperită cu pietriș. Un interfon cu grilaj era instalat chiar lângă soneria strălucind de lustruită ce era. Brotherhood apăsă butonul și așteptă. Un tunet de paraziți îi ură bun venit, urmat de o voce găfăită de bărbat.

— Cine naiba e?

— Sunteți domnul Lemon? spuse Brotherhood în interfon.

— Și dacă sunt, ce-i cu asta? zise vocea.

— Mă numesc Marlow. Mă întreb dacă n-am putea sta puțin de vorbă, într-o problemă personală.

— Am deja două și amândouă funcționează. Întinde-o.

Perdeaua din plasă care acoperea geamlâcul verandei fu trasă destul ca Brotherhood să poată zări un chip micuț, bronzat, lucitor, foarte ridat, care-l observa din umbră.

— S-o luăm altfel, zise Brotherhood mai blând, tot în interfon. Sunt un prieten al lui Magnus Pym.

Nou asalt al paraziților, în timp ce vocea de la celălalt capăt al firului părea că-și adună puterile.

— De ce naiba n-ai spus așa de la început? Vino să bei ceva.

În zilele noastre, Syd Lemon era un bătrân scund, solid, îmbrăcat de sus până jos în maro, ca un iepure. Părul

lui castaniu, fără o șuviță cenușie, era despărțit printr-o cărare ce pornea din mijlocul creștetului. Cravata lui maro avea desenate pe ea capete de cai care-i contemplau cu un aer neîncredător inima. Purta o elegantă jachetă maro de lână și pantaloni maro bine călcați, iar botul pantofilor lui maro strălucea ca niște castane. Din mijlocul unui labirint de riduri coapte la soare străluceau veseli doi ochi vioi ca de animal, deși respira anevoie. Se sprijinea într-un baston din lemn de porumbar, cu vârf din cauciuc, și când mergea își legăna șoldurile înguste, ca și cum ar fi purtat fustă.

— Data viitoare când mai apeși pe butonul soneriei ăsteia, spune doar că ești englez, îl sfătui el în timp ce-l conducea prin antreul micuț și imaculat.

Pe pereți, Brotherhood văzu fotografii de cai de curse și ale lui Syd Lemon mai tânăr, în ținută de Ascot.

— După aia spui clar ce te aduce la mine și eu îți spun din nou s-o întinzi, termină el, izbucnind în râs, și se întoarse greoi cu ajutorul bastonului, ca să-i poată face lui Brotherhood cu ochiul și să-i arate că era doar o glumă.

— Ce mai face derbedeul nostru? întrebă Syd.

— E-n plină formă, mulțumesc, zise Brotherhood.

Pe neașteptate, Syd se așeză pe un scaun cu spătar înalt, după care se aplecă cu grijă înainte, sprijinit de baston, ca o bătrânică ce-și caută o poziție cât mai confortabilă. Brotherhood văzu cearcănele adânci de sub ochii lui și vâlul de transpirație de pe frunte.

— Azi va trebui să faci dumneata onorurile casei, domnule, căci eu nu mă simt în formă, zise el. Acolo, în colț. Trebuie să ridici capacul. Eu vreau puțin whisky, să mă pună pe picioare, dumneata ia ce vrei.

Un covor gros maro se întindea de la un perete la celălalt. Un tablou cu un peisaj elvețian strălucitor atârna deasupra unui șemineu din cărămizi, lângă care trona un bar din lemn de nuc. Când Brotherhood săltă capacul, se auzi o melodie, spre marea plăcere a lui Syd.

— O recunoști, nu-i așa? spuse Syd. Ascult-o. Închide din nou capacul... Așa... Acum deschide-l. A început din nou.

— E Pe *sub arcade*, spuse Brotherhood zâmbind.

— Bineînțeles. Taică-său mi l-a dat. „Syd, mi-a zis, în

clipa asta nu-mi pot permite să-ți iau un ceas de aur și mă tem că am o mică problemă de lichidități în ce privește pensia ta. Dar am o mobilă care ne-a amuzat nespus în decursul anilor și care face vreo două, trei mii și aș vrea s-o iei tu, în semn de prietenie". Așa că ne-am dus, eu și Meg, cu camioneta, înainte ca artiștii de la sechestru să pună mâna pe ea. Asta s-a petrecut acum cinci ani. Cumpărase șase de la Harrods, pentru contactele lui. Mai rămăsese doar asta. Nu mi l-a cerut niciodată înapoi. „Tot mai cântă, Syd? mă întreba. Cele mai frumoase cântece le cânti cu o vioară veche, știi doar. Și eu mai sunt în stare de surprize". Și chiar era. Nicio broască nu era în siguranță în preajma lui. Până în ultima clipă. Nu m-am putut duce la înmormântare. Nu mă simțeam bine. Cum a fost?

— Mi s-a spus că a fost minunat, zise Brotherhood.

— Sper. Omul ăsta a însemnat ceva. Nu îngropau un fitecine. Omul ăsta dăduse mâna cu unii dintre mai-marii acestei țări. Ducei de Edinburgh îi spunea „Philip". Au scris despre el când a murit? M-am uitat prin câteva ziare, dar n-am găsit mare lucru. Mi-am zis apoi că probabil le păstrează pentru suplimentele de duminică. Desigur, cu ziariștii ăștia de pe Fleet Street nu poți să știi niciodată. Dacă m-aș fi simțit bine, m-aș fi dus până acolo și le-aș fi dat ceva bani, ca să fiu sigur. Nu cumva ești copoi, domnule?

Brotherhood râse.

— Semenii a copoi. Am făcut pușcărie din cauza lui, știai asta? De fapt, o mulțime dintre noi au făcut. „Lemon, îmi zice – totdeauna când voia foarte tare ceva mi se adresa cu numele de familie, habar n-am de ce – Lemon, o să mă bage la zdup din cauză c-am semnat documentele alea. Dar dac-aș spune că nu e semnătura mea și dacă tu ai spune c-ai falsificat-o, nimeni n-ar ști nimic, ce zici?" „Păi, am spus, eu aș ști. Aș sta o groază de timp la răcoare, i-am zis. Dacă statul la zdup te face mai deștept, o să ies de-acolo la fel de deștept ca Matusalem", i-am zis. Și totuși am făcut-o. Nu știu de ce. Mi-a zis c-o să-mi dea cincizeci de mii când o să ies. Știam că n-o să mi-i dea. Bănuiesc că poți numi asta prietenie. În zilele noastre nu mai găsești pe cineva care să-ți salveze viața pentru un bar ca ăsta. Să bem pentru el. Și în

sănătatea dumatăle.

— Noroc, zise Brotherhood și bău sub privirea aprobatoare a lui Syd.

— Dacă nu ești copoi, atunci ce ești? Ești cumva unul dintre filfizonii ăia de prieteni ai lui de la Foreign Office? Nu arăți a filfizon. Mai curând a boxer. Nu ai boxat niciodată? Întotdeauna, la box aveam locurile cele mai bune. Eram acolo în seara în care Joe Baksi i-a venit de hac bietului Bruce Woodcock. După meci a trebuit să facem baie, ca să spălăm sângele de pe noi. Ne-am dus pe urmă să facem un tur la Albany Club și acolo era Joe, așezat la bar, fără o zgârietură, cu două frumuseți lângă el, și Rickie îi spune: „De ce nu i-ai venit imediat de hac, Joe? De ce ai lungit-o atât, rundă după rundă?” Se pricepea grozav la cuvinte... Rickie, i-a spus Joe, n-am putut. Nu m-a lăsat inima, crede-mă. De fiecare dată când îl loveam, făcea uuuh... uuuh, uite-așa, și, crede-mă, n-am fost în stare să-l termin”.

Continuând să asculte, Brotherhood își lăsă privirea să întârzie pe urma unei mobile ce lipsea dintr-un colț al camerei. Avea formă pătrată, cam șaizeci de centimetri pe șaizeci, și fusese destul de grea ca să roadă covorul până la tramă.

— Era și Magnus cu voi în seara aia? Întrebă el jovial, aducând delicat conversația înapoi la scopul vizitei sale.

— Era prea mic, domnule, răspunse Syd cu hotărâre. Prea sensibil. Rickie l-ar fi luat, dar Meg a zis nu. „Lasă-l cu mine, i-a spus. Voi, băieții, duceți-vă, distrați-vă. Dar puștiul rămâne aici cu mine, ne ducem împreună la cinema, ne distrăm și cu asta basta”. Și când Meg spunea ceva de genul ăsta, nu avea rost să te cerți cu ea, nu merita. Fără ea, azi aș fi lefter. I-aș fi dat și ultimul sfanț pe care-l aveam. Meg însă a pus ceva deoparte. Îl cunoștea pe Syd al ei. Și pe Rickie îl cunoștea – chiar prea bine, îmi spun uneori. Și totuși, nu poți să-i reproșezi chestia asta. Era un escroc, pricepi? Toți eram escroci, dar tatăl puștiului era un foarte mare escroc. Mi-a trebuit mult timp ca să-mi dau seama. Și cu toate astea, dacă s-ar întoarce, am face la fel.

Râse, deși se vedea că-i face rău.

— La fel și mai mult, pun pariu că așa am face. Puștiul

are probleme?

— De ce-ar avea? spuse Brotherhood, luându-și privirea din colțul camerei.

— Dumneata trebuie să-mi spui. Dumneata ești copoiul, nu eu. Cu o mutră ca a dumitale, ai putea să conduci o pușcărie. N-ar trebui să stau de vorbă cu dumneata. O simt. Într-o zi m-am dus la birou. Audley Street. Mount Street. Chester Street. Old Burlington. Conduit Park Lane. Întotdeauna cele mai bune adrese. Nimic nu părea schimbat. Totul în ordine. Recepționera era acolo, stând la biroul ei ca Mona Lisa. „Bună dimineața, domnule Lemon”. „Bună dimineața, iubito”. Dar am simțit. Am văzut pe fața ei. Am auzit tăcerea. „Cucu, mi-am zis. Copoi. Au o mică discuție cu Rickie. Evaporează-te, Syd, șterge-o prin ușa din dos”. Nu m-am înșelat niciodată. Nici măcar o dată. Chiar dac-a trebuit să fac douăsprezece luni fără suspendare când m-au prins, întotdeauna mi-a spus mie nasul când începeau necazurile.

— Când l-ai văzut ultima oară?

— Acum vreo doi ani. Poate mai mult. S-a ținut deoparte după plecarea lui Meg. Nu știu de ce. Aș fi crezut că o să vină mai des, dar n-avea chef. Presupun că nu-i plăcea ca oamenii să moară și să-l lase. Nu-i plăcea ca oamenii să fie săraci, să nu mai spere în nimic. Știi că a candidat o dată pentru parlament? Și ar fi ieșit, dacă începeam cu o săptămână mai devreme. La fel și cu caii. Întotdeauna luau prea târziu finisul. Bineînțeles, îmi telefona. Întotdeauna a adorat telefonul. Nu era mulțumit dacă nu suna tot timpul.

— Mă refeream la Magnus, spuse Brotherhood cu răbdare în glas. La puști.

— Mi-am închipuit eu, zise Syd.

Începu să tușească. Whisky-ul lui stătea pe masă, în fața lui, dar nu-l atinsese, deși i-ar fi fost ușor să ajungă la el. Nu mai bea, își zise Brotherhood. Și l-a pus numai de decor. Tușea se opri și-l lăsă fără suflare.

— Magnus a venit să te vadă, zise Brotherhood.

— Zău? N-am observat. Când a fost asta?

— Când s-a dus la Tom. După funeralii.

— Nu mai spune! Și cum anume?



— A venit aici cu mașina. A stat cu dumneata. Ați vorbit despre vremurile de altă dată. Se bucura c-a venit. I-a spus lui Tom după aia. „Am stat de vorbă cu Syd, i-a spus. Exact ca pe vremuri”. Voia ca toată lumea să știe.

— El ți-a zis?

— I-a spus lui Tom.

— Dumitale nu ți-a spus. Altfel n-ai avea de ce să vii aici, întotdeauna am gândit așa. Nu m-am înșelat niciodată. „Dacă polițaii întreabă, înseamnă că nu știu. Așa că nu le spune. Dacă întreabă și știu, încearcă să te prindă cu ceva, deci nici în cazul ăsta nu le spune”. Îi repetam același lucru lui Rickie, dar el nu mă asculta. Poate pentru că era francmason. Credea că, cu cât vorbește mai mult, cu atât e mai invulnerabil. Așa l-au prins în nouă cazuri din zece. Se turna el singur.

Făcu o pauză foarte scurtă.

— Ascultă-mă, domnule. Fac un târg cu matale. Îmi spui ce vrei și eu ți spun să-ți iei valea. Ce zici?

Urmă o lungă tăcere, dar zâmbetul răbdător al lui Brotherhood nu obosi.

— Spune-mi și mie ceva. Ce caută drapelul englez chiar în fața casei? Are vreo semnificație, sau e doar ca o floare mare în grădină?

— E o sperietoare împotriva străinilor și a copoilor.

Ca și cum i-ar fi arătat o fotografie de familie, Brotherhood scoase bucata verde de carton pe care i-o arătase lui Sefton Boyd.

Syd pescui din buzunar o pereche de ochelari și o citi pe față și pe dos. Un tren trecu cu zgomot asurzitor, dar nu păru că-l aude.

— E falsă? Întrebă.

— Lucrez de partea steagului, zise Brotherhood. Așa că s-ar putea să fie falsă.

— Ar putea fi. Orice poate fi.

— Ai luptat în Armata a VIII-a, nu-i așa? Am înțeles că te-ai ales și cu o mică medalie la El-Alamein. Și ea era falsă?

— Ar fi putut să fie.

— Magnus Pym a cam dat de necaz, zise Brotherhood. Ca să fiu cât se poate de sincer cu dumneata, cum încerc

întotdeauna să fiu, se pare că pentru moment a dispărut.

Fața micuță a lui Syd se încordase. Respirația îi devenise mai zgomotoasă și mai rapidă.

— Cine l-a făcut să dispară? Dumneata? Nu s-a băgat cu băieții lui Muspole, nu-i așa?

— Cine e Muspole?

— Un prieten de-al lui Rickie. Cunoștea o groază de oameni.

— Poate l-a răpit cineva, poate s-a ascuns. Juca un joc primejdios cu niște străini foarte răi.

— Străini zici? Păi știa străineza, nu-i așa?

— Lucra, în secret, pentru țara lui. Și pentru mine.

— În cazul ăsta nu-i decât un prost, spuse Syd furios și, scoțând o batistă perfect călcată din buzunar, își șterse fața lucind de sudoare. Nu mi-e milă de el. Meg a prevăzut lucrul ăsta. O s-o termine rău, spunea. Băiatul ăsta are suflet de copoi, ține minte ce ți-am spus. E născut turnător.

— Nu era vorba de turnătorie, își risca pielea, zise Brotherhood.

— Așa zici dumneata. Poate că așa și crezi. Ei bine, te înșeli. Băiatul ăsta nu era niciodată mulțumit. Nici bunul Dumnezeu nu era destul de bun pentru el. Întreab-o pe Meg. Nu poți. A plecat. Meg era tare isteasă. Era femeie, dar avea un ochi mai sigur decât noi doi și decât jumătate din lumea asta la un loc. Voia să joace pe amândouă tablourile împotriva centrului, știu eu ce spun. Meg a zis întotdeauna că așa va face.

— Cum arăta când a venit să te vadă?

— Sănătos. Ca toată lumea. Cu bujori în obrăjorii lui afurisiți, întotdeauna mi-am dat seama când voia ceva. Era fermecător, ca taică-său. L-am zis: „Dacă mă uit la tine, cred că nu ți-ar strica să pari ceva mai trist”. Nici n-a vrut să audă. A fost o ceremonie minunată, Syd, mi-a spus. Ți-ar fi plăcut grozav”. Asta era praf în ochi, ca să intre în discuție. „Stăteau înghesuiți ca sardelele și tot nu încăpeau în biserică.”, Aiurea”, i-am zis. „Piața era neagră de lume, oamenii stăteau la coadă de-a lungul străzii, Syd. Cred că erau o mie de persoane. Dacă irlandezii ar fi pus o bombă, ar fi lipsit țara de cele mai grozave creiere”. „Philip a fost?” l-am

întrebat. „Sigur c-a fost”. Dar cred că nu se putea să fi fost, altfel ar fi scris în ziare și ar fi arătat la televizor. Mă rog, s-ar fi putut să meargă incognito. Am auzit că o fac deseori, din cauza irlandezilor. Pe vremuri avea un prieten. Kenny Boyd. Mama lui era o lady. Între Rick și mătușă-sa fusese ceva. Poate s-a dus la tânărul Kennie. E posibil.

Brotherhood negă din cap.

— Belinda? întotdeauna a fost o fată de treabă, deși a fraierit-o încă de la început. Oricând s-ar fi putut duce la Belinda.

Brotherhood negă din nou.

— Totuși, o mie de persoane la înmormântare, se minună Syd. Creditori, poate. Pe Rick nu-l poți plânge cu adevărat. Sincer să fiu, mai degrabă îți vine să scoți un suspin de ușurare. După care te uiți în portofel și-i mulțumești dragei de Meg c-a mai rămas ceva și pentru tine. Nu i-am spus puștiului toate astea. Nu se cuvenea. Dar Philip a fost? Ai auzit cumva că Philip ar fi fost?

— A mințit, zise Brotherhood.

Syd păru șocat.

— Aha, chestia asta e cam greu de încasat. Vorbe de copoi. Magnus mă fraierea, cum făcea și taică-său.

— De ce? întrebă Brotherhood.

Syd nu-l auzi.

— Ce voia? insistă Brotherhood. De ce s-ar fi ostenit atât să te fraierească?

Syd exagera. Se încruntă. Își țuguie buzele. Își șterse vârful nasului bronzat.

— Îmi voia binele, nu-i așa? spuse el cu o veselie forțată. Voia să mă legene cu cuvinte frumoase. „Mă duc să-i ridic moralul bătrânului Syd. Îl fac să se simtă bine”. O, noi am fost întotdeauna prieteni. Prieteni la cataramă. De multe ori eram ca un tată pentru el. Iar Meg era o mamă fantastică. Poate, cu vârsta, pierduse talentul de a minți. Sau poate că nu-l avusese de la bun început. Tot ce voia era să facă o faptă bună. Puțină mângâiere, nimic mai mult. Eu te consolez pe tine, tu mă consolezi pe mine, întotdeauna a ținut la Meg, pricepi? Chiar dacă ea nu s-a lăsat dusă. Totuși e fidel. Recunosc asta.

— Cine e Wentworth? Întrebă Brotherhood.

Chipul lui Syd se închise ca o uşă de puşcărie.

— Cine să fie, bătrâne?

— Wentworth.

— Nu. Nu, nu cred. Nu cred că ştiu vreun Wentworth.

Doar un loc. De ce, e vreun Wentworth care-i face probleme?

— Sabina. A pomenit vreodată de Sabina?

— E un cal de curse, nu-i așa? Nu s-a vorbit de o prinţesă Sabina la Cupa de Aur de anul trecut?

— Cine e Poppy?

— Ia te uită. Magnus s-a apucat iar de pipiţe? La drept vorbind, n-ar fi fiul lui taică-său dacă n-ar face-o.

— De ce a venit aici?

— Ți-am spus. Pentru mângâiere.

Apoi, printr-un fel de magnetism crud, privirea lui Syd devie spre locul unde se aflate o piesă de mobilier, înainte de a reveni, prea obraznică, la Brotherhood.

— Așa deci, zise Syd.

— Vrei, te rog, să-mi spui ceva? zise Brotherhood. Ce era acolo în colț?

— Unde?

— Acolo.

— Nimic.

— O mobilă. Survenire.

— Nimic.

— Ceva de-al nevestei, pe care l-ai vândut?

— Al lui Meg? N-aș vinde ceva ce i-a aparținut lui Meg nici dac-aș muri de foame.

— Atunci de la ce sunt urmele alea?

— Ce urme?

— Alea pe care ți le arăt. Pe covor. Cine le-a lăsat?

— Zânele. Ce te privește?

— Ce legătură au cu Magnus?

— Niciuna. Ți-am spus. Nu repeta tot timpul același lucru. Mă enervează.

— Unde e?

— S-a dus. Nu e nimic. Absolut nimic.

Lăsându-l pe Syd pe scaun, Brotherhood urcă în fugă scara îngustă, câte două trepte deodată. În fața lui era baia.

Aruncă o privire înăuntru, apoi intră în dormitorul principal din stânga. Un divan roz cu volănașe umplea aproape toată camera. Se uită sub el, ridică pernele, le pipăi. Deschise dulapul și dădu la o parte șiruri de pardesie din păr de cămilă și rochii scumpe. Nimic. De cealaltă parte a palierului se afla un al doilea dormitor, dar nu era în el nicio mobilă grea de șaizeci pe șaizeci, doar mormane de valize foarte frumoase din piele albă. Întorcându-se la parter, inspectă sufrageria și bucătăria și, pe fereastra din spate, grădina minusculă ce ajungea până la rambleu. Nu exista nicio cabană, niciun garaj. Reveni în salon. Tocmai trecea un alt tren. Așteptă să se stingă zgomotul înainte să vorbească. Syd ședea în continuare în fotoliu, mult aplecat în față. Măinile le avea încleștate pe mânerul bastonului, bărbia se sprijinea de ele.

— Și urmele de pneuri de pe alee? întrebă Brotherhood. Tot zânele le-au făcut?

Atunci Syd vorbi. Ținea buzele strânse și părea că fiecare cuvânt îl făcea să sufere.

— Poți să juri, copoiule, poți să-mi dai cuvântul că e pentru țara lui?

— Da.

— Ce a făcut, chiar dacă nu cred și nu vreau să știu, este sau ar putea fi împotriva patriei?

— Ar putea fi. Cel mai important, pentru noi toți, e să-l găsim.

— Și iadul să te mănânce dacă mă minți?

— Iadul să mă mănânce.

— Sper, copoiule. Pentru că-l iubesc pe băiatul ăsta, dar niciodată n-am făcut ceva împotriva țării mele. A venit aici ca să mă ducă, așa e. Voia fișetul. Fișetul ăla vechi și verde pe care Rick mi-l dăduse să am grijă de el cât era el plecat în călătorie., Acum că Rick a murit, poți să-mi dai hârtiile lui. E în ordine", mi-a zis. „E legal. Sunt ale mele. Eu sunt moștenitorul lui, nu-i așa?"

— Ce hârtii?

— Viața tatălui său. Toate datoriile lui. Secretele lui, ai putea spune. Întotdeauna Rickie le-a ținut în fișetul ăsta special. Ce ne datora tuturor. Într-o zi avea să ne

răsplătească pe toți, n-o să mai ducem lipsă de nimic. La început am zis că nu. Cât a trăit Rickie, mereu spuseseam nu și nu vedeam ce anume se schimbase. „E mort, am spus. Lasă-l în pace. Nimeni n-a avut vreodată un prieten mai bun decât tatăl tău și știi asta, așa că nu mai pune întrebări și vezi-ți mai departe de viața ta”, i-am spus. Sunt câteva chestii nasoale în fișetul ăla. Wentworth e unul dintre ele. Nu cunosc celelalte nume pe care le-ai pomenit. Poate că sunt și ele acolo.

— Poate că sunt.

— A tot încercat să mă convingă, așa că până la urmă am spus: „Ia-l”. Dacă Meg ar fi fost aici, nu l-ar fi luat niciodată, moștenitor legal sau nu, dar ea a plecat. N-am fost în stare să-l refuz, ăsta-i adevărul. Niciodată n-am fost în stare, cum nu eram nici cu taică-său. Voia să scrie o carte. Nici chestia asta nu mi-a prea plăcut. „Taică-tău n-a avut niciodată încredere în cărți, puștiule, i-am zis. Știi lucrul ăsta. El făcuse școala vieții”. N-a vrut să mă asculte. Niciodată nu ascultă când vrea ceva. „Bine, am spus. Ia-l. Poate că asta o să te ajute să ți-l scoți din gând. Bagă-l în mașină și șterge-o, i-am zis. O să-l rog pe Mick, zdrahonul de alături, să te ajute”. N-a vrut. „Nu-l bag în mașină, mi-a zis. Mașina nu merge în același loc cu fișetul.”, foarte bine, am spus. Atunci lasă-l aici și taci naibii din gură”.

— A mai lăsat și altceva?

— Nu.

— Avea cu el o servietă?

— O chestie neagră fistichie, cu însemnele reginei pe ea și cu două broaște.

— Cât a stat aici?

— Destul ca să mă ducă de nas. O oră, jumătate de oră, de unde să știu? Nici n-a vrut să ia loc. Nu putea. Tot timpul s-a fâțâit încolo și-ncoace cu cravata aia neagră, zâmbind. Se uita mereu afară pe fereastră. „Hei! i-am spus. Ce bancă ai spart? Spune-mi ca să-mi scot imediat banii”. De obicei râdea la glume de genul ăsta. N-a râs, dar zâmbea tot timpul. Înurmormântările pot avea efecte ciudate, nu-i așa? Oricum, m-aș fi lipsit bucuros de zâmbetul lui.

— Și-atunci a plecat. Cu fișetul?

— Bineînțeles că nu. Doar știi că a trimis camionul.

— Da, sigur, zise Brotherhood, blestemându-și prostia.

Ședea aproape de Syd și-și așezase paharul cu whisky lângă al lui, pe masa indiană din aramă ciocănită, pe care Syd o freca până lucea ca soarele Orientului. Syd vorbea fără niciun chef și vocea aproape că nu i se mai auzea.

— Câți erau?

— Doi tipi.

— I-ai servit cu o ceașcă de ceai?

— Sigur că da.

— Le-ai văzut camionul?

— Sigur că l-am văzut. Doar îi așteptam, nu-i așa? Pe aici, un camion e distracție mare.

— De la ce firmă erau?

— Nu scria nimic. Era un camion oarecare. Părea închiriat.

— Ce culoare avea?

— Verde.

— Închiriat de la cine?

— De unde să știu?

— Ai semnat ceva?

— Eu? Nu ești întreg la cap? Au băut un ceai, l-au încărcat și duși au fost.

— Unde-l duceau?

— La depozit, nu crezi?

— Unde e depozitul?

— La Canterbury.

— Ești sigur?

— Sigur că sunt sigur. Canterbury. Livrare pentru Canterbury. Pe urmă s-au plâns cât era de greu. Așa fac întotdeauna, speră să le iasă ceva în plus.

— Au zis că livrarea era pentru Pym?

— Canterbury. Ți-am mai spus.

— Deci nu ți-au spus niciun nume?

— Lemon. Treceți pe la Lemon, luați pachetul pentru Canterbury. Eu sunt Lemon. Deci răspunsul e Lemon.

— Ai văzut numărul camionului?

— Cum să nu! L-am și notat! Asta-i pasiunea mea, numerele camioanelor.

Brotherhood reuși să zâmbească.

— Poți măcar să-ți amintești ce marcă de camion era? întrebă el. Semne particulare, chestii de genul ăsta?

Era o întrebare nevinovată, pusă pe un ton nevinovat. Nici măcar Brotherhood, punând-o, nu se aștepta la prea mult. Era genul de întrebare care, nepusă, lasă un gol, dar pusă nu aduce niciun fel de dividende; face parte din bagajul anchetatorului. Dar a fost ultima pe care Brotherhood i-a pus-o lui Syd în seara aceea târzie de toamnă și, de fapt, a fost ultima pe care a pus-o în scurtă, dar disperată lui goană după Pym, căci după aceea nu-i mai rămase decât să se concentreze asupra răspunsurilor. Syd refuză net să răspundă. Începu să spună ceva, pe urmă însă se răzgândi și închise gura cu un „clac” scurt. Își ridică bărbia de pe mâini, își îndreptă capul, apoi, treptat, întregul corp se smulse cu greu de pe scaun, ascultând parcă de o trompetă depărtată ce-l chema la ultima lui paradă. Spinarea i se încordă și se sprijini în baston.

— Nu vreau ca băiatul ăsta să facă pușcărie, spuse el cu o voce răgușită. Mă auzi? Și n-am de gând să te ajut să-l bagi la zdup. Tatăl lui a fost la închisoare. Eu am fost la închisoare. Și nu vreau ca băiatul lui să ajungă și el. Chestia asta mă deranjează. N-am nimic personal cu tine, copioile, dar șterge-o.

S-a terminat, își zise Brotherhood calm, îmbrățișând cu privirea masa de conferințe în jurul căreia stăteau o mulțime de persoane din apartamentul de la etajul cinci al lui Brammel. ăsta e ultimul meu ospăț cu voi. Când o să ies pe ușa asta, o să fiu băiatul de șaiszeci de ani al unui maestru de vânătoare. Vreo douăsprezece perechi de mâini zăceau sub lumina plafonierei ca niște cadavre așteptând să fie identificate. La stânga lui lânzezeau mânecile din lână pieptănată, făcute de comandă, ale reprezentantului de la Foreign Office, un oarecare Domey. Pe butoni avea lei heraldici. Imediat lângă Domey se odihneau unghiile imaculate ale maestrului său Brammel, a cărui proveniență din Mid-Surrey nu mai trebuia subliniată. Lângă Bo ședea Mountjoy, de la cabinetul prim-ministrului. Pe urmă ceilalți. Datorită stării de detașare crescândă care-l cuprinsese,



Brotherhood nu mai era în stare să spună ce voci aparțineau diferitelor mâini. Nu că ar mai fi avut vreo importanță, pentru că în seara aceea erau cu toții o singură voce și o singură mână moartă. Oamenii aceștia formează corporația pe care cândva o credeam mai puternică decât suma celor ce o compun, își zise el. Am asistat în cursul vieții mele la nașterea avionului cu reacție, a bombei atomice și a calculatorului, și la moartea societății britanice. Nu ne-a mai rămas nimic de înlăturat, în afară de noi înșine. Aerul închis al miezului de noapte mirosea a putred. Nigel citea certificatul de deces.

— Au așteptat în fața casei lui Lumsden până la șase și douăsprezece minute, după care au telefonat de la o cabină din capătul străzii. Doamna Lumsden a răspuns că ea și cu femeia de serviciu tocmai o căutau pe doamna Pym. Mary ieșise să se plimbe puțin în grădina din spatele casei și nu se mai întorsese. Lipsea de mai bine de o oră. În grădină nu era. Lumsden se afla la reședința ambasadorului. Se pare că acesta îl chemase la el.

— Sper că nimeni nu va încerca să-i scoată vinovați pe soții Lumsden, declară Domey.

— Sunt sigur că nu, zise Bo.

— N-a lăsat niciun mesaj, nicio vorbă pentru nimeni, continuă Nigel. Părise preocupată toată ziua, dar ce vreți mai normal? Am verificat la companiile aeriene și am aflat că avea o rezervare pentru Londra, la zborul British Airways de mâine-dimineață, clasa întâi. Ca adresă a dat hotelul Imperial din Viena.

— De azi-dimineață, îl corectă cineva și Brotherhood văzu cum ceasul de aur al lui Nigel se întoarce brusc spre privirea acestuia.

— Zborul de azi-dimineață, admise Nigel iritat. Când am căutat-o la Imperial, nu era în cameră și când am încercat la aeroport a doua oară, am constatat că reținuse un loc de pe lista de așteptare pentru ultimul zbor al zilei, Lufthansa, spre Frankfurt. Din nefericire, informația asta am căpătat-o abia după ce zborul de Frankfurt aterizase la destinație.

V-a tras pe sfoară, își zise Brotherhood cu o satisfacție

apropiată de mândrie. E o fată bună și cunoaște jocul.

— Păcat că n-ați aflat de Frankfurt prima oară când v-ați dus la aeroport, spuse cu tupeu o voce incredulă de la capul mesei.

— Sigur că-i păcat, i-o tăie Nigel. Dar, dacă ai fi ascultat cu mai multă atenție, ai fi auzit că a reținut un loc de pe lista de așteptare. Lista oficială a zborului n-a fost completată cu numele ei până în momentul decolării.

— Oricum mi se pare că e cam multă dezordine, spuse Mountjoy. Nu există și o listă de îmbarcare neoficială?

„Nu, își spuse Brotherhood. Nu e dezordine. Ca să ai dezordine, mai întâi trebuie să fie ordine. Asta e inerție, e ceva normal. Ce a fost cândva un mare serviciu, azi nu mai e decât un fel de hibrid imposibil de urnit – pe jumătate organism birocratic, pe jumătate corsar, folosind de fiecare dată argumentele unuia pentru a-l distruge pe celălalt”.

— Bine, deci unde e acum? întrebă cineva.

— Nu știm, spuse Nigel cu satisfacție. Și dacă nu vrem să le cerem nemților – și, în treacăt fie spus, americanilor – să scotocească fiecare hotel din Frankfurt, șansă care pare cel puțin îndepărtată, nu prea văd ce-am putea face. Sau ce-am fi putut face. Zău așa.

— Jack? zise Brammel.

Brotherhood auzi o versiune mai bătrână a propriei voci răsunând în obscuritate.

— Dumnezeu știe, zise el. Probabil că acum stă cuminte la Praga.

Din nou Nigel:

— După câte știm, n-a făcut până acum nimic reprobabil. N-o putem ține prizonieră împotriva voinței ei, știți asta. E un cetățean liber. Și dacă fiul ei va dori să se ducă la ea săptămâna viitoare, nici în privința asta nu prea avem ce face.

Mountjoy dădu glas unei îngrijorări mai vechi.

— Cred că interceptarea convorbirii telefonice de la ambasada americană este extraordinară. Acea doamnă Lederer de la Viena striga la soțul ei din Londra că a văzut două persoane care făceau schimb de mesaje în biserică. Vorbea despre biserica noastră. Mary era acolo. N-ar fi

trebuie să deducem anumite lucruri de aici?

Nigel avea răspunsul gata pregătit:

— Am aflat cu mult după ce evenimentul se petrecuse. Cei care au făcut transcrierea n-au văzut nimic dramatic în această interceptare și, nimic mai firesc, ne-au transmis-o abia la douăzeci și patru de ore după ce convorbirea telefonică avusese loc. Așa se face că informația care ar fi putut să ne alerteze – și anume că s-ar putea ca Mary să fi fost văzută ieșind dintr-o casă conspirativă cehă, unde bărbatul acela, Petz și așa mai departe, mai stătuse și altă dată – a ajuns la noi înainte de interceptarea telefonică. E greu să ne condamni că n-am pus carul înaintea boilor, nu crezi?

Nimeni nu părea să știe dacă era sau nu posibil să li se reproșeze ceva.

Mountjoy spuse că venise momentul să ia o poziție. Domey adăugă că trebuia neapărat să se hotărască dacă să recurgă sau nu la sprijinul poliției și să distribuie fotografia lui Pym, orice s-ar întâmpla. La aceste cuvinte, Brammel se trezi brusc la viață.

— Dacă facem asta, putem trage imediat obloanele, zise el. Suntem atât de aproape de țintă. Am impresia că arde, nu-i așa, Jack?

— Mă tem că nu, răspunse Brotherhood.

— Ba sigur suntem!

— E o simplă supoziție. Încă. Avem nevoie de camionul de transportat mobilă. Nici asta nu va fi o treabă ușoară. S-ar putea să fi folosit intermediari, transportul să se fi făcut în etape. Poliția știe cum să se ocupe de genul ăsta de lucruri. Noi n-avem nicio șansă. Folosește numele de Canterbury. Sau așa credem noi. Asta pentru că, în trecut, toate numele lui conspirative au fost nume de localități, ca și cum ar avea un tic. Colonelul Manchester, domnul Hull, domnul Gulworth. Pe de altă parte, s-ar putea să fi dus fișetul la Canterbury și Pym să fie acolo. Sau l-au dus la Canterbury și Pym nu e acolo. Ne trebuie un loc la malul mării și o casă cu o femeie în ea, pe care ar părea c-o iubește. Nu e în Scoția sau în Țara Galilor, pentru că acolo spune că este. Nu putem să cercetăm cu lupa fiecare oraș din Marea Britanie, așezat la

malul mării. Poliția da.

— E nebun, comentă o fantomă.

— Da, e nebun. Ne trădează de mai bine de treizeci de ani, și până acum n-am fost în stare să-l internăm. E vina noastră. Așa c-ar trebui să recunoaștem că reușește de minune să facă pe întregul la minte când are nevoie și că e foarte bun meseriaș. E cineva mai aproape de a da de el decât mine?

Ușa se deschise și se închise. Kate stătea în dreptul ei cu brațele pline de dosare cu dungi roșii. Era palidă și avea mișcările sigure ale unei somnambule. Puse câte un dosar în fața fiecărui invitat.

— Chiar acum au sosit de la Sig Int, îi spuse ea numai lui Bo. Au studiat transcripțiile cehe cu ajutorul lui *Simplicissimus*. Rezultatele sunt pozitive.

La șapte dimineața, străzile Londrei erau pustii, dar Brotherhood mergea ca și cum ar fi colcăit de lume, cu spinarea dreaptă în mijlocul celor ce se clătinau pe picioare, un bărbat sigur pe el în mijlocul mulțimii. Un polițist singuratic îi ură bună dimineața. Brotherhood era genul de om pe care-l salută polițiștii. Mulțumesc, domnule polițist, răspunse el în gând, pășind cu și mai multă hotărâre. Tocmai i-ai zămbit prietenului celui mai nou trădător despre care vei afla mâine – celui care s-a bătut împotriva tuturor criticilor lansate la adresa prietenului său, până când cazul a devenit de necontestat, după care s-a bătut cu apărătorii acestui prieten, când adevărul a devenit de nesuportat. Cum de-am început să-l înțeleg? se miră el, minunându-se de propria-i toleranță. Cum se face că în inima mea, dacă nu în capul meu, simt o undă de simpatie pentru omul care, toată viața lui, mi-a transformat succesele în eșecuri? M-a obligat să plătesc tot ce l-am obligat să facă.

„Ți-ai făcut-o cu mâna ta”, spusese Belinda. Și-atunci cum se explică faptul că, exact cum se întâmplase când un glonț îi străpunsese brațul, nu simțea încă durerea?

E la Praga, își zise el. Vânătoarea din ultimele zile fusese o lucrătură a cehilor, ca să ne oblige să căutăm unde nu trebuia, în timp ce-l puneau la adăpost. Mary n-ar fi plecat niciodată dacă Magnus nu s-ar fi aflat deja acolo. Mary

nu s-ar fi dus niciodată acolo, punct.

S-ar fi dus? Nu s-ar fi dus? Nu știa și n-ar fi crezut pe nimeni care ar fi pretins că știe. Să părăsească Plush și tot ce făcea din ea o englezoaică? Pentru Magnus?

N-ar face-o niciodată.

Ar face-o pentru Magnus.

Pentru ea, Tom e pe primul loc.

Ar rămâne.

L-ar lua pe Tom cu ea.

Am nevoie de o femeie.

O cafenea deschisă toată noaptea se afla la colțul de pe Half Moon Street și, în alte diminețe, devreme, Brotherhood s-ar fi oprit ca să le lase pe curvele obosite să se joace cu câinele lui, în timp ce el s-ar fi ocupat de ele, le-ar fi comandat o cafea și ar fi trâncănit cu ele, pentru că-i plăceau felul lor de a fi, curajul lor și amestecul de înțelepciune și de stupiditate ce exista în ele. Dar câinele lui era mort, la fel ca și simțul umorului, pentru moment cel puțin. Descuie ușa și se îndreaptă spre bufetul în care ținea votca. Își turnă o jumătate de pahar mare, fără gheață, și-l dădu peste cap. Umplu cada, dădu drumul la radioul cu tranzistori și-l luă cu el în baie. Știrile nu vorbeau decât despre catastrofe în întreaga lume, dar nu și despre o pereche de diplomați britanici care să fi apărut la Praga. Dacă cehii vor să atragă atenția, o vor face la prânz, ca să prindă emisiunile de seară de la televiziune și ziarele de mâine, își zise el. Începu să se bărbierească. Sună telefonul. E Nigel, ca să-mi spună că l-au găsit, că fusese tot timpul la clubul lui. E ofițerul de serviciu, ca să-mi raporteze că Ministerul Afacerilor Externe de la Praga a anunțat pentru mâine la prânz o conferință de presă pentru corespondenții străini. E Steggie, ca să-mi spună că-i plac bărbații puternici.

Închise radioul, se duse gol în salon, ridică receptorul și spuse „Da?”, înainte de a auzi un țcănit, iar apoi nimic. Își strânse buzele, ca să se silească să nu vorbească. Se ruga. Fără nicio îndoială, se ruga. Vorbește, se ruga. Spune ceva. Atunci auzi: trei țcănituri scurte cu o monedă sau o pilă de unghii în microfon. Procedeu de la Praga. Căutând în jur un obiect metalic, zări stiloul pe birou și izbuti să-l apuce fără să

lase telefonul din mână. Ciocăni o dată, drept răspuns: „sunt gata”. Încă două tăcănături, pe urmă din nou trei. „Rămâi unde ești, zicea mesajul. Am informații pentru tine”. Ciocăni de patru ori cu stiloul în microfon și auzi două ciocănături, drept răspuns, înainte ca interlocutorul să închidă. Își petrecu degetele prin părul tăiat perie. Luă paharul cu votcă și se așeză la birou, unde își îngropă capul în palme. „Rămâi în viață, se rugă el. E rețeaua. E Pym, care rezolvă totul. Nu-ți pierde mințile. Sunt aici, dacă asta-mi ceri. Sunt aici și aștept următorul tău semnal. Nu mă chema din nou până nu ești gata”.

Telefonul sună strident pentru a doua oară. Ridică receptorul, dar nu era decât Nigel. „Descrierea și fotografia lui Pym au plecat spre toate stațiile de poliție din țară”, îi spuse el. Firma era legată numai de liniile telefonice operaționale. Bo dăduse ordin să se deconecteze toate liniile cu Whitehall. Presa se îngrămădea deja la ușa de la intrare. „De ce m-a chemat? se întrebă Brotherhood. Se simte singur sau vrea să-mi dea prilejul să-i spun că tocmai am primit un telefon ciudat de la un informator care a folosit procedeul praghez? E un telefon ciudat, hotărî”.

— Cineva tocmai mi-a făcut o glumă proastă la telefon, folosind semnalul ceh, spuse el. I-am cerut, codificat, să vorbească, dar n-a vrut. Dumnezeu știe despre ce era vorba.

— Mă rog, dacă apare ceva, anunță-ne imediat. Folosește linia operațională.

— Mi-ai mai spus, zise Brotherhood.

Aștepta din nou. Se gândea la toți informatorii care pășiseră vreodată pe un teritoriu interzis. Nu te grăbi. Mergi încet și cu grijă. Nu intra în panică. Nu fugi. Nu te grăbi. Alege cabina telefonică. Auzi o bătaie în ușă. Vreun nenorocit de reprezentant comercial. Kate, care a luat o doză prea mare. E tâmpitul ăla de arab care stă la etajul de dedesubt și care crede mereu că baia mea curge la el. Puse pe el un halat de casă, deschise ușa și dădu de Mary. O trase înăuntru și trânti ușa. Niciodată n-a știut ce l-a apucat pe urmă. Ușurare sau furie, remușcări sau indignare. O palmui o dată, pe urmă o palmui din nou și, în vremuri normale, ar fi dus-o direct în pat.

— Există un loc care se cheamă Farleigh Abbott, lângă Exeter, spuse ea.

— Ei și?

— Magnus i-a spus că a instalat-o pe maică-sa într-o casă la mare, în Devon.

— Cui i-a spus?

— Lui Poppy. Ofițerului ceh de legătură. Au fost studenți în aceeași perioadă la Berna. Crede că Magnus o să se omoare. Mi-am dat dintr-odată seama că în incinerator, împreună cu secretele, se află pistolul centralei. Nu-i așa?

— De unde știi că e la Farleigh Abbott?

— Mi-a vorbit despre mama lui din Devon. N-are mamă. Singurul loc pe care-l știe în Devon e Farleigh Abbott. „Când locuiam în Devon”, spunea mereu. Sau „Hai să plecăm în vacanță în Devon”. Întotdeauna era vorba despre Farleigh Abbott. Nu ne-am dus niciodată și, în cele din urmă, n-a mai vorbit despre asta. Rick îl ducea adesea acolo, după școală. Organizau picnicuri și mergeau cu bicicleta pe plajă. Este unul dintre locurile lui idilice. E acolo cu o femeie. Știu că-i așa.

## CAPITOLUL 15

Îți poți imagina, Tom, cu ce orgoliu în inima-i tânără sărbători strălucitul nostru amant și ofițer de informații împlinirea celor doi ani de serviciu loial sub drapel, în îndepărtata Austrie, și se pregăti de întoarcerea la viața civilă în Anglia. Despărțirea de Sabina se dovedi mai puțin sfâșietoare decât se temuse, căci, pe măsură ce se apropia ziua plecării, fata simula o indiferență specific slavă.

— Voi fi o femeie fericită, Magnus. Nevestele tale englezoaice n-or să se uite acru la mine. Voi fi economistă și o femeie liberă, nu curtezana unui soldat frivol.

Nimeni nu-i mai spusese până atunci lui Pym că ar fi frivol. Ba chiar își luă concediu înainte de plecarea lui, ca să evite suferința despărțirii. E curajoasă, își spuse Pym. Despărțirea de Axei, chiar dacă îngreunată de zvonurile legate de epurări iminente, fu și ea destul de ușoară.

— Sir Magnus, orice s-ar întâmpla cu mine, am făcut o treabă bună împreună, îi spuse el, stând față în față, în lumina serii, lângă ușa de la intrarea în hambarul care devenise cea de-a doua casă a lui Pym. Nu uita că-mi datorezi două sute de dolari.

— N-am să uit niciodată, zise Pym.

Porni pe drumul lung care-l despărțea de Jeepul sergentului Kaufmann. Se întoarse ca să-i facă semn cu mâna, dar Axei dispăruse în pădure.

Cele două sute de dolari fuseseră pomenite ca să-i amintească de intimitatea din ce în ce mai mare dintre ei din ultimele luni ale relației lor.

— Tata îmi cere din nou bani, îi spusese Pym într-o seară, în timp ce fotografiau un caiet de cifruri pe care-l împrumutase din fișetul în care Membury își ținea echipamentul de crichet. Poliția birmaneză are de gând să-l aresteze.

— De ce nu-i trimiți? răspunsese Axei, rebobinând filmul.

Îl strecură în buzunar și puse unul nou în aparat.

— Cât vrea?

— Oricât ar fi, nu am de unde. Sunt un biet ofițer plătit



cu treisprezece șilingi pe zi, nu un milionar.

Părea că Axei nu se mai interesează de această problemă, așa că au început să vorbească despre sergentul Pavel. Axei declară că ar fi timpul să însceneze o nouă criză în viața lui Pavel.

— Dar a mai avut una luna trecută, obiectase Pym. Nevastă-sa l-a dat afară din apartament pentru că bea prea mult și a trebuit să-l ajutăm s-o înduplece.

— Ne trebuie o criză, repetase Axei cu încăpățănare. Viena a început să-l considere ca pe ceva de la sine înțeles și nu prea-mi place tonul întrebărilor lor.

Pym îl găsi pe Membury așezat la biroul lui. Soarele după-amiezii îi lumina o parte a figurii prietenești, în timp ce citea o carte despre pești.

— Mă tem că Greensleeves vrea o primă de două sute de dolari bani gheață, spuse el.

— Dar, dragul meu, luna asta i-am dat deja o groază de bani! Pentru ce naiba are nevoie de două sute de dolari?

— Trebuie să-i plătească fiică-sii un avort. Doctorul nu vrea decât dolari americani și e o chestie urgentă.

— Dar copila nu are decât paisprezece ani. Cine e tipul? Ar trebui băgat la închisoare.

— E căpitanul ăla rus de la cartierul general.

— Porcul. Ce porc nerușinat.

— Și nu uitați că Pavel e și el catolic, îi aminti Pym. Nu-i un catolic prea bun, recunosc, dar nici pentru el nu e ușor.

Seara următoare, Pym îi întinse două sute de dolari peste masa din hambar. Axei îi împinse înapoi spre el.

— Pentru tatăl tău, spuse el. Un împrumut din partea mea.

— Nu pot să accept. Sunt fonduri operaționale.

— Nu mai sunt. Îi aparțin sergentului Pavel.

Pym tot nu luă banii.

— Iar sergentul Pavel ți-i împrumută ca prieten, spuse Axei, rupând o foaie din agenda lui. Uite, scrie-mi o chitanță. Semnează-o și, într-o zi, o să-ți cer banii înapoi.

Pym plecă având inima ușoară, convins că Graz și toate răspunderile legate de el, ca și Berna pe vremuri, vor înceta să mai existe în momentul în care va intra în primul tunel.

Când își depuse armele la depozitul Corpului de Informații din Sussex, ofițerul de la demobilizare îi înmână următoarea scrisoare PERSONALĂ ȘI CONFIDENȚIALĂ:

Grupul de cercetări guvernamentale pentru străinătate  
Căsuța Poștală 777, Foreign Office, Londra, S.W.1

Dragă Pym.

Prieteni comuni din Austria mi-au transmis numele tău, spunându-mi că te-ar putea interesa o slujbă pe termen mai lung. Dacă așa stau lucrurile, ai vrea să iei prânzul cu mine la Traveller's Club, vineri 19, luna curentă, ora unu fără un sfert, pentru o mică discuție neoficială?

Sir Alwyn Leith, C.M.G.4

O slăbiciune ciudată îl împiedică pe Pym câteva zile să răspundă. Am nevoie de orizonturi noi, își spuse el. Sunt oameni de treabă, dar limitați. Într-o dimineață în care se simți mai puternic, îi scrisese că regretă dar intenționează să intre în rândurile bisericii.

— Oricând te poți duce la Shell, Magnus, spuse mama Belindei, care punea mult suflet în viitorul lui Pym. Belinda are un unchi care lucrează la Shell, nu-i așa, draga mea?

— Mami, el vrea să facă ceva care să merite, spuse Belinda, dând din picior, astfel că masa cu micul dejun începu să zornăie.

— Era și timpul să se gândească cineva și la asta, zise tatăl Belindei din spatele ziarului *Telegraph* și, dintr-un motiv cunoscut doar de el, chestia asta i se păru cât se poate de nostimă și se puse pe râs, arătându-și dinții depărtați, în timp ce Belinda ieși ca o furtună în grădină.

O altă persoană preocupată de găsirea unui serviciu mai interesant pentru Pym era Kenneth Sefton Boyd, care tocmai intrase în posesia unei moșteniri și-i propunea să deschidă împreună un club de noapte. Fără să-i spună Belindei, care avea părerea ei despre cluburile de noapte și despre familia Sefton Boyd, Pym pretextă o angajare la fosta lui școală și se duse în vizită la domeniile familiei din Scoția, unde Jemima îl așteptă la gară. Conducea același Land Rover din care se strâmba la el când erau copii. Era mai frumoasă

ca oricând.

— Cum a fost în Austria? îl întrebă ea, cât se hurducau veseli peste dealurile purpurii, spre un castel monstruos, în stil victorian.

— Grozav, spuse Pym.

— Ai făcut box și ai jucat rugby tot timpul?

— De fapt, nu chiar tot timpul, mărturisi Pym.

Jemima îi aruncă o privire profund interesată.

Cei doi Sefton Boyd trăiau într-o lume fără părinți. Un servitor cu o figură marcată de dezaprobare le servi cina. Apoi jucară table până când Jemima spuse că era obosită. Camera lui Pym era mare cât un teren de fotbal și la fel de rece. Cum avea un somn ușor, se trezi imediat și văzu un punct roșu plutind ca un licurici în întuneric. Scânteierea coborî, apoi dispăru. O umbră palidă înainta spre el. Simți miros de țigară și de pastă de dinți și simți trupul gol al Jemimei învăluindu-l moale, în timp ce buzele Jemimei le găseau pe ale lui.

— Nu te superi dacă vineri te dăm afară, nu-i așa? întrebă Jemima, când luau toți trei micul dejun în pat, de pe o tavă adusă de Sefton Boyd. Vine Mark să-și petreacă aici sfârșitul de săptămână.

— Cine e Mark? întrebă Pym.

— Mă rog, cineva cu care ar cam trebui să mă mărit, spuse Jemima. M-aș mărita cu Kenneth dac-aș putea, dar el e atât de convențional în problemele astea.

Renunțând la femei, Pym scrise la British Council, oferindu-se să împărtășească cultura engleză în rândul popoarelor primitive, precum și fostului său profesor Willow, solicitându-i un post ca profesor de germană. „Disciplina școlii îmi lipsește enorm și am impresia că-i datorez ceva, de când tatăl meu a neglijat plata taxelor”. Îi scrise lui Murgo, exprimându-și dorința unei retrageri prelungite, dar fu destul de prudent și rămase cât se poate de vag în ce privea datele. Le scrise catolicilor din Farm Street, cerându-le să-și continue instrucția religioasă pe care o începuseră la Graz. Scrise la o școală engleză din Geneva, la o școală americană din Heidelberg și la BBC, totul în spiritul propriei negări de sine. Scrise marilor facultăți de drept ca să se informeze

asupra posibilităților de a se înscrie. Odată înconjurat de o serie de opțiuni, completează un formular uriaș, povestind în amănunt viața strălucită pe care o dusesese până atunci, și-l duse la departamentul de Personal de la Oxford, ca să lărgască și mai mult evantaiul eventualelor alegeri. Dimineața era însorită și vechiul lui oraș universitar îl ameți cu amintirile lipsite de griji din zilele petrecute acolo ca informator despre comuniști. Interlocutorul său era cam original, ca să nu spunem ȋicnit. Țși ridică ochelarii pe nas. Ți așeză apoi pe părul grizonant, ca un pilot de curse efeminat, Țl servi pe Pym cu sherry și-i puse o mână pe fund, ca să-l Țmpingă spre o fereastră mare ce dădea spre un șir de blocuri.

— Ce părere ai despre viața într-o uzină scârboasă?

— O uzină mi-ar conveni, spuse Pym

— Mai ales dacă mănânci cu muncitorii. Țți place să mănânci cu muncitorii?

— De fapt, domnule, problemele astea de clasă nu mă interesează prea mult.

— Ce frumos. Și-Ți place să fii murdar de ulei până la cot?

Pym spuse că nici uleiul nu-l deranja, de fapt, dar Țntre timp fusese condus la o altă fereastră ce dădea spre turlele ca niște săgeți și spre o peluză.

— Am un post mărunț de bibliotecar la British Museum și unul de asistent grefier trei la Camera Comunelor, care e versiunea proletară a Camerei Lorzilor. Am câteva fleacuri Țn Kenya, Malaysia și Sudan. Nu pot aranja nimic Țn India, nu mai ține de mine. Țți place sau nu, poți să suferi să lucrezi Țn străinătate?

Pym spuse că Țn străinătate ar fi fost grozav, că urmase universitatea la Berna. Interlocutorul său fu uluit.

— Credeam c-ai studiat aici?

— Și aici, zise Pym.

— Aha. Țți place primejdia?

— De fapt, o ador.

— Bietul băiat. Nu mai tot spune „de fapt” și ești dispus să juri credință totală cuiva destul de nesăbuit ca să te angajeze?

— Bineînțeles.

— Și ești gata să-ți adori țara, indiferent dacă are sau nu dreptate în ce face, și să juri în fața lui Dumnezeu și a Partidului Conservator?

— Jur, îl asigură Pym râzând.

— Și crezi că a te fi născut englez înseamnă că ai dat lovitura la marea loterie a vieții?

— Ei bine, da, sincer să fiu, așa cred.

— Atunci fă-te spion, îi sugeră interlocutorul său și scoase din birou un alt formular de cerere pe care i-l dădu lui Pym. Jack Brotherhood îți trimite salutări și se întreabă de ce Dumnezeu nu ai luat legătura cu el și de ce nu te-ai dus să iei masa cu fermecătorul său ofițer de recrutare?

Aș putea, Tom, să-ți scriu eseuri întregi despre plăcerea voluptuoasă de a fi supus unor interviuri. Dintre toate artele înrudite pe care Pym le stăpânea și pe care le-a îmbunătățit în tot timpul vieții lui, interviul se situează cu siguranță pe primul loc. Pe vremea aia nu existau birouri ale specialiștilor în trucuri, cum îi place unchiului Jack să le numească. Nu exista nimeni care să nu fie cetățean al lumii secrete, binecuvântat cu inocența senină a privilegiaților. Experiența care-i apropiase cel mai mult de viață fusese războiul, și priveau pacea ca pe o continuare a acestuia prin alte mijloace. Dar în ce privește viața reală duseseră o existență atât de protejată, atât de puerilă și fragilă în simplitatea ei, atât de limitată în raporturile cu ceilalți, încât aveau nevoie de eșaloane de intermediari pentru a comunica cu societatea pe care credeau cu toată sinceritatea că o apără. Pym luă loc în fața lor calm, îngândurat, hotărât, modest. Pym își compunea chip după chip, reflectând ba respectul, ba teama, ba zelul, ba sinceritatea pasionată sau buna dispoziție spiritualizată. Se prefăcea plăcut surprins când auzea că profesorii lui aveau o părere excelentă despre el și strângea din fălci cu mândrie când afla că și cei din armată îl apreciau. Nu formula decât obiecții modeste și nu se lăuda decât moderat. Făcea o deosebire între cei ce credeau în el cu-adevărat și cei ce credeau doar pe jumătate și nu cunoscuseră odihnă până ce nu-i converti pe toți, astfel încât să devină membri pe viață ai clubului fanilor lui Pym.

— Și-acum, Pym, spune-ne câte ceva despre tatăl tău, zise un bărbat cu o mustață pleoștită, care-i amintea într-un mod dezagreabil de Alex. Pare un personaj plin de culoare.

Pym surâse trist, tatonând terenul. Șovăi apoi, înainte de a relua.

— Mă tem că uneori e chiar prea plin de culoare, domnule, spuse el printre râsete virile. Sincer să fiu, nu-l prea văd. Suntem în continuare prieteni, dar prefer să stau ceva mai departe de el. De fapt, nu prea am de ales.

— Da. Ei bine, nu cred că-ți putem reproșa păcatele tatălui tău, ce zici? spuse cu indulgență același anchetator. Discutăm cu tine, nu cu tatăl tău.

Oare cât știau exact despre Rick sau în ce măsură le păsa? Nici azi nu pot fi sigur, căci problema n-a mai fost ridicată niciodată și sunt convins că, la câteva zile după acceptarea lui Pym, fusese dată uitării. La urma urmelor, gentlemanii englezi nu fac discriminări între ei pe baza rudelor, ci doar a educației. Ocazional trebuie să fi citit și ei despre eșecurile mai pitorești ale lui Rick și poate că și-au permis să zâmbească amuzați. Probabil contactele lor comerciale le-au scăpat, când și când, câte o vorbă despre asta. Bănuiesc însă că-l considerau pe Rick mai degrabă ca pe un atu. O origine pătată de ceva delikte n-a stricat niciodată unui tânăr spion, raționau ei., A avut o școală dură, își spuneau unul altuia. Ne-ar putea fi de folos”.

Ultima întrebare a interviului și răspunsul lui Pym răsunară veșnic în capul meu. Un militar în costum de tweed fu cel care o puse.

— Ascultă, tinere Pym, întrebă el, aruncându-și înainte capul bucolic. Se spune că ești cehofil. Vorbești puțin ceha, cunoști oamenii. Ce părere ai despre epurările și arestările care au loc acolo? Te deranjează?

— Cred că epurările sunt abominabile, domnule. Dar erau de așteptat, spuse Pym, fixându-și privirea gravă asupra unei stele îndepărtate și inaccesibile.

— De ce de așteptat? întrebă militarul, ca și cum nimic n-ar trebui să fie așa.

— Sistemul lor e putred. E suprapus pe o societate tribală. Nu poate supraviețui decât prin exercitarea

opresiunii.

— Da, da. Fie. Deci ce ai face tu în privința asta, ce ai face?

— În ce calitate, domnule?

— Ca unul de-ai noștri, imbecilule. Ca ofițer al acestui serviciu. De vorbit poate oricine. Noi acționăm.

Pym nu avu nevoie de timp de gândire. Sinceritatea lui manifestă vorbea deja în numele lui.

— Aș juca jocul lor, domnule. I-aș diviza, învrăjbindu-i pe unii împotriva celorlalți. Aș împrăștia zvonuri, acuzații false, suspiciuni. I-aș lăsa pe câini să se mănânce între ei.

— Vrei să spui că nu te-ar deranja dacă niște nevinovați ar fi băgați la pușcărie de propria poliție? Nu crezi că ești cam dur? Cam imoral?

— Nu, dacă asta ar duce la scurtarea vieții sistemului. Nu, domnule, nu cred că sunt. Și nici nu sunt convins de nevinovăția acestor oameni despre care vorbiți.

În viață, spune Proust, termini întotdeauna prin a face lucrul pe care îl faci mai puțin bine. Nu voi ști niciodată ce ar fi putut face Pym mai bine. Acceptă oferta Firmei. Deschise ziarul *Times* și citi cu o detașare similară despre logodna lui cu Belinda. Gata, am intrat în rândul oamenilor, își zise el. Dacă Firma se ocupă de jumătate din mine și Belinda de cealaltă jumătate, niciodată n-o să mai am nevoie de nimic.

Tom, îndreaptă-ți acum privirea spre prima mare nuntă a lui Pym. Se desfășoară în mare măsură fără participarea lui, în ultimele luni de instruire, într-o pauză între uciderea silențioasă și un seminar de trei zile intitulat „Cunoaște-ți dușmanul”, condus de un tânăr instructor plin de entuziasm de la Școala de Economie din Londra. Imaginează-ți amuzamentul lui Pym la această pregătire neobișnuită pentru viața conjugală. Ce-a mai râs. Sentimentul nestăvilit de irealitate. A urmărit fantoma lui Buchan prin mlaștinile din Argyll. A băntuit pe ape în bărci pneumatice, a acostat noaptea pe plaje de nisip, unde-l așteptau cești cu ciocolată caldă la cartierul general al inamicului. A sărit din avioane, s-a cufundat în cerneluri secrete, a învățat alfabetul Morse și a lansat mesaje scatologice în aerul scoțian înviorător. A urmărit cu privirea un avion Mosquito planând în întuneric

la treizeci de metri deasupra capului său, lansând lăzi pline de bolovani în locul mărfurilor adevărate. A jucat jocuri secrete de-a șoarecele și pisica pe străzile din Edinburgh, a fotografiat cetățeni nevinovați fără ca ei să știe, a tras cu gloanțe adevărate în ținte mobile în saloane reconstituite și și-a înfipt pumnalul în pieptul unui sac cu nisip în plin balans, toate pentru Anglia și pentru regele Harry. În momentele de calm, a fost trimis în atât de rafinatul oraș Bath ca să se perfecționeze în cehă la picioarele unei bătrâne doamne pe nume Frau Kohl, care locuia într-o casă în arc de cerc de o splendoare decrepită. La ceai și briose, Frau Kohl îi arată albume din copilăria ei la Carlsbad, rebotezat acum Karlovy Vary.

— Păi dumneata cunoști foarte bine Karlovy Vary, domnule Sanderstead! exclamă ea când Pym își etalează cunoștințele. Ai fost acolo, nu-i așa?

— Nu, spune Pym. Dar am un prieten care a fost.

Întoarcerea apoi la bază, undeva în Scoția, ca să reia firul roșu al violenței, țesut în toate materiile pe care le învață. Nu e doar o violență a corpului. E violarea adevărului, a prieteniei și, la nevoie, a onoarei în interesul Mamei Anglia. Noi suntem cei care fac treburile murdare, astfel ca sufletele pure să poată dormi în paturile lor în timpul nopții. Desigur că Pym mai auzise aceste argumente de la instructorii lui gen Michael, acum însă trebuie să le audă din nou, de la noii lui patroni, care vin în pelerinaj de la Londra, ca să-i pună pe tinerii neexperimentați în gardă împotriva străinilor vicleni cu care vor avea de a face într-o zi. Ți mai aduci aminte de vizita ta, Jack? O adevărată seară de gală, chiar înainte de Crăciun: vine marele Brotherhood! Agățaseram de grinzile plafonului banderole cu lozinci scrise pe ele. Tronai la masa personalului de conducere din excelenta noastră cantină, în timp ce noi, cei tineri, ne scrânteam gâturile ca să-l putem zări pe unul dintre campionii jocului. După cină ne-am adunat în semicerc în jurul tău, strângând în mâini paharele de vin de Porto oferit de stat, și ne-ai povestit acte de bravură până ce ne-am dus în paturile noastre și am visat că vom ajunge ca tine, deși, din păcate, nu vom putea niciodată să avem parte de frumosul război pe care-l trăiseși tu, chiar



dacă pentru asta ne pregăteam. Îți amintești cum, dimineața, înainte de plecare, ai trecut să-l vezi pe Pym în timp ce se bărbiera și l-ai felicitat pentru lucrurile grozave pe care le făcuse până atunci?

— Și, în plus, te însori cu o fată drăguță, ai zis.

— O, domnule, o cunoașteți? a întrebat Pym.

— Numai din rapoartele bune pe care le-am primit despre ea, ai spus plin de tine.

După care ai plecat, încrezător că ai mai aruncat un pic de praf din stele în ochii lui Pym. Și aveai dreptate, Jack. Aveai dreptate. Numai că, pentru Pym, tot ce se umflă are tendința să se dezumfle și l-a supărat să afle că iminenta lui căsătorie primise deja aprobarea Firmei, deși el o mai aștepta încă pe a lui.

— Ce anume faci exact ca să-ți câștigi existența, bătrâne? Nu înțeleg prea bine, întreabă tatăl Belindei, nu pentru prima dată, la o discuție despre persoanele pe care trebuiau să le invite.

— E un laborator lingvistic subvenționat de stat, domnule, spuse Pym, conform indicațiilor Firmei în ce privea acoperirea. Punem la punct schimburi universitare cu diferite țări și organizăm cursuri pentru participanți.

— Mai degrabă am impresia că e vorba despre Serviciul Secret, spuse tatăl Belindei, cu acel râs ciudat, care lăsa întotdeauna să se înțeleagă că știa mai mult.

Viitoarei soții, pe de altă parte, Pym îi povestea tot ce știa despre munca lui și chiar mai mult. Îi arată cum poate să-i frângă beregata dintr-o singură lovitură și să-i scoată cu ușurință ochii cu numai două degete. Și cum să zdrobească oasele mici de la picioarele cuiva care nu-i dădea pace pe sub masă. Îi spuse tot ce făcea din el un erou secret al Angliei, erou care avea, de unul singur, grijă de întreaga lume.

— Câți oameni ai ucis până acum? îl întreabă Belinda cu severitate, lăsându-i la o parte pe cei pe care doar îi schilodise.

— N-am voie să-ți spun, zise Pym și, cu maxilarul crispat, își îndreptă privirea spre deșerturile aride ale datoriei.

— Atunci nu-mi spune, replică Belinda. Și nu-i spune

nimic tatii, că-i spune totul mamei.

Dragă Jemima – scrise Pym ca o ultimă şansă, cu o săptămână înainte de ziua cea mare pare atât de ciudat că ne căsătorim amândoi în aceeași lună. Mă tot întreb dacă e bine ce facem. Sunt sătul de munca plicticoasă pe care o fac și mă gândesc la o schimbare. Te iubesc.

Magnus

Pym așteptă cu nerăbdare poșta și scrută mlaștinile din preajma câmpului de instrucție, în speranța că va vedea Land Roverul ei venind în forță să-l salveze. Dar nu sosi nimic și în ajunul nunții se trezi din nou singur, mergând noaptea pe străzile Londrei și prefăcându-se că-i aduc aminte de Karlovy Vary.

Și ce soț a fost, Tom! Ce nuntă a avut! Preoți de o umilință caracteristică claselor superioare, biserica mare, faimoasă pentru caracterul ei permanent și pentru succesele anterioare, recepția frugală la un hotel ca un cavou de pe Bayswater și aici, în mijlocul mulțimii, Făt-Frumosul nostru în persoană, purtând o conversație strălucitoare cu capetele încoronate ale cartierelor mărginașe. Pym nu uită niciun nume, se arată deschis și dispus să ofere informații despre laboratorul lingvistic sponsorizat de stat, îi trimise Belindei priviri lungi și tandre. Toate astea până când cineva tăie coloana sonoră, reducându-l pe Pym la tăcere, iar chipurile auditoriului său se întoarseră misterios ca să afle cauza perturbării. Brusc, ușile de la celălalt capăt al încăperii, până atunci zăvorâte, fură larg deschise de mâini invizibile. Și Pym știu imediat, instinctiv, știu după momentul ales, în urma pauzei ce survenise și după felul în care oamenii făcură loc în fața unui spațiu gol, că cineva atinsese lampa lui Alladin. Doi chelneri intrară cu grația celor ce au primit un bacșiș gras, purtând tăvi cu sticle de șampanie desfundate și farfurii cu somon afumat, deși mama Belindei nu comandase somon afumat și hotărâse că nu se va servi șampanie înainte de toastul pentru mire și mireasă. Ce urmă fu o repetare a alegerilor de la Gulworth, căci mai întâi apăru domnul Muspole, apoi un tip slab, cu o cicatrice, și fiecare se postă de-o parte și de alta a ușii ca să-l lase să treacă pe Rick, în ținută de Ascot, cu spatele arcuit și cu brațele larg deschise,

surâzând la toată lumea deodată.

— Salut, fiule! Nu-l mai cunoști pe vechiul tău prieten? Copii, fac eu cinste! Unde e mireasa? Pentru numele lui Dumnezeu, fiule, dar e o adevărată frumusețe! Vino aici, draga mea. Sărută-l pe bătrânul tău socru! Măi să fie, are tot ce-i trebuie exact unde-i trebuie, fiule. Unde-ai ascuns-o toți anii ăștia?

Luându-i pe fiecare de câte un braț, Rick conduse perechea în fața hotelului unde, parcată astfel încât împiedica toată circulația, se afla o mașină Jaguar nou-nouță, vopsită în galben, culoarea liberalilor, cu capota împodobită de panglici albe și cu un morman înalt de un metru de gardenii albe de la Harrods, așezat lângă șofer și cu domnul Cudlove la volan, având o garoafă la butoniera uniformei de culoarea dudelor.

— Ai mai văzut așa ceva până acum, fiule? Știi ce e? E darul bătrânului tău tată pentru voi amândoi și nimeni n-o să v-o ia atâta timp cât voi trăi eu. Cuddie o să vă ducă unde vreți și pe urmă v-o lasă, nu-i așa, Cuddie?

— Vă urez la amândoi mult noroc pe calea pe care ați ales-o, domnule, spuse Cudlove, ochii săi credincioși umplându-se de lacrimi.

Din lungul discurs al lui Rick îmi amintesc doar că era frumos și modest, lipsit de orice hiperbolă, și că tema lui era că, atunci când doi tineri se iubesc, noi, cei bătrâni, care ne-am trăit traiul, trebuie să stăm deoparte, pentru că, dacă merită cineva să fie fericit, ei sunt aceia.

Pym nu mai văzuniciodată mașina și trecu mult timp până să-l revadă și pe Rick, căci atunci când ieșiră din nou, domnul Cudlove și Jaguarul cel galben dispăruseră, iar doi inspectori de poliție în civil, ușor de reperat de la un metru, se întrețineau cu voce scăzută cu directorul uluit al hotelului. Dar trebuie să-ți spun, Tom, că a fost cel mai frumos dintre cadourile noastre de nuntă, poate cu excepția micului buchet de maci fără niciun bilet însoțitor, pe care un bărbat ce părea polonez, îmbrăcat într-un impermeabil Burberry, i-l aruncă lui Pym în brațe, pe când acesta se îndepărta, împreună cu Belinda, în amurg, ca să petreacă o săptămână la Eastbourne.

— Dați-i drumul pe teren cât mai e virgin, spuse cel de la serviciul Personal, care avea obiceiul să vorbească despre oameni ca și cum nu s-ar fi aflat în fața lui, de cealaltă parte a biroului.

Pym e instruit. Pym e complet. Pym e înarmat și pregătit, și nu mai rămâne decât o singură problemă. Ce manta va purta? Ce deghizare va acoperi șarpanta secretă a maturității lui? Într-o serie de interviuri neterminate, care-i aminteau de discuția de la Oxford, tipul de la Personal deschide în fața lui posibilități nebănuite. Pym va fi un scriitor liber profesionist. Dar știe să scrie și e Fleet Street dispusă să-l publice? Cu o candoare dezarmantă, Pym e purtat prin birourile majorității ziarelor noastre cele mai importante, ale căror editori pretind prostește că nu știu de unde vine sau de ce, deși pentru ei Pym va fi întotdeauna una dintre creațiile Firmei, lucru pe care-l va gândi și Pym despre ei. Se află deja la jumătatea drumului spre celebritate datorită ziarului *Telegraph*, când un geniu de la Etajul Cinci vine cu un plan mai bun:

— Fii atent, te-ar interesa să te întorci la vechile amiciții cu comuniștii, să te ocupi de vechile angajamente, să-ți faci un loc în crema internațională de stânga? De mult vrem să aruncăm o piatră în heleșteul ăsta.

— Pare fascinant, spune Pym, care se și vede vânzând tot restul vieții *Marxismul azi* pe la colțuri de stradă.

Un plan mai ambițios este acela de a-l băga în parlament, unde să arunce un ochi asupra unora dintre tovarășii de drum deputați:

— Ai vreo preferință pentru un partid anume, sau nu ne faci probleme? întreabă cel de la Personal, îmbrăcat încă în costum de tweed, după sfârșitul de săptămână petrecut în Wiltshire.

— Aș prefera să nu fie liberali, dacă tot vă este egal, spune Pym.

Numai că în politică nimic nu durează și, o săptămână mai târziu, Pym este promis uneia dintre băncile particulare ale căror directori intră și ies din cartierul general al Firmei cât e ziua de lungă, văitându-se în legătură cu aurul rusesc și nevoia de a ne apăra rutele comerciale împotriva

bolșevicilor. Pym e invitat la prânz la Institutul Directorilor de către o succesiune de căpitani ai finanțelor, care cred că ar putea avea o deschidere pentru el.

— Am cunoscut un Pym, spuse unul dintre ei, la al doilea sau al treilea coniac. Avea un birou mare și murdar pe undeva în Mount Street. Era tipul cel mai bun în meseria lui din câți am cunoscut.

— Ce meserie, domnule? întrebă Pym politicos.

— Escrocheria, spuse gazda lui cu un râs ca de cal. Ești rudă cu el?

— Trebuie să fie unchiul de departe, oaia neagră a familiei, răspunse Pym, râzând și el, și se întoarse grăbit la sanctuarul Firmei.

Și dansul continuă tot așa, niciodată n-o să știu cât de serios, căci Pym nu e încă inițiat în deliberările de culise, cu toate că a scotocit în câteva sertare de birou și în câteva fișete metalice, închise cu cheie. Și apoi, brusc, tonul se schimbă.

— Fii atent, spuse tipul de la Personal, încercând să-și ascundă exasperarea. De ce naiba nu ne-ai amintit că vorbești ceha?

La mai puțin de o lună, Pym e detașat la o societate de aparatură electronică din Gloucester, ca stagiar la Departamentul de Gestiune, unde nu era nevoie de vreo experiență prealabilă. Directorul general, spre marele lui regret, fusese coleg de școală cu șeful cel mare al Firmei și făcuse greșeala să accepte o serie de contracte guvernamentale de valoare pe vremea când avea nevoie de ele. Pym a fost afectat la serviciul exporturi, însărcinat cu deschiderea de piețe în Europa de Est. Prima lui misiune a fost, practic, și ultima.

— Ei bine, de ce nu te-ai duce să-i tatonezi puțin pe cehi și să sondezi piața? propuse fără entuziasm patronul fictiv al lui Pym.

Și pe urmă, pentru sine:

— Și te rog să nu uiți că, în orice altceva te-ai băga, asta nu are nicio legătură cu noi, de acord?

— Doar un dus-întors rapid, îi spuse vesel ofițerul de legătură, în casa conspirativă din Camberwell, unde puil de

agent primesc instrucțiunile operaționale, înainte să le iasă dinții de lapte.

Îi dădu lui Pym o mașină de scris portabilă, cu câteva orificii în car.

— Îmi dau seama că pare stupid, zise Pym, dar nu știu să bat la mașină.

— Toată lumea știe să bată cât de cât, spune ofițerul. Exersează la sfârșit de săptămână.

Pym ia avionul pentru Viena. Amintiri, amintiri. Pym închiriază o mașină. Pym trece granița fără cea mai mică dificultate, așteptându-se să-l vadă pe Axei gata să-l primească de cealaltă parte a frontierei.

Peisajul rural era frumos, ca în Austria. Multe hambare se ridicau lângă multe lacuri. La Plzeň, Pym vizită o uzină deprimantă în compania unor bărbați cu fețe pătrate. Seara rămase prudent la hotel, supravegheat de doi polițiști camuflați care, până ce se duse la culcare, nu băură decât câte o cafea. Următoarele lui vizite erau în nord. În drumul spre Usti întâlni camioane militare și memoră însemnele unităților de unde proveneau. La est de Usti se afla o fabrică pe care Firma o suspecta că ar produce containere pentru izotopi. Lui Pym nu-i era prea limpede ce-i acela un izotop, nici în ce ar putea fi pus, dar făcu o schiță a clădirilor principale și o ascunse în mașina de scris. A doua zi porni spre Praga și, la ora stabilită, se așeză pe o bancă a celebrei catedrale Tyn, care avea o fereastră ce dădea direct în fostul apartament al lui Kafka. Turiștii și oficialitățile defilau prin fața ei fără să zâmbească. „K se puse încet în mișcare”, citi Pym, așezat în partea sudică a catedralei, al treilea rând de la altar. „K se simțea pierdut și singur, pe când trecea, sub ochii preotului, pe lângă șirurile de bănci goale”<sup>5</sup>.

Simțind nevoia să se odihnească, Pym îngenunche și începu să se roage. Tușind și pufăind, un bărbat solid se strecură pe lângă el și se așeză. Pym simți un miros de usturoi și se gândi la sergentul Pavel. Își îndepărtă ușor degetele, ca să repereze semnele convenite: o pată de vopsea albă pe o unghie a mâinii stângi, o dâră albastră pe manșeta

---

<sup>5</sup> Citat din *Procesul* lui Kafka. (n.tr.)

stângă, o claie de păr negru ciufulit, o haină neagră. Contactul meu e artist, își zise. Cum de nu m-am gândit mai devreme? Totuși Pym nu se așază la loc, nu scoase pachetul din buzunar ca să-l pună pe bancă, între ei. Rămase în genunchi și curând își dădu seama de ce o făcuse. Un zgomot de pași militărești se apropie de el de-a lungul naosului. Pașii se opriră. O voce de bărbat spuse „Te rog să vii cu noi” în cehă. Cu un suspin resemnat, vecinul lui Pym se ridică cu greu și-i urmă spre ieșire.

— Simplă coincidență, îl asigură la întoarcere ofițerul de caz, vizibil amuzat. Nu e prima dată când lucrează pentru noi. L-au ridicat pentru un interogatoriu de rutină. I se întâmplă cam la fiecare șase luni. Niciodată nu le-a trecut prin minte c-ar putea să ia ceva clandestin. Cu atât mai puțin de la un băiat de vârsta ta.

— Nu credeți că... în fine, că le-a spus? întrebă Pym.

— Bătrânul Kyril? Să te toarne pe tine? Cred că glumești. Nu-ți face probleme. Peste câteva săptămâni ai dreptul la o nouă încercare.

Rick nu s-a bucurat deloc când a aflat de contribuția lui Pym la eforturile de export britanic și i-a spus-o la una dintre vizitele lui secrete în Irlanda, unde-și stabilise cartierul de iarnă, în așteptarea rezolvării unor neînțelegeri cu Scotland Yard-ul și cât timp încerca să-și croiască drum în noua profesiune atât de căutată de evacuare a proprietarilor din West End.

— Comis-voiajor – fiul meu comis-voiajor? exclamă el, spre spaima meselor vecine. Să vinzi aparate electrice de bărbierit unei bande de comuniști străini? Genul ăsta de lucruri l-am făcut deja. S-a terminat. De ce crezi că ți-am plătit studiile? Unde ți-e patriotismul?

— Nu vând aparate electrice de bărbierit, tată. Vând alternatoare, oscilatoare și bujii. Cum e vinul?

Ostilitatea pe care o simțea față de Rick era ceva nou și amețitor pentru Pym. O manifesta cu prudență, dar cu o plăcere din ce în ce mai mare. Dacă luau masa împreună, insista să plătească el, ca să poată savura dezaprobarea lui Rick când îl vedea pe propriul lui băiat dând bani buni atunci când o simplă semnătură ar fi ajuns cu prisosință.

— Nu cumva ai intrat în vreo bandă? întrebă Rick. Ușile toleranței nu se pot deschide la infinit, știi asta, fiule. Chiar și pentru tine. Ce-i în capul tău? Spune-mi.

Apăsarea degetelor lui pe brațul lui Pym deveni brusc primejdioasă. O luă în glumă, zâmbind cu toată gura.

— Hei, tată, mă doare, spuse el mai în glumă mai în serios.

Simțea mai ales cum unghia de la degetul mare al mâinii lui Rick i se afundă într-o arteră.

— Vrei, te rog, să termini? Zău că mă deranjează.

Rick era prea ocupat să strângă din buze și să clatine din cap. Îi spunea că era o rușine ca un tată care renunțase la tot pentru propriul său fiu să fie tratat ca o „biată carie”. Voia să spună *paria*, dar cuvântul nu-i fusese niciodată prea clar. Așezându-și un cot pe masă, Pym își destinse complet brațul și-l lăsa purtat de strângerea lui Rick – ba la dreapta, ba la stânga. Apoi îl înțepeni brusc și, exact așa cum fusese învățat, lovi încheieturile mâinii lui Rick de muchia mesei, făcând ca paharele să sară în sus și tacâmurile să danseze și să alunece de pe masă. Rick își trase mâna învinețită și le adresă un zâmbet resemnat supușilor săi care se ospătau în jur. Lovi apoi cu mâna sănătoasă buza paharului cu Drambuie, ca să arate că mai voia unul. La fel cum, dezlegându-și șireturile, lăsa să se înțeleagă că cineva ar trebui să-i aducă papucii. Sau cum, când se lungea pe spate cu genunchii depărtați, după un banchet prelungit, declara că-i e poftă de o femeie.

Dar, ca întotdeauna, nimic nu durează mult în cazul lui Pym și, curând, un calm straniu începe să ia locul nervozității inițiale, pe măsură ce-și continuă misiunile secrete. Țara aceea tăcută, prost luminată, care la început îi apăruse atât de amenințătoare, devine un pânțec secret în care se poate ascunde, nu un loc al fricii. E de-ajuns să treacă frontiera, ca zidurile închisorilor lui engleze să cadă: nu tu Belinda, nu tu Rick – și aproape nu tu Firmă. Sunt reprezentantul unei fabrici de aparatură electronică. Sunt Sir Magnus în libertate. Noptile lui solitare în orașe de provincie depopulate, unde, la început, era de-ajuns să audă un câine lătrând ca să se ducă, learcă de sudoare, la geam, îi dau



acum un sentiment de siguranță. Atmosfera de oprimare generală ce apasă asupra întregii țări îl învăluie azi în îmbrățișarea ei misterioasă. Nici măcar zidurile ca de închisoare ale școlii nu-i oferiseră acest sentiment de siguranță. În drumurile lui cu mașina sau trenul prin văile unor râuri, peste dealurile împânzite de castele ale Boemiei, plutește prin imperii de o asemenea mulțumire sufletească, încât și vitele i se par a-i fi prietene. O să mă instalez aici, hotărăște el. Asta e adevărata mea casă. Cât de prost am fost când am crezut că Axei ar putea s-o părăsească pentru o alta! Încep să-i placă discuțiile afectate cu oficialitățile. Îi tresare inima când reușește să-i facă să zâmbească. E mândru când vede cum lista de comenzi crește mereu, simte un fel de răspundere paternă față de opresorii săi. Chiar și ocoliturile operaționale, când nu le elimină complet din gând, încap fără probleme sub largă umbrelă a generozității sale: „Sunt campionul din centrul terenului”, își spune el, folosind una dintre frazele lui Axei, când scoate o piatră care se mișcă dintr-un perete ca să recupereze un pachet și să pună altul în locul lui., Ajut o țară rănită”.

Dar în ciuda acestei autocondiționări preliminare, a fost nevoie de încă șase călătorii ale lui Pym ca să-l scoată pe Axei din umbra existenței lui pline de primejdii.

— Domnule Canterbury! Vă simțiți bine, domnule Canterbury? Răspundeți!

— Sigur că mă simt bine, domnișoară D. Întotdeauna mă simt bine. Ce s-a întâmplat?

Pym deschise ușa. Domnișoara Dubber e în întuneric, cu bigudiuri în păr, cu Toby în brațe, ca s-o apere.

— Tropăiți atât de tare, domnule Canterbury. Scrâșniți din dinți. Acum o oră fredonați ceva. Ne-am temut că sunteți bolnav.

— Care noi? Întrebă Pym iute.

— Eu și Toby, prostituțule. Crezi cumva că am un iubit?

Pym îi închise ușa în nas și se duse iute la fereastră. O camionetă parcată, aparent verde. O mașină parcată, albă sau gri, cu număr de înmatriculare din Devon. Un lăptar matinal, pe care nu-l mai văzuse până acum. Se întoarce la ușă, își lipi urechea de ea și ascultă cu atenție. Un scârțâit.

Un zgomot de pași în papuci. Deschide brusc ușa. Domnișoara Dubber a parcurs deja jumătate din culoar.

— Domnișoară D?

— Da, domnule Canterbury?

— V-a pus cineva întrebări în legătură cu mine?

— De ce mi-ar fi pus, domnule Canterbury?

— Știu și eu? Se mai întâmplă. V-a pus?

— La ora asta ar trebui să dormiți, domnule Canterbury. Puțin îmi pasă de câtă nevoie are țara de dumneavoastră; oricum poate să mai aștepte o zi.

Orașul Strakonice este mai cunoscut pentru fabricile lui de motociclete și de fesuri orientale decât pentru vreo bijuterie culturală. Pym ajunsese acolo pentru că se dusese să pună ceva într-o cutie de scrisori secretă din Pišek, la nouăsprezece kilometri nord-est, și că Firma avea drept regulă să nu-și înregistreze prezența în orașul țintă, în care o cutie de scrisori secretă trebuia golită. Așa că merse până la Strakonice, obosit și plictisit, cum se simțea întotdeauna când făcea o treabă pentru Firmă și luă o cameră într-un hotel vechi cu o scară monumentală, după care făcu un tur prin oraș, străduindu-se să admire vechile măcelării din partea de sud a pieței și biserica în stil Renaissance care, după cum spunea ghidul său, fusese transformată în stil baroc; și biserica Sfântul Vaclav care, deși gotică la origine, căpătase un aer de secol al nouăsprezecelea. După ce epuiză aceste minunății și simțindu-se și mai slăbit din cauza căldurii zilei lungi de vară, urcă alene scările spre camera lui, gândindu-se cât ar fi fost de plăcut dacă scările acelea ar fi dus la apartamentul Sabinei de la Graz, pe vremea când era un tânăr agent dublu fără un sfanț în buzunar și fără nicio grijă.

Introduse cheia în broască, dar ușa nu era încuiată. Nu fu cine știe ce surprins, căci era încă destul de devreme pentru cameriste ca să facă paturile pentru noapte și pentru ca băleții poliției secrete să arunce o ultimă privire prin cameră. Pym pași înăuntru și distinse, pe jumătate ascunsă de o rază oblică de soare ce pătrundea pe fereastră, silueta lui Axei, așteptând așa cum așteaptă bătrânii, cu capul ca o cupolă sprijinit de spătarul scaunului și ușor aplecat într-o

parte, ca să poată vedea, printre zonele de umbră și de lumină, cine intră în cameră. La toate lecțiile Firmei de luptă cu mâinile goale, de luptă cu pumnalul și de tir din apropiere, nimeni nu-l învățase cum să ia viața unui prieten străveziu de slab, așezat în dreptul unei raze de soare.

Axei avea paloarea specifică închisorilor și câteva kilograme în minus. Din amintirea pe care o păstra de la despărțire, Pym n-ar fi crezut că poate să aibă ceva carne în plus. Dar așii epurării, ai interogatoriilor și temnicerii o găsiseră, așa cum se întâmplă de obicei, și i-o luaseră cu totul. I-o luaseră de pe față, de la încheieturile mâinilor, de la articulațiile degetelor și de pe glezne.

Scurseseră puținul sânge pe care-l mai avea în obraji. Îi luaseră și un dinte, deși Pym nu descoperi imediat acest lucru, căci Axei ședea cu buzele strâns lipite și cu un deget ca un băț apăsător pe ele, în timp ce cu altul îi făcea semn spre pereții camerei de hotel, ca să-i indice că microfoanele funcționau din plin. Îi striviseră și pleopa dreaptă, care atârna deasupra ochiului ca o banderolă, adăugând ceva în plus la aspectul lui de pirat. Dar haina, în ciuda tuturor acestora, încă mai cădea pe umerii lui ca o mantie de mușchetar, mustața era înfloritoare și făcuse rost de undeva de o pereche minunată de cizme solide, cu tălpi ca treptele de la mașinile vechi.

— Magnus Richard Pym? Întrebă el pe un ton exagerat de aspru.

— Da, răspunse Pym, după ce încercase de câteva ori, fără succes, să vorbească.

— Ești acuzat de crimă de spionaj, provocare la adresa poporului, incitare la trădare și crimă. Și sabotaj în favoarea unei puteri imperialiste.

Instalat în continuare în fotoliu, Axei își lovi brusc palmele cu o vigoare nebănuită, producând un „poc” ce răsună în camera mare și, fără îndoială, impresiona microfoanele. După care emise un geamăt profund, ca al cuiva care încearcă să-și revină după o puternică lovitură primită în stomac. Scotoci apoi în buzunarul hainei și scoase din căptușeală un pistol automat micuț și, din nou cu degetul pe buze, îl agită în fața lui Pym, ca să-l poată vedea

bine.

— Treci cu fața la perete! lătră el, ridicându-se cu greu în picioare. Măinile la ceafă, porc fascist ce ești! Mișcă!

Trecându-și delicat un braț peste umerii lui Pym, Axei îl conduse spre ușă. Pym păși înaintea lui pe coridorul întunecat. Doi bărbați solizi, cu pălării pe cap, nu-i dădură nicio atenție.

— Scotociți-i camera! le ordonă Axei. Vedeți ce găsiți, dar nu luați nimic! Atenție la mașina de scris, la pantofi și la căptușeala valizei. Nu părăsiți camera până nu primiți ordin direct de la mine. Coboară încet scările, îi ordonă el lui Pym, împingându-l cu țeava armei în coaste.

— E un ultraj, spuse Pym cu glas slab. Cer să fiu condus imediat la consulul britanic.

La recepție, recepționera tricota cu furie. Axei îl împinse pe Pym pe lângă ea, la o mașină care aștepta afară. O pisică galbenă se adăpostise sub ea. Deschizând portiera din dreapta, Axei îi făcu semn cu capul să urce și, după ce izgoni cu un șut pisica în rigolă, urcă și el și porni motorul.

— Dacă o să colaborezi fără rezerve, n-o să pățești nimic, îl anunță Axei cu vocea lui oficială, arătându-i o serie de găuri grosolan făcute în tabloul de bord. Dacă încerci să evadezi, vei fi împușcat.

— Toate astea sunt ridicole și scandaloase, mormăi Pym. Guvernul meu va cere pedepsirea celor vinovați.

Dar nici de data asta cuvintele lui nu cuprindeau în ele acea notă de siguranță pe care o aveau în confortabila baracă din Argyll, unde el și colegii lui învățaseră cum să reziste unui interogatoriu.

— Ai fost urmărit din clipa în care ai intrat pe teritoriul nostru, spuse Axei cu voce tare. Toate mișcările și toate contactele tale au fost observate de apărătorii poporului. N-ai altă soluție decât să recunoști imediat crimele de care ești acuzat.

— Lumea liberă va considera acest act lipsit de sens ca pe o dovadă în plus a brutalității regimului ceh, îl asigură Pym, simțind cum puterile îi revin.

Axei aprobă din cap.

Străzile erau pustii, la fel și casele vechi. Intrară în ceea

ce fusese cândva o suburbie bogată cu vile aristocratice. Garduri vii întinse ascundeau ferestrele de la parter. Porțile din grilaj de fier, destul de largi ca să lase să treacă o trăsură, erau blocate cu iederă și sârmă ghimpată.

— Coboară, ordonă Axei.

Seara care abia se lăsase era nespus de frumoasă. Luna plină arunca o lumină albă, nepământească. Privindu-l pe Axei cum încuie mașina, Pym simți miros de fân și auzi zarva insectelor. Axei îl conduse pe o potecă îngustă între două grădini, până ajunseră la o spărtură în gardul de tisă din dreapta lor. Apucându-l pe Pym de încheietura mâinii, îl trecu prin ea. Se aflau pe terasa a ceea ce fusese cândva o grădină frumoasă. În spatele lor, pe cer se proiecta un castel cu multe turle. În față, pierdută aproape într-un boschet de trandafiri, se afla o casă de vară părăginită. Axei se luptă cu ușa, dar aceasta refuză să se deschidă.

— Trage-i un picior din partea mea, Sir Magnus, spuse el. Asta e Cehoslovacia.

Pym trase un picior în lemnul ușii. Ușa cedă, iar ei intrară. Pe o masă ruginită se afla obișnuita sticlă de votcă și o tavă cu pâine și cu castraveți. Câlți cenușii ieșeau din husele sfâșiate ale scaunelor din răchită.

— Ești un prieten foarte primejdios, Sir Magnus, se plânse Axei, întinzându-și picioarele subțiri și admirându-și cizmele frumoase. De ce Dumnezeu nu ți-ai luat un alt nume? Uneori am impresia c-ai venit pe lume ca să fii îngerul meu cel rău.

— Ziceau că e mai bine dacă rămân eu însumi, răspunse Pym proteste, în timp ce Axei răsucea capacul sticlei de votcă. Numesc asta acoperire naturală.

Mult timp după aceea păru că Axei nu mai găsește nimic de spus, iar Pym simți că nu avea dreptul să întrerupă reveria celui care-l arestase. Ședeau cu picioarele paralele și umăr la umăr, ca o pereche de pensionari la plajă. La picioarele lor, lanurile de grâu se întindeau până la marginea unei păduri. Un munte de mașini hârbuite, mai multe decât văzuse Pym pe drumurile cehe, acoperea partea din vale a grădinii. Lilieci se roteau grațios în lumina lunii.

— Știi că asta a fost casa mătușii mele? întrebă Axei.

— Păi, nu, nu știu, zise Pym.

— A fost. Mătușa mea era o femeie inteligentă. Mi-a povestit cum l-a anunțat pe tatăl ei că voia să se mărite cu unchiul meu. „De ce vrei să te măriți cu el?” a întrebat-o taică-său. Bani nu are.

E foarte scund și tu ești scundă. O să aveți copii pitici. Seamănă cu enciclopediile pe care mă pui să ți le cumpăr în fiecare an. Sunt frumoase, dar după ce le-ai deschis, nu mai ai chef de ele”. N-a avut dreptate. Copiii lor au ieșit înalți și a fost fericită.

Făcu o pauză foarte scurtă.

— Vor să te șantajeze, Sir Magnus. Asta e singura veste bună pe care ți-o pot da.

— Cine anume? întrebă Pym.

— Aristocrații pentru care lucrez. Cred c-ar trebui să-ți arăt o fotografie cu noi doi ieșind din hambarul din Austria și să te pun să ascuți înregistrările convorbirilor noastre. Zic c-ar trebui să-ți flutur pe sub nas chitanța pe care mi-ai semnat-o pentru cele două sute de dolari pe care i-am scos de la Membury pentru tatăl tău.

— Ce le-ai răspuns? întrebă Pym

— Am zis c-o s-o fac. Tipii ăia nu citesc Thomas Mann. Sunt teribil de brutali. Țara asta e o țară brutală, cum ai observat, fără doar și poate, în călătoriile tale.

— Deloc, zise Pym. O iubesc.

Axei bău puțină votcă și admiră dealurile.

— Iar voi nu ne ajutați cu nimic. Micul tău serviciu detestabil se amestecă mult prea mult în afacerile țării mele. Ce sunteți voi? Un fel de valeți americani? Ce vreți să faceți, înscenând acuzații împotriva oficialităților noastre, semănând suspiciune și seducându-ne intelectualii? De ce faceți ca oamenii să fie bătuți degeaba, când câțiva ani de închisoare ar fi mai mult decât de-ajuns? Chiar nu vă învață deloc care e realitatea? N-aveți nici urmă de simț al realității, Sir Magnus?

— Nu știam că Firma face așa ceva, spuse Pym.

— Ce să facă?

— Că se amestecă. Că face ca oamenii să fie torturați. Probabil e o altă secție. A noastră nu-i decât un fel de

serviciu poștal pentru agenți neînsemnați.

Axei oftă.

— Poate că n-o fac. Poate că propaganda noastră tâmpită mi-a spălat creierul. Poate că te acuz pe nedrept. Noroc.

— Noroc, spuse Pym.

— Deci ce vor găsi în camera ta? Întrebă Axei, după ce-și aprinse un trabuc și trase de câteva ori din el.

— Presupun că de toate.

— Ce înseamnă de toate?

— Cerneluri secrete. Filme.

— Filme de la agenții tăi?

— Da.

— Develope?

— Presupun că nu.

— De la cutia de scrisori secretă de la Pišek?

— Da.

— În cazul ăsta, nici nu merită să mă ostenesc să le developez. Totul e fals. Bani?

— Da, puțini.

— Câți?

— Cinci mii de dolari.

— Caiete cu cifruri?

— Două.

— Altceva ce aș fi putut uita? Vreo bombă atomică?

— Un aparat de fotografiat ascuns.

— Cutia cu pudră de talc?

— Dacă rupi hârtia de pe capac, se transformă în obiectiv.

— Altceva?

— Un plan de evadare. Scris pe mătase într-una dintre cravate.

Axei trase din nou din trabuc, cu gândurile aparent foarte departe. Brusc lovi cu pumnul în masa de fier.

— Trebuie să ieșim din chestia asta, Sir Magnus! exclamă el furios. Trebuie să ieșim. Trebuie să urcăm spre vârf. Trebuie să ne ajutăm unul pe celălalt, până ajungem și noi aristocrați și o să le salutăm din mers pe secăturile astea.

Privi fix în întunericul ce se îngroșă.

— Îmi îngreunezi teribil viața, știai lucrul ăsta? La închisoare m-am gândit tare urât la tine, Sir Magnus. Ai făcut în așa fel, încât e foarte greu pentru cineva să-ți fie prieten.

— Nu văd de ce.

— Ah, ah! Nu vede de ce! Nu vede că, atunci când curajosul Sir Magnus Pym face cerere de viză pentru afaceri, chiar și bieții cehi se pot uita în registrele lor și pot descoperi că un gentleman cu același nume a fost un spion militarist, fascist, imperialist în Austria, și că un anume câine vagabond, pe nume Axei, a fost complicele lui.

Mânia lui îi aminti lui Pym de zilele cu febră mare de la Berna. Vocea lui căpătase același ton tăios, neplăcut.

— Cunoști chiar atât de puțin obiceiurile țării pe care o spionezi ca să nu înțelegi ce înseamnă în zilele noastre, pentru un om ca mine, să se fi aflat chiar și pe același continent cu un om ca tine, ca să nu mai vorbim de complicitatea în povestea aia de spionaj? Chiar nu știi că în lumea asta de turnători și de calomnatori aș putea, la propriu, să mor din cauza ta? Nu l-ai citit pe George Orwell? Cei despre care îți vorbesc sunt în stare să scrie că ieri vremea a fost altfel decât a fost în realitate!

— Știi, zise Pym.

— Atunci știi că s-ar putea să fiu iremediabil molipsit, ca toți nenorociții ăia de agenți și de informatori pe care-i umpleți de informații și de bani? Nu știi că-i trimiteți pe eșafod, dacă nu cumva sunt deja ai noștri? Presupun că știi măcar ce vor face cu tine aristocrații ăia ai mei – dacă nu-i determin să mă asculte – în caz că nu găsim alte mijloace de a le satisface apetitul? Te vor aresta și te vor arăta presei mondiale, cu agenții și cu asociații tăi tâmpiți cu tot. Plănuiesc un nou proces spectaculos, ca să mai spânzure câțiva oameni. Și dacă tot au început, ar da dovadă de o crasă neglijență dacă nu m-ar spânzura și pe mine. Axei, lacheul imperialist care a spionat pentru tine în Austria! Axei, scriitorul titoist troțkist revanșard care a fost complicele tău la Berna! Ar prefera un american, dar, până una alta, se vor mulțumi să spânzure un englez, în așteptarea peștelui cel mare.



Odată furia potolită, se lăsă pe spate.

Trebuie să ieșim din chestia asta, Sir Magnus, repetă el. Trebuie să urcăm, să urcăm, să urcăm. M-am săturat de șefi proști, de mâncare proastă, de închisori proaste și de torționari proști.

Trase din nou furios din trabuc.

— E timpul să mă ocup de cariera ta și tu să te ocupi de a mea. Și de data asta hai s-o facem ca lumea. Fără retrageri burgheze în fața marilor lovituri. De data asta suntem profesioniști, atacăm direct diamantele cele mari, băncile cele mari. Vorbesc serios.

Axei își întoarse brusc scaunul cu fața la Pym, se așeză apoi râzând și-l bătu pe Pym pe umăr cu dosul palmei, ca să-i ridice moralul.

— Ai primit florile, Sir Magnus?

— Erau grozave. Ni le-a dat cineva în taxi, când plecam de la recepție.

— Belindei i-au plăcut?

— Belinda nu știe despre tine. Nu i-am spus niciodată.

— De la cine ai zis că erau florile?

— I-am spus că habar n-aveam. Că, probabil, greșiseră nunta.

— Bună idee. Cum arată Belinda?

— Grozav. Eram îndrăgostiți unul de altul din copilărie.

— Credeam că în copilărie erai îndrăgostit de Jemima.

— Mă rog, și de Belinda.

— În același timp... de amândouă? Grozavă copilărie ai mai avut, spuse Axei, râzând din nou, înainte de a-i umple la loc paharul.

Pym reuși să râdă și el și băură împreună.

Apoi Axei începu să vorbească, blând și tandru, fără ironie și fără amărăciune, și am senzația că a vorbit treizeci de ani, pentru că vorbele lui îmi răsună clar în urechi așa cum răsunau atunci în urechile lui Pym, în ciuda zarvei greierilor și a piuitului liliecilor.

— Sir Magnus, în trecut m-ai trădat, dar, și mai grav, te-ai trădat pe tine însuți. Tu minți chiar și atunci când spui adevărul. Ești fidel și ești afectuos. Dar față de ce? Față de cine? Nu cunosc toate motivele care au dus la asta. Marele

tău tată. Aristocrata ta mamă. Poate că într-o zi o să-mi spui. Și se mai poate ca, din când în când, să-ți fi investit greșit iubirea.

Se aplecă în față și chipul lui exprimă o afecțiune blândă, adevărată, în timp ce un surâs de o caldă răbdare îi lumina privirea.

— Și totuși, ești un om moral. Cauți. Ce vreau să spun, Sir Magnus, e că, de data asta, natura a produs o asociere perfectă. Ești un spion desăvârșit. Tot ce-ți trebuie e o cauză. Eu o am. Știi că revoluția noastră e tânără și că, uneori, nu cei buni o conduc. Tot căutând pacea, ducem prea multe războaie. Tot căutând libertatea, construim prea multe închisori. Dar, la urma urmelor, nici nu e atât de grav. Pentru că știu un lucru. Toate prostiile care au făcut din tine ce ești: privilegiile, snobismul, ipocrizia, biserica, școlile, preoții, clasele sociale, minciunile istorice, micii lorzi de țară, micii lorzi ai marilor afaceri și toate războaiele nesățioase ce rezultă din ele, toate astea le vom mătura pe vecie. Pentru binele tău. Pentru că noi construim o societate care nu va produce niciodată asemenea tipi triști ca Sir Magnus.

Întinse mâna.

— Iată, am spus ce-aveam de spus. Ești un om bun și te iubesc.

Și întotdeauna îmi voi aminti atingerea aceea. Ajunge să-mi privesc palma ca s-o simt din nou: o atingere uscată, cinstită, iertătoare. Și râsul: din inimă, așa cum fusese întotdeauna, de cum încetase de a mai fi tactician și redevenise prietenul meu.

## CAPITOLUL 16

Cât e de tipic, Tom, că atunci când privesc înapoi, la toți anii ce au urmat întâlnirii noastre din casa de vară din Cehia, tot ce văd e America, țărmurile ei aurite, sclipind la orizont ca o promisiune de libertate după represiunea din tulburata noastră Europă, avântându-se spre noi în bucuria estivală a reușitei noastre! Pym are încă în fața lui mai mult de un sfert de secol în care să-și slujească cele două case, conform celor mai bune standarde ale loialității lui omnivore. Adolescentul întârziat, însurat, bine instruit trebuia să mai aștepte până să devină bărbat, admitând că într-o zi vom putea pătrunde codul genetic care indică sfârșitul adolescenței unui englez din clasa de mijloc și începutul vieții lui ca bărbat. O jumătate de duzină de orașe europene primejdioase, de la Praga, Berlin și Stockholm până la capitala ocupată a Angliei sale natale, îi separă pe cei doi prieteni de obiectivul lor. Acum însă nu mi se mai par decât etape în care ne puteam aproviziona, puteam face o revizie generală și puteam privi stelele în pregătirea călătoriei noastre. Și imaginează-ți pentru o clipă, Tom, cumplita alternativă: teama de eșec care sufla ca un vânt siberian pe spinările noastre descoperite. Gândește-te ce ar fi însemnat pentru doi oameni ca noi să ne fi trăit viețile de spioni fără să fi spionat America!

Trebuie spus imediat, pentru cazul în care ar mai exista vreo urmă de îndoială în cugetul tău, că, după casa de vară, drumul lui Pym a fost trasat pe vecie. Și-a reînnoit jurământul și, conform principiilor pe care eu și unchiul Jack le-am respectat întotdeauna, nu mai exista cale de scăpare, Tom. Pym era prins, agățat în cârlig și angajat cu trup și suflet. Isprăvit. După hambarul din Austria, da, mai existase o oarecare latitudine, dar nici cea mai mică perspectivă de răscumpărare. Și ai văzut cum a încercat – destul de slab, de acord – să scape pentru totdeauna de lumea secretă și să înfrunte riscurile celei reale. Ce-i drept, fără prea mare convingere. Dar a încercat totuși, chiar dacă știa că în lumea aceea va fi tot atât de folositor ca un pește ajuns pe mal, care moare din cauza excesului de oxigen. Dar,

după casa de vară, mesajul pe care i-l adresa Dumnezeu era clar: gata cu ezitățile; rămâi la locul tău, în elementul pe care ți l-a desemnat natura. N-a fost nevoie să i se repete acest lucru.

— Du-te și mărturisește totul! te aud strigând, Tom. Întoarce-te iute la Londra, du-te la Personal, plătește ce ai de plătit, începe o viață nouă!

Mă rog, Pym se gândise și la asta, bineînțeles că se gândise, în mașina pe care o condusesese până la Viena, în avionul care-l dusesese în Anglia și în cursa specială Heathrow-Londra, Pym nu încetă să se tortureze în legătură cu aceste probleme, căci era una dintre ocaziile în care întreaga lui viață se derula în capul lui ca o bandă desenată în culori vii. „Unde a început?” se întrebă el, pe bună dreptate. Cu Lippsie, de a cărei moarte, în momentele cele mai negre, se considera încă vinovat? Cu inițialele lui Sefton Boyd? Cu biata Dorothy, pe care o scosese din minți? Cu Peggy Wentworth, aruncându-i propriile lături în cap, dar victimă și ea? Sau în ziua în care a forțat pentru prima dată broasca fișetului verde al lui Rick ori biroul lui Membury? Ce sisteme anume din viața lui propui să dezvăluie privirii culpabilizatoare a admiratorilor săi?

— Atunci, demisionează! Fugi la Murgu! Cere un post de profesor la Willow.

Și Pym s-a gândit la toate astea. S-a gândit la o jumătate de duzină de găuri negre în care ar fi putut îngropa ce-i mai rămăsese din viață și în care și-ar fi putut ascunde farmecul vinovat. Dar niciuna nu-l ispiti mai mult de cinci minute.

Oare oamenii lui Axei l-ar fi denunțat cu adevărat dacă ar fi rupt toate legăturile și ar fi fugit? Mă îndoiesc, dar nu asta e problema. Problema e că, destul de des, Pym iubea Firma la fel de mult cum îl iubea pe Axei. Adora încrederea ursuză și totală pe care o aveau în el, felul greșit în care îl foloseau, îmbrățișările cu miros de tweed, romantismul plin de defecte și integritatea malițioasă. Zâmbea în sinea lui de fiecare dată când intra în Reichskanzlei-urile ei și în palatele conspirative, acceptând salutul lipsit de umor al portarilor vigilenți. Pentru el, Firma era căminul, școala și Curtea lui,

chiar și atunci când o trăda. Avea cu-adevărat sentimentul că poate să-i aducă mult, tot așa cum putea să-i aducă mult lui Axei. În imaginația lui, se vedea stăpânul unor pivnițe pline de ciorapi de nailon și de ciocolată la negru, destul ca nimeni să nu ducă lipsă de nimic în caz de penurie – căci serviciile de informații nu sunt nimic altceva decât o piață neagră instituționalizată pentru produse perisabile. De data asta, Pym era eroul legendei. Niciun Membury nu se mai afla între el și confrerie.

— Să presupunem, Sir Magnus, că în drum, singur, spre Plzeň oprești și ieși în mașină doi muncitori care fac autostopul ca să ajungă la locul lor de muncă. Ai face asta, nu? sugeră Axei în orele mici ale dimineții, în casa de vară, după ce-i ridicase la loc moralul lui Pym.

Pym admise că s-ar putea.

— Și să presupunem, Sir Magnus, că, oameni simpli fiind, și-ar mărturisi, pe drum, temerile legate de manipularea de substanțe radioactive fără o protecție suficientă. Ai ciuli urechile?

Pym râse și recunoscuse că ar face-o.

— Mai presupune că, având spiritul tău generos și fiind un om pe care necazurile altora nu-l lasă indiferent, ți-ai notat, Sir Magnus, numele și adresele lor și le-ai promis că le vei aduce un pachet sau două de cafea bună englezească data viitoare când vei vizita regiunea lor.

Pym spuse că, fără îndoială, așa ar fi făcut.

— Și mai presupune, continuă Axei, că, după ce i-ai lăsat în afara zonei protejate unde lucrează, ai avut curajul, inițiativa și toate calitățile caracteristice unui ofițer – pe care cu siguranță că le ai – să parchezi mașina într-un loc discret și să urci dealul.

Axei îi arătă dealul respectiv pe o hartă militară pe care, întâmplător, o avea la el și pe care o întinse pe masa de fier.

— Și că de pe vârful dealului fotografiezi uzina, ascunzându-te într-un pâlcc de tei ale căror ramuri joase, se va vedea mai târziu, au acoperit ușor clișeele. Aristocrații tăi îți vor admira gestul? Îl vor aplauda pe marele Sir Magnus? Îl vor instrui să-i recruteze pe cei doi muncitori vorbăreți și să

obțină de la ei noi detalii despre producția și obiectivele fabricii?

— Cu siguranță că da, spuse Pym cu convingere.

— Felicitări, Sir Magnus.

Axei lăasă să cadă filmul în mâna deschisă a lui Pym. Film provenind chiar de la Firmă. Ambalat în verde anonim. Dintre cele pe care Pym le ascunde în mașina de scris. Pym îl predă maeștrilor lui. Minunea nu se oprește aici. Când filmul e trimis analiștilor de la Whitehall, se descoperă că uzina este exact aceeași care fusese recent fotografiată din aer de americani! Prefăcându-se că șovăie, Pym le dă datele despre cei doi informatori nevinovați și, până acum, fictivi. Numele lor sunt înregistrate, fișate, verificate, prelucrate și popularizate la barul ofițerilor superiori. Până când, în cele din urmă, conform legilor divine ale birocrăției, fac obiectul unei reuniuni speciale.

— Ascultă, tinere Pym, ce te face să crezi că tipii ăștia nu te vor denunța data viitoare când o să apari la ei?

Pym însă e dispus să facă față întrebărilor, are un public larg și se simte de neînvins.

— E doar o bănuială, domnule, nimic mai mult.

Numără încet până la doi.

— Cred c-au avut încredere în mine. Cred că-și vor ține gura și că speră că voi trece într-o seară pe la ei, exact așa cum le-am promis.

Și, evident, evenimentele arată c-a avut dreptate, nu-i așa, Jack? Ascultând numai de curajul său, eroul nostru se întoarce în Cehoslovacia și, bravând orice risc, se duce direct la ei – cum ar putea să dea greș, când e însoțit de Axei în persoană, care face prezentările? De data asta nu va mai fi niciun sergent Pavel. O trupă permanentă de actori loiali și dezghețați a luat naștere, Axei e producătorul și cei doi sunt membri fondatori. Rețeaua e construită cu primejdii și durere. De către Pym, un tip calm cum nu sunt doi. Pym, cel mai nou erou al coridoarelor subterane, cel care l-a fabricat pe Conger.

Nimic nu mai poate rezista sistemelor de selecție naturală ale Firmei, accelerate de insistența lui Jack Brotherhood.

— Ai intrat la Foreign Office? repetă tatăl Belindei, cu o uimire excesivă, artificială. Ai fost trimis la Praga? Cum de-ai reușit să ajungi aici, de la firma aia electronică pe ducă? Trebuie să recunosc că ești grozav.

— Am semnat un contract. Au nevoie de vorbitori de cehă, spune Pym.

— Relansează comerțul britanic, tati. N-ai cum să înțelegi, tu nu ești decât un agent de schimb, zise Belinda.

— Mă rog, dar ar putea să-i găsească o acoperire mai bună, nu crezi? spune tatăl Belindei, cu râsul lui enervant.

În noul apartament conspirativ al Firmei de la Praga, Pym și Axei beau pentru instalarea lui Pym ca secretar comercial doi și responsabil cu vizele la ambasada britanică. Axei s-a îngrășat, observă Pym cu plăcere. Urmele suferințelor se șterg de pe chipul lui slab.

— Pentru țara libertății, Sir Magnus.

— Pentru America, zice Pym.

Dragă tată.

Mă bucur atât de mult că numirea mea îți face plăcere. Din păcate, încă nu sunt în situația în care să-l conving pe Pandit Nehru să-ți acorde o audiență, ca să-i poți prezenta proiectul tău pentru cupa de fotbal, deși îmi pot imagina ce impuls ar da aceasta economiei indiene în dificultate.

— Vasăzică n-au existat informatori adevărați? te aud întrebând, Tom, pe un ton dezamăgit. Toți erau de formă?

Nici vorbă, existau informatori adevărați. Nu te teme! Și încă foarte buni, cei mai buni. Și fiecare dintre ei a profitat de pe urma progreselor pe care le făcea Pym în meserie și l-a admirat pe Pym așa cum acesta îl admira pe Axei. Iar Pym și Axei îi admirau și ei pe adevărații informatori, în maniera lor, privindu-i ca pe niște ambasadori inconștienți ai operațiunii, cei ce atestau bunul mers și integritatea ei. Și făceau tot ce le era cu putință ca să-i protejeze și să-i promoveze, spunând că fiecare ameliorare a situației lor se răsfrângea în bunul mers al rețelei. Și-i treceau clandestin în Austria, ca să fie instruiți și reabilitați în secret. Adevărații informatori erau mascotele noastre, Tom. Vedetele noastre. Am făcut în așa fel încât să nu ducă niciodată lipsă de nimic, atâta timp cât Pym și Axei vor mai fi acolo ca să vegheze asupra lor. Motiv pentru

care, de fapt, totul s-a dus de râpă. Dar asta s-a întâmplat mai târziu.

Aș dori să pot să-ți descriu exact, Jack, plăcerea de a fi cu adevărat bine dirijat. Nimic în planul geloziei sau al ideologiei. Axei încerca să-l facă pe Pym să iubească Anglia la fel de mult cum încerca să-l facă să iubească America, și – în tot timpul parteneriatului nostru – o parte din geniul lui a constatat în aceea că lăuda libertățile din Vest, implicând tacit faptul că stătea în puterea lui Pym, dacă nu cumva era chiar de datoria lui, ca om liber, să aducă ceva din aceste libertăți și în Est. O, poți să râzi cât vrei, Jack! Și poți să clatini din capul tău cărunț în fața profunzimii naivității lui Pym! Dar poți să-ți imaginezi cât de ușor i-a fost lui Pym să ia sub aripa lui protectoare o țară atât de mică și de sărăcită, când țara lui era atât de privilegiată, atât de victorioasă și atât de nobilă? Și, din punctul lui de vedere, atât de absurdă? Să iubească biata Cehoslovacie cu o dragoste de protector bogat, cu toate vicisitudinile ei, de dragul lui Axei? Să-i ierte dinainte toate greșelile? Și să le pună pe seama nenumăratelor trădări pe care sora ei Anglia le comisese împotriva ei? Chiar te miră că Pym, aliindu-se cu ce era interzis, evada o dată în plus din tot ce-l reținea? Că el, căruia îi plăcea atât de mult să treacă nenumărate frontiere, găsește acum plăcere în a trece încă una, cu Axei care să-i arate cum să umble și pe unde s-o ia?

— Îmi pare rău, Bel, îi spunea Pym Belindei când o lăsa din nou singură cu jocul ei de scrabble în apartamentul lor întunecos din ghetoul diplomatic din Praga. Trebuie să merg în nordul țării. O zi sau două. Hai, Bel. Dă-mi un pupic. Cred că n-ai prefera totuși să ai un bărbat cu o slujbă de la nouă la cinci, ce zici?

— Nu găsesc *The Times*, spunea ea, respingându-l. Bănuiesc că iar l-ai lăsat la ambasadă.

Dar, oricât de nervos ar fi fost Pym când ajungea la întâlnire, Axei îl calma de fiecare dată. Niciodată nu-l zorea, nu-l repezea. Dădea întotdeauna dovadă de respect pentru durerile și sensibilitățile agentului său. Nu era vorba nici de imobilitate de o parte și de toată agitația de cealaltă, Tom, da' de unde. Ambițiile lui Axei îl vizau pe Pym la fel de mult ca și



pe el. Nu era Pym bolul lui de orez, averea lui în cel mai adevărat sens al cuvântului, pașaportul lui spre privilegii și spre statutul de aristocrat bine plătit de partid? O, cum îl mai studia pe Pym! Cu câtă delicatețe îl convingea și îl seducea! Cât era de meticulos când îmbrăca exact hainele pe care Pym se aștepta ca să le poarte – acum mantaua părintelui înțelept și de nădejde pe care Pym nu-l avusese niciodată, acum zdrențele mânjite de sânge ale celor ce suferă, uniforma autorității lui, acum sutana unicului confesor al lui Pym, acel Murgo absolut. Trebuise să învețe codurile, evadările lui Pym. Trebuise să fie în stare să-l descifreze pe Pym mai repede decât se putea descifra pe sine. Trebuise să-l dojenească și să-l ierte, aidoma unui părinte care nu i-ar trânti niciodată ușa în nas, să râdă când Pym era melancolic și să păstreze aprinsă flacăra tuturor credințelor lui Pym când acesta era abătut și spunea: nu mai pot, sunt singur și mi-e frică.

Dar, mai presus de orice, trebuia să păstreze spiritul agentului său în permanentă alertă în fața toleranței aparent nelimitate a Firmei, căci cum am fi putut îndrăzni să credem vreunul dintre noi că în pădurile atât de îndrăgite ale Angliei nu se ascunde vreun joc magistral? Imaginează-ți durerile de cap ale lui Axei, în timp ce Pym continua să-i furnizeze munți de informații, ca să-i convingă pe stăpânii lui că nu erau victimele unei monumentale mașinațiuni imperialiste! Cehii te admirau atât de mult, Jack. Cei mai bătrâni te cunoșteau din timpul războiului. Îți cunoșteau talentele și le respectau. Cunoșteau pericolul ce există, zi de zi, dacă subestimezi un adversar rafinat. Nu o dată, Axei a trebuit să lupte pe viață și pe moarte cu ei. A trebuit să-i convingă chiar pe călăii care-l torturaseră, ca să-i împiedice să-l ridice pe Pym și să-i aplice unul din tratamentele pe care și le administrau periodic unul altuia, ca să scoată de la el o adevărată mărturisire. „Da, sunt omul lui Brotherhood”, ar fi vrut să-l audă strigând. „Da, mă aflu aici ca să vă dezinformez. Să vă îndepărtez privirile de la operațiunile noastre antisocialiste. Și da, Axei e complicele meu. Luați-mă, spânzurați-mă, orice, numai asta nu”. Dar Axei învinse. Imploră, strigă, bătut cu pumnul în masă, și când noi epurări fură proiectate ca să explice haosul

lăsat de cele dinainte, își reduse adversarii la tăcere, amenințându-i că-i va denunța pentru faptul că nu sunt convinși de pieirea inevitabilă a imperialismului. Și Pym îl ajută la fiecare pas. Se așează din nou la capul patului său – chiar dacă numai la figurat – îl hrăni și-l încurajă, îi ridică moralul. Jefui pentru el arhivele Centralei. Îl înarmă cu exemple scandaloase ale incompetenței Firmei la nivel mondial. Până când, luptând astfel pentru supraviețuire, Pym și Axei se apropiară și mai mult unul de celălalt, fiecare depunând la picioarele celuilalt poverile iraționale ale țării sale.

Și din când în când, după ce o bătălie fusese terminată și câștigată, sau vreo mare lovitură reușise de o parte sau de cealaltă, Axei se îmbrăca în costumul lui de libertin și organiza o descindere la miezul nopții în locul care, pentru el, reprezenta echivalentul modest al Saint Moritzului, un mic castel alb în Munții Uriași, rezervat de către serviciul său pentru cei deosebit de bine văzuți. Prima dată când s-au dus acolo a fost cu ocazia unei aniversări, într-o limuzină cu geamuri fumurii. Pym se afla la Praga de doi ani.

— Am hotărât să te prezint unui excelent agent nou, Sir Magnus, îl anunță Axei, în timp ce mergeau vesel pe drumul șerpuit, pietruit. Rețeaua Watchman duce mare lipsă de informații industriale. Americanii s-au angajat să ne distrugă economia, dar Firma nu face nimic ca să le susțină optimismul. Ce-ai zice de un cadru de conducere de nivel mediu din marea Bancă Națională a Cehoslovaciei, care are acces la unele dintre sectoarele noastre cel mai prost conduse?

— Unde se presupune că l-am găsit? replică Pym prudent, căci acestea erau hotărâri delicate, ce necesitau un schimb interminabil de scrisori cu direcția, înainte de a te putea apropia de o nouă sursă potențială pentru a o recruta.

Masa era pusă pentru trei persoane, candelabrele erau aprinse. Cei doi bărbați făcuseră agale o plimbare lungă în pădure și acum beau un aperitiv în fața focului, în așteptarea oaspetelui.

— Ce mai face Belinda? întrebă Axei.

Acesta era un subiect pe care nu-l discutau prea des,

căci Axei nu avea răbdare când era vorba despre relațiile nesatisfăcătoare.

— Mulțumesc bine, ca de obicei.

— Microfoanele noastre ne spun altceva. Ne spun că vă bateți zi și noapte, ca chiorii. Oamenii noștri sunt din ce în ce mai deprimați ascultându-vă.

— Spune-le că o să se rezolve, zise Pym într-un rar acces de amărăciune.

O mașină urca dealul. Auziră pașii servitorului bătrân traversând holul și zornăitul zăvoarelor.

— Îți prezint pe noul nostru agent, zise Axei.

Ușa se deschise cu zgomot și în cameră intra Sabina. Poate ceva mai lată în șolduri; unul sau două riduri adânci, care-i marcau poziția oficială, în jurul falcilor, dar oricum delicioasa lui Sabina. Purta o rochie neagră și severă, cu guler alb, și niște pantofi negri de care trebuie să fi fost foarte mândră, căci baretele erau ornate cu pietre verzi strălucitoare și aveau luciul antilopei artificiale. Când îl văzu pe Pym, tresări violent și se uită la el cu suspiciune. Pentru o clipă, atitudinea ei manifestă cea mai totală dezaprobare. Apoi, spre încântarea lui, izbucni în râsul ei de slavă nebună și dădu fuga să-l acopere cu trupul ei, aproape așa cum făcea la Graz, când Pym lua primele lui lecții de cehă.

Iată cum s-au petrecut lucrurile, Jack. Sabina a urcat și a urcat până a ajuns șeful rețelei Watchman, precum și iubita ofițerilor britanici cu care lucrase succesiv. Tu ai cunoscut-o sub numele de Watchman Unu sau întreprinzătoarea Olga Kravitsky, secretară a Comisiei Interne pentru Probleme Economice de la Praga. Dacă mai ții minte, am pensionat-o când aștepta cel de-al treilea copil de la un al patrulea soț, în cadrul unui dineu oferit special pentru ea în Berlinul de Vest, când a participat pentru ultima dată la conferința reprezentanților băncilor din CAER, la Potsdam. Axei a mai ținut-o un timp, înainte să se decidă să-ți urmeze exemplul.

— Am fost transferat la Berlin, îi spuse Pym Belindei, în siguranța unui parc, la sfârșitul celui de-al doilea stagiul la Praga.

— De ce-mi spui mie? zise Belinda.

— Mă întrebam dacă-ai vrea să vii cu mine, răspunse Pym și Belinda începu din nou să tușească, tusea aceea lungă, de nestăpânit, pe care o datora cu siguranță climei.

Belinda se întoarse la Londra și se înscrise la o școală de ziaristică, nu de omor silențios. În cele din urmă, la treizeci și șapte de ani, se lansă pe drumul riscant al marilor cauze liberale la modă, unde, după ce întâlni mai mulți bărbați cu numele de Paul, se mărită cu unul dintre ei și avu o fiică neascultătoare care-o critica pentru orice făcea, lucru care-i dădu Belindei sentimentul împăcării cu propriii părinți. Iar Pym și Axei se imbarcară pentru următoarea etapă a lungii lor călătorii. La Berlin îi aștepta un viitor mai strălucitor și o trădare mai matură.

Prin grija Colonelului Evelyn Tremaine, D.S.O.

Pioneer Corps, în rezervă Cutia Poștală 9007

MANILA

Excelenței Sale

Sir Magnus Richard Pym, Decorații

Misiunea Britanică

BERLIN

Dragul meu Fiu.

Doar câteva cuvinte care sper să nu te Deranjeze în drumul tău spre Vârf, căci nimeni nu trebuie să se aștepte la Recunoștință înainte de a-i veni rândul să se prezinte în fața Tatălui nostru al tuturor, lucru care sper să mi se întâmple cât mai curând. Cum aici Știința Medicală e încă într-un Stadiu primitiv, se pare că această vară Crudă va fi și Ultima pentru expeditorul acestei scrisori, în ciuda Sacrificării Alcoolului și a altor Plăceri. Dacă Trimiți ceva pentru Tratament sau Funeralii, asigură-te că atât cecul, cât și plicul sunt adresate Colonelului și nu Mie, întrucât numele de Pym e Persona non Gratis pentru cei de aici și că s-ar putea ca, oricum, să fiu deja Mort.

Rugându-mă să fiu Crușat.

Rick T. Pym

P.S. Mi s-a spus că la Berlin se găsește Aur 916 la prețuri foarte mici, Valiza Diplomatică fiind la dispoziția celor Sus-puși care caută o ocazie pentru Recompense neoficiale. Perce Loft are aceeași adresă și te-ar ajuta pentru zece la

sută, dar fii cu ochii pe el.

Berlin. Ce cuib de spioni, Tom! Ce fișet plin de secrete disponibile, inutile, ce teren minunat pentru toți alchimiștii, magicienii și cântăreții la flaut fermecat care și-au luat vreodată pelerina și au întors spatele constrângerilor dezagreabile ale realității politice! Și la mijloc, întotdeauna, buna și marea inimă americană, bătând cu vitejie toba în ritmul ei onorabil, în numele libertății, democrației și eliberării popoarelor.

Firma avea la Berlin agenți influenți, agenți de dezbinare, de subversiune, de sabotaj și de dezinformare. Aveam chiar unul sau doi care ne furnizau informații, deși reprezentau o categorie subprivilegiată, menținută mai mult prin tradiție decât pentru adevărata lor valoare profesională. Aveam specialiști în tuneluri și contrabandiști, specialiști în ascultare și falsificatori, instructori și ofițeri de recrutare, descoperitori de talente, curieri, observatori, seducători și asasini, artiști în ale deghizării și în cititul pe buze. Dar, orice ar fi avut britanicii, americanii aveau în cantitate și mai mare și, orice aveau americanii, nemții din Est aveau de cinci ori mai mult și rușii de zece ori. Pym stătea în fața acestor minunății ca un copil căruia i-ai dat drumul într-o cofetărie și nu știe pe ce să pună mâna mai întâi. Și Axei, strecurându-se în oraș și afară din oraș de fiecare dată cu alt pașaport, mergea discret în urma lui cu coșul. În apartamente conspirative și restaurante întunecoase, niciodată de două ori același, luam liniștiți masa, făceam schimb de marfă și ne priveam cu o mulțumire incredulă, demnă de niște alpiniști care au ajuns în vârful muntelui. Dar nici atunci nu uitam că exista un vârf și mai înalt pe care trebuia să-l escaladăm, când ridicam paharele cu votcă în cinstea noastră și, la lumina lumânărilor, murmuram „La anul în America!”

Și comitetele, Tom! Berlinul nu era un oraș suficient de sigur ca să fie ținute acolo. Ne întruneam la Londra, în săli imperiale aurite, tocmai bune pentru jucătorii acestui joc mondial. Și ce secțiune transversală curajoasă, variată, strălucitor de inventivă prin liderii societății noastre reprezentam, căci trăiam vremuri noi pentru Anglia, o epocă

în care talentele ascunse ale țării erau luate de pe raft și înhămate în slujba națiunii. „Spionii au ochelari de cai!” s-au auzit strigăte. Ne-am săturat de incest. Pentru Berlin, trebuie să deschidem ușile lumii reale a profesorilor universitari, a tenorilor baroului și a jurnaliștilor. Avem nevoie de bancheri și sindicaliști, de industriași, de tipi care-și investesc banii cu profit și știu ce anume face ca lumea să se învârtă. Avem nevoie de parlamentari care să ne aducă un suflu de tribună și care să știe ce cuvinte să folosească atunci când e vorba de banii contribuabililor!

Și ce s-a întâmplat cu acești oameni înțelepți, Tom, cu acești deștepți veniți din afară, raționalii câini de pază ai războiului secret? Au dat buzna acolo unde chiar și spionii s-ar fi temut să pună piciorul. Prea mult timp frustrați de limitările lumii vizibile, aceste minți strălucite, brusc eliberate, s-au îndrăgostit peste noapte de orice fel de conspirație, oricât de necinstită și de expeditivă ar fi fost ea.

— Știi ce le-a mai dat prin minte? spuse Pym furios, măsurând cu pași mari covorul apartamentului conspirativ din Lowndes Square, pe care Axei îl închinase pe durata unei conferințe anglo-americane despre acțiunile neoficiale.

— Calmează-te, Sir Magnus. Mai bea un pahar.

— Să mă calmez? În timp ce nebuniiăștia propun cu toată seriozitatea să se bage într-o zonă sub control sovietic, să atragă un MIG în spațiul aerian american, să-l arunce în aer în plin zbor și, dacă printr-o minune pilotul ar supraviețui, să-l pună să aleagă între a fi judecat pentru spionaj sau a cere azil politic în fața microfoanelor? Cel care propune asta e reporterul pentru probleme de apărare de la ziarul *Guardian*, dacă poți să crezi așa ceva! O să declanșeze un război. Asta și vrea. În sfârșit, o să aibă despre ce să scrie. A fost susținut de un nepot al episcopului de Canterbury și de directorul general adjunct de la BBC.

Numai că iubirea lui Axei pentru Anglia nu putea fi zdruncinată de reținerile lui Pym. Pe geamul Fordului fără șofer pe care Pym îl îm prmutase de la garajul Firmei, admiră Palatul Buckingham și bătu ușor din palme când văzu drapelul britanic fluturând într-o rază de lumină.

— Întoarce-te la Berlin, Sir Magnus. Într-o zi, vei vedea

fluturând drapelul american.

Apartamentul de la Berlin se afla la mijlocul lui Kurfürstendamm, la ultimul etaj al unei imense clădiri în stil Biedermeier care scăpase ca prin minune de bombardamente. Dormitorul dădea spre grădină, așa că nu auzi mașina oprindu-se, le auzi în schimb pașii pe scări, în pantofi cu talpă de crep și-și aminti de cei de la Fremdenpolizei urcând tiptil scara din lemn de la Herr Ollinger, în primele ore ale dimineții, care le plac polițiștilor cel mai mult; Pym știe că venise sfârșitul, deși, dintre toate modurile în care și-l închipuise, la acesta nu se așteptase. Oamenii de teren simt aceste lucruri și învață să aibă încredere în ele și Pym era în primul rând un om de teren. Așa că știe că venise sfârșitul și, dând dovadă de mult calm, nu fu nici surprins, nici tulburat, într-o secundă coborî din pat și ajunse în bucătărie, pentru că acolo ascundea rolele de film pentru următoarea lui întâlnire cu Axei. Până când apăsă pe butonul soneriei, derulase șase filme și le expusese și scăpase de carnetul cu coduri autoinflamabil, pe care-l ascunsese, învelit în mușama, în rezervorul de la closet. Acceptându-și lucid soarta, se gândi chiar și la ceva mai drastic, căci Berlinul nu era Viena și avea un pistol în noptieră și un altul într-un sertar, în antreu. Dar ceva din tonul de scuză pe care murmură „Herr Pym, vă rugăm să vă sculați” prin deschizătura pentru scrisori îl făcu să-și schimbe gândul și, când se uită prin vizor și văzu silueta cumsecade a locotenentului Dollendorf și a sergentului tânăr de lângă el, i se făcu rușine de șocul pe care li l-ar fi putut provoca dacă ar fi ales această cale. Optează, deci, pentru metoda blândeții, își zise el, deschizându-le ușa: mai întâi îți împrăștii puli de lup în jurul clădirii, apoi îl trimiți pe Tipul de Treabă la ușa de la intrare.

Locotenentul Dollendorf, ca mulți alții din Berlin, era un client al lui Jack Brotherhood și câștiga și el un ban în plus, prefăcându-se că nu vede când agenții se înghesuiau să treacă de o parte și de alta a profitabilei porțiuni de zid din circa lui. Era un bavarez de treabă, căruia îi plăcea tot ce le place bavarezilor și a cărei răsuflare mirosea în permanență a *Weisswurst*.

— Scuzați-ne, domnule Pym. Scuzați-ne de deranj la ora asta, începui el, cu un zâmbet exagerat.

Era în uniformă. Arma o avea încă în toc.

— Herr Kommandant vă roagă să veniți imediat la sediu, pentru o problemă personală care nu suferă amânare, îi explică el, tot fără să se atingă de armă.

Din vocea lui Dollendorf răzbătea hotărâre, dar și un fel de jenă, iar sergentul supraveghea atent scara.

— Herr Kommandant m-a asigurat că totul se poate aranja cât mai discret cu putință, Herr Pym. Ar dori ca, în stadiul acesta, să se poarte cât mai delicat. Nu s-a adresat superiorilor dumneavoastră, insistă Dollendorf, cât timp Pym mai șovăia. Herr Kommandant vă respectă foarte mult, Herr Pym.

— Trebuie să mă îmbrac.

— Da, dar cât mai repede, vă rog, Herr Pym. Herr Kommandant ar dori ca problema să fie rezolvată înainte de a trebui s-o încredințeze schimbului de zi.

Pym se întoarce și se îndreaptă prudent spre dormitor. Așteptă ca să-l audă pe polițist urmându-l sau un ordin lătrat, dar cei doi preferară să rămână în antreu, uitându-se la gravurile reprezentând Strigătele Londrei, cadou din partea secției de cazare a Firmei.

— Pot folosi telefonul dumneavoastră, Herr Pym?

— Vă rog.

Se îmbracă cu ușa deschisă, sperând să poată auzi convorbirea. Dar nu distinse decât: „Totul e în ordine, Herr Kommandant. Omul nostru vine imediat”.

Coborâra scara largă toți trei odată și se îndreptară spre o mașină a poliției ce staționa cu semnalizatoarele luminoase în funcțiune. Nimic în spatele ei, niciun trecător întârziat pe stradă. Ce tipic pentru nemți să dezinfecțeze întreaga zonă, înainte de a-l aresta. Pym se așeză în față, lângă Dollendorf. Sergentul ședea, încordat, în spate. Ploua și era ora două noaptea. Nori negri se înghesuiau pe cerul roșiatic. Nimeni nu scoase o vorbă.

Și la poliție o să-l aștepte Jack. Sau Poliția Militară. Sau Dumnezeu.

Comandantul se ridică în picioare ca să-l primească.



Dollendorf și sergentul dispăruseră. Comandantul se considera o persoană extraordinar de subtilă. Era înalt, cărunț și subțire, cu o privire insistentă și o gură cu buze fine din care cuvintele răpăiau cu o viteză halucinantă. Se lăsa pe spate pe scaun și-și împreună vârfurile degetelor. Se adresa monoton și crispat unei gravuri a satului său natal din Prusia Orientală, atârnată pe perete, deasupra capului lui Pym. Vorbi, după cum i se păru lui Pym, cam șase ore, fără pauză și fără să pară că-și trage sufletul, lucru care, pentru Herr Kommandant, reprezenta doar echivalentul unei scurte încălziri înainte de a trece la un subiect serios. Îi spuse că era un om de lume și tată de familie, obișnuit cu ceea ce el numea „cercul intim”. Pym îl asigură că și el respecta acest lucru. Comandantul îi spuse că nu era un tip didacticist, nici înclinații politice nu avea, deși făcea parte din Partidul Creștin Democrat. Era evanghelist, dar Pym să nu-și facă griji, nu avea nimic împotriva romano-catolicilor. Pym spuse că nici nu s-ar fi așteptat la altceva. Comandantul declară că delictele acopereau un spectru care pornea de la erorile umane pardonabile și până la crima cu premeditare. Pym aprobă și auzi pași pe culoar. Comandantul îl imploră pe Pym să nu uite că străinii într-o țară, alta decât a lor, au adesea un sentiment de falsă securitate atunci când intenționează să facă un lucru ce poate fi privit ca un act criminal.

— Pot vorbi deschis, Herr Pym?

— Vă rog, spuse Pym, care începea să aibă o presimțire cumplită că Axei și nu el era cel arestat.

— Când mi l-au adus, l-am privit. L-am ascultat. Mi-am spus: „Nu e cu puțință. Nu poate fi vorba despre Herr Pym. Omul e un impostor”, mi-am spus. Profită de anumite relații sus-puse. Dar, pe măsură ce-l ascultam, am descoperit la el un fel de cum să vă spun, vizionarism. Emană o anume energie, inteligență, chiar farmec aș putea spune. Se prea poate, mi-am zis, ca omul ăsta să fie cine pretinde că e. Doar Herr Pym ne poate spune adevărul, m-am gândit.

Apăsă pe un buton de pe biroul lui.

— Pot să-l confrunt cu dumneavoastră, Herr Pym?

Apăru un gardian bătrân, care merse legănându-se în

fața lor de-a lungul unui culoar din cărămidă vopsită, duhnind a fenol. Descuie un grilaj și-l închise în urma lor. Mai descuie unul. Era pentru prima dată că-l vedeam pe Rick în închisoare, Tom, și am făcut în așa fel ca să fie și ultima. În celelalte ocazii care urmară, Pym îi trimise alimente, îmbrăcăminte, trabucuri și, în Irlanda, Drambuie. Pym își goli contul în bancă pentru el, și dacă ar fi fost milionar ar fi preferat să se ruineze numai să nu-l mai vadă închis, fie și în gând. Rick ședea într-un colț și Pym își dădu imediat seama c-o făcea ca să vadă cât mai bine toată celula, căci de când îl cunoștea, Rick avusese întotdeauna nevoie de mai mult spațiu decât îi dăduse Dumnezeu. Ședea cu capul lui mare aplecat în față, cu o figură tristă de prizonier, și pot să jur că, asurzit de propriile gânduri, nici nu ne auzise venind.

— Tată, spuse Py m. Eu sunt.

Rick se apropie de gratii, prinse cu fiecare mână câte o bară metalică și-și apropie fața de ele. Privi fix la Pym, apoi la Herr Kommandant și la gardian, neînțelegând ce căuta Pym acolo. Avea o figură somnoroasă și prost dispusă.

— Va să zică au pus mâna și pe tine, fiule, spuse el cu o oarecare satisfacție, după cum mi s-a părut. Întotdeauna mi-am spus că pregătești tu ceva. Ar fi trebuit să urmezi Dreptul, cum ți-am spus.

Apoi adevărul începu, încetul cu încetul, să-și facă loc în mintea lui. Gardianul descuie ușa, bunul Herr Kommandant spuse „Vă rog, domnule Pym”, și se dădu deoparte ca Pym să poată intra. Pym se duse la Rick și-și petrecu brațele în jurul lui, cu delicatețe, pentru cazul că l-ar fi bătut și îl durea. Treptat, Rick păru că-și revine.

— Sfinte Doamne, fiule, ce naiba vor de la mine? Un om cinstit nu poate face ceva afaceri în țara asta? Ai văzut ce ne dau de mâncare aici, cârnații ăia nemțești? De ce mai plătim impozite?

De ce am mai luptat în război? La ce bun să ai un fiu șef la Foreign Office, dacă nu e în stare să-i împiedice pe nemțâlăii ăștia să se apropie de taică-său?

Numai că între timp Pym începuse să-l îmbrățișeze, să-l bată pe umeri și să spună cât se bucura că-l vede din nou, indiferent de împrejurări. Așa că Rick se puse pe plâns și

Herr Kommandant se retrase discret în altă cameră cât timp, reuniți, cei doi prieteni se sărbătoreau unul pe celălalt ca și cum s-ar fi salvat reciproc.

Nu vreau să te dezamănesc, Tom, dar zău că am uitat, poate intenționat, detaliile tranzacțiilor berlineze ale lui Rick. Pym se așteptase la propriul lui proces, nu la al lui Rick. Îmi amintesc de două surori de origine nobilă prusacă, care locuiau într-o casă veche la Charlottenburg, pentru că Pym s-a dus la ele ca să le dea înapoi banii pentru tablourile care, bineînțeles, nu mai existau, tablouri pe care Rick se angajase să le vândă pentru ele, pentru broșa cu diamante pe care o dăduse la curățat în locul lor și pentru mantourile de blană pe care un prieten, croitor de lux la Londra, li le modifica pe gratis, căci îl adora pe Rick. Și-mi mai amintesc că surorile aveau un escroc de nepot, implicat într-un trafic dubios cu arme și că, undeva în povestea asta, Rick avea un aeroplan de vânzare, cel mai grozav, cel mai bine conservat bombardier pe care ți l-ai fi putut dori, aproape nou, puteai spune. Și, după câte știu, fusese revopsit de acei liberali de o viață, Balham din Brinkley, și era garantat că va duce pe toată lumea în Paradis.

Tot la Berlin Pym i-a făcut curte mamei tale, Tom, și i-a suflat-o șefului lui și al ei, lui Jack Brotherhood. Nu sunt sigur că tu sau oricine altcineva are dreptul să afle prin ce accident ai fost conceput, dar voi încerca să te ajut cât pot de mult. Motivele lui Pym nu erau dintre cele mai curate, nu voi nega acest lucru. Dragostea, câtă a fost, a venit mai târziu.

— Se pare că eu și Jack Brotherhood împărțim aceeași femeie, îl anunță Pym într-o zi pe Axei pe un ton șmecheresc, în timpul unei convorbiri telefonice dintr-o cabină.

Axei ceru imediat să-i spună despre cine era vorba.

— O aristocrată, spuse Pym, tachinându-l în continuare. Una de-a noastră. Bisericoasă și dintr-o familie bună de spioni, dacă asta îți spune ceva. Familia ei are legături cu Firma de pe vremea lui William Cuceritorul.

— E măritată?

— Știi că nu mă culc cu femei măritate decât dacă insistă în mod special.

— E amuzantă?

— Axei, vorbim despre o doamnă.

— Voiam să spun sociabilă? Întrebă Axei nerăbdător. E ceea ce-am putea numi o gheișă diplomatică? E burgheză? Le-ar plăcea americanilor?

— Ți-am mai zis că e o Martha clasa întâi, Axei. E frumoasă, bogată și teribil de britanică.

— În cazul ăsta s-ar putea ca tocmai ea să fie biletul care să ne ducă la Washington, spuse Axei care, de curând, își exprimase îngrijorarea în legătură cu numărul de femei ce defilau prin viața lui Pym.

La puțin timp după aceea, Pym primi un sfat similar de la unchiul tău Jack.

— Mary mi-a spus ce e între voi, Magnus, mi-a zis el, luându-mă deoparte ca un unchi sfătos. Dacă te interesează părerea mea, ar trebui să cauți mult și bine până să găsești ceva mai bun. E una dintre cele mai grozave fete pe care le avem și e timpul să te ocupi puțin și de reputația ta.

Așa se face că Pym, cu ambii lui mentori mânăndu-l în aceeași direcție, le urmă sfatul și o luă pe Mary, mama ta, ca soție și parteneră la Marea Masă a alianței anglo-americane. Și, sincer vorbind, după tot ce acceptase până atunci, părea un sacrificiu cât se poate de rezonabil.

Ține-l de mână, Jack – scrisese Pym – E tot ce am mai scump pe lumea asta.

Mabs, iartă-mă – scrisese Pym – Dragă, dragă Mabs, iartă-mă Dacă iubirea e ceva ce mai putem trăda, amintește-ți că te-am trădat de nenumărate ori.

Începu un bilet către Kate și îl rupse. Mâzgăli „Dragă Belinda” și se opri, speriat de tăcerea din jurul lui. Privi iute la ceas. Ora cinci. De ce orologiul nu bătuse de cinci? Am surzit. Sunt mort. Mă aflu într-o celulă capitonată. De cealaltă parte a pieței se auzi prima bătaie a ceasului. Unu. Doi. Îl pot opri când vreau eu, își zise. Îl pot opri la unu, la două, la trei. Pot lua orice parte din orice oră și o pot încremeni pe vecie. Ce nu pot face e să-l determin să bată miezul nopții la ora unu. Asta ține de Dumnezeu, nu de mine.

O imobilitate năucă pusese stăpânire pe Pym, imobilitatea morții. Stătea din nou la fereastră, privind

frunzele ce traversau, duse de vânt, piața pustie. Totul părea scufundat într-o imobilitate amenințătoare. Niciun cap la vreo fereastră, nicio ușă deschisă. Niciun câine, o pisică sau o veveriță, nici măcar un copil urlând. S-au dus în munți. Așteaptă atacul tâlharilor dinspre mare. În mintea lui însă, se află în apartamentul de la subsol al unui imobil de birouri dărăpănat din Cheapside și se uită la cele două frumuseți ofilite care, în genunchi, răsfoiesc ultimele dosare ale lui Rick și-și ling vârfurile degetelor încârliguate ca să se miște mai iute în vânatoarea de documente. În jurul lor, hârtiile zac în teancuri din ce în ce mai mari, zboară prin aer ca niște petale învârtjite, pe măsură ce femeile scotocesc și aruncă ce-au prădat degeaba: conturi bancare scrise cu roșu ca sângele, chitanțe, scrisori furioase de la creditori, garanții, somații, scrisori de dragoste debordând de reproșuri. Praful de pe ele umple nările lui Pym cum stă și se uită la ele, zgomotul sertarelor metalice trântite îi evocă tăcănitul unor gratii de închisoare, dar frumusețile par a nu remarca nimic: sunt doar niște văduve avide, jefuind dosarele lui Rick. În mijlocul lucrurilor aruncate, printre sertarele și dulapurile larg deschise, stă ultimul birou al lui Rick din Reichskanzlei, cu șerpii încolăcindu-se ca niște jartiere aurite în jurul picioarelor lui bombate. Ultima fotografie a marelui TP cu însemnele de primar e agățată pe perete și pe placa șemineului, iar deasupra unui grătar plin de cărbuni artificiali și de ultimele mucuri de trabuc ale lui Rick tronează bustul în bronz al fondatorului și directorului general în persoană, zâmbind în integritatea sa cea de pe urmă. Pe ușa deschisă din spatele lui Pym se află panoul cu ultimele douăsprezece societăți ale lui Rick, dar o notiță pusă chiar lângă sonerie anunță: „Sunați aici, vă rog”, căci atunci când Rick nu era ocupat să salveze economia națională în derivă, lucra ca portar de noapte pentru tot cvartalul.

— La ce oră a murit? întreabă Pym, înainte de a-și aminti că știe deja.

— Seara, iubițelule. Tocmai se deschideau barurile, spune una dintre frumuseți fără să-și scoată țigara din gură, aruncând un nou teanc de hârtii peste cele pregătite pentru gunoi.

— Tocmai bea și el un păhărel alături, spune cealaltă, care, ca și prima, nu se oprește o clipă din treabă.

— Ce e alături? întreabă Pym.

— Dormitorul, spune prima frumusețe, aruncând un nou dosar.

— Cine era cu el? întreabă Pym. Tu erai cu el? Vă rog, cine era cu el?

— Amândouă, iubițelule, spune a doua. Ne giugiuleam și noi, dacă vrei să știi. Lui taică-tău îi plăcea să bea câte un păhărel și asta îi dădea întotdeauna idei amoroase. Mâncaserăm de seară mai devreme, din cauza angajamentelor lui, friptură cu ceapă și el tocmai avusese o discuție cu cei de la telefoane, din cauza unui cec pe care-l trimisese prin poștă. Era prost dispus, nu-i așa, Vi?

Prima frumusețe își întrerupe, fără chef, cercetările. La fel și a doua. Redevin brusc niște londoneze cumsecade, cu chipuri blând și trupuri umflate, uzate de muncă.

— În ce-l privește, se terminase, dragă, spune ea, dând la o parte, cu încheietura dolofană a mâinii, o șuviță de păr.

— Ce anume?

— Spunea că, dacă nu mai are telefon, nu mai are de ce să trăiască. Spunea că telefonul îl mai ținea în viață și, dacă i-l luau, ar fi fost ca o pedeapsă pentru el, cum să-și facă afacerile fără telefon și fără o cămașă curată?

Luând tăcerea lui Pym drept reproș, tovarășa ei se năpustește asupra lui.

— Nu te mai uita așa la noi, iubițelule. Îi dăduserăm de mult tot ce-am avut. Noi plăteam gazele, noi plăteam electricitatea, noi îi găteam, nu-i așa, Vi?

— Am făcut tot ce-am putut, spune Vi. Și i-am dat și puțină mângâiere.

— Am făcut pentru el mai mult decât era firesc să facem, nu-i așa, Vi? Câteodată și trei clienți pe zi.

— Mai mulți, spune Vi.

— Mare noroc că v-a avut pe voi, zice Pym sincer. Vă mulțumesc mult că v-ați îngrijit de el.

Asta le face plăcere și zâmbesc sfios.

— Nu cumva ai vreo sticlă în servieta aia mare și neagră, iubițelule?

— Mă tem că nu.

Vi se duce în dormitor. Prin ușa deschisă, Pym zărește marele pat imperial din Chester Street, cu tapiseria ruptă și pătată de cât fusese folosită. Pijamaua de mătase a lui Rick e întinsă peste cuvertură. Simte mirosul loțiunii de corp și al uleiului de păr al lui Rick. Vi se întoarce cu o sticlă de Drambuie.

— A vorbit despre mine, în ultimele zile? întreabă Pym în timp ce beau.

— Era mândru de tine, iubitelule, spune prietena lui Vi. Foarte mândru.

Dar nu pare mulțumită de propriile cuvinte.

— Ce voia de fapt, era să te ajungă din urmă. Astea au fost aproape ultimele lui cuvinte, nu-i așa, Vi?

— Îl țineam în brațe, spune Vi, smiorcăindu-se. După cum respira, era clar că nu mai avea mult de trăit. „Spuneți-le ăloră de la telefoane că-i iert a zis. Și spuneți-i fiului meu Magnus că, în curând, vom fi amândoi ambasadori”.

— Și după asta? întreabă Pym.

— Mai toarnă-ne puțin Napoleon, Vi, spune prietena lui Vi, care acum plânge și ea.

Nu era coniac Napoleon, era Drambuie. Apoi continuă.

— Pe urmă a mai spus: „În dosarele alea, fetelor, e destul ca să nu mai aveți nicio grijă până ne-om întâlni din nou”.

— După care a adormit, zău așa, spune Vi cu nasul în batistă. N-ar fi murit, dacă n-ar fi fost inima.

Se aude un zgomot la ușă. Trei ciocănituri. Vi mai întâi o crapă, apoi o deschide larg, după care se dă înapoi cu un aer de dezaprobare, ca să-i lase să intre pe Ollie și pe domnul Cudlove, înarmați cu găleți cu gheață. Anii n-au fost blânzi cu nervii lui Ollie, și lacrimile de la colțurile ochilor sunt negre de mascara. Domnul Cudlove însă e neschimbat, până la cravata neagră de șofer. Transferând găleata în mâna stângă, domnul Cudlove apucă mâna dreaptă a lui Pym pentru o strângere virilă. Pym îi urmează de-a lungul unui culoar îngust, decorat cu fotografii de gloabe. Rick e întins în cadă, cu un prosop în jurul mijlocului, cu picioarele marmorate încrucișate unul peste celălalt ca într-un fel de rit

oriental. Măinile sunt încovoiate, cu degetele curbate gata parcă să țină o predică Creatorului său.

— Asta fiindcă nu mai avea un ban, domnule, murmură domnul Cudlove, în timp ce Ollie toarnă gheața în cadă. Sincer să fiu, niciun sfanț. Bănuiesc că doamnele s-au servit.

— De ce nu i-ați închis ochii? spune Pym.

— Sincer să fiu, domnule, noi i-am închis, dar s-au deschis din nou și ni s-a părut că nu ar fi o dovadă de respect să-i închidem la loc.

Lăsându-se pe un genunchi în fața tatălui său, Pym scrie un cec pentru două sute de lire și, din greșeală, e gata să treacă dolari.

Pym se duce în Chester Street. Casa nu mai e a lor de ani de zile, dar în seara asta se înalță în noapte ca și cum ar aștepta portăreii să vină și să pună sechestru. Pym se apropie prudent. O candelă arde pe peron, în ciuda ploii. Chiar lângă ea, ca un animal mort, zace un boa vechi de culoare mov, culoarea semidoliului, semănând cu cel ce aparținuse lui tanti Nell și cu care înfundase closetul la Glades cu atâția ani în urmă. Să fi fost al lui Dorothy? Sau al lui Peggy Wentworth? Să fi fost vreun joc de copii? Să-l fi pus acolo fantoma lui Lippsie? Niciun bilet nu e prins de penele ude de ploaie. Niciun portărel nu și-a agățat cu un ac doleanțele de el. Singurul indiciu se rezumă la un cuvânt, „Da”, scris tremurat cu cretă pe ușă, ca un semnal de securitate într-un oraș țință.

Întorcând spatele pieței pustii, Pym, enervat, se duse cu pași mari în baie și deschise lucarna pe care, cu ani în urmă, o vopsise în verde, ca să-i facă pe plac domnișoarei Dubber. Printr-o deschizătură îngustă, cercetă grădinile vecine și trase concluzia că erau nefiresc de pustii. Nici urmă de Stanley, ciobănescul alsacian priponit de burlanul de la numărul opt. Nici urmă de doamna Aitken, soția măcelarului, care-și petrecea tot timpul printre trandafirii ei. Închise cu zgomot lucarna și se aplecă deasupra chiuvetei, ca să-și clătească fața cu apă, după care se strâmbă la propria-i imagine, până obține un zâmbet larg și fals. Zâmbetul lui Rick, pe care-l arbora ca să-și bată joc de el, zâmbetul care



se dorea atât de fericit, că nu-i mai lăsa loc nici cât să facă cu ochiul. Cel care te preschimbă într-un copil speriat. Cel pe care Pym îl ura cel mai mult.

— Focuri de artificii, fiule, spuse Pym, imitând tonul lui Rick în ce avea el mai rău. Ți-aduci aminte cât îți plăceau focurile de artificii? Ți-aduci aminte de noaptea procesiunii pentru dragul de Guy Fawkes<sup>6</sup>, când buchetul de artificii înscrisa pe cer inițialele numelui tatălui tău, RTP, cu litere de lumină deasupra întregului Ascot? Asta zic și eu treabă.

Asta zic și eu treabă”, repetă Pym în gând.

Pym scrie din nou. Vesel. Niciun stilou nu poate îndura un asemenea efort. Literele libere și nepăsătoare aleargă pe hârtie. Cascade de lumină, cozi de rachetă, stele și dâre trec şuierând deasupra capului său. Muzica de la o mie de radiouri cu tranzistori răsună în jurul lui, chipurile strălucitoare ale unor străini râd la el și el râde la ele. E patru iulie. Este noaptea nopților la Washington. Familia de diplomați Pym a ajuns aici cu o săptămână în urmă, ca Pym să-și ocupe postul de adjunct al șefului centralei. Insula Berlin s-a scufundat, în sfârșit. Praga, Stockholm, Londra au rămas în urma lor. Drumul spre America nu a fost nicio clipă ușor, dar Pym la parcurs, a ajuns, și-a luat funcția în primire și acum se înalță până aproape de întunericul roșiatic, sfâșiat în permanență de fulgere albe, artificii și reflectoare. Mulțimea se înghesuie în jurul lui și el face parte din ea, oamenii liberi ai acestei lumi l-au primit în rândul lor. Este unul dintre acești mari copii fericiți care-și sărbătoresc independența față de niște lucruri care nu le-au pus-o niciodată în pericol. Marine Bând, Breckenbridge Boys Choir și Metropolitan Area Symposium Choral Group i-au făcut curte și i-au câștigat admirația nemărginită. Petrecere după petrecere, Magnus și Mary au fost sărbătoriți de jumătate din aristocrații spionajului din Georgetown, au mâncat pește-sabie la lumina lumânărilor în curți din cărămidă roșie, au stat de vorbă sub lămpi agățate în copaci, au îmbrățișat și au fost îmbrățișați, au strâns mâini și și-au umplut capul de

---

<sup>6</sup> Conducătorul Conspirației Pulberii (1605); în fiecare an se dă foc efigiei lui. (n.tr.)

nume, bârfe și șampanie. „Am auzit o groază despre tine, Magnus... Bun venit la bord, Magnus! Iisuse, asta e nevasta ta? E crimă și pedeapsă!” Până când Mary, îngrijorată din cauza lui Tom – focurile de artificii îl tulburaseră de tot – se hotărăște să plece acasă și Bee Lederer se duce cu ea.

— Vin și eu curând, draga mea, îi șoptește Pym când pleacă. Trebuie să trec pe la familia Wexler, altfel or să creadă că am ceva cu ei.

„Unde mă aflu? Pe Mall? Pe Hill? Pym habar n-are”. Brațele și coapsele dezvelite ale tinerelor americane se freacă vesele de el. Mâini prietenoase îi croiesc drum; râsete, fum de marijuana și un vacarm îngrozitor umplu noaptea fierbinte. „Cum te cheamă, dom'le? Ești englez? Hei, hai să dăm mâna... Trage o dușcă din asta!” Pym adaugă o gură de whisky la amestecul impresionant pe care l-a înghițit deja. Urcă o pantă, dar nu-și poate da seama dacă merge pe iarbă sau pe asfalt. Casa Albă strălucește la picioarele lui. Chiar în fața lui, inundat în lumină, se înalță acul alb al monumentului lui Washington, croindu-și drumul luminos spre stelele inaccesibile. Jefferson și Lincoln, ocupând fiecare părticica lui nemuritoare, se află de o parte și de alta a lui Pym. Îi iubește pe amândoi. Toți patriarhii și părinții fondatori ai Americii îmi aparțin. Ajunge în vârful pantei. Un negru îi oferă floricele. Sunt calde și sărate, ca și sudoarea lui. Mai departe, în vale, bătăliile inofensive ale altor focuri de artificii își lansează bombele și jerbele spre cer. Aici sus mulțimea e mai densă, dar și așa oamenii îi zâmbesc și îi fac loc să treacă, exclamând „Oh!” și „Ah!” la focurile de artificii, și aici strigă prietenește unii la alții, intonând cântece patriotice. O fată frumoasă îl tachinează: „Hei, tipule, de ce nu dansezi cu mine?” îi spune ea râzând. „Ah, mulțumesc, cu plăcere, lasă-mă doar să-mi scot haina”, răspunde Pym. Prea multe cuvinte, fata și-a găsit un alt partener. Pym strigă. La început nu aude ce spune, dar, când pătrunde într-un loc mai liniștit, propria-i voce ajunge brusc la el cu o claritate tulburătoare. „Poppy! Poppy! Unde ești?” Vrând să-l ajute, oamenii din jurul lui reiau în cor. „Hai, Poppy, grăbește-te, iubitul tău te așteaptă!” „Vino, Poppy, scârbă ce ești, unde te-ai dus?” în spatele și deasupra lor rachetele se transformă în

cascade continue pe fondul norilor de purpură ce se învârtesc. În fața lui se deschide o umbrelă aurie care îmbrățișează întreaga colină albă și luminează străzile ce încep să se golească. Undeva departe, în capul lui Pym răsună instrucțiuni. Descifrează numerele străzilor și ale caselor. Găsește poarta pe care o caută și, într-un ultim acces de bucurie, simte mâna osoasă și familiară cuprinzând-o pe a lui și vocea binecunoscută dojenindu-l.

— Prietena ta Poppy nu poate veni în noaptea asta, Sir Magnus, spune Axei încet. Așa că vrei să fii atât de drăguț și să nu-i mai strigi numele?

Umăr lângă umăr, cei doi bărbați stau pe treptele Capitoliului, privind, jos pe Mall, nenumăratele mii de persoane pe care le-au luat sub protecția lor. Axei are un coș cu un termos cu votcă rece ca gheața și cu cei mai buni castraveți și pâine neagră pe care îi poți găsi în America.

— Am izbutit, Sir Magnus, îi șuieră el. În sfârșit, am ajuns acasă.

Dragul meu tată, îmi face o deosebită plăcere să te anunț în legătură cu noua mea numire. S-ar putea ca titlul de atașat cultural să nu ți se pară cine știe ce, dar e un post care îți oferă o poziție foarte respectată în cercurile cele mai înalte de aici și care-mi permite chiar și accesul la Casa Albă. Sunt, de asemenea, mândrul titular al unui permis cosmic, care înseamnă, de fapt, că nicio ușă nu-mi mai e închisă.

## CAPITOLUL 17

Dumnezeule, Tom, ce ne-am mai distrat! Ce superbă și nebună ultimă lună de miere, chiar în momentul în care norii începuseră să se adune!

Nu ești de condamnat dacă tu crezi că îndatoririle unui adjunct de șef de centrală, deși importante, sunt inferioare celor ale șefului său. Nici vorbă. Șeful Centralei din Washington plutește în sferele înalte ale diplomației informațiilor. Sarcina lui este să maseze cadavrul Relațiilor Speciale și să convingă pe toată lumea, inclusiv pe sine însuși, că trăiește și e bine mersi. În fiecare dimineață, bietul Hal Tresider se trezea devreme, își punea vechea cravată de la colegiu și costumul tropical pătat de sudoare și pedala viguros pe bicicletă spre sălile feerice și umede ale comitetului, lăsându-l pe tatăl tău liber să dea iama prin arhivele Centralei, să supravegheze secțiile din San Francisco, Boston și Chicago sau s-o întindă în America Centrală, China sau Japonia, ca să protejeze un agent în tranzit. O altă corvoadă era trambalarea diverșilor savanți britanici cu ten cenușiu prin centrele înaltei tehnologii americane, unde își au, în principiu, originea toate secretele științifice comercializate la Washington. Îi ducea pe bieții de ei la masă, Tom, atunci când alții i-ar fi lăsat să mucegăiască în motelurile lor. Îi consola în acest exil fără femei, ridicol de prost plătit. Vorbind cu ei într-un jargon învățat în grabă, despre ogive, despre rază de curbură, comunicații subacvatice, împrumutându-le documentele de lucru și restituindu-li-le a doua zi de dimineață. „O, asta pare interesant. Vă deranjează dacă arunc o privire pentru atașatul nostru naval? De ani de zile îi bate la cap pe cei de la Pentagon cu problema asta, dar n-au vrut niciodată să i-o arate”.

Atașatul naval avea dreptul să arunce o privire, Londra avea dreptul să arunce o privire, și Praga la fel. La ce servește un permis de liberă trecere cosmic, dacă nu-ți oferă un public cosmic?

Bietul Hal, atât de onorabil, atât de flegmatic! Cu câtă meticulozitate ți-a înșelat Pym încrederea și ți-a torpilat

ambitiile nevinovate! Nu face nimic. Dacă Comisia Monumentelor Naționale n-o să te vrea, poți oricând conta pe Automobil Clubul Regal sau pe una din vechile corporații din City.

— Știi, Pymmie, un grup de fizicieni ceva de spaimă vizitează luna viitoare Laboratoarele de Armament de la Livermore, îmi spuneai pe un ton de scuză și sfidare în același timp. Crezi c-ai putea să dai o fugă până acolo, să le oferi să bea și să mănânce și să ai grijă să nu dea cu mucii-n fasole? Zău că nu știu de ce, dar în zilele noastre serviciul ăsta trebuie să se comporte ca o bandă de ofițeri de securitate cu platfus. Cum am un moment liber, am intenția să le scriu o scrisoare la Londra despre asta.

Nicio țară nu era mai ușor de spionat, Tom, nicio națiune nu s-a dovedit mai generoasă cu secretele ei, mai promptă în a le face publice, a le împărtăși altora, a le mărturisi, sau a le trece prea devreme la rebutul desuetudinii americane planificate. Sunt prea tânăr ca să știu dacă a fost o vreme când americanii erau în stare să-și înfrâneze admirabila lor pasiune pentru comunicații, dar mă îndoiesc. Cu siguranță că lucrurile au început să se degradeze din 1945, căci curând a devenit evident că informațiile pentru care, cu zece ani în urmă, serviciul lui Axei ar fi trebuit să plătească mii de dolari, valută foarte atât de prețioasă, le putea obține pe la jumătatea anilor șaptezeci pentru câțiva cenți, din *Washington Post*. Dacă am fi fost mai meschini, chestia asta ne-ar fi putut irita, căci puține lucruri sunt mai supărătoare pentru un spion decât, după ce a pus o informație strașnică pe birourile din Praga și din Londra, peste o săptămână s-o citească în *Aviation Weekly*. Dar noi nu ne plâneam. În marea livadă a tehnologiei americane erau fructe destule pentru toată lumea și niciunul dintre noi nu va mai duce vreodată lipsă de ceva.

Câteva imagini, Tom, câteva mici piese pentru mozaicul tău sunt tot ce mi-a mai rămas să-ți dau. Închipuiește-ți-i pe cei doi prieteni zburdând sub un cer amenințător, profitând de ultimele raze de soare înainte ca jocul să se termine. Imaginează-ți-i furând ca niște copii care știu că poliția e după colț. Pym nu s-a îndrăgostit de America peste noapte,

nici într-o lună nu s-a îndrăgostit, cu toată splendoarea artificiiilor din 4 Iulie. Dragostea lui a crescut odată cu a lui Axei. Poate că fără Axei nici n-ar fi văzut vreodată lumina. Poți să nu mă crezi, dar Pym s-a îmbarcat decis să nu-i placă nimic. Lumea asta era prea tânără pentru el, prea lipsită de autoritate. Nu găsea niciun punct de sprijin, nicio judecată aspră împotriva căreia să se revolte. Acest popor vulgar, dornic de plăceri, atât de deschis și de zgomotos, era prea neînhibat pentru viața lui interiorizată și bine protejată. Își iubeau cu prea mare ostentație prosperitatea, erau prea flexibili și prea mobili, prea puțin sclavii locurilor, ai originilor și ai claselor. Habar n-aveau de acea tăcere impusă care fusese toată viața lui Pym muzica de fond a inhibiției lui. E drept că, în comitete, se conformau destul de repede unui tip precis și deveneau prințisorii certăreți ai țărilor europene pe care le lăsaseră în urma lor. Te puteau antrena într-o cabală care-ar fi făcut să roșească Veneția medievală. Puteau fi olandezi încăpățânați, scandinavi sumbri sau membri sângeroși ai unui trib balcanic. Dar cum se adunau între ei, redeveneau americani, vorbăreți și dezarmanți, și lui Pym îi era greu să găsească o țintă pe care s-o trădeze.

De ce nu i-au făcut niciun rău? De ce nu i-au pus piedici în cale, nu l-au speriat, de ce nu l-au torturat? Se pomeni regretând străzile pustii, întunecoase, ale Pragăi și strângerea liniștitoare a lanțurilor. Ar fi dorit să se poată întoarce în groaznicele lui școli. Ar fi preferat orice acestor orizonturi minunate ce duceau spre vieți pe care nu le trăise. Ar fi vrut să spioneze speranța însăși, să privească răsăritul de soare prin gaura cheii și să nege toate posibilitățile pe care le ratase. Și, în tot acest timp, ironie a sorții, Europa încerca să-l prindă cu mâța-n sac. Știa acest lucru. La fel și Axei. Nu trecuse un an, când primele murmure insidioase de suspiciune începură să ajungă la urechile lor. Dar tocmai această intimitate cu moartea a fost aceea care i-a permis lui Pym să se lepede de șovăielile lui și să preia conducerea în relația dintre ei, atunci când Axei îi spunea tot timpul: „Ajunge, oprește-te”. O recunoștință misterioasă pentru această Americă atât de dreaptă și pentru iminenta lui pedeapsă îl cuprinse atunci când îl presa din ce în ce mai

tare, aidoma unui uriaș tulburat, uimit, care ținea în pumnul lui mare și tandru dovezile din ce în ce mai numeroase ale duplicității lui.

— Unii aristocrați de la Langley și de la Londra încep să-și facă griji în legătură cu rețelele noastre cehe, Sir Magnus, îl avertiză Axei în engleza lui seacă și înțepată la o întâlnire fulger în parcarele stadionului Robert F. Kennedy. Au început să observe niște nenorocite de tipare.

— Ce tipare? Nu există niciun tipar.

— Au observat că rețelele cehe oferă informații mai valoroase când le conducem noi și aproape nimic când nu mai suntem acolo. Asta e schema. Nu uita că au calculatoare. Le trebuie numai cinci minute ca să răstoarne totul cu fundul în sus și să caute firul conducător. Am fost imprudenți, Sir Magnus. Am fost prea lacomi. Părinții noștri aveau dreptate. Dacă vrei ca un lucru să fie bine făcut, fă-l tu însuși.

— Jack Brotherhood poate să conducă rețelele alea la fel de bine ca și noi. Principalii agenți sunt adevărați, raportează tot ce le cade în mână. Toate rețelele își pierd, din când în când, suflul. E firesc să fie așa.

— Rețelele astea își pierd suflul numai când nu suntem noi acolo, Sir Magnus, repetă Axei calm. Asta au descoperit la Langley. Și îi sâcâie.

— În cazul ăsta, dă-le rețelilor materiale mai bune. Spune-le la Praga. Zi-le aristocraților voștri că ne trebuie o lovitură mare.

Axei clătină trist din cap.

— Cunoști Praga, Sir Magnus. Îi cunoști pe aristocrații mei. Întotdeauna conspiră împotriva celui care nu e de față. N-am puterea să-i conving.

Pym se gândi cu calm la ce avea de făcut. La cină, în frumoasa lor casă din Georgetown, în timp ce Mary juca cu grație rolul de gazdă, grațioasa lady englezoaică, grațioasa gheșă diplomatică, Pym se întrebă dacă mai era timp să-l convingă pe Poppy să mai treacă, totuși, încă o frontieră. Se văzu spălat de toate păcatele, în sfârșit soț, fiu și părinte ca la carte. Își aminti o veche fermă de pe timpul revoluției pe care el și Poppy o admiraseră în Pennsylvania, așezată între

câmpuri ondulate și garduri din piatră, cu cai pur-sânge care le apăruseră în față din ceața dimineții stropite de soare. Își aminti de bisericile vâruite, atât de luminoase și pline de speranță în comparație cu criptele mucegăite ale copilăriei lui, și-și imagină familia Pym instalată acolo, muncind și rugându-se, iar pe Axei pe balansoarul din grădină, bând votcă și curățând mazăre pentru masa de prânz.

Îl voi vinde pe Axei celor de la Langley și-mi voi cumpăra astfel libertatea, își zise el, în timp ce fermeca o matroană cu dinții ca perlele cu o anecdotă plină de haz. O să negociez o amnistie administrativă pentru mine și o să-mi fac ordine în dosar.

N-a făcut-o niciodată și nici n-ar fi făcut-o. Axei era gardianul și virtutea lui, era altarul pe care Pym își depusese secretele și viața. Devenise acea parte din Pym pe care nimeni altul nu o poseda.

Mai e nevoie să-ți spun, Tom, cât de luminoasă și prețioasă pare lumea când știm că zilele ne sunt numărate? În ce măsură viața înflorește, se deschide în fața ta și-ți spune „vino” exact când credeai că nu mai ești dorit? Ce paradis deveni America, din momentul în care Pym știe că literele fatale apăruseră pe perete. Întreaga lui copilărie îl luă cu asalt! O duse pe Mary în plimbare la Winterthur, în țara castelurilor, și visă la Elveția și la Ascot. Rătăci prin frumosul cimitir de la Oak Hill din Georgetown și se închipui cu Dorothy la Glades, prizonier în livada umedă unde chipul lui vinovat putea rămâne ascuns de trecători. Minnie Wilson era cutia noastră de scrisori la Oak Hill, Tom. Prima noastră cutie de scrisori din America – du-te s-o vezi într-o zi. Odihnește pe un soclu răsucit, nu departe de terasă, o fetiță moartă din epoca victoriană, drapată în marmură. Ne lăsam mesajele într-o deschizătură acoperită de frunze între spinarea lui

Minnie și protectorul ei, un oarecare Thomas Entwistle, care murise la o vârstă mai înaintată. Decanul cimitirului se odihnea mai sus, aproape de aleea cu pietriș pe care Pym își parca mașina cu număr diplomatic. Axei fu cel care-l descoperi și făcu în așa fel ca Pym să-l vadă și el. Era Ștefan Osusky, cofondator al Republicii Cehoslovace, mort în



exil, în 1973. Nicio ofrandă secretă făcută lui Axei nu părea completă fără o rugăciune tăcută în semn de salut pentru fratele nostru Ștefan. După Minnie, pe măsură ce volumul afacerilor noastre se mărea, am fost siliți să ne găsim poștași mai aproape de centrul orașului. Am ales generali din bronz uitați, cei mai mulți francezi, care luptaseră de partea americanilor ca să le facă în ciudă englezilor. Adoram pălăriile lor moi, telescoapele și caii lor, și florile roșii întinse uniform la picioarele lor. Câmpurile lor de bătaie erau scuarurile cu iarbă pline de studenți leneși, cutiile noastre de scrisori erau orice, de la tunul masiv care-i apăra la coniferele pipernicite, ale căror ramuri joase ne ofereau cuiburi cafenii din ace de pin tocmai bune. Dar locul pe care Axei îl prefera între toate era noul Muzeu Național Aerospațial, unde putea admira în voie avion *Spirit of Saint Louis* și *Friendship 7* ale lui John Glenn, și unde putea atinge cu arătătorul relicva lunară, cu aceeași devoțiune cu care ar fi luat apă sfințită din agheasmatar. Pym nu-l văzu niciodată făcând aceste lucruri. Auzi doar vorbindu-se despre ele mai târziu. Toată șmecheria consta în aceea că lăsau pachetele în boxe separate la garderobă, după care schimbau cheile în obscuritatea sălii de proiecție Samuel P. Langley, în timp ce publicul își ținea răsuflarea și se agăța de rampe, înnebunit de frisonul zborului simulat pe ecran.

Și departe de ochii și de urechile Washingtonului, Tom. Ce ți-aș putea oferi mai întâi? Poate Silicon Valley, și micul sat spaniol de la sud de San Francisco, unde călugării lui Murgo ne cântau cântece-lamentouri după cină. Sau peisajul ca de Mare Moartă de la Palm Springs, unde mașinuțele de golf aveau grilaj de Rolls-Royce, unde munții din Moab priveau spre stucaturile pastel și spre piscinele artificiale construite în stâncă ale hotelului nostru înconjurat de ziduri înalte, în timp ce mexicanii aflați clandestin în țară băteau peluzele cu rucsacuri-aspiratoare care adunau frunzele nevăzute ce ar fi putut ofensa sensibilitatea colocatarilor noștri milionari. Îți poți imagina starea de extaz a lui Axei când a văzut climatizatoarele exterioare care umidificau deșertul și suflau o ceață microscopică asupra fețelor acoperite cu nămol verde ce se prăjeau la soare? Trebuie oare

să-ți povestesc despre dineul Societății Umanitare din Palm Springs, dat în onoarea adoptării câinilor, la care am participat ca să sărbătorim achiziționarea de către Pym a ultimelor proiecte ale ogivei pentru bombardierele Stealth? Să-ți spun cum câinii dichisiți și cu funde erau urcați pe scenă, pentru a fi propuși unor doamne pline de umanism, în timp ce toată lumea plângea de parcă ar fi fost vorba despre niște orfani vietnamezi? Despre postul de radio care trâmbița citate din Biblie cât era ziua de lungă și care-l prezenta pe Dumnezeuul creștin ca fiind un campion al bogăției, deoarece bogăția era dușmanul comunismului? Anticamera lui Dumnezeu", iată cum numeau ei Palm Springs. Dispune de o piscină la cinci locuitori și se află la două ore de mers cu mașina de cele mai mari uzine ale morții din lume. Principalele ei industrii sunt binefacerile și moartea. În noaptea aceea, fără ca gangsterii la pensie sau comedianții senili care formează Curtea geriatrică a stațiunii să știe, Pym și Axei au adăugat și spionajul pe lista realizărilor ei.

— Niciodată nu vom mai zbura atât de sus, Sir Magnus, spuse Axei în liniștea apartamentului lor de șase sute de dolari pe noapte, examinând cu admirație ce-i adusese Pym. Cred că ne-am putea pensiona și noi.

Să-ți vorbesc despre Disneyland și despre o altă sală de proiecție, cu ecran circular, care ne prezenta visul american? Te pot convinge că Pym și Axei au vărsat lacrimi sincere privind cum cei care fugiseră de persecuțiile din Europa puneau piciorul pe pământul american, în timp ce comentatorul vorbea despre Națiunea Națiunilor și Țara Libertății? Credeam, Tom. Și Pym mai crede și azi. Niciodată în viață, Pym nu s-a simțit mai liber ca în noaptea în care a murit Rick. Tot ce mai reușea să iubească în el însuși se găsea în cei ce-l înconjurau. Dorința de a-și deschide sufletul în fața celorlalți. Viclenia care nu avea alt scop decât apărarea inocenței celorlalți. Acea imaginație care seducea fără să posede vreodată. Capacitatea de a te lăsa influențat de orice, rămânând totodată stăpân pe tine. Iar Axei îi iubea și el, numai că nu era atât de sigur că iubirea lui era reciprocă.

— Wexler înființează o comisie de anchetă, Sir Magnus,

îl avertiză el într-o noapte la Boston, în timp ce mâncau în decorul de demnitate colonială al hotelului Ritz. Un transfug al naibii le-a spus niște povești. E momentul să ne retragem.

Pym nu zise absolut nimic. Se plimbară prin parc și se uitară la bărcile-lebădă de pe heleșteu. Se așezară într-un bistrou irlandez gol, cu o atmosferă încordată, în care mișunau crimele pe care englezii le uitaseră. Dar Pym tot nu voia să vorbească. Peste câteva zile însă, în timp ce vizita un profesor englez de la Yale care, din când în când, furniza Firmei unele informații, se trezi în fața unei efigii a lui Nathan Hale, eroul american spânzurat de britanici ca spion. Avea mâinile legate la spate. Sub efigie erau înscrise ultimele lui cuvinte: „Singurul lucru pe care îl regret e că nu am decât o singură viață de dat pentru țara mea”. Câteva săptămâni după aceea Pym fu îngrozitor de deprimat.

Pym vorbea. Pym nu-și mai găsea locul. Pym se găsea undeva în cameră, cu brațele lipite de corp, cu palmele desfăcute, ca și cum s-ar fi pregătit să zboare sau să înoate. Cădea în genunchi, își freca umerii de perete. Se agăța de fișetul verde și-l zgâlțâia, iar fișetul se clătina în îmbrățișarea lui ca o pendulă, gata să-l strivească sub greutatea lui, iar incineratorul așezat deasupra aluneca și tresălta, spunând: „ia-mă”. Înjura în sinea lui. Vorbea în sinea lui. Și-ar fi dorit ca totul în jurul lui să fie calm, dar lucrurile nu i se supuneau. Se afla din nou la birou și sudoarea curgea pe hârtie. Scria. Era calm, dar afurisita de cameră tot se mai agita, îl jena în scrisul lui.

Din nou la Boston.

Pym vizitase semicercul de aur ce se întindea de-a lungul Autostrăzii 128: Bun venit pe autostrada tehnologiei americane.

Locul amintea de un crematoriu fără coș de fum. Uzine și laboratoare scunde, discrete, pitite printre pâlcurile de copaci și movilele transformate în parcuri. A exploatat cunoștințele unei delegații britanice și a făcut câteva fotografii interzise, cu un aparat ascuns în servietă. A luat, neoficial, prânzul acasă la un mare patriarh al industriei americane, un oarecare Bob, cu care se împrietenise datorită lipsei lui de discreție. Șezuseră pe verandă, privind la grădina

din peluze ce coborau spre vale și pe care un negru le tundea cu o mașină de tuns iarba cu trei lame. După prânz, Pym se duce la Needleham, unde Axei îl așteaptă lângă unul dintre meandrele râului Charles, ce le servește drept Aare local. Un bătlan planează deasupra curentului albastru-verzui. Ulii cu coada roșie îi privesc din copacii morți. Cărarea se afundă adânc în pădure.

— Ce se întâmplă? întreabă Axei în cele din urmă.

— De ce trebuie să se întâmple ceva?

— Ești încordat și nu spui nimic. E normal să bănuiesc că se întâmplă ceva.

— Întotdeauna sunt încordat când trebuie să spun ce am aflat.

— Nu chiar așa de încordat.

— N-a vrut să-mi spună nimic.

— Bob n-a vrut?

— L-am întrebat cum se prezintă contractul de reînarmare al lui Nimitz. Mi-a răspuns că societatea lui făcea mari progrese în Arabia Saudită. L-am întrebat despre discuțiile cu comandantul flotei americane din Pacific. El m-a întrebat când aveam de gând s-o aduc pe Mary pentru un sfârșit de săptămână. Era schimbat la față.

— În ce sens?

— E furios. Cineva l-a avertizat în privința mea. Cred că e mai furios pe ei decât pe mine.

— Altceva? întreabă Axei cu răbdare, știind că în cazul lui Pym întotdeauna mai e ceva.

— Am fost urmărit până la casa lui. Un Ford verde, cu geamuri fumurii. Nu aveau unde să aștepte și urmăritorii americani nu umblă pe jos, așa c-au plecat.

— Altceva?

— Nu mai tot repeta „altceva”!

— Altceva?

O prăpastie adâncă de neîncredere și de prudență îi despărți brusc.

— Axei, spuse Pym în cele din urmă.

Rareori Pym i se adresa pe nume; în general, legile spionajului îl împiedicau s-o facă.

— Da, Sir Magnus.

— Când eram la Berna împreună, când eram studenți, tu nu erai, nu-i așa?

— Dacă nu eram student?

— Nu erai spion. Nu spionai familia Ollinger. Nu spionai la Cosmo. Nu mă spionai pe mine. Pe vremea aia nu te dirija nimeni. Nu erai decât tu însuși.

— Nu eram spion. Nu mă dirija nimeni. Nu aparțineam nimănui.

— Adevărat?

Dar Pym știa că nu mințea. O aflase din sclipirea rară de furie ce luci în ochii lui Axei. Din solemnitatea și disprețul din glasul său.

— Că aș fi spion a fost ideea ta, Sir Magnus. Nu a mea.

Pym îl privi cum își aprinde un nou trabuc și observă ce tare tremurau chibritul și flacăra.

— A fost ideea lui Jack Brotherhood, îl corectă Pym.

Axei trase din trabuc și umerii lui se destinseseră încetul cu încetul.

— N-are nicio importanță, spuse. La vârsta noastră nu mai e important.

— Bo și-a dat avizul pentru un interogatoriu în forță, spuse Pym. Duminică zbor înapoi la Londra, să dau ochi cu dușmanul.

Cine-ar fi îndrăznit să-i vorbească lui Axei despre interogatorii? Și încă despre unul în forță? Cine ar fi îndrăznit să compare jocul nocturn al unei perechi de avocați ai Firmei cât se poate de bine crescuți, într-o casă conspirativă din Sussex, cu bățile, șocurile electrice și privațiunile care, timp de două decenii, reprezentaseră, din când în când, soarta lui Axei? Roșesc acum, când îmi amintesc că am folosit acest cuvânt în fața lui. În 1952, cum am aflat mai târziu, Axei îl denunțase pe Slansky și ceruse pedeapsa cu moartea pentru el – o pedeapsă nu prea aspră, căci acesta era deja pe jumătate mort.

— Dar e groaznic! strigase Pym. Cum poți sluji o țară care ți-a făcut așa ceva?

— Mulțumesc, dar n-a fost deloc groaznic. Ar fi trebuit s-o fac mai devreme. Mi-am asigurat supraviețuirea și Slansky ar fi murit oricum, indiferent dacă-l denunțam eu

sau nu. Mai dă-mi o votcă.

În 1956 i-a fost din nou foarte rău.

— De data asta mi-am făcut mai puține probleme, îi explică el, aprinzându-și un nou trabuc. L-am denunțat pe Tito și nimeni nu s-a ostenit să se ducă și să-l omoare.

La începutul anilor șazeci, pe când Pym se afla la Berlin, Axei putrezise timp de trei luni într-o închisoare medievală din afara Pragăi. Niciodată n-am înțeles prea bine ce le-a promis Axei de data asta. Era în anul în care înșiși staliniștii erau epurați, chiar dacă fără prea mare entuziasm, și Slansky fusese reabilitat postmortem. (Nu uita că nu l-au declarat nevinovat de crimele lui, i-au recunoscut doar o oarecare nevinovăție în intenții). În orice caz, Axei a reapărut părând cu zece ani mai bătrân și, timp de câteva luni, a avut un defect de pronunție care semăna cu bâlbâială.

Pe lângă asemenea experiențe, interogatoriul luat lui Pym părea apă de ploaie. Jack Brotherhood era de față ca să-l apere. Tipul de la Personal se agita în jurul lui ca o cloșcă, asigurându-l că nu era vorba decât de câteva întrebări la care el trebuia să răspundă. Un lacheu fără bărbie de la Finanțe nu înceta să-i avertizeze pe torționarii mei că riscau să-și depășească atribuțiile, iar cei doi gardieni țineau zor nevoie să-mi povestească despre copiii lor. După cinci zile și cinci nopți de interogatoriu, Pym se simți la fel de remontat ca și cum ar fi fost în vacanță, iar cei ce i-l luaseră se pregăteau deja de plecare.

— A fost o călătorie plăcută, dragă? îl întrebă Mary când se întoarse la Georgetown, după o dimineață petrecută în pat, care-l făcuse să uite pentru un timp tensiunea în care trăia.

— Foarte, răspunse Pym. Sărutări de la Jack.

Dar în drum spre ambasadă văzu o nouă săgeată albă desenată cu creta pe peretele magazinului de vinuri Fayre, avertismentul lui Axei să nu încerce să-l contacteze până n-o să-i dea el de știre.

A venit momentul să-ți povestesc ce făcea Rick, căci bunicul tău mai avea o scenă de jucat înainte de sfârșit. După cum bănuiești, cea mai bună. Rick începuse să se chircească. Renunțase la lipsa de măsură care fusese

întotdeauna modul lui de viață și venise la mine, plângând și văitându-se ca un animal bătut. Și cu cât devenea mai mic și mai fragil, cu atât scădea sentimentul de siguranță al lui Pym. Era ca și cum Firma și Rick se asociau ca să-l prindă, fiecare cu aerul lui banal de câine bătut și Pym, ca un acrobat mergând pe sârmă între ei, se trezi brusc că nu mai are de ce să se sprijine. Pym îl imploră în gând. Strigă la el: rămâi la fel de rău cum ai fost, rămâi un monstru, nu te apropia de mine, nu renunța! Dar Rick veni, târându-și picioarele și smiorcăindu-se ca un sărăntoc, știind că acum când era slab forța lui crescuse.

— Tot ce-am făcut a fost pentru tine, fiule. Datorită mie ți-ai ocupat locul printre mai-marii acestei țări. N-ai ceva mărunțiș pentru bătrânul tău tată? Ce zici de-o friptură, sau ți-e rușine să ieși cu vechiul tău prieten?

Prima dată se manifestă în ziua de Crăciun, la mai puțin de șase săptămâni după ce Pym primi oficial scuze de la direcție. Georgetown era acoperit sub cincizeci de centimetri de zăpadă și-i invitaserăm pe soții Lederer la masă. Mary tocmai aducea mâncarea când sună telefonul. Ambasadorul Pym acceptă o convorbire cu taxă inversă de la New Jersey? Acceptă.

— Alo, fiule. Ce lucruri folositoare mai faci pe lumea asta?

— Mă duc să vorbesc de sus, îi spune Pym morocănos lui Mary, și toți se privesc cu înțeles, știind că lumea secretă nu doarme niciodată.

— Sărbători fericite, fiule, spune Rick când Pym ridică receptorul aparatului din dormitor.

— Sărbători fericite și ție, tată. Ce cauți la New Jersey?

— Dumnezeu e al doisprezecelea jucător în echipa de crichet, fiule. El și nimeni altul e cel care ne spune cum să ținem cotul stâng ridicat toată viața.

— Așa mi-ai zis întotdeauna. Numai că nu e sezon de crichet. Ai băut?

— El e arbitru, judecător și juriu într-o singură persoană, să nu uiți niciodată asta. Pe Dumnezeu nu-l poți trage pe sfoară. Niciodată. Vasăzică acum culegi roadele faptului că ți-am plătit toată educația pe care ai primit-o?

— Nu-l trag pe Dumnezeu pe sfoară, tată, încerc să sărbătoresc și eu Crăciunul cu familia mea.

— Spune-i bonjour lui Miriam, zice Rick și, înainte ca Miriam să ia receptorul, se aud proteste înăbușite.

— Bună, Magnus, spune Miriam.

— Bună, Miriam, răspunde Pym.

— Bună, zice Miriam pentru a doua oară.

— Te hrănesc cum trebuie la ambasada aia a ta, fiule, sau nu-ți dau decât salată americană și cartofi pai?

— Avem o cantină cât se poate de bună, dar pentru moment încerc să mănânc acasă.

— Curcan?

— Da.

— Cu sos englez făcut cu miez de pâine?

— Așa cred.

— Nepotul meu e bine, nu-i așa? Are fruntea Pymilor, cea pe care ți-am dat-o și ție și despre care vorbește toată lumea?

— Are o frunte foarte frumoasă.

— Ochi albaștri, ca ai mei?

— Ochii lui Mary.

— Am auzit că e o fată strașnică, fiule. Am auzit lucruri grozave despre ea. Se zice că are o proprietate frumoasă în Dorset, care face ceva bani.

— O gerează altcineva, spune Pym sec.

Dar Rick a și început să se înece în oceanul milei de sine. Plânge, iar apoi plânsul devine vaiet. În fundal, Miriam plânge și ea, un plâns strident, ca un cățeluș închis într-o casă mare.

— Dragul meu, spune Mary când Pym își reia locul de cap al familiei. Magnus, pari întors pe dos. Ce s-a întâmplat?

Pym clătină din cap, zâmbind și plângând în același timp. Apucă paharul cu vin și îl ridică.

— Pentru prietenii absenți, exclamă el. Pentru toți prietenii noștri absenți.

Și mai târziu, doar pentru urechile lui Mary:

— Nu era decât un informator vechi, foarte vechi, draga mea, care a reușit să dea de mine ca să-mi ureze un Crăciun fericit.



Ai fi putut bănuî vreodată, Tom, că cea mai mare țară din lume s-ar putea dovedi prea mică pentru un fiu și tatăl său? Și totuși exact asta s-a întâmplat. Că Rick se ducea oriunde credea că poate beneficia de protecția fiului său e cât se poate de firesc, cred, și, după Berlin, probabil inevitabil. Acum știu că mai întâi s-a dus în Canada, încrezându-se prosteste în legăturile existente în Commonwealth. Canadienii s-au plictisit repede de el și, când l-au amenințat cu repatrierea, a plătit un mic avans pentru un Cadillac și a pornit spre sud. Ancheta mea arată că la Chicago a căzut pradă multiplelor oferte tentante ale companiilor imobiliare de a se muta în noile cartiere de la marginea orașului și de a locui acolo gratis trei luni, ca stimulent în vederea cumpărării. Un oarecare colonel Hanbury a locuit la Fairviews Gardens, un anume Sir William Forsyth a fericit Sunleight Court, unde și-a prelungit șederea datorită unor negocieri interminabile în vederea cumpărării apartamentului de la ultimul etaj pentru valetul său. Cum reușeau, și unul și celălalt, să facă rost de lichidități rămâne, ca întotdeauna, un mister, deși există, fără îndoială, frumuseți recunoscătoare prin preajmă. Singurul indiciu îl reprezintă o scrisoare iritată de la administratorii unui club hipic, anunțându-l pe Sir William că-i vor primi cu plăcere caii de îndată ce va plăti taxele pentru grajd. La ora aceea Pym nu era decât vag conștient de toate aceste tunete îndepărtate și absențele lui din Washington îi dădeau un fals sentiment de siguranță. Dar la New Jersey ceva l-a schimbat pe Rick definitiv și, orice ar fi fost, din momentul acela Pym deveni unicul lui câmp de bătaie. Același vânt al răfuiei să fi suflat simultan asupra celor doi? Să fi fost Rick cu adevărat bolnav? Sau, ca și Pym, presimțea că judecata se apropie? În orice caz, Rick se credea bolnav. Sau, cel puțin, credea că trebuie să fie:

Sunt silit să folosesc în permanență un baston gros (douăzeci și nouă de dolari bani gheață) din cauza Inimii și a altor Boli sinistre, scria el – Doctorul meu nu-mi spune ce-i mai Rău și mă asigură că un regim Frugal (alimente simple și numai șampanie, nu californiană) ar putea prelungi această existență Ingrată și mi-ar putea permite să amân cu câteva luni Momentul Fatidic.

Sigur e că a început să poarte ochelari negri, ca tanti Nell. Și când a avut probleme cu legea din Denver, medicul închisorii a fost atât de impresionat de el, că l-a pus în libertate de îndată ce Pym i-a plătit cheltuielile de îngrijire medicală.

Iar după Denver ai decis că erai deja mort, nu-i așa, și ai început să bântui pe urmele mele, persecutându-mă cu fragilitatea ta. Nu mai puteam să pun piciorul într-un oraș de teamă că voi da nas în nas cu fantoma ta patetică. Nu puteam să intru sau să ies dintr-o casă conspirativă fără să mă aștept să dau de tine în prag, făcând caz de starea ta voită. Știai unde voi fi înainte ca eu să ajung acolo. Reușeau să faci rost de un bilet și să parcurgi zece mii de kilometri doar ca să-mi arăți cât de mic deveniseși. Nu-mi mai rămânea decât să te duc la cel mai bun restaurant din oraș ca să-ți fac cinste, să mă fălesc cu activitățile mele diplomatice și să te ascult cum îți dai, la rândul tău, aere. Îți dădeam toți banii pe care-i aveam la mine, rugându-mă ca asta să te ajute să adaugi câțiva Wentworth în fișetul tău verde. Dar, chiar și atunci când te umpleam de mângâieri, schimbam cu tine zâmbete fericite, ne țineam de mână și mă prefăceam că te urmez în proiectele tale imbecile, știam că geniul escrocheriei te părăsise. Nu mai erai nimic. Pelerină ta de scamator trecuse acum la mine, lăsându-te un biet omuleț gol, iar din mine făcuse cel mai mare escroc pe care îl cunoșteam.

— De ce nu te înnobilează, fiule? Mi s-a spus că ar trebui să fii deja subsecretar de stat. Nu cumva ai ceva de ascuns? Poate c-ar trebui să mă reped până la Londra și să am o vorbă cu băieții ăia de la Personal.

Cum de mă găsea? Cum se face că sistemul lui de informații era mai bun decât cel al câinilor Agenției, care deveniră curând tovarășii mei nedespărțiți, nedoriți? La început am bănuiră că folosește detectivi particulari. Am început să notez numerele mașinilor suspecte, orele la care telefonul suna fără să răspundă, încercând să le deosebesc de cele de la Langley. Mi-am tras de limbă secretara: te-a pisat cineva, un bărbat care zicea că e tatăl meu bolnav, ca să-ți ceară informații despre mine? În cele din urmă am

descoperit că funcționarul care se ocupa de deplasările personalului de la ambasadă avea obiceiul să joace biliard la un mic hotel masonic din partea rău famată a orașului. Rick îl descoperise și-i turnase o poveste grozavă: „Sunt bolnav de inimă, îi spusese el prostului. În orice clipă pot s-o pățesc, dar nu cumva să-i spui fiului meu. Nu vreau să-și facă griji, căci are și așa destule. Cel mai bine ar fi dacă m-ai suna de câte ori pleacă din oraș, ca să știu unde-l pot găsi când o veni sfârșitul”. Și fără îndoială că undeva, pe parcurs, a fost vorba și de un ceas de aur. Și de bilete pentru finala Cupei de anul viitor. Și promisiunea că va trece s-o vadă pe mama bătrână și dragă a băiatului când se va duce acasă, ca să mai respire puțin aer curat englezesc.

Dar descoperirea mea veni prea târziu. Fusesem deja la San Francisco, la Denver și la Seattle, și Rick era acolo de fiecare dată, plângând și împruținându-se sub ochii mei, până când tot ce-a mai rămas din el a fost ce-i datora lui Pym; și tot ce mai rămăsese din Pym, mi se părea, în timp ce-mi țeseam minciunile, împărțeam în stânga și în dreapta amabilități și juram strâmb în fața unei succesiuni de tribunale neoficiale, era un escroc ce se clătina pe ce-i mai rămăsese din credibilitatea lui.

Iată cum au decurs lucrurile, Tom. Trădarea e o ocupație repetitivă și n-am să te plictisesc povestindu-ți mai mult. Am ajuns la sfârșit, deși, privit de aici, pare mai degrabă un început. Firma îl îndepărtă pe Pym de la Washington și îl mută la Viena, ca să-și poată relua rețelele și ca armatele crescânde de acuzatori să poată strânge în jurul gâtului lui afurisita de plasă a modelului pe calculator. Nimic nu-l mai putea salva. În cele din urmă. Poppy știa acest lucru. Și Pym știa, deși n-ar fi recunoscut nici în ruptul capului. „O ultimă șmecherie, își repeta Pym: o ultimă șmecherie o să mă scoată basma curată”. Poppy îl presa, îl implora, îl amenința. Pym nici nu voia să audă: „Lasă-mă în pace, tot eu o să înving, ei mă iubesc, le-am dat toată viața mea”.

Dar adevărul era, Tom, că Pym voia de fapt să testeze limitele toleranței celor pe care-i iubea. Prefera să stea aici, în camera de la etaj a domnișoarei Dubber și să aștepte venirea

lui Dumnezeu, în timp ce el privea în jos la grădinile ce se întindeau până pe plaja pe care cei mai buni prieteni bătuseră mingea de fotbal de la un capăt la altul al lumii și traversaseră marea pe bicicletele lor de la Harrods.

## CAPITOLUL 18

E noaptea focurilor de artificii la Plush, își zise Mary, privind fix întunericul din piață. Focul de vreascuri așteaptă doar venirea lui Tom ca să fie aprins. Prin parbrizul mașinii lor parcate, privește chioșcul pustiu în care cântă de obicei muzica și-și imaginează că-i vede pe ultimii membri ai familiei ei și pe servitorii înghesuiți în vechiul pavilion de crichet. Pașii înăbușiți erau pașii măștrilor de vânătoare care se înghesuiau în jurul fratelui ei Sam, venit acasă în ultima lui permisie. Își imaginează că aude vocea fratelui ei, cam prea milităroasă, încă răgușită după tensiunea din Irlanda. „Tom? strigă el. Unde e Tom?” Nicio mișcare. Tom s-a băgat sub cojocul lui Mary, cu capul lipit de coapsa ei și nimic, cu excepția Crăciunului, nu-l poate face să iasă de acolo. „Hai, Tom Pym, tu ești cel mai tânăr, strigă Sam. Unde e? La anul o să fii deja prea bătrân! Tom?” Urmează abandonul brutal. „La naiba. Hai să luăm pe altcineva”. Lui Tom îi e rușine, familia Pym e în dizgrație. Sam, ca de obicei, e supărat că Tom n-are chef să arunce în aer întregul univers. Un copil mai curajos apropie chibritul și lumea ia foc. Rachetele militare ale lui Sam străpung aerul în salve perfecte. Toți se simt mici, privind la cerul nopții.

Sedea lângă Brotherhood care-o ținea de încheietura mâinii, exact așa cum o ținuse doctorul cu puțin înainte de a da naștere micuțului ei laș. Ca s-o asigure. Ca s-o liniștească. Ca să-i spună „Eu comand aici”. Mașina e parcată pe o stradă lăturalnică, în spatele ei stă camioneta poliției și în spatele acesteia o caravană de aproape șase sute de mașini ale poliției, radio-furgonete, ambulanțe și camioane cu bombe, ocupate toate de prietenii lui Sam, care-și vorbesc fără să scoată un sunet, cu privirile fixe. De partea ei, o prăvălie de dulciuri cu vitrina luminată cu neon și cu un pitic din plastic împingând o roabă încărcată cu bomboane prăfuite. Chiar lângă prăvălie, un fel de casă de corecție din granit; deasupra ușii funerare scrie Biblioteca Publică. De cealaltă parte a străzii se înalță o biserică baptistă hidoasă, care-ți arată că nu te rogi lui Dumnezeu ca să te distrezi. În spatele bisericii se întinde Scuarul lui Dumnezeu, chioșcul

Lui pentru muzică și araucanile Lui și, între al patrulea și al cincilea copac din stânga, numărased de douăzeci de ori, și cam la trei sferturi din drum mai sus de ei, se afla fereastra aceea boltită cu perdelele portocalii trase, despre care ofițerii mei îmi spun că ar fi de la camera soțului dumneavoastră, doamnă, deși cercetările noastre arată că aici e cunoscut sub numele de Canterbury și e foarte apreciat în comunitate.

— Toată lumea îl apreciază, i-o tăie sec Mary.

Dar comisarul i se adresa lui Brotherhood. Vorbea prin geamul coborât de partea lui Brotherhood și asculta de Brotherhood, în calitate de gardian al ei. Mary știa că i se spusese să vorbească cu ea cât mai puțin cu putință, lucru greu de făcut. Și că Brotherhood își asumase sarcina de a răspunde în numele ei; părea de altfel maximumul pe care comisarul era dispus să-l accepte fără s-o pătească. Comisarul era de felul lui din Devon, tată de familie și teribil de tradiționalist. Sunt grozav de bucuroasă că va fi arestat de cineva din Devon, își zise Mary cu cruzime, imitând în gând tonul snob al Carolinei Lumsden. Întotdeauna am considerat că e mult mai plăcut să te lași prins de un om al locului.

— Sunteți sigură că nu vreți să veniți în sala parohială, doamnă? întrebă comisarul pentru a o suta oară. E mult mai cald și se află acolo câteva persoane foarte agreabile. O societate cosmopolită, dacă-i punem la socoteală pe americani.

— Îi e mai bine aici, murmură Brotherhood drept răspuns.

— Numai că, sincer să fiu, nu-i putem permite domnului să pornească motorul, doamnă. Și dacă nu pornește motorul, nu aveți căldură, dacă înțelegeți ce vreau să spun.

— Aș dori să plecați de aici, spuse Mary.

— Îi e bine așa cum e, zise Brotherhood.

— Numai că vedeți dumneavoastră, doamnă, s-ar putea să dureze toată noaptea. Poate și toată ziua de mâine. Depinde de cât de mult hotărăște prietenul nostru să lungească lucrurile, înțelegeți?

— Om trăi și om vedea, spuse Brotherhood. Dacă ai nevoie de ea, o găsești aici.

— Cred că n-o să am, domnule, sincer vorbind, nu când o să intrăm, dac-o să trebuiască să intrăm. Mă tem că va trebui să se retragă într-un loc mai sigur, la drept vorbind, ca și dumneavoastră de altfel. Toți ceilalți sunt acolo, în sala parohială, dacă înțelegeți ce vreau să spun, și comisarul-șef spune că, în acest stadiu al operațiunilor, toți necombatanții trebuie să rămână acolo, inclusiv americanii.

— Nu vrea să stea cu ceilalți, spuse Mary înainte ca Brotherhood să apuce să răspundă. Nu e americană. E soția lui.

Comisarul se îndepărtă, dar reveni aproape imediat. El e mesagerul. L-au ales datorită felului lui blajin de a fi.

— Mesaj de pe acoperiș, domnule, începu el pe un ton de scuză, aplecându-se din nou spre geamul din partea lui Brotherhood. Cunoașteți cumva tipul și calibrul armei pe care se presupune că o are prietenul nostru?

— Un Browning automat standard.38. Tipul vechi. Cred că n-a mai fost curățat de ani de zile.

— Aveți vreo idee despre genul de muniții de care dispune, domnule? Băieților le-ar prinde bine dacă ar ști la ce să se aștepte.

— Cu bătaie scurtă, după părerea mea.

— Nu dum-dum sau ceva de genul ăsta?

— De ce naiba ar avea nevoie de dum-dum?

— Nu știu, domnule, de unde să știu? După cum ni se transmit nouă informațiile în cazul ăsta, ai zice că sunt din aur, dacă-mi permiteți să mă exprim așa. N-am mai văzut atâtea buze strâns lipite într-o singură cameră de, ah, de o groază de timp. Câte gloanțe credeți că are?

— Un încărcător. Poate unul de rezervă.

Mary simți cum o cuprinde brusc furia.

— Pentru numele lui Dumnezeu! Nu e nebun. Nu va declanșa...

— Ce să declanșeze? Întrebă comisarul, ale cărui bune maniere aveau tendința de a se evapora când nu i se vorbea respectuos.

— Să presupunem că are un încărcător și încă unul de rezervă, zise Brotherhood.

— În cazul ăsta poate ne spuneți dacă prietenul nostru

e un bun trăgător, sugeră comisarul ca și cum ar fi pășit pe un teren mai sigur. Nu-i putem condamna că pun întrebarea asta, nu credeți?

— Și-a petrecut viața antrenându-se ca să se mențină în cea mai bună formă, zise Brotherhood.

— E bun, spuse Mary.

— Cum se face că știți acest lucru, doamnă, dacă mi-e permis să pun o simplă întrebare?

— L-a învățat pe Tom să tragă cu o pușcă cu aer comprimat.

— În șobolani și alte chestii de genul ăsta? Sau în ținte mai mari?

— În ținte din hârtie.

— Zău? Și adună multe puncte, doamnă?

— Așa spune Tom.

Se uită la Brotherhood și știi ce gândește. Să mă lase să intru și să pun mâna pe el, cu sau fără pistol. Cam la fel gândea și ea: Magnus, ieși de acolo și termină odată cu povestea asta ridicolă. Comisarul vorbea din nou, de data asta cu Brotherhood.

— Ar mai fi o întrebare referitoare de data asta la felul în care vor fi dispuși oamenii, spuse el, de parcă întrebarea nu i s-ar fi părut prea rezonabilă, dar o pune ca să le facă plăcere. În ce privește cutia aia pe care prietenul nostru o are asupra lui, am încercat să aflu în sala parohială, dar nimeni nu pare să-i cunoască datele tehnice, așa că mi-au spus să vă întreb pe dumneavoastră. Băieții noștri au priceput că nu trebuie să știe prea multe despre ea, dar ar dori să beneficieze de cunoștințele dumneavoastră în ce privește puterea încărcăturii pe care o conține.

— Se autodistruge, răspunse Brotherhood. Nu e o armă.

— Aha! Dar ar putea fi folosită ca armă dacă ar cădea în mâinile cuiva care, de exemplu, și-a pierdut mințile?

— Numai dacă bagă pe cineva înăuntru, răspunse Brotherhood și comisarul izbucni într-un râs sănătos, de la țară.

— O să le spun băieților, promise el. O să le prindă bine să audă o glumă, acolo sus, o să-i ajute să se mai



destindă.

Coborî vocea, în speranța că nu-l va auzi decât pe Brotherhood.

— Prietenul nostru s-a mai servit vreodată de armă într-un acces de mânie, domnule?

— Nu e arma lui.

— Nu prea mi-ați răspuns la întrebare, domnule.

— După câte știu eu, n-a fost implicat niciodată într-o încăierare în care s-au folosit arme.

— Prietenul nostru nu are accese de mânie, zise Mary.

— A luat vreodată ostatici, domnule?

— Pe noi, răspunse Mary.

Pym pregătise cacao și pusese șalul cel nou pe umerii domnișoarei Dubber, deși spunea că nu-i era frig. Mărunțișe bucata de pui pe care o cumpărase de la autoservire pentru Toby și, dacă l-ar fi lăsat, ar fi curățat și colivia canarului, căci canarul era mândria lui secretă din seara în care îl găsise mort, după ce domnișoara Dubber se dusese la culcare, și izbutise să-l schimbe, fără știrea ei, cu unul viu de la domnul Loring, negustorul de păsări. Numai că domnișoara Dubber nu mai voia să-l vadă agitându-se. Voia să se așeze lângă ea, unde să-l poată privi în timp ce-l asculta citindu-i ultima scrisoare de la mătușa Al, din îndepărtata Sri Lanka, „scrisoare care a venit ieri, domnule Canterbury, dar nu i-ai dat nicio atenție”.

— Ali ăsta nu e servitorul care i-a furat acum un an dantela? întrebă ea, întrerupându-l brusc. De ce-l mai ține, dacă l-a prins furând? Credeam că a terminat de mult cu Ali.

— Cred că l-a iertat, răspunse Pym. Avea atâtea neveste de hrănit, dacă mai țineți minte. Probabil că n-a lăsat-o inima să-l azvârle în stradă.

Lui Pym i se părea că glasul lui suna limpede și frumos. Ce bine era să vorbești cu voce tare.

— Mi-aș dori să se întoarcă acasă, spuse domnișoara Dubber. Căldura aia nu poate să-i facă bine, după atâția ani.

— Numai că în cazul ăsta ar trebui să-și spele singură rufele, nu-i așa, domnișoară D? spuse Pym.

Și simți cum zâmbetul lui îl încălzește, cum știa c-o încălzește și pe ea.

— Acum te simți mai bine, nu-i așa, domnule Canterbury? Mă bucur grozav. Orice ar fi fost, a trecut. Acum o să poți să te odihnești ca lumea.

— După ce anume să mă odihnesc? zise Pym încet, zâmbindu-i în continuare.

— După tot ce-ai făcut în anii ăștia. Poți cere altcuiva să se ocupe de țară un timp. Ți-a lăsat mult de lucru bietul domn care a murit?

— Da, cred că s-ar putea spune că da. Întotdeauna e greu când sarcinile nu sunt preluate cum scrie la carte.

— Dar acum totul va fi bine, nu-i așa? Se vede pe dumneata.

— O să fie când o să spuneți că plecați în vacanță, domnișoară D.

— Numai dacă vii și dumneata.

— Nu pot să vin. V-am mai spus! Nu mai am concediu!

Ridicase glasul mai mult decât avusese intenția s-o facă. Domnișoara Dubber îl privi și el citi spaima de pe fața ei, spaimă pe care o observase ori de câte ori îl privise după sosirea fișetului verde, sau atunci când zâmbise și când o alintase prea mult.

— În cazul ăsta nu plec nicăieri, zise ea cu încăpățănare. Nu-mi place să-l bag pe Toby la închisoare și lui Toby nu-i place să meargă la închisoare și n-o să plec doar ca să-ți facem dumitale plăcere, nu-i așa, Toby? Ești foarte amabil, dar nu mai pomeni de asta. Altceva nu mai zice?

— Restul este despre tulburările rasiale. Crede că se pregătesc noi mișcări. M-am gândit că n-o să vă facă plăcere.

— Ai dreptate, nu-mi face plăcere, zise domnișoara Dubber cu hotărâre și-l urmări cu privirea cât traversă camera, împături scrisoarea și o puse în borcanul de ghimbir. Mi-o poți citi mâine-dimineață, când nu mă deranjează atât de mult. De ce e așa de liniște în piață? De ce doamna Peel de alături nu se uită la televizor? E ora la care se uită la prezentatorul ăla de care e îndrăgostită.

— Probabil că s-a dus să se culce, spuse Pym. Mai vreți puțină cacao, domnișoară D? întrebă el, ducând cămile spre camera din spatele bucătăriei.

Perdelele erau trase, dar lângă fereastră era un ventilator din plastic transparent pe care Pym îl instalase în peretele din lemn, își lipi ochiul de el și cercetă rapid piața, fără să descopere cel mai mic semn de viață.

— Nu fi prost, domnule Canterbury, spuse domnișoara Dubber. Știi că nu beau niciodată două cești. Vino să te uiți la știri.

La celălalt capăt al pieței, la umbra bisericii, o luminiță se aprinse și se stinse.

— Nu în seara asta, domnișoară D, dacă nu vă supărați, îi strigă el. Toată săptămâna m-am ocupat numai de politică.

Dădu drumul la robinet și, înainte de a clăti căniile, așteptă ca boilerul de pe vremea războiului din Crimeea să intre în funcțiune.

„Am de gând să mă culc și să las lumea să se odihnească puțin, domnișoară D”.

— Ai face bine dac-ai răspunde mai întâi la telefon, răspunse ea. E pentru dumneata.

Probabil că ridicase receptorul de la primul apel căci, printre suspinele boilerului, nu auzise soneria. Era prima dată când îl căuta cineva la telefon. Se întoarse în bucătărie, iar ea îi întinse receptorul și văzu spaima întipărită din nou pe chipul ei, acuzându-l, în timp ce întinse o mână care nu tremura deloc. Duse receptorul la ureche și spuse:

— Canterbury.

Cine sunase închisese, dar el ținu în continuare receptorul la ureche și adresă un zâmbet strălucitor, ca și cum și-ar fi recunoscut interlocutorul, spre mijlocul bucătăriei domnișoarei Dubber, undeva între tabloul Pelerinului ce urca agale un deal chiar lângă cârligele de pe perete și cel al fetei așezate în pat, cu părul bine periat, ce se pregătea să mănânce un ou fiert.

— Mulțumesc, spuse el. Îți mulțumesc mult de tot, Bill. Teribil de frumos din partea ta. Și a domnului ministru. Te rog să-i mulțumești pentru mine, Bill. Hai să luăm masa împreună săptămâna viitoare. Ești invitatul meu.

Închise telefonul. Obrajii îi ardeau și, acum când se uita la domnișoara Dubber, nu mai era chiar atât de sigur de

expresia pe care o citea pe chipul ei, neștiind dacă nu cumva era conștientă de durerea pe care o simțea el în ceafă, în umeri și în genunchiul drept, pe care și-l scrântise pe când schia cu Tom la Lech.

— Se pare că ministrul e mulțumit de treaba pe care am făcut-o pentru el, îi explică el la întâmplare. Voia să știu că eforturile mele nu au fost zadarnice. Era secretarul lui particular. Bill. Sir William Wells. E prieten cu mine.

— Înțeleg, spuse domnișoara Dubber, fără urmă de entuziasm.

— De obicei, sincer să fiu, ministrul nu prea ne laudă. Nu-ți arată când e mulțumit de ceva. E greu de mulțumit. De fapt, nimeni nu l-a auzit felicitând în viața lui pe cineva. Cu toate astea, îi suntem destul de devotați. Îl luăm așa cum este, cu defectele lui cu tot. Toți ținem la el, în ciuda lor, dacă mă înțelegeți. Am căzut cu toții de acord să acceptăm că face și el parte din marele spectacol al vieții și să nu vedem în el un fel de monstru. Bine, domnișoară D, sunt obosit. E timpul să vă bag în pat.

Domnișoara Dubber nu se urni. Pym se strădui și mai tare să vorbească.

— Nu era chiar el la telefon, se-nțelege. El era într-o ședință de noapte. Cu siguranță c-o să dureze tare mult. Era secretarul lui particular.

— Mi-ai mai spus.

— Știți ce mi-a zis? „Chestia asta o să-ți aducă o decorație, Pym. Bătrânul a zâmbit”. Așa-i zicem noi ministrului, „bătrânul”, în față Sir William, dar pe la spate „bătrânul”. Nu ne-ar strica să avem o medalie, nu-i așa, domnișoară D? Am pune-o deasupra șemineului. Am lustrui-o de Paște și de Crăciun. Medalia noastră personală. Câștigată chiar aici. Dacă o merită cineva, dumneavoastră sunteți aceea.

Se întrerupse o clipă, pentru că trăncănea în gol și i se uscase gura și pentru că gâtul și urechile îl dureau așa cum nu-l mai duruseră niciodată. Ar trebui să mă internez neapărat într-una dintre clinicile alea particulare și să-mi fac un consult temeinic. Așa că, în loc să mai vorbească, se aplecă peste ea cu brațele întinse, ca s-o ajute să se ridice și

să-i dea acea îmbrățișare la care domnișoara D ținea atât de mult. Dar domnișoara Dubber nu se lăsă. Nu voia să fie îmbrățișată.

— De ce-ți spui Canterbury dacă te cheamă Pym? întrebă ea cu severitate în glas.

— Pym e numele meu mic. Ca Pip. Pym Canterbury.

Domnișoara Dubber reflectă îndelung. Cercetă ochii uscați ai lui Pym, obrazii agitați de spasme fără vreun motiv anume. Și Pym observă că nu-i prea plăcea ce vedea și că era gata de ceartă. Dar, când se sili să-i suradă și o imploră cu câtă viață mai rămăsese în el, fu răsplătit cu o scurtă aprobare din cap.

— Mă rog, suntem amândoi prea bătrâni ca să trecem la numele de botez, domnule Canterbury, spuse ea.

După care ridică în sfârșit brațele și el le apucă cu blândețe deasupra coatelor și trebui să-și aducă aminte să nu tragă prea tare de ele, căci își dorea atât de mult s-o strângă la piept înainte de a se duce în patul unde-i era locul.

— În fine, mă bucur pentru medalia aia, anunță ea în timp ce o conducea de-a lungul coridorului. Întotdeauna i-am admirat pe oamenii care primesc medalii, domnule Canterbury. Indiferent pentru ce.

Scara era cea din casa copilăriei lui, așa c-o urcă cu pas ușor și uită de dureri și junghiuri. Chiar dacă arunca o lumină îngrozitoare, abajurul cu steaua din Bethlehem de pe palier era un prieten vechi de la Glades. Toate îmi merg din plin, observă el. Când deschise ușa camerei lui, lucrurile îi făcură cu ochiul și râseră la el, ca la o petrecere-surpriză. Pachetele erau exact cum le pregătise, dar nu strica să le mai verifice o dată. Așa că le verifică. Plicul pentru domnișoara Dubber, o mulțime de bani și de scuze. Plicul pentru Jack, niciun ban și, dacă mă gândesc bine, nici prea multe scuze. Poppy, ce ciudat că, în sfârșit, numele tău îmi sună atât de depărtat. Fișetul ăsta nenorocit, nu știu de ce m-am ocupat atât de el în toți acești ani. Nici măcar nu l-am deschis. Incineratorul, cât e de greu, pentru atât de puține secrete. Nimic pentru Mary, dar zău că nu mai avea mare lucru să-i spună: „Îmi pare rău că m-am însurat cu tine din interes.

Sunt bucuros c-am reușit să te iubesc puțin pe parcurs. Riscurile meseriei, draga mea. Și tu ești spioană, mai ții minte? Dacă mă gândesc bine, mai bună decât a fost Pym. Până la urmă tot se vede dacă ai sau nu clasă". Doar plicul pentru Tom îl neliniștea și rupse clapa sigilată, simțind că era nevoie de un ultim cuvânt de explicație.

„Înțelegi, Tom, eu sunt puntea, scrise el cu o mână supărător de greoaie. Sunt puntea pe care trebuie s-o treci ca să ajungi de la Rick la viață”.

Își adăugă apoi inițialele, așa cum faci ori de câte ori scrii un post-scriptum, pregăti un plic nou și-l puse pe cel vechi în coșul de hârtii, pentru că de mic fusese învățat că dezordinea era sora lipsei de siguranță.

Mută apoi cu greu incineratorul de pe fișet, unde era așezat, pe birou și, cu ajutorul celor două chei de pe portchei, îl descuie și scoase mai întâi dosarele care erau prea secrete ca să fie clasificate și care ofereau o mulțime de informații false despre rețelele pe care el și Poppy le inventaseră cu atâta sânguință. Le înghesui și pe ele în coșul pentru hârtii. După ce termină, scoase revolverul, îl încarcă și îl armă, totul destul de repede, și-l așeză pe masă, gândindu-se la nenumăratele ocazii în care purtase o armă fără să se servească de ea. Auzi un fel de zgredănat pe acoperiș și își spuse: „Probabil e o pisică”. Clătină din cap, parcă pentru a zice: „Afurisitele astea de pisici, ajung unde nu visezi, nu le dau păsărelelor nicio șansă”. Se uită la ceasul lui de aur cu o mișcare amplă a mâinii, amintindu-și că îl avea de la Rick și că s-ar putea să uite să și-l scoată în baie. Așa că îl scoase, îl puse deasupra plicului pentru Tom și desenă lângă el o lună plină râzând, semnul convenit pentru a spune: „Zâmbește”. Se dezbracă și-și așeză cu grijă hainele lângă pat, își puse apoi halatul de casă și luă amândouă prosoapele de pe suportul de haine, cel mare de baie, cel mic pentru mâini și față. Strecură arma în buzunarul halatului cu piedica scoasă, căci, așa cum le spuneau tot timpul instructorii, o armă asigurată e mai periculoasă decât una gata de tragere. Nu trebuia decât să traverseze culoarul, dar lumea devenise atât de violentă, că era mai bine dacă-și lua toate măsurile de precauție. Când să

deschidă ușa de la baie descoperi, spre enervarea lui, că mânerul rotund din porțelan aproape că se blocase. Fir-ar să fie de mâner! Ia te uită ce chestie! Trebui să folosească amândouă mâinile ca să-l întoarcă, și în plus, și mai enervant, un idiot lăsase probabil urme de săpun pe el, căci mâinile îi alunecau tot timpul și fu silit să folosească unul dintre prosoape ca să-l poată apuca. „Probabil că draga de Lippsie, își zise el zâmbind: tot timpul pierdută în lumea din capul ei”. Așezându-se pentru ultima oară în fața oglinzii, își aranja cu grijă prosoapele în jurul capului și umerilor, pe cel mic ca pe un turban și pe cel mare ca pe un șal, căci lucrul pe care domnișoara Dubber îl ura mai presus de orice era murdăria. Duse apoi arma la urechea dreaptă, uitând, ușor de înțeles în asemenea condiții, dacă pe trăgaciul Browningului.<sup>38</sup> automat trebuia să apeși de două ori sau o singură dată. Observă atunci că era aplecat într-un mod ciudat: nu depărtându-se de armă, ci spre ea, ca un om cam surd care întinde urechea ca să prindă un sunet.

Mary nu auzi împrușcătura. Comisarul stătea din nou aplecat la fereastra lui Brotherhood, de data asta ca să-i spună că prezența lui Magnus în casă fusese confirmată printr-o șmecherie și că primise ordin să-i adune fără întârziere pe necombatanți în sala parohială. Brotherhood nu era de acord și Mary privea în continuare la cei patru bărbați care dansau un fel de cadril printre coșuri, de cealaltă parte a pieței. Trecuse o jumătate de oră de când tot desfășurau funii între ei și luau poziții tipice, deplasându-se furișat, iar Mary îi ura pe toți mai mult decât și-ar fi putut imagina că e în stare să urască. O societate care-și admiră trupele de șoc ar face bine dac-ar fi atentă încotro merge, obișnuia Magnus să spună. Comisarul confirmă că nu erau alți locatari masculini în casă, în afara așa-zisului Canterbury, și o întrebă pe Mary dacă era dispusă să vorbească cu soțul ei la telefon pe un ton conciliant, dacă acest lucru se va dovedi necesar în cursul operațiunii. Iar Mary îi răspunse „Sigur că sunt dispusă” într-o șoaptă provocatoare ce urmărea să pună capăt teatrului din jur. În amintirea ei, toate astea se petreceau sau tocmai se petrecuseră când Brotherhood deschise violent portiera, aruncându-l pe comisar cât colo, cu

o cizmă încremenită pe vecie în rama ferestrei. Îl văzu apoi pe Jack alergând spre casă ca un tânăr, pentru că visase cândva exact același lucru, numai că în vis casa era întotdeauna cea de la Plush și el alerga spre ea ca să facă dragoste. Dar, în ciuda vacarmului din jurul lui, rămânea nemișcat. Pretutindeni se aprinseseră lumini, ambulanțele se precipitau spre locul faptei fără să pară a ști prea bine unde era acel loc, polițiști și bărbați în civil se buluceau din toate părțile, imbecilii de pe acoperiș strigau la imbecilii din piață și Anglia era salvată de pericole despre care nici măcar nu știa că o amenințau. Jack Brotherhood însă stătea în poziție de drepti, ca un centurion mort la post, și toată lumea o privea pe o doamnă micuță și demnă, care cobora în capot treptele casei ei.